

SUCCULENTA

ISSN - 4467

1 FEBRUARI 2000 - NUMMER 1

JAARGANG 79

ALWEER EEN NIEUW JAAR!

Het valt U misschien tegen, dat ik niet met een eeuw of millennium begin, maar op school leerde ik nu eenmaal tellen van één tot tien. Dat we in het computertijdvak ook tellen van nul tot negen begrijp ik, maar zodoende is er wel een jaar zoek. Ik wacht maar gewoon tot de één in het jaartal verschijnt.

Voor een gewone jaarwisseling behoeft het dus nu niet allemaal zo spectaculair te zijn en houden we het voor Succulenta maar grotendeels bij het oude. De veranderingen beperken zich voor het komende jaar tot het lettertype en dat is U wellicht al opgevallen. Maakten we in 1999 nog gebruik van drie lettertypen (Omslag – Koppen en Tekst), vanaf dit nummer gaan we het maar met één lettertype doen. Dit in het vertrouwen, dat de leesbaarheid van het blad wordt bevorderd.

We zijn allen weer een jaartje ouder geworden. Voor de een betekent dit, dat hij of zij nu kan gaan meedoen en voor de andere, dat het pensioen nader komt. Om het maar bij het tijdschrift te houden, we hopen ook dit jaar weer enkele jonge schrijvers te mogen begroeten en rekenen tevens op wat ouderen, die nu meer vrije tijd krijgen, dat zij ook de pen ter hand gaan nemen. Is het spreekwoord niet 'Wie schrijft, die blijft'? Ons voornemen is om de komende tijd aandacht te besteden aan een aantal schrijvers uit de achter ons liggende tachtig jaren, die meehielpen om Succulenta groot te maken.

U zult in deze jaargang geen overzicht aantreffen van het International Succulent Introduction programma (ISI) van de Huntington Botanical Garden. Desgewenst kunt U dit aanbod inzien op <http://www.cactus-mall.com/isi/index.html>, deze site is natuurlijk ook via <http://www.succulenta.nl> te bereiken.

Ik moet nu op mijn woorden letten (het aantal wel te verstaan), want Mevr. Smit komt voor 'Jong geleerd...' niet uit de met haar toegemeten ruimte en leent een stukje van deze pagina. Je kunt nu eenmaal niet elke keer de foto onder de tekst plaatsen. Mocht U van mening zijn, dat zij meer ruimte moet krijgen, laat dat dan gerust even weten.

Een goed en gezond 2000!

Joop van Alten.

Echeveria harmsii, zie artikel op rechter pagina.

Dia uit onze diatheek.

JONG GELEERD

ECHEVERIA'S EN HET MAKEN VAN BLADSTEKKEN

J.M.Smit-Reesink

Echeveria's komen oorspronkelijk uit Mexico en de landen zuidelijk daarvan. Het zijn ook weer planten die al heel lang bekend zijn.

Een deel van de Echeveria's beschermt zich tegen het felle zuidelijke zonlicht door behaard te zijn. Met de haartjes kunnen cactussen en vetplanten ook nevel vasthouden. Dat is heel praktisch voor planten die op hellingen groeien waar weinig regen valt, maar waar wel nevel is doordat de wolken over de bergen trekken.

Er zijn ook Echeveria's die zich tegen het zonlicht beschermen met een waslaagje. Als je zulke planten hebt moet je voorzichtig met ze omgaan om het waslaagje niet te beschadigen en je kunt ze beter niet in het hart watergeven.

De verzorging is verder heel eenvoudig. In de zomer kunnen ze buiten staan en vanaf september willen ze graag in huis op een vensterbank overwinteren. In huis mag je ze een enkele keer wat water geven. Kijk maar naar het prikkertje! In de lente geef je ze nieuwe schone aarde die je door de inhoud van het potje zachtjes te kloppen weer netjes tussen de wortels krijgt. Aquariumgrind erover en hij ziet er weer keurig verzorgd uit. Daarna laat je hem een dagje staan en dan ga je geleidelijk aan weer water geven als hij dat nodig vindt. De planten geven trouw elke zomer geel tot rode bloempjes aan een vrij lange steel.

Echeveria's en andere bladsucculenten zijn gemakkelijk te stekken door "bladstek". Op een warme dag in de lente peuter je voorzichtig van de onderkant van je planten een paar blaadjes af. De wondjes aan de plant en de blaadjes bewerk je voorzichtig met een penseeltje met stekpoeder. Daarna laat je ze een paar dagen drogen. Dan maak je een pot of bakje klaar met onderin kleikorrels en daar bovenop met grof zand gemengde cactusgrond. Hiertussen kun je een buisje steken van bv. kunststof electriciteitsbuis. Je kunt door het buisje water geven en de stekjes krijgen dan meteen vocht van vanonderen wat ze stimuleert om worteltjes te gaan maken. Daarna ga je de blaadjes met de onderkant ongeveer een halve cm diep in de pot zetten en ze even aandrukken zodat ze ongeveer de stand hebben waarin ze aan de moederplant zaten. Hierdoor geef je ze de beste kans om een nieuw plantje te laten ontstaan op het beste plekje.

In de Gids voor de verzorging van Cactussen en Vetplanten van A.B. Pullen kun je heel veel nuttige informatie vinden. Als je de gids thuis niet hebt is hij te verkrijgen door vooruitbetaling van f 10,- op postbank nr. 3742400, t.n.v. W. Alsemgeest, Succulenta Boekenverkoop te Montfoort.

Tot de volgende keer!

Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom.

MELOCACTUS ZEHNTNERI

(BRITTON & ROSE) WERDERMANN

Geert Eerkens

In 1915 vinden Dr Rose en P.C.Russell deze soort op vlakke rotsplateau's in de omgeving van Juazeiro-Bahia. In 1922 wordt deze soort dan summier beschreven in *The Cactaceae III* van Britton & Rose op pag. 236 en geven er dan een afbeelding bij van een dood en een totaal ingedroogd exemplaar. In de jaren om 1970 zoeken Albert Buining en Leopoldo Horst deze soort weer op in dezelfde omgeving ten noord-oosten van Juazeiro ten noord-westen van Pau Verde en zuidelijker in bergachtig gebied.

Deze soort is wat variabel. Er komen bolronde vormen voor van een 25 cm dik, maar ook iets langer wordende vormen van een 18 cm dik bij een lengte van zo'n 25 cm. De kleur van de planten is groen (RHS C139). De bedorning is altijd zeer hard en krom, ca. 2 cm lang en naar de plant toegebogen, van een grijsbruine kleur. De jonge doorns zijn echter wel veel kleuriger. Aantal ribben 12 à 14, ca. 2,5 cm diep en 3 cm breed, vrij scherp. Areolen ook ca. 3 cm van elkaar, gescheiden door bijlvormige verhogingen. Jonge areolen rond en bijna 1 cm breed met gelig-witte dichte wol. Bij het ouder worden, naar beneden toe, verweren de areolen met de bedorning sterk. Cephalium 9 cm breed met korte dicht tegen elkaar staande borstels van een roodbruine kleur. Naar beneden toe verweert het cephalium naar zwart.

Bloem licht purperrood (57D/67C) naar beneden toe lichter gekleurd en bijna wit, 10 mm doorsnee, bloemblaadjes 1,5 mm breed, hartje van de bloem wit naar iets cremig geelwit, vruchtbeginsel wit. Tussen vruchtbeginsel en nectarkamer van de bloem ingesnoerd. Totale lengte bloem 25 mm, bloembuis 5 mm dik, vruchtbeginsel

iets rose, vrijwel wit, rond of iets ovaal 3-4 mm doorsnee. Nectarkamer 5 mm lang en 2,5 mm breed. Stamper 18 mm lang, draaddun en gelijk met de bovenste meeldraden. Stempels 1 mm lang. De meeldraden over een afstand van ca. 10 mm ingeplant in de bloembuis. Veel meeldraden, wit met witcremig stuifmeel.

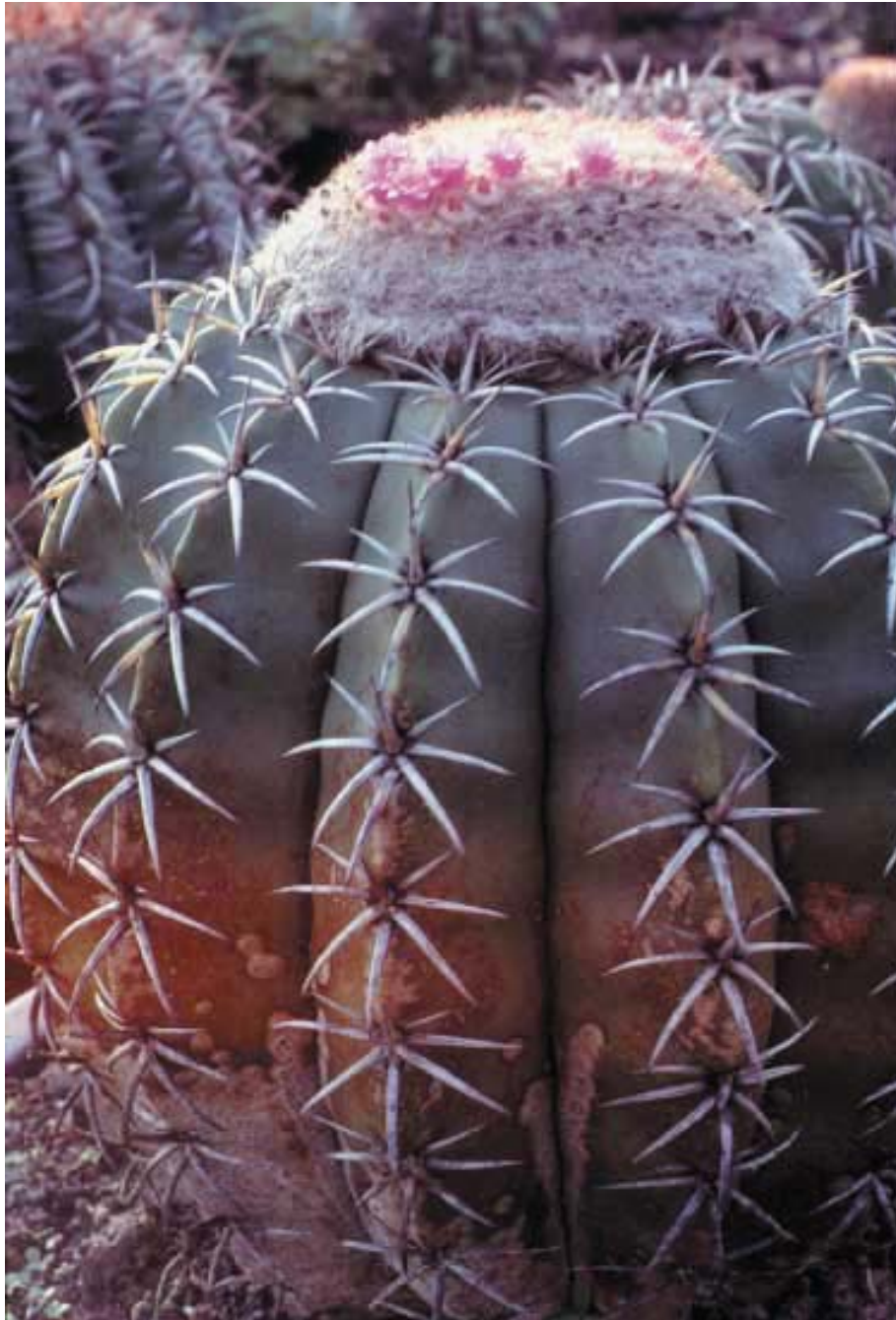
Vruchtje 18-19 mm lang met verdroogde bloemrest. Op doorsnee iets ovaal, bovenaan ca 9 mm doorsnee, kleur zeer licht-rose, naar beneden nog ietsje lichter tot vrijwel wit (RHS 49B/49C= Venetiaans lichtrose). Vruchtvlees blank en iets slijmig. Per vruchtje weinig zaden, slechts 8 à 12 zaden. De zaden zijn 1 mm diameter en dofzwart van kleur. Deze soort is zelffertil.

Opgemerkt moet worden dat mijn waarnemingen v.w.b. bloem en vrucht verschillen met de beschrijving in Krainz. Hier is sprake van een bloem van slechts 18 mm, de stamper 10 mm lang, vrijwel halfweg de meeldraden groeiend. En een rood vruchtbeginsel. Een rode vrucht van slechts 12 mm lang.

Op mij maakt het sterk de indruk, alsof de beschrijving van de bloem en de vrucht van een andere soort *Melocactus* afkomstig is.*

Uebelmann in zijn nieuwe lijst van HÜ-veldnummers van het voorjaar 1996 wijst *Melocactus* HÜ 517 aan als de typesoort van *M. zehntneri*, ook afkomstig van Juazeiro-Bahia. Dit is echter een dofblauwachtige plant, die ook nog tamelijk klein blijft. Destijds waren dergelijke planten (HÜ 517) te verkrijgen bij kwekerij Hovens in Lottum.

Melocactussen verlangen een brede ruime pot. Deze pot hoeft niet zo diep te zijn, zo'n 15 cm diep lijkt voldoende. Het

Melocactus zehntneri.

Foto van de schrijver.

grondmengsel moet goed doorlatend zijn met veel minerale bestanddelen, in het bijzonder verweerd graniet. Houtskool gebruik ik eveneens in mijn grondje. En behoorlijk wat organisch materiaal mag men niet vergeten. Op de habitats verzamelt zich zulk materiaal in de rotsspleten. De wortels vormen in dit materiaal een dicht wortelgestel.

Een overwinteringstemperatuur van om en nabij 15 °C is wel nodig.

*De opave van Krainz kloppen met de oorspronkelijke notities van Buining red.

Literatuur:

Britton N.L. & Rose J.N. (1922). The Cactaceae. Vol. III: 236. Dover Publications, Inc., New York.

Krainz, H., Buxbaum, F. & Andreae, W. Die Kakteen - Sammelwerk seit 1957: C VI d

Kleurenkaart R(oyal) H(orticultural) S(ociety) London

Tamanredjo km 17,5; District Commewijne, Suriname.

AANBEVOLEN SUCCULENTEN 2

Henk Krijnen

Foto's van de schrijver.

Lithops lesliei var. mariae

Ik toon u deze zeer succulente Lithops, die tot de familie van de middagbloemen behoort, de Mesembryanthemaceae. Lithops bestaan uit 2 bladparen die tegen elkaar liggen met daartussen een spleet, waaruit de bloemen komen, en ook ontstaan in het voorjaar 1 of 2 nieuwe bladparen tussen de spleet, waarbij de oude bladparen totaal worden leeggezogen. De nieuwe lobben staan altijd haaks op de oude. De bovenzijde van de lobben zijn voorzien van vensters, waardoor de koolstofassimilatie plaatsvindt. Pas als de planten geheel klaar zijn met de vernieuwing, dat is ca. eind mei, mag men ze voor het eerst water geven, het liefst van onderen, er mag geen water in de spleet blijven staan. De groeitijd is dus drie maanden: juni, juli en augustus en ze bloeien dan in september met witte of gele bloemen. Lithops groeien in Zuid-Afrika en Namibië waar ze zich aanpassen aan de kleur van het zand of gesteente, waarin ze groeien.

Gymnocalycium mesapotamicum

Deze cactus heb ik in 1991 gezaaid en ik kan u de soort aanbevelen, omdat hij klein blijft, tot 5 cm doorsnede, donker, enigszins glanzend groen. Het is een gemakkelijke rijke bloeier, de bloemen verschijnen in grote aantallen en zijn wit met een roze-groene middenstreep. Mijn plant heeft deze zomer drie spruiten gevormd. De meeste Gymnocalyciums spruiten niet; deze soort vormt evenwel rijkelijk ondergrondse uitlopers. Deze plant komt uit Argentinië, provincie Corrientes, Mercedes. Gymnocalycium betekent 'naakte kelk', dit heeft betrekking op de bloembuis, die onbehaard is.

Mammillaria zeilmanniana

Dit is een van de meest bekende cactussen, ze worden ieder voorjaar in grote hoeveelheid door de bloemisten verkocht; mooi bloeiende planten. De plant komt uit Mexico, Guanajato en is in 1931 beschreven door Friedrich Bödeker.

Er bestaat ook een wit bloeiende vorm, U ziet ze hier naast elkaar afgebeeld. Deze Mammillaria heeft een betrekkelijk dichte zachte bedoorning en heeft ook een haakdoorn.

Deze soort kan na spruiten uitgroeien tot een zeer grote plant.

Op een zonnige plaats in de kas of op de vensterbank kan deze fraaie cactus ieder jaar zeer rijkelijk bloeien.

Rebutia krainziana

Wie niet veel ruimte heeft in zijn kas kan ik kleine planten aanbevelen. Een daarvan is deze fraaie Rebutia, beschreven door Kesselring in 1948 en genoemd naar de Zwitser Hans Krainz.

Rebutia's groeien in Noord Argentinië en Bolivia, het zijn over het algemeen rijk spruitende planten.

Rebutia krainziana wordt ca. 4 cm in doorsnee, is frisgroen van kleur, de areolen zijn opvallend wit. De knoppen zijn donkerrood en de fraaie bloemen zijn in verhouding zeer groot.

Rebutia's worden doorgaans niet erg oud. Na ongeveer 5 of 6 jaar is de fut eruit en kan men beter weer met een jonge plant beginnen.

Prof. Struyckenlaan 14, 3741 EZ Baarn.

MAG IK EVEN VOORSTELLEN ?

(3): MAMMILLARIA MAMMILLARIS

Ludwig Bercht

Waarschijnlijk bent u zich er helemaal niet van bewust, maar de vindplaats van het type van het cactusgeslacht *Mammillaria* zou wel eens in ons koninkrijk kunnen liggen.

De typesoort van het geslacht *Mammillaria* is *M. mammillaris*. De geschiedenis hieromheen is niet simpel, maar ik wil hem u niet onthouden. De naam 'mammillaris' in relatie tot een cactus wordt voor het eerst gebruikt door Plukenet als hij bij een afbeelding schrijft dat de naam van de afgebeelde plant is *Ficoides s. Melocactus mammillaris glabra, sulcis carens, fructus suum undique fundens*. Dit is op zich een heel gebruikelijke methode van naamgeving in de tijd voordat Linnaeus de binaire nomenclatuur introduceerde. In zijn *Species Plantarum* (1753) voert Linnaeus de thans geldige binaire nomenclatuur in en beschrijft *Cactus mammillaris* aan de hand van een exemplaar dat aanwezig is in de Tuin van Clifford met de woorden *Cactus subrotundus tectus tuberculis ovatis barbatis*. Aangenomen wordt dat deze plant van Curaçao kwam. In 1812 richt Haworth het geslacht *Mammillaria* op en beschrijft *M. simplex*. Karsten onderkent dat dit een (ongeldige) beschrijving is van *Cactus mammillaris*. Hij brengt *C. mammillaris* onder in het geslacht *Mammillaria* als *M. mammillaris* (Linnaeus) Karsten.

M. mammillaris is tussen de soorten van het geslacht *Mammillaria* een onopvallende verschijning. Het heeft geen mooie witte wol zoals vele van zijn soortgenoten; ook de kleine, vuilwitte bloemen springen niet in het oog, liever gezegd, het valt nauwelijks op als de plant bloeit. Wel opvallend zijn de kleurige, rode vruchten.

De planten komen voor op de Benedenwindse Antillen en het aangrenzende kustgebied van Venezuela.

Misschien wel de mooiste groeiplaats is op Curaçao boven op de Tafelberg in het zuiden van het eiland. Ook elders op het eiland is nog een populatie aanwezig.

Zonder twijfel is Curaçao een cactusparadijsje. Op het eiland groeien tenminste één, maar naar mijn mening twee soorten *Melocactus* (*M. macracanthus*), drie soorten *Opuntia* (*O. curassavica*, *O. wentiana* en *O. elatior*), drie *Cereus*-soorten (*Pilocereus lanuginosus*, *Ritterocereus griseus* en *Subpilocereus repandus*) en onze *Mammillaria*. Ook vindt men *Agave* en uitgekoken Aloë.

Met trots kunnen we dan ook zeggen dat in het Koninkrijk der Nederlanden cactussen in het wild groeien waaronder zelfs de typesoort van het geslacht *Mammillaria*. Laten we er ook voor zorgen dat zolang Curaçao deel uitmaakt van ons koninkrijk, we dit ook kunnen blijven zeggen.

Veerweg 18, 4024 BP Eck en Wiel.

Boven: Tafelberg Curaçao. Onder: *Mammillaria mammillaris*.

Foto's van de schrijver.

EUPHORBIA TETRAGONA

Rikus van Veldhuisen

Deze aflevering over *E. tetragona* Haworth. kan beschouwd worden als een extra aflevering in de serie van Ton Pullen 'Een maatje te groot'. Deze boomvormige euphorbia kan namelijk een hoogte van 10 meter overschrijden. Dergelijke exemplaren treffen we in onze verzamelingen natuurlijk niet aan, maar soms kom je in de handel zaailingen tegen. Als je ze niet heel schraal houdt zijn ze echter zeer snel veel te groot. Voor onze cultuur is ze dus van minder waarde, maar desalniettemin is het toch een interessante soort.

Boomvormige euphorbia's zijn in een tiental soorten vertegenwoordigd in Zuid Afrika. Daar waar ze voorkomen zijn ze meestal zeer algemeen en drukken een eigen stempel op het landschap. Veel soorten zien er uit als een hele grote kroonluchter op een dikke stam.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat, zodra de eerste botanici deze gebieden bezochten, ze een aantal van deze bomen mee naar huis namen. Zo heeft ene Bowie *E. grandidens* en *E. tetragona* in het begin van de negentiende eeuw mee naar Kew

Een kleine groep planten van *Euphorbia tetragona* ten zuiden van Cradock op de weg naar Cookhouse.

Foto's van de schrijver.

genomen, waar Haworth ze in 1825 en 1827 heeft beschreven.

Een aardig detail is dat White, Dyer en Sloane aan het einde van de dertiger jaren, melding maken van het feit dat de typeplant nog steeds, na meer dan 100 jaar, floreert in cultuur. Hier blijkt wel uit dat ze echt niet moeilijk te kweken is.

Aangezien ik toch wel nieuwsgierig was of onze ster ook de laatste halve eeuw had overleefd, heb ik een E-mailtje gestuurd naar Kew. Vrijwel direct kreeg ik een reactie van Carol Bliss, waaruit bleek dat dit niet het geval was. *Euphorbia tetragona* komt in hun verzameling niet meer voor. Ook in hun database, die terug gaat tot 1960, komt ze niet voor. Wat er met de typeplant gebeurd is weten we helaas niet, maar ik veronderstel dat de tweede wereldoorlog ook hier een slachtoffer heeft geëist. Voor dergelijke dingetjes is het internet trouwens erg handig. De site van de Royal Botanic Gardens in Kew is met een zoekprogramma in een oogwenk gevonden. Op deze site staat het E-mailadres vermeld en dan is een mailtje snel gestuurd.

Van alle boomvormige euphorbia's in de

Een jonge plant van *Euphorbia tetragona* met frisse nieuwgroei. Ondanks dat ze al behoorlijk van vraat te lijden heeft gehad, zorgt ze voor verjonging van de populatie.

Een kleine groep planten van *Euphorbia tetragona* ten zuiden van Cradock op de weg naar Cookhouse.

Oostelijke Kaaprovinsie is *E. tetragona* het meest gedrongen qua groeivorm, blijft in verhouding het kleinste en heeft het meest een 'beschaafd' uiterlijk. De hoofdstam kan tot acht ribben hebben, terwyl die zijtakke vrij uniform vierribbig zijn. Alleen hele jonge takke hebben soms tydelijk drie ribben. Het vierkante karakter van die zijtakke word nog ekstra benadrukt doordat die zijtakke van die takke nagenoeg vlak zijn. Geen enkele boomvormige euphorbia heeft dit kenmerk en zodoende kan men *E. tetragona* direk als zodanig herkennen.

Deze groeivorm is vrijwel zeker die reden voor die naam, want letterlijk beteken tetragona 'vierhoekig'. Erg origineel is dit niet, want die naam is veelvuldig gebruikte voor vierribbige euphorbia's. Bovendien kennen we een hele cijfermatige reeks 'gona's'. We noemen byv. trigona, pentagona, hexagona, heptagona en polygona.

Een opvallende eienskap van vele

bestekelde plantte is dat die zaailinge veel zwaarder bedoornd zijn dan die oudere plantte. Een verklaring hiervoor is dat kleine plantke veel kwetsbaarder zijn voor vraad dan grote plantte. Dit is by *E. tetragona* ook het geval en by oude plantte zijn die zijtakke soms zelfs geheel zonder stekels.

Euphorbia tetragona groeit vaak samen met *E. triangularis*. Deze laatste word groter, ziet er veel slordiger uit en die zijtakke zijn meer gesegmenteerd, ofwel zijn niet overal even dik. En natuurlik zoals die naam al zegt, die zijtakke zijn driekantig.

Als men in die Oostelijke Kaaprovinsie vanuit het droge noorden naar het zuiden rijdt, komt men in steeds vochtiger gebiede. Ter hoogte van Lesotho hebben wij helemaal geen boomvormige euphorbia's aangetroffen. Verder naar het zuiden van Cradock op die weg naar Cookhouse vonden we die eerste wolfsmelkbome, terwyl

we nog verder naar het zuiden, ter hoogte van Addo, meerdere soorten wolfsmelkbomen zeer algemeen aantreffen. Dit was *E. tetragona*, die vrij klein en gedrongen van groeivorm is. Dit is niet verwonderlijk, want ze is het beste tegen droogte bestand. In tegenstelling tot alle andere, zuidelijker gelegen vindplaatsen die wij bezochten, vonden wij hier geen *E. triangularis*.

E. grandidens, die nog weer groter wordt dan *E. triangularis*, dunnere zijtakken heeft en veel bossiger groeit, is een nog grotere liefhebster van vocht. Haar naam dankt zij aan het feit dat haar zijtakken voorzien zijn van grote tanden. Zij groeit vanaf East London naar het oosten in de Transkei. Hier begint het alweer behoorlijk groen te worden en men treft er grote grasvlakten aan.

Een opmerking wil ik maken over *E. ramipressa*, ook een wat kleinere boomvormige euphorbia. De herkomst van deze soort is onbekend en Jacobsen vermeldt zelfs Madagaskar. Dat zou uniek zijn, want op Madagaskar groeit geen enkele euphorbia met steunbladstekels. *E. ramipressa* heeft erg veel overeenkomsten met *E. grandidens*, alleen heeft de eerste vrijwel alleen tweeribbige zijtakken, terwijl *E. grandidens* soms twee, maar meestal drieribbige zijtakken heeft. Waarschijnlijker is het dan ook dat *E. ramipressa* haar oorsprong vindt in de Oostelijke Kaapprovincie of Transkei. *E. ramipressa* is echter van de in dit artikel genoemde soorten het meest wijd verspreid in onze verzamelingen.

Noemenswaardig is verder nog *E. curvirama*, een soort die amper de halve hoogte haalt van de andere bomen. Ze komt slechts voor op enkele vindplaatsen en zou een natuurhybride met mogelijk *E. bothae* zijn. Ook *E. bothae* wordt vaak genoemd als natuurhybride, maar wij hebben deze soort op diverse vindplaatsen aangetroffen en was aldaar zeer uniform. Kenmerkend voor een natuurhybride is dat ze lokaal voorkomt en zeer variabel is in uiterlijke kenmerken. Dit geldt dus niet voor *E. bothae*, maar wel voor *E. curvirama*.

Zoals al eerder gezegd in dit artikel, zijn de boomvormige euphorbia's erg gemakkelijk te kweken en aangezien ze behoorlijk groot kunnen worden, is het niet verwonderlijk dat inheemse culturen er een bepaalde levenskracht aan toeschrijven. De Xhosa hebben dit in een bijzondere traditie plaats gegeven. De geboorte van een tweeling ziet men als een boosaardig voortekenen. Om het kwade te bezweren en voor de tweeling een goed leven af te dwingen, dient de vader twee boomvormige euphorbia's aan weerszijden van de ingang van de hut te plaatsen. Het welzijn van deze planten is dan onlosmakelijk verbonden met een voorspoedig leven van de tweeling. Voor de tweelingen is maar gelukkig dat het zulke gemakkelijke en goed groeiende planten zijn.

Aan de honing van deze planten wordt ook een medicinale werking toebedeeld. Vooral door de bloeirijkheid en de rijke hoeveelheid nectar in een bloem zitten de bijenkasten in een oogwenk vol met honing tijdens de bloeitijd. Deze honing heeft echter geen consumptie waarde, want ze is zo heet als sambal. Het schijnt echter te helpen tegen een zere keel, maar omdat een geringe hoeveelheid al tot diarree leidt, kan het middel wel eens erger zijn dan de kwaal.

Tot zover mijn bespiegelingen over deze bomen. Hoewel het echte succulenten zijn, zijn ze voor de gemiddelde liefhebber minder interessant. Aan de andere kant benadrukken ook deze grote soorten de veelvormigheid van het geslacht *Euphorbia* en om daar een goed overzicht van te krijgen, horen ze er echt bij.

Literatuur;

White, A., Dyer, R. A., Sloane, B. L., (1941),
The Succulent *Euphorbiaceae*
(Southern Africa) 2 Vols.

Samuel Gerssenlaan 63, 3861 HB Nijkerk.
rikvs@wxs.nl

VAN KNOP TOT KELK

(1) SELENICEREUS MACDONALDIAE

Albert Pilot

En toen, plotseling, was er die eerste knop. Fantastisch, wat een cactus! Onverwacht verscheen er dit voorjaar een knop, na jaren zorgzaam vertroetelen. Nou ja, eigenlijk verwaarloos ik mijn cactussen nogal: in de winter niets doen, in de zomer af en toe een flinke plens water, en verder alleen de omstandigheden een beetje gunstig houden: een kas met flink wat zon, licht, lucht en verder de temperatuur niet te hoog en zeker niet te laag.

Jarenlang heeft *Selenicereus macdonaldiae* (Hook.) Br. & R. alleen maar groei laten zien, soms veel, soms weinig. Maar ineens zat er een knop in de wilde slierten, die tussen de Bougainville kronkelden. Een flinke knop van zo'n 10 cm lengte, die ik tussen de vele felgekleurde bloemen van de Bougainville niet gezien had. Verrassing, prachtig moment als je zo maar ineens een ontdekking doet en er zo'n knaap van een knop zichtbaar is.

De knoppen vind ik bij cactussen het mooist. Ze wekken verwachtingen, je kunt er dagenlang, zo niet wekenlang naar kijken, je ziet ze groeien en zich ontwikkelen in vorm en omvang, steeds met de belofte: straks gaat het gebeuren, straks komt na lang hopen en kijken eindelijk dat moment komen waarop de bloem zichtbaar is. Wel, bij deze cactus is dat wel zeer indrukwekkend: wat een knop, wat een ontwikkeling, en dat wekenlang! En daarbij komt dat de knop werkelijk prachtig is door zijn vorm en kleur. Maar de bloem is natuurlijk ook fantastisch, al is het dan maar voor één nacht: het is werkelijk een Koningin van de Nacht. Al hoort die naam eigenlijk bij de *Selenicereus grandiflorus*, en niet bij de *macdonaldiae*. De laatste uren begint de knop zich te openen, eerst ontvouwen de buitenste bloembladen zich in een spiraal, en dan geleidelijk gaat de kelk zelf open en begint te geuren. Tja, en dat is het dan.

Knop van *Selenicereus macdonaldiae*.

Foto's van de schrijver.

Selenicereus macdonaldiae, de knop ontvouwt zich.

Prachtig zo'n bloem, maar ik houd meer van de ontwikkeling van de knop. Duurt veel langer, geniet ik veel meer en veel langer van. Dus ik kijk nu al weer uit naar iets, dat mogelijk een knop zal worden en tenslotte een kelk.

De bloem is tot 35 cm lang en 25 cm doorsnee, wit of crèmekleurig. De sepalen (kelkbladen) zijn min of meer teruggebogen, roodachtig of oranje. De petalen (kroonbladen) zijn zuiver wit. De bloembuis en het ovarium zijn roestbruin behaard, met korte bruine doorns, de stempels zijn geelachtig. Herkomst: Honduras (echte oorsprong?); ook uit Argentinië en Uruguay gemeld (Backeberg 1976, p.404). *Selenicereus* komt van het Griekse woord Selene: maan; dit is ook de naam van de maangodin. Het is dus de cereus (oorspronkelijke betekenis: waskaars), die bloeit in het maanlicht. Tja, en wie Macdonald was, heb ik nog niet kunnen achterhalen.

De *Selenicereus* houdt van een vochtige lucht, regelmatig nevelen doet de plant goed. De luchtige grond moet goed voed-

zaam zijn en humus bevatten. Deze plant kan in de kas vrij uitgeplant worden, anders een grote pot of bloembak geven. De 1 tot 1,5 cm dikke en tot 8 m lange takken om bamboestokken binden om de benodigde ruimte binnen de perken te houden. Standplaats in de halfschaduw. Tijdens de groei flink water geven en eens per maand vloeibare mest in de helft van de normale concentratie. In de winter een beetje vochtig en niet te koud houden (8-12 °C, soms wordt ook minimaal 15 °C aangegeven).

Backeberg schrijft over *Selenicereus grandiflorus*, dat deze in Zuid-Duitsland gekweekt wordt om een geneesmiddel te verkrijgen dat een betere doorbloeding geeft. Hij heeft zelfs een foto van een productiekas in zijn boek opgenomen. Hewitt (1994) meldt dat daarvoor de vers gesneden bloemen worden gebruikt en dat de plant daarvoor veel gekweekt wordt in Zuid-Amerika. Eindelijk een 'nuttige' toepassing van het kweken van cactussen, waarmee ik dat gevoel van 'het is alleen maar een hobby, het dient nergens toe' wat kan onderdrukken.

Selenicereus macdonaldiae

Krook (1854!) geeft het volgende voorschrift om jarenlang van de schoonheid van zo'n bloem te genieten.

Beschrijving van een manier om (cactus)bloemen jarenlang te bewaren.

Wanneer namelijk de bloem zich ten volle geopend heeft, snijde men haar te dien einde voorzigtig van de plant af; doe haar vervolgens in eene groote wijde flesch van helder wit glas, welke men met gewone spiritus vini, houdende 15 : 160 en vermengd met een half *illed.* ons geconcentreerd zwavelzuur, aanvult, en sluite de stop van deze flesch goed dicht, opdat er zoo min mogelijk lucht bij kome. Op deze wijze zal men de bloemen jaren lang goed houden; het prachtige geel van hunne meelknopjes en schutbladen verkleurt echter en wordt, even als de bloem zelve, zuiverwit.

Ik heb het nog niet geprobeerd, maar het lijkt me de moeite waard.

Literatuur

- Backeberg, C. (1976) Das Kakteenlexikon. Stuttgart: Gustav Fischer Verlag.
- Cullmann, W. (1976) Cactussen. Zutphen: W.J. Thieme & Cie.
- Hewitt, T. (1994) Cactussen en vetplanten. Utrecht: Kosmos-Z&K Uitgevers.
- Krook, J.J. (1854) Handboek tot de kennis, voortkweking en behandeling van alle tot heden bekende cactus-soorten in haren ganschen omvang. Amsterdam: Günst.

Berkenlaan 13, 3707 BA Zeist.

EEN BEZOEK AAN ARIZONA EN NEW MEXICO (1)

Jos Huizer.

De schrijver is eind maart en begin april 1997 samen met een Engelse cactusvriend op bezoek geweest in de Verenigde Staten van Amerika. Natuurlijk om daar de cactussen, en vooral het geslacht *Echinocereus*, in de natuur te bekijken en te fotograferen. Veel planten bleken in bloei te staan, zodat er sprake was van een zeer geslaagde cactusreis. Op de laatste dag kwam hij in een botanische tuin een hem onbekende *Echinocereus* tegen, die intussen beschreven is.

Het was een lange vlucht geweest, toen we op 24 maart 1997 's avonds aankwamen in Phoenix. We namen een taxi van het vliegveld naar een motel om daar te overnachten. Hoe was deze reis begonnen? Een Engelse vriend van mij, Peter Berresford, heeft dezelfde afwijking als ik. We zijn namelijk allebei overmatig geïnteresseerd in het geslacht *Echinocereus*. Dus toen Peter aan mij voorstelde om een reis naar de Verenigde Staten te maken, om daar de echinocereussen in de natuur te gaan bekijken, stond ik bij wijze van spreken al met mijn koffers klaar. Op 24 maart had ik 's morgens het vliegtuig naar Engeland genomen om Peter op Heathrow te ontmoeten. Vanaf Heathrow namen we de intercontinentale vlucht naar Los Angeles. Daar moesten we eerst door de douane. Dit duurde lang vanwege de eindeloze rijen wachtenden voor de balies van de douane, niemand kwam op het idee om een paar extra balies te openen. Toen we eenmaal na een wachttijd van ongeveer 45 minuten door de douane waren, waren we in de V.S. We moesten nog wel naar een andere vertrekhal lopen, een afstand van enige honderden meters, om daar het vliegtuig naar Phoenix te nemen. Gelukkig staan er overal karretjes klaar om de bagage te vervoeren. Terwijl we in de vertrekhal op het vliegtuig naar Phoenix wachtten, regelde Peter alvast een kamer in het motel in Phoenix. Na een korte vlucht van Los Angeles naar Phoenix en een taxi-rit, kwamen we bij dat motel aan. Het was laat in de avond, we borgen onze bagage op, gingen wat eten in een restaurant aan de overkant van de straat, en vielen toen als een blok in slaap.

's Ochtends, 25 maart, gingen wij weer in hetzelfde restaurant ontbijten, en ik

Echinocereus engelmannii, Camel Peak. Foto's van de schrijver.

Mammillaria aan de kant van de weg.

Overzicht locatie nabij gevangenis van Globe.

moest toch wel wennen aan het volkomen andere ontbijt in de V.S. Geroosterd krentenbrood en pannenkoekjes, volkomen anders dan mijn ochtendboterhammen. Na het ontbijt bestelden we een taxi om naar de autoverhuurder te gaan. We pikten daar onze auto op, kregen aanwijzingen voor een supermarkt, en gingen toen boodschappen doen. De afstanden bleken op eens wel even anders dan in Nederland. De supermarkt lag op zo'n 30 km afstand, maar het was dan ook een SUPERMARKT. Elke grote supermarkt in Nederland kon daar tenminste 5 keer in. Na boodschappen te hebben gedaan (muesli, water, vruchtensappen, fruit) om onderweg onze lunch te genieten, gingen we terug naar het motel om onze bagage op te pikken. Nu bleek dat we weer terugreden langs dezelfde weg die we op de heenweg naar de supermarkt genomen hadden. En dit terwijl de supermarkt in de richting lag van ons einddoel van die dag, Tucson. Dat was zonde van de tijd!

Na het oppikken van onze bagage waren we eindelijk op weg naar de cactussen. Na een tiental mijlen kwamen we langs een interessante heuvel. We keken elkaar aan en zeiden: "Zullen we hier een kijkje nemen". De heuvel bleek Silly Mountain te heten. En dan blijkt dat de planten, die we hier zo verzorgen en koesteren, daar gewoon in de natuur groeien. Je hoeft er nauwelijks naar te zoeken. Dit was even een schok. De tweede schok is dat, hoewel ik mezelf wel *Echinocereus*-expert mag noemen, het toch nog wel problemen geeft om de planten in de vrije natuur te benoemen. Iemand heeft namelijk alle naambordjes weggehaald! Na het nemen van enige foto's en een discussie kwamen we tot de conclusie dat dit *Echinocereus engelmannii* var. *acicularis* zou kunnen zijn. Verder groeiden er op deze heuvel ook saguaros (*Carnegiea gigantea*), *Ferocactus wislizenii*, *Cylindropuntia*'s en *Opuntia*'s. Tevreden re-

Echinocereus boyce-thompsonii, Salt River Canyon.

den we verder. Enkele mijlen verder stopten we aan de rand van de weg bij 'Camel Peak' om wat te eten. Ook hier groeiden weer planten, en we zagen mammillaria's en een wit bedoornde *Echinocereus engelmannii*, gewoon aan de kant van de weg, een hele rare ervaring.

Ons volgende doel was een locatie nabij de gevangenis van Globe, een plek, die ons door Steven Brack gewezen was. Deze locatie ligt hoger dan de woestijn rond Phoenix, dus was het daar ook koeler. Op deze locatie groeide *Echinocereus fasciculatus* var. *bonkeræ*. Aangezien we niet wisten waar we precies moesten stoppen, reden we er wel drie keer langs, totdat we van armoe maar aan een paar mensen vroegen waar we precies moesten zijn. Met hun aanwijzingen hadden we de precieze locatie snel gevonden. We stapten over het prikkeldraad (geen idee waar het voor diende, er waren geen koeien, en het was ook geen privé-terrein), en zagen toen in

een zandige, rode grond prachtige planten van de gezochte var. *bonkeræ*. Alle planten hadden knoppen, maar er was nog geen bloem te zien. Verder groeiden hier nog wat *Coryphantha*'s en *Opuntia*'s, waar we geen van beide een naam aan konden geven. Tevreden stapten we in de auto en reden vlug verder naar Salt River Canyon.

Hier gingen wij op zoek naar *Echinocereus fasciculatus* var. *boyce-thompsonii*. Ook hiervoor hadden wij gegevens gekregen van Steven Brack. In de canyon moesten we nogal zoeken voordat we de gezochte planten vonden. Eerst kwamen we nog een bloeiende *Echinocereus coccineus* tegen. Een aantal mijlen in de canyon zag Peter eindelijk de gezochte planten. Na het nemen van een aantal foto's gingen we terug naar de auto en reden de canyon weer uit. Op de weg terug kwam ons een auto met 'native Americans' (indianen) tegemoet, en Peter, die reed, ging naar links om de tegenliggers te passeren. Dit was tegen

Vogel op ocotillo (*Fouquieria splendens*).

de rand van de canyon, de rechterkant van de weg lag aan de rand van een steile, maar niet al te hoge helling. Bij het passeren van onze auto lachten de indianen meewarig tegen ons. Nadat ze gepasseerd waren, zei ik tegen Peter, dat hij aan de rechterkant had moeten stoppen. Hij was uit gewoonte aan de linkerkant gestopt!

Op weg naar Tucson maakten we een snelle stop in Globe om wat te eten, het was intussen al avond geworden. Peter telefoneerde naar het echtpaar Bish in Green Valley, Tucson, om door te geven dat we die avond nog niet zouden komen, maar dat we in Tucson zouden overnachten. Na het eten reden we in de richting van Tucson op een donkere woestijnweg zonder lantaarns of katteogen langs de weg, en met alleen onze voorganger om ons de weg te wijzen. We reden feitelijk achter zijn achterlichten aan! We kwamen rond negen uur aan in Tucson, en moesten toen nog ons motel voor die avond vinden. Dit bleek makkelijker gezegd dan gedaan. Dit zoeken nam ruim een uur in beslag door een onverzichtelijke bewegwijzering en een onduidelijke verkeerssituatie. Rond half elf hadden we eindelijk het motel gevonden. Na

het boeken van de kamer en het opbergen van onze bagage gingen we naar een pompstation aan de overkant van de weg om wat te drinken te kopen. Nauwelijks daar binnen kwam er een man binnen die ook al de weg was kwijtgeraakt. Het lag dus niet aan ons en bleek vaker voor te komen!

Na een goede overnachting in Tucson en een vlug ontbijt gingen we naar het Arizona Sonora Desert Museum en het Saguaro National Monument West. Het museum is zowel botanische tuin als dieren-tuin van de Sonora woestijn, en daarnaast worden ook andere planten van de Amerikaanse en Mexicaanse woestijnen getoond. We zagen ondermeer *Echinocactus polycephalus*, *Echinocereus brandegeei* en *Opuntia macrocentra*, overdekt met bloemen. Je kan hier enkele dagen doorbrengen en nog niet alles zien. De randen van de tuin van het museum gaan op een natuurlijke wijze over in het Saguaro National Monument West. Op een zeker moment kwamen wij bij de 'kooi' van de Mexicaanse rode wolf aan, een zeer zeldzaam dier. De 'kooi' was in de vorm van een ruim stenen gat in de grond, zodat op die manier een indruk wordt gegeven van het natuurlijke

Echinocereus fasciculatus.

habitat van dit woestijndier. Op de bovenrand van deze stenen 'kooi' groeide een bloeiende *Echinocereus*, waarschijnlijk *E. coccineus*. Terwijl wij bezig waren die plant goed voor de lens te krijgen, wees een vrouw ons de wolf aan en zei: "De wolf zit daar beneden". We dankten haar vriendelijk en legden haar uit dat we probeerden de bloeiende cactus op de gevoelige plaat vast te leggen. Ze keek daarop alsof we, zo vroeg in het seizoen, al een zonnesteek hadden opgelopen!

Na het bezoek aan het museum brachten we nog een kort bezoek aan het Saguaro National Monument West. Daar groeiden overal Saguaros, kleine, jonge planten en volwassen planten, maar ook dode Saguaros waren aanwezig. Ook *Mammillaria*'s groeiden hier, maar voor de rest zagen we niet veel kleine bolcactussen. Omdat we niet te laat aan wilden komen, vertrokken we vrij vroeg uit het National

Monument naar het echtpaar Bish in Green Valley. Mary Jane and Peter heetten ons hartelijk welkom en ik kreeg van zowel Peter (Bish) als Mary Jane een compliment voor mijn Engels. Terwijl Peter (Bish) Peter en mij een rondleiding gaf in de tuin, ongelofelijk wat allemaal buiten groeide, ook planten uit Mexico, maakte Mary Jane voor ons het diner klaar. Na een gezellige en overvloedige maaltijd werd er de rest van de avond over van alles en nog wat gepraat, maar uiteraard vooral over cactussen.

(wordt vervolgd).

Boekenburglaan 54, 2215 AE Voorhout

BOEKBESPREKING

CITES Cactaceae Checklist, 2e editie, samengesteld door David Hunt. Uitgegeven door de Royal Botanic Gardens Kew, i.s.m. de I.O.S.
ISBN 1 900347 45 8. Paperback 155 x 244 mm, 316 pp. 1999. Prijs 13,50 engelse ponden.

Nadat de eerste editie van deze checklist van cactusnamen in 1992 verscheen, ligt nu de tweede editie voor mij. Vergelijken met de eerste editie valt allereerst op, dat deze nieuwe uitgave omvangrijker is: telde de eerste editie nog 190 pagina's, deze tweede editie omvat er 316.

Een ander verschil is, dat de inleidende en verklarende hoofdstukken niet alleen in het engels, maar ook in het frans en het spaans zijn opgenomen.

Hoofdstuk 1 is een alfabetische lijst van cactusnamen, die zo is opgezet, dat bij ongeldige namen of synoniemen steeds verwezen wordt naar de nu geldende naam. Hoofdstuk 2 omvat een lijst van geslachtsnamen en hun synoniemen, waarbij ook steeds vermeld is, waar de nieuwbeschrijving te vinden is en welke soort als typesoort van het geslacht aangewezen is. Deze gegevens zijn ook in tabelvorm beschikbaar. Tevens is een bibliografie opgenomen. Tenslotte bestaat het meest omvangrijke deel van dit hoofdstuk uit een lijst van de, volgens de auteur, geaccepteerde namen, met synoniemen en een verwijzing naar het land van herkomst.

Hoofdstuk 3 bestaat uit een overzicht van het voorkomen van de verschillende taxa per land of regio.

De hamvraag is nu natuurlijk of er sinds 1992 veel veranderd is: Hoewel het in kort

tijdsbestek ondoenlijk is om beide boeken geheel met elkaar te vergelijken heb ik een paar steekproeven genomen. De eerste betreft het geslacht *Matucana*. In de editie van 1992 worden 10 taxa als 'geaccepteerd' en 11 taxa als 'voorlopig geaccepteerd' opgevoerd. In de nieuwe editie zijn die getallen resp. 21 en 2, waarbij het opvalt dat nu ook intraspecifieke taxa geaccepteerd zijn, dit in tegenstelling tot de eerste editie, waarin uitsluitend species genoemd werden.

De tweede steekproef betreft de genera *Neochilenia*, *Neoporteria*, *Pyrrhocactus*, *Horridocactus* en *Islaya*. Al deze geslachten zijn nu definitief verdwenen en de soorten zijn ingelijfd bij *Eriocyse*.

Bij beide steekproeven is het verschijnen van een monografie van het betreffende geslacht in de tussenliggende periode natuurlijk van cruciale betekenis geweest.

Het lijkt er op, dat bekende geslachtsnamen, zoals *Notocactus*, *Gymnocactus*, *Sulcorebutia*, *Weingartia*, *Lobivia*, *Echinomastus* en *Echinofossulocactus*, om er maar een aantal te noemen, definitief achter de horizon verdwenen zijn.

Tenslotte nog enkele betekenisvolle cijfers: Het aantal geaccepteerde soortsnamen in *Mammillaria* bedroeg in de eerste editie 391; in deze tweede editie 264! Het totale aantal geaccepteerde cactusnamen bedraagt nu 2260 [was 2508], ondanks het verschijnen van vele nieuwe soorten in de tussenliggende periode.

Mijn conclusie is, dat dit boekje in de komende jaren onmisbaar zal blijken voor iedere cactusliefhebber die zijn planten graag correct benaamd wil zien en voor iedereen, die in taxonomie geïnteresseerd is.

Ton Pullen.

DE SUCCULENTENHOF AAN DE WATERKANT

TREEDT NAAR BUITEN

Jos Swen

Op dit enthousiasme is Succulenta gebouwd! Nog even en geen enkele Noord-Hollander kan nog om Succulenta heen. Wat let Ú?

Sinds mijn eerste artikel in augustus 1995 over het waarom en hoe - en het tweede in augustus 1998 - over de verdere lotgevallen van de woestijnhovenier in zijn hobby is het nu tijd voor het begin 2000 beloofde vervolg. Alleen al het idee dat ik, in 1923 geboren, nog in het nieuwe millennium mijn verhaal zou kunnen voortzetten, vond ik toen fascinerend - en nog trouwens!

Een mooie opstelling van succulenten in hun vele verschijningsvormen en het verzorgen daarvan veschaft mij veel genoegen. Ik heb daarvoor de beschikking over een flink deel van onze achtertuin, circa twintig vierkante meter en bovendien gedurende herfst, winter en voorjaar over een veredelde blokhut en dito fietsenberging tegen het huis en tevens enkele plantvriendelijke plaatsen in huis. Dit gebeurt uiteraard samen met en in goed overleg met mijn vrouw. Diverse wat grotere planten worden dan ondergebracht bij een kweker, die de winterberging van kuisplanten verzorgt.

Ook trad ik, samen met onze afdeling naar buiten met expositities van succulenten in de vitrines van diverse Hoornse bibliotheek-filialen gedurende vier winterweken en ook op de Geraniummarkt, de zaterdag na Moederdag in mei. Daarnaast heb ik een privé-collectie mogen inrichten in de kwekerskas van een collega lid van onze afdeling, Joke Kraakman in Venhuizen. Tot zover een samenvatting van de twee eerdere verslagen in Succulenta.

Het is tien augustus 1999, morgen de zonne-eclips, de succulenten in de hof zijn weer aan de groei en zullen zich niet laten stoppen door een paar minuten maanschaduw, gewend als ze zijn aan af en toe

De succulentenhof- achtergrond van rechts af gezien. Foto's Wiebe Bosma.

enkele aarde-donkere onweerswolken. Gaat het nu allemaal na zo'n zeven jaar wel zijn gangetje in mijn hof aan de waterkant? Begint het niet wat eentonig te worden? Nog steeds zijn de drie maanden juli, augustus en september, wanneer je alles rustig op zijn plaats kunt laten, tekort om verveling kans te geven en de omliggende drie maanden van half mei tot eind juni en oktober tot half november zijn spannend en bewerkelijk genoeg om de planten naar hun behoefte naar binnen en buiten te halen. Het heeft toch wat, als je ongehinderd kan kijken al die verschillende planten in hun groei- en bloei, zowel afzonderlijk als met elkaar in één wondermooie verzameling. Ik hoop het nog wat jaren vol te kunnen houden.

Bovendien waren er weer interessante exposities en liggen er nog enkele in het

verschiet. Eerstens de uitnodiging van de K M T P afdeling Hoorn e.o., om ter gelegenheid van hun veertigjarig jubileum door Succulenta een presentatie te verzorgen op een open dag eind maart 1999 in de Landbouwschool. Op twee tafels van zeventig bij honderdveertig centimeter mochten wij onze planten uitstellen. Ik rook een kans om eindelijk mijn idee van de 'serre-succulenten-opstelling' den volke te tonen. Ondanks dat ons huis geen ruimte heeft voor een zonnige serre, zie ik toch voor succulenten een uitgelezen plek in veel van de tegenwoordig aangebouwde serres. Experimenteren ging dus niet maar toch groeide het idee. De kans werd benut en zo'n zevenhonderdvijftig bezoekers van de open dag, waaraan veel meer groenverenigingen meededen, hebben mijn eerste proefopstelling gezien. Mevrouw Zachte en ik zetten in anderhalf uur het vierkante meter succulenten-landschap op, compleet met oase. De voorbereiding, die daarvoor nodig was, was niet voor niets. Het werd een leuke dag, een mooie plaats voor het raam, goede sfeer en prima verzorging. Zo iets kan je wel aan de Hoornse K M T P afdeling overlaten. Nu maar hopen, dat er zichtbare resultaten komen: het motto van de opstelling was 'succulenten zoeken zonnige serre' en dat heeft even tijd nodig. Je zou kunnen zeggen: "zonnige serres zonder succulenten - mosniemagge", maar dat is iets te fel misschien? Kortom, ik verheug me op mooie serres en enthousiaste ontdekkers.

Onverwachts kwam er in juni een telefonisch verzoek van Peter Mudde uit IJpendam, om een reportage in onze tuin te mogen maken. Dat wordt de tweede publiciteit dit jaar. Peter Mudde geeft vanaf 1998 een blad uit, genaamd 'Onder het Palmblad', waarin exotische planten en dieren worden behandeld. Sinds kort lid van Succulenta. leek het hem, na lezing van mijn verhaal in augustus 1998, dat deze aparte succulentenhof wel iets was voor zijn blad. Na zijn interview in juli 1999 ligt dit

Interieur van de blokhut

nummer begin september in de winkel en bij de abonnees in de bus.

Inmiddels heb ik een terras-opstelling geplaatst op een houten lattentafel in de succulentenhof: een wat eenvoudige variatie op de serre-opstelling. Een ongedachte reclame voor mijn serre-idee - dat zou wel eens wat kunnen losmaken.

Volgt het derde optreden naar buiten. In dat blad van Peter bevindt zich een servicepagina met aankondigingen. Aansluitend op zijn reportage zal hij verwijzen naar de Floralia van Nieuwe Niedorp in het weekend van 18 september. Daar mag ik met Joke Kraakman, die haar succulenten in een kraam verkoopt, de rest van het podium verfraaien met cactussen en andere succulenten in een landschap van drie vierkante meter. We verheugen ons erop!

Eind 1998 las ik in een huis aan huis blad, dat er in Zwaag een multicultureel wooncentrum van achtenveertig woningen wordt gebouwd. Hierin komt een tropische binnentuin. Ik liet mijn grote interesse in

die binnentuin blijken en sprak de wens uit om bij de realisatie daarvan te worden betrokken. Al spoedig volgden bouwplaatsbezoeken en aanwezigheid bij de eerste paal, waarbij kennis wordt gemaakt met architect, opdrachtgever en bestuur. Het is nu maar afwachten of ik word ingeschakeld. Het zal wel goed komen, voorlopig eerst maar bouwen, de binnentuin komt later aan de beurt. Als het lukt wordt dit het klapstuk.

Het bijzondere van dit project vind ik, dat de beplanting winterhard moet zijn omdat de tropische binnentuin met een glaswand op het ZW en een glazen dak op ongeveer zes meter hoog noch geïsoleerd noch verwarmd wordt! Voor bepaalde palmen en bomen zijn er mogelijkheden. Succulenten? Kuipplanten met winteropslag? Ik twijfel geen moment aan de serieuze plannen. De van de Antillen afkomstige architect liet mij in zijn zakboekje de naam van een winterharde Tibetaanse palm zien. Ik ben wel benieuwd!

De terrasopstelling.

De totale oppervlakte, inclusief de zit- en loopruimte, wordt ruim 150 m². Er komt een tegelvloer in een zandbed. Van buiten- uit, vanuit de entreehal en vanuit enkele huizen kijkt men erin. Op verdiepingshoogte steekt een gaanderij, van het uit twee lagen bestaande gebouw naar binnen als een heuse loopbrug.

Met stijgende spanning zie ik uit naar de eventuele eerste werkbespreking. Er zal voor de inrichting nog wel aan fondsenwerving gewerkt zijn of nog moeten worden. Dat het project, hoe dan ook, een permanent succes gaat worden staat als een paal boven water. De wetenschap, dat de bewoners ervan zullen genieten is een extra stimulans!

U kunt zich voorstellen, dat bij alle publiciteit vanuit mijn succulentenhof, zoals hiervoor genoemd, de propaganda voor Succulenta een duchtig woordje meespreekt. Op een natuurlijke manier, maar ook met folders en publiciteit proberen we

vanuit onze afdeling daaraan vorm te geven.

In een vroeg stadium heb ik kopieën van de artikelen van Jos Huizer over Cactussen kweken zonder verwarming (in Succulenta april 1995 en december 1998) bij het bestuur ingebracht. Verder denk ik aan de kennis en ervaring binnen onze afdeling, de mogelijkheid om speciaal geschikte planten ter beschikking te stellen, subsidieverstrekking en de belangstelling van het hoofdbestuur.

Genoeg voor deze keer, ik hoop dat u met mij uitkijkt naar de gunstige berichten in een volgend artikel over dit bijzondere project. Leuk om zo te constateren, dat je hobby vol verrassingen kan zijn - en dat geldt vast ook voor u, lezer en lezeres, we genieten ervan!

Stolphoeve 18, 1689 DH Zwaag

Nieuwe Niedorp, Floriade; binnen op het podium van het café.

Serre opstelling tijdens KMTD dag.

ZOMAAAR LANGS DE WEG

3 PALM SPRINGS

Joop van Alten

Zomaar langs de weg vind je wildplanten, maar soms kom je ook wel eens cultuurplanten tegen en daar gaat het in deze aflevering voornamelijk over.

Bij het uit het noorden naderen van Palm Springs stuit je op een 'woud' van windmolens. Hoeveel het er zijn, weet ik niet, maar het aantal schrijf je vast met 4 cijfers. Een gezicht om draaierig van te worden, maar het lijkt toch beter voor het milieu dan de met fossiele- of nucleaire brandstof gestookte centrales.

Palm Springs maakt deel uit van een

In Moorten 'Desertland' Botanical garden.

Foto's van de schrijver.

grote agglomeratie met Cathedral City, Rancho Mirage Palm Desert, Indian Wells, La Quinta en Indio. Deze laatste stad kiezen we als uitvalsbasis voor onze tochten in Californië.

Maar nu eerst terug naar Palm Springs. We rijden op de Palm Canyon Drive naar het zuiden op weg naar Moorten 'Desertland' Botanical Garden. In onze herinnering is het niet ver weg, maar dat valt nu toch wat tegen. Op een gegeven moment komt de twijfel van 'ben ik wel op goede weg?' Dan maar vragen en gelukkig gingen we de juiste richting op. De door ons aangesproken gids zag de mogelijkheid van een gratis taxiritje en reed met ons mee tot aan de ingang.

Cactus Castle in Moorten Botanical Garden is wat men in Amerika noemt een 'Historical Landmark' en dan wel eentje, die ook voor cactofielen interessant is. Laten we maar eens even stil staan bij de geschiedenis van deze tuin.

Chester Moorten werd geboren in 1906 in de staat Washington en ging daar aan het werk bij een houtbedrijf. Hij was lang (ca. 1 m 90) en woog ruim 42! kilo, een figuur die hem de bijnaam 'sliver' (splinter) opleverde. Later werd dat 'Slim' (slank) en dat bleef zo in zijn verdere leven. Hij had de talenten voor een slangenmens en zocht fortuin in Hollywood. Daar maakte hij deel uit van de oorspronkelijke 'Keystone Cops', een zeer bekende groep comedianten uit de tijd van de stomme film. Door zijn werk was hij veel in de woestijn en daardoor kreeg hij meer zin in het delven van goud en het verkopen van cactussen. Zo verwierf hij in 1938 een licentie voor een cactuskwekerij in Cottonwood Springs en hier is het allemaal begonnen..

Boven: Slim en Pat Moorten.

Onder: In het cactarium.

(Cottonwood Springs maakt nu deel uit van het Joshua Tree National Monument.)

Zijn vrouw Patricia Haliday-Pagan, met wie hij in 1940 huwde, werd in 1920 in Ohio geboren. Zij erfde haar liefde voor planten van haar grootvader, die als kapitein over de wereldzeeën reisde en zeldzame planten en zaden verzamelde, en ook van haar vader, die voorzitter was van de reusachtige Huis en Tuinshow, die jaarlijks in Cleveland werd gehouden. Pat kreeg interesse in de cactussen, die in de spectaculaire tuin en kassen van haar ouders groeiden. Zij ging tuinbouw studeren en vond cactussen de hoogste vorm van plantenleven. In 1936 verhuisde zij naar Californië en volgde aanvullende cursussen in botanie, tuinbouw, bloemkwekerij en tuinarchitectuur.

Het echtpaar wilde een unieke botanische tuin aanleggen om de grote variëteit en schoonheid van cactussen en andere succulenten te tonen en hadden daarvoor een prachtige locatie op het oog, de verlaten golf-course van Palm Springs. De tweede wereldoorlog gooide echter roet in het eten. Zij verhuisden naar de Palm Canyon Drive en begonnen daar een cactusbloemenwinkel en tuin. In de jaren vijftig kregen zij de perfecte locatie te pakken: een huis in de Spaanse stijl op 3 acres (plm. 12000 m²) open woestijn. Zij noemden het 'Desertland' en het huis 'Cactus Castle' en zo heet het nog tot op de dag van vandaag.

De planten in de tuin zijn inmiddels allen volwassen en dat betekent, dat veel soorten een respectabele hoogte hebben bereikt. Een slingerende rondweg loopt (tegen de klok in) door de tuin. Achtereenvolgens gaat het langs de planten van de Sonora-, Mojave-, Colorado-, Yuma- en Chihuahua-woestijn; langs planten uit centraal-Mexico en centraal Amerika en dan komt men bij de kas, die 's werelds eerste cactarium wordt genoemd. De juistheid van deze bewering is niet onderzocht, maar dat

is geen beletsel om binnen te treden. In de kas een keur van kleinere planten en ook een schilderij van Pat en Slim Moorten, dat op de foto ging. Met fotoshop werd het medegefotografeerde spinrag grotendeels van de gescande dia gehaald, zodat het resultaat aan het volk getoond kan worden.

Na het kasbezoek werd de weg vervolgd langs het 'Cactus Castle' en de planten uit Afrika en Zuid Amerika. In dit deel van de tuin ook ander verzamelwerk zoals versteend hout, pootafdrukken van dinosaurussen enz. Verder langs de verzonken tuin, een grote kweekbak ten behoeve van de verkoop en eindigt, hoe kan het ook anders, bij de toonbank met kassa. Dat de tuin verder ook gebruikt kan worden voor concerten, bruiloften en partijen is mooi bedacht, maar veel meer (open) ruimte dan voor een fotosessie is er niet echt.

Nog even terug naar de familie Moorten. Slim overleed in 1980. Dit was het tijdstip, dat de in 1943 geboren zoon Clark vanuit de staat Washington terugkeerde om zijn moeder in het bedrijf te helpen. Ook buiten de tuin waren zij zeer actief. Pat werd in 1990 president van de California Cactus Growers Organization en ook in de Amerikaanse cactusvereniging was zij actief en werd gekozen in het bestuur. Samen met haar zoon richtte zij de Howard E. Gates Memorial Cactus Society op en op 10 september 1994 werd hun de 'Friends of the CSSA' onderscheiding uitgereikt. De tuin is nu onder de hoede van Clark Moorten en een 'must' voor Succulentaleden, die om wat voor reden ook in Palm Springs terecht komen.

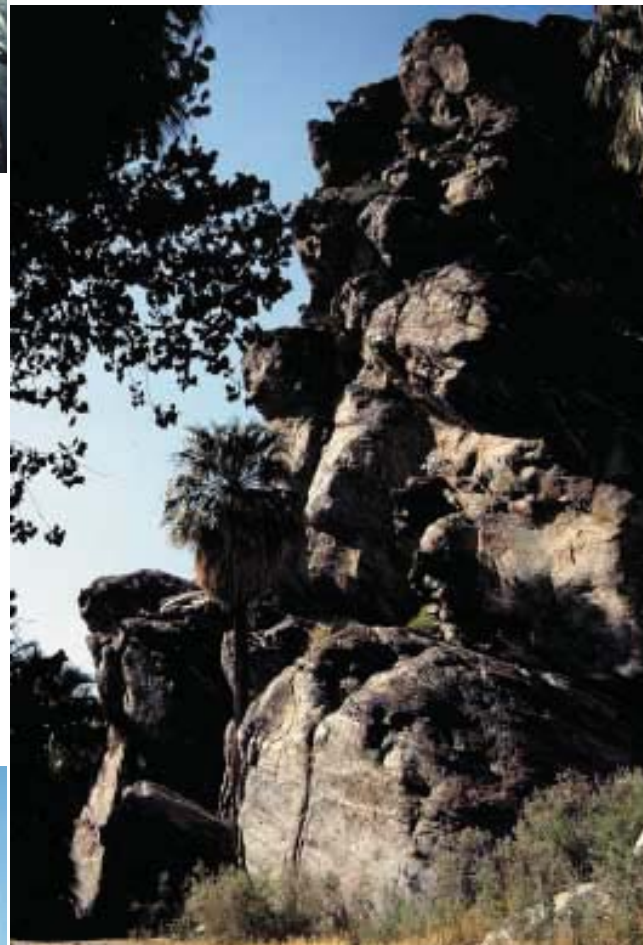
Hiermee is echter de toer in Palm Springs nog niet voorbij. Ongeveer vijf kilometer verder naar het zuiden is de toegang tot de Indian Canyons. Niet alle canyons zijn zonder vergunning toegankelijk. De keuze valt op de Andreas-canyon, waar in een straal van 800 m meer dan 150 soorten planten te vinden zijn en waar, de folders citerend, de weelderige palmenoases

's Werelds 'oudste' cactarium.

de woestijn-moede reizigers wenen. In dit verband kan nog worden opgemerkt, dat in Palm Springs goede restaurants zijn en mooie winkels en mede daardoor een goede onderbreking vormt tijdens een succulentenjacht.

Simon van Collemstraat 142,
1325 RL Almere.
E-mail: vanalten@xs4all.nl

^ Rotspartij aan het begin van de Andreas Canyon.

◀ In de Andreas Canyon.

Literatuur

Zie deel 1, Succulenta 78 (4): 164.
Mittich, Larry W. (1994). The CSSA honors Darrel C.H. Plowes and Patricia and Clark Moorten. CSJA (66) 5: 205.

HET GESLACHT YUCCA (AGAVACEAE)

DEEL 5. SECTIE HESPEROYUCCA, YUCCA WHIPPLEI

Fritz Hochstätter

Deze sectie werd door G.J. Baker opgesteld op grond van de vorm en de bouw van de bloem. Andere onderscheidende kenmerken zijn het kleverig stuifmeel en de structuur van de (rijpe) vrucht. Planten met deze kenmerken waren voor Engelmán een goed onderscheidbare groep en hij stelde dan ook voor *Hesperoyucca* de rang van subgenus (ondergeslacht) voor. In 1893 werd *Hesperoyucca* door Trelease tot de rang van geslacht opgewaardeerd. Daarna echter werd dit taxon als monotypische (= slechts één soort bevattende) sectie of als ondergeslacht bij het geslacht *Yucca* ondergebracht. Die ene soort is *Yucca whipplei*. Hiervan worden nu 6 ondersoorten onderscheiden.

Yucca whipplei is met zijn enkelvoudige of groepenvormende bladrozetten in velerlei opzicht bijzonder. De planten in de westelijke Verenigde Staten, Baja California en Mexico (Mojave- en Sonora-woestijn) vallen op door hun enorme, buigzame, pluimvormige bloeiwijzen (de grootste van alle *Yucca*'s) en sterk geurende bloemen; deze vormen zijn vooral te vinden langs de (Pacifische) kust en in het centrale deel van de Grand Canyon. De ondersoorten kunnen ofwel meerdere keren per jaar bloeien, ofwel ze bloeien slechts eenmaal (ze zijn dan zogezegd monocarp). Opvallend zijn de typische blauwgroene, spitse, getande bladeren, die bij andere soorten niet voorkomen. Bij alle ondersoorten zijn de fijn geribde bladeren karakteristiek, ook een kenmerk dat bij andere soorten afwezig is. Van alle zuid-westelijke *Yucca*'s is *Y. whipplei* de enige soort met een wortel die in het jeugd stadium op een ui lijkt. De vruchten zijn droog en springen bij rijpheid open.

In de jaren '40 en '50 waren de meningen van verschillende auteurs (McKelvey,

Haines, Webber) betreffende de classificatie van de verschillende *Y. whipplei*-vormen verdeeld. Deze verschillen zijn waarschijnlijk als gevolg van geografische barrières ontstaan. Daarom volg ik de indeling van Haines die de soort in ondersoorten verdeelde.

Yucca whipplei en ondersoorten vertonen reproductieve kenmerken die horen bij de geslachten *Yucca* en *Hesperaloe*, maar ook afwijkende kenmerken zoals rozetvorming uit de stam en de bloeiwijze. De afstamming is niet duidelijk. DNA-onderzoek door Bogler en Simpson bevestigde de verwantschap met *Hesperaloe* maar de resultaten laten nog veel vragen onbeantwoord. Nader onderzoek is nodig.

Het verspreidingsgebied van *Y. whipplei* is uitgestrekt. Het loopt van de kuststreek ten zuiden van San Francisco (Californië) via San Jacinto, Santa Ana, San Bernadino, San Gabriel, Santa Susana, Santa Monica, Mount Pinos, Tehachapi, Piute, Greenhorn, Santa Ynez, San Rafael en het Santa Lucia-gebergte tot de westgrens van het Sequoia National Park en de hete Mojave-woestijn. Er zijn uitlopers verder naar het zuiden tot in Baja California (ssp. *eremica*) en naar het oosten totaan de geïsoleerde en ontoegankelijke westhellingen van het stroomdal van de Colorado River in de Grand Canyon in Arizona (ssp. *newberryi*). De planten groeien in verschillende bodemtypen en ook de hoogte van de groeiplaatsen varieert (tot 2400 m boven zeeniveau).

In gebieden waar spruitende vormen en bergvormen bij elkaar komen, met name in San Bernadino Co., kunnen verschillende hybriden optreden die tussen

monocarpische en groepenvormende planten in staan. Deze tussenvormen zijn forser en hebben lange en stevige bladeren. Opvallend zijn ook de korte wortelstokken die volwassen exemplaren soms hebben. Af en toe komt het voor dat tussen jonge planten korte, 10-20 cm lange stammetjes met dunne bladrozetten groeien.

SLEUTEL

Deze sleutel geldt voor de 6 ondersoorten van *Y. whipplei*. Algemene kenmerken zijn fijn-geribde bladeren, gestructureerde zaden met gevleugelde rand en een vertakte bloeiwijze.

1A. Planten solitair, monocarp (sterven af na de vruchtzetting)	2
1B. Planten in groepen, niet monocarp	3
2A. Bladrozetten uitgespreid, bij jonge planten blijven de bladeren ook in de droge tijd uitgespreid	ssp. <i>whipplei</i>
2B. Bladrozetten compact, bij jonge planten zijn de bladeren in de droge tijd tegen elkaar gedrukt.....	ssp. <i>newberryi</i>
3A. Secundaire bladrozetten gevormd aan de basis van afstervende bladrozetten	4
3B. Geen secundaire bladrozetten aan de basis van afstervende bladrozetten	5
4A. Bladeren smal, buigzaam	ssp. <i>intermedia</i>
4B. Bladeren breed, zwaardvormig, star	ssp. <i>eremica</i>
5A. Secundaire bladrozetten direct uit de stam gevormd, dicht op elkaar gepakte clusters van meer dan 100 bladrozetten; verscheidene bloeiwijzen in het voorjaar	ssp. <i>caespitosa</i>
5B. Secundaire bladrozetten uit wortelstokken gevormd; grote, platte, verspreide clusters; één bloeiwijze in het voorjaar	ssp. <i>percursa</i>

VERSPREIDINGSGBIED YUCCA WHIPPLEI

YUCCA WHIPPLEI Torrey SSP. WHIPPLEI

“Our Lord’s Candle”, “Chapparal Yucca”,
“Quixote Yucca”.

In: Emory, US and Mex. Bound. Bot.: 222
(1859).

Synoniemen

Yucca californica Groenland nom. inval.,
Rev. Hort. (Paris): 434 (1858).

Yucca graminifolia Wood, Acad. Nat. Sci.
Phila. Proc.: 167 (1868).

Hesperoyucca whipplei Baker, Kew Royal
Bot. Gard. Bul. Misc. Inform. 5: 8 (1892).

Yucca whipplei var. *parishii* Jones, West.
Bot. Contrib. 15: 59 (1929).

Yucca whipplei ssp. *typica* Haines,
Madrono 6: 43 (1941).

Yucca whipplei ssp. *parishii* Haines,
Madrono loc. cit.

Type

San Pasqual, San Diego Co., Calif.,
Schott, Torrey Herbarium, N.Y. Bot. Gard.

Representatief materiaal

Californië: fh 1177,
San Bernadino Co., 1200 m; fh 1178.18,
Alpine, 600 m; fh 1178.19,
San Diego River, 450 m; fh 1178.20,
Cuyamaca Lake, 500 m; fh 1178.21,
San Diego, 400 m; fh 1180.20,
Pinon; fh 1180.82, Oak Hill Road, 1250
m; AM 99/3901,
Pacillo Mts., 2000 m; fh 1180.89,
Phelan, 1520 m; 1180.90,
Angeles National Forest, 1900 m; fh
1180.91, Angeles National Forest, 2300
m.

Beschrijving

Planten zonder stam, solitair,
monocarp. Bladeren 25-65 (100) cm lang,
1-2 cm breed, recht of iets gebogen, buig-
zaam, met scherpe top, met platte en
bolle zijde, blauwgroen; bladrand dun, fijn
getand.

Bloeiwijze een pluim, 2-5 m of hoger,
cylindrisch van vorm, met veel bloemen;
bloem wijd geopend, wit tot violet; bloem-

blaadjes breed-lancetvormig, buitenste en
binnenste bloemblaadjes verschillend in
grootte, al naar gelang de standplaats, 3-5
cm lang, 1-3 cm breed; helmraden langer
dan stamper, 1-2 cm lang; vruchtbeginsel
0,5-1,5 cm lang, langwerpig tot elliptisch;
stijl wit, kort (15-30 mm lang);
stempellobben 6, groen.

Vrucht 3-5 cm lang, 1,5-3 cm breed,
langwerpig-ovaal, zelden ingesnoerd, bij
rijpheid openscheurend. Zaad dun, zwart,
glanzend, met fijnstructuur; rand zwak ge-
vleugeld.

Yucca whipplei fh 1178.18; Alpine, Californië, 600
m.

Foto's, tenzij anders vermeld, van de schrijver.

Voorkomen: Californië, omgeving van San Diego, Orange, Riverside, San Bernadino, Los Angeles, Ventura, Santa Barbara, Kern, San Luis Obispo en Tulare Co., zuid-centraal Monterey en zuid-oost San Benito Co. Hoewel deze soort gewoonlijk op berghellingen en tafelbergen van Chamisal, Chapparal en in droge bossen (van zeeniveau tot 1400 m hoogte) voorkomt, kan men ook wel eens populaties in bergbossen op 2400 m (waar sneeuw valt) aantreffen.

Terwijl de meeste ondersoorten van *Y. whipplei* elk jaar bloeien en een onbepaalde levensduur hebben, is *ssp. whipplei* monocarp. De plant vormt een losse bladrozet met één bloeiwijze, bloeit en gaat dood. Het schijnt dat de levenscyclus zich voltrekt in een periode van 4-8 jaar. Des-

ondanks zijn zaden in grote aantallen voorhanden. In verschillende gebieden groeit *ssp. whipplei* samen met *Y. brevifolia*, *Y. schidigera* en *Y. baccata* maar kruisingen zijn niet bekend.

De reusachtige bloeiwijzen vormen in de avondschemering van het Angeles National Forest een adembenemend schouwspel. De planten uit bergstreken zouden in Europa winterhard kunnen zijn. Zie hiervoor het artikel van T. Bollinger: "Yucca whipplei in Mitteleuropa in Blüte" in K.u.a.S. 49 (8): 187-189.

YUCCA WHIPPLEI SSP. CAESPITOSA

Haines

Madrono 6: 43 (1942).

Synoniem

Yucca whipplei var. *caespitosa* Jones pro parte, West. Bot. Contrib. 15: 59 (1929).

Type

Cactus Flat, Cushenbury Canyon, San Bernadino Co., California, M.E. Jones, May 12, 1926; Pomona College no. 122326, Calif. Acad. Sci. no. 150109.

Representatief materiaal

Californië: fh 1179.58, Palmdale, 920 m; fh 1179.59, Mojave Ranges, 1070 m; fh 1179.60, Scodie-gebergte, 810 m; fh 1179.61, South Fork, 900 m.

Beschrijving

Planten zonder stam, groepen-vormend in grote clusters van soms meer dan 100 bladrozetten. Bladeren 20-50 cm lang, 1-2 cm breed, recht of iets gebogen, buigzaam, met scherpe top, met platte en bolle zijde, blauwgroen; bladrand dun en fijn getand.

Yucca whipplei ssp. *caespitosa* fh 1179.58; Palmdale, Californië, 600 m.

Bloeiwijze een pluim, 1,5-3 m hoog, variabel in vorm (cylindrisch tot elliptisch), ver boven de bladeren beginnend, met veel bloemen. Bloem klokvormig, wit tot violet; bloemblaadjes breed-rond tot lancetvormig, buitenste en binnenste bloemblaadjes verschillend in grootte, al naar gelang de standplaats, 2-3 cm lang, 1-2 cm breed; vruchtbeginsel 1 cm lang tot elliptisch; stijl wit, 40 mm lang; stempellobben 5, groen; helmraden wit tot geelachtig.

Vrucht 2-3 cm lang en breed, afgerond, bij rijpheid openscheurend. Zaad dun, zwart, glanzend, met fijnstructuur; rand zwak gevleugeld.

Voorkomen: Californië, zuid- en westgrens van de Mojave-woestijn; van Baldwin Lake, San Bernadino Co. tot Walker Pass in noord-west Kern Co., in Jeneverbes-bossen (*Juniperus californica*) en droge struikvegetaties op 550-1200 m hoogte.

Ssp. *caespitosa* onderscheidt zich van ssp. *whipplei* door de groepen-vormende habitus. Ze vormen grote clusters bestaande uit vele bladrozetten. De bladeren zijn iets korter (20-50 cm), blauwer en zeer stevig. Ieder voorjaar verschijnt er een aantal bloeiwijzen. Jonge planten van 6 maanden tot 2 jaar oud ontwikkelen knoppen in de oksels van de bladeren. Hieruit groeien later secundaire rozetten die door de bladeren worden bedekt. Deze kunnen de bloeiwilligheid stimuleren.

YUCCA WHIPPLEI SSP. INTERMEDIA

Haines

Madrono 6: 43 (1942).

Synoniemen

Yucca whipplei var. *caespitosa* Jones pro parte, West. Bot. Contrib. 15: 59 (1929).
Yucca whipplei var. *intermedia* Webber, *Yuccas of the Southwest* 34 (1953).

Type

Malibu Lake, Santa Monica Mountains. Haines, Univ. California Herbarium, Los Angeles.

Representatief materiaal

Californië: fh 1179.62, Aguoura Hills, 270 m; fh 1179.62.0, Malibu, 300 m.

Beschrijving

Planten zonder stam, groepen-vormend, met weinig bladrozetten. Aan de basis van afgestorven rozetten worden nieuwe rozetten gevormd. Bladeren 25-80 cm lang, buigzaam, groenachtig; bladrand fijn getand.

Bloeiwijze een pluim, 1-2,5 m lang. Bloem, zaad en vrucht als bij ssp. *caespitosa*.

Voorkomen: Santa Monica en Santa Susanna Mountains van Los Angeles en Ventura Co., Californië, van zeeniveau tot 600 m hoogte.

Ssp. *intermedia* vormt kleinere rozetten dan ssp. *caespitosa*. Echter de bloei- en overlevingsstrategie zijn bij beide ondersoorten in elk opzicht gelijk, behalve dat ssp. *intermedia* slechts één bloeiwijze per seizoen vormt. De bladeren zijn identiek aan die van ssp. *whipplei*. Ssp. *intermedia* vormt secundaire rozetten vanuit de basis van de afstervende rozetten van oude bloeiwijzen.

Yucca whipplei ssp. *intermedia*; Aguoua Hills, Californië, 270 m.

YUCCA WHIPPLEI SSP. PERCURSA

Haines

Madrono 6: 43 (1942).

Synoniem

Yucca whipplei var. *percursa* Webber,
Yuccas of the Southwest 35 (1953).

Type

Cochuma Mountain, San Rafael Mountains, Santa Barbara Co., California., A.L. Haines, Univ. Calif. Herbarium, Los Angeles.

Representatief materiaal

fh 1179.63, Ynez Mts., 600 m;
fh 1179.63.0, Santa Barbara, 400 m.

Beschrijving

Planten groepen-vormend, met wortel-

stokken aan de basis, uit volgroeide wortelstokken groeien nieuwe, dichte rozetten die ver van elkaar verwijderd kunnen zijn. Bladeren groenachtig, 20-40 cm lang, in het midden 2 cm breed, in een bruine top uitlopend, getand, enigszins star.

Bloeiwijze een pluim, variabel van vorm met korte of lange vertakkingen, 1,5-3 m lang. Bloem klokvormig, wit, soms bruin gerand, 1-3 cm lang en breed; bloemblaadjes afgerond; vruchtbeginsel 0,8-1,5 cm lang, langwerpig tot elliptisch; stijl wit, 30 mm lang; stempellobben 5; helmraden wit tot geelachtig.

Vrucht 2-3 cm lang en breed, afgerond, bij rijpheid openscheurend. Zaad dun, zwart, glanzend, met fijnstructuur; rand zwak gevleugeld.

Voorkomen: Californië: San Rafael, Santa Ynez en Santa Lucia gebergte in San Barbara Co. en Monterey Co., op bergellingen en tafelbergen, in "coastal sagebrush"- en Chapparal-vegetaties. Hierin domineren respectievelijk de Alsem-soort *Artemisia californica* en de eik *Quercus turbinella* var. *californica*. De verticale verspreiding loopt van zeeniveau tot 600 m hoogte.

Ssp. percursa is een ondersoort die grote, losse groepen vormt met bladrozetten die ver uit elkaar staan en die niet ieder jaar bloeit. Na de bloei ontwikkelen zich soms secundaire rozetten uit de stengel waardoor de groepen er dichter en warziger uitzien. Secundaire rozetten ontwikkelen zich ook uit de wortelstokken waardoor grote en ver uit elkaar staande groepen rozetten kunnen ontstaan.

Yucca whipplei ssp. *percursa* fh 1179.63; Ynez mountains, Californië, 600 m.

**YUCCA WHIPPLEI SSP. NEWBERRYI
(MCKELVEY) HOCHSTAETTER COMB. ET
STAT. NOV.**

“Arizona-Newberry Yucca”.

Basioniem

Yucca newberryi McKelvey, *Yuccas of the Southwest*. U.S. 2: 49-52 (1947).

Type

Onder de rand van de zuidhelling van het bekken van de Colorado River, bij New Water Point, 29 april 1934, McKelvey 4087 AA (foto's 144-1,2,3,4).

Representatief materiaal

fh 1179.71, Lava Falls, centrale deel van de Grand Canyon, 900 m (gedeponeerd in SRP op 7 mei 1998);
fh 1181.5, Hualapai Reservaat, bij de

Colorado River, 1300 m.

Beschrijving

Planten solitair, monocarp. Bladeren 20-60 cm lang, dicht opeen, blauwachtig, stug, gekromd, buigzaam, fijn getand, geribd, aan de basis 2-3 cm breed, spits uitlopend in een eerst groene, later bruine top.

Bloeiwijze een pluim, 2-3 m hoog, ovaal van vorm, met vele bloemen (Clover telde er eens 6111); bloemblaadjes 3,5 cm lang, creme-kleurig; knop bleek-rose; stamper 15 mm lang met eivormig vruchtbeginsel; helmraden korter of langer dan de stamper.

Vrucht bijna rond, 2 cm lang en breed, bij rijpheid openscheurend. Zaad zwart, met gestructureerd oppervlak, 0,8 cm lang en breed; rand zwak gevleugeld.

Voorkomen: in het noord-westen van Arizona, bij de Colorado River, op de hellingen en in de omgeving van het stroom-

Yucca whipplei ssp. *newberryi* fh 1179.71, Lava Falls, Grand Canyon, Arizona, 900 m.

dal van de Colorado River, ten oosten van Pierce Ferry, Mojave Co., op 400-1300 m hoogte.

Tijdens een expeditie in 1858 ontdekte Newberry deze planten in Diamond Creek, bij de Colorado River. In de jaren '30 en '40 werd door McKelvey en Clover meer materiaal verzameld in het centrale deel van de Grand Canyon. Die planten werden door McKelvey als aparte soort beschreven en door andere auteurs (Haines, Webber) voor *Y. whipplei* aangezien. Na onderzoek is gebleken dat dit taxon als ondersoort in het *Y. whipplei*-complex thuis hoort.

Deze zeldzame, solitair groeiende ondersoort is net als *ssp. whipplei* monocarp. Na de vruchtzetting sterft de plant. Het schijnt dat op open plekken in het centrale Grand Canyon-gebied en daarom heen de bloeiwilligheid zeer gering is, wat niet het geval is bij de andere ondersoorten. Howel de planten oud genoeg waren om te bloeien, konden wij daar geen bloeiende planten vinden. Wij (M. en B. Bechtold en ondergetekende) hebben de planten in alle stadia van ontwikkeling bestudeerd. Om bij exemplaren op steile hellingen te kunnen komen, moet men over klimmerscapaciteiten beschikken. Zulke groeiplaatsen zijn vaak alleen in groepsverband te bereiken. Soms groeien planten aan de rand van de afgrond, met de Colorado River enkele honderden meters daar beneden. Tijdens de droge tijd trekken de dicht op elkaar staande, aan de rand fijn getande bladeren zich om het groeppunt samen. Dit komt niet bij de andere ondersoorten voor. Opvallend zijn de gebogen, afgestorven bloeiwijzen. Aan de uiteinden van de lange zijtakken hiervan bevinden zich de opengescheurde, kleine, strokleurige doosvruchten.

Yucca whipplei ssp. *newberryi* fh 1178.20; Cuyamaca Lake, Californië. 500 m.

YUCCA WHIPPLEI SSP. EREMICA HAINES

Brittonia 9 (3): 171-172 (1957).

Type

Baja California, 13 mijl ten zuid-oosten van Rosario in "cirio-cardon"-vegetatie, 15 april 1957, gedeponerd in het herbarium van UCLA.

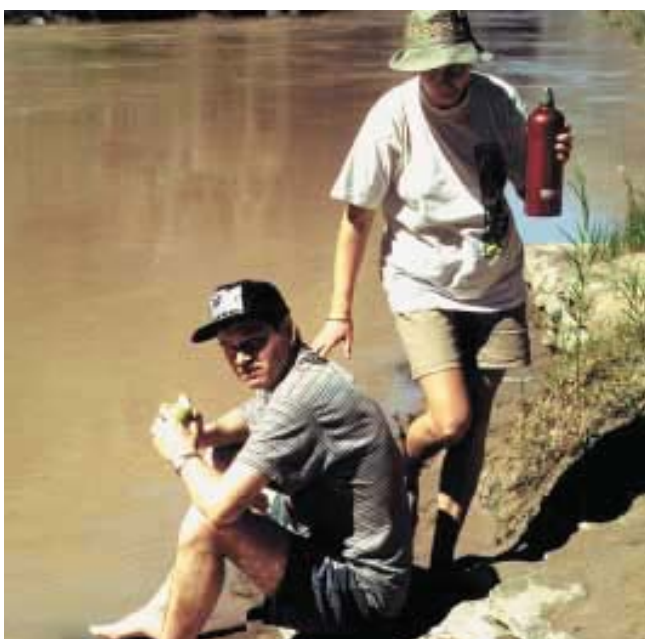
Representatief materiaal

Baja California: fh 0414.1, Guayaquil, 520 m;
fh 0414.2, El Progreso, 515 m;
fh 0414.3, El Rosario, 565 m;
fh 0414.4, San Vicente, 710 m;
fh 0414.5, San Quintin, 600 m.

Het groeigebied van *Yucca whipplei* ssp. *newberryi* fh 1181.5; Hualapai Reservation, bij de Coloradorivier, Arizona 1300 m.

Baerbel en Michael Bechtold aan de Coloradorivier.

Beschrijving

Plant zonder stam, solitair of in groepen van kleine clusters. Bladeren duidelijk geribbd, met fijn getande rand, 20-40 cm lang, aan de voet 2-4 cm breed, in het midden 2-3 cm breed, naar de top smaller wordend, met platte en bolle zijde, blauwgroen; top bruin, doornachtig, krom, hard (de hardste van alle ondersoorten).

Bloeiwijze een pluim, 1,5-2,5 m lang, variabel van vorm, vertakkingen gewoonlijk in het midden van de bloeiwijze beginnend; bloem klokvormig, wit tot violet; bloemblaadjes afgerond tot lancetvormig, 1-3 cm lang, 1-2 cm breed; vruchtbeginsel 1 cm lang, langwerpig tot elliptisch; stijl 30 mm lang; stempellobben 5, groen; helmraden wit tot geelachtig. Vrucht 2-4 cm lang, rond tot langwerpig; vruchtwand sterker verhoudt dan bij andere ondersoorten, bij rijpheid openscheurend. Zaad 0,6-0,8 cm lang en breed, naar verhouding dik (0,1 cm); rand zwak gevleugeld.

Bloeitijd april-mei.

Voorkomen: Mexico, Baja California, in vlak terrein of op berghellingen, op 300-750 m hoogte.

Ssp. *eremica* groeit in kleine clusters die bestaan uit een klein aantal forse blad-rozetten, veel minder dan bij ssp. *caespitosa*. De bloei en de overlevingsstrategieën zijn echter wel gelijk. Karakteristiek voor ssp. *eremica* zijn de korte, zwaardvormige, brede bladeren die alleen bij deze ondersoort voorkomen. Wat ook opvalt zijn de doosvruchten met een harde, verhoude wand; hiermee vergeleken hebben de ondersoorten uit Californië en Arizona dunwandige vruchten. Genoemde kenmerken lijken aanpassingen te zijn aan de omstandigheden van de groeiplaats in Baja California, een landtong waar o.a. ook populaties van *Fouquieria*, *Pachycereus* en *Pachycormus* te vinden zijn.

Dankzegging

Mijn dank gaat uit naar de volgende personen: mevr. I. Richter en B. Bechtold, de heren S. Theunissen, W. Alsemgeest, C. Holland, M. Bechtold, W. Vogel, A. Dibrell, B. Moeller-Jensen, G. Hentzschel, R. Mattern, B. Beaston, S. Schluff, G. Frank, D. Dringman, A. Muehl, B. Snow, B. Mitchel en H. Fuersch, en het redactieteam van Succulenta.

Aanvullingen op de literatuurlijst

Baker, J.G. 1881. *Yucca whipplei*. Bot. J.

Linn. Soc. 18: 230.

Epling, C. & Haines, A.L. 1957. A subspecies of *Yucca whipplei* Torrey.

Brittonia 9 (3): 171-172.

Groenland, ?, 1858. *Yucca californica*. Revue horticole (Paris) 7: 434.

Yucca whipplei ssp. *eremica*; Catavigna. Baja California. Foto Bechtold.

Haines, A.L. 1941. Variation in *Yucca whipplei*. Madrono 6: 33-45.

Bewerking en vertaling: Rob Bregman

Postfach 510201, D 68242 Mannheim, Duitsland;
Box 11, Modena, Utah 84753, U.S.A.

E-mail: Fhnavajo@aol.com

Boven: *Yucca whipplei*
ssp. *eremica* fh 0414.1;
Guayaquil, Baja
California, 520 m.

Links: *Yucca whipplei*
ssp. *eremica* fh 0414.2; El
Progreso, Baja
California, 515 m.

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

Deze aflevering wil ik eens beginnen met het **Cactus and Succulent Journal of New South Wales, Australia** [22 - 1, juni 1999], waarin M. Holmes een tweetal nieuwe *Echinopsis*-hybriden voorstelt, te weten *Echinopsis* 'Thornwood Grandee' en E.'Thornwood Impulse'.

We blijven nog even aan het andere eind van de wereld: het **Cactus and Succulent Journal of New Zealand** [52 - 3, aug.1999] bevat een verhandeling over *Coryphantha*, *Escobaria* en *Neolloydia*, hun verwantschap en hun cultuur, door E. Mroczek. Verrity behandelt het geslacht *Sansevieria*, waarbij hij ingaat op de cultuur en vermeerdering van deze planten.

In het Duitstalige **K.u.a.S** [50 - 9, sept.1999] stelt Hansen de veelvormigheid van *Lophophora diffusa* aan de orde. Meve verbaast zich over de armoede aan endemische *Stapelia*-achtigen in Tanzania. Van Heek was in Mexico en verhaalt over zijn vondsten. Mattern houdt zich onledig met bestuiving en zaadvorming bij *Yucca louisianensis*.

Het volgende nummer [**K.u.a.S.**, 50 - 10, okt.1999] bevat een bijdrage van Tismer, Hoeller en Barthlott over de bloei bij de *Rhipsalideae*, met bloeikalender.

Luethy bediscussieert de infraspecifieke taxonomie van *Escobaria tuberculosa* en stelt een nieuwe naamscombinatie voor: *Escobaria tuberculosa* ssp. *varicolor*.

In het novembernummer van hetzelfde tijdschrift [**K.u.a.S.** 50 - 11, nov.1999] vindt men een nieuwe *Aloe*-soort beschreven door Rauh & Petignat: *Aloe ruffingiana*.

Luethy publiceert een groot aantal nieuwe naamscombinaties in *Ariocarpus*,

Escobaria, *Pediocactus* en *Turbincarpus*, met als enige motivering een consistente classificatie op de CITES-lijsten.

Braun & Esteves brengen een nieuw taxon uit Brazilië: *Pilosocereus densiareolatus* ssp. *brunneolanatus*. Bollinger bericht over zijn vondst van een witbloeiende *Sempervivum montanum*. Prantner beschrijft een hybride tussen *Matucana polzii* en *Oreocereus hendriksenianus*.

Het decembernummer [50 - 12, dec.1999] brengt een schitterend geïllustreerd artikel van Masinde & Albers over *Ceropegia ballyana*.

Esteves beschrijft *Pierrebraunia brauniorum*, een nieuwe soort uit de braziliaanse deelstaat Minas Gerais. Lavranos publiceert *Uncarina turicana*, een nieuwe soort uit de *Pedaliaceae*-familie, afkomstig van Madagaskar.

Het Italiaanse **Piante Grasse** [19 - 1, 1999] bevat onder meer een revisie van *Sclerocactus parviflora* en de intraspecifieke taxa, natuurlijk door Hochstaetter.

Het Amerikaanse **Cactus & Succulent Journal** [71 - 4, 1999] is vrijwel geheel gewijd aan *Ariocarpus*. Een belangrijke bijdrage komt van E.A. Anderson, een van de beste kenners van deze planten. Miles Anderson, een kweker, laat zijn licht schijnen over cultivars, monstrositeiten, afwijkende groeivormen, variegatie etc.

D. Tufenkian behandelt de cultuur en A. Laras het opkweken uit zaad. Suguri & Kobayashi schrijven over de cultuur van *Ariocarpus* in Japan.

Cactus & Succulent Journal (U.S.) [71 - 5, sept./okt. 1999] brengt *Aloe ahmarenensis* Favell, Miller & Al-Gifri, afkomstig uit Yemen, als nieuwe soort.

Over de cultuur uit zaad van *Ariocarpus*-planten handelt ook een bijdrage van I. Blando in het tijdschrift **Cactus & Co** [3 - 3, juli 1999].

Orlando brengt een uitgebreide lijst van *Opuntia*-soorten.

Augustin, Beck, Gertel & Hentzschel brengen een tweetal nieuwe variëteiten van *Sulcorebutia tiraquensis*, te weten *S. tiraquensis* var. *aguilarii* en var. *renatae*.

Cactus & Co [3 - 4, okt. 1999] bevat een drietal langere, belangwekkende artikelen: Machado bespreekt *Uebelmannia pectinifera* ssp. *flavispina*. Gerloff bezocht de groeiplaats van *Gymnocalycium horstii* en Mosti wijdt een uitgebreid verhaal aan *Digitorebutia*, een belangwekkende groep binnen het grote geslacht *Rebutia*. Dit artikel bevat een uitstekend overzicht van de ingewikkelde historie van dit geslacht. Enkele nieuwe naamscombinaties worden voorgesteld, alsmede een nieuwe soort: *Rebutia gavazzii*.

Het Tsjechische blad **Kaktusy** [35 - 3, 1999] bevat een bijdrage van de hand van R. Slaba, waarin *Weingartia kargliana* wordt omgedoopt tot *W. neumanniana* ssp. *kargliana*. Verder een aardig artikel over winterharde *Delosperma*-soorten. Stuchlik vergelijkt *Notocactus minimus* met *N. tenuicylindricus* en denkt, dat hiermee een en dezelfde plant bedoeld wordt.

In het **British Cactus & Succulent Journal** [17 - 3, sept. 1999] vraagt Audissou aandacht voor *Waronia saharae*, een noord-afrikaanse xerofyt uit de composietenfamilie. Vooralsnog is deze soort onbekend in onze collecties, maar wie weet?

Mammillaria phantasma, een plant uit de verwantschapsgroep van *M. orcuttii*, wordt als nieuwe naam voorgesteld door Sotomayor, Arredondo & Martinez in het mexicaanse tijdschrift **Cactaceas y Suculentas Mexicanas** [44 - 2, 1999].

Een nieuwe *Euphorbia* van Madagascar wordt voorgesteld door Rauh & Bardot-Vaucoulon onder de naam *Euphorbia labatii* in het franstalige **Succulentas** [22 - 4, 1999].

Haseltonia, het jaarboek van de **Cactus and Succulent Society of America** [No. 6, 1998] brengt een drietal nieuwe soorten: *Plectranthus fasciculatus*, een plant uit de *Lamiaceae*, afkomstig uit Australië, wordt voorgesteld door Forster. *Euphorbia gradyi* uit Mexico, wordt beschreven door Steinmann & Ramirez-Roa. Rebman ten slotte brengt een nieuwe 'Cholla' uit Baja-California: *Opuntia (subgenus Cyllindropuntia) sanfelipensis*.

Uhl is toe aan deel VI van zijn serie artikelen over chromosoomaantallen in *Echeveria* en hybriden daarmee.

Leuenberger & Egli schrijven over het genus *Blossfeldia* in Argentinië. Enkele meer wetenschappelijke artikelen voltooien dit boekje met een omvang van 114 pagina's.

Rischer & Trocha brengen in **Echinocereenfreund** [12 - 1, 1999] de nieuwbeschrijving van *Echinocereus topiensis*, afkomstig uit de Sierra Madre Occidental in Mexico.

In het **Cactus & Succulent Journal Japan** [13 - 8, apr. 1999] brengt Shimada een nieuwe cultivar-naam in *Dinteranthus vanzylii*. De (groene) mutant wordt 'Emerald' gedoopt.

Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.

BOEKBESPREKING

Lithops, treasures of the veld,

door Steven A. Hammer, met een voorwoord van Suzanne Mace. Foto's van Chris Barnhill. Uitgave British Cactus and Succulent Society. 1999. 19 x 25 cm, 146 pp. Gebonden: ISBN 0 902 099 59 0. Prijs 25 pond; paperback: ISBN 0 902 099 64 7. Prijs 16 pond.

Zes jaar na zijn uitstekend ontvangen monografie over het geslacht *Conophytum* [1993] heeft **Steven Hammer** nu een boek geschreven, dat geheel gewijd is aan het genus *Lithops*. Het boek heeft niet het karakter van een echte monografie. De schrijver geeft aan dat hij uitdrukkelijk niet de bedoeling had het monumentale werk van **Desmond Cole** [1988] naar de kroon te steken.

Het boek van Hammer is geschreven vanuit de invalshoek van de kweker/verzamelaar en gericht op de serieuze liefhebber.

Persoonlijk vind ik dat de auteur daar bijzonder goed in geslaagd is. Ik heb zijn boek met zeer veel genoegen gelezen, mij elke keer weer verbazend over zijn subtiele woordkeuze, zijn ingebouwde grapjes, zijn enorme vocabulaire maar ook over zijn kennis van zaken, zijn frisse zienswijze, zijn unieke benadering van problemen en op-

lossingen daarvoor. Hij heeft dan ook een enorme kennis van zaken: 35 jaar ervaring met kweken en verzamelen, 18 reizen naar het land van herkomst, contacten met deskundigen over de hele wereld maken Hammer tot de coryfee, die hij is op het gebied van de mesems.

Het leeuwendeel van het boek is gewijd aan de bespreking van alle soorten en intraspecifieke taxa, terwijl ook een aantal hybriden en cultivars in beeld komt. Van alle taxa zijn gedetailleerde kleurenfoto's van zeer goede kwaliteit opgenomen, terwijl ook opnames van vindplaatsen niet ontbreken.

Tevens is een aantal verspreidingskaarten opgenomen.

Daaromheen is een aantal hoofdstukjes gerangschikt over algemene onderwerpen, zoals geschiedenis, taxonomie, morfologie, cultuur en terminologie. Een determinatiesleutel, samengesteld door Jonathan Y. Clark, ontbreekt niet (eerder gepubliceerd in **Bradleya** 14, 1996). Checklists, een bibliografie en registers maken dit werk compleet.

Ik kan dit boek aan iedere liefhebber en verzamelaar van deze schitterende en populaire planten van harte aanbevelen!

Ton Pullen

SUMMARY

Because of the illness of the editor, no preparations could be made to produce this service page. Our apologies for this inconvenience.

The editor.

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers; adreswijzigingen aan:
Inquiries about membership and receipt of issues; address changes to:

D.H.Roozegaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270

COLOFON

[Http://www.succulenta.nl](http://www.succulenta.nl)

e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:

gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:

Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom
e-mail: smitnre@worldonline.nl

Redactie:

J. van Alten (hoofdredacteur)
e-mail: vanalten@xs4all.nl
C.A.L. Bercht
e-mail: bercht@nzo.nl
R. Bregman
e-mail: bregman@bio.uva.nl
J.J. de Morree
e-mail: morree@casema.net
A.B. Pullen
e-mail: tonp@acmeander.nl
B.J.M. Zonneveld; e-mail:
Zonneveld@rulbim.leidenuniv.nl

Vormgeving: J. van Alten

Druk: PlantijnCasparie, Almere

INHOUD

Joop van Alten	Alweer een nieuw jaar! 2 Zomaar langs de weg (3) Palm Springs 28
Ludwig Bercht	Mag ik even voorstellen? (3) <i>Mammillaria mammillaris</i> 8
Geert Eerkens	<i>Melocactus zehntneri</i> 4
Fritz Hochstätter	Het geslacht <i>Yucca</i> Deel 5. Sectie <i>Hesperoyucca</i> 32
Jos Huizer	Een bezoek aan Arizona en New Mexico 16
Henk Krijnen	Aanbevolen succulenten 2 6
Albert Pilot	Van knop tot kelk (1) <i>Selenicereus macdonaldiae</i> 13
Ton Pullen	Boekbespreking Cites Cactaceae Checklist 22 Succulentennieuwtjes 45 Boekbespreking <i>Lithops</i> , treasures of the field 46
Mevr. Joop Smit-Reesink	Jong geleerd... <i>Echeveria</i> 's 3
Jos Swen	De succulentenhof aan de waterkant treedt naar buiten 23
Rikus van Veldhuisen	<i>Euphorbia tetragona</i> 10

BIJ DE VOORPLAAT

Bloemknoppen van *Yucca whipplei* ssp. *eremica* Catavigna area, Baja California.
Foto Michael Bechtold.
Zie het artikel over het geslacht *Yucca* op de pagina's 32-44

VERENIGINGSNIEUWS

IN DIT NUMMER :

Belangrijke adressen	2
Afdelingsactiviteiten	3
PR-commissie	5
Nieuws Belgische verenigingen	6
Opendeurdagen	7
Boekenverkoop	7
Evenementenkalender	8
Voorlopige agenda Alg.Ledenvergadering	9
Vraag en aanbod / Infomap	10
Nieuwe leden	11
Advertenties	12

FEBRUARI 2000

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

SUCCULENTA

BESTUUR

Voorzitter: B.G. van der Elst
Bondefanten 13, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
Tel. 010 - 4513176
Secretaris: J.H. Bruseker,
Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen
Tel. 0575 - 518406
Penningmeester: J.A.M. Schellart,
Clarionlaan 12, 2082 HJ Santpoort - Zuid,
2e secretaris: G. van Santbrink,
Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum,
Tel: 0251 - 672130
2e penningmeester: J.E.F. Dekeling
Fazantenveld 140, 5431 JG Cuyck
Propaganda: C.B. Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel. 075 - 6227813
Bestuurslid: E.J.W. Smienk
P.Kooimanstraat 57, 4822 WC Breda
Tel: 067 - 5419124.

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en
verhuizing en opzeggingen (vóór 1 december)
schriftelijk bij de ledenadministrateur:
D.H. Roozegaarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo. Tel: 0575-465270

Lidmaatschap:
Leden Benelux f 40,- (Bfr 750),
Hier wonende jeugdleden f 20,-;
Duitsland DM 45,-
Leden elders in Europa f 50,-
Buiten Europa f 65,- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van
SUCCULENTA SANTPOORT:
In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de
ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de
Postbank.
In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de
Belgische postgiro.
In Duitsland: Bitte DM 45,- überschreiben nach
Rechnungnr. 15.65.907/019, ABN/AMRO,
Aachen, BLZ 390.10200.

INFOMAP SUCCULENTA

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties voor de
infomap zenden naar:
G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

REDACTIE
Hoofdredacteur: J. van Alten.
Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
Tel: 036-5376970.
E.mail: vanalten@xs4all.nl
Redactiesecretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE
Bennekom. Tel:0318-430099. Fax:0318-430102
E-mail: smitnre@worldonline.nl
Kopij voor het tijdschrift zenden aan het
redactiesecretariaat.
Verschijnt 6 maal per jaar in de even maanden.

VERENIGINGSNIEUWS

Kopij voor het verenigingsnieuws voor de 15e
van de even maanden zenden naar:

A.C.M. van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
E-mail : a.zuijlen@tref.nl

Advertentietekst en opgave 'Vraag en aanbod'
zenden voor de 15e van de even maanden naar:

G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

Advertentietarieven: 1/16 pag. f 35,=
1/8 pag. f 65,=
1/4 pag. f 100,=
1/2 pag. f 160,=
1/1 pag. f 275,=

OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK

W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,
7391 XM Twello. Tel 0571-272841.

CLICHÉFONDS

J. Schraets, Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen. Tel. 077-4732913

DIATHEEK

J. Deckers, Dorpsstraat 99,
6441 CC Brunssum. Tel. 045-5272461

PLANTENCENTRALE

Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56
6741 KM Lunteren. Tel. 0318-483579.
Postbankrekening 39 60 475

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN, BOEKEN EN GEBRUIKTE BOEKENBEURS

W. Alsemgeest, Succulentaboeken
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.
Tel. 0348-471083. Gironummer 199176
E-mail: alsemgst@knoware.nl

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

P. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@compuserve.com

AFDELINGSACTIVITEITEN

ACHTERHOEK

feb.	Jaarvergadering + dia's van de diatheek
mrt	Gastspreker
apr.	Gastspreker
mei	Praktijkavond + voorbereiden op de tentoonstelling
juni	Dia's van de diatheek
juli	Kas- en of tuinbezoek
aug.	Vakantie
sep.	Jubileumavond m.m.v. Gert Ubink
okt.	Gastspreker
nov.	Gastspreker
dec.	Spelavond

De bijeenkomsten worden gehouden elke 2^e donderdag van de maand om 20.00 u in het E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo.

ARNHEM

10 feb.	Lezing van Wim Alsemgeest over het geslacht <i>Thelocactus</i>
9 mrt	Jan Sevenster vertelt over zijn eigen verzameling
13 apr.	Voorjaarsverloting

Zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp, achter het pand Floralaan 18 te Wageningen. Aanvang 20.00 uur, tel. 0317-411801

DORDRECHT

10 feb.	1. Quiz, samengesteld door F. Noltee 2. We proberen de juiste naam te vinden voor ons onbekende cactussen
9 mrt	Martien Senders vertelt ons over het geslacht <i>Haworthia</i>
13 apr.	Bespreking van het geslacht <i>Agave</i> door Ada Schoonderwoerd
11 mei	Ruilbeurs en bespreking van het geslacht <i>Opuntia</i> door Cees de Bruin
8 juni	Frans Noltee over een van zijn reizen
6 juli	Kasje kijken in Zwijndrecht

De kas van F.Noltee, Burgemeester de Bruinlaan tussen 1D en 1E te Zwijndrecht, 19.30 uur

EINDHOVEN

14 feb.	Algemene jaarvergadering
13 mrt	Het geslacht <i>Parodia</i> . Deel 1: De Boliviaanse <i>Parodia</i> , door Paul Neut

**Wijkgebouw "t Slot", Kastelenplein 167 te Eindhoven. Tel. 040 - 2519768
Aanvang 20.00 uur, zaal open 19.30 uur**

FRYSLAN

8 feb.	Diverse voordracht(jes)en door eigen leden
14 mrt.	Onderlinge ruilbeurs en foto's en dia's van eigen leden met een praatje
11 apr.	Workshop grondmengsels, ziekten en plagen, zaaien, verspenen en enten
29 apr.	Gezamenlijke cactusreis met de afdelingen Groningen en Flevozoom
9 mei	Lezing met dia's door de heer Buren
3/4 juni	Open dagen van de grote cactuskas met rotstuin in het "Bos van Ypey" te Tietsjerk, ca. 7 km oosten van Leeuwarden. Tevens bieden leden van onze afdeling hun overvloedig plantenmateriaal te koop aan.

De bijeenkomsten worden gehouden in zalencentrum Tivoli aan de Huizumerlaan in Leeuwarden en beginnen alle om 19.30u.

GOOI- EN EEMLAND

8 feb.	Dhr. Laney: Dia's uit zijn eerste reizen naar Peru en Argentinië
14 mrt	Dhr. Senders: Impressies uit Namakwaland (Zuid-Afrika)
11 apr.	Dhr. Shirley: Reis door Sulawesi

Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85, Hilversum, aanvang 20.00 uur

GORINCHEM-'s-HERTOGENBOSCH

14 feb. Frans Noltee over Namaqualand.

**Het nieuwe Lido, Vijverlaan 10, Waalwijk.
Aanvang 20.00 uur**

13 mrt Ludwig Bercht over de plantenflora in
Paraguay.

**Herberg De Prins, Hoogstraat 80 in
Berlicum. Aanvang 20.00 uur**

GOUDA

17 feb. Frans Noltee over "Vetplanten
algemeen"

16 mrt Wim Alsemgeest over "Het kweken
van moeilijke cactussen"

20 apr. Onderlinge ruil- en praatavond

18 mei Nico Uittenbroek: "Gringo over?"

20 mei Goudse cactusbeurs

27 mei Jaarlijkse dagtocht

's-GRAVENHAGE

8 feb. Ledenvergadering

14 mrt N.Uittenbroek over ziekten en plagen
bij succulenten

11 apr. L.Bercht over Argentinië

9 mei A.ter Brugge net terug uit Namibië met
een nieuwe lezing

13 juni A.Goossens over Brazilië (omgeving
Diamantina)

LEIDEN

17 feb. Impressies uit Namaqualand door
Martien Senders

16 mrt Cactussen en vetplanten, een retourtje
van A tot Z

20 april Plantenavond vóór en dóór de leden.

MAAS EN PEEL

25 feb. Baja California deel 3, door de heer
Warmenhoven

24 mrt Jaarvergadering

28 apr. Doe-avond

**Zaal van CMC Uyterwaert, Venrayseweg 65,
Venlo. Tel. zaal 077 - 3874811. Aanvang
20.00 uur. Zaal open 19.30 uur.**

NIJMEGEN

1 feb. Jaarvergadering

**Helicon-opleidingen, MBO Nijmegen,
Energieweg 19, Nijmegen.
Aanvang 19.30 uur**

TILBURG

14 feb. Spreker Wiebe Bosma: "Cultuur en
verspreiding van Stapelia-achtigen"

13 mrt Spreker Nico Uittenbroek: "Gewas-
bescherming"

10 apr. Spreker Frank Hoste: "Madagascar,
deel 1"

8 mei Spreker Eduard van Hoofstadt:
"Waarom andere succulenten?"

27 mei Busreis

19 juni Dia's, foto's en andere bezienswaar-
digheden van eigen leden.

11 sep. Spreker J.W.Huizer: "Cactussen
kweken zonder verwarming"

9 okt. Spreker F.J.Warmenhoven:
"Natuurreis door Baja California,
deel 1"

13 nov. Walter Dams: "Enten en zaaien"

11 dec. Algemene jaarvergadering

**Kasteelhoeve, Hasseltstraat 256, Tilburg
2e Maandag van de maand, aanvang 20.00u.**

WEST-BRABANT

5 feb. Dia's uit de diatheek (100 caudex-
vormende planten)

11 mrt Cactusreis door Duitsland en
Oostenrijk door Walter Dams

8 apr. Interne ruilbeurs, plantenkeuring en
quiz over succulenten

13 mei Afdelingsreisje naar het Westland

10 juni Opendedagen bij onze leden

20 aug. Jaarlijkse cactus- en vetplantenbeurs
van de afdeling

- 2 sep. Dia's van eigen leden
- 9 sep. Busreis naar E.L.K., mogelijk met andere afdelingen
- 14 okt. "Mesemdroom, Zuid-Afrika" door Leo van de Wyngaert
- 11 nov. Jaarvergadering
- 9 dec. Cactusreizen door Mexico door Dominicus Jacobs

Café "Marktzicht", Markt 50 in Etten-Leur. Vergaderingen beginnen om 14.00 uur.

ZAANSTREEK

- 4 feb. Jaarvergadering
- 3 mrt Gerard Borgonje over de 200 mooiste succulenten
- 7 apr. F.J.Warmenhoven over natuurreis door Baja California
- 7 mei Grote Succulentenbeurs
- 12 mei Frans Noltee over vetplanten algemeen
- 2 juni Slotavond met kasbezoek

Clubavonden worden gehouden in "DE SPRINGPLANK" Saenredamstraat 34, Assendelft, tel. 075 - 6400465 (alleen tijdens de clubavond).

ZUID-LIMBURG

- 1 feb. G.Linssen: De opbouw van mijn verzameling
- 14 mrt. C.Jamin: Mexico
- 4 apr. Paul Neut: Het geslacht Echeveria
- 2 mei Jo van Vlodrop: Bonsai, soorten en verzorging
- 6 juni Nog nader in te vullen
- In juli en augustus is er geen vergadering
- 5 sep. Praatavond en ruilbeurs
- 3 okt. Frank Hoste: Richtersveld
- 7 nov. Nog nader in te vullen

Gemeenschapshuis te Schimmert, Hoofdstraat 12. Aanvang 19.30u. Tel.: 045 - 4042504

ZWOLLE

- 15 feb. Het derde deel van de reis door Baja California van de heren Warmenhoven en Wonnink
- 14 mrt. Wim Alsemgeest: reisverslag van de staten Utah, Arizona en Colorado (VS)

PR-COMMISSIE

PROMOTIEMATERIAAL

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten:

- Tasjes met het verenigingslogo: F 5,- (korting voor afdelingen)
- Stickers met het verenigingslogo: F 1,- (korting voor afdelingen)
- Pakketjes met "oude" Succulenta's en aanmeldingsfolders
- Een promotiestand (alleen te gebruiken in samenwerking met het promotieteam)

Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie naar:

Kees Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90
1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel.: 075 - 6227813

E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl

REISBESCHRIJVINGEN

U heeft vast wel eens een reis gemaakt, waarvan later bleek dat een ander die ook al had gemaakt. Zo mis je veel nuttige informatie. Het ligt dan ook voor de hand beschrijvingen van reizen van leden van de vereniging te verzamelen en ter beschikking te stellen aan de leden. Karel Zaunbrecher wil graag zo'n verzameling aanleggen. Eenieder die een voor de leden interessante reis heeft gemaakt wordt verzocht contact met hem op te nemen. We gaan proberen hier iets moois/nuttigs van te maken.

Geef uw reiservaringen door aan:

Karel Zaunbrecher
Jan Glijnisweg 64
1702 PD Heerhugowaard
Tel.: 072 - 5746961

**NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE
ZUSTERVERENIGINGEN**

CACTUSSEN EN VETPLANTEN V.Z.W.

- 12 feb. "Mexico, deel 2" door E.van
Hoofstadt
18 mrt "Mammillaria's" door L. van Tulden
22 apr. "Winterharde succulenten" door Ben
Zonneveld
29 apr. Beginnelingenvergadering 1: zaaien +
zaaiwedstrijd + grondsamenstelling
24 juni "Gymnocalyciums" door Luwig Bercht
1 juli Beginnelingenvergadering 2 :
verspenen en enten + vragen
22 juli Nog te bepalen
29 juli Beginnelingenvergadering 3:
herkennen van geslachten + vragen
19 aug. "Inca-trail, reisverslag uit Peru" door
Leo van de Wyngaert
26 aug. Beginnelingenvergadering 4:
herkennen van geslachten + vragen
23 sep. "Kweken van moeilijke cactussen,
enten op pereskioopsis, echinoopsis"
door Wim Alsemgeest
14 okt. Beginnelingenvergadering 5:
winterberging + vragen
21 okt. "Brazilië 1997 - Bahia en Minas
Ferais" door Domien Jacobs
18 nov. "Insecten en stapelia's" door Louis
van de Meuter
9 dec. "De evolutie van mijn hobby" door
Eduard van Hoofstadt

**Lokaal Zevenbunder, Kasteellei te Wijne-
gem (Antwerpen), aanvang om 14.00 uur.**

CACTUSVRIENDEN MOL V.Z.W.

- 1 feb. "Noord-Namibië" door Frank Hoste.
Aanvang 19.30 u.
7 mrt Dia's van A.Boons en J.Verhaegen.
Aanvang 19.30 u.
1 apr. Daguitstapje naar Aalsmeer (NL) en
omstreken
4 apr. "Inheemse geneeskrachtige en
keukenkruiden" door Jan Dirx.
2e deel, aanvang 20.00 u.

- 2 mei "Kwekerijen en botanische tuinen in
het buitenland" door Erik Piens
Aanvang 20.00 u.
6 juni "Mijn verzameling" door Bruneel
Myriam, aanvang 20.00 u.
18 juni "Ruilbeurs", Gildehuis, Meerhout
Van 10.00 tot 17.00 u.
Juli en augustus verlof
5 sep. "Peru" door L.van de Wyngaert
Aanvang 20.00 u.
3 okt. Bloemenschikken voor onze dames.
Thema Allerheiligen. Aanvang 19.30u.
7 nov. Dia's van J.Smeyers en R.Driesen
Aanvang 19.30 u.
9 dec. Gezellig samenzijn. Aanvang 19.00 u.

CACTUSVRIENDEN HASPENGOUWEN

- 9 apr. Ruildag van 10 tot 16 uur in de
parochiezaal van Zepperen

"CACTUSWEELE" AFD. TURNHOUT

- De maandelijkse vergaderingen hebben telkens
plaats op de eerste donderdag van de maand,
behalve in januari (vrijdag) en in augustus (geen
vergadering). Aanvang 20.00 uur
3 feb. Discussieavond
2 mrt Voordracht: Hoe zaaien met goed
resultaat?
6 apr. Voordracht: Het geslacht Mammillaria
4 mei Voordracht: "Zuid-Namibië" door
Frank Hoste
1 juni Voordracht over enten + interne
ruilbeurs
6 juli Voordracht: "Bolivië" door dhr
Ammerhausen (Oostenrijk)
7 sep. Voordracht: "Inca-trail, Peru" door
Leo van de Wyngaert
5 okt. Voordracht: "Baja California" door
Domien Jacobs
2 nov. Voordracht "Big Bend en omgeving"
door Frans Cuypers
7 dec. Wedstrijduitslagen: zaaien, dia's en
"Plant van de maand"

**Vergaderlokaal: Café "De Koekoek",
Steenweg op Merksplas 48, 2300 Turnhout**

OPENDEURDAGEN

29 en 30 april

- Schoemakers Maurice
Hamstraat 22, 3840 Borgloon
Hoepertingen België
- Onkelinx Roger
St.Evermarusstraat 19, 3700
Tongeren B
- Palmans Ria
Tramstraat 3, 3370 Riemst B
- Bellen Robert
Molenstraat 32, 3570 Alken B

29 april t/m 1 mei

- M.van Gompel-van Opstal
Langedreef 40
3271 Averbode B

6 mei en 7 mei

- Willy Gebruers
Hoogland 9, 2275 Lille
- Louis van Tulden
Meibloemstraat 10, 2300 Turnhout
- Frans Cuypers
Fonteinstraat 18, 2300 Turnhout

27 mei en 28 mei

- Mondelaers E.
Wisselstraat 30, 3583 Paal-Beringen
- Bosmans L.
Middenlaan 10, 3971 Heppen-Leopoldsburg

24 juni en 25 juni

- Jan Smeyers
Hoendergaarsen 4, 2370 Arendonk
- Louis van Rooy
Neerstraat 29, 2370 Arendonk
- M.Huygaerts
Steenweg op Oosthoven 39, 2300
Turnhout
- J.Verhaegen
Schoolstraat 26, 2300 Turnhout
- P.Verachter
Ristraat 16, 2300 Turnhout

BOEKENVERKOOP

Verenigingsartikelen:

- De bewaarband voor het tijdschrift Fl 13,-
(Bfr 250) per stuk
- **Wat betekent die naam?**, een verklarend
woordenboek van botanische namen van
succulenten voor Fl 10 (Bfr 200) per stuk.
- Het **Discoboek** door Buining, zowel in het
Duits als in het Engels. Prijs Fl 15 (Bfr 300)
- Gids voor het verzorgen van cactussen en
andere succulenten Fl 10,-/Bfr.200 per stuk

Alle prijzen exclusief verzendkosten.

Bestellingen uitsluitend door overschrijving van het juiste bedrag en vermelding van het gewenste artikel op gironummer 199176 t.n.v.

W.Alsemgeest, Succulentaboeken te Montfoort of in België op rekening 000.1141809-22 bij de Belgische Postgiro, maar dan op naam van Succulenta te Santpoort

Oude jaargangen van Succulenta

(Backnumbers of Succulenta):

1998 t/m 1993 Fl. 25,- per jaargang

1992 t/m 1980 Fl. 20,-

1979 en 1978 Fl. 10,-

1977 t/m 1960 Fl. 20,- per jaargang

Een groot aantal jaargangen is ingebonden, sommige per twee jaargangen. De prijs blijft gelijk aan niet ingebonden jaargangen.

Op aanvraag zijn soms ook oudere jaargangen verkrijgbaar.

Verder zijn nog voorradig:

- Kakteen und andere Sukkulenten

1980 t/m 1989, 1993 t/m 1995
voor fl. 20,- per jaargang

- Cactus and Succulent Journal USA
1975 en 1976

voor fl. 35,- per jaargang

- The National Cactus and Succulent Journal
(England).

1968, 1969, 1978, 1980, 1981 en 1982

voor Fl. 20,- per jaargang

- Belgisch tijdschrift cactus

1969 t/m 1987, fl 15,- per jaargang

- Cactussen en vetplanten (België)

1989 t/m 1997, fl 15,- per jaargang

Alles exclusief verzendkosten. Vorige prijslijsten zijn hiermee vervallen.

Aanvragen bij:

W.Alsemgeest, Succulentaboeken

Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort

Tel.: 0348 - 471083

EVENEMENTENKALENDER

7 mei

Cactusbeurs Zaanstreek.

In de aula van school "De Brug", Saenredamstraat 34, Assendelft. Inlichtingen en tafelhuur bij B. van Smirren, Pinastraat 59, 1503 TD Zaandam. Tel.: 075 - 6167876

13 en 14 mei

Beurs afdeling Haarlem

In samenwerking met Natuur- en Landschapscentrum Haarlem

20 mei

De Goudse cactusbeurs 2000

Ook in het nieuwe millennium wil de afdeling Gouda en omstreken weer haar welbekende **Goudse Cactusbeurs** organiseren. Wij nodigen elke cactus- en vetplantenliefhebber (met hun familie, vrienden en kennissen) dan ook van harte uit om dit jaarlijks festijn mee te maken. De beurs wordt gehouden in "De Brug" te Reeuwijk-Brug. Bereikbaar via de A12, afslag Reeuwijk. Van daaruit zullen wegwijzers u naar de zaal leiden. Van het NS-station neemt u de bus richting Reeuwijk-Bodegraven.

Bezoekers zijn van harte welkom van 09.00 tot 15.00 uur. Toegang is gratis. Deelnemers zijn vanaf 08.00 welkom.

Deelnemers kunnen zich opgeven bij Joost van Tilborg, Cronestein 17, 2804 EK Gouda.

Tel.: 0182 - 534093.

Tafelreserveringen a.u.b. zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 6 mei a.s. De tafelhuur bedraagt voor 1m f 5,-, voor 2m f 10,-, voor 3m f 17,50 en voor 4m f 25,-.

20 mei

Succulentenbeurs Delfzijl

20 en 21 mei

De afdeling Zuid-Limburg van Succulenta organiseert weer een show en beurs van cactussen en vetplanten in de Botanische Tuin te Terwinselen, Kerkrade.

Er wordt deelgenomen door Duitse, Belgische en Nederlandse liefhebbers. Propaganda vindt plaats in alle "groene" tijdschriften van deze drie landen en in onze verenigingsbladen. Tevens in de gehele pers van deze Euregio.

Er bestaat voor u de gelegenheid op de beurs uw planten te koop aan te bieden en wel op bovengenoemde dagen van 10.00 tot 17.00 uur. Planten brengen vanaf 9.00 uur. Gelieve zelf te zorgen voor transportmateriaal. Kraamhuur f 30,- per kraam van 4 meter per dag

Resp. f 7,50 per meter per dag.

Aanmelden vóór 1 april 2000.

Indien u interesse hebt of nadere inlichtingen wenst, neem dan contact op met:

Jan Essers, Hokkelenbergstraat 8, 6444 AG Brunssum. Tel. 045 - 5251191.

E-mail: 1.misek@hccnet.nl

24 mei t/m 4 juni

De afdeling Maas en Peel organiseert een grote Cactusshow in de kassen van Tuincentrum Coppelmans te Deurne van 24 mei tot en met 4 juni. Nadere gegevens in het volgende Verenigingsnieuws.

1 juni

Grote cactustentoonstelling en beurs op donderdag 1 juni (Hemelvaartsdag) in en om het E.N.O.-gebouw te Groenlo (achter de Grolsch). Openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur. Toegang gratis. In tegenstelling tot andere jaren vragen we dit jaar huur voor de kramen. Dit is f 5,- per meter. Inschrijven vóór 30 april 2000.

1,2,3 en 4 juni

Voorjaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen. Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en Vetplanten", info 0032 3 353 72 58 of 0032 3 646 67 03 of <http://user.online.be/cactusvetplant>

4 juni

Cactusmarkt Nijmegen

27 augustus

De cactus- en vetplantenbeurs van het Oosten in Zutphen van de afdeling IJsselstreek-Twente.

1,2 en 3 september

Najaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen. Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en Vetplanten", info 0032 3 353 72 58 of 0032 3 646 67 03 of <http://user.online.be/cactusvetplant>

Data van Succulentenbeurzen en -markten graag zo spoedig mogelijk doorgeven aan: G. van Santbrink, Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum.

Plaats en aanvang worden later bekend gemaakt.

- 1 Opening
- 2 Agenda
- 3 Mededelingen
- 4 Ingekomen en uitgegane stukken
- 5 Conceptverslag Algemene Ledenvergadering van 16 oktober 1999
- 6 Bestuurssamenstelling
- 7 Bestemming restant Floriadefonds
- 8 Lid/leden van verdienste
- 9 Excursie Engeland
- 10 Bestuurssamenstelling
- 11 Stand p.r.
- 12 Rondvraag
- 13 Sluiting

DE AGAVESPECIALIST

BIEDT DE VOLGENDE SOORTEN AAN:

AGAVE: Albescens, Americana, Asperrima, Attenuata, Bracteosa, Cerulata, Celsii, Chrysantha, Desertii, Ferdinandi-regis, Ferox, Filifera, Gigantensis, Ghiesbreghtii, Goldmaniana, Gualdalajarana, Havardiana, Lechuguilla, Lophanta, Mckelveyana, Meroco 'compactum', Neomexicana, Obscura, Palmeri, Parrasana, Parryi, ook 'couesii', 'mimbres', 'truncata', Patonii, Scabra, Schottii, Shawii, Titanota, Toumeyana, Univittata, ook 'coerulescens', Utahensis, ook 'eborispina', 'kaibabensis', 'nevadensis', DJF 1521, Verschaffeltii, Victoriae-reginae

Deze mooie, gezonde planten zijn 2 - 8 jaar oud en geprijsd vanaf fl.3,50 per stuk.
Verder vindt u bij ons nog 450 andere soorten succulenten vanaf fl.2,- per stuk.

CACTUSKWEKERIJ **G**ELING

De kwekerij is iedere vrijdag en zaterdag open van 9.00-17.00 uur.

LET OP: NIEUW ADRES!

Siepweg 2, 9611 TJ SAPPEMEER,
Tel. 0598 - 39 58 05, Fax: 0598-38 10 11

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het februarinummer moeten vóór 15 februari a.s. in het bezit zijn van G. van Santbrink, Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum. Alleen advertenties de hobby betreffend worden opgenomen.

Te koop gevraagd:

Die Gattung Mammillaria door W.Reppenhagen. Deel 1 en 2.
J. Olfers, Harpelerweg 58, 9541 TT Vlagtwedde.
Tel.: 0599 - 312877

Te koop gevraagd:

Wie kan mij tegen een redelijke prijs helpen aan één of meer exemplaren van "The Euphorbia Journal".
P.V. Deumer, Rembrandtstraat 3, 7556 WB Hengelo. Tel.: 074 - 2429629

Aangeboden:

Aluminium kas 3 bij 4 meter. T.e.a.b.
Inlichtingen bij C. Grootcholten, Vijverberglaan 5, 2675 LC Honselersdijk. Tel.: 0174 - 627 795.

INFOMAP

Blz. 02-02

Secretaris Gooi- en Eemland:
Paul C. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@compuserve.com

Secretaris Drenthe:
De heer J.H. Bloem, Heirweg 6, 9437 TB Balinge. Tel.: 0593 - 552489

Blz. 04-09

Sprekerslijst:
Paul Shirley : huisnummer is geworden 16.
Rest blijft onveranderd.

RECTIFICATIE

In het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 16 oktober 1999 is bij de rondvraag een storende fout geslopen.
De scheidende afgevaardigde van Fryslan was natuurlijk niet de heer de Oude, maar de heer D. de Jonge.
Excuus voor deze verschrijving.
G. van Santbrink

BIBLIOTHEEK

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er in de bibliotheek meer dan 250 titels en tientallen tijdschriften, waarvan enkele al vanaf 1901.

Ook is een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig. Aarzel niet om regelmatig een nieuwe catalogus aan te vragen. De lijst is zowel in gedrukte vorm als op floppy verkrijgbaar. Catalogus f 1,50/Bfr.30, voor floppy-disk, te verkrijgen in overleg met :

W.P.C. Bervoets
Mozartstraat 108, 7391 XM Twello
Tel: 0571-272841

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl

Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten. De leden en de afdelingen kunnen copy voor de home page aanleveren aan:

Paul C. Laney,
Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen
E-mail: pclaney@compuserve.com

PLANTENCENTRALE

Het doel van deze instelling is het helpen van de beginnende cactus- en vetplantenliefhebber met een beginnerspakketje. Deze leden kunnen een pakketje toegezonden krijgen met ca. 12 soorten plantjes (1 pakje per jaar, max. 3 jaar). Deze beginnerspakketjes zijn aan te vragen door overmaken van Fl 7,50 op de Postbank 3960475 t.n.v. Succulenta Plantencentrale te Lunteren onder vermelding van "Beginner".
Gevraagd:

Aan liefhebbers die veel zaaien en zodoende veel planten over hebben, hier wat van ter beschikking te stellen voor de beginnerspakketjes. Plantjes graag (zonder pot of aarde) opsturen aan onderstaand adres.

Portokosten worden vergoed.
Wel uw gironummer opgeven.

Mevr. E. van Die- van Wijnen
Molenweg 56,
6741 KM Lunteren

NIEUWE LEDEN 1 NOVEMBER 1999 T/M 31 DECEMBER 1999
--

Nederland:

110465	Hartevelt, Dhr. Ch.	Fellinilaan 438	1325 VA	Almere
110468	Velde, Dhr. M. van de	Rijshornstraat 52	1435 HD	Rijsenhout
110464	Vlaming-van Loon, Mevr. J.F.	Schoudieck 44	1791 WG	Den Burg
110470	Smit-Sibinga, Dhr. J.	Koepellaan 4	2061 CV	Bloemendaal
110454	Mollers, Paul	W.v/d Veldenweg 33	2451 BA	Leimuider
110452	Schanzleh, Dhr. P.C.	Loosduinse Hoofdstraat 209	2552 AC	Den Haag
110458	Noorman, Dhr. C.	Venus 17	2651 HR	Berkerl-Rodenrijs
110466	Nijhof, Dhr. D.	Bekermos 2	3069 AJ	Rotterdam
110453	Ziere-van Luyk, Mevr. E.A.	Kraaiheide 73	3069 LC	Rotterdam
110457	Kroesen, Mevr. J.	Aletta Jacobskade 178	3137 TE	Vlaardingen
110448	Harreveld, Dhr. H.	Leeuweringerstraat 64	3421 AD	Oudewater
110451	Maas, Karin	Jozef Israelsplantsoen 12	5151 SE	Drunen
110467	Verstappen, Mevr. C.	Klapvaren 24	6088 BX	Roggel
110462	Munters, A.	Anna van Burenlaan 10	6713 NJ	Ede
110469	Braber, Dhr. A.S.M. den	Millweg 28	6844 GR	Arnhem
110447	Tross, Dhr. M.J.	Koeweidendijk 25	7161 RJ	Neede
110449	Heling, Barbara	Nieuwe Krim 20	7741 NS	Coevorden
110450	Oirschot-van de Wiel, Y.Th.M. van	Oostrandpark 18	8212 AN	Lelystad
110463	Alkema, Dhr. H.Y.	Veneburen 12	8423 VJ	Makkinga
110460	Huging, Mevr. L.E.	Oudebildtdijk 1134	9075 NN	Westhoek
110455	Bakker, Dhr. H.	De Ziel 93	9451 CV	Rolde

België:

110461	Roosbroeck, Dhr. Jos van	Dellekens 14	B-2250	Olen
110459	Orshoven, Jimmy Van	Kraasbeekstraat 10	B-3390	Tielt (BT.)

Duitsland:

110456	Buddensiek, Dr. V., Editor Avonia	Kampstrasse 23	D-31655	Stadthagen
--------	-----------------------------------	----------------	---------	------------

Bericht van overlijden ontvangen van:

De heer Mr. P.A. Roggen te Den Haag

Mevr. B. van Looy te Zundert

De heer K. Hartmann te Goirle

- Meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- Verzending over de gehele wereld
- Bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- Onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

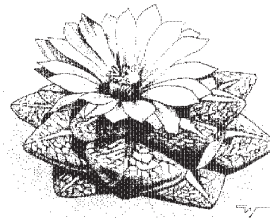
TE KOOP GEVRAAGD

Bent u genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk
Tel: 0346-213366

CACTUSSEN EN VETPLANTENZADEN Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

**DOUGH & VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, mk42, 8nd**

Jaarabonnement Belgisch tijdschrift **CA.VE.KA.**
Rijk geïllustreerd met kleurenfoto's (11 nrs per jaar)
Aan de prijs van 30 gulden, verzending buitenland inbegrepen.

Rekeningnummer postbank : **617412**

Even kennismaken? Vraag gratis een nummer aan bij:
Ledenadministratie en verzending :
Martin van Weyenberge
Jozef van Bogaertstraat 14, 9200 Dendermonde België
Tel. 032 52 222841 na 18.00 uur

DIATHEEK

In de diatheek zijn 8000 dia's aanwezig, waarvan de meeste ingedeeld in serie's om zelf een dia-avond bij uw afdelingsbijeenkomst te verzorgen. Op dit moment zijn beschikbaar:

- 100 mooie vetplanten
- 100 mooie cactussen
- 200 mammillaria's
- 200 echinocerei
- 100 gymnocalyciums
- 66 euphorbia's
- 100 caudexvormende planten.

**J. Deckers, Dorpsstraat 99, 6441 CC
Brunssum. Tel. 045 - 5272461**

TE KOOP GEVRAAGD:

Tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. Aanbiedingen aan:
W.Alssemgeest
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel.: 0348 - 471083

British Cactus & Succulent Society

Het Journaal van de BCCS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij *Bradleya* voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Compleet lidmaatschap inclusief *Bradleya*:

In de EEG 22.00 pond

Buiten de EEG 24.00 pond

Excl. *Bradleya* resp. 12.00 en 13.00 pond

Overzeese bestemmingen per luchtpost.

Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary

Mr.D.V.Slade, 15 Brenwood Crescent,

Hull road, York YO1 5HU, England

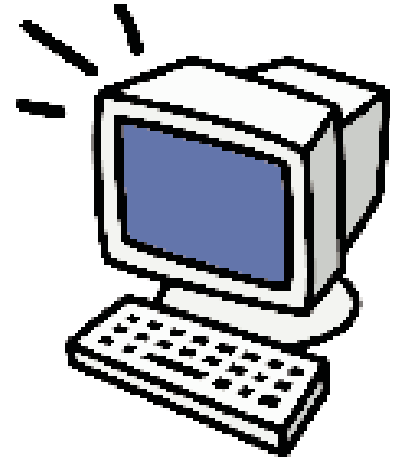
SUCCULENTA

The cover of the journal 'Succulenta' features a close-up photograph of a succulent plant. The central focus is a vertical stem densely covered with small, reddish-brown flowers, creating a textured, cylindrical appearance. The background is slightly blurred, showing other succulent leaves and thin, light-colored roots or stems extending across the frame. The overall color palette is dominated by earthy tones, including greens, browns, and the vibrant reds of the flowers.

ISSN 0039-4187

1 APRIL 2000 - NUMMER 2

JAARGANG 79

DE EERSTE SUCCULENTA'S

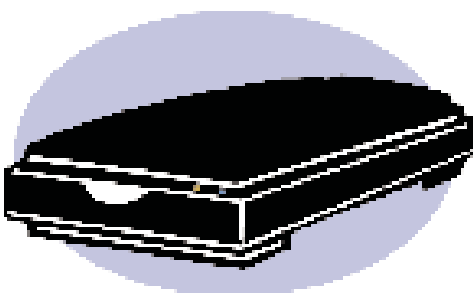
Het zal U niet ontgaan zijn, dat wij bezig zijn de eerste jaargangen van Succulenta opnieuw uit te geven. Deze heruitgave zal dan geschieden op een Cd-rom. Om hieraan iets te hebben, zult U in het bezit moeten zijn van een computer. Zo langzamerhand staat in meer dan de helft van de Nederlandse huishoudens zo'n apparaat. Voor Succulentaleden is dat, gelet op een aantal oudere leden, misschien wat minder. Dit lijkt echter geen bezwaar te zijn. Voor de jongeren een goede gelegenheid de eerste jaargangen in hun bezit te krijgen, de ouderen hebben deze jaargangen toch wel in de kast staan.

Wij denken aan de uitgave van de eerste jaargangen 1919 tot en met 1932. Op dit ogenblik is er nog geen hulp genoeg om het oorspronkelijke plan 1919 tot en met 1943 te verwezenlijken. Mocht U zich alsnog aangesproken voelen, U heeft een computer met een flatbedscanner nodig, de kennis of hulp om een programmaatje te installeren en U moet zuinig kunnen zijn op boeken. Voor het scannen van een jaargang is naar onze schatting 10 tot 15 uur nodig. Voor ijdeluiten: uw naam wordt als medewerker op de CD opgenomen en op deze wijze geniet U onsterfelijke roem!

Aantrekkelijk is het feit, dat het bestuur deze uitgave tegen kostprijs (incl. verzendkosten tussen de 10 en 20 gulden) ter beschikking wil stellen. Hieraan zit wel een voorwaarde verbonden: het moet bij voorinschrijving gebeuren. Tegen kostprijs wil toch zeggen, dat er geen marge is om het risico van niet verkochte Cd-roms te dragen. Wilt U zich nu reeds opgeven, dan kan dat bij het redactiesecretariaat. Wij zorgen dan wel dat Uw opgave op het juiste adres terechtkomt.

Graag Uw reactie!

Joop van Alten

JONG GELEERD...

ECHINOPSIS EYRIESII

J.M.Smit-Reesink

Echinopsissen zijn al vanaf 1830 beschreven, maar waren al veel vroeger bekend in Europa. De eyriesii is genoemd naar de Franse cactusverzamelaar A.Eyries. Ze komen oorspronkelijk voor in Zuid-Brazilië en Argentinië.

Het is echt een plant voor mensenkinderen met “groene vingers” die allerlei planten kweken in huis en tuin.

De planten zijn de eerste jaren kogelvormig. Als ze ouder worden, worden ze langzamerhand zuilvormig en gaan ze spruiten. De bloembuizen zijn 10-20 cm lang en behaard. De bloemen zijn groot en wit tot roze-wit. Ze beginnen laat op de avond open te gaan en geuren heerlijk. (Een goeie smoes dus om laat op te blijven!)

Echinopsissen houden ervan om ‘s zomers buiten te staan op een licht beschaduwde plaats; is dat niet mogelijk dan houd je ze natuurlijk binnen op een zonnige vensterbank. Het veiligste is alle planten die je buiten wilt zetten na de IJsheiligen (20 mei) naar buiten te brengen. Als ze net buiten staan moeten ze eerst wennen aan het meerdere zonlicht en moet je ze nog wat tegen de felle zon beschermen met een oude krant of zo, anders loop je de kans dat ze verbrandingsplekken krijgen. De bloemen zijn tamelijk zacht en moeten beschermd worden tegen regen en wind. Als je de planten buiten zet, kun je de schotel het beste op een paar kiezelstenen plaatsen. Dan krijgen de pissebedden minder kans “binnen” te komen.

Voordat het kan gaan vriezen (ongeveer 6 september), moet je de planten weer binnen zetten en willen ze graag een lange rustperiode hebben bij een temperatuur

van 6-10 graden C. Dus op een slaapkamer of zolder. Maar wel bij het licht. Dit bevordert de knopzetting. Je moet regelmatig controleren of er geen wolluizen op de planten komen. Die kun je als het nodig is eraf halen met een kwastje met zeepwater en een druppeltje spiritus.

Tijdens de knopzetting moet de aarde gelijkmatig vochtig gehouden worden, niet kletsnat en ook niet volkomen droog dus, anders heb je kans dat de knoppen verlep- pen of verdrogen.

Alle planten mogen alleen bemest worden als ze aan de groei zijn, dus in het zomerseizoen. Als ze teveel mest krijgen, kunnen ze het niet verwerken en gaan ze teveel stekken geven en niet bloeien. Meestal laten cactussen zelf wel zien of ze eten en drinken willen hebben. Als je nieuwgroei ziet (meestal in de top), kun je ze voorzichtig wat water gaan geven. Reageren ze daar goed op dan kun je wat meer water gaan geven en eens in de paar weken een beetje cactusmest (altijd goed de gebruiksaanwijzing lezen hoor). Helemaal geen moeilijke planten, maar ze willen wel graag regelmatig een beetje aandacht!

**Willem Alexanderlaan 104
6721 AE Bennekom.**

VAN KNOP TOT KELK

(2) SETIECHINOPSIS MIRABILIS (SPEG.) DE HAAS

Albert Pilot

Setiechinopsis mirabilis is een plant waar ik zeer aan gehecht ben, sinds ik die in mijn kas heb staan. Het is een ongewone cactus met een wat onaanzienlijk, slungelachtig stammetje van zo'n 10-15 cm hoogte en een paar cm doorsnede. De plant is bruin tot donkergroen gekleurd. Maar het is tegelijk een verrassende bloeier, die steeds weer nieuwe knoppen vormt gedurende de zomer. In een rustig tempo ontwikkelt de plant knoppen, totdat er op een avond een wonderlijk sierlijke bloem verschijnt. Die bloeit helaas maar één avond en nacht, maar dat heeft zo zijn voordelen: overdag ben ik aan het werk, maar 's avonds zie ik de gehele ontwikkeling van knop tot kelk plaatsvinden. De knop zwelt op en ontvouwt zich tot een helder witte stralenkrans met zeer talrijke fijne bloembladen, stralend wit pronkend in het duister. Daarna ontwikkelt zich altijd een zaadbes, die uitgroeit, uiteindelijk zijdelings open scheurt en veel zaden geeft. Ook het

zaaien lukt zonder problemen, zodat ik nu beschik over een grote reeks goed groeiende plantjes, die ook zonder enten straks weer nieuwe planten kunnen geven. Het is een bijzondere plant, die mij steeds weer laat genieten van de hele ontwikkeling van knop tot kelk.

Setiechinopsis mirabilis stelt weinig eisen aan grond, temperatuur, licht en water. Mijn normale cactus-

grond voldoet prima, geen problemen met de wintertemperatuur (7-10 °C), volle zon in de kas, en de gebruikelijke, achteloze manier van water geven. In de overigens zeer beperkte literatuur over deze cactus zijn weinig aanwijzingen te vinden. Ze groeien in het zuiden en midden van Zuid-Amerika (Argentinië, Santiago del Estero) tegen de droge oostelijke bergruggen van de Andes. Het vriest er geregeld. Een koude overwintering (onder de 7 °C) bevordert de groei. Geënt worden de planten groter, bloeien waarschijnlijk ook beter, maar nodig is het niet. Wel hebben niet-geënte planten nogal eens de neiging tot omvallen.

Er is één soort *Setiechinopsis* bekend, *S. mirabilis*. *Setiechinopsis* is nu overigens ondergebracht in het geslacht *Echinopsis*. De *mirabilis* heeft 2 cm dikke, donker bruin-groene stammetjes. De bloemen zijn slank trechtervormig, 11-12 cm lang, 3 cm breed, wit. De vrucht is 3-4 cm lang, 5-6 mm dik. De bloemen ontstaan vlak bij de kruin en hebben een dunne lange buis; de bloembladen van deze nachtbloeier zijn smal, lijnvormig, stralend geopend, welriekend. De lange, dunne, cauliene zone van de bloem (het onderste deel van de bloem) is dicht bezet met kleine schubjes en heeft een dichte, kroezige beharing. Het pericarpel (het deel van de bloem dat het vruchtbeingsel omgeeft) en het receptaculum (de bloembodem, het boven het vruchtbeingsel liggende, buisvormig verlengde deel van de bloem) is bezet met hele fijne kannaaldjesachtige schubben, eveneens dicht behaard. De onderste helft van de stijl is vergroeid met het receptaculum. De meeldraden met hele korte helmraden zitten op verschillende hoogte. De vrucht is

Setiechinopsis mirabilis.

Foto's van de auteur.

spoelvormig, gaat geleidelijk in de receptaculumrest over en is dicht bezet met kafjesachtige schubjes; de vrucht springt met een lengtescheur open. De zaden zijn bijna bolrond, met een breed afgestompt, basaal hilum (de navel, waar het zaad van de navelstreng afbreekt). De zaadhuid is matzwart, met kleine, bolronde wratjes (Haustein, 1990). Zonder kruisbestuiving worden zaadbessen gevormd met een groot aantal zaden. Dat komt omdat de stijl kort is, waardoor de planten zich zelf steeds bestuiven; ze zijn dus auto-gaam. (Cullmann, 1976). Backeberg (1976) beschrijft ook een variëteit *gracillior* met fijnere bedoorning, vroeger sluitende en minder geurende bloemen. De bloem van de gewone *mirabilis* heeft zo'n sterke geur

dat één bloem voldoende is voor een hele kamer.

Setiechinopsis is nu dus ondergebracht in het geslacht *Echinopsis*. De naam is afkomstig van *echinopsis*: gelijkend op een egel. Het voorvoegsel 'Seti' betekent borstelig. *Mirabilis* betekent bewonderenswaardig, prachtig.

Literatuur:

- Backeberg, C. (1976). *Das Kakteenlexikon*. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- Cullmann, W. (1976). *Cactussen*. W.J. Thieme & Cie, Zutphen.
- Haustein, E. (1990) *Cactussen*. Thieme, Baarn.

Berkenlaan 13, 3707 BA Zeist

AANBEVOLEN SUCCULENTEN 3.

Henk Krijnen

Foto's van de auteur

Astrophytum myriostigma.

Het cactusgeslacht *Astrophytum* is een van de mooiste en zeer interessant. Deze planten kunnen een hoge ouderdom bereiken. De hier afgebeelde plant is de vorm *columnare*, de plant is ca. 30 cm hoog en ca. 15 cm in diameter. De plant is ongeveer 80 jaar oud; ik ben de derde eigenaar. Iedere zomer verschijnt op de plant een groot aantal prachtige, gele bloemen. *Myriostigma* betekent 1000 punten, de gehele plant is bedekt met kleine wolvlakjes, een eigenaardigheid die alleen bij deze planten voorkomt. De groeiplaats is Noord Mexico. Doet U eens een klein beetje kalk door het grondmengsel van deze planten, ze worden dan veel witter.

Turbincarpus valdezianus.

Als U niet veel ruimte heeft, kan ik dit plantje aanbevelen; na 8 jaar is de diameter nog pas 3 cm. Het is de eerste bloeier in mijn kas, ieder voorjaar kan ik enige weken genieten van de prachtige bloemen. Zulke planten geef ik maar zeer matig water. Dit plantje heeft zeer korte, zachte, witte doorns en behoort tot de kleine juweeltjes in de cactuswereld. De groeiplaats is Mexico, Coahuila. De plant is ook bekend als *Pelecyphora valdeziana*.

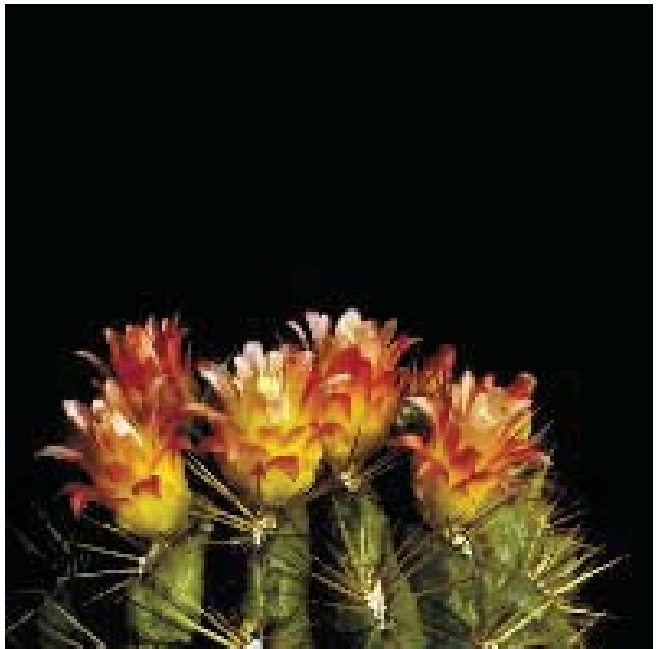
Conophytum pearsoni.

Conophytums bestaan uit hoofdjes van twee met elkaar vergroeide bladeren. Binnen het oudebladpaar ontwikkelen zich, dikwijls meerkoppig nieuwe bladeren, die aan de oude steeds meer sap onttrekken, tot alleen de verdroogde huid overblijft. Een leek zou zeggen, dit plantje is dood. Echter bij het groeien van de nieuwe bladeren breekt het oude omhulsel; men kan dit later voorzichtig met een pincet verwijderen. Het is dan ongeveer eind juni, de planten mogen dan tot half september begoten worden, alleen bij mooi weer en van onderen. Ze bloeien dan van ongeveer half september tot half oktober; deze foto is gemaakt op 16 oktober. Bij deze *Conophytum pearsoni* blijven de bloemen de hele dag open. De groeiplaats is Zuid-Afrika, Kaaprovincie.

Oroya peruviana.

Deze plant komt uit Peru, groeit daar op ca. 4000 m hoogte en is genoemd naar de mijnwerkersstad La Oroya. De plant is laag bolvormig met harde bruine dorens en grote areolen. Als U Oroya's in bloei wilt krijgen, dan in het voorjaar deze planten niet begieten, maar wachten totdat de knoppen zich duidelijk goed ontwikkeld hebben. Als U eerder water geeft, verdrogen de knoppen. De bloemen zijn zeer apart, erg mooi, oranje-rood van kleur.

Prof.Struyckenlaan 14, 3741 EZ Baarn.

EEN BEZOEK AAN ARIZONA EN NEW MEXICO (2).

Jos Huizer

De volgende dag, na een uitgebreid ontbijt (een soort cruesli, maar zeer smakelijk), nam Peter (Bish) ons mee langs een drietal kwekerijen in de buurt van Tucson. Zoals bij ons in kwekerijen de primula's en heesters staan, zo staan daar de cactussen en vetplanten. Ongeveer zoals bij de kwekers in het Westland, maar veel meer geslachten dan *Echinocactus*, *Ferocactus*, *Echinocereus* en vrij veel zuilen. De bedoorning is fenomenaal door de intensiteit van het zonlicht. Sommige kleinere planten zouden in onze verzamelingen niet mistaan, maar helaas is het meenemen van de planten naar Europa een probleem. Dit is vooral jammer omdat Peter en ik daar een paar hele leuke en interessante *Echinocereussen* hebben gezien. Het knaagt toch dat je die planten niet kunt meenemen, en smokkelen wilden we niet.

Na wederom een uitgebreid diner 's avonds bij Peter en Mary Jane en een goede nachtrust brachten Peter en ik de volgende dag een bezoek aan het Saguaro National Monument East. Dit deel ligt wat hoger dan het westelijke deel, en het komt ook wat groener over. Hier vonden we *Echinocereus fasciculatus* en *Echinocereus fendleri* var. in de schaduw van de struiken. De meeste planten stonden overdadig te bloeien. Hier en daar groeiden, behalve de Saguaro's, ook *Ferocactus wislizenii* en verder *Cylindropuntia*'s en *Opuntia*'s.

Na dit bezoek aan het National Monument besloten we via een andere route terug te gaan naar Green Valley. Na een tiental mijlen waren we aangekomen aan de oostzijde van de Santa Catalina Mountains, en we kozen ervoor om via Box Canyon terug te gaan. We stopten op een landweggetje om een informatiebord te lezen, en toen we langs het bord keken, za-

gen we op een klein heuveltje een paar bolcactussen groeien, afgetekend tegen de horizon. Aangekomen op het heuveltje bleek dit *Sclerocactus intertextus* te zijn. Het bord functioneerde dus als richtingwijzer naar de planten. Het gebied leek wat op de glooiende heuvels van Limburg, al was de plantengroei heel anders! Verder onderzoek leverde een paar *Coryphantha*'s en enkele *Cylindropuntia*'s op, verder niets. We stapten na deze stop weer in de auto, en reden verder, Box Canyon in. Na enige mijlen zagen we aan de rechterkant een grazige heuvel. Bij nader onderzoek bleken ook hier weer sclerocactussen te groeien. Daarnaast groeide hier ook *Echinocereus rigidissimus* met een bedoorning van wit tot rood. Er waren helaas geen bloemen of knoppen te zien. De planten, zowel de *echinocereussen* als de *sclerocactussen*, bleken hier zo massaal te groeien, dat je moest oppassen om de planten niet te vertrappen!

Na deze stop reden we verder Box Canyon in, om verderop weer *Echinocereus rigidissimus* te zien, maar nu in kale rotsgrond. Vervolgens reden we terug naar Green Valley, waar we 's avonds weer op een heerlijk maal werden vergast. Na wederom een goede nachtrust en een goed ontbijt namen we afscheid van Mary Jane en Peter. We vervolgden onze weg richting Bisbee om daar *Echinocereus pseudopectinatus* te zoeken en een bezoek te brengen aan het Arizona Cactus and Succulent Research van David Eppelle. David ijvert voor een zuiniger gebruik van het meest kostbare goed in de woestijn, water. Verder onderzoekt het instituut welke cactussen en vetplanten in de woestijnen van Arizona gebruikt kunnen worden in plaats van 'normale' tuinplanten, die veel meer water no-

Echinocereus triglochidiatus var. arizonicus.

Foto's van de schrijver.

Echinocereus triglochidiatus var. gonacanthus in White Sands.

dig hebben om in leven te blijven. David gaf ons aanwijzingen om *Echinocereus pseudopectinatus* te vinden. We kwamen volgens zijn aanwijzingen aan bij Rifle Range Road, waar ook de plaatselijke afvalstort ligt. Dit zag er volgens ons niet echt uit als de plaats om de gezochte *Echinocereus* te vinden. Verder onderzoek in de buurt van Bisbee leidde ook niet tot de vondst van *Echinocereus pseudopectinatus*, al zagen we wel *Echinocereus fasciculatus*, vrijwel aan de rand van de bebouwing, en *Echinocereus fendleri* var. *rectispinus* op heuvels aan de andere kant van Bisbee. 's Avonds trakteerde David ons op taco-chips en zelfgemaakte hamburgers. Hij verzekerde ons tijdens het eten dat *Echinocereus pseudopectinatus* inderdaad bij de Rifle Ranch Road groeide.

Na een overnachting in een tent gingen we de volgende ochtend wederom bij de Rifle Ranch Road kijken. Nu vonden we inderdaad *Echinocereus pseudopectinatus*. We vonden echter maar vier plantjes en deze zagen er beslist niet gezond uit. Verder groeide op de heuvel bij Rifle Ranch Road ook *Mammillaria microcarpa*. Verder groeide er niet zoveel, behalve *Opuntia*'s. Hierna gingen we verder richting New-Mexico. Net over de grens van New-Mexico ging het vlakke landschap over in stenige heuvels. Steven Brack had geschreven dat daar, waar het landschap veranderde en de heuvels begonnen, (bol)-cactussen groeiden. Dus werd de auto aan de kant gezet en werd de berm afgezocht. Daar we niets vonden, sprong Peter over het prikkeldraad en ging dieper de heuvels in. Opgewonden kwam hij terug om zijn camera te halen, en uiteraard ging ik mee. Hij had, aan de andere kant van de heuvel een prachtig exemplaar van *Echinocereus rigidissimus* gevonden, een fors exemplaar van bijna 25 cm hoog. Ook groeide er één groep *Echinocereus coccineus* var. *arizonicus*. Na het nemen van foto's gingen we tevreden terug naar de auto, om verder te rijden naar Alamogordo.

Voor Alamogordo zagen we echter de aankondiging van White Sands National Monument. In dit gebied bevinden zich wandelende duinen van gipszand van forse omvang. Ik wist dat daar een grote vorm van *Echinocereus triglochidiatus* var. *gonacanthus* groeide, al was Peter niet overtuigd. Bij de ingang vroeg ik aan de kaartverkoper of hij wel eens van deze plant had gehoord. Ik denk dat de beste man in de verste verte geen idee had waar ik het over had. We stopten in het park bij de eerste de beste parkeerplaats, en liepen daar de provisorisch aangelegde paden op. En binnen twintig meter was het raak. Forse groepen met koppen van 8 cm doorsnee en bijna 60 cm hoog. Verder zoeken leidde tot de vondst van nog 6 groepen, dichtbij de parkeerplaats. Aan de andere kant van een gipsduin vonden we nog drie groepen, maar deze waren in een slechte toestand. Ons ontbrak het aan de tijd om dit interessante gebied nog verder te doorzoeken, maar ik hoorde van iemand die er geweest was, dat er planten zijn met zuiltjes van bijna 1 meter hoog en 12 cm doorsnee! Na het verlaten van dit gebied gingen we verder naar Alamogordo, waar we zouden overnachten. De volgende ochtend gingen we naar het welbekende Mesa Garden van Steven Brack. Hij heeft een fiks aantal kassen, de meeste van polyethyleen en sommige van gaas. Alle kassen zijn afgesloten voor insecten, zodat er geen verkeerde bestuiving kan plaatsvinden. Elke soort en elk veldnummer en vindplaats heeft zijn eigen kwastje. Het is interessant om te zien waar de zaden vandaan komen, die elk jaar in de zaadlijst staan en hoe hij kweekt. Het blijkt dat veel planten zonder verwarming worden gekweekt, omdat de zon zelfs in de winter zo'n kracht heeft, dat het in de kassen 's nachts amper vriest. In de uitzonderlijke situatie dat er in de nacht toch vorst dreigt, wordt er in grote tonnen hout gestookt, een aparte maar zo te zien uiterst effectieve methode. Steven vertelde dat hij af en

Echinomastus intertextus

Echinocereus coccineus var. rosei, La Luz

Echinocactus horizontalonius

Echinocereus stramineus, La Luz

Echinocereus chloranthus

Epithelantha micromeris, bloem

toe wel eens verliezen heeft als de vorst plotseling en zeer snel komt in december. De anders goed vorstbestendige planten hebben dan toch te lijden van de snelle overgang. Gaat het langzaam dan blijken planten die in Nederland dood gaan bij minus 17°C die temperatuur daar uitstekend te overleven. Alle planten worden in potten gekweekt. Steven vertelde dat hij wel planten in de volle grond heeft gekweekt, maar dat deze het niet al te goed doen. Terwijl hij dat vertelde viel mijn oog op een werkelijke gigantische groep van *Echinocereus coccineus* var. *paucispinus* in de grond van de kas. Sommige planten hebben er blijkbaar geen last van!

Na deze dag gingen we terug richting Alamogordo om de volgende ochtend naar La Luz te gaan. Net buiten La Luz vonden we *Echinocereus coccineus* var. *rosei*. Verder vonden we ook *Echinocereus dasyacanthus* en *Echinocactus horizonthalonius*. Deze laatste is ongelofelijk algemeen, in tegenstelling tot de frequentie in onze verzamelingen. Helaas stonden noch *Echinocereus dasyacanthus* noch *Echinocactus horizonthalonius* in bloei. *Echinocereus coccineus* var. *rosei* wel, dus snorden de camera's weer. Na enige tientallen meters werd de grond meer steenachtig. Daar vonden we onze eerste *Echinocereus stramineus*, eerst nog kleine groepen, maar alras exemplaren van bijna een meter doorsnee, en met meer dan 100 koppen! Probeer dat maar eens in je kasje te passen!

Na deze plek gingen we verder langs deze weg, op zoek naar *Echinocereus chloranthus*, die op ongeveer 2000 meter hoogte zou moeten groeien. Maar hoe we ook keken, we zagen vanuit de auto geen plek, waar deze echinocereus zou kunnen groeien. Op een gegeven moment draaiden we om (we zaten al op 2500 meter hoogte) en gingen terug, langs dezelfde weg. Op 2000 meter hoogte zagen we een mogelijkheid om te stoppen. Nadat we uit de auto een hoogte opgeklommen waren, zagen we daar *Echinocereus chloran-*

thus groeien. De plek was verder begroeid met wat gras, enkele naaldbomen en wat struiken. De chloranthussen hadden helaas geen bloemen, maar wel knoppen en een prachtige bedoorning.

Na het verlaten van deze prachtige plek besloten we naar het Oliver Lee Memorial State Park te gaan. Bij de ingang van de toiletten stond een prachtige roze bloeiende *Echinocereus coccineus* var. *rosei*. Een aangelegd, maar nogal steil pad (dat ligt wellicht aan mij) leidt de bezoekers langs de flank van een canyon. Langs dit pad zijn onder meer *Epithelantha micromeris*, *Escobaria orcuttii*, *Echinocereus stramineus* en *Mammillaria wrightii* te vinden. Verder stonden er uiteraard vele andere planten, waaraan we helaas geen naam konden geven. Het overzicht van de omgeving is overigens prachtig. Bij terugkomst beneden bleek er bij de ingang een zeer mooie *Echinocactus horizonthalonius* te staan met gedraaide ribben. Een werkelijk zeer fraai exemplaar! Net buiten dit park groeide ook *Echinocactus horizonthalonius*, maar vooral *Echinocereus stramineus* in massale groepen. Zulke grote groepen moeten in de bloeitijd een fenomenaal gezicht opleveren.

(wordt vervolgd)

Boekenburglaan 54, 2215 AE Voorhout.

Boven: Kas Mesa Garden met Steven Brack.

Onder: Omgeving Oliver Lee State Memorial Park.

PYGMAEOCEREUS BYLESIANUS

Ton Pullen

Inleiding

Het was oorspronkelijk mijn bedoeling een korte bijdrage te wijden aan de plant, die in de titel genoemd is. Bij het verzamelen van informatie kwam gaandeweg zoveel op tafel, dat ik mijzelf op een gegeven moment helemaal verdwaasd terugvond aan een bureau vol opengeslagen boeken, omringd door tijdschriftnummers en vellen met losse aantekeningen op de vloer. Uiteindelijk heb ik daardoor besloten de geschiedenis van de taxonomie van dit geslacht wat uitgebreider voor U in kaart te brengen.

Taxonomie

De naam van dit geslacht is, zelfs voor niet-latinisten, gemakkelijk te verklaren. Een cereus dus, en daarbij een kleintje. Een bijzonder toepasselijke naam als U het mij vraagt, want de zuiltjes van de planten uit dit geslacht worden zelden langer dan 10 cm, en blijven meestal nog kleiner.

Het geslacht, dat in 1957 wordt opgesteld door Johnson & Backeberg, omvat een beperkt aantal, veel op elkaar lijkende soorten. De soort, die het onderwerp vormt van deze bijdrage, *P. bylesianus*, is de typeplant. Er wordt tegelijkertijd ook een *P. akersii* beschreven, een naam, die later door Backeberg als 'nur ein Name' bestempeld wordt. Dezelfde Johnson heeft ook nog *P. vespertinus* ten doop gehouden (1969). Intussen heeft ook Backeberg een nieuwe naam in omloop gebracht. In 1963 beschrijft hij *P. densiaculeatus*.

D. Hunt (1967) doet, in zijn streven het aantal geslachten te beperken, het voorstel om *Pygmaeocereus* naar *Trichocereus* te verplaatsen.

F. Buxbaum (1972) ziet het anders. Hij stelt *Pygmaeocereus* als subgenus onder *Arthrocareus*, een ander geslacht van kleine zuiltjes. Dit resulteert in nieuwe namen: *Arthrocareus bylesianus*, *A. densiaculeatus* en *A. rowleyanus*.

C. Backeberg (1977) en W. Haage (1982) erkennen drie soorten in *Pygmaeocereus*: *P. bylesianus*, *P. densiaculeatus* en *P. rowleyanus*.

F. Ritter (1981) voegt hier *P. familiaris* als nieuwe soort aan toe. Hij erkent tevens *P. bylesianus* als goede soort, merkt van *P. rowleyanus* op, dat deze binnen de variatiebreedte van *P. bylesianus* valt en bestempelt *P. akersii* en *P. vespertinus* als ongeldige namen. Verder beschrijft Ritter een *Haageocereus lanugispinus*. Hij geeft aan, dat deze plant hetzelfde is, als wat Backeberg als *Pygmaeocereus densiaculeatus* beschreven heeft en noemt Backeberts handelwijze 'ein schwerer Irrtum', hetgeen niet verbazingwekkend is, als men weet dat Ritter en Backeberg bepaald geen vrienden waren. En passant krijgt ook Buxbaum een veeg uit de pan, zijn omcombinatie naar *Arthrocareus* wordt 'noch weit irriger' genoemd.

Hunt & Taylor laten in 1986 weer van zich horen. Met enige aarzeling stellen zij voor om *Pygmaeocereus* naar *Haageocereus* te verplaatsen. Later, in 1990, weten zij het zeker! *P. densiaculeatus* heet nu ook bij hen *Haageocereus lanugispinus*. Intussen doet ook W. Barthlott (1988) een duit in het taxonomische zakje: volgens hem moet *Pygmaeocereus* in *Echinopsis* ondergebracht worden.

**Pygmaeocereus bylesianus in de verzameling van de schrijver.
Foto van de schrijver.**

L. Diers brengt in 1995 weer een nieuwe soort voor het voetlicht: *P. bieblii*.

Hunt (1999) (h)erkent een tweetal ‘goede’ soorten: *P. bylesianus* Andreae & Backeberg (met *P. akersii*, *P. rowleyanus* en *Arthrocerus rowleyanus* als synoniemen) en *P. familiaris* Ritter. Bovendien wordt *P. bieblii* Diers als voorlopig geaccepteerde naam opgevoerd. *Haageocereus lanugispinus* blijft een eigen soort.

Hobby

Zelf heb ik *P. bylesianus* enkele malen in cultuur gehad, zowel op eigen wortel als geënt. Deze soort is redelijk verkrijgbaar in de handel, zowel als zaad als ook als plant. Van *P. densiaculeatus* kocht ik ooit een geënte plant in België. Deze leek in veel opzichten op *P. bylesianus*, al vond

ik de bedooring wat korter en dichter, en vooral witter van kleur, terwijl de plant meer neiging tot spruiten had dan mijn exemplaren van *P. bylesianus*.

Dat laatste kan overigens ook het gevolg zijn geweest van het enten. De betreffende plant bezit ik niet meer en na zoveel jaren is het niet duidelijk of ik toentertijd een ‘echte densiaculeatus’ d.w.z. *Haageocereus lanugispinus* heb gehad, dan wel een wat licht uitgevallen exemplaar van *P. bylesianus*.

De andere ‘soorten’ ken ik niet uit eigen ervaring. *P. familiaris* noch *P. bieblii* worden regelmatig aangeboden. In de tachtiger jaren zag ik eens een aantal bloeiende exemplaren van een pygmaeocereus spec. in de botanische tuin van Heidelberg. Dit zou de plant van Diers geweest kunnen zijn, maar

ook dat is na zoveel jaren niet meer met zekerheid te zeggen.

Pygmaeocereus bylesianus

De soortnaam 'bylesianus' is afgeleid van de eigennaam van R.S. Byles, van wie mij geen bijzonderheden bekend zijn.

Beschrijving

De plant vormt korte zuiltjes, meestal niet langer dan ongeveer 8 cm. De plant gaat dan vanuit de basis spruiten en kan op den duur een klein cluster gaan vormen. Elk stammetje heeft 12 -14 ribben. De areolen zijn voorzien van beige of grijswitte wol. Zij dragen talrijke korte doortjes, die maximaal enkele mm lang worden. De beoorning is donker in de nieuwgroei, later grijs tot vuilwit van kleur. De witte bloemen, die zich 's nachts volledig openen, zijn tot 7 cm lang. De lange, vrij dunne bloembuis is voorzien van witbewolde schubben. De bloemen verschijnen aan de zijkant van de plant, meestal vrij laag.

De bloemen zijn vrijwel altijd slechts één nacht geopend, de volgende morgen is de bloem verwelkt.

Cultuur

Deze plant wordt nogal eens aangeboden op beurzen en in kwekerijen, dikwijls geënt. Het afsnijden en bewortelen verloopt moeizaam. Beter is het om planten uit zaad op te kweken. Het zijn langzame groeiers en men moet enkele jaren geduld hebben voordat de plant gaat bloeien.

Men kan de bloei ook gemakkelijk over het hoofd zien, omdat de bloei kort duurt en voornamelijk 's nachts plaats heeft.

Deze plant kan jarenlang voortreffelijk gedijen in een 7 cm pot en is daardoor ook voor mensen met een kleine kas, die cereusachtigen in het algemeen te groot vinden, goed te houden.

In mijn verzameling groeit hij, net als alle andere cactusplanten, in lava. Hij ondergaat hetzelfde regime als de meeste andere planten, dat wil zeggen water in

de zomer, droogte in de winter bij een temperatuur van 6 - 8 graden Celsius. De bloei valt in mijn verzameling meestal in de maand juli.

Rest mij nog te vermelden dat deze soort oorspronkelijk afkomstig is uit Peru.

Bronvermelding

- Backeberg, C.(1957): Nat. Cact. & Succ. J. 12, p.86.
Backeberg, C.(1962): Die Cactaceae 6, p.3718.
Backeberg, C.(1963): Descr.Cact.Nov. 3, p.12.
Backeberg, C.(1977): Das Kakteenlexikon.
Barthlott, W.(1988): Beitr. Biol.Pflanzen 63, p.17.
Buxbaum, F.(1969): KuaS 20, p.97.
Buxbaum, F.(1972): in Krainz, Die Kakteen 48/49 C Va.
Diers, L. (1995): KuaS 46, p.256.
Eggl, U. & Taylor N.P. (1991): List of Cactaceae names (1950-1990).
Haage, W. (1982): Kakteen von A bis Z.
Hunt, D.R. (1999): Cites Cactaceae Checklist, 2e edition.
Hunt, D.R. & Taylor, N.P. (1986): Bradleya 4, p.65.
Hunt, D.R. & Taylor, N.P. (1990): Bradleya 8, p.85.
Ritter, F.(1981): Kakteen in Südamerika Band 4.

Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.

BERICHT UIT SURINAME

Geert Eerkens

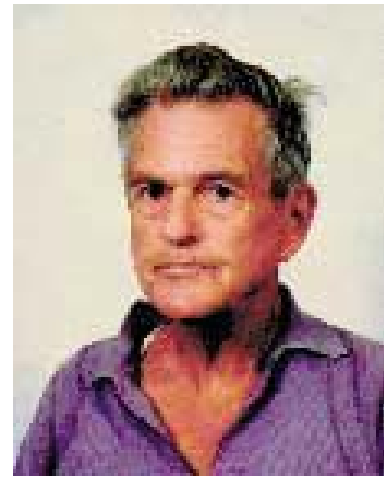
Eindelijk is het me dan gelukt weer een artikel voor Succulenta (februari 2000) op te stellen. Daar ben ik nogal voldaan over omdat ik gestuit ben op aanzienlijke verschillen tussen de beschrijving en mijn eigen waarnemingen. En dat heb ik dan ook genoteerd in het opstel. Ik doe er 3 dia's van *M.zehntneri* HU 165 bij. De dia met de vruchtjes vind ik de beste, . Maar ook de andere 2 zijn goed.

Jawel, reeds lang ben ik onafgebroken lid van Succulenta, ook in de moeilijke oorlogsjaren. Er verscheen vanaf april 1943 zo nu en dan alleen maar een mededelingenblaadje op krantenpapier. Als ik het goed heb was alleen Jaap van Dulken in Gouda nog van oudere datum. Die is geloof ik van 1936. In Mei 1941 meldde ik mij aan bij Mej.v.d.Thoorn en kon toen lid worden met terugwerkende kracht vanaf januari 1941. Mijn lidmaatschap werd eerst vermeld in december 1941. In dat oorlogsjaar werden er toch nog 19 liefhebbers lid van Succulenta, daarbij een Heer Schouwerwou. Als ik het goed heb is die naar Zuid-Afrika getrokken en is dus ook een zeer oud lid. En een heer W.F.M. van Schaik. Deze was toen directeur-hoofdredacteur van het Deventer Dagblad. Ik had een advertentie gezet in het DD. "Cactusliefhebber zoekt contact met andere liefhebbers". Toen ik na een paar dagen weer eens ging kijken bij het DD. moest ik even wachten en werd vervolgens naar zijn kamer gebracht . Hij bleek toen ook liefhebber te zijn. Was al eens lid geweest van Succulenta en een vriend van Duursma. Deze mijnheer had een flink aantal jaargangen in zijn boekenkast. Die mocht ik één voor één lenen en werd toen ook lid. Wel moest ik er goed voor sparen om de

drie gulden te kunnen betalen, 30 weken lang. Een dubbeltje zakgeld in de week was toch al heel wat in die tijd. Moet je nu komen. Ik ging toen naar de H.B.S., wat nu HAVO (VWO red.) heet, als ik het goed heb.

Het eerste wat de leraar Nederlands zei: "allemaal lid worden van de Openbare Leeszaal". In die bibliotheek trof ik toen aan in het leesrek het groene cactusblad "Cactussen en Vetplanten". Dat was een afgescheiden vereniging, die sterk de nadruk legde op de Kringen, nu Afdelingen geheten. Ook van die cactusclub werd ik toen lid. Dat was in 1942. Dit lidmaatschap werd vermeld in Juli/Aug. 1942. Ik ben trouwens van mening, dat het een goede propaganda is om in elke Openbare Leeszaal Succulenta op de Leestafel te leggen. Desnoods alleen maar het verenigingsnieuws. Het kapitaal van f 16.000,- kan daar mooi voor gebruikt worden. Op die manier eens flink wat propaganda maken. Zo werd ik lid en ik weet van een ander -nu overleden- lid dat hij ook op die manier contact kon krijgen.

In die oorlogsjaren en ook daarna probeerde ik zoveel mogelijk liefhebbers in Deventer en omgeving te bezoeken en op een zeker moment had ik een 18-tal adressen. We hebben toen de Kring Deventer opgericht. W.H.Andree werd secr.peningmeester. Eén van de oudste liefhebbers van ver voor de oorlog. Hij woont Vonderstraat 121. Hij was echter niet altijd lid van Succulenta, maar wel bleef hij liefhebber. Deze Kring Deventer is de voorloper van de afdeling IJsselstreek.

Op 27 december 1946 vertrok ik uit Amsterdam met het m.s. Oranje naar Ned.Indië. Precies op de dag dat de beide verenigingen weer bij elkaar kwamen, dus op de geboortedag van het nieuwe Succulenta ging ik scheep naar Ned.Indië als aspirant planter.

Vele oude en nu overleden liefhebbers heb ik ontmoet.

Mej.v. d.Toorn woonde toen op de Veluwe, huize "De Ruwent". Heer Bommeljé met zijn kromme pijp, maar net zo vaak met een sigaartje. Heer Noteboom, een heel lange man. Mevr. Wilt v.d. Stam. Die was verbonden aan de drukkerij van Druten, waar toen Succulenta gedrukt werd. Daar heb ik haar toen opgezocht. Zij had een Melocactus van Curaçao, die nevelde zij met zout water. Jaap van

Dulken had toen veel Mammillaria's. En vanzelf Piet Lensselink, Buining, Janse in Bennekom met zijn Euphorbia's. Deze had een prachtige bibliotheek. Uitewaal, Heer Diemel en vele anderen. Diemel was wel 2 meter lang. Van hem kreeg ik een boekje: Verzeichnis Sukkulanten mit Revision der Systematik der Kakteen von K.Kreuzinger, waarin praktisch alles vermeld staat van de planten uit de verzameling Friç. "Om te behouden" schreef Diemel. Een boekje waar elke liefhebber van Lob's en Reb's zijn vingers bij zou aflikken. Ik ben er dan ook zeer zuinig op.

De Meloverzameling hier is ongeveer 150m², wel inclusief de paden. De laatste anderhalve maand was het elke dag gieten, want het was zeer droog en warm. Maar vandaag regent het na lange tijd weer eens flink en langdurig. Tussen de Melo's heb ik wat Piloso's staan ter afwisseling. Het is juist in de Melo's en Piloso's dat er een enorme naamsverwarring heerst, helaas. En

elk boekje of lijst, die verschijnt maakt de verwarring als maar groter.

Nu, hiermee eindig ik dan maar,
Met allerbeste groeten van
Geert Eerkens.

**Tamanredjo km 17,5; District Commewijne,
Suriname**

SPEURTOCHT NAAR ENKELE PACHYPODIUM-SOORTEN IN MADAGASCAR (3)

Peter van Dongen

Terug naar de vindplaats

In 1997 publiceerde ik twee artikelen in dit blad naar aanleiding van mijn bezoek aan Madagascar. Een over *Didiereaceae* met de unieke soorten alleen voorkomend op dit eiland en een over *Bombacaceae* voornamelijk het geslacht *Adansonia* dat daar endemisch is.

Reacties op die artikelen hebben geleid tot een extra stimulans om de aandacht op deze en nog andere families, geslachten en soorten te intensiveren. Informatie is door mij verstrekt, lezingen worden gehouden, zelfs een gouden pen mocht ik ervoor in ontvangst nemen. Meerdere publicaties volgden, waaronder in september vorig jaar de special van de Hortus Botanicus uit Amsterdam over Madagascar.

In mijn omgeving merken niet alleen mijn vrouw en familie die onweerstaanbare drang naar vergroting van kennis en inzicht over succulenten en andere bijzonderheden van dit aan erosie onderhevige eiland. Dat gaat dus inmiddels veel verder. Hoogste tijd om weer eens een artikel aan te reiken, geïnspireerd door mijn bezoek in zuid en midden Madagascar en kweekpogingen thuis.

Deze keer dus over *Apocynaceae* in het bijzonder de *Pachypodium*soorten.

Over deze soorten, waarvan de Griekse betekenis dikvoet luidt, is in bekende buitenlandse succulentenbladen regelmatig gepubliceerd.

In recent verschenen boeken van Werner Rauh en Gordon Rowley wordt uitvoerig ingegaan op de beschrijvingen en vindplaatsen. Als eenvoudige hobbyist beperk ik mij hier tot globale indicaties.

Na een korte verkenning op de vindplaats ga ik over op eigen waarnemingen in ons land en ervaringen van een succulentenvriend uit Delft en lid van succulenta Den Haag.

DETERMINATIE VAN PACHYPODIUMS OP DE VINDPLAATS IN ZUID EN CENTRAAL MADAGASCAR

a *P. lamerei*, *P. geayi* en *P. rutenbergianum*/ Zuid-Madagascar

In het droge zuiden, onherbergzaam en uitgestrekt, groeien metershoog *pachypodium lamerei*, *geayi* en *rutenbergianum*, tussen diverse euphorbia-leucodendronstruiken, manshoge *Aloë vaombe*, huizenhoge *Adansonia fony* en *rubrostipa*, maar ook didiereaceae-alluaudiatentakels van 8 meter.

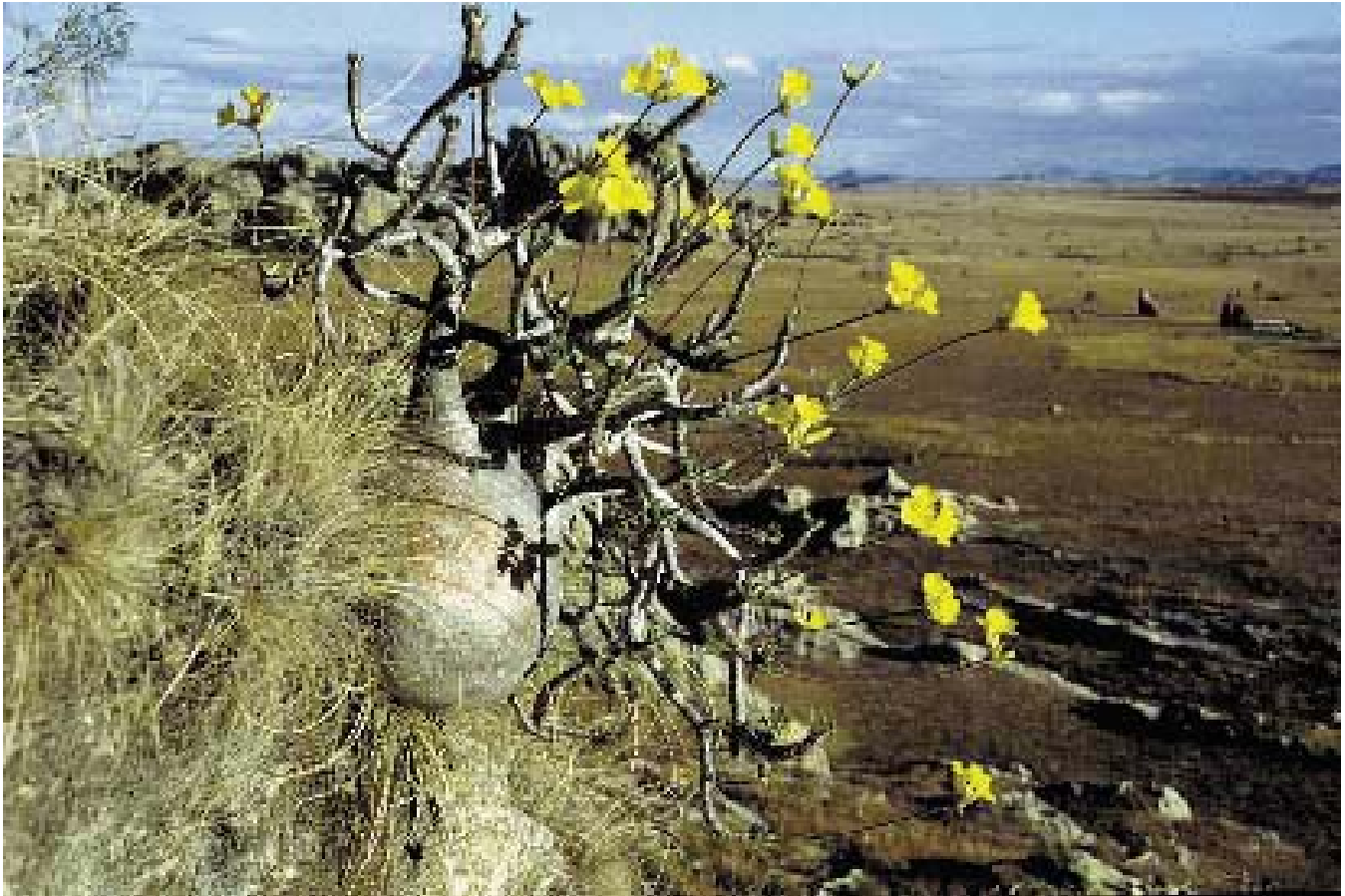
Alle drie de pachypodia verschillen in bladvorm, bloem, kleur en tekening, maar met gemeenschappelijke algemene kenmerken behorend bij de pachycaule soort.

Kanjers van exemplaren kwam ik er meestal solistisch tegen op weg van Taolanaro naar Toliara.

Zuilen die reikend naar de zon in de periode augustus-september, bladloos maar vol met bloemen in die typische vertakte kronen, mijn speurend oog vasthouden.

Zo groot als in Madagascar worden ze niet in de bekende tuinen van California, Florida, Duitsland, Zwitserland, de cactusville van Gordon Rowley of in het domein van professor Werner Rauh te Heidelberg.

Bekende kwekers in ons land hebben vanwege klimatologische omstandigheden en beperkte ruimte hooguit exemplaren van 2 tot 3 meter in bezit. De zeer bekende

***P. rosulatum* var. *gracilis* uit het Isalo gebergte.**

Foto's van de schrijver.

Pachypodium lamerei (Drake) en enigszins de *geayi* worden ten onrechte de Madagascarpalm genoemd, een soort waar ze geen enkele relatie mee hebben.

De palm van het eiland is *Ravenala madagascariensis* of reizigersboom met de karakteristieke in waaiervorm geplaatste palmbladeren. Een symbool van het eiland.

P. lamerei is sinds jaren een bekende verschijning bij plantenzaken en is dus in vele huisgezinnen aanwezig. Niet vaak is een bloeiend exemplaar te zien, want daar is veel licht en goede zorg voor nodig. Die vind je dus meestal bij kwekers en de liefhebbers.

In mijn serre bloeide zomer 1999 een lamerei van ruim een meter gedurende 4 maanden met prachtige witte bloemen. Maar het kan ook sneller want Joop van der Lee uit Delft lukte dit al bij een exemplaar van 30 centimeter! Tijdens de bloei vindt een vertakking plaats van twee tot vier zijscheuten, die in Madagascar slechts waarneembaar is op grote hoogte.

P. rutenbergianum is een pachypodiumsoort die een hoogte kan bereiken van 12 meter en daarmee alle anderen letterlijk naar de kroon steekt. Een soortgenoot is *P. meridionale* die een iets sterkere nerf in de bladeren kent en kleinere bloemen bezit. Hoogtes van 10 meter zijn normaal. *P. sofiense* is een vergelijkbare soort die 3 tot 8 meter hoog wordt en vrijwel het gehele jaar bladloos is. Door de vele branden loopt *P. sofiense* groot gevaar voor vernietiging.

Die branden zag ik al vanuit het vliegtuig op verschillende plaatsen en dit gaat ieder jaar maar door. Een gewoonte van de landbouwers om vruchtbare grond te verkrijgen zonder rekening te houden met wat daarvoor wordt prijsgegeven. Hier botsen dus twee verschillende doelstellingen die beide legitiem zijn vanuit de eigen optiek en het eigen belang. Behoud van botanische schatten of zelfbehoud van de bevolking!

P. rosulatum uit het Isalo gebergte

b. *P. rosulatum*, *P. densiflorum*, *P. brevicaulis*, *P. horombense* / Zuid en Centraal Madagascar

Voornamelijk in het zuiden en centrum van Madagascar komen deze Pachypodiumsoorten voor die allen behoren tot de caudiciforme pachypodiums. Geen enorm hoge exemplaren maar juist fantastisch grote bolvormige succulenten met prachtige gele en witte bloemen, die zelden hoger worden dan 70-80 centimeter.

Een diameter van de grijs/zilveren caudex van 1 tot 2 meter is geen zeldzaamheid!

In het zuid-westelijk gelegen Isalo gebergte springen de bijzonder fraaie *P. rosulatum* var. *gracilius* direct op het zoekend netvlies. De struikjes en losse planten met talloze helgele bloemen zijn overal verspreid te vinden in deze prachtige rotsachtige bergen.

Mijn vrouw was verbaasd over de plotselinge onrust en de klimsnelheid die ik ten toon spreidde om fraaie exemplaren

hoog in het Isalo gebergte van nabij te aanschouwen.

In spelonken, spleten, holtes in dit gebergte zijn de meest vreemdsoortig gevormde rosulatum te zien. Gedurende de winterperiode op het zuidelijk halfrond, - ik was er in augustus - schijnt de zon op die grijs-zilveren caudexen en kleuren de helgele bloemen fraai tegen de staalblauwe lucht. Hoe lang kunnen bezoekers deze aanblik in het komend millennium nog aanschouwen?

Van de soort *rosulatum* zijn verder te melden de var. *rosulatum*, var. *rosulatum* fa. *bicolor*, var. *eburneum*, var. *drakei* en de var. *inopinatum*.

In de buurt van Antsirabe en Fainarantsoa vaak in granieten gebergten ontdekte ik vele *P. densiflorum* var. *densiflorum*, ook geelbloeiend.

Verspreid over de granieten massa's en soms verscholen tussen bosjes verdroogde grassen zijn talrijke grote exemplaren te zien. Soms in rijen gegroeid tussen rots-

spletten, vergezeld van kalanchoë en aloë-soorten. Ik heb daar heel wat foto's gemaakt van soms zeer exentrieke en nooit eerder opgemerkte kunstwerken.

De bloem is dieper geel en in de conus zit een kern die bij *P. rosulatum* ontbreekt. Een andere variëteit van de soort *densiflorum* is var. *brevicalyx*.

De brevicaule is een wonderlijke pachypodium die oogt als een grote ingezakte caudex, door G.Rowley ook wel omschreven als een lage en platte taart die hooguit een paar centimeters boven de grond uitsteekt.

W.Rauh heeft het over een kluwen aardappelen met zilveren huid. Dit lijkt wat oneerbiedig uitgedrukt, maar het zijn qua vormgeving en bloei parels onder de pachypodiums!

Deze aparte soort is dan ook een van de meest begeerde pachypodiums. Doorgaans kostbaar en niet gemakkelijk te houden. Zaad is zowel in Madagascar als in ons land goed te verkrijgen. De aangeboden exemplaren op de markt in Antananarivo heb ik uiteraard nadat ik mij daar over verbaasd had links laten liggen. Liefhebbers die wel kopen zorgen er voor dat de Malagasische bevolking vele soorten uit hun vindplaats zullen verwijderen, want elk product is voor hen in dit ontwikkelingsland al snel veel geld waard.

Van *P. brevicaule* bestaat maar een variëteit. Wat vaak voorkomt is een zelfgeënte brevicaule op de lamerei onderstam. Groeit hierdoor sneller en handhaaft zich door de sterke onderstam zeer succesvol.

P. horombense is zonder bloemen onmogelijk te onderscheiden van *P. rosulatum* en ook van *densiflorum*. De bloem is dus anders, meer een bolvorm met een open kern.

Jonge en kleine bladeren zijn dikker en iets smaller van vorm. *P. horombense* bereikt lengtes van 20 tot 70 centimeter met een diameter van maximaal 1.5 meter.

Hij komt voor op het zuidelijk centraal plateau in granietbergen op een hoogte van 500 tot 1000 meter. Voornamelijk in het Horombe gebergte, waaraan deze soort zijn naam ontleent.

c. *P. baronii*, *P. ambongense*, *P. decaryi*. / Noord-Madagascar

In het noorden van Madagascar en dan voornamelijk in twee gebieden is *Pachypodium baronii* te vinden. Die onderscheidt zich van alle andere soorten door de rode bloemen en stevige, grote, groene bladeren. Vele exemplaren zijn reeds door meedogenloze verzamelaars de laatste jaren verdwenen.

Dit noordelijk gebied is voor mij nog onbekend en staat dan ook als nog te bezoeken geboekt in 2000. Deze informatie wordt hier daarom alleen gevoed door kennis van andere geraadpleegde Madagascar-bezoekers.

Deze pachypodiumsoort kan een lengte bereiken van 0.5 tot 2 meter, de bloemenkrans heeft een diameter van 5 tot 6 centimeter. De vruchten zijn voor de soort klein en hebben een lengte van 5 centimeter met een diameter van 6-8 millimeter.

P. baronii is genoemd naar R. Baron een missionaris die in Madagascar van 1872 tot 1907 pachypodiums verzamelde.

Er bestaan twee variëteiten van deze soort die dus als enige rood bloeiend is, *P. baronii* var. *baronii* en *P. baronii* var. *windsorii*.

De laatste variëteit is vernoemd naar Windsor Castle een bergpunt in een massief in het uiterste noorden, 300 kilometer verwijderd van het gebied waar *baronii* var. *baronii* te vinden is. *P. windsorii* is kleiner en bereikt meestal maximaal een hoogte van 1 meter.

Verder bestaat er verschil in een kleinere bloemencluster, kortere stelen en een andere gele bloemkern.

Boven *P. densiflorum* var. *densiflorum*.

Onder *P. densiflorum* var. *brevicalyx*.

P. rothenbergianum uit het dorre zuiden

De witte bloemen zijn tamelijk vlak en veelal solitair bloeiend.

Pachypodium decaryi kent maar één variëteit en bezit vrijwel geen stekels (naalden) zoals dat bij alle andere pachypodiums wel het geval is. De gezwollen onderstam kan een diameter krijgen van 40 centimeter dik en is grijsgroen van kleur. Opvallend zijn de dunne takken die vanuit de stam omhoog groeien en in de top een kroon van bladeren bezitten. Bladeren die 5-8 centimeter lang zijn en 4 tot 5 centimeter breed!

De witte bloemen vertonen een gelijkenis met die van de lamerei, maar zijn 5-8 centimeter lang en 12 centimeter in de breedte. Daarmee heeft de decaryi dus de grootste bloemen in zijn soort!

De vindplaats is bevindt zich in het uiterste noorden op een hoogte van 500 meter. In de buurt van Diego Suarez zijn grote bloeiende exemplaren van 2 -3 meter te vinden. Deze variëteit staat in nauwe relatie met *Adenium* die tot dezelfde familie behoort.

Pachypodium ambongense is de laatste ontdekking van het geslacht en in 1995 door Prof. Rauh onder de aandacht gebracht.

De vindplaats is noord-westelijk aan de oevers van de rivier Ambongo, vandaar de naam.

Ik vind zelf dat de uiterlijke kenmerken de meeste overeenkomst vertonen met die van *P. lamerei*, maar dan moet er wel direct aan toegevoegd worden dat de lengte 1-1.5 meter is, de bladeren 3 tot 8 centimeter lang worden en de stam relatief smal is en dun in de top.

Wordt vervolgd.

Watersnip 10, 5165 KV Waspik.

**Yucca's in cultuur. v.l.n.r. *Y. baccata*, *Y. pallida* en *Y. elata*
Foto's van de schrijver, tenzij anders aangegeven.**

HET KWEKEN VAN YUCCA'S

Fritz Hochstätter

Het geslacht *Yucca* is wijd verbreid over het zuid- en midden westen en het oosten van de Verenigde Staten. Verder verspreidt het geslacht zich zuidelijk in Mexico en noordelijk heeft het uitlopers tot in de 'Badlands' in het zuiden van Canada.

Yucca's zijn vertegenwoordigd in de westelijke bosflora zoals het montane en alpine bos in de Rocky Mountains, de toendraflora, de flora van de zuid-westelijke bossen en draag grasland, de flora van de Mexicaanse woestijnen (Mojave -, Colorado -, Arizona - en Chihuahua-woestijn), als ook in de flora van de vlakten en prairies zoals het grasland van de Great Plains, het Edwards Plateau en het stroomdal van de Rio Grande.

Yucca's komen voor in verschillende klimaatzones, variërend van subtropisch tot

op alpine mosvlakten. *Yucca* groeit vanaf kustgebieden (*Y. whipplei*) tot in het hooggebergte op 2800 m (*Y. harrimaniae*, *Y. angustissima* ssp. *avia*).

De planten groeien bij voorkeur op stevige tot zandige grond, mesa's of vlakten (klei, kalksteen zand en lava), hoewel *Yucca*'s ook groeien in het gras van de open prairie of in halfwoestijnen die door soorten van *Artemisia* en *Atriplex* worden gedomineerd. Zij worden vergezeld door soorten van *Pediocactus*, *Sclerocactus*, *Escobaria*, *Echinocereus*, *Mammillaria*, *Opuntia* en andere succulente planten.

Veel soorten zijn in cultuur in Europa, het noorden van de Verenigde Staten en de Canadese Badlands, waar zij volledig winterhard blijken te zijn. Afhankelijk van het klimaat zijn naar mijn ervaring de volgende soorten winterhard:

Y. recurvifolia met dochter Indra

Yucca glauca in zijn verschillende vormen van North Dakota, South Dakota, Montana, Nebraska en Wyoming

Yucca glauca ssp. *stricta*

Yucca elata

Yucca elata ssp. *utahensis*

Yucca angustissima

Yucca angustissima ssp. *kansanensis*

Yucca angustissima ssp. *toftiae*

Yucca angustissima ssp. *aviana*

Yucca harrimaniae

Yucca harrimaniae ssp. *gilbertiana*

na

Yucca harrimaniae ssp. *neomexicana*

Yucca harrimaniae ssp. *sterilis*

Yucca nana

Yucca pallida

Yucca arkansana

Yucca arkansana ssp. *louisianensis*

Yucca baccata

Yucca vespertina

Yucca baileyi

Yucca baileyi ssp. *intermedia*

Yucca gloriosa

Yucca recurvifolia

Yucca filamentosa en vormen

Yucca karlsruhensis

Yucca rostrata

Yucca thompsoniana

Yucca whipplei

Y. karlsruhensis

foto Fuersch

Het zaaien is eenvoudig en kan, afhankelijk van de mogelijkheden, in het voorjaar direct in de volle grond of in de kas gebeuren. In de volle grond kiemen de zaden in de regel erg goed. Jonge planten kunnen al na drie tot vier jaar, vanaf eind mei bloeien. De planten verdragen bijna elke vorm van cultuur. Een zonnige standplaats met goede waterafvoer en bemesting geeft iets extra's.

P.O. Box 510 201, D-68242 Mannheim.

Box 11 Modena, Utah 84753, USA.

Y. nana fh 1178.78

DE SLINGER VAN DE TIJD

Ton Pullen

Onlangs heeft U in dit blad mijn bespreking kunnen lezen van de nieuwste editie van de Cites Cactaceae Checklist, gecompileerd door David Hunt c.s. en mede-uitgegeven onder auspiciën van het I.O.S.

De Heer Hunt en zijn mensen streven al jaren lang naar eensgezindheid in de cactustaxonomie en -nomenclatuur. Eerdere publikaties kregen subtitels mee als: 'Towards a new consensus' [Hunt & Taylor, 1986] en 'Progress towards consensus' [Hunt & Taylor, 1990]. Het streven was duidelijk. Er is een tijd geweest, waarin gesteld werd, dat beroepstaxonomen zich niet met cactustaxonomie wensten bezig te houden, omdat de amateurs er zo'n rommeltje van gemaakt hadden. Verschillen van inzicht en onderlinge animositeit zorg-

den voor een onoverzichtelijke toestand. Mensen als Backeberg, Ritter en Buining beschreven veel nieuwontdekte planten, kleine verschillen waren voldoende om tot de beschrijving van een nieuwe soort over te gaan.

Mensen die op deze manier zoeken naar (kleine) verschillen en daarop nieuwe namen baseren, worden met een engelse term 'splitters' genoemd. Het tegenovergestelde, mensen die zoeken naar overeenkomsten, nauw verwante taxa samenvoegen en het aantal soorten zodoende verkleinen, noemt men 'lumpers'.

Het lijkt voor de hand liggend, dat er een reactie moest komen op het ongelimiteerde 'splitten', met name in de jaren tussen 1945 en 1980.

Consensus lijkt echter onbereikbaar, zeker in zo'n plastische materie als taxonomie, waarbij opvattingen over het geslachts- en soortconcept altijd tot veel discussie aanleiding gegeven hebben.

Of, zoals de Utrechtse hoogleraar Dr A.A. Pulle [1952] schreef: "Om stabiliteit te krijgen moet eerst de wetenschappelijke plantensystematiek vermoord en begraven zijn."

Dat heeft mede te maken met het feit, dat taxonomie altijd bezig is met het grijpen van het ongrijpbare. Men probeert iets in kaders te vangen, wat zich niet vangen laat. De natuur trekt zich zelden iets aan van onze kunstmatige systemen.

Toch lijkt het er op, dat er nu een groeiende consensus gaat ontstaan.

De vraag is interessant, hoe zo iets bereikt kon worden. Ik denk, dat een complex van factoren hiervoor verantwoordelijk is. Ik noem hieronder een paar van die factoren:

1. Voor de liefhebber/verzamelaar is het interessant om een boekwerk in de kast te hebben, waarin alle bekende soorten vermeld staan. Het bevredigt de behoefte aan compleetheid, die elke verzamelaar in zich draagt. Ze staan er allemaal in!

Dat verklaart het succes van de werken van Schumann [1898], Britton & Rose [1919-'23], Backeberg [1958-'62, 1977], en voor de andere succulenten Jacobsen [1960]. Nog steeds zijn Backeberg en Jacobsen voor veel liefhebbers het ultieme referentiekader. De gemiddelde liefhebber zal niet alle monografieën en andere werken betreffende een geslacht of een groep planten aanschaffen, tenzij hij zich daarin specialiseert.

De Checklist van Hunt c.s. [1992] appelleert ook aan die behoefte aan compleetheid en overzicht. De tweede editie zal dit proces alleen maar versterken. Tenzij er reactie komt!

2. De laatste jaren ziet men gebeuren, dat tijdschriftredacties bij het redigeren

van artikelen de nomenclatuur volgens Hunt als maatstaf nemen, tenzij uit de inhoud van het artikel blijkt, dat de auteur zelf een standpunt daaromtrent inneemt. Dit bevordert in hoge mate de acceptatie van het systeem. De nieuwe nomenclatuur wordt er als het ware in gehamerd.

3. Men is in hoog tempo bezig 'oude geslachtsnamen' af te serveren, en daarbij heiligt het doel alle middelen. Al eerder is in ons blad melding gemaakt van het feit, dat er tijdens een congres gestemd werd over het al of niet handhaven van een geslacht. Wat men ook ziet gebeuren, is dat grote groepen van een bepaald geslacht tegelijkertijd worden omgecombineerd, dikwijls zonder enige toelichting of taxonomische rechtvaardiging. Dit gebeurt veelal niet in de tijdschriften, die door liefhebbers en verzamelaars gelezen worden, ook niet in wetenschappelijke magazines, maar in min of meer 'obscure' blaadjes, zoals 'Mammillaria Postscripts' en 'Cactaceae Consensus Initiatives', (een soort nieuwsbrief), die gemaakt lijkt voor dit doel. Voorbeeld: In 1998 combineert de Heer A. Hofacker in één adem zo'n 25 Notocactussoorten om naar Parodia, zonder enige wetenschappelijke onderbouwing [C.C.I.6].

Er is nauwelijks discussie mogelijk, er is nauwelijks argumentatie (meer) mogelijk.

De vraag is nu wat een liefhebber/verzamelaar hiermee aan moet. Hij kan zich natuurlijk op het standpunt stellen, dat het hem niet aangaat wat de taxonomen uitvoeren, het gaat hem tenslotte om de mooie planten. Toch denk ik, dat de serieuze verzamelaar graag een etiket met de juiste naam bij zijn planten heeft staan.

De liefhebber/verzamelaar krijgt nu te maken met het feit, dat een groot deel van zijn planten een ander etiket nodig heeft. Dat lijkt simpel op te lossen. *Lobivia pentlandii* heet voortaan *Echinopsis pentlandii*, nieuw etiketje schrijven en de zaak is opgelost.

We weten echter allemaal dat het niet zo simpel ligt. Dat er teveel 'soorten' en 'variëteiten' beschreven zijn is duidelijk. Die soorten en variëteiten zijn dikwijls niet meer dan standplaatsvormen, ecotypen, uitersten in de natuurlijke variatiebreedte. Voor de liefhebber zijn zij echter wel herkenbaar: langere dorens, andere bloemkleur etc. Om bij ons voorbeeld te blijven: *Lobivia larae* heet nu ook *Echinopsis pentlandii*. Ik kan mij voorstellen, dat een liefhebber van *Lobivia*'s wel degelijk verschillen ziet tussen de 'oude' *pentlandii* en de 'oude' *larae*. De oorspronkelijke beschrijver zag die verschillen immers ook? Hoe houd je dat nu vast?

De Engelse auteur J. Pilbeam [1997] kiest voor de oplossing, waarbij de 'oude' naam tussen aanhalingstekens geschreven achter de officiële naam gezet wordt. Je beschouwt deze dan eigenlijk als cultivar, hoewel het wellicht beter zou zijn van een 'selectie' te spreken, immers je hebt het over een plant, die er in de natuurlijke populatie uitgeselecteerd werd, juist vanwege die langere dorens of die afwijkende bloemkleur.

Een voorbeeld: *Rebutia mudanensis* wordt volgens de checklist nu tot *Rebutia pygmaea* gerekend. Toch werd *R. mudanensis* ooit als zo apart beschouwd, dat er een eigen soort van gemaakt is. De liefhebber/verzamelaar wil toch de typische 'mudanensis'-vorm behouden. Daarom noemt Pilbeam de plant nu *R. pygmaea* 'mudanensis'.

In het eerste voorbeeld zou het nieuwe etiket vermelden: *Echinopsis pentlandii* 'larae'.

Hoewel strijdig met de nomenclatuurregels is dit misschien voorlopig wel de beste oplossing.

Misschien zal de slingerbeweging van de tijd, die veertig jaar geleden verantwoordelijk was voor overdreven 'splitting' en nu dreigt door te schieten naar

overdreven 'lumping' ooit ergens in het juiste midden tot stilstand komen?

Literatuur:

- Backeberg, C. [1958-'62]: Die Cactaceae, 6 vols. Jena.
- Backeberg, C. [1976] Das Kakteenlexikon, 4e Aufl. Stuttgart.
- Britton, N.L. & Rose, J.N. [1919-1922]: The Cactaceae. New York.
- Hunt, D.R. & Taylor, N.P. [1986]: The genera of Cactaceae: towards a new consensus. Bradleya 4.
- Hunt, D.R. & Taylor, N.P. [1990]: The genera of Cactaceae: progress towards consensus. Bradleya 8.
- Hunt, D.R. [1996-'98]: Cactaceae Consensus initiatives 1-6.
- Hunt, D.R. [1992]: Cites Cactaceae Checklist. Kew.
- Hunt, D.R. [1999]: Cites Cactaceae Checklist, 2e ed. Kew.
- Jacobsen, H. [1960]: A Handbook of Succulent Plants. London.
- Pilbeam, J. [1997]: Rebutia. Cactus File Handbook 2, Southampton.
- Pulle, A.A. [1952]: Compendium van de terminologie, nomenclatuur en systematiek der zaadplanten. Utrecht.
- Schumann, K. [1898]: Gesamtbeschr. Kakteen.

Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

Bradleya 16 (1998), het jaarboek van de British Cactus & Succulent Society brengt ons 136 pagina's gevarieerd succulentenleesvoer.

Williamson bespreekt de ecologische status van *Aloe pillansii* in het Zuid-Afrikaanse Richtersveld. Meve & Liede beschrijven *Karimbolea mariensis*, afkomstig van Madagaskar, als nieuwe soort. Het betreft hier een vertegenwoordiger van de *Asclepiadaceae*-familie, of in een jongere opvatting, van de onderfamilie *Asclepiadoideae* van de *Apocynaceae*-familie.

Hartmann presenteert een uitgebreid artikel, waarin een groot aantal soorten, die tot dusverre in de genera *Ruschia* en *Lampranthus* geplaatst werden, van een nieuwe naam voorzien worden, voornamelijk door ze te verplaatsen naar een ander geslacht. Het aantal is veel te groot om ze hier allemaal op een rijtje te zetten. Bent U geïnteresseerd, vraag dit nummer dan even aan bij onze onvolprezen bibliothecaris of bestel een exemplaar voor Uzelf.

Rauh publiceert drie nieuwe soorten in het geslacht *Lomatophyllum*: *L. anivora-noense*, *L. propaguliferum* en *L. namorkaense*. Tevens geeft hij een overzicht met determinatietabel voor *Lomatophyllum*. In hetzelfde artikel wordt ook een nieuwe *Aloe*-soort voor het voetlicht gebracht: *Aloe lucile-allorgeae*.

Uiterst merkwaardig komt de handelwijze van Newton & Rowley mij voor: Enkele bladzijden verder wijzigen zij de drie door Rauh voorgestelde namen al weer. De drie nieuwe *Lomatophyllum*-soorten worden met onmiddellijke ingang overgeplaatst naar *Aloe*. Deze handelwijze is des te merkwaardiger, daar Rowley de redacteur van *Bradleya* is. Mijns inziens is het Rowley hier onmogelijk zijn auteurschap en zijn redacteurschap gescheiden

te houden. Bovendien, zo ga je als redacteur toch niet om met je auteurs?

Rowley behandelt het *Pachypodium rosulatum*-complex. Ook hij komt tot enige nieuwe naamscombinaties.

Newton bericht over nieuw ontdekte vindplaatsen voor *Euphorbia sebsebei* en *Aloe fimbrialis*. Dezelfde auteur bespreekt een aantal hybriden tussen *Aloe* en *Gasteria* [*xGasteraloe*].

Crook & Mottram brengen deel 4 van hun *Opuntia*-index.

Een bijzonder fraaie hybride tussen *Crasula ausensis* en *C. mesembrianthemopsis* wordt onder de cultivarnaam 'Amulet' voorgesteld door M. Holmes, in het **Cactus and Succulent Journal of New South Wales** [22 - 3, dec.1999].

In het Duitse tijdschrift **KuaS** [51 - 1, jan. 2000] publiceren Dicht & Luethy *Coryphantha glassii*, een nieuwbeschreven soort uit centraal Mexico.

Frank beschrijft hoe men bij sommige vertegenwoordigers van het geslacht *Echinocereus* de vrucht, en meer speciaal de kleur van het vruchtvlees, als taxonomisch kenmerk kan gebruiken.

Het volgende nummer [**KuaS** 71 - 2, febr. 2000] bevat een bijdrage van Schnabel over *Welwitschia*, cultuuraanwijzingen van Wunder voor *Blossfeldia* en een artikel van Groener over Hildewintera-hybriden.

Thiede & 't Hart plaatsen een viertal Peruaanse *Altamiranoa*-soorten over naar het genus *Sedum* [Novon 9].

Het Amerikaanse **Cactus & Succulent Journal** [71 - 6, 1999] brengt als nieuwe soorten *Pilosocereus occultiflorus* Braun & Esteves uit Brazilië, *Sedum meyranianum* Metzger & Acevedo uit de Mexicaanse

deelstaat Jalisco en de hybride *Opuntia x campii* Baker & Pinkava uit Arizona.

Anderson maakt een nieuwe combinatie: de plant, die bij ons bekend is als *Thelocactus roseanus*, *Neolloydia roseana*, *Escobaria roseana*, *Gymnocactus roseanus* en *Coryphantha roseana* wordt nu *Acharagma roseana*. Zijn er nog meer alternatieven?

Dezelfde auteur publiceert een hele waslijst van nieuwe naamscombinaties in *Opuntia*.

LEZERS SCHRIJVEN

Naar aanleiding van de bespreking door Ton Pullen van de CITES Cactaceae Checklist, 2^e editie, samengesteld door David Hunt, in *Succulenta* 79 (1): 2000, blz 22, zou ik graag enkele opmerkingen willen maken.

Iedereen, die enigszins in taxonomie geïnteresseerd is, kent intussen genoemd boekwerkje wel van de 1^e editie (1992) en als hij het (nog) niet kent, dan komen toch minstens de namen van plantengeslachten, die verdwenen zijn, hem bekend voor uit lezingen of uit gesprekken met andere liefhebbers.

Nu ben ik geen kenner van alle cactusgeslachten, dat kan eenvoudigweg niet, zeker als men probeert, zich iets meer in één bepaald geslacht te verdiepen. Voor mij is dit het geslacht *Sulcorebutia*.

Hunt liet destijds in de 1e editie nog één *Sulcorebutia* over. Eigenlijk moet ik het anders zeggen: hij is hem gewoon vergeten. Dit betrof *Sulcorebutia cardenasiana* Vasquez. In de 2e editie trekt hij dit recht. Voor Hunt en de zijnen bestaat het geslacht *Sulcorebutia* dan niet meer.

Ton Pullen stelt nu, en hij noemt een aantal geslachten waaronder *Sulcorebutia*, dat het er op lijkt dat ze nu definitief achter de horizon verdwenen zijn.*

Dat verbaast mij eigenlijk een beetje, want in *Succulenta* 78 (3): 1999, blz. 131-142 is het artikel: Het geslacht *Sul-*

In het **British Cactus & Succulent Journal** [17 - 4, dec.1999] brengt Rauh de nieuwbeschrijving van *Euphorbia maritae*. Verder een interessant artikel over *Draacaena* door Walker en een bijdrage van Colenette over de *Ceropegia*'s van Saoedi Arabië.

Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.

corebutia Backeberg emend. Hentzschel, door Günther Hentzschel gepubliceerd.

Dit is een bevestiging van het feit, dat men in kringen van liefhebbers van Zuid-Amerikaanse cactussen in het algemeen, en *Sulcorebutia*'s in het bijzonder, de werkzaamheden van Hunt niet serieus neemt, in ieder geval niet aanvaardt.

Dat Hunt de planten niet kent, kan niemand hem kwalijk nemen, maar blijf er dan vanaf of informeer bij diegenen, die er meer van weten.

Dat uit deze onvrede zo snel deze emendatio verscheen is eigenlijk een klap in het gezicht van Hunt.

Misschien mag ik nog een kleine vergissing (scanfout) rechtzetten? Op blz 133 van deze emendatio staat vermeld onder de bloemdoorsnede van het neotype: *Sulcorebutia steinbachii* Q 123/1. Dit moet zijn G 123/1

**Johan de Vries,
Prinsenweg 5,
3237 LN Vierpolders.
vriezom.sulcoreb@planet.nl**

***Naschrift redactie:**

Ton Pullen bedoelt natuurlijk te zeggen, dat genoemde geslachten volgens Hunt nu achter de horizon verdwenen zijn. Dit impliceert niet automatisch, dat de redactie het inhoudelijk met dit standpunt eens is.

AGAVEN: WHAT'S IN A NAME?

DEEL 4: CONTINENTAAL NOORD-AMERIKA, SUBGENUS AGAVE

Peter J.K. Kuppen

In dit deel komen de agaven van de subgenus *Agave* aan bod. Ook van dit subgenus worden alle geldige namen weergegeven evenals zoveel mogelijk de bekende synoniemen. Zoals u zult zien hebben er sinds het verschijnen van het beroemde boek van Gentry in 1982 nog grote wijzigingen plaatsgevonden. Van ingeburgerde namen als *A. angustifolia* en *A. neomexicana* zal blijken dat deze in feite niet geldig zijn.

Agave

De soorten in subgenus *Agave* zijn over het algemeen zeer imposant. Dat komt door de omvang van bladeren, stekels en bloemstengel. Bladeren van enkele meters komen voor en de bloemstengel kan tot boven de 10 meter reiken. De variatie in vorm en kleur is minder groot dan in subgenus *Littaea*. De kleur van de bladeren varieert van blauwgroen tot donkergroen. De bloeivorm is een stengel met zijtakken met daaraan de bloemen (zie foto's).

Het uitgangspunt voor de naamgeving van *Agave* is ook hier weer het boek van Gentry uit 1982. De (vele) publicaties die daarna nog zijn verschenen over de namen van de soorten in dit subgenus zijn zoveel mogelijk achterhaald en worden besproken.

Veranderingen in het post-Gentry tijdperk Naamswijzigingen

In 1983 verscheen een Engelstalig boek van de Nederlander D.O. Wijnands. In dit boek worden planten, die te zien zijn op botanische tekeningen uit de periode 1682-1719, besproken en geïdentificeerd. Wijnands heeft hier een zeer nauwkeurige studie van gemaakt en komt tot diverse

verrassende conclusies. De belangrijkste consequentie van zijn werk voor de naamgeving van agaven is dat de planten die benoemd worden, o.a. ook door Gentry, als *A. angustifolia*, aangeduid dienen te worden als *A. vivipara*. Een van de tekeningen staat volgens Wijnands voor het lectotype van *A. vivipara*. Daar bij de oorspronkelijke beschrijving van *A. angustifolia* door Haworth juist naar deze tekening verwezen wordt, is de geldige naam voor deze soort *A. vivipara* (Wijnands, 1983). In nog minstens twee andere publicaties is deze wijziging overgenomen (Forster, 1992; Smith, 1999).

Gentry beschouwde *A. scabra* Salm-Dyck (1859) als een geldige naam, maar zag volgens Ullrich een paar dingen over het hoofd (Ullrich, 1992). *A. scabra* Ortega (1797) was namelijk al veel eerder gepubliceerd, maar de plant in deze publicatie is later geïdentificeerd als behorend tot *Manfreda* (McVaugh, 1989). *A. scabra* Salm-Dyck is dus een homoniem en geen geldige naam. Verder is de door Salm-Dyck in 1859 beschreven *A. scabra* niet de soort waar Gentry deze naam aan toekende, maar was dit *A. parryi* Engelm. (1875) (Ullrich, 1992). Omdat *A. scabra* echter geen geldige naam is, hoeft de naam *A. parryi* niet vervangen te worden door *A. scabra*. De juiste naam voor de soort waar Gentry *A. scabra* Salm-Dyck (1859) aan toekende is *A. asperrima* Jacobi (1864) (Ullrich, 1992).

Gentry onderscheidde bij *A. parryi* nog diverse variëteiten, namelijk *couesii*, *huachuensis* en *truncata*, maar gaf al aan dat nadere studie nog noodzakelijk was (Gentry, 1982). Volgens Ullrich zijn het geen verschillende soorten. Volgens hem zijn de

Boven: Een helling in het Anza-Borrego State Park in Californië, U.S.A. waar *A. deserti*, samen met een ferocactus zeer prominent aanwezig is. Foto's van de auteur.

Onder: *A. deserti* in het Anza-Borrego State Park.

waargenomen verschillen te wijten aan klimatologische verschillen tussen de diverse groeigebieden van *A. parryi* (Ullrich, 1992). *A. neomexicana* werd door Ullrich geïnclassificeerd als een subspecies van *A. parryi* (Ullrich, 1992).

Forster merkte op dat de agavenvariëteiten met gele/witte strepen in het blad gezien moeten worden als een cultuurvariëteit (cv.) i.p.v. een formele variëteit (var.) (Forster, 1992). In de tabellen is deze notitie toegepast op de gestreepte agaven.

Nieuwbeschrijvingen

A. grijalvensis werd door Ullrich als een nieuwe soort beschreven. Hij plaatste deze soort vooralsnog bij de *Marmoratae*, met de opmerking dat deze indeling nog nader bestudeerd zou moeten worden (Ullrich, 1990a).

A. isthmensis is als een nieuwe species beschreven, nauw verwant aan *A. pygmaea* and *A. potatorum* (Garcia-Mendoza, 1993).

De oorspronkelijk door Todaro beschreven *A. macroculmis* is volgens Ullrich door Gentry fout geïnterpreteerd. Dit zou feitelijk *A. atrovirens* zijn. De soort die Gentry vervolgens als *A. macroculmis* beschrijft is in feite een nieuwe soort. Ullrich benoemde deze als eerbetoon aan Gentry *A. gentryi* (Ullrich, 1990b).

Onlangs werd *A. montana* beschreven (Villarreal, 1996). De auteur gaf daarbij niet aan tot welke sectie deze nieuwe soort

zou behoren. Wel werd een grote overeenkomst met *A. gentryi* beschreven. Daarom is *A. montana* hier geplaatst bij deze soort in de sectie *Salmiinae*.

Regelmatig verschijnen er nieuwe kweekvariëteiten van agaven, met name in Japan is men heel actief om steeds kleinere varianten van soorten te kweken, het liefst ook nog met een streeppatroon in het blad. Over het algemeen zijn deze variëteiten niet beschreven en daarom hier ook niet opgenomen. Een uitzondering is gemaakt voor *A. tequilana* cv. 'Limeño', daar die vermeld werd in de ISI lijst van de Huntington botanische tuin (Kimmach, 1991).

Toekomst

Nader onderzoek is ook in dit subgenus nog zeer gewenst. Want er is nog veel onduidelijk. O.a. zou onderzocht moeten worden welke agaven soortecht zijn en die in feite klonen zijn van andere soorten. Bijv. *A. fourcroydes* zou een kweekvorm zijn, ontstaan uit *A. angustifolia*. (Colunga-García-Marín, 1996, 1997). *A. sisalana* zou een afgeleide kunnen zijn van *A. rigida* of *A. fourcroydes* (Wijnands, 1983). De oorzaak van deze onduidelijkheid ligt in het feit dat vele soorten uit dit subgenus al vele eeuwen voor economische toepassingen gekweekt en geselecteerd worden (Colunga-García-Marín, 1997). De oorsprong van deze planten is echter meestal niet meer bekend.

Berger benoemde *A. vernae* naar zijn dochter, Iris Verna (Berger, 1915), maar had al eerder aangegeven aan Roster dat

hij deze plant *A. breviscapa* zou gaan noemen (Ullrich, 1991). In die tijd was communicatie nog niet zo eenvoudig als nu en daarom is exact dezelfde plant onder twee verschillende namen gepubliceerd (Ullrich, 1991). Het gaat waarschijnlijk om de soort *A. lurida* (Gentry, 1982), maar nader onderzoek is zeker nog nodig.

Volgens Ullrich is het ook nog niet duidelijk of *A. parrasana* prioriteit heeft over *A. wislizeni* en of de oorspronkelijk beschreven *A. wislizeni* wel staat voor wat momenteel gezien wordt als *A. parrasana*, dan wel feitelijk *A. parryi* is (Ullrich, 1992).

Tabel 5. Groepering en naamgeving van *Agave*, subgenus *Agave* van continentaal Noord- en Midden-Amerika. Alleen de namen zijn weergegeven. De volledige naambeschrijvingen inclusief de oorspronkelijke referenties zijn terug te vinden in de genoemde referentie in de laatste kolom.

sectie	species	synoniem(en)	referentie
Americanae	americana var. americana	complicata; felina; gracilispina; melliflua; rasconensis; subzonata; zonata	Gentry, 1982
	americana var. expansa	expansa; abrupta	Gentry, 1982
	americana cv. Marginata	americana var. marginata	Gentry, 1982
	americana cv. Medio-picta	americana var. medio-picta	Gentry, 1982
	americana var. oaxacensis		Gentry, 1982
	americana cv. Picta	americana var. picta; ingens; picta	Gentry, 1982
	americana ssp. protamericana		Gentry, 1982
	americana cv. Striata	americana var. striata	Gentry, 1982
	americana cv. Variegata	americana var. variegata	Gentry, 1982
	asperrima ssp. asperrima	asperrima; caeciliana; scabra; scabra ssp. scabra	Ullrich, 1992
	asperrima ssp. maderensis	scabra ssp. maderensis	Ullrich, 1992
	asperrima ssp. potosiensis	scabra ssp. potosiensis	Ullrich, 1992
	asperrima ssp. zarcensis	scabra ssp. zarcensis	Ullrich, 1992
	franzosini		Gentry, 1982
	lurida	breviscapa; mexicana; verna	Ullrich, 1992
Campaniflorae	oroensis		Gentry, 1982
	scaposa		Gentry, 1982
	aurea		Gentry, 1982
	capensis	brandegeei	Gentry, 1982
	promontorii		Gentry, 1982

linkerpagina: De bloeivorm van *A. deserti*.

Crenatae	bovicornuta		Gentry, 1982
	calodonta	scolymus	Gentry, 1982
	cupreata		Gentry, 1982
	hookeri		
	inaequidens ssp. inaequidens	crenata; inaequidens; megalacantha; mescal	Gentry, 1982
	inaequidens ssp. barrancensis		Gentry, 1982
	jaiboli		Gentry, 1982
	maximiliana	conjuncta; katharinae	Gentry, 1982
maximiliana var. katharinae	katharinae	Gentry, 1982	
Deserticolae	avellanidens		Gentry, 1982
	cerulata ssp. cerulata	cerulata	Gentry, 1982
	cerulata ssp. dentiens`	dentiens	Gentry, 1982
	cerulata ssp. nelsonii	nelsonii	Gentry, 1982
	cerulata ssp. subcerulata		Gentry, 1982
	deserti ssp. deserti	consociata; deserti	Gentry, 1982
	deserti ssp. pringlei	pringlei	Gentry, 1982
	deserti ssp. simplex		Gentry, 1982
	gigantensis		Gentry, 1982
	margaritae	connochaetodon	Gentry, 1982
	mckelveyana		Gentry, 1982
	moranii		Gentry, 1982
	sobria ssp. frailensis		Gentry, 1982
	sobria ssp. roseana	roseana; sobria var. roseana	Gentry, 1982
	sobria ssp. sobria	affinis; carminis; slevinii; sobria	Gentry, 1982
	subsimplex		Gentry, 1982
	vizcainoensis		Gentry, 1982
Ditepalae	applanata		Gentry, 1982
	chrysantha	palmeri var. chrysantha; repanda	Gentry, 1982
	colorata		Gentry, 1982
	durangensis		Gentry, 1982
	flexispina		Gentry, 1982
	fortiflora		Gentry, 1982
	murpheyi		Gentry, 1982
	palmeri		Gentry, 1982
	shrevei ssp. magna		Gentry, 1982
	shrevei ssp. matapensis		Gentry, 1982
	shrevei ssp. shrevei	shrevei	Gentry, 1982
	wocomahi		Gentry, 1982

Hiemiflorae	atrovirens	coccinea; macroculmis;	Ullrich, 1990b
	atrovirens var. mirabilis	mirabilis; latissima	Gentry, 1982
	congesta	mirabilis	Gentry, 1982
	hiemiflora		Gentry, 1982
	hurteri	samalana	Gentry, 1982
	lagunae		Gentry, 1982
	isthmensis		Garcia-Mendoza, 1993
	pachycentra	eichlami; opacidens;	Gentry, 1982
	parvidentata	tenuispina; weingartii	
	potatorum	compacta	Gentry, 1982
		potatorum var. verschaffeltii; saundersii;	Gentry, 1982
		scolymus; verschaffeltii	
	pygmae	Gentry, 1982	
	seemanniana	Gentry, 1982	
	thomasaе	Gentry, 1982	
	wercklei	Gentry, 1982	
Marmoratae	grijalvensis		Ullrich, 1990a
	gypsophila		Gentry, 1982
	marmorata	todaroi	Gentry, 1982
	nayaritensis		Gentry, 1982
	zebra		Gentry, 1982
Parryanae	gracilipes		Gentry, 1982
	guadalajarana		Gentry, 1982
	havardiana		Gentry, 1982
	parrasana	wislizeni	Gentry, 1982
	parryi ssp. neomexicana	neomexicana; parryi var. neomexicana	Ullrich, 1992
	parryi ssp. parryi	americana var. latifolia;	Ullrich, 1992
		applanata var. parryi;	
		applanata var. huachucensis;	
		chihuahuana; couesii;	
		huachucensis; noah;	
	parryi var. couesii; parryi var. huachucensis; parryi f. integrifolia; parryi var. truncata; patonii; scabra; wislizeni		

Rigidae	aktites		Gentry, 1982
	breedlovei		Gentry, 1982
	cantala	candalabrum; cantula;	Gentry, 1982
		rumphii	
	cantala var. acuispina	acuispina	Gentry, 1982
	datylio		Gentry, 1982
	datylio var. vexans	vexans	Gentry, 1982
	decipiens	laxifolia	Gentry, 1982
	fourcroydes	sullivani	Gentry, 1982
	karwinskii	bakeri; corderoyi	Gentry, 1982
	macroacantha		Gentry, 1982
	panamana		Gentry, 1982
	rhodacantha		Laferrière, 1995
	stringens		Gentry, 1982
	tequilana	palmaris; pedrosana; pes- mulae; pseudotequilana; subtilis	Gentry, 1982
	tequilana cv. Limeño		Kimnach, 1991
	vivipara	angustifolia; aboriginum; bergeri; donnell-smithii; elongata; endlichiana; exselsa; ixtli; ixtloides; jacquiniana; kirchneriana; lespinassei; owenii; pacifica; prainiana; sicaefolia; spectabilis; wightii; wrightii; yaquiana; zapupe	Wijnands, 1983
	vivipara var deweyana	angustifolia var. deweyana; deweyana	Forster, 1992
	vivipara var. letonae	angustifolia var. letonae; letonae	Forster, 1992
	vivipara cv. Marginata	angustifolia var. marginata	Forster, 1992
vivipara var. nivea	angustifolia var. nivea; nivea	Forster, 1992	
vivipara var. rubescens	angustifolia var. rubescens; rubescens	Forster, 1992	
vivipara var. sargentii	angustifolia var. sargentii	Forster, 1992	
vivipara cv. Variegata	angustifolia var. variegata	Forster, 1992	

Boven: *A. havardiana* in Big Bend National Park in Texas, U.S.A.

Rechts: *A. havardiana* in bloei in Big Bend National Park in Texas, U.S.A.

Salmianae	gentryi mapisaga mapisaga var. lisa montana salmiana var. angustifolia salmiana ssp. crassispina salmiana var. ferox salmiana var. salmiana	macroculmis mapisaga var. mapisaga	Ullrich, 1990b Gentry, 1982 Gentry, 1982 Villarreal, 1996 Gentry, 1982 Gentry, 1982 Gentry, 1982 Gentry, 1982
	tecta	crassispina ferox atrovirens var. sigmatophylla; coarctata; cochlearis; compluviata; jacobiana; lehmannii; mitriformis; quotifera; salmiana; tehuacanensis	Gentry, 1982
Sisalanae	desmettiana kewensis neglecta sisalana weberi	miradorensis; regeliana	Gentry, 1982 Gentry, 1982 Gentry, 1982 Gentry, 1982 Gentry, 1982
	franceschiana		
Umbelliflorae	sebastiana	disjuncta(?); shawii var. sebastiana	Gentry, 1982
	shawii ssp. shawii shawii ssp. goldmaniana	orcuttiana; pachyacantha goldmaniana	Gentry, 1982 Gentry, 1982

De bloeiwijze van *A. havardiana*

Een groepje *A. parryi* in Sea World, San Diego, Californië, U.S.A.

Literatuur

- Berger, A. (1915). Die Agaven. Beiträge zu einer Monographie. Verlag Gustav Fischer, Jena, Duitsland.
- Colunga-García Marín, P., Estrada-Loera, E. & May-Pat, F. (1996). Patterns of morphological variation, and domestication of wild and cultivated populations of Agave in Yucatan, Mexico. *American Journal of Botany* 83(8), p1069-1082.
- Colunga-García Marín, P. & May-Pat, F. (1997). Morphological variation of henequén (*Agave fourcroydes*, Agavaceae) germplasm and its wild ancestor (*A. angustifolia*) under uniform growth conditions: diversity and domestication. *American Journal of Botany* 84 (11), p1449-1465.
- Forster, P.I. (1992). New varietal combinations in *Agave vivipara* (Agavaceae). *Brittonia* 44(1).
- García-Mendoza, A. (1993). Una nueva especie de *Agave* (Agavaceae, subgenero *Agave*) de Oaxaca y Chiapas, Mexico. *Sida* 15(4), p565-568.
- Gentry, H.S. (1982). *Agaves of Continental North America*. The University of Arizona Press, Tucson, Arizona, USA.
- Kimnach, M., & Trager, J.N. (1991). The Huntington Botanical Garden presents the 1991 offering of international succulent introductions. *CSJ (U.S.)* 63, p70-79.
- Laferrère, J.E. (1995). Neotypification of *Agave rhodacantha* (Agavaceae). *Haseltonia* 3, p33.
- McVaugh, R. (1989). *Flora Novo-Galiciana*, vol. 15. The University of Michigan Herbarium, Ann Arbor.
- Smith, G.F., & Steyn, E.M.A. (1999). *Agave vivipara*: The correct name for *Agave angustifolia*. *Bothalia* 29 (1), p100.
- Ullrich, B. (1990a). *Agave grijalvensis* Ullrich. Eine neue Art aus Chiapas. *KuaS* 41 (6), p102-108; *KuaS* 41 (8), p184.
- Ullrich, B. (1990b). *Agave macroculmis* Todaro en *Agave gentryi* Ullrich spec. nov. *Succulenta* 69, p190-193; p210-214.
- Ullrich, B. (1991). Notiz zu *Agave breviscapa* Berger ex Roster und *Agave vernae* Berger. *KuaS* 42 (10), p242-243.
- Ullrich, B. (1992). On the history of *Agave asperrima* and *A. scabra* as well as some taxa of the Parryanae. *Sida* 15 (2), p241-261.
- Villarreal Q., J.A. (1996). Una nueva especie de *Agave* subgenero *Agave* (Agavaceae) de Mexico. *Sida* 17(1), p191-195.
- Wijnands, D.O. (1983). *The botany of the Commelins*. Balkema, Rotterdam.

In het volgende deel komen de namen van de Caribische agaven aan de beurt.

**Doornenburg 108, 2402 KG Alphen aan den Rijn
e-mail: kuppen@zonnet.nl**

Grote groep van *Turbinicarpus horripilus* ssp. *wrobelianus* op de typevindplaats.

T. horripilus ssp. *horripilus* op de groeiplaats bij Metztitlan. Foto's van de schrijver.

TURBINICARPUS HORRIPILUS (LEMAIRE) JOHN & RIHA

SSP. WROBELIANUS Nitzschke et Anaya Montes subspecies nova

Stefan Nitzschke

Summary

A new subspecies of *Turbinicarpus horripilus* is described as ssp. *wrobelianus*. It differs from ssp. *horripilus* in being smaller and more globular, having more radial spines, which are more flexible and mostly silvery white but never brown. It is found near Jilos in Hidalgo, Mexico.

Bij een bezoek aan een Belgische kweker in het begin van de jaren tachtig ontwaarde ik planten die deden denken aan *Turbinicarpus horripilus* maar zich in enkele wezenlijke kenmerken onderscheidden. Ik kon geen informatie verkrijgen over de herkomst van het materiaal.

Op dat moment nam ik aan dat de aange troffen planten mogelijk de in 1955 door Helia Bravo Hollis beschreven soort *The locactus goldii* betrof. Bij gebrek aan de moeilijk toegankelijke nieuwbeschrijving had ik onvoldoende kennis van de uiterlijke kenmerken van die planten; wel wist

De nauwbegrensde groeiplaats van ssp. wrobelianus.

ik dat ze destijds in verband met *T. horripilus* gebracht waren.

Enkele jaren later, zo midden 1985, verkreeg ik een belangrijk aanknopingspunt, toen een paar planten die volledig identiek waren met het eerder genoemde materiaal, opdoken bij een Duitse cactushandelaar; ze waren aanwezig in een importzending tezamen met *Mammillaria humboldtii*. Ik kon hier zowel planten bemachtigen als ook aanwijzingen met betrekking tot de persoon die de planten had verzameld. Helaas wilde de in Oostenrijk woonachtige verzamelaar toen en ook bij volgende pogingen geen concrete informatie verschaffen over de natuurlijke groeiplaats van de planten. Zijn weigering betrof waarschijnlijk meer de toen zeer begeerlijke *M. humboldtii* dan de kleine *Turbinicarpussen*.

Op verschillende reizen door Mexico probeerde ik groeiplaatsen van *M. humboldtii* te vinden, want ten minste op één van

die groeiplaatsen moet zij tezamen met die kleine *Turbinicarpus* voorkomen. Tot eind 1994 bleven al mijn pogingen zonder succes. Op een gezamenlijke studiereis met mijn toen in Mexico woonachtige Duitstalige cactusvriend lukte het ons eind 1994 met de hulp van de inheemse bevolking een groeiplaats van *M. humboldtii* te vinden. De *mammillaria's*, die we na een halsbrekende afdaling over losse steenslag vonden, stonden midden november in volle bloei. Bij de afdaling van de rotspunt waren we zo gefixeerd op het vinden van de kleine witte *mammillaria's* om vervolgens pas in de nabije omgeving te gaan zoeken naar de *Turbinicarpus*, dat we de paar kleine grijze klompen in de rotswand volledig over het hoofd hadden gezien. Pas op de terugweg zagen we de planten die bij een eerste blik aan een kortzuilige *Neolloydia* deden denken. Na grondige studie op de vindplaats en vergelijking van de

foto's met de planten die ik sinds 1985 in mijn verzameling verzorg, was het voor mij duidelijk dat het hier hetzelfde taxon betrof.

Een dag na het vinden van de planten in november 1994 hadden we ook nog opnieuw de door Edward F. Anderson opgegeven neotype-vindplaats van *T. horripilus* bij Metztitlan in het senilis-dal bezocht. Op deze wijze konden we duidelijkheid krijgen over de verschillen tussen de beide taxa.

In een gesprek met de verzamelaar van de planten uit 1985 kon geconcludeerd worden dat we tenminste in hetzelfde gebied geweest waren als waar hij zijn planten indertijd verzameld had. Om aan alle onzekerheid een einde te maken spraken we af elkaar in het voorjaar van 1995 in Mexico te ontmoeten en dan samen naar de vindplaatsen te gaan. Door dit bezoek konden we vaststellen dat we beiden onafhankelijk van elkaar op exact dezelfde plek waren geweest. De sinds 1985 in mijn verzameling aanwezige planten waren dus verzameld op de plek die ik in november 1994 had gevonden.

Bloem van *T. horripilus* ssp. *wrobelianus*.

***Turbinicarpus horripilus* (Lemaire) John & Riha ssp. *wrobelianus* Nitzschke et Anaya Montes subspecies nova**

Differt a subspecies typica corpore minore et globosiore, radialibus numerosioribus, plane argenteis numquam fuscis flexilibusque.

Habitat prope Jilos, Hidalgo, Mexico.

Holotypus in Herbario MEXU Mexico sub nr. ST.N. 10-061-998-465 depositus.

De nieuwe subspecies onderscheidt zich van de subspecies *horripilus* door een kleiner en meer bolvormig lichaam, een groter aantal, flexibelere randdorens die vrijwel altijd zilverachtig wit maar nooit bruin zijn.

Vertaling: Ludwig Bercht

Potsdamer Weg 15

D 53859 Niederkassel

BOEKRECENSIE

The Cactus File Handbook 6: Mammillaria door John Pilbeam

Ja, ik heb er als mammillaria-liefhebber in zitten ploegen, spitten en smullen; het is echt bijzonder. Engelsen zouden ongetwijfeld 'baffling', 'fantastic' en 'outrageous' als beschrijvende termen kunnen gebruiken. Als recensent past me een gematigder taalgebruik en wil ik u dit boek over het grootste cactusgeslacht onder de aandacht brengen en warm aanbevelen. In 1981 heeft Pilbeam al een grondige revisie van het geslacht *Mammillaria* geschreven nadat er veel nieuwe soorten waren gevonden en beschreven. Er was behoefte aan beeldmateriaal na het standaardwerk *The Mammillaria handbook* van Craig uit 1945.

'*Mammillaria; a collectors guide*' uit 1981 was een heel handig hulpmiddel bij mijn hobby, maar het illustratiemateriaal was overwegend zwart/wit en de beschrijvingen bondig. Voor de tachtiger jaren evenwel een onmisbaar werk voor de mammillaria-liefhebber. Enige jaren later kwam het Duitse werk van Reppenhagen uit: *Reppenhagen, W. Die Gattung Mammillaria nach dem heutigen Stand meines Wissens*, 1987 en in 1991/92 het kostbare tweedelige '*Die Gattung Mammillaria*'. Dat boek heb ik vanwege de prijs en de vloed van soorten die mij overwegend als variëteiten voorkwamen nooit aangeschaft.

Inmiddels was Hunt bezig om de gehele systematiek van de cactussen op de schop te nemen en verdwenen er soorten. Iedereen herinnert zich nog de dramatische ontwikkelingen bij de geslachten *Parodia/Notocactus* en *Echinopsis/Lobivia*. Ook *Mammillaria* werd in de tachtiger jaren opgeschoond met publicaties in *The Mammillaria Society Journal* en in *Bradleya*. Inmiddels is er alweer een revisie; Hunt, D. R. (ed.), *CITES Cactaceae checklist. Second edition 1999*, maar die heb ik

nog niet in handen gehad. Lüthy heeft in 1995 zijn '*Taxonomische Untersuchung der Gattung Mammillaria Haw. (Cactaceae)*' geschreven, hetgeen weer een heel nieuw licht deed schijnen op de indeling van de vele grootbloemige mammillaria's.

Tegelijk hebben de vondsten van Reppenhagen, Glass, Sanchez Meiorada, de Fitz-Maurices etc. nu bijna twintig jaar later het geslacht een ander uiterlijk gegeven. Tijd voor een nieuwe uitgave om de toegewijde verzamelaar van dienst te zijn.

De auteur Pilbeam heeft zijn sporen verdiend met het publiceren over mammillaria's en ook in ons tijdschrift is kortgeleden een mammillaria-reisverslag van hem geplaatst. De kennis van zijn vele cactusreizen naar Mexico en het zuidwesten van de USA (o.a. de Baja) geeft ondersteuning aan zijn keuzes. Pilbeam heeft de discussie gevolgd en veel van de gevolgtrekkingen van de systematici overgenomen, terwijl hij soms ook eigen standpunten handhaaft. Het is ook lastig om in dit systematisch speuren waar Hunt en Lüthy elkaar momenteel aftasten, een uitspraak te doen. Een voorbeeld: Bij *Mammillaria albiflora* wordt gekozen voor Hunt die voor hem nog richtsnoer is. *Albiflora* hoort in de series *Lasiacanthae* (Hunt) maar tussen haakjes staat er toch al bij (Lüthy: Series *Herrerae*).

Bij het vluchtig doorbladeren gaan gelijk mijn hartslag en bloeddruk al omhoog. Fraaie plaatjes van *M. hernandezii*, *M. lüthyi*, *M. sanchez-meioradae*. In twintig jaar is er veel veranderd.

De soorten worden alfabetisch behandeld. Bij de bespreking zijn vaak grote kleurenopnamen geplaatst. Soms meerdere per soort, in totaal 425, zodat u de plant waarvan u de naamgeving in uw verzame-

ling twijfelachtig vindt, direct kunt vergelijken. De bijschriften bij de foto's zijn in groene kadertjes geplaatst, zodat niet in de tekst hoeft te worden gespeurd naar deze informatie. Er wordt per soort (naam in bruin kader) duidelijke informatie gegeven over de systematische plaats, over de plantkenmerken, de groeiplaats mét topografisch kaartje en de vaak aanzienlijke hoeveelheid synoniemen. De informatie gaat nog aanzienlijk verder dan deze essentiële gegevens. Ook groeiomstandigheden, gegevens over de oorspronkelijke beschrijving, cultuuradviezen, veldnummers van de betreffende plant en persoonlijke waarnemingen zijn toegevoegd. Pas nu zag ik, aan de hand van de vele kaartjes in het hoofdstuk "Distribution and classification", dat mammillaria's zich voornamelijk ophouden in het gebied van Midden Amerika met Mexico als onmiskenbaar centrum van het overgrote deel der soorten.

Pilbeam volgt Hunt na in het verwijderen van grote hoeveelheden twijfelachtige namen en beschrijvingen. Achter in het boek is in het hoofdstuk "Superfluous names and synonyms" dan ook een speciale plaats ingeruimd voor wat ik zou willen omschrijven als de vuilstortplaats van wel of niet opzettelijke her- en nieuwbeschrijvingen van reeds lang bestaande soorten. De lijst loopt van pag. 318-340 en is dan ook een niet mis te verstane lijst voor de splitters en etikettenschrijvers onder ons. Reppenhagen is in *Mammillaria* ook vrijwel nergens meer terug te vinden.

Een zeer uitgebreide lijst, die voor de gespecialiseerde verzamelaar van groot nut kan zijn, is de veldnummerlijst van veel bekende verzamelaars; Lau (L), Lacoste (ML), Reppenhagen (Rep), Brack (SB), Minnich (WM).

Dat de Engelsen ook laaiend enthousiast zijn over de publicatie mag blijken uit een aanbeveling in de *British Cactus & Suc-*

culent Journal. Dit fraaie Engels wil ik u niet onthouden. "At 376 pages, *Mammillaria* provides cactus enthusiasts with the most comprehensively and lavishly illustrated reference to the genus ever published. With information on all aspects of the plant this book is sure to become the major reference to the genus *Mammillaria* in the foreseeable future, and is unlikely ever to be surpassed."

Zo uitgesproken zal ik het niet beschrijven, voornamelijk omdat ik als Hollander niet zo snel lyrisch word. Maar een grote mate van enthousiasme bij de ware mammillaria-verzamelaar lijkt me terecht. Natuurlijk zijn er wel weer enige tekortkomingen, daar zijn we ook weer kritisch genoeg voor. Naast de overvloed aan gedetailleerde foto's van bloeiende planten in cultuur en de heldere veldopnamen zijn in het boek ook noodgedwongen wat minder mooie cultuurplanten opgenomen. Deze komen vast uit de collecties van vooraanstaande Engelse liefhebbers. Die hebben zo te zien hun klimaat behoorlijk tegen en dat leidt soms tot illustraties met luchtig gegroeide, friscgroene planten. Maar geen nood; al die foto's met planten in volle bloei in de natuur geven weer extra waarde.

De uitgever had een aanbieding voor de snelle bestellers. Jammer genoeg kreeg ik het recensie-exemplaar te laat om u dit op de gepaste termijn mee te delen. De 7 pond korting loopt u daarmee mis. De huidige uitgave gebonden in harde koft kost vanaf 1 december j.l. £ 69,50.

Jan Jaap de Morree

SUMMARY

Paul Klaassen

Page 50

The editorial this time pleads for republishing the oldest Succulenta volumes on Cd-rom.

Page 51

Mrs Joop Smit-Reesink tells us about *Echinopsis eyriessii* in her series aimed at our younger readers.

Page 52

Albert Pilot discusses *Setiechinopsis mirabilis* in his series 'From bud to flower'.

Page 54

Henk Krijnen introduces another four succulent plants that are recommended for a mixed (beginner's?) collection.

Page 56

Jos Huizer continues his travelogue about his trip through Arizona en New Mexico.

Page 62

Ton Pullen not only presents a detailed taxonomic history of the Genus *Pygmaeocereus*, but also covers hobby aspects and provides cultivation advice.

Page 65

One of our most senior members (in years), Geert Eerkens, lives in Suriname. In a personal letter he tells of his joys and disappointments as a succulentophile. His collection of *Melocactus* covers some 150 m².

Page 67

Following two earlier articles, about the Families *Didiereaceae* and *Bombacaceae*, published in 1997, Peter van Dongen now turns to the *Apocynaceae*. The first part of his article deals with their geographical distribution and habitats.

Page 73

Fritz Hochstaetter compliments his series 'The Genus *Yucca*' with a brief discussion about *Yucca* cultivation. This concludes part 1 of his book about *Yucca*'s that will be published in the coming month and is followed by some *Yucca*'s with pulpy fruits.

Page 75

Ton Pullen takes a look at taxonomic developments and ponders:

'Will the pendulum that has swung from the extreme splitting of forty years ago to the current trend of extreme lumping ever come to rest at a stable middle position?'

Page 78

Ton Pullen reports news items from other Succulent plant Journals.

Page 79

Johan de Vries writes a letter in response to the review of the CITES Cactaceae Checklist 2nd Edition that appeared in the previous issue.

Page 80

The nomenclature of *Agave* subgenus *agave* is set out in minute detail by Peter Kuppen.

Page 90

Stefan Nizschke describes *Turbinicarpus horripilus* ssp *wrobelianus* subspecies nova. This description includes a brief English summary.

Page 93

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers; adreswijzigingen aan:
Inquiries about membership and receipt of issues; address changes to:

D.H.Roozegaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270

COLOFON

Http://www.succulenta.nl
e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:
Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom
e-mail: smitnre@worldonline.nl

Redactie:
J. van Alten (hoofdredacteur)
e-mail: vanalten@xs4all.nl
C.A.L. Bercht
e-mail: bercht@nzo.nl
R. Bregman
e-mail: bregman@bio.uva.nl
J.J. de Morree
e-mail: morree@casema.net
A.B. Pullen
e-mail: tonp@acmeander.nl
B.J.M. Zonneveld; e-mail:
Zonneveld@rulbim.leidenuniv.nl

Vormgeving: J. van Alten

Druk: PlantijnCasparie, Almere

BIJ DE VOORPLAAT:

Echinocereus pseudopectinatus. Zie het artikel 'Een bezoek aan Arizona en New Mexico' vanaf pagina 56

Foto: Jos Huizer

INHOUD

Joop van Alten	De eerste Succulenta's.....	50
Mevr. Joop Smit-Reesink	Jong geleerd	51
Albert Pilot	Echinopsis eyriesii Van knop tot kelk	52
Henk Krijnen	(2) Setiechinopsis mirabilis Aanbevolen succulenten 3	54
Jos Huizer	Een bezoek aan Arizona en New Mexico (2) ..	56
Ton Pullen	Pygmaeocereus bylesianus.....	62
Geert Eerkens	Bericht uit Suriname	65
Peter van Dongen	Speurtocht naar enkele pachypodium-soorten	67
Fritz Hochstätter	Kweken van Yucca's	73
Ton Pullen	De slinger van de tijd.....	75
Ton Pullen	Nieuwtjes.....	78
Johan de Vries	Lezers schrijven	79
Peter J.K. Kuppen	Agaven: What's in a name	80
Stefan Nitzschke	Deel 4: Continentaal Noord-Amerika, subgenus Agave Turbinicarpus horripilus ssp.	90
Jan Jaap de Morree	wrobelianus ssp. nova Boekbespreking.....	93
Paul Klaassen	John Pilbeam: Mammillaria Summary.....	95

VERENIGINGSNIEUWS

IN DIT NUMMER :

Belangrijke adressen	14
Uitnodiging Algemene Ledenvergadering	15
Afdelingsactiviteiten	16
PR-commissie	19
Nieuws Belgische verenigingen	20
Opendeurdagen	21
Evenementenkalender	23
Vraag en aanbod / Infomap	27
Jaarverslag 1999	28
Financieel jaarverslag	30
Nieuwe leden	33
Jaarverslag Website	34
Advertenties	35

APRIL 2000

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

SUCCULENTA

BESTUUR

Voorzitter: B.G. van der Elst
Bondefanten 13, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
Tel. 010 - 4513176
Secretaris: J.H. Bruseker,
Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen
Tel. 0575 - 518406
Penningmeester: J.A.M. Schellart,
Clarionlaan 12, 2082 HJ Santpoort - Zuid,
2e secretaris: G. van Santbrink,
Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum,
Tel: 0251 - 672130
2e penningmeester: J.E.F. Dekeling
Fazantenveld 140, 5431 JG Cuyck
PR & Promotie: C.B. Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel. 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl
Bestuurslid: E.J.W. Smienk
P.Kooimanstraat 57, 4822 WC Breda
Tel: 076 - 5419124.

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en verhuizing en opzeggingen (vóór 1 december) schriftelijk bij de ledenadministrateur:

D.H. Roozegarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo. Tel: 0575-465270

E-mail: roozegaa@tref.nl

Lidmaatschap:

Leden Benelux	f 40,- (Bfr 750),
Hier wonende jeugdleden	f 20,-;
Duitsland	DM 50,-
Leden elders in Europa	f 55,-
Buiten Europa	f 65,- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van SUCCULENTA SANTPOORT:

In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de Postbank.

In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de Belgische postgiro.

In Duitsland: Bitte DM 50,- überschreiben nach Rechnungnr. 15.65.907/019, ABN/AMRO, Aachen, BLZ 390.10200.

INFOMAP SUCCULENTA

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties voor de infomap zenden naar:

G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

REDACTIE

Hoofdredacteur: J. van Alten.
Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
Tel: 036-5376970.

E-mail: vanalten@xs4all.nl

Redactiesecretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE
Bennekom. Tel:0318-430099. Fax:0318-430102
E-mail: smitnre@worldonline.nl
Kopij voor het tijdschrift zenden aan het redactiesecretariaat.

Verschijnt 6 maal per jaar in de even maanden.

VERENIGINGSNIEUWS

Kopij voor het verenigingsnieuws voor de 15e van de even maanden zenden naar:

A.C.M. van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.

E-mail : a.zuijlen@tref.nl

Advertentietekst en opgave 'Vraag en aanbod' zenden voor de 15e van de even maanden naar:

G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

Advertentietarieven:	1/16 pag.	f 35,=
	1/8 pag.	f 65,=
	1/4 pag.	f 100,=
	1/2 pag.	f 160,=
	1/1 pag.	f 275,=

OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK

W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,
7391 XM Twello. Tel 0571-272841.

CLICHÉFONDS

J. Schraets, Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen. Tel. 077-4732913

DIATHEEK

J. Deckers, Dorpsstraat 99,
6441 CC Brunssum. Tel. 045-5272461

PLANTENCENTRALE

Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56
6741 KM Lunteren. Tel. 0318-483579.
Postbankrekening 39 60 475

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN, BOEKEN EN GEBRUIKTE BOEKENBEURS

W. Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.
Tel. 0348-471083. Gironummer 199176
E-mail: alsemgst@knoware.nl

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

P. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@compuserve.com

UITNODIGING ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 15 APRIL 2000

Het Bestuur van Succulenta nodigt hierbij de leden uit voor de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 15 april 2000.

Plaats : de Tapperij, Julianalaan 4 te Ruurlo

Aanvang vergadering : 14.00 uur

Geplande sluitingstijd : 16.30 uur

Voorlopige agenda Algemene Ledenvergadering:

- 1 Opening
- 2 Agenda
- 3 Mededelingen
- 4 Ingekomen en uitgegane stukken
- 5 Bestuurssamenstelling
- 6 Conceptverslag Algemene Ledenvergadering van 16 oktober 1999
- 7 Financieel jaarverslag 1999
- 8 Verslag kascommissie
- 9 Verkiezing kascommissie
- 10 Secretarieel jaarverslag 1999
- 11 Contributie 2001
- 12 Bestemming restant Floriadefonds

Het bestuur stelt de ledenvergadering voor om een bedrag van f 12.000 beschikbaar te stellen aan de stichting Arboretum Trompenburg te Rotterdam ten behoeve van het instandhouden en uitbreiding van de aldaar aanwezige cactussenverzameling. Het bestuur zal met het bestuur van de stichting Arboretum Trompenburg in overleg treden over de voorwaarden die aan deze schenking verbonden worden. Het resterende bedrag (ongeveer f 6000) zal in een of andere vorm worden ingezet voor het ondersteunen van die afdelingen die een publieke collectie succulenten beheren of ondersteunen. Voorstellen hiertoe zullen nog nader moeten worden uitgewerkt. Een eerste stap hiertoe zal een goede inventarisatie van dergelijke initiatieven moeten zijn.

- 13 Excursie Engeland
- 14 Rondvraag
- 15 Sluiting

In tegenstelling met de afspraak gemaakt op de Algemene Ledenvergadering van oktober 1999 om de Algemene Ledenvergadering van april 2000 in België te laten plaatsvinden, vindt de vergadering plaats in: **“de Tapperij”, Julianaplein 4 te Ruurlo**

De afdeling Brabant-België zag, vanwege drukke werkzaamheden, geen mogelijkheid een en ander dit jaar te organiseren.

Vanaf 10.00 staat de koffie klaar bij **Anny & Bert v.d. Meer**, Jongermanssteeg 6, Ruurlo, alwaar u o.a. de grote succulenten voorjaarsshow kunt bewonderen

Ruurlo is met de N.S. te bereiken via station Zutphen.

Met eigen vervoer: Vanuit Lochem, Barchem, Borculo:

- rotonde richting Doetinchem - Zutphen
- over spoorlijn afslag Lichtenvoorde - Varsseveld (Stapeldijk)
- 1e weg rechts richting Varsseveld (Tolhutterweg)
- 1e weg links (Jongermanssteeg)
- 1e inrit rechts: “Cactuskwekerij”.

Vanuit Doetinchem, Zutphen

- richting Ruurlo
- na kasteel Ruurlo: afslag Lichtenvoorde-Varsseveld (Stapeldijk)
- zie verder onder 1.

Om 12.30 uur wordt een lunch geserveerd in “de Tapperij”. Voor deelname hieraan dient men zich op te geven bij: Kees Grimmelhuisen, tel. 075-622 78 13. Prijs f. 17,50 over te maken vóór 10 april op Postbankrekening. 617 13 31 t.n.v. K.Grimmelhuisen o.v.v. lunch Ruurlo.

Betaling ter plaatse is ook mogelijk (wel van te voren opgeven!).

AFDELINGSACTIVITEITEN

ACHTERHOEK

- apr. Geert Bourgonje : Een voettocht door de Alpen
mei Praktijkavond + voorbereiden op de tentoonstelling
juni Tentoonstelling en cactusbeurs
juli Tuinbezoek aan de heren Dibbets en Diepenbroek
aug. Vakantie
sep. Gert met een praatje + jubileum + hapje en drankje
okt. Ton Pullen : Flora van Kreta
nov. De heer Terbrugge vertelt over Afrika
dec. Spel-/dia-avond

De bijeenkomsten worden gehouden elke 2^e donderdag van de maand om 20.00 u in het E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo.

ARNHEM

- 13 apr. Voorjaarsverloting
11 mei Lezing door Wiebe Bosma over stapelia-achtigen
8 juni Thema-avond

Zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp, achter het pand Floralaan 18 te Wageningen. Aanvang 20.00 uur, tel. 0317-411801

BRABANT-BELGIE

- 28 apr. Leo v.d. Wijngaert : Inca Trail
21 mei Opendeurdagen tuinbouwschool
26 mei Markt Verreth : Bijen, plantenbestuivers
24 juni Busreis naar Nederland
25 aug. Ruilbeurs onder de eigen leden + enten van succulenten
29 sep. Freddy Lampo : Van Anza Borrego tot Canyonlands, deel 2
27 okt. Domine Jacobs : Baja California, reis november 1999
24 nov. Jan Wouters : Gevarieerde voorstelling door de voorzitter

- 22 dec. Kerstvergadering (praatcafé) met dia's, uitslagen, koffie, taart, etc.

DORDRECHT

- 13 apr. Bespreking van het geslacht Agave door Ada Schoonderwoerd
11 mei Ruilbeurs en bespreking van het geslacht Opuntia door Cees de Bruin
8 juni Frans Noltee over een van zijn reizen
6 juli Kasje kijken in Zwijndrecht

De kas van F.Noltee, Burgemeester de Bruinlaan tussen 1D en 1E te Zwijndrecht, 19.30 uur

DRENTHE

- 5 apr. Zaaiewedstrijd
3 mei Kasje kijken bij J.Bloem
28 mei Beurs Zuidlaren
7 juni Kasje kijken Aaltje Greidanus
10 juni Reisje afdeling Drenthe: Bronsema van Aerle, Gelig en fam. Keizer Zuidbroek
juli/aug. Vakantie
6 sep. Kasje kijken Koert Olde
4 okt. Gezamenlijke vergadering in Beilen Spreker F.J. Warmenhoven met : Naturreis door Baja California
8 nov. (2e woensdag) Wolter ten Hoeve met: Parken in het westen van USA
6 dec. Jaarvergadering. Uitslag zaaiewedstrijd

FLEVOZOOM

- 17 apr. Gastspreker over cactussen
29 apr. Bustocht met afdeling Friesland naar kwekers/liefhebbers in Noord-Brabant en Limburg
15 mei Bijeenkomst waarbij iedereen 3 planten (of meer) meeneemt, te weten: de favoriete, de mooiste en de moeilijkste plant
19 juni Kasbezoek bij leden in Lelystad en

Nagele

- Juli/aug. Vakantie
18 sep. Eigen bijeenkomst. Ruilen, vragen, problemen, vakantiedia's, enz.

FRYSLAN

- 11 apr. Workshop grondmengsels, ziekten en plagen, zaaien, verspenen en enten
29 apr. Gezamenlijke cactusreis met de afdelingen Groningen en Flevozoom
9 mei Lezing met dia's door de heer Buren
3/4 juni Open dagen van de grote cactuskas met rotstuintuin in het "Bos van Ypey" te Tietsjerk, ca. 7 km oosten van Leeuwarden. Tevens bieden leden van onze afdeling hun overvloedig plantenmateriaal te koop aan.

De bijeenkomsten worden gehouden in zalencentrum Tivoli aan de Huizumerlaan in Leeuwarden en beginnen alle om 19.30u.

GOOI- EN EEMLAND

- 11 apr. Dhr. Shirley: Reis door Sulawesi

Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85, Hilversum, aanvang 20.00 uur

GORINCHEM-'s-HERTOGENBOSCH

- 10 apr. Hobby-avond
Met en over planten
27 mei Het jaarlijks cactusreisje gaat dit jaar naar Donkelaar, Kooiman, Noltee en Lakerveld

Herberg De Prins, Hoogstraat 80 in Berlicum. Aanvang 20.00 uur

GOUDA

- 20 apr. Onderlinge ruil- en praatavond
6 mei Open dag bij en rond Edelcactus bv
18 mei Nico Uittenbroek: "Gringo over?"
20 mei Goudse cactusbeurs
27 mei Jaarlijkse dagtocht
15 juni Ruud van Tol: De Hollandse Eilanden

's-GRAVENHAGE

- 11 apr. L.Bercht over Argentinië
9 mei A.ter Brugge net terug uit Namibië met een nieuwe lezing
13 juni A.Goossens over Brazilië (omgeving Diamantina)

GRONINGEN en OMMELANDEN

- 20 apr. Onderlinge verkoop- en praatavond, open avond voor de buurt
18 mei Bijeenkomst in de kwekerij van Bronsema van Aerle
20 mei In de kas bij Bronsema van Aerle + 2 planten van de maand
28 mei Beurs van het noorden in Zuidlaren
3 juni Bezoek aan de afdeling Bremen
8 juli Leden van de afdeling IJsselstreek/Twente bezoeken
21 sep. Lezing van Martien Senders over haworthia's
4 okt. Gezamenlijke lezing met de afdeling Drenthe in Beilen: Dhr. Warmenhoven over Baja California
19 okt. Lezing door Anjo en Coby Keizer over kassen in de USA.
16 nov. Plantenkeuring en evaluatie afgelopen seizoen
21 dec. Jaarvergadering

LEIDEN

- 20 apr. Plantenavond vóór en dóór de leden.
18 mei Chel Jamin met: Via Tequilla, door de Sierra Madre naar Baja California, Mexico 1998.

MAAS EN PEEL

- 28 apr. Doe-avond
Zaal van CMC Uyterwaert, Venrayseweg 65, Venlo. Tel. zaal 077 - 3874811. Aanvang 20.00 uur. Zaal open 19.30 uur.

Bezoekdagen alleen voor leden Succulenta:

- 7 mei A.Kurvers, Paterstr.14, Panningen (+ rotstuintuin)

- M.Tinnemans, Seringenstraat, Ell.
 28 mei J.v.d.Sterren, Industrierweg 70,
 Reuver (500m2 rotstuin)
 2 juli H.Knapen, Kortestraat 1, Asten
 M.Berkhout, Hoogerstr. 11, Someren
 9 juli Th.Gommans, Hondsdraf 10, Venray
 30 juli W.v.Brussel, Kommerstraat 56,
 Someren
 6 aug. A.Dorssers, Snelkensweg 28a, Sevenum
 Th.Nabben, Laarweg 7, Sevenum
 13 aug. J.Schraets, Geuldersedijk 2, Arcen

NIJMEGEN

- 4 apr. Dia's van leden
 9 mei Ruilbeurs + plant van de maand
 4 juni Cactusmarkt
 6 juni Kasbezoek
 4 juli Kasbezoek
 1 aug. Kasbezoek Jan Reijnen
 5 sep. Plantenkeuring; inschrijving
 verloting
 3 okt. Bezichtiging kassen school;
 zaaiwedstrijd
 7 nov. Dialezing Theo Heijnsdijk
 12 dec. Dialezing Ludwig Bercht

**Helicon-opleidingen, MBO Nijmegen,
 Energieweg 19, Nijmegen.
 Aanvang 19.30 uur**

TILBURG

- 10 apr. Spreker Frank Hoste: "Madagascar,
 deel 1"
 8 mei Spreker Eduard van Hoofstadt:
 "Waarom andere succulenten?"
 27 mei Busreis
 19 juni Dia's, foto's en andere bezienswaar-
 digheden van eigen leden.
 11 sep. Spreker J.W.Huizer: "Cactussen
 kweken zonder verwarming"
 9 okt. Spreker F.J.Warmenhoven:
 "Natuurreis door Baja California,
 deel 1"
 13 nov. Walter Dams: "Enten en zaaien"
 11 dec. Algemene jaarvergadering

**Kasteelhoeve, Hasseltstraat 256, Tilburg
 2e Maandag van de maand, aanvang 20.00u.**

VOORNE-PUTTEN EN ROZENBURG

- 13 apr. Een praatje over fotografie
 Als gids zal Leen Stolk optreden
 11 mei Wim Alsemgeest komt langs.
 De keus voor het onderwerp moet nog
 worden gemaakt.
 juni Kasbezoek op een nog te bepalen
 adres

**Snackbar Petit Restaurant "t CENTRUM",
 Stationsweg 14, 3233 CT Oostvoorne.
 Aanvang 20.00 uur**

WEST-BRABANT

- 8 apr. Interne ruilbeurs, plantenkeuring en
 quiz over succulenten
 13 mei Afdelingsreisje naar het Westland
 10 juni Opendeurdagen bij onze leden
 20 aug. Jaarlijkse cactus- en vetplantenbeurs
 van de afdeling
 2 sep. Dia's van eigen leden
 9 sep. Busreis naar E.L.K., mogelijk met
 andere afdelingen
 14 okt. "Mesemdroom, Zuid-Afrika" door Leo
 van de Wyngaert
 11 nov. Jaarvergadering
 9 dec. Cactusreizen door Mexico door
 Dominicus Jacobs

**Café "Marktzicht", Markt 50 in Etten-Leur.
 Vergaderingen beginnen om 14.00 uur.**

IJSSELSTREEK - TWENTE

- 3 apr. Plantenkeuring, plantbespreking, quiz.
 Mee te nemen planten: Euphorbia,
 mesems, vetplanten, bolcactussen,
 zuilcactussen tot 50 cm, clusters. Per
 categorie tenminste een aanbod van 3
 planten, anders geen prijskans.
 Prijzen: 5 maal een boekenbon van
 fl 20,-
 1 mei Lezing over vetplanten door Martien

- Senders uit Helmond
- 5 juni Uitzwermavond met kasbezoek in Zutphen bij Cor W., Frans W. en eventueel Frans H. en onderlinge ruilavond.
- 1 juli Excursie naar Den Haag
- 27 aug. Cactus- en vetplantenbeurs van het Oosten in Zutphen
- 4 sep. Avond bij van de meer in Ruurlo
- 2 okt. Lezing over reizen, vetplanten, rotstuinen door G.Borgonje.
- 6 nov. Uitslag zaaiwedstrijd, aspecten van het opzetten en beheren van een succulentverzameling, bijv. kaartsystemen, zaairegistraties, gebruik computer en internet.
- 4 dec. Jaarvergadering

Wijkgebouw 't Hovenhuus, Leliestraat 27, 7419 CT Deventer. Tel. 0570 - 615010

ZAANSTREEK

- 7 apr. F.J.Warmenhoven over natuurreis door Baja California
- 7 mei Grote Succulentenbeurs
- 12 mei Frans Noltee over vetplanten algemeen
- 2 juni Slotavond met kasbezoek

Clubavonden worden gehouden in "DE SPRINGPLANK" Saenredamstraat 34, Assendelft, tel. 075 - 6400465 (alleen tijdens de clubavond).

ZUID-LIMBURG

- 4 apr. Paul Neut: Het geslacht Echeveria
- 2 mei Jo van Vlodrop: Bonsai, soorten en verzorging
- 6 juni Nog nader in te vullen
- In juli en augustus is er geen vergadering
- 5 sep. Praatavond en ruilbeurs
- 3 okt. Frank Hoste: Richtersveld
- 7 nov. Nog nader in te vullen

Gemeenschapshuis te Schimmert, Hoofdstraat 12. Aanvang 19.30u. Tel.: 045 - 4042504

PR-COMMISSIE

PROMOTIEMATERIAAL

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten:

- Tasjes met het verenigingslogo: F 5,- (korting voor afdelingen)
- Stickers met het verenigingslogo: F 1,- (korting voor afdelingen)
- Pakketjes met "oude" Succulenta's en aanmeldingsfolders
- Een promotiestand (alleen te gebruiken in samenwerking met het promotieteam)

Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie naar:

Kees Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90
1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel.: 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl

REISBESCHRIJVINGEN

U heeft vast wel eens een reis gemaakt, waarvan later bleek dat een ander die ook al had gemaakt. Zo mis je veel nuttige informatie. Het ligt dan ook voor de hand beschrijvingen van reizen van leden van de vereniging te verzamelen en ter beschikking te stellen aan de leden. Karel Zaunbrecher wil graag zo'n verzameling aanleggen. Eenieder die een voor de leden interessante reis heeft gemaakt wordt verzocht contact met hem op te nemen. We gaan proberen hier iets moois/nuttigs van te maken.

Geef uw reiservaringen door aan:

Karel Zaunbrecher
Jan Glijnisweg 64
1702 PD Heerhugowaard
Tel.: 072 - 5746961

WERKGROEP MAMILLARIA

Bent u geïnteresseerd in de studie en kweek van Mammillaria's en woont u niet te ver van de as Gent-Oostende? Sluit u dan aan bij de werkgroep Mammillaria.

Contactadressen:

Joris Callebert 00 32 50 826419
Paul Deconinck 00 32 9 385 5310

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTERVERENIGINGEN

CACTUSSEN EN VETPLANTEN V.Z.W.

- 24 juni "Gymnocalyciums" door Luwig Bercht
 1 juli Beginnelingenvergadering 2 :
 verspenen en enten + vragen
 22 juli Nog te bepalen
 29 juli Beginnelingenvergadering 3:
 herkennen van geslachten + vragen
 19 aug. "Inca-trail, reisverslag uit Peru" door
 Leo van de Wyngaert
 26 aug. Beginnelingenvergadering 4:
 herkennen van geslachten + vragen
 23 sep. "Kweken van moeilijke cactussen,
 enten op pereskiopsis, echinopsis"
 door Wim Alsemgeest
 14 okt. Beginnelingenvergadering 5:
 winterberging + vragen
 21 okt. "Brazilië 1997 - Bahia en Minas
 Ferais" door Domien Jacobs
 18 nov. "Insecten en stapelia's" door Louis
 van de Meuter
 9 dec. "De evolutie van mijn hobby" door
 Eduard van Hoofstadt

**Lokaal Zevenbunder, Kasteellei te Wijne-
gem (Antwerpen), aanvang om 14.00 uur.**

CACTUSVRIENDEN MOL V.Z.W.

- 1 apr. Daguitstapje naar Aalsmeer (NL) en
 omstreken
 4 apr. "Inheemse geneeskrachtige en
 keukenkruiden" door Jan Dirx.
 2e deel, aanvang 20.00 u.
 2 mei "Kwekerijen en botanische tuinen in
 het buitenland" door Erik Piens
 Aanvang 20.00 u.
 6 juni "Mijn verzameling" door Bruneel
 Myriam, aanvang 20.00 u.
 18 juni "Ruilbeurs", Gildehuis, Meerhout
 Van 10.00 tot 17.00 u.
 Juli en augustus verlof
 5 sep. "Peru" door L.van de Wyngaert
 Aanvang 20.00 u.
 3 okt. Bloemenschikken voor onze dames.

Thema Allerheiligen. Aanvang 19.30u.

7 nov. Dia's van J.Smeyers en R.Driesen
 Aanvang 19.30 u.

9 dec. Gezellig samenzijn. Aanvang 19.00 u.

"CACTUSWEEELDE" AFD. TURNHOUT

De maandelijkse vergaderingen hebben telkens
 plaats op de eerste donderdag van de maand,
 behalve in januari (vrijdag) en in augustus (geen
 vergadering). Aanvang 20.00 uur

6 apr. Voordracht: Het geslacht Mammillaria

4 mei Voordracht: "Zuid-Namibië" door
 Frank Hoste

1 juni Voordracht over enten + interne
 ruilbeurs

6 juli Voordracht: "Bolivië" door dhr
 Ammerhausen (Oostenrijk)

7 sep. Voordracht: "Inca-trail, Peru" door
 Leo van de Wyngaert

5 okt. Voordracht: "Baja California" door
 Domien Jacobs

2 nov. Voordracht "Big Bend en omgeving"
 door Frans Cuypers

7 dec. Wedstrijduitslagen: zaaien, dia's en
 "Plant van de maand"

**Vergaderlokaal: Café "De Koekoek",
 Steenweg op Merksplas 48, 2300 Turnhout**

CACTUS FLORA LEUVEN

25 apr. Praktijkles enten door R.Wijnants

29 apr. Reis in ons land

23 mei Ruilbeurs voor leden

20 juni Bezoek aan tuin en serre van de
 Wijnpers

2,3,4 sep. Tentoonstelling in de Kruidentuin van
 Leuven

26 sep. L.Bercht: Paraguay - Frailea

**Vergadering elke 4e dinsdag van de maand
 om 19.30 uur. Plaats: Provinciaal onderwijs
 "De Wijnpers", Mechelsevest 84, 3000
 Leuven.**

GRUSONIA

- 14 apr. In zaal Don Bosco te Torhout: De trukjes van de liefhebber door Robert Fonteyne. Aanvang 20.00 uur.
- 12 mei Feestvergadering: Een zomerhobby in de winter door Robert Mayer. Aanvang 20.00 uur in zaal Vijverhof te Tielt.
- 20 mei Groentjes bij Daniël Vanneste, Fabrieksstraat 12, 8850, Ardooië. Aanvang 16.00 uur.

MAPPA MONDO GROENMARKT

13 mei a.s. te Hoofddorp

Evenals voorgaande jaren organiseert de kuipplantenvereniging Hoofddorp in samenwerking met de andere groenverenigingen weer een groenmarkt t.b.v. Het Rode Kruis, Mappa Mondo huis voor terminale kinderpatiënten. Ook dit jaar verleent Succulenta, afdeling Haarlem, weer zijn medewerking aan deze groenmarkt, en zal cactussen en andere succulenten die door diverse kwekers gratis ter beschikking worden gesteld voor het goede doel aan de man brengen.

Kom als het even kan naar deze groenmarkt waar planten voor tuin, huis en kas door gespecialiseerde groenverenigingen worden verkocht.

Gecombineerd met de cactusbeurs in Haarlem kan u er een gezellige "groene" dag van maken met leuke en voordelige aankopen.

Verdere informatie:

Gerard Koerhuis

Tel: 023-5262624

Kees Grimmelhuisen

Tel: 075-6227813

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het heengaan van de heer A.J. Brederoo. De heer Brederoo was lid vanaf 1 januari 1948. Hij heeft talrijke tekeningen voor het blad Succulenta geleverd.

OPENDEURDAGEN

24 april

- Chel Jamin
In de kas van Huis en Tuin van 22-1-2000
Jan Oomsstraat 6, Ammerzoden

29 en 30 april

- Schoemakers Maurice
Hamstraat 22, 3840 Borgloon
Hoepertingen België
- Onkelinx Roger
St.Evermarusstraat 19, 3700
Tongeren B
- Palmans Ria
Tramstraat 3, 3370 Riemst B
- Bellen Robert
Molenstraat 32, 3570 Alken B

29 en 30 april

- René en Mieke Goris-Geuens
Genebroekstraat 29, 3581 Beverlo-
Beringen. Open van 10 tot 18 uur.

29 april t/m 1 mei

- M.van Gompel-van Opstal
Langedreef 40
3271 Averbode B

6 mei en 7 mei

- Willy Gebruers
Hoogland 9, 2275 Lille
- Louis van Tulden
Meibloemstraat 10, 2300 Turnhout
- Frans Cuypers
Fonteinstraat 18, 2300 Turnhout

6, 7 en 8 mei

- J.Mondelaers, Kattestraat 16, 2430
Laakdaal (Klein Vorst) België.
Van 10.00 tot 18.00 uur
Tel. 013 - 664068

20 en 21 mei

- Fam. v.Vroenhoven
Speelheideweg 59, 5683 JH Best
Tel. 0499 - 396562; met cactussen en
vetplanten
- Dhr. M.Roos
De Suikerbakker 26, 5506 EK Veldhoven

Tel. 040 - 2540914; met cactussen en agaven
Beide dagen van 10.00 tot 16.00 uur.

21 mei

- Tuinbouwschool Vilvoorde
De Bavaylei 116
1800 Vilvoorde België

27 mei en 28 mei

- Mondelaers E.
Wisselstraat 30, 3583 Paal-Beringen
- Bosmans L.
Middenlaan 10, 3971 Heppen-Leopoldsburg

1 t/m 4 juni

- Monique en Robert Bonjé
Guido Gezellestraat 15
8840 Oostnieuwkerke België

1, 3 en 4 juni

- C.Tuin, Genieweg 11, Assendelft
Van 9.00 tot 19.00 uur
Gemengde verzameling van ongeveer
3500 stuks

11-12 juni

- A.Kurvers
Paterstraat 14, Panningen (ook rotstuin)
- H.Knapen
Kortestraat 1, Asten
- M.Berkhout
Hooogerstraat 11, Someren

12 juni

- W.v.Brussel
Kommerstraat 56, Someren
- A.Dorssers
Snelkensstraat 28a, Sevenum
- Th.Gommans
Hondsdrif 10, Venray
- A.Parent
Kloosterstraat 1, Deurne
- J.Schraets
Geuldersedijk 2, Arcen
- J.v.d.Sterren
Industriestraat 70, Reuver: 500m2 rotstuin
- P.Verrijdt
Geysterseweg 29, Oostrum

24 juni en 25 juni

- Jan Smeyers
Hoendergaarsen 4, 2370 Arendonk
- Louis van Rooy
- Willy Gebruers
Neerstraat 29, 2370 Arendonk
- M.Huygaerts
Steenweg op Oosthoven 39, 2300 Turnhout
- J.Verhaegen
Schoolstraat 26, 2300 Turnhout
- P.Verachter
Ristraat 16, 2300 Turnhout

24 en 25 juni

- D.van Biervliet, Goedeboterstraat 42,
8460 Oudenburg België (5 km van
Ostende). Van 9.00 tot 19.00 uur
80 m2 serre. Tel. 059 - 265091

24 en 25 juni

- W.Wittesael, Middelburgstraat 1,
8460 Oudenburg België (35m2 serre)

TE KOOP GEVRAAGD

Bent u genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk
Tel: 0346-213366

EVENEMENTENKALENDER

9 april

Net zoals vorig jaar organiseert Cactusvrienden Haspengouwen ook dit jaar een grote ruilbeurs. Deze ruilbeurs zal doorgaan op zondag 9 april 2000 van 10 tot 16 uur in de Parochiezaal De Drie Gezusters, Zepperendorp te 3800 Zepperen. Leden van uw vereniging die wensen deel te nemen aan deze dag en zelf een tafel willen reserveren, kunnen contact opnemen met Renotte Jean-Pierre, Fabiolalaan 4, 3800 Sint-Truiden. Tel. 011- 689632, of met Schoemans Maurice, Hamstraat 22, 3840 Hoepertingen, tel. 012 - 746636 en dit vóór 5 april 2000.

De prijzen van de tafels zijn:

1 tot 3 tafels 200 Bf per tafel

vanaf tafel 4 600 Bf per tafel

De verkopers kunnen de zaal betreden vanaf 9 uur. Voor de bezoekers gaan de deuren open om 10.00 uur.

15 april

Opendeurdagen bij hobbykwekerij "Habitat". Rob Wondergem en Ben Polderman, twee hobbyisten die hun hobby (het kweken van cactussen, andere succulenten en alpineplanten) uitdragen door op verschillende braderiën in de regio te staan, willen u tijdens deze opendeurdagen eens laten zien wat er mogelijk is in deze hobby. U vindt er een rotstuin van 160m² en een cactuskas van 86m².

In de rotstuin staat o.a. de grootste *Sempervivum* verzameling van zuidwest Nederland met zo'n 1000 verschillende soorten.

In de kas een keur aan cactussen en ander succulenten, o.a. *Hoya*, *Echeveria*, *Agave*, *Sedum* en een grote sortering mesems.

Tijdens de diverse opendagen proberen we elke keer een ander thema van de hobby te belichten, waarbij we dan een speciale aanbieding hebben die op het thema aansluit. Let voor deze aanbiedingen op de dag- en weekbladen.

De data voor het jaar 2000 zijn op elke derde zaterdag van de maand: 15 april, 20 mei, 17 juni (met extra open dag op zondag 18 juni), 15 juli, 19 augustus en 16 september.

Openingstijden: van 10.00 tot 17.00 (op zondag 18 juni van 11.00 tot 17.00 uur).

Lokatie: Dorpsstraat 38 in Biggekerke Zeeland. Voor info kunt u bellen naar 0118 - 552259 na 17.00 uur.

6 mei

De afdeling Gouda & Omstreken heeft, door bemiddeling van Nico Uittenbroek, de directie van Edelcactus bereid gevonden om weer een

open dag (ochtend) te organiseren voor de leden van Succulenta en andere belangstellenden.

U kunt op zaterdag 6 mei 2000 uw dag beginnen bij Edelcactus op het adres Noorddammerweg 95 te Amstelveen. De firma is geopend van 08.00 tot 12.00 uur. De Noorddammerweg van De Kwakel naar Amstelveen loopt parallel aan de N231. Bij Edelcactus kunt u een situatieschets krijgen waarmee de hierna genoemde andere adressen makkelijker zijn te vinden.

Die andere deelnemers zijn:

1. R.Romkema, voorheen Fa. v.d. Hoorn succulenten, Nieuwveens Jaagpad 64, 2441 EK Nieuwveen. U kunt hier *Rhipsalis*, *Kalanchoë*, *Sedums* en *Crassula's* bewonderen van 09.00 tot 12.00 uur.
2. Cresco bv De Kwakel, Steenwijkerveld 7. Liefhebbers van carnivore planten (insectenetende) kunnen op dit adres bij Theo Kandelaar hun hart ophalen. Openingstijd van 08.00 tot 13.00 uur.
3. Het Tropisch Rozenland is van 10.00 tot 16.00 uur te bezoeken (entree f5,-). U vindt dat rozenland aan de Aalsmeerderweg 938 in Burgerveen. In een 1300 m² grote kas zijn 40 soorten rozen te bezichtigen en 300 tropische planten.

Voor grotere groepen en bussen a.u.b. (om via een zekere spreiding in aankomsttijden onnodig gedrang te voorkomen) een afspraak maken met Nico Uittenbroek (0812 - 394068 na 18.30 uur). Wij danken bij voorbaat en zeer hartelijk de mensen die hun bedrijf voor ons open willen stellen en hopen dat de plantenliefhebbers in grote getale van dit unieke aanbod gebruik zullen maken.

7 mei

Succulentenbeurs Tilburg 2000.

Allereerst excuses voor de late aankomst van deze inschrijving. De reden hiervoor is dat onze vaste stek, De Kasteelhoeve, dit jaar niet beschikbaar is, ook voor de volgende jaren is de beschikbaarheid niet duidelijk. Dit valt samen met het feit dat er binnen de Kasteelhoeve eigenlijk te weinig goede plaatsen waren. Ook de afnemende bezoekersaantallen zijn een bron van zorg. Wij hebben besloten om de cactusbeurs toch weer nieuw leven in te blazen. Om dit probleem aan te pakken, hebben wij een groot tuincentrum bereid gevonden om de beurs samen met ons te verzorgen. Hiervoor is gekozen voor een koopzondag, namelijk 7 mei 2000.

De activiteiten worden door het tuincentrum

ondersteund en er worden kraampjes beschikbaar gesteld. Tevens is er een ruimte in de entree van het tuincentrum beschikbaar gesteld om een kleine tentoonstelling in te delen, die het weekend opgesteld blijft staan.

Er zijn nog enkele kraampjes beschikbaar à fl 5,- per meter. Graag per 2 of 4 meter bestellen.

Plaats: Tuincentrum Tilburg Zuid
Stappegoorweg 229

Datum: 7 mei 2000 van 10 tot 16 uur.

Aanmelden en info bij:

Huub van Helderer, Corn. de Vriendtstraat 31,
5041 GL Tilburg. Tel. 013 - 5352747.

7 mei

Cactusbeurs Zaanstreek.

In de aula van school "De Brug", Saenredamstraat 34, Assendelft. Inlichtingen en tafelhuur bij B. van Smirren, Pinastraat 59, 1503 TD Zaandam. Tel.: 075 - 6167876

13 en 14 mei

Beurs afdeling Haarlem.

De beurs wordt, net als andere jaren, gehouden in één van de kassen in de stadskweektuin Kleverlaan 9 in samenwerking met natuur- en milieu van de gemeente Haarlem met een informatieve plantenverkoop.

Openingstijden van 11.00 tot 16.00 uur.

De toegang is gratis.

Voor deelname aan de beurs graag even bellen of een briefje naar Gerard Koerhuis, Weteringstraat 34, 2023 RV Haarlem, tel. 023 - 5262624.

De kosten zijn f7,- per tafel van 2 meter of f4,- per meter per dag. De deelnemers kunnen om 08.30 uur door het hek in de Terspijtweg, zijkant van de kweektuin, naar de kassen.

De kweektuin is goed te bereiken.

Met de auto vanaf de westelijke randweg, afslag Kleverlaan, tegenover de EXTRAN sporthal en de ijsbaan richting Haarlem Noord, rechtdoor tot voorbij de stoplichten, daar links is de kweektuin. Bezoekers gaan door het witte hek, maar de deelnemers gaan door tot de eerste zijstraat links, Terspijtweg, eerste hek links. Van richting Amsterdam via station richting Haarlem Noord, Frans Halsplein, Schoterweg, doorrijden tot eerste stoplicht, linksaf langs de kazerne en begraafplaats (voor deelnemers eerste weg rechts, eerste hek links). Bezoekers door tot witte hek rechts.

Met openbaar vervoer vanaf station buslijn Haarlem Noord, IJmuiden, Beverwijk, halte Kleverlaan. Lopen vanaf station ca. 10 minuten, dezelfde route als met de auto.

13 en 14 mei

Jaarlijkse open-deurdagen met een vernieuwd assortiment bij Cactuskwekerij Decoster, Conterdijk 2, 8630 Veurne (naast kajakclub).

20 mei

DE GOUDSE CACTUSBEURS 2000

Op 20 mei organiseert de afdeling Gouda en omstreken weer haar welbekende **Goudse Cactusbeurs**. Wij nodigen elke cactus- en vetplantenliefhebber (met hun familie, vrienden en kennissen) dan ook van harte uit om dit jaarlijks festijn mee te maken.

De beurs wordt gehouden in "De Brug" te Reeuwijk-Brug. Bereikbaar via de A12, afslag Reeuwijk. Van daaruit zullen wegwijzers u naar de zaal leiden. Van het NS-station neemt u de bus richting Reeuwijk-Bodegraven.

Bezoekers zijn van harte welkom van 09.00 tot 15.00 uur. Toegang is gratis. Deelnemers zijn vanaf 08.00 welkom.

Deelnemers kunnen zich opgeven bij Joost van Tilborg, Cronestein 17, 2804 EK Gouda.

Tel.: 0182 - 534093.

Tafelreserveringen a.u.b. zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 6 mei a.s. De tafelhuur bedraagt voor 1m f 5,-, voor 2m f 10,-, voor 3m f 17,50 en voor 4m f 25,-.

20 en 21 mei

De afdeling Zuid-Limburg van Succulenta organiseert weer een show en beurs van cactussen en vetplanten in de Botanische Tuin te Terwinselen, Kerkrade.

Er wordt deelgenomen door Duitse, Belgische en Nederlandse liefhebbers. Propaganda vindt plaats in "groene" tijdschriften van deze drie landen en in onze verenigingsbladen. Tevens in de pers van deze Euregio.

Er bestaat voor u de gelegenheid op de beurs uw planten te koop aan te bieden en wel op bovengenoemde dagen van 10.00 tot 17.00 uur. Planten brengen vanaf 9.00 uur. Gelieve zelf te zorgen voor transportmateriaal.

Kraamhuur f 30,- per kraam van 4 meter per dag Resp. f 7,50 per meter per dag.

Aanmelden vóór 1 april 2000.

Indien u interesse hebt of nadere inlichtingen wenst, neem dan contact op met:

Jan Essers, Hokkelenbergstraat 8, 6444 AG Brunssum. Tel. 045 - 5251191.

E-mail: 1.misek@hccnet.nl

26 mei t/m 4 juni

De afdeling Maas en Peel organiseert een grote Cactusshow in de kassen van Tuincentrum Coppelman, Helmondseweg 118 te Deurne van

24 mei tot en met 4 juni.

Op een oppervlak van ruim 150 m² worden een aantal rotstuinen aangelegd waarin cactussen en vetplanten worden tentoongesteld. Verder zijn er een informatie, demonstratie en verkoopstand. Entree gratis. De show is open van 10.00 tot 17.00, ook op zaterdag en zondag.

28 mei

Succulenten- en rotstuinplantenbeurs van het Noorden op zondag 28 mei 2000.

Behalve de traditionele succulenten worden er dit jaar ook door rotstuinplantenliefhebbers planten aangeboden. De beurs vindt plaats in de sportzaal van "De Ludinge", Ludinge 4 te Zuidlaren. Er is volop parkeergelegenheid. Tafelhuur f6,- per meter.

De beurs is geopend van 10.00 tot 16.00 uur; inbreng planten vanaf 08.30 uur.

Informatie en reserveringen bij:

Anton Duizendstraat, Oostehamrikkade 62B, 9714 BG Groningen. Tel. 050 - 5714764.

Uw reserveringen worden definitief na ontvangst van het bedrag op postrekening 3969271 t.n.v.

A. Duizendstraat Groningen o.v.v. "tafelhuur beurs".

Korte routebeschrijving: vanaf A28 afrit 35 (Zuidlaren); vanaf A7 afrit 40 (Foxhol, Harkstede) richting Assen. In Zuidlaren de bewegwijzering volgen.

1 juni

Grote cactustentoonstelling en beurs op donderdag 1 juni (Hemelvaartsdag) in en om het E.N.O.-gebouw te Groenlo (achter de Grolsch).

Openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur.

Toegang gratis. In tegenstelling tot andere jaren vragen we dit jaar huur voor de kramen. Dit is f 5,- per meter. Inschrijven vóór 30 april 2000.

Info bij mevrouw A. Heynen, tel. 0543-564314.

Bankrekening 35.67.15.841 t.n.v. Cactusvereniging De Achterhoek.

1 t/m 4 juni

Cactustentoonstelling Mammillaria's, thelocactussen en Mexicaanse soorten.

Open van 9.30 uur tot 18.00 uur.

Plaats: Tijn Uilenspiegelstraat 11, 8021

Oostkamp, België.

Tel. vanuit Nederland: 00 32 50 826419

1,2,3 en 4 juni

Voorjaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen. Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en

Vetplanten", info 0032 3 353 72 58

of 0032 3 646 67 03 of <http://user.online.be/cactusvetplant>

4 juni

Op zondag 4 juni organiseert de afdeling Nijmegen de jaarlijkse cactus- en vetplantenmarkt. Ook deze keer weer op de vertrouwde plaats, het Kolpinghuis, Smetiusstraat 1 te Nijmegen. De openingstijden zijn van 10.00 uur tot 16.00 uur en de entreeprijs voor bezoekers is f 2,-.

De tafelhuur bedraagt evenals in de voorgaande jaren f 5,- per strekkende meter tot een totaal van 4 meter. Elke meter meer kost f 12,50.

U kunt reserveren door het juiste bedrag over te maken op postgiro nr. 1914156 t.n.v.

"Succulenta" afdeling Nijmegen te Beuningen.

Reserveren vanuit het buitenland kan via één van onderstaande telefoonnummers. U kunt ook E-mailen naar thhd@freemail.nl.

Via deze nummers kunt u ook altijd nadere informatie over de markt krijgen.

Wij hopen u allen weer te kunnen begroeten op 4 juni aanstaande.

Th. Heijnsdijk, Maasdijk 11, 6629 KD

Appeltern, tel. 0487-542704

Nia van der Burgt, Elzenstraat 57, 6523 ET Nijmegen, tel. 024-3227937

10 juni

Op 10 juni houdt de afdeling Leiden voor de 13e keer haar jaarlijkse Cactus- en Vetplantenbeurs.

Let op: deze wordt dit jaar gehouden in de **nieuwe plantenkas** van de Hortus Botanicus van Leiden. Deze nieuwe plantenkas ligt vlak bij de ingang van de Hortus aan het Rapenburg. Op deze dag kunt u naast de Cactus- en Vetplantenbeurs ook de bijenmarkt een bezoek te brengen. Verder kunt u gratis de Hortus bezoeken.

De Hortus is uitstekend te bereiken vanaf het treinstation met buslijn 43. Uitstappen op het Witte Singel/Doelencomplex. De ingang van de Hortus is op " 150 m. van de halte aan de andere kant van de Singel (volg de bordjes). Parkeergelegenheid voor auto's is er op de Maliebaan (achter de Universiteitsbibliotheek) en in de Groenhovensteeg.

De huur prijs van de tafels is als volgt:

1 meter: fl 5,- 2 meter: fl 15,-

3 meter: fl 30,- 4 meter: fl 50,-

Elke volgende meter kost fl 20,- extra.

De standhouders kunnen hun planten uitladen bij de nieuwe achteringang van de Hortus, let daarbij op de borden.

Voor verdere inlichtingen en huur van tafels kunt u contact opnemen met J.W. Huizer, tel:

0252-230255 / email: jwhuizer@stad.dsl.nl of met T. Hoekstra, tel: 071-5211454.

10,11 en 12 juni

In het Pinksterweekend organiseert de afdeling Dordrecht een tentoonstelling in de kas van het Natuur- en Milieu-educatie centrum in het Weizigtpark in Dordrecht (achter het station). Het hoofdthema is Madagascar. Verdere informatie volgt in het juninummer.

27 augustus

De Cactus- en Vetplantenbeurs van het Oosten 2000 wordt georganiseerd door de afd.

IJsselstreek/Twente van Succulenta.

Datum: ZONDAG 27 augustus 2000

Plaats: Zaal de Brug, Thorbeckesingel 2 te Zutphen. Openingstijden:

- vanaf 9.30 uur zaal open voor deelnemers of standhouders met inschrijvingsbewijs
- van 10.00 uur tot 16.00 uur voor belangstellenden.

Entree: f 2,50 voor belangstellenden

Planten ruilen of verkopen?

Wie een groot aantal cactussen of vetplanten (andere soorten zijn uitgesloten) wil aanbieden op de beurs, kan daartoe tafelruimte huren. De tafels zijn circa 85 centimeter breed. Bovendien zijn er buiten in de patio van zaal De Brug een beperkt aantal marktkramen te huur.

Tafelhuur:

- 1 meter hfl. 10,—; 2 meter hfl. 15,—;
- 3 meter hfl. 25,—; 4 meter hfl. 40,—;
- 5 meter hfl. 60,—; 6 meter hfl. 75,—.

Marktkramen: Deze zijn ca. 4 meter lang; huur:

- 2 meter (= ½ kraam) f. 25,— ,
- 4 meter (= 1 kraam) f. 50,— ,
- 6 meter (= 1½ kraam) f. 90,—,
- 8 meter (= 2 kramen) f. 100,—

Wie een plaats wil reserveren op de beurs, kan dat uitsluitend doen door storting van het totaal verschuldigde bedrag op:

bankrekening: 38.67.96.319 RABO bank Zutphen (postgironr van de bank: 873089) t.g.v. dhr. F.J.H. Hilge, Stokebrand 257, 7206 EE te Zutphen (tel: 0575-529610) onder vermelding van: (aantal) meters tafel of kraam inzake BEURS 2000 en uw naam + adres.

Pas na ontvangst van betaling is men ingeschreven en wordt een inschrijvingsbewijs toegezonden.

Op 7 augustus 2000 sluit de inschrijving!

Reserveer dus tijdig (daarna telefonisch informeren of er nog plaats vrij is). De mooiste plaatsen worden het eerst uitgegeven

Verdere inlichtingen op bovenstaand adres.

N.B. Natuurimporten, andere dan succulente

planten, artikelen die niets met cactussen en vetplanten hebben uit te staan, zijn op deze beurs niet toegestaan!

Zaal de Brug is gelegen nabij alle in- en uitvalswegen in Zutphen, heeft voldoende parkeergelegenheid en is te bereiken met de buslijn 80, diverse buurtbussen en treintaxi; het NS-station is er een kwartiertje lopen vandaan.

1,2 en 3 september

Najaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen. Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en Vetplanten", info 0032 3 353 72 58 of 0032 3 646 67 03 of <http://user.online.be/cactusvetplant>

UITNODIGING

BIJWONEN, TEVENS PROGRAMMA VRIENDEN BOLIVIAANSE KAKTUSSEN.

Datum: 27 mei 2000.

Plaats: Ludwich Bercht, Veerweg 18, Eck en Wiel
Telefonisch bereikbaar onder no. 0344-693321
Tijdstip samenkomst: 10.00 uur (met koffie).

10.30-12.00 uur: Ludwig Bercht behandelt het geslacht Echinopsis. Als het weer het toelaat, zullen we ons veelal bezig houden met de planten zelf in de kas.

12.00-13.00 uur: Pauze, met soep en eventueel zelf meegebrachte etenswaren.

13.00-13.30 uur: Clazien Bouwman behandelt weer een groep uit het geslacht Lobivia.

13.30-14.15 uur: Arend v.d. Snee zal iets vertellen (en laten zien ?) van zijn Herzog planten. Dit betreft Lobivia's

14.30-15.30 uur: Peter v.d. Weerd zal zijn Sulcorebutiagroep meenemen, rondom candiae (o.a. candiae, arenacea, menesesii, men.v.kamiensis, muschii, glomeriseta) en hier tevens wat over vertellen.

Bijzonderheden: **Loupe meebrengen !**

Secretaris/contactpersoon:

Joh.de Vries, Prinsenvweg 5, 3237 LN Vierpolders. Tel. 0181-414088.

E-mail: vriezom.sulcoreb@planet.nl

Afmelding/bericht van verhindering altijd aan het adres van de contactpersoon.

Dank aan het vorige gastgezin: de fam. de Herdt België.

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het juni-nummer moeten vóór 15 april in het bezit zijn van G. v. Santbrink, Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum.

Alleen advertenties de hobby betreffend worden opgenomen.

Te koop: Bloemenkas Arkoo, professioneel type Rio, 2 jr. oud, 306 x 378 (LxB).

Vraagprijs f. 2800,-

Ik wil de kas ook ruilen voor een grotere kas, minimaal 6 meter lang en 2,5 meter breed.

B.uit de Bosch, Bondamlaan 16, 3843 CX Harderwijk, tel. 0341- 42 08 48

Te koop: 13 gebonden jaargangen Succulenta, de nummers 1978 t/m 1990.

In één koop voor f. 150,-.

G.J.van Dijk, F.Bolstraat 21, 7944 VZ Meppel, tel. 0522-257 248

Gevraagd tegen betaling of ruil: bladstekken van Adromischus, stekken van Schlumbergia's, Hoya's, Echinopsis hybriden, jonge planten van Euphorbia abdelkuri, gymnocalcioïdes, piscidermis.

G.Leguillon, 29, Rue de Chezeaneuf, 36250 Niherne, Frankrijk.

Te koop aangeboden: Bijzonder fraai schilderij met cactussen door Herman Bieling, ca. 1935.

Afmeting 104 x 64. Info en foto op aanvraag. Tel. 071 - 5157659 of 06 - 21215389

INFOMAP

Blz. 02-02

Afdeling Eindhoven:

Secretaris: mevr. A.v.d.Wijdeven

Keldermanstraat 10, 5622 PJ Eindhoven

Tel. 040 - 2442351

Blz. 02-03

Afdeling Gouda en Omstreken:

Voorzitter: J. van Tilborg

Cronestein 17, 2804 EK Gouda.

Tel. 0182 - 534093

BIBLIOTHEEK

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er in de bibliotheek meer dan 250 titels en tientallen tijdschriften, waarvan enkele al vanaf 1901.

Ook is een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig. Aarzel niet om regelmatig een nieuwe catalogus aan te vragen. De lijst is zowel in gedrukte vorm als op floppy verkrijgbaar.

Katalogus f 1,50/Bfr.30, voor floppy-disk, te verkrijgen in overleg met :

W.P.C. Bervoets

Mozartstraat 108, 7391 XM Twello

Tel: 0571-272841

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl

Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten.

De leden en de afdelingen kunnen copy voor de home page aanleveren aan:

Paul C. Laney,

Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen

E-mail: pclaney@compuserve.com

PLANTENCENTRALE

Het doel van deze instelling is het helpen van de beginnende cactus- en vetplantenliefhebber met een beginnerspakketje. Deze leden kunnen een pakketje toegezonden krijgen met ca. 12 soorten plantjes (1 pakje per jaar, max. 3 jaar).

Deze beginnnerspakketjes zijn aan te vragen door overmaken van Fl 7,50 op de Postbank 3960475 t.n.v. Succulenta Plantencentrale te Lunteren onder vermelding van "Beginner".

Gevraagd:

Aan liefhebbers die veel zaaien en zodoende veel planten over hebben, hier wat van ter beschikking te stellen voor de beginnerspakketjes.

Plantjes graag (zonder pot of aarde) opsturen aan onderstaand adres.

Portokosten worden vergoed.

Wel uw gironummer opgeven.

Mevr. E. van Die- van Wijnen

Molenweg 56,

6741 KM Lunteren

In dit jaar is de discussie over de wijziging van statuten en huishoudelijk reglement afgesloten met de vaststelling van beide door de Algemene Ledenvergadering in het voorjaar te Venlo. Daarmee behoorde een stevige discussie over het bestaansrecht van donateurs in onze vereniging tot het verleden: er worden geen nieuwe donateurs meer aangenomen. Van de zijde van het bestuur zijn voorlopig geen voorstellen te verwachten over een andere structuur van Succulenta, bijv. de introductie van rechtspersoonlijkheid bezittende afdelingen.

De afdeling Maas en Peel had de Voorjaarsvergadering op een uitstekende wijze verzorgd. In de ochtend werd een interessant bezoek aan de cactuskwekerij Katze in Wankum, Duitsland gebracht, gevolgd door een uitstekende lunch en een geanimeerde vergadering. Tijdens deze vergadering kon ook een nieuwe voorzitter, de heer B.G. van der Elst, geïntroduceerd worden. Ook trad de heer C. Grimmelikhuisen tot het bestuur toe. Hij wordt speciaal belast met de propaganda. De heer E. Smienk, die zich tijdens de vergadering als lid van de kascommissie aanmeldde, maakte een snelle doorstart en trad even later zelfs tot het bestuur toe. Tijdens de Najaarsvergadering in Rotterdam werden zij allen officieel als bestuurslid gekozen, evenals de heer H. Dekeling, die zich opwierp als 2^e penningmeester. Het bestuur kwam daarmee op volle sterkte.

Tijdens de Voorjaarsvergadering werden de heren Linssen en Vostermans vanwege hun grote verdiensten voor de Succulenta tot leden van verdienste benoemd.

De Najaarsvergadering stond in het teken van het 80 jarig bestaan van onze vereniging. Er was een speciaal programma georganiseerd in het Arboretum Trompenburg te Rotterdam. 's Morgens bestond daar de gelegenheid onder enthousiaste en deskundige leiding de tuin te bezichtigen, werd de prachtige succulentenkas geopend met een sterk staaltje enten door onze voorzitter en konden liefhebbers genieten van de vele planten die te koop werden aangeboden. Na de lunch volgende de ledenvergadering en twee lezingen door Frank Vandenbroeck over zijn speurtocht naar cactussen in Zuid-Amerika. In 2 x 50 minuten trok er veel, voor een enkeling zelfs erg veel, aan ons voorbij. Het bestuur kijkt met tevredenheid op deze dag terug.

De vele activiteiten die door de afdelingen worden ontplooid maakten ook dit jaar weer een uitstekende indruk. In de afdelingen ligt voor velen het centrum van de vereniging, vele leden vinden er een belangrijke ondersteuning van hun hobby en stimulerende sociale contacten. Dit is slechts mogelijk door de inzet van een zeer groot aantal leden. Ondanks het teruglopende ledenaantal maakt onze vereniging een vitale indruk. Uiteraard vervult deze terugloop van leden ons met zorg. Het is een schrale troost, maar wel een teken aan de wand, dat de meeste verenigingen met een dergelijke terugloop kampen. Men organiseert zich tegenwoordig minder snel in dit soort verbanden. Een mooie uitdaging om te bezien of dit tij te keren is of dat er andere manieren zijn om mensen warm te maken voor onze hobby en hen, misschien tijdelijk of vluchtiger, te binden aan Succulenta. Daarbij is in ieder geval een extra inspanning op het terrein van de public relations een voorwaarde. Het bestuur heeft hiertoe stappen gezet, daarbij ondersteund door de voorstellen van de werkgroep 2000. Extra middelen zijn aangeschaft en beschikbaar voor de afdelingen. Ook wordt nagedacht over een aanbod tot scholing van afdelingsleden om zodoende op een effectievere wijze onze vereniging over het voetlicht te brengen.

Naast de afdelingen kent Succulenta ook verschillende instellingen. Met de jongste, de Internet site, bestrijken wij zelfs, via de Engelse editie, de gehele wereld. Met belangstelling volgt het bestuur de ontwikkelingen op dit terrein. De andere instellingen mogen zich eveneens in een goede belangstelling van onze leden verheugen. De enorme inzet van de diverse beheerders is een onmisbare voorwaarde voor hun succes. Het tijdschrift Succulenta is de band die alle leden, verenigd in afdelingen of verspreid wonend, bindt. In het afgelopen jaar is apparatuur aangeschaft om de kwaliteit van de foto's in het blad te kunnen verbeteren. Het bestuur is van mening dat het blad de toets der kritiek nu ruimschoots kan doorstaan. Er is gezocht naar een toekomstige opvolger voor de hoofdredacteur van Succulenta en er is goede kans dat deze gevonden is. Voor het beheer en de verkoop van de verenigingsartikelen is een andere beheerder gevonden. Voor de plantencentrale wordt nog gezocht naar een nieuwe beheerder. Ook voor het beheer van het Clichéfonds zal over niet al te lange tijd een

andere oplossing gevonden moeten worden.

Een werkgroep heeft zich gebogen over de besteding van de nog beschikbare gelden als gevolg van het succesvolle opereren van onze vereniging op de Floriade. Het bestuur zal, na goed overleg met de werkgroep, aan de ledenvergadering voorstellen om een flink deel van het beschikbare bedrag te besteden aan het ondersteunen van een grote, landelijke, verzameling van cactussen of vetplanten.

De financiële situatie van Succulenta komt, met name door het dalende ledental, onder druk te staan. Aan een contributieverhoging zal op niet al te lange termijn niet te ontkomen zijn.

Helaas zijn er ook dit jaar weer enkele steunpilaren van onze vereniging overleden. Wij missen hen allen. In ons tijdschrift is aan hun overlijden aandacht besteed. Hier past met name de vermelding van het overlijden van Herman Busser, een markante persoonlijkheid zowel binnen de afdeling Gouda e.o. als binnen Succulenta.

Het was een bewogen jaar.

Namens het bestuur

De secretaris

J.H. Bruseker

DIATHEEK

In de diatheek zijn 8000 dia's aanwezig, waarvan de meeste ingedeeld in serie's om zelf een dia-avond bij uw afdelingsbijeenkomst te verzorgen. Op dit moment zijn beschikbaar:

100 mooie vetplanten

100 mooie cactussen

200 mammillaria's

200 echinocerei

100 gymnocalyciums

66 euphorbia's

100 caudexvormende planten.

**J. Deckers, Dorpsstraat 99, 6441 CC
Brunssum. Tel. 045 - 5272461**

VERENIGINGSARTIKELEN

- **De bewaarband** voor Succulenta
Vanaf 1997 Fl 13,50 (Bfr 275) per stuk
Na 1997 is Succulenta breder geworden.
Van vóór 1997 zijn tweedehands bewaarbanden te koop voor Fl 5,- (Bfr 100) per stuk.
- **Wat betekent die naam?**,
Een verklarend woordenboek van botanische namen van succulenten voor Fl 10 (Bfr 200) per stuk.
- **Het Discoboek** door Buining, zowel in het Duits als in het Engels. Prijs Fl 15 (Bfr 300)
- **Gids voor beginners**
Over het verzorgen van cactussen en andere succulenten Fl 10,-/Bfr.200 per stuk
- **Ansichtkaarten**
Een set van 6 verschillende kaarten met afbeeldingen van succulenten voor Fl 3,- (Bfr 60) per set.

Oude jaargangen van Succulenta:

(Backnumbers of Succulenta):

1998 t/m 1993 Fl. 25,- (Bfr 500) per jaargang

1992 t/m 1980 Fl. 20,- (Bfr 400)

1979 en 1978 Fl. 10,- (Bfr 200)

1977 t/m 1960 Fl. 20,- (Bfr 400)

Buitenlandse tijdschriften:

- Kakteen und andere Sukkulanten
1980 t/m 1989, 1993 en 1995
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Cactus and Succulent Journal USA
197, 1976, 1877, 1978, 1983 en 1984
voor fl. 35,- (Bfr 400) per jaargang
- The National Cactus and Succulent Journal (England). 1969, 1978, 1980, 1981 en 1982
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Belgisch tijdschrift
1969 t/m 1987
fl 15,- (Bfr 300) per jaargang
- Kakteen Succulenten (voorheen DDR)
1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986 en 1988
voor fl. 15,- (Bfr 300) per jaargang

Alles exclusief verzendkosten.

Vorige prijslijsten zijn hiermee vervallen; mogelijk zijn inmiddels jaargangen uitverkocht. Bij grote bestellingen zijn kortingen mogelijk.

Aanvragen bij:

W.Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel.: (00 32) (0)348 - 471083
E-mail : alsemgst@knoware.nl

FINANCIEEL JAARVERSLAG 1999

Balans per 31 december

(in guldens)	1999	1998
Activa		
Inventaris	8.993	5.007
Clichéfonds	20.937	20.650
Verenigingsartikelen	922	1.950
Promotie	1.313	0
Boekenmarkt	9.000	3.500
Vorderingen/vooruitbetaalde kosten	7.133	11.323
Liquide middelen	161.627	169.259
	209.925	211.689
Passiva		
Eigen vermogen	129.274	125.265
Vooruitontvangsten	61.952	79.563
Schulden/te betalen kosten	18.699	6.861
	209.925	211.689

Toelichting

Inventaris

Hieronder, zijn opgenomen de aangeschafte apparatuur, software en overige inventaris ten behoeve van het secretariaat, redactie, ledenadministratie en de promotie. Afschrijving vindt plaats in 3 tot 5 jaar.

Clichéfonds, Verenigingsartikelen, Boekenmarkt, Promotie

Deze posten betreffen voorraden.

Vorderingen/vooruitbetaalde kosten

Hieronder zijn onder meer opgenomen de te vorderen rente, waarborgsommen en vorderingen uit hoofde van advertenties.

Liquide middelen

Betreft de kas- en banktegoeden alsmede tegoeden op spaarrekeningen.

Eigen vermogen (in guldens)

Algemene reserve:

Stand begin boekjaar	107.065
Bij: Voordelig saldo boekjaar	4.009
	111.074
Af: Onttrekking ten gunste van de bestemmingsreserve	650
Stand einde boekjaar	110.424
 <i>Bestemmingsreserve (voorheen Floriadefonds):</i>	
Stand begin boekjaar	18.200
Bij: Toevoeging ten laste van de algemene reserve	650
Stand einde boekjaar	18.850
Eigen vermogen per 31 december	129.274

De toevoeging aan de bestemmingsreserve ten laste van de algemene reserve betreft toegerekende rente over het jaar 1999.

Vooruitontvangsten

Betreft voornamelijk de vooruitontvangen contributie voor het jaar 2000 (f. 61.774).

Staat van baten en lasten

(in guldens)	Werkelijk 1999	Begroot 1999	Werkelijk 1998
Inkomsten			
Contributies	92.936	98.750	96.259
Clichéfonds	7.677	5.500	5.508
Verenigingsartikelen	460	500	1.088
Boekenmark	1.621	1.500	1.044
Rente	4.407	4.500	5.314
	107.101	110.750	109.213
Uitgaven			
Tijdschrift	77.260	75.000	74.281
Ledenadministratie	1.724	4.000	3.452
Bibliotheek	1.964	1.500	1.778
Diatheek	0	1.000	0
Web site	637	1.000	643
Algemene vergaderingen	6.304	3.500	2.570
Promotie	1.239	4.500	4.971
Bestuur:			
• Reizen en vergaderingen	5.125	3.500	4.448
• Porti/telefoon	2.112	3.000	3.075
• Materialen/kantoorbenodigdheden	770	2.000	4.270
• Rekening-courant- en incassoprovisie	333	1.000	862
• Diversen	1.569	1.500	1.206
• Afschrijvingen	4.055	4.000	3.752
Gouden/zilveren jubileumspelden	0	0	3.865
	103.092	105.500	109.173
Voordelig saldo	4.009	5.250	40

Specificatie tijdschriften

(in guldens)	Werkelijk 1999	Begroot 1999	Werkelijk 1998
Drukwerk artikelen	45.610	45.000	42.468
Fotowerk	0	0	4.470
Drukwerk verenigingsnieuws	10.296	9.500	8.289
Porti	14.151	13.500	11.408
Insealen	3.604	3.500	4.705
Redactie	6.956	6.500	5.785
	80.617	78.000	77.125
Opbrengst advertenties	3.357	3.000	2.844
	77.260	75.000	74.281

Toelichting

Contributies

Het ledental is ten opzichte van 1998 met enige tientallen gedaald. De verwachte stijging onder andere van leden die slechts het verenigingsnieuws zouden ontvangen, is niet gerealiseerd.

Clichéfonds

In vergelijking met 1998 is de omzet gestegen met ca. f. 2.700 tot ca.f. 26.200. Deze hogere omzet heeft tevens geleid tot een hogere marge omdat minder zaad overbleef. Tevens zijn de kosten iets lager. Per saldo is het netto resultaat bijna. f. 2.200 hoger dan over 1998.

Verenigingsartikelen

De omzet is aanmerkelijk lager dan het voorgaande jaar omdat in 1999 nauwelijks verkopen aan de afdelingen zijn gerealiseerd. Bijgevolg is het resultaat ook veel lager.

Boekenmarkt

De omzet is ten opzichte van 1998 gedaald, van ca. f. 14.000. tot ca.f. 12.500. De marge is echter door hogere verkoopprijzen toegenomen.

Rente

De renteopbrengst is ten opzichte van 1998 met ca. f. 900 gedaald vanwege een lager percentage over het saldo op de depositorekening en omdat de inning van de contributie voor het komende jaar later is geschiedt.

Tijdschrift

Ten opzichte van de begroting zijn alle kosten iets hoger uitgevallen. Een specifieke oorzaak is niet te geven. Ten opzichte van 1998 laten met name de kosten van de drukker zich slecht vergelijken omdat in de loop van 1998 van drukker is gewisseld en tevens omdat van litho's is overgegaan op scannen van de foto's. Hierdoor zijn echter de kosten van de redactie toegenomen. Daarnaast zijn deze kosten gestegen vanwege de uitbreiding van het aantal redactieleden.

Algemene ledenvergaderingen

De hogere kosten zijn veroorzaakt door de jubileumviering in oktober 1999 van het 80-jarig bestaan van de vereniging.

Promotie

De promotiekosten zijn aanmerkelijk lager dan begroot en dan voorgaand jaar. Deze lagere kosten zijn veroorzaakt omdat:

- de aanschaf van de expositiewand (ca. f. 2.900) niet in de kosten is verantwoord, doch is geactiveerd en zal worden afgeschreven over een periode van vijf jaar;
- de winst op de verkoop van de promotieartikelen in mindering is gebracht op deze post. De winst bedroeg ca.f. 300 bij een omzet van ruim f. 1.000;
- de voorraad van de promotieartikelen van ca.f. 1.300 op de balans is opgenomen

Bestuur

De totale bestuurskosten zijn ca. f. 1000 lager dan begroot en ca. f. 7.500 lager dan over 1998. Deze lagere kosten ten opzichte van 1998 zijn veroorzaakt omdat:

- geen aankoop van postpapier heeft plaatsgevonden;
- geen aankoop is geweest van gouden en zilveren jubileumspelden.

De reis- en vergaderkosten zijn toegenomen vanwege de uitbreiding van het aantal bestuursleden en door een aantal in 1999 gehouden extra vergaderingen.

Santpoort-Zuid, 23 februari 2000

NIEUWE LEDEN 1 JANUARI 2000 T/M 29 FEBRUARI 2000

Nederland:

110482	Heredia, Dhr. Jorge	Zomerdijkstraat 20-1	1079 XB	Amsterdam
110492	Punselie, Dhr. R.	Jolinkstraat 27	3151 AC	Hoek van Holland
110487	Brandt, Dhr. Paul	Beethovenlaan 37	3335 BD	Zwijndrecht
110475	Vink, Dhr. J.N.	Multatulistraat 81	3451 AS	Vleuten
110481	Hortensius, Dhr. D.	Bloemee 8	4191 DL	Geldermalsen
110477	Hekke, H.C. van	Violenlaan 16	4401 HR	Yerseke
110484	Kriekaard, Marianne	Kerseplein 26	4413 EW	Krabbendijke
110488	Abels, Dhr. E.	Heidezooom 23	5665 EB	Geldrop
110491	Brouwers, Mevr. M.	Plataan 7	5731 NV	Mierlo
110490	Otten, J.G.	Kast. Horionstraat 19	6043 XX	Roermond
110483	Mordhorst, Dhr. A.P.	Meerkamp 13	6093 BZ	Heythuysen
110479	Frielink, Mevr. C.	Heyendaalseweg 56	6524 SP	Nijmegen
110473	Copini, Paul	Dijkgraaf 4-11A	6708 PG	Wageningen
110480	Palau, Daniel	Dijkgraaf 4-11A	6708 PG	Wageningen
110478	Manders, Dhr. A.	Jonker Sloetlaan 20	6712 VP	Bennekom
110471	Groothuis, Dhr. G.J.	Ida Gerhardtsweg 123	7207 CL	Zutphen
110472	Hemel, Mevr. L. van	Cristalstoep 15	9403 RT	Assen
110474	Franx-Eissing, Mevr. Marlene	W.F. Bathoornstraat 6	9731 CG	Groningen
110486	Wilken, Dhr.	Langs de Lijn 24	9781 CX	Bedum

Belgie:

110476	Cammaerts, Thomas	Heilige Geeststraat 134	B-3000	Leuven
110489	Weyenberge, Dhr. Martin van	J. van Bogaertstraat 14	B-9200	Dendermonde

Groot Britannie:

110485	Mauil, Mr. D.	Hildon Croft, Shutterton Lane	Danlish Warren/S.Devon	EX7 OPE
--------	---------------	-------------------------------	------------------------	---------

JAARVERSLAG OVER 1999 VAN SUCCULENTA'S WEBSITE

Het tweede jaar van ons bestaan kunnen we zeker weer een succesvol jaar noemen. Het aantal bezoekers nam langzaam maar zeker toe, en was 40% meer dan in het eerste jaar. Het uiterlijk van de site is het afgelopen compleet veranderd, en ook de geboden informatie werd uitgebreid. Hierop kwamen veel positieve reacties. De WebSite werd gemiddeld één keer per veertien dagen voorzien van nieuwe informatie. Op dit moment kunt u het volgende aantreffen:

- Algemene informatie over de vereniging
- Informatie over de instellingen
- Onze beroemde zaadlijst
- Overzicht van alle boeken uit onze bibliotheek
- Eerstbeschrijvingen die in succulenta gepubliceerd zijn
- Overzicht boeken van de Boekenbeurs
- Informatie over onze afdelingsbijeenkomsten
- Evenementen binnen onze vereniging
- Fotogalerie
- Links naar andere interessante WebSites
- Overzicht artikelen en plantenindex van de afgelopen drie jaar.
- Complete eerste nummer van 1999
- Overzicht van de sprekers
- Overzicht alle secretarissen
- Download gebied voor het downloaden van de boekenlijst, zaadlijst en voorbeeldnummer
- etc.

Dat deze informatie zijn weg naar de internetgebruikers vindt, blijkt wel uit de volgende statistiek: waren dat er 2802 stuks op onze Nederlandstalige Site en 1683 op onze engelstalige Site.

Ten opzichte van vorig jaar komt nu de meerderheid van de bezoekers van de Nederlandstalige site uit Nederland (45%). De rest komt uit België (29%) en uit de overige landen kwam 26%.

De engelstalige Site wordt nog steeds voornamelijk door de Amerikanen (11%) en de Brazilianen (4%) bezocht. De Europese landen leveren gemiddeld 3% per land bij aan het bezoekers aantal.

Naast onze eigen Site hebben we ook nog een engelstalige Site bij Tony Mace (The Cactus Mall). Op deze Site staat al onze verenigingszaken in de engelse taal. Deze Site heeft uiteraard een link naar onze eigen Site, en wordt ververst zodra er nieuwe verenigingsinfo is. Wat

daar het aantal bezoekers is, is helaas onbekend, maar gezien het aantal verzoeken tot info welke ik via deze Site ontvang, is het bezoekersaantal hoog.

De WebSite komt aan zijn informatie door directe informatie van afdelingen, het verenigingsnieuws, de redactie van Succulenta. Daarnaast verzorgt de beheerder voor de invulling van de verzoeken. Al deze informatie wordt door de beheerder omgezet in HTML-formaat (anders kan niemand het lezen) wat een arbeidsintensief werk is. Vervolgens gaat deze data naar Paul Klaassen, die alles naar het Engels vertaalt. Terug gekomen bij de beheerder, verwerkt hij deze in de reeds bestaande Webpagina's, en upload de nieuwste versie naar de WebSite.

Helaas anticiperen de afdelingen weinig op onze site. Helaas wordt er slechts sporadisch informatie aan de website beheerder doorgegeven, en dat is een gemiste kans.

Ook voor 2000 verwachten we weer een grote belangstelling. De site zal uitgebreid worden met een complete index van Succulenta vanaf het eerste nummer. Ook staat een nieuwe fotogalerie op stapel. Verder hopen we de eerstbeschrijvingen te kunnen uitbreiden. Tot slot is het belangrijk dat de afdelingen actief gaan participeren in de WebSite.

Paul C. Laney
Webmaster of the Dutch/Belgian Cactus and Succulent Journal "SUCCULENTA"
URL: www.succulenta.nl
Graaf Floris 37
1276 XA HUIZEN
Netherlands

Cactusshow 2000

50 jaar!

meer dan
40 000 planten
in serres en
openlucht

- uitgebreide planten- en materiaalstand
- speciale aandacht voor zelf zaaien met zaaidemonstraties en 700 soorten zaden verkrijgbaar
- vakblad in kleur en bijblad voor beginners
- inlichtingen en antwoorden op uw vragen
- koffiebar, broodjes en frisdrank verkrijgbaar

Gratis
inkom
er zijn reeds 50 jaar
cactussen in Wijnegem

op 1, 2, 3 en 4 juni 2000

Kasteellei 111 Wijnegem (bij Antwerpen) van 10 tot 18 uur

org.: Cactussen en Vetplanten v.z.w. Inlichtingen : 0032 (0)3. 353. 72. 58

homepage: <http://user.online.be/cactusvetplant>

e-mail: cactusvetplant@online.be

De grootste Belgische cactusvereniging “**Cactussen en Vetplanten**” v.z.w. stelt u graag zijn vakblad in **4-kleurendruk** voor. Dit blad richt zich zowel tot beginners als gevorderden, verschijnt 11 keer per jaar, wordt maandelijks verzonden en dit voor slechts f 30,- per jaar. Voor f 40,- krijgt u bovendien het maandelijks kringblad met verenigingsinfo en andere bruikbare informatie en de jaarlijkse zaadlijst met meer dan 700 soorten. Ook vorige jaargangen (los of ingebonden) zijn nog verkrijgbaar. Voor meer informatie of een proefnummer, neem contact op met onze secretaris en coordinator buitenland:

André van Damme, Jacobsiaan 13, B-2980 Zoersel. Tel. en fax 00 32 384 38 65 (na 20.00 uur) of e-mail: cactusvetplant@online.be

Nouveau: cette année nous avons aussi une traduction en français pour nous amis étrangers.

NIEUW!

CACTUS PARADISE AMSTERDAM

NIEUW!

Cactus-specialiteiten: schitterende wortelechte cactussen waarvan vele met vindplaats en veldnummer

O.a. Ariocarpus, Astrophytum, Copiapoa, Lophophora, Matucana, Neoporteria, Turbinicarpus.

Hoofdprijs winnaar op de Bloemen-vaktentoonstelling met "gemengde cactussen" (Aalsmeer november 1999)

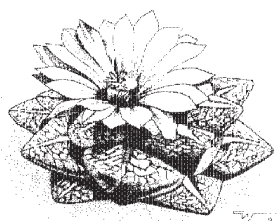
"Verzendlijst 2000" met per soort een korte informatieve beschrijving en aanwijzingen bij de kweek wordt u toegestuurd na ontvangst van HFL.3,- in postzegels (of BF.60). Levering per post of op cactusbeurzen.

Info: **J.F.A.Wortelboer**, Meer en Vaart 360-2,1068 LH Amsterdam. Tel. 020 - 6191055 (21-23 uur).

NIEUW!

NIEUW!

CACTUSSEN EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUGH & VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, MK42, 8ND

Jaarabonnement Belgisch tijdschrift **CA.VE.KA.**
Rijk geïllustreerd met kleurenfoto's (11 nrs per jaar)
Aan de prijs van 30 gulden, verzending buitenland inbegrepen.

Rekeningnummer postbank : **617412**

Even kennismaken? Vraag gratis een nummer aan bij:

Ledenadministratie en verzending :

Martin van Weyenberge

Jozef van Bogaertstraat 14, 9200 Dendermonde België

Tel. 032 52 222841 na 18.00 uur

**British
Cactus &
Succulent
Society**

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij *Bradleya* voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Compleet lidmaatschap inclusief *Bradleya*:

In de EEG 22.00 pond

Buiten de EEG 24.00 pond

Excl. *Bradleya* resp. 12.00 en 13.00 pond

Overzeese bestemmingen per luchtpost.

Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary

Mr.D.V.Slade, 15 Brenwood Crescent,

Hull road, York YO1 5HU, England

Postfach 1107 · D-71385 Remm
Bundesrepublik Deutschland
Telefon 0715/141891 · Fax 0715/146725

- Meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- Verzending over de gehele wereld
- Bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- Onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

TE KOOP GEVRAAGD:

Tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. Aanbiedingen aan:

W.Alssemgeest

Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort

Tel.: 0348 - 471083

SUCCULENTA

The cover of the magazine 'Succulenta' features a close-up photograph of two cacti. The cacti are covered in fine, white, hair-like spines and are adorned with several bright pink flowers with yellow centers. They are growing in a dark, rocky, and pebbly substrate. The title 'SUCCULENTA' is printed in a large, bold, white, outlined font at the top of the page.

ISSN 0059 - 4467

1 JUNI 2000 - NUMMER 9

JAARGANG 79

TOEKOMSTMUZIEK

Heeft U dat nu ook wel eens? Vraagt U zich ook weleens af hoe de wereld er over tien, twintig, dertig jaar uit zal zien? Of, om dichterbij huis te blijven, hoe onze hobby er over pakweg vijftig jaar uit zal zien? Zal Succulenta dan nog bestaan? Zullen de afdelingen nog levensvatbaar blijken? Kweken wij onze planten nog steeds in glazen kasjes? Kweken wij nog dezelfde planten? En zal het nog zo'n chaos zijn in de nomenclatuur?

Natuurlijk kan ik deze vragen niet beantwoorden, ik ben geen waarzegger of koffiedikkijker. Wat ik wel kan is het signaleren van een richting, van een tendens. En als je deze mag extrapoleren kom je wel tot een aantal voorspellingen, met allerlei slagen om de arm. Ik zal U er een paar onthullen, op gevaar af voor gek versleten te worden.

Het gaat goed met de economie, hoewel niet iedereen daar in gelijke mate van kan profiteren. Het zal derhalve voor grote groepen mensen financieel geen probleem zijn de hobby te blijven beoefenen en lid van Succulenta te blijven.

Daar staat tegenover, dat we ondanks alle automatisering steeds minder vrije tijd hebben. Iedereen is druk, druk, druk...

In de afdelingen zijn de 'grijze koppen' in de meerderheid. Dit geldt niet alleen voor onze vereniging, voor vele andere gaat dit ook op. Dus, voorzichtig hoopvol, maar toch...

De ontwikkelingen in de glastuinbouw zullen hopelijk ook doorwerken in onze kasjes: nieuwe technieken doen hun intrede. De kweekmethoden zullen blijven veranderen, zoals ze in de afgelopen vijftig jaar ook veranderd zijn.

En dan het assortiment. We zien nu al de tendens, dat ons vroeger streven de botanische soorten te kweken, liefst met standplaatsgegevens en veldnummer, zal veranderen. We gaan cultivars kweken en het begin van deze ontwikkeling is al zichtbaar: Er zijn al lithops cultivars in omloop, echinopsishybriden, cultivars van echeveria's, japanse chimaeren van astrophytum, bonte vormen van gasteria, haworthia en euphorbia milii-cultivars etc.

Ik voorspel U, dat dit slechts het begin is. Hobbyisten in andere plantengroepen zijn ons voorgegaan, denk alleen maar eens aan *Saxifraga*, *Hosta*, *Sempervivum*, Orchideeën etc.

Tenslotte de nomenclatuur: Ik hoop, dat nader DNA-onderzoek klaarheid zal brengen in deze problematiek, maar ik vrees dat we de strijdpunten slechts zullen verleggen.

Tenzij.....

Ton Pullen

JONG GELEERD

AEONIUM TABULAEFORME

J.M.Smit-Reesink

Deze plant komt oorspronkelijk van Tenerife, een van de Canarische Eilanden. Aeonium betekent: de eeuwig durende, de altijd groene. Tabulaeforme betekent: tafelvormig.

Als je naar de "tafel" kijkt zie je hoe mooi ook hier het patroon is van de elkaar in het rond rakende blaadjes. Je krijgt echt neiging een potlood te pakken en aan het tekenen te gaan. Dat is trouwens toch een heel goede manier om te "leren" kijken naar planten.

Aeonium tabulaeforme vormt lage stammen met grote rozetten van bladeren en is gemakkelijk te verzorgen. Hij is geschikt voor de vensterbank en vindt het ook best om van half mei tot begin september bui-

ten te worden gezet. In het begin niet in de felle zon! En je moet zorgen voor een goede afwatering. Je kunt hem oppotten in gewone cactusgrond met onderin wat gebakken kleikorrels en hem water geven wanneer hij echt droog is. Een enkele keer wat cactusmest gaat er ook best in. Vanaf september slechts een heel enkele keer een beetje water geven en laat hem verder maar lekker slapen tot het weer lente wordt.

Zelf had ik een plant die ik op die manier verzorgde. In de winter stond hij onder het tablet (kweektafel) in de kas om ruimte te sparen. Begin maart zat ik op een dag gezellig op het paadje in de kas planten te verpotten toen ik plotseling dacht: hoe zou het toch met "tabulaeforme" zijn? Ik keek opzij en wat denk je? Naast me stond een enorme wel 50 cm hoge en brede toren van gele bloempjes. Toen heb ik natuurlijk snel een plaats vrij gemaakt op de kweektafel, want zo iets moet meteen voor iedereen zichtbaar zijn! Hij heeft wekenlang gebloeid en daarna? Ja dat is niet zo leuk. Na de bloei sterft hij af. Maar je kunt na een tijdje toch weer gewoon opnieuw beginnen?

Tot de volgende keer!

Prins Willem Alexanderlaan 104

AANBEVOLEN SUCCULENTEN 4.

H.G.Krijnen

Foto's van de schrijver

STAPELIA VARIEGATA

Deze plant hoort tot de familie *Asclepiadaceae* (aasbloemen) en is uit Zuid-Afrika (Kaapprovincie) afkomstig. De planten bestaan uit vlezige groene stammetjes, die aan het onderste deel spruiten, de kanten der stammen zijn getand. De knoppen ontstaan aan de basis van jonge scheuten. De bloemen met 5 slippen zijn wat vorm en kleur betreft een schoonheid. Ze zijn echter onaangenaam van geur. Hierdoor worden vliegen aangetrokken, die de bestuiving verrichten. Stapelia's dienen overdag niet in de zon te staan, enige schaduw is vereist. De bloeitijd is aan het einde van de zomer. De plant is gemakkelijk te stekken, de wond eventueel in houtskoolpoeder dopen en voor het planten enige dagen laten drogen.

ECHINOCEREUS REICHENBACHII var. PERBELLUS

Deze soort zaaide ik in maart 1994 en één jaar later (op 25.6.1995) kon ik al de eerste bloem fotograferen. Er zijn diverse kleine soorten *Echinocereus*, die als jonge planten bloeien. Probeer U ze ook eens te zaaien. Deze plant bloeit ieder jaar met prachtige, grote bloemen, die langere tijd mooi blijven. De plant is een klein zuiltje, zeer kort bedoord en het land van herkomst is USA: de staten Colorado, Nieuw Mexico en Texas.

ISLAYA GRANDIFLORENS

In 1992 bezocht ik voor het laatst de mooie kwekerij van Hovens in Lottum, die helaas wegens omstandigheden gesloten werd. Ik kocht er toen o.a. 2 plantjes van *Islaya grandiflorens* (*Eriosyce islayensis*). Hiervan zette ik er een hoog in de kas en de andere gewoon op het tablet. De plant die hoog in de kas stond kreeg een geweldig mooie lange bedoorning en bloeide met mooie gele bloemen. U ziet, de dorens steken aan alle kanten door de bloemen heen. De bloemen zijn 4 cm in diameter, vandaar de naam. Als ik nu de 2 planten naast elkaar zet, lijken het wel 2 verschillende soorten; de plant op het tablet heeft ook nog nooit gebloeid. Jammer is het, dat ik niet alle planten hoog in de kas kan plaatsen, maar ik moet een keuze maken. Deze soort komt uit het zuiden van Peru.

LOBIVIA WINTERIANA

Deze soort is in 1970 beschreven door Ritter en genoemd naar zijn zuster Hildegard Winter. De plant bestaat uit een zuiltje van 4-7 cm doorsnede, en is kort bedoorn. De bloemen zijn zeer mooi, ca. 7 cm in doorsnede; deze plant is een rijke bloeier, geheel bedekt met bloemen. De bloemen van het geslacht *Lobivia* zijn altijd van korte duur, echter *Lobivia winteriana* (*Echinopsis backebergii*) maakt daarop een uitzondering. De bloemen blijven ca. 3 tot 4 dagen mooi. De groeiplaats van deze soort is Huancavelica in Peru.

Prof. Struijckenlaan 14, 3741 EZ BAARN

SPEURTOCHT NAAR ENKELE PACHYPODIUM-SOORTEN IN MADAGASCAR

4.WAARNEMINGEN EN PERSOONLIJKE ERVARINGEN IN NEDERLAND

Peter van Dongen

Van de aangetroffen pachypodiumsoorten op het rode eiland in de Indische Oceaan komen tegenwoordig veel voor in ons land. De kunstzinnige vormen met lange stelen uitmondend in gele, witte of rode bloemen zijn ook hier creaties die niet eenduidig zijn maar per exemplaar kunnen verschillen. Speurtochten bij kwekers o.a. in Honselersdijk bij Cok Grootscholten en zijn overbuurman die massaal *Pachypodium lamerei* kweekt, in Zwijndrecht bij Frans Noltee, Ernst Specks in Duitsland, bij de vele beurzen en de liefhebbers van Succulenta leveren voortdurend nieuwe aanwinsten op. Een bezoek aan Klijn Horticultural Imports, Rijnsburg naar aanleiding van de eerdere publicaties moet nog afgelegd worden.

P. lamerei: Goed verkrijgbaar, zelfs bij tuincentra voor acceptabele prijzen. De sterkste pachypodiumsoort en gemakkelijk jaren te kweken en uiteindelijk met witte bloemen in bloei te krijgen. Meestal wanneer de lengte van ruim een meter is bereikt, maar het kan zelfs al onder prima condities bij 30 centimeter, zo bewees Van der Lee uit Delft.

Het is de beste onderstam voor enting van de gevoelige soorten zoals de eerder vermelde brevicaule.

Ik ben thans in het bezit van exemplaren met een dubbele stam, vijfvingerige stam, rozet, een forse cristaat of "curly crest" en een particolour. Deze laatste verschijning is een bonte met geelgroene bladeren. Het schijnt dat deze afwijkende kleur in de

winter weer uiteindelijk volledig groen kan worden. G.Rowley vermeldt in zijn laatst verschenen boek "Pachypodium and Adenium" (1999) dat eigen onderzoek nog niet heeft uitgewezen welke oorzaak aan deze bonte eigenschappen ten grondslag ligt. De cristaatvorm komt overigens gemiddeld 1 op de 1000 voor.

P. geayi: Lijkt sterk op *P. lamerei*, maar heeft smalle bladeren en is volgens mijn waarnemingen alleen bij de speciale kwekers te vinden. Meestal ook tegen een beduidend hogere prijs dan de sterkere soort. Bij Succulenta is een ruil of aankoop via leden mogelijk. Zelf ben ik thans via die weg in het bezit van een exemplaar gekomen.

P. rutenbergianum: Hier een zeldzame soort. Bij mijn lokale speurtochten ben ik deze naar de Duitse ontdekker Rutenberg genoemde exemplaren nog niet tegengekomen. In mijn collectie ontbreekt die dus maar wellicht vindt het spiedend oog als nog deze Malagasische pachycaul.

P. rosulatum: Mijn eerste pachypodium geschonken als verjaardagscadeau door mijn voormalige buurvrouw in Monster. Deze kennismaking met *P. rosulatum* var. *rosulatum* was van korte duur. Door teveel water in de winterperiode was het snel gebeurd. Daarna zijn met betere zorg nieuwe exemplaren in huis gekomen en gebleven. Thans heb ik ook met succes een 20-tal gekweekt uit zaad dat mij werd aangereikt door een bevriende reisleader van Baobab.

Pachypodium rosulatum

foto's van de auteur

Pachypodium baronii var. baronii

In januari 1999 geogst in het Isalo gebergte van Madagascar.

P. densiflorum: Zoals eerder vanuit de vindplaats gemeld, is er veel overeenkomst qua gelijkenis met *P. rosulatum*. Tamelijk moeilijk verkrijgbaar, soms bij Grootcholten, Noltee en meestal bij Ernst Specks in Duitsland voor ongeveer 7 tot 9 mark. Succulentabeurzen bieden natuurlijk ook altijd goede mogelijkheden voor aanschaf. Het blijven wel kwetsbare soorten die in de winterperiode na bladuitval beslist weinig water nodig hebben.

De temperatuur niet onder 15 graden Celsius laten komen.

P. brevicaulis: Niet verkrijgbaar bij de bekende plantenzaken, wel via plaatselijke succulenta-afdelingen. Zeer kwetsbare soort die vaak geënt op *P. lamerei* voor een redelijk bedrag bij de echte liefhebber te vinden is. Ik zie nog te vaak foto's van exemplaren die vanuit Madagascar illegaal geïmporteerd worden. Vermeerdering via zaad is dan ook de enige legitieme vorm, naast de gecontroleerde kweek in Europa en daarbuiten.

P. horombense: Bij de eerder genoemde kwekers zo af en toe wel te vinden, al blijft deze soort ook redelijk zeldzaam. Zaden zijn via Internet te verkrijgen. Net als bij *P. densiflorum* is het houden van deze soort niet simpel.

De waterkraan dient zeer beheerst gehanteerd te worden en kou is de grote vijand.

P. baronii: Al komt deze soort op Madagascar alleen in een beperkt gebied voor, in ons land is het via Succulentavrienden en de bekende kwekers mogelijk om exemplaren te kopen.

Het is een kwaliteit om de goede balans te vinden tussen overwateren en onderwateren, anders gezegd ervaring is nodig om het juiste evenwicht te vinden in het niet

te nat en niet te droog houden van deze soort. Mijn eerste exemplaar ging dan ook ten onder aan iets te veel vocht en...koude. Beslist boven de 15 graden, niet op de koude vloer plaatsen of bij een te koud raam etc.

P. ambogense: Zeer zeldzaam, tot nu toe alleen ontdekt bij Specks. In de collectie van menige liefhebber zullen exemplaren ontbreken, ik begreep via Internet dat dit wereldwijd ook geldt.

P. decaryi: Zoals ook aangegeven bij de vindplaats is deze soort zeldzaam. Ik ben in het bezit van een fraai exemplaar gekomen door weer eens bij Grootcholten op speurtocht te gaan. Hij had er toen enkele staan. Ook hier geldt wel dat zaden via de diverse kanalen te vinden zijn.

Kweekervaringen van een echte pachypodiumliefhebber

Al eerder maakte ik een verbinding met een mede Succulentid Joop van der Lee uit Delft. Het derde onderdeel van dit artikel gaat dan ook over zijn praktische kweekervaringen waar de lezers van dit blad voorzover nodig, hun voordeel mee kunnen doen.

Omdat wij, toen ik nog lid was van Succulenta Den Haag, elkaar snel vonden als Pachypodiumliefhebbers en daarna veel artikelen en planten met elkaar uitwisselden, lag het voor de hand dat hij werd geraadpleegd. Overigens heb ik inmiddels ontdekt dat bij mijn huidige afdeling Gorinchem-'s Hertogenbosch ook enkele specifieke liefhebbers aanwezig zijn.

De belangstelling voor pachypodiums dateert van meer dan vijftientig jaar geleden. Vooral de Lamerei kwam toen op als kamerplant en was met een geheimzinnige waas omgeven. De zogenaamde palm uit Madagascar, die hij dus absoluut niet is, zoals ik al eerder vermeldde.

Pachypodium lamerei
Pachypodium lamerei

Pachypodium rosulatum var. gracilius

Vele bezoeken legt hij af in ons land bij kwekers, succulentenbeurzen, in Duitsland bij de eerder genoemde Specks van Exotica en onlangs in Zwitserland bij de stedelijke succulentenverzameling te Zürich.

Enkele kweektips

Kweek de soorten beslist niet onder de 15/16 graden Celsius en zet ze gedurende de zomer en winter op de meest lichte plaatsen die voorhanden zijn. Er is een duidelijk verschil zichtbaar bij exemplaren die in gedempt of beperkt licht worden gekweekt. De kenmerken zijn dan smalle stam, kleine bladeren, geen heldere kleuren en vrijwel nooit bloei.

Probeer een groeiperiode zo lang mogelijk vast te houden want dan is de kwetsbare rust periode zo kort mogelijk. Dat vasthouden uit zich in geen uitval van en ontstaan van geel blad. De waterkraan dan dus openhouden. Treedt bladuitval sterk op dan laten rusten en vrijwel geen water meer geven.

Draai in de groeiperiode (meestal van april tot november) exemplaren voor het glas elke week een keer 180 graden. Hiermee voorkom je scheefgroei. Joop heeft die ervaringen vooral met *P. lamerei*, *P. geayi*, *P. rosulatum*, *P. baronii* en *P. decaryi*.

Wees in de groeitijd niet zuinig met cactusmest, dit bevordert zeker ook de bloei. De voorkeur heeft stikstofarme voeding. Met een penseel in de bloem peuteren levert soms mooie zaadpeulen op. Hier zitten zaden in met een pluus zoals in de paardenbloem.

Kou is de grote vijand van alle pachypodiums. Dus laat de temperatuur de gehele dag niet beneden 15 graden komen en zet de succulenten nooit direct op de grond of tegen het raam.

Door een onregelmatige verzorging kan het voorkomen dat de plant dunner groeit en vervolgens weer dikker. Bij *P. lamerei* is die onregelmatige groei nogal eens waarneembaar.

Let ook in de groeiperiode op een tijdige verpotting en dan liever in een te grote pot.

Een grondmengsel van gewone potgrond met een deel zand is al voldoende.

Een goede drainage is de belangrijkste factor, immers vrije toegang van lucht tot de wortels voorkomt rot.

Zorg je voor een constante groei dan zullen vooral de pachycaule soorten snel te groot worden voor de kas, serre of het raamkozijn.

Alle planten die moeilijk op eigen wortels groeien zoals *P. brevicaule* en *P. rosulatum* var. *gracilus* worden geënt. Als dit goed lukt dan is vaak na een jaar al een bloeiend exemplaar het resultaat.

Na de eerste bloei volgt door de vertakking vaak een nog rijkere en weelderige bloei.

De ultieme wens is van Joop is om ooit de winterbloeiende pachypodiums in bloei te krijgen, wat dus een zeer lastige opgave is vanwege de beperkte natuurlijke lichtopbrengst en benodigde warmte.

Ongedierte en andere vraagstukken

In de zomer verkleuren de bladeren niet of nauwelijks. De luchtvochtigheid speelt dan een belangrijke rol. Nooit sproeien op de pachypodiums. In de winterperiode wordt de grond een beetje los gemaakt. Inspecteer dan ook alle holtes op de aanwezigheid van ongedierte.

In de herfstperiode komt aanwaaiende wolluis vaker voor. Zowel in de groeikern als op en onder het blad is bestrijden dan noodzakelijk. De beste remedie zonder schade is behandeling met een penseel gedrenkt in spiritus. Plantschoon of andere biologische bestrijdingsmiddelen of een mengsel van groene zeep met spiritus werken uiteindelijk niet afdoende.

Zo is tenminste onze ervaring.

Ook meeldauw in de herfst kan voorkomen, door het vallen van het blad verdwijnt dat automatisch. Zwarte punten meestal op bladeren in de groeikern worden veroor-

zaakt door een onregelmatige groei. Geïjmatige en constante watergift voorkomt die punten.

Overigens zorgt een waterton buiten voor de opslag van regenwater waar de pachypodiums het allerbest op teren. Kan het echt niet anders laat dan het kraanwater zeker een dag staan zodat de kwalijke stoffen vervlogen zijn.

Wortelluis komt zeer zelden voor, dopluis is een enkele keer gesignaleerd.

Joop van der Lee kan mij en andere geïnteresseerden nog veel meer over zijn ervaringen vertellen. Over zijn kweek en entervaringen, over de verzorging, de successen en mislukkingen. Dat voert te ver in het bestek van dit artikel.

Wel hebben wij ter afsluiting een aardig initiatief.

Vanaf nu starten wij een vriendenclub Pachypodiums van Madagascar.

De contacten met Succulentaleden en andere liefhebbers zijn op dit terrein zeker waardevol maar meestal blijkt toch dat de belangstelling voor caudiciforme en pachycaule succulenten beperkt is en nog minder voor de soorten van het boeiende eiland in de Indische Oceaan. Geïnteresseerde pachypodiumliefhebbers kunnen nu reeds met mij contact opnemen. Via internet en een op te starten homepage zal dit initiatief een vervolg krijgen.

Tot slot kan ik melden dat een reis in september 2000 naar Noord-Madagascar een nieuwe dimensie zal geven aan mijn speurtocht naar de endemische en exotische succulenten waarover maar niet genoeg gepubliceerd kan worden.

Literatuur

Anonymus (1991-1994), "Mitteilungen aus der Sukkulenten-Sammlung": nr 20-39-52. Sukkulenten-Sammlung Zürich.

Lavranos, J.J. (1996). Pachypodium inopinatum. A new species from Madagascar. C.S.J.A. 68: 171-176.

Lavranos, J.J. Rösli & Walter (1996). The habitats of Pachypodium in Madagascar. C.S.J.A. 68: 177-195

Massara, M. (1996). Pachypodium brevicaula Fact and Fiction. C.S.J.A. 68: 196-199.

Rauh, W. (1996-1998). Succulent and Xerophytic plants of Madagascar: 1 en 2. Strawberry Press, Mill Valley, Californië, U.S.A.

VAN KNOP TOT KELK

(3) ECHINOCEREUS SUBINERMIS

Albert Pilot

In een kas vol cactussen zijn er altijd wel een paar planten die je speciale aandacht hebben. Natuurlijk zijn alle cactussen mooi, maar sommige trekken toch meer je belangstelling dan andere. *Echinocereus subinermis* S.-D. ex Scheer is zo'n cactus die vanaf het begin mijn bijzondere aandacht had. Waarom eigenlijk? Het is een bolvormige plant, nauwelijks bedoorn, maar met een uitstraling waar je veel van verwacht. Als er dan een eerste ontwikkeling is die in de richting van een knop zou kunnen gaan, dan wordt het spannend. Zou het

echt een knop worden, en hoe zou die zich ontwikkelen? Het eerste groeipunt met wat doorns groeit verder tot een echte aanzet die met een loep lijkt op wat een knop zou kunnen worden. Een echte wollige knop met grotere doorns verschijnt en groeit door tot een forse knop, die sierlijk op de plant zit te wachten. Tja, en die blijft dan een tijdje zitten wachten, zoals dat vaak gebeurt bij andere echinocereussen en echinopsissen. Waarop wachten die knoppen eigenlijk, wat maakt dat knoppen dan ineens gaan uitgroeien en zich ontwikkelen van knop tot kelk? Meer licht, meer water, hoge luchtvochtigheid, een onweersbui of een combinatie van dit alles? Ik hoop daar nog eens achter te komen en daar apart op in te gaan. Ik ontvang graag suggesties daarover. In ieder geval is er bij *E. subinermis* meestal een moment dat de doorgroei start en dan in ongeveer een week verder gaat tot een prachtige bloembuis met veel doorns, en een glimmende knop die veel belooft. En dat maakt *E. subinermis* vervolgens ook waar met een grote gele bloem, een groene stamper en een bos gele meeldraden. De bloemen, want vaak bloeien er meerdere tegelijk, pronken boven op het plantlichaam en vormen daarmee de finale van een spannende en langdurige ontwikkeling: van de eerste tekenen in de vorm van enkele doorntjes groeit de knop tot een prachtige bloem in een proces dat mij wekenlang gekluisterd houdt in de aandacht voor deze plant. De foto's geven een beeld van die ontwikkeling, maar vormen natuurlijk niet meer dan enkele momenten uit dat gehele proces.

De planten zijn gemakkelijk te kweken, maar groeien slechts langzaam. Ze moeten

die leefde in Duitsland in de omgeving van Düsseldorf van 1773 tot 1862. Ex Scheer betekent dat de naam geldig werd door de beschrijving door F. Scheer, die in Groot Britannië leefde van 1792 tot 1868 (Korevaar, 1983). Andere namen (synoniemen red.) volgens Preston-Mafham (1993): *E. luteus*, *E. subinermis* var. *luteus* en *E. subinermis* var. *aculeatus*.

Ik geef een beschrijving van de plant, grotendeels gebaseerd op het boek van Haustein (1990): *E. subinermis* is enkelvoudig, zelden uitstoelend, aanvankelijk bolrond, later zuilvormig. Deze cactus is 10-20 cm hoog, 7-9 cm diameter (maar 20 cm wordt ook genoemd); jonge planten zijn levendig groen van kleur, later wordt de kleur blauw- tot donkergroen, met 5-8 bovenaan door zwakke groeven gescheiden ribben, die dikwijls wat dwars gerimpeld zijn. De areolen hebben 6-8 dunne, geelachtige, tot 5 mm lange randdoorns en

koel en droog overwinteren, omdat ze anders slecht bloeien (minimaal 7°C). In het voorjaar en de zomer veel water geven. Kweken bij voorkeur in zeer voedzame, maar ook goed doorlatende grond. Ze groeien volgens sommige auteurs het best geënt op *Trichocereus spachianus*, dan ontwikkelen ze zich wat zwaarder, maar nodig is dit volgens mijn ervaring niet. Een plaatsje boven in de kas op een warme plek is mijns inziens wel aan te bevelen.

De Latijnse betekenis van de naam is volgens Korevaar (1983): *Echinocereus* betekent egelcereus (in het Amerikaans hedgehog = stekelvarken); *subinermis*: tamelijk ongewapend. Dat klopt goed met het uiterlijk van de plant, maar het helpt me niet echt om van het uiterlijk naar de juiste naam te komen. Gezien de aanduidingen achter de naam is dit al een behoorlijk lang bekende plant. S-D staat voor de vorst J.M.F.A.H.I. Salm-Reifferscheid-Dyck,

net zo'n middendoorn. De oudere areolen hebben slechts 3-4 kegelvormige, 1 mm lange doorns. De zuiver gele bloemen verschijnen meestal met meerdere tegelijk aan het bovenste deel van de plant; ze zijn 7 cm lang en breed (soms wordt ook 8,5 bij 13 cm aangegeven), terwijl de stemslippen smaragdgroen zijn. De donkergroene vrucht is rond, 2 cm lang, en 1,3 cm breed. De oorspronkelijke groeiplaats is N., N.W. en C. Mexico, middelhoog in de bergen.

Literatuur

- Haustein, E. (1990). Cactussen. Thieme, Baarn.
Korevaar, L.C. (1983). Wat betekent die naam? Succulenta.
Preston-Mafham, R. & K. (1993). Cactussen. Uitgeverij Helmond, Helmond.

Berkenlaan 13, 3707 BA Zeist

EEN “NIEUWE” ZAAILING-ENTMETHODE

Wim Alsemgeest

Na de demonstratie op de Europese Landenconferentie in Blankenberge - België, als onderdeel van de zogenoemde “workshops”, wordt het tijd ook het grote publiek met deze “nieuwe” entmethode kennis te laten maken.

Deze nieuwe zaailing-entmethode die ik U vooral met behulp van foto's wil laten zien, behelst het enten van zeer jonge zaailingen op *Echinopsis*-hybriden.

Dat deze entmethode nieuw is, mag ik eigenlijk niet zeggen. Jaren geleden zag ik Julienne Jacobs in België (inderdaad, daar is ze weer) deze methode al toepassen.

Het vreemde is echter dat het blijkbaar jaren moet duren voordat je zelf de stoute schoenen aantrekt en het ook op deze manier gaat proberen. Vaak moet er eerst een goede aanleiding toe zijn.

Zo'n aanleiding was bij mij het moment, dat ik in het bezit kwam van zaden van 2 “hele nieuwe” *Thelocactus*-soorten.

Door mijn uitgebreide kennissenkring was ik al vaker in het bezit gekomen van interessante Thelo-zaden.

Thelocactus zijn op zich niet moeilijk te kweken, dus waarom zou je enten?

Het begon me echter te ergeren dat het wel erg lang duurt om er achter te komen of een “nieuwe” *Thelocactus buekii*, die geel zou bloeien, in werkelijkheid ook geel bloeit. Ik ben nu 5 jaar verder met een op eigen wortel gekweekt exemplaar en ik weet het nog steeds niet!

Natuurlijk is het enten op *Pereskiaopsis* ook een fantastische methode. Deze zaailing-entmethode staat duidelijk omschreven in het welbekende boek “cactussen” van Nico Vermeulen en ik hoef die dus niet nogmaals uit te leggen. Wel wil ik, voordat we toekomen aan de “nieuwe” entmethode,

de nadelen van het enten op *Pereskiaopsis* even duidelijk naar voren halen.

Het enige, maar niet geringe, nadeel van enten op *Pereskiaopsis* is toch wel dat je niet alleen de entstammetjes, maar ook de geënte planten warmer (10 a 15 °C.) en vochtiger moet overwinteren. Daar ik net als de meeste succulentenliefhebbers mijn kas in de winter slechts vorstvrij houd, verlies ik steeds weer vele entstammetjes in de winter.

Vervolgens hebben ook de hierop geënte plantjes 's winters problemen en blijkt de beste methode de geënte plantjes in de winter maar in huis te halen. Ook heb ik geprobeerd om de geënte plantjes van de *Pereskiaopsis*-onderstam af te halen en op eigen wortel te krijgen. Vaak was ik hier een compleet groeiseizoen mee bezig voordat dat lukte. Ook het overenten op een dikkere onderstam lukt pas als de geënte plantjes een behoorlijke grootte hebben bereikt, zodat je de planten hoger kunt afsnijden.

Een andere methode is om de *Pereskiaopsis*-onderstam volledig in de grond te laten zakken en vervolgens de entling te laten meebewortelen. Dit laatste lukt soms wel aardig. Alleen ben je daar toch ook een paar jaar mee bezig, hetgeen betekent dat gedurende die jaren een warmere overwintering nodig blijft.

Nu de “nieuwe” entmethode, waarmee deze problemen zijn te ondervangen.

Men moet eerst in het bezit zien te komen van niet te grote en dus ook niet te oude *Echinopsis*-hybride stekjes, waar natuurlijk Julienne goed voor was.

Het blijkt, dat niet alle *Echinopsis*-hybriden voor deze methode geschikt zijn.

1

2

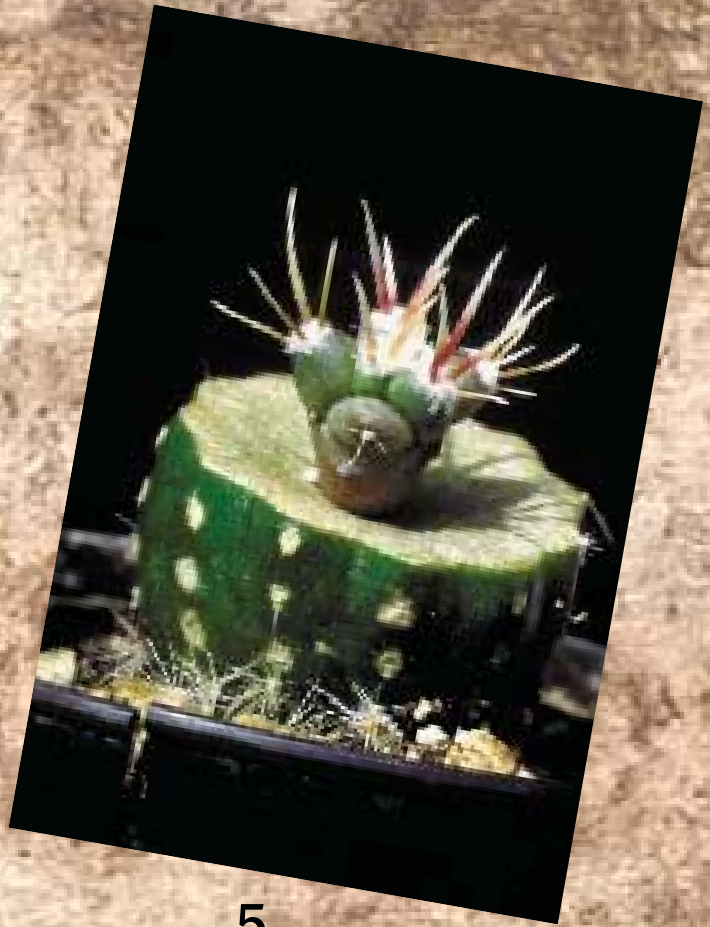
6

4

3

5

EN
ANDEREN

Net als bij het enten op *Pereskioopsis*, moet men ook hier natuurlijk schoon, ik zou haast zeggen bijna steriel werken.

Ik ent nu al de jongste zaailingetjes op een *Echinopsis*-onderstammetje, zelfs zaailingen die nog geen doortjes bezitten ent ik al, de foto's spreken voor zich.

Afhankelijk van de grootte van het te enten plantje is het verstanding na de enting even druk op de entling uit te oefenen. Ik doe dat met roerhoutjes, zoals die men gratis verkrijgt bij de aankoop van een blik verf. Nog mooier zijn b.v. acrylplaatjes. Als men deze wat schuin afsnijdt en het bredere gedeelte ter ondersteuning op een rij potjes plaatst, is het geheel wat stabiel. Bovendien zijn acrylplaatjes natuurlijk doorzichtig, waardoor je kunt zien wat je doet. Het plaatsen van dat roerhoutje of acrylplaatje op de entling gaat op dezelfde wijze als bij het enten op *Pereskioopsis*.

Piepkleine zaailingen hebben geen druk nodig, bij iets grotere is uiteraard een enkel houtje voldoende en ook de tijd, die het houtje het zaailingetje aandrukt moet men laten afhangen van de grootte en stevigheid van het entlingetje. Dit varieert van 2 tot 24 uur. De druktijd is afhankelijk van het opdrogende snijvlak; "bloedt" dit nog lang na, dan gaan de entlingen drijven en volgt geen goede vergroeiing. Men moet hier echt zelf mee experimenteren, maar dat is ook het leuke van onze hobby.

Het maakt niet uit of men de entling in het midden van het snijvlak plaatst of iets meer naar de zijkant. Behalve het kopje van de entling kan men ook de onderkant enten, zelfs stukjes van een rib zijn mogelijk. De beste tijd om te enten is natuurlijk het voorjaar, bij voorkeur bij droog, zonnig en winderig weer, met de minste kans op schimmelvorming. Het snijvlak droogt in de loop van de eerste dagen wat in, zodat er een kuiltje ontstaat. In dat kuiltje kan later bij het gieten water blijven staan, hetgeen de kans op inrotten vergroot. Beter is daarom het snijvlak wat schuin naar be-

neden af te snijden, zodat later toch een vlak snijvlak ontstaat. Wanneer U echter voor het eerst volgens deze nieuwe methode gaat enten, kunt U zich beter beperken tot het gewoon vlak afsnijden met een ontsmet scheermesje. Later kunt U dan altijd nog verfijningen toepassen.

Om succes te verzekeren heb ik de pas geënte plantjes met een plastic zakje omsloten om een vochtig klimaat te creëren. Zeer goed werkt ook om speciaal hiervoor een zogenoemd kamerkasje in te richten en dat in huis te plaatsen, waar de temperatuur 's nachts niet te veel daalt.

Als men na enkele pogingen, waarbij men zeer serieus en precies te werk is gegaan succes heeft, wordt men wat overmoedig. Zodoende vergat ik een pas geënt zaailingetje weg te zetten en is het de hele dag in de volle zon blijven staan. Wie schetst mijn verbazing, deze enting is zo waar toch gelukt!

Eerlijkheidshalve moet ik echter ook vermelden, dat het ook wel eens fout gaat, meestal om onduidelijke reden.

Net als bij het enten op *Pereskioopsis* duurt het enkele weken voordat de entling gaat zwellen, een teken dat de enting gelukt is. Vervolgens start de groei en ontstaan er uitlopers op de onderstam. Moet je bij *Pereskioopsis* deze uitlopers, nadat ze iets langer zijn geworden, weghalen, bij de *Echinopsis*-hybride is dat niet noodzakelijk.

Afhankelijk van, of U de entling snel of wat langzamer wilt laten groeien, kunt U de spruiten al dan niet weg halen.

Met de spruiten kweek je weer nieuwe onderstammetjes. Het gaat er hier vooral om dat de entling, wanneer hij te hard groeit, openscheurt wat natuurlijk niet de bedoeling is. Dit gebeurt nogal eens bij *Turbinicarpussen*. Laat bij deze soorten wat spruiten aan de onderstam zitten, dan zal de entling niet zo hard van stapel lopen!

Succes!

Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort

NOL BREDEROO, EEN BIJZONDERE LIEFHEBBER

1917-1999

Johan Pot

In kringen van verzamelaars van Zuid-Amerikaanse cactussen was de naam Brederoo een begrip. Toch kwam het geregeld voor dat de man niet herkend werd in een gezelschap. Dit was tekenend voor zijn persoon.

Arnold Brederoo had al van jongs af aan een grote belangstelling voor de natuur. Zijn ouders hadden gehoopt, dat hij zich zou bekwamen op economisch gebied, maar voor Nol stond de keuze vast. Na de MULO volgde hij de middelbare tuinbouwschool.

Toen Nol in 1946 Tiny, zijn vrouw, ontmoette, had hij al een bakje met cactussen. Zij vond de plantjes gelukkig ook wel leuk. De verzameling bestond hoofdzakelijk uit dwergcactussen, die *rebutia's* bleken te zijn.

Nadat Tiny en Nol getrouwd waren, verhuisde het bakje naar het platje. Hier was Nol elke zondag te vinden. Urenlang kon hij zijn troetelkinderen bekijken.

Tijdens zijn opleiding had hij al geleerd, dat men door tekenen het best kan waarnemen. Hij bleek een uitzonderlijk talent te hebben zijn observaties aan het papier toe te vertrouwen. In de zestiger jaren schafte hij zich een microscoop aan. Nu kon hij zich helemaal uitleven. 's Avonds in de huiskamer kon hij geconcentreerd zaadjes, areolen of bloemdoorsneden bekijken, waarna de ene na de andere fraaie tekening volgde.

In die tijd ontmoette Nol de heer A.F.H. Buining. Deze was zeer geïmponeerd door de prachtige illustraties. Er ontstond een hechte vriendschap. Ze deelden de belangstelling voor *rebutia's* en konden er urenlang over bomen. Juist in die tijd was Friedrich Ritter actief als veldonderzoeker,

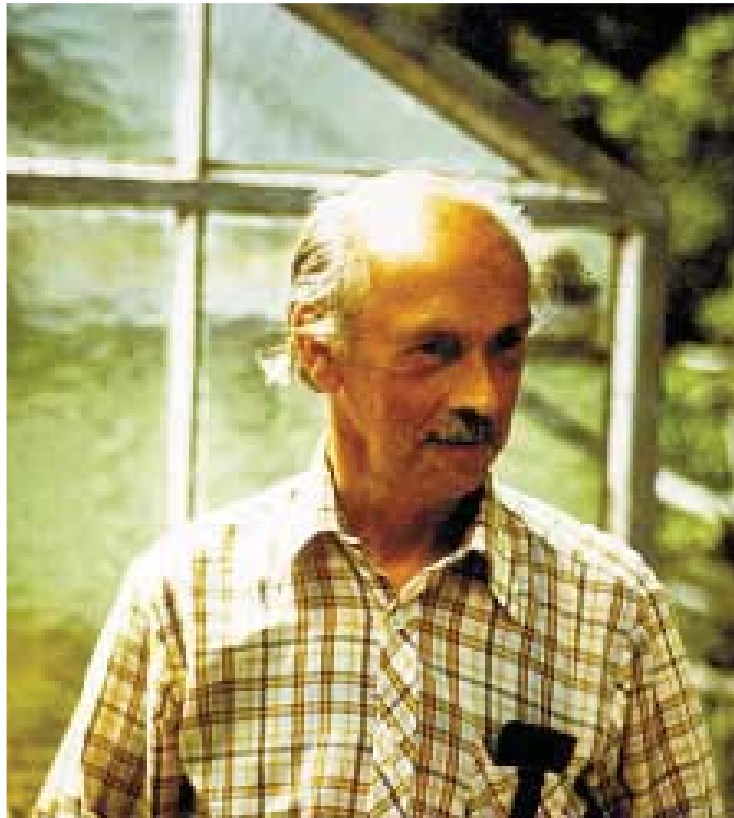
waardoor allerlei nieuw materiaal beschikbaar kwam.

Buining bestudeerde ook het geslacht *Discocactus* en vond in Nol natuurlijk een goede partner. Ze kwamen tot een groot aantal nieuwbeschrijvingen, waarbij de tekst van Buining ondersteund werd door illustraties van Nol. Veel van dit werk is te vinden in het boek "*Discocactus*" van Buining.

Een ontmoeting met John Donald kon niet uitblijven. Donald was een specialist op het gebied van *Rebutia* en *Sulcorebutia*. *Sulco's* waren in de zeventiger jaren nog weinig in omloop en ze spraken Nol sterk aan, misschien wel omdat het geslacht overzichtelijk leek.

In Oberhausen werd de studiegroep "*Freundenkreis Sulcorebutia*" opgericht en Nol werd uitgenodigd toe te treden. De groep beschikte over authentiek materiaal van zowel Walter Rausch als van Alfred Lau. Iedere cactusliefhebber weet, dat het vaak onmogelijk is een onbekende plant te determineren. Het was voor Nol dan ook een geweldige impuls onderzoek te kunnen verrichten aan natuurzuivere planten. De leden van de studiegroep voorzagen hem van honderden zaadbessen en bloemen op alcohol. Er volgden publicaties van Brederoo en Donald.

Belangwekkend was de bijdrage van Nol in 1985. Na intensieve studie onderscheidde hij de *sulcorebutia's* in drie groepen op grond van zaadkenmerken. Talloze zaden had hij daarvoor doorgesneden met een scheermesje en door de microscoop bekeken. Met een ongelooflijke accuratesse legde hij zijn waarnemingen vast op het papier.

Nol Brederoo op bezoek bij Karl Augustin, 1982.

De vorm van de schubben op het pericarp van sulcobloemen werd zijn volgende studieobject. Helaas heeft hij dit onderzoek niet kunnen voltooien. Het onderwerp was echter van groot belang, hetgeen later bleek uit het artikel van Dr. Günter Hentschel (1999), waarin duidelijk werd dat *Rebutia* en *Sulcorebutia* op grond van het pericarp schubben onderscheiden kunnen worden.

Uit bovenstaande tekst zou men kunnen vermoeden, dat Nol Brederoo een dor studiehoofd was, die zich alleen ophield met gelijkgestemden. Niets is echter minder waar. Hij was gevat en had een open oog voor wat er om hem heen gebeurde. Zijn belangstelling hield niet op bij de plantenwereld. Zo wist hij ook het nodige over bijvoorbeeld geologie en sterrenkunde.

En hij was uiterst bescheiden. Nooit zou hij en public op de voorgrond treden. In een groep nam hij zelden deel aan de discussie. Dat betekende niet, dat hij geen eigen mening had. Maar hij was voorzichtig

met zijn uitspraken en deed ze pas nadat ze zorgvuldig overwogen waren. In kleinere kring was hij een levendig gesprekspartner.

In zijn tuintje aan de Gillis Steltmanstraat in Amsterdam had Nol een kleine, maar selecte verzameling cactussen, later voornamelijk *sulcorebutia*'s. Deze plantjes laten zich vaak heel goed vegetatief vermeerderen. Het is dan ook geen wonder, dat liefhebbers wel eens stekken vragen. Nol deed dat in zijn bescheidenheid zelden en zeker niet, als hij in een gezelschap was, want dan zou hij zijn gastheer in verlegenheid kunnen brengen.

Nol wees mij eens een geënt plantje met twee koppen in zijn verzameling aan. Zijn ogen twinkelden ondeugend, toen hij de volgende anekdote vertelde. Samen met Rudolf Oeser en Karl Augustin had hij in 1982 Walter Rausch bezocht. Er was een levendige discussie gevoerd en hier en daar werden stekken gevraagd. Nol ontdekte in de verzameling van Rausch de toen nog niet beschreven *Sulcorebutia santiagi-*

niensis. Helaas had geen van de planten een stek, maar wel zag Nol een zaadbes. Op zeker moment werd de verleiding te groot. De bes verdween in zijn broekzak. Er bleken wel even twee zaadjes in te zitten! Rudolf Oeser kreeg het ene zaadje, Nol zaaide het andere. Het ontkiemde, maar dreigde na enige maanden toch weg te vallen. Het plantje werd geënt en gelukkig met succes. Nadat Nol het verhaal verteld had, nam hij een mes en sneed er een van de koppen voor me af. Ik voelde me de koning te rijk. Walter Rausch moest overigens hartelijk lachen, toen hij dit verhaal later hoorde.

Literatuur

- Brederoo, A.J. (1985). Zaadonderzoek bij *Sulcorebutia*'s. *Succulenta* 64 (4): 74-79.
Hentzschel, G. (1999). Het geslacht *Sulcorebutia* Backeberg emend. Hentzschel. *Succulenta* 78 (3): 131-142.

Gagarinstraat 17, 1562 TA Krommenie

MAMMILLARIA SPHAERICA

Ton Pullen

Tussen alle nieuwe soorten van de laatste jaren is *Mammillaria sphaerica* Dietrich bepaald een oudje. Al in 1853 wordt deze plant beschreven door Dr Albert Dietrich (1759-1856) uit Berlijn. Katherine Brandegee (1900) maakte er een variëteit van en noemde de plant *M. longimamma sphaerica*. In 1923 stichtte het bekende schrijversduo Britton & Rose een nieuw geslacht *Dolichothele*, wat 'met lange tepels' betekent, voorwaar een toepasselijke naam! Onze plant heet nu *Dolichothele sphaerica*. Craig (1945) erkent eveneens het geslacht *Dolichothele* en sluit zich dus aan bij de opvatting van Britton & Rose.

De meeste auteurs zien hedentendage *Dolichothele* niet meer als apart geslacht, hoogstens als subgenus, en dus werd de gelachtsnaam *Mammillaria* weer in ere hersteld. Pilbeam (1981) plaatst onze plant in het subgenus *Dolichothele* van het geslacht

Mammillaria. Voorlopig heeft Hunt (1999) het laatste woord. In zijn Cites Cactaceae Checklist wordt *Mammillaria sphaerica* als goede soort erkend.

De soortsaanduiding 'sphaerica' betekent 'bolvormig'.

Beschrijving

Deze plant heeft een plat-bolvormig, groen tot donkergroen plantenlichaam. De planten spruiten gemakkelijk en zodoende worden grote clusters gevormd, die een doorsnede van 20-50 cm kunnen bereiken. De plant groeit vanuit een verdikte wortel. De weekvlezige tuberkels worden 12-16 mm lang bij een maximale dikte van 6 mm. De kleine, ronde areolen dragen 1 middendoren, die een lengte van 3-4 mm kan bereiken, en 12-15 dunne, spitse randdoren, die een lengte van 10 mm kunnen bereiken. De bedoorning is vuilwit tot licht-

Mammillaria sphaerica

Foto van de schrijver

geel van kleur. De vrij grote, gele bloemen hebben een diameter van 6 cm. Zij ontstaan uit de axillen van overjarige tuberkels, dichtbij de top van de plant. De meeldraden zijn geel, evenals de 8 stempellobben. De vrucht is groen, soms paars aangelopen; de zaden zijn zwart.

Cultuur

In cultuur moeten we deze planten onder glas kweken, zonnig en warm. Het substraat dient goed doorlatend doch voedzaam te zijn. De plant groeit ook goed op lava, natuurlijk bij adequate pH en voeding. Matig gieten in de zomer, in de winter droog houden en niet al te koud overwinteren.

Deze soort is afkomstig uit Texas, USA en Nuevo Leon, Mexico. De typevindplaats ligt bij Corpus Christi, Texas.

Literatuur

- Brandegeer, K (1900). in Bailey, Cyclo. Amer. Hort. 2:975.
Britton, N.L. & Rose, J.N.(1923). The Cactaceae.
Craig, R.T. (1945). The Mammillaria Handbook.
Dietrich, A. (1853). in Poselger, Allg.Gartenz. 21:94.
Fosberg (1931). Bull. So. Calif. Acad. Sci. 30:58.
Haage, W. (1982). Kakteen von A bis Z.
Hunt, D (1999). Cites Cactaceae Checklist, second edition.
Pilbeam, J. (1981). Mammillaria, a collectors guide.

Rinkslag 19 7711 MX Nieuwleusen

ECHINOCEREUS VIRIDIFLORUS VAR. DAVISII FA. BREVISPINUS?

Robert Mayer

Regelmatig worden in de natuur nieuwe soorten en vormen gevonden. Minder regelmatig wordt melding gemaakt van nieuwe vormen die in cultuur ontstaan (m.u.v. hybridisatie). Toch kan de oplettende liefhebber zo nu en dan interessante zaken opmerken, bij volwassen planten of tussen zaailingen in z'n eigen collectie en bij de grote kwekers. Vooral bij grote kwekers die massaal zaaien wil wel eens iets apart ontstaan, ik heb me wel eens laten vertellen dat gemiddeld één op de duizend zaailingen afwijkend is van de rest. Vooral cristaatvorming mag zich verheugen op grote belangstelling; zulke planten vinden meestal snel hun weg naar de liefhebbersverzameling waar ze al dan niet vermeerderd worden. Planten met een opvallende bedoorning worden op commerciële schaal vermeerderd. Een voorbeeld hiervan is *Mammillaria spinosissima* 'Un pico' die opvalt door één lange, witte middendoorn (i.p.v. meerdere, vaak rode of gele middendoorns). Al veel langer bekend is *Mammillaria gracilis* fa. *monstruosa* die juist opvalt door een veelvoud van het normale aantal doorns per areool.

Een andere interessante groep vormen de planten met een afwijkende bloemkleur. Zo nu en dan wordt er melding gemaakt van bloemen die anders gekleurd zijn dan van de soort verwacht mag worden. Zo is men jarenlang druk aan het selecteren geweest om astrophytums te kweken zonder de kenmerkende rood gekleurde bloemkeel (zaden van geelbloeiende planten worden reeds aangeboden). Er bestaat een nog grotere interesse voor astrophytums met rose of zelfs rode bloemen, van *Astrophytum asterias* en *A. myriostigma* zijn ze al bekend.

Nog niet zo lang geleden kwam een witbloeiende kloon van *Mammillaria theresae* (normaal donkerrose) in omloop, deze mocht zich in een grote belangstelling verheugen. Ook van andere soorten, die normaal gekleurd bloeien, zijn witbloeiende klonen in omloop, bv. van *Echinocereus pentalophus* en van *Mammillaria dodsonii*. Sommige vormen met witte bloemen zijn zelfs door zaad te vermeerderen, deze worden vaak als v. *albiflora* aangeboden. Op commerciële schaal gebeurt dit met *Mammillaria zeilmanniana* var. *albiflora*. Andere, onder liefhebbers bekende vormen waarvan meestal zaden en soms planten in catalogi worden aangeboden zijn *Matucana madisoniorum* met witte bloemen, *Gymnocactus roseiflorus* var. *albiflorus* en *Echinocereus fendleri* var. *albiflorus* en sinds kort ook *Thelocactus bicolor* met witte bloemen.

Een kleine tien jaar geleden kwam ik op de Goudse cactusbeurs een mooi en mij onbekend plantje tegen. Een kleine cactus met bijna twee millimeter lange, zwart-witte doortjes. Elk areool wordt getooid door één korte, dikke middendoorn en door een tiental randdoorns. De bedoorning is zo minimaal dat het het donkergroene plantlichaam niet geheel kan verbergen.

Ergens deed het plantje me aan een andere, mij bekende, cactus denken, maar dat kon toch niet! Ondanks de overeenkomsten zag ik op het eerste oog één groot verschil.

Er zijn niet zoveel cactussoorten waarbij de lichtgekleurde, soms witte doorns zijn gesierd met een zwarte punt. Enkele mij bekende soorten die hierdoor worden gekenmerkt zijn *Turbincarpus lophophoroides*, *Ortegocactus macdougallii* en *Echinocereus davisii*. De eerste twee vielen

door hun lichaamsvorm af. De derde, ook een miniatuurtje, had overeenkomsten maar tegelijkertijd ook doorns van zo'n twee tot drie centimeter lang en bovendien bedekken de doorns het plantlichaam bij *E. davisii* geheel. Er leek verwantschap te bestaan maar toch ook niet!

Bij navraag bleek het wel om *Echinocereus davisii* te gaan (ook wel *E. viridiflorus* var. *davisii*). Ik kwam te weten dat enkele kortdoornige plantjes in een normaal zaaisel van *E. davisii* waren opgekomen, een spontane mutatie? Uiteraard veranderde het plantje na het vernemen van deze interessante informatie meteen van eigenaar.

Thuisgekomen werd de opvallende nieuwe aanwinst dadelijk naast enkele 'normale' broertjes en zusjes gezet en begon het vergelijken. Overeenkomsten waren er genoeg, een volkomen normaal plantje, net als de rest. Maar ja, die doorns hè. Daarin week dit mooie plantje toch wel duidelijk af van de rest, met een lengte van twee millimeter in plaats van meer dan twee centimeter.

Vroeg in het voorjaar kwamen de eerste bloemknopjes gelijk met die van de normale soortgenoten tevoorschijn. De doortjes op het vruchtbeginsel stonden in verhouding, ze waren eveneens kort.

De bloemknopjes komen tijdens het uitgroeien zo nu en dan in de verdrukking door de korte, scherpe doorns op de areolen. Normaal persen de knoppen zich tussen de lange doorns door, bij de kortdoornige variant echter prikken de knoppen zichzelf soms vast op de minder buigzame korte doorns. Verdere uitgroei wordt hierdoor soms onmogelijk, regelmatig vallen er ook knoppen af.

Enkele weken later mocht ik de bloemen bewonderen, op de enigszins stompe kroonbladjes na zijn het typische davisii-bloemen. Bleekgeel tot groenachtig met een lichte citroengeur (vooral tijdens het

bestuiven waarbij de meeldraden worden beroerd is deze geur goed te ruiken).

Na enkele weken werd het duidelijk dat mutaties in het algemeen geen verbetering voor de soort zijn. De korte doortjes belemmeren behalve de bloemknoppen ook de vruchtbeginsels om na bestuiving van de bloem normaal tot vrucht uit te groeien. Een aanzienlijk deel van de bijna ontwikkelde vruchten valt enkele weken na de bestuiving (met stuifmeel van z'n langdoornige soortgenoten!) alsnog af, ze steken zich bij het dikker worden zelf lek.

In eerste instantie kon ik slechts stuifmeel van langdoornige planten gebruiken voor het bestuiven van bloemen van deze opvallende variant. Uit de op deze manier verkregen zaden kiemen plantjes waarvan 20-30% weer korte doorns dragen, de rest is normaal bedoornd. De zaailingen met korte doorns groeien opvallend minder snel dan de andere zaailingen. Dit voorjaar heb ik voor het eerst twee kortdoornige planten met elkaar kunnen bestuiven, over de resultaten hiervan hoop ik u later te berichten.

W. Kromhoutpad 4, 1333 PJ Almere.

Korte en lange bedoorning bij *Echinocereus davisii*.

Foto's van de schrijver

Bloeiende planten van *Echinocereus davisii*

Echinocereus in de Jarilla Mountains

Foto's van de schrijver

EEN BEZOEK AAN ARIZONA EN NEW MEXICO (3)

Jos Huizer

Na dit bezoek gingen we terug naar Alamogordo, om de volgende morgen een bezoek te brengen aan de Jarilla Mountains, een kleine bergketen noordelijk van het plaatsje Orogrande. Om in de Jarilla Mountains te komen heb je vanaf de weg eigenlijk een terreinwagen nodig en die hadden we dus duidelijk niet! Heel voorzichtig reden we de Mountains in, en binnen 2 mijl zagen we al de eerste planten. Het gaat hier vooral om *Echinocereus coccineus* var. *rosei*. We zagen werkelijk elke bij *Echinocereus* denkbare kleur: roze, rood, geel, bijna wit, zowel in uniform gekleurde alsook in twee- en driekleurige bloemen, werkelijk in elke nuance. De ene kleur nog meer bizar als de andere. Een bijkomend probleem voor de benaming van de planten is de hybridisatie die hier voorkomt. In jaren met een laat voorjaar komt

er hybridisatie voor tussen *Echinocereus coccineus* var. *rosei* en de hier ook groeiende *Echinocereus dasyacanthus* (die dit jaar overigens nog in knop was). Het werd dan ook op een gegeven moment heel moeilijk te bepalen of we nog met een

E. coccineus var. *rosei* of met een *E. roetteri* (de naam voor de hybride tussen *E. coccineus* var. *rosei* en *E. dasyacanthus*) van doen hadden. Hetzelfde probleem treedt op tussen *E. roetteri* en *E. dasyacanthus*. Er is hier sprake van een constante uitwisseling van genetische informatie tussen *E. coccineus* var. *rosei*, *E. roetteri* en *E. dasyacanthus*. Daar komt nog bij dat in sommige jaren ook hybridisatie optreedt met *E. stramineus* (die we ook hier gezien hebben), *E. chloranthus* (deze hebben we niet gezien), *E. fendleri* (deze laatste misschien wel). Zoals Steven Brack ons al

zei: “Het hele soortsbegrip schijnt daar in elkaar te storten”. Op deze plek schoten wij beiden meer dan „n rolletje vol en ik denk dat je op deze plek meerdere dagen kan doorbrengen zonder alle variatie in de bloemkleur van deze prachtige planten gezien te hebben.

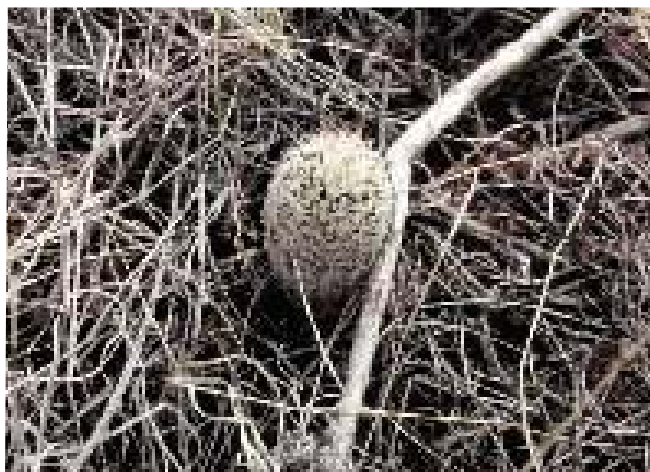
We gingen verder naar het zuiden, richting Texas, waar we stopten bij het Franklin Mountains State Park. In dit park vonden we wederom *Echinocereus chloranthus*, maar nu in bloei. Mooie donkere bloemen op prachtige planten. Verder vonden we één kleine *Echinocereus reichenbachii* in dit park, de enige op onze reis. Ook vonden we bloeiende planten van *Sclerocactus uncinatus* var. *wrightii*, planten met voor de grootte van de plant belachelijk lange haakdoorns en oranje-bruine bloemen. Verder zagen we planten als *Ferocactus wislizenii* en *Escobaria tuberosa*.

Na dit park hadden we nog een lange trip voor de boeg, vanaf Texas naar het Organ Pipe National Monument. We gebruikten ons avondeten in Deming in het zuiden van Nieuw-Mexico en reden daarna door naar Wilcox in het zuid-oosten van Arizona. Bij het inslaan van boodschappen de volgende morgen kwamen de Amerikanen er achter dat ik Hollander was. Dan kwam ik vast om de tomatenkassen in de buurt te bezoeken! Er bleek daar een Hollander een gigantische tomatenkwekerij te zijn begonnen, met werkelijk ontzettend grote kassen. Tomaten zijn om onduidelijke reden namelijk vrij prijzig in Arizona. Ik vertelde dat wij Hollanders tomaten kweken voor bijna heel Europa en dat het alleen maar logisch was dat we ze nu ook aan de Amerikanen gingen verkopen!

Na het boodschappen doen reden we door naar het Organ Pipe National Monument en arriveerden daar in de regen. We bezochten dit park wegens het voorkomen van *Echinocereus nicholii*. In het park zijn twee rondritten uitgezet. De kortere Ajo Mountain Drive en de langere Puerto Blanco Drive. Omdat we vrij laat aankwa-

Bloeiende plant van *Echinocereus chloranthus*

Echinocereus reichenbachii

Bloem van *Opuntia bigelovii*

men namen we de kortere Ajo Mountain Drive. Vrij kort na het begin van deze rondrit kan men al overal de Organ Pipe (*Stenocereus thurberi*) zien, waar het park naar vernoemd is. Deze planten groeien hier aan de noordelijke grens van hun verspreidingsgebied en vaak worden de groeipunten gedood door de vorst. De planten lopen dan van onderaf uit, maar de stammen blijven wel leven en worden zelfs veel dikker dan soortgenoten zuidelijker in Mexico. Verder zagen we ook al vrij snel *Echinocereus fasciculatus* en *Echinocereus engelmannii* var. *acicularis* en het is moeilijk te zeggen waar de ene soort ophoudt en de ander begint. Het is zelfs maar de vraag of ze niet beide deel uitmaken van een zeer variabele soort. Ook groeit hier *Cylindropuntia fulgida*. De plaatselijke knaagdieren maken gebruik van afgevalen leden om een absoluut ondoordringbaar nest te maken. Geen roofdier dat daar inkomt!

Verderop in de rondrit zagen we eindelijk waar we voor gekomen waren: *Echinocereus nicholii*. Een helling stond er vol mee en vanaf de weg (nou ja) zagen we de vele geel bedoornde groepen al staan. Deze planten verschillen in uiterlijk zeer duidelijk van de erop gelijkende *Echinocereus engelmannii*. De meeste groepen stonden in volle bloei en we namen weer vele foto's. Tevreden reden we verder, stopten hier en daar voor nog wat foto's o.a. van een magnifieke groep *E. nicholii* aan de rand van de weg, hangend over de rand van een helling. We vertrokken daarna naar Ajo, waar we hoorden dat de regen van deze dag de eerste was van de hele winter en dat men er zeer blij mee was.

De volgende dag namen we de Puerto Blanco Drive, waar we wederom *Echinocereus fasciculatus* zagen, maar ook *Cylindropuntia bigelovii*, de meest gevreesde cactus van de V.S., maar wat een bloemen! Een bloeiende plant is zeker een sieraad voor elke verzameling, maar ik vermoed

dat deze plant wel in een hoek moet worden gehouden om verwondingen bij argeloze bezoekers (en bezitters!) te voorkomen. We kwamen ook planten tegen van *Ferocactus emoryi*, maar deze waren lang niet zo groot als de vaak forse exemplaren van *Ferocactus wislizenii*, die we reeds eerder gezien hadden. Een heel eind verderop, na onder meer een plek met een cristaat van de Saguaro, leidt de rondrit naar een meertje van ongeveer 1000 m². Het was een verrassing voor ons om dit meertje te vinden in dit droge land. Ook de Saguaros die op enige tientallen meters ervan groeiden, waren er zo te zien blij mee. Meertjes als deze zijn in het droge zuidwesten van de V.S. zeldzaam geworden, omdat er meer mensen leven dan de natuur aankan. Er wordt meer water gebruikt dan er valt, met als gevolg dat het waterpeil daalt en de meertjes met een vaak unieke fauna verdwijnen.

Na dit meertje kwamen we bij een plek met *Opuntia kunzei*, een laag groeiende *cylindropuntia*. Deze zagen er verdroogd uit en hadden duidelijk behoefte aan water. Verderop zagen we, vlak langs de grens met Mexico, *Pachycereus schottii*. Deze planten groeien hier in het Organ Pipe National Monument aan de absolute noordgrens van hun gebied en hebben vaak te lijden in koude winters. Volgens schattingen groeien er in de V.S. niet meer dan 50 individuen in het wild. De stammen vriezen vaak in en lopen aan de onderkant weer uit, maar in tegenstelling tot de Organ Pipe sterft de stam na vorst vaak af. We zagen dan ook veel beschadigde planten, maar ook een enkele kleine plant. Een *pachycereus* deed ons zelfs het genoegen in bloei te staan.

Na het verlaten van het Organ Pipe reden we naar Sells, omdat zuidelijk daarvan een locatie is waar *Echinocereus nicholii* en *E. engelmannii* door elkaar zouden groeien, maar waar geen hybridisatie voorkomt. Dit zou een bewijs zijn dat dit twee goede

Pachycereus schottii bij de grens

soorten zijn en geen variëteiten van elkaar. Door Nigel Taylor is *Echinocereus nicholii* inderdaad weer tot zelfstandige soort verheven. Een flink eind van de weg die vanuit Sells naar het zuiden voert vonden we inderdaad *E. nicholii*, maar helaas geen *E. engelmannii*, die weer wel (zeldzaam) dichtbij de weg groeide. We namen nog snel wat foto's, omdat de zon al ging dalen, en de avond viel. We hadden nog een lange trip naar Wilcox voor de boeg. De dag daarop gingen we naar het Chisicahua National Monument, zuidelijk van Wilcox. Aan het einde van de weg zaten we op 2200 meter hoogte en toen we uit de auto stapten viel dat bar tegen. De temperatuur lag op ongeveer 5° C bij een ijzige wind en op de rotsen lag een laagje sneeuw van de afgelopen nacht. We vonden slechts twee exemplaren van *Echinocereus coccineus*, die er beide slecht uitzagen, ongetwijfeld door de slechte condities op deze hoogte. Na wat foto's stapten we weer haastig in de auto om een betere en vooral warmere plaats op te zoeken. We stopten halverwege de weg terug in het park en vonden een eenzame *E. coccineus* in een naald-loof-

bos. Ondanks een lange zoektocht langs een helling die op het zuiden was gericht vonden we geen verdere *Echinocereus* of andere bolcactus. Wel veel agaves, yuccas en een enkele ountia. We beslisten om het park dan maar te verlaten, maar stopten toch nog eenmaal, bij de picknickplaats aan de rand van het park. We doorzochten een met gras begroeide helling bij de picknickplaats maar vonden niets. Pas bij het afdalen vonden we *Echinocereus rigidissimus*, in kleine aantallen.

Onze volgende stop zou de Graham Mountains worden, maar op weg daar naar toe reden we, nog steeds zuidelijk van Wilcox, door de Dos Cabezas Mountains. Hier reden we door met gras begroeide heuvels, die door koeien worden begraasd. Een stop hier leek aantrekkelijk. We vonden bij deze stop wederom *Echinocereus rigidissimus*. Bij deze planten komt een verscheidenheid aan kleuren in de bedoorning voor, van wit via oranje naar rood. Blijkbaar zit deze variatie in het genetisch materiaal van deze soort. Verder vonden we ook *Agave parryii* en één kleine plant van *Echinocereus fendleri* var. *rectispinus*. Na

Echinocereus ledingii in het park ten zuidwesten van Safford (Graham Mountains)

deze stop gingen we snel verder naar ons uiteindelijke doel van deze dag, de Graham Mountains. Zuidwestelijk van Safford namen we de weg de bergen in, waar we *Echinocereus ledingii* wilden vinden. We zagen al enkele planten vlak langs de weg, en vol optimisme stopten we bij een parkeerplaats. Hier zagen we afvalbakken die 'bear-proof' (beerbestendig) waren. Er kwamen hier dus zwarte beren voor en dhaar werden we toch een beetje onrustig van. Maar ons verlangen om *E. ledingii* te zien (en dan niet vlak langs de weg) was groter dan onze angst voor eventuele beren en we gingen op weg. Het pad dat we gekozen hadden verdween echter, en op sommige plaatsen moesten we ons door behoorlijk dicht struikgewas heen worstelen om verder te komen. Na anderhalf uur kwamen we tot de beslissing dat we een verkeerde kant op waren gegaan, want we hadden agaves en opuntia's gezien, maar geen enkele *Echinocereus*. We besloten daarom op onze schreden terug te keren. Weer bij de parkeerplaats aangekomen gingen we nu een andere kant op. Weer moesten we ons door struikgewas heen worstelen maar

toen we een droge beek hadden doorkruist, zagen we onze eerste groep van *E. ledingii*. Uiteindelijk kwamen we bij een vrij steile helling aan, waarop een fors aantal exemplaren van *E. ledingii* groeiden, zowel jonge planten van enige centimeters als groepen van 12-15 stammetjes. We besloten aan de andere kant van de heuvel af te dalen omdat die kant er wat toegankelijker uitzag. Na de afdaling kwamen we tot onze stomme verbazing vlakbij de auto aan. We hadden ons dus veel moeite kunnen besparen door gelijk deze helling te beklimmen!

(wordt vervolgd)

Boekenburglaan 54, 2215 AE Voorhout.

26e I.O.S. CONGRES

Joop van Alten

Zürich, 20 tot 25 maart 2000.

Succulenta is lid van het IOS en ons bestuur wilde graag, dat onze vereniging ook daar acte de presence gaf en had voor dit doel een lid van de redactie uitgekozen. Zij moest dan maar uitmaken, wie er naar toe ging. Eerlijk gezegd was de animo niet erg groot en alleen de hoofdredacteur kon zich niet echt verschuilen achter het excuus van geen tijd. Zodoende ging ik en achteraf gezien heb ik daar nog geen spijt van ook.

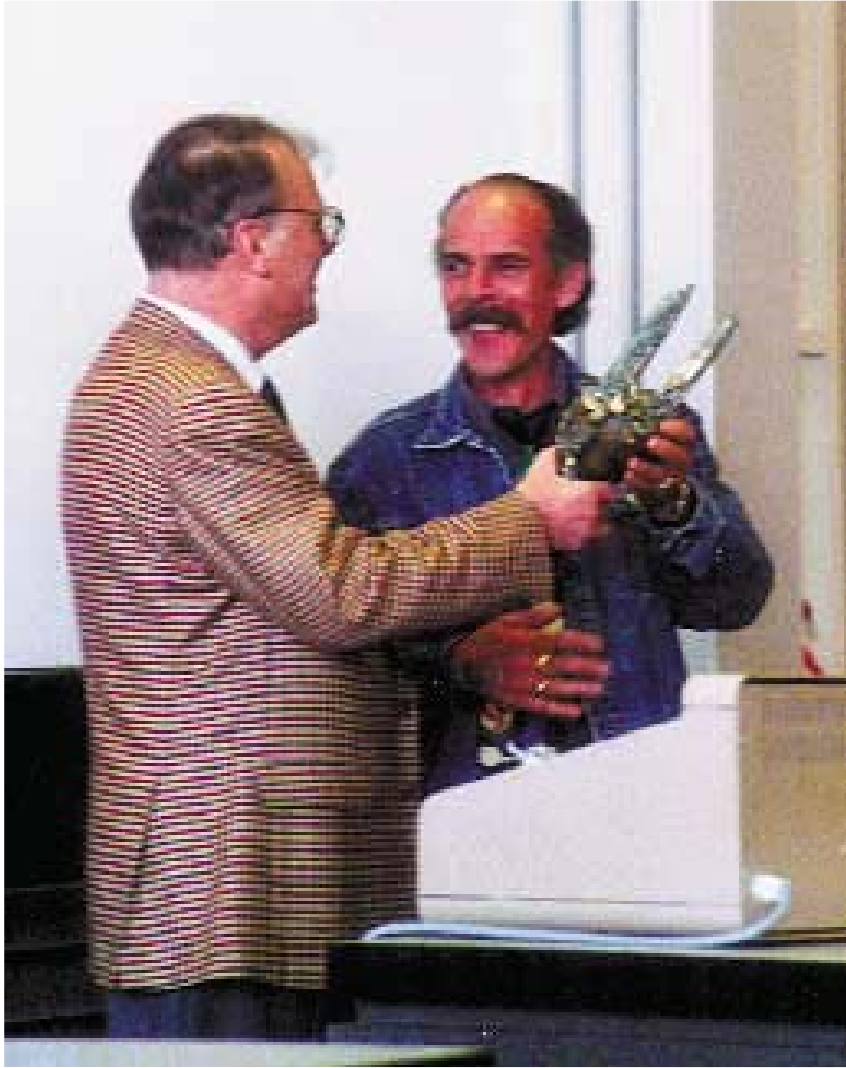
Allereerst is Zürich een boeiende stad en de Sukkulentensammlung is onvoorstelbaar. Daarover later nog meer. Het congres werd gehouden in het botanisch instituut van de Universiteit van Zürich en deze gebouwen liggen middenin de (nieuwe) botanische tuin en zo kon de (overigens zeer spaarzame) vrije tijd in een gepaste omgeving worden doorgebracht.

Op de informatiebalie werd een stapeltje aprilnummers van Succulenta neergelegd, zodat een ieder, die daar belangstelling voor had (en dat hadden de meesten) er een kon pakken. Jammer dat de leden vanaf dat moment nog drie weken op het tijdschrift moesten wachten, alvorens het in de bus viel. Als U

weet, hoe bere-trots ik ben als er weer een nummer van de pers rolt, dan begrijpt U dat ook ik dit niet zo leuk vond.

Het programma omvatte 35 (dia) voordrachten en een zestal vergaderingen. Wees maar gerust, er bleef nog net voldoende tijd over om te eten en te slapen. Een lezing duurde 30 tot 45 minuten en had als regel de resultaten van een eigen onderzoek tot onderwerp. Het waren praatjes met een plaatje en daar steek je veel van op, meer dan van een dia-lezing met 150 of nog meer dia's met gesproken titels.

Op maandag om 10 uur wordt het congres geopend en krijgt de heer Dieter Supthut de hoogste onderscheiding, die de I.O.S. kent, de Cactus-award. Dieter, die directeur van de Sukkulentensammlung Zürich was, bestuurslid I.O.S. en voorzitter van de Duitse vereniging heeft een indrukwekkende carrière achter de rug en de onderscheiding, die voor de tweede maal wordt uitgereikt, is meer dan verdiend. In mijn ogen is de 'beker' meer bijzonder dan mooi en de vergelijking met voetbalbekers dringt zich op. Lange oren, lange zuilen; het moet wel het hoogst haalbare zijn. Dieter is altijd voor de succulenten in de weer geweest en na zijn afscheid wil hij

Dieter Supthut (links) en Gideon Smith bewonderen de Cactus Award

dan ook geen succulent meer zien en zich bezig houden met andere zaken. Dat komt er nu van als je altijd met de zaken van anderen bezig bent en geen tijd hebt voor iets van jezelf!

De openingslezing is voor Wilhelm Barthlott. Hij behandelt de ongelijke soortenrijkdom in de droge gebieden. Zo heeft de Sahara minder dan 200 plantensoorten per 1000 km². Daarentegen herbergt de Namibische woestijn meer dan 1000 soorten in een even groot gebied. Stilstaand bij de cactussen stelt hij, dat van de plantenfamilies de Cactaceae het relatief grootste aantal soorten in cultuur zijn (60/70 %).

De middagzitting heeft als hoofdthema het natuurbehoud met betrekking tot succulenten. Aan het woord kwamen Wendy Strahm met een uitleg over het werk van de IUCN (International Union for Conservation of Nature), Nigel Taylor over te stellen prioriteiten voor het behoud van Oost-Braziliaanse cactussen en Jonas Lüthy met een voortgangsrapport over het (geïllustreerde) herkenningshandboek voor Cites Appendix I planten.

De volgende ochtend was het weer vroeg dag. Om half negen begint de eerste lezing en er stonden die ochtend vijf op het programma. Het thema is de verscheidenheid van succulente planten. Drie heb ik er gevolgd en de meest interessante vond ik

De traditionele groepsfoto

Foto's van de schrijver

de lezing van Stefan Porembski over het verscheidenheidpatroon van succulenten op tropische 'eiland'-bergen. Met 'eiland'-bergen worden bergen of gebergten bedoeld, die abrupt oprijzen boven het omringend landschap. Door slechtere (hardere) omstandigheden wijkt de begroeiing sterk af van de omgeving en succulenten behoren hier tot de meest prominente levensvormen.

De enige deelnemer waarmee in het Nederlands/ Afrikaans gesproken kon worden, was Gideon Smith. Hij opende de middag met 'vereenvoudig de systematiek, studie aan succulente planten in het nieuwe millennium.' In het kort komt zijn betoog op het volgende neer:

Visie met actie kan de wereld veranderen. Wetenschappers moeten niet alleen gegevens verzamelen, maar ook analyseren en het op passende wijze beschikbaar stellen aan de naar informatie hunkerende eindgebruikers. Taxonomie is niet bestemd voor zeven collega's maar voor miljoenen. De tijd

is rijp voor de toepassing van een multidisciplinaire benadering van de gegevens met het doel hieraan een groot aantal resultaten te ontleen, die de nadruk leggen op de toepassingsmogelijkheden in een snel ontwikkelende maatschappij.

Tijdens rest van de middag worden succulente landbouwgewassen behandeld.

De woensdag wordt gewijd aan de systematiek van de cactussen. Ted Anderson start met 'Vooruitgang, twistpunten en een voortdurende uitdaging'. Het is een verhaal over mensen, vaak geïllustreerd met een foto op dia. David Hunt behandelt gezichtspunten bij de verscheidenheid in zaad van de Cactoideae. Bij de strategie van de zaadverspreiding valt hier herhaaldelijk de naam van Rob Bregman. Bij deze lezing verzorgde Nigel Taylor de projectie. Dit gebeurde met een elektronische projector gekoppeld aan

Kassen in de nieuwe botanische tuin van Zürich.

een laptop. Een beetje voorlijk en de start was chaotisch. Uiteindelijk kwam alles goed. Onder ons gezegd: MSWord-tabellen op deze wijze geprojecteerd zien er niet uit en leggen het duidelijk af tegen opgemaakte exemplaren. Verder op de dag komen de moleculen uitgebreid aan de orde. Mevrouw Irina Vassiljeva van de botanische tuin in St. Petersburg behandelde het thema: 'Naar een revisie van het geslacht *Parodia*'. Daar zullen liefhebbers echt blij van worden, maar gezien de inhoud van dit betoog duurt het ook nog wel even. Na zesenehalf uur zat het er voor vandaag weer op.

Donderdagochtend was het weer vroeg uit de veren. De eerste lezing begon reeds om halfnegen en de reistijd van het hotel naar het botanisch instituut bedroeg bijna een uur! De ochtend was weer gewijd aan de systematiek van de cactussen en de middag aan de verscheidenheid van succulenten en waren de andere succu-

lenten aan de beurt. Een heel aardige spreekbeurt was er door het echtpaar Fitz Maurice uit Mexico. Zij spraken over *Mammillaria*, serie *Stylotela*. In de loop der jaren hebben zij hiervan 360 populaties bestudeerd, verspreid over 350.000 km² en 13 Mexicaanse staten. In al die jaren verzamelden zij een enorme hoeveelheid materiaal en gegevens. Zij zetten zich af tegen Europese auteurs, die deze op grond van een of enkele exemplaren classificeerden. Zij zijn van mening, dat DNA-onderzoek een aanvulling moet zijn op hun morfologische (leer van vorm en bouw) studies. Er is heel veel variabiliteit en er zijn, volgens hen, veel lumpers (zij, die overeenkomsten zoeken i.p.v. verschillen) nodig, want anders blijven we aan de gang. Na 7 (van de 9) voordrachten hield ik het vandaag voor gezien.

Slot volgt.

Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere.

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

Aloe, het tijdschrift van de vetplantenvereniging van Suid-Afrika (**36-2 & 3, 1999**) bevat de nieuwbeschrijving van *Bulbine lavrani* Williamson en Baijnath.

Een andere nieuwe soort, *Tylecodon nigraulis*, wordt voorgesteld door Williamson en van Jaarsveld. Peckover en van Wijck beschrijven *Brachystelma molaventi* als nieuwe soort. Craib schrijft over de cultuur van Othonna's. Bayer houdt zich bezig met *Haworthia incurvata* en Williamson beschrijft de herontdekking van *Cheirdopsis schinziana*.

Het Italiaanse **Piante Grasse (19-3, 1999)** brengt het eerste deel van een uitgebreid artikel over *Notocactus* door Schleiter. Arpini behandelt *Echinocereus palmeri*.

Het Franstalige tijdschrift **Succulentes (23-1, 2000)** bevat al weer een nieuwbeschrijving van Rauh: *Euphorbia analavelonensis*. Vilardebo schrijft over de ecologie van *Melocactus intortus*. De succulentenrijkdom van zuidelijk Afrika vormt het onderwerp van een bijdrage door van Jaarsveld.

Het Duitse **KuaS (51-3, maart 2000)** opent met een bijdrage van Lüthy over de taxonomie van *Mammillaria zephyranthoides*, waarin de auteur en passant *M. heidiae* omcombineert tot subspecies onder eerstgenoemde soort.

Rauh brengt de nieuwbeschrijving van *Aloe steffaniana*, een nieuwe, geelbloeiende soort uit Madagascar. Hochstätter stelt wederom een aantal soorten uit het geslacht *Sclerocactus* voor. Schnabel wijdt een artikel aan de cultuur van *Welwitschia mirabilis*.

Het Tjechische tijdschrift **Kaktusy (36-1, 2000)** brengt, behalve een divers assortiment aan succulentenleesvoer, een 'special', die geheel gewijd is aan het geslacht *Weingartia*, geschreven door Karl Augustin. Deze kenner van Zuid-Amerikaanse cactussen tracht hier de status van *Weingartia* als apart geslacht staande te houden en zet zich af tegen de incorporatie van het geslacht *Weingartia* binnen het genus *Rebutia* s.l. Hij erkent de heterogeniteit van het genus en tracht de planten te verdelen in een noordelijk - en een zuidelijke groep, waarbinnen verschillende vormgroepen existieren. Dit 32 pagina's tellende katern is bovendien rijkelijk geïllustreerd.

In het Amerikaanse **Cactus & Succulent Journal (72-1, 2000)** treffen we een aantal nieuwbeschrijvingen aan: Lavranos en Collette brengen een aantal nieuwe Aloe's uit Saoedi-Arabië, te weten *Aloe pseudorubroviolacea*, *A. porphyrostachys*, *A. cephalophora*, *A. parvicoma*, *A. armatissima* en *A. hijazensis*. Areces-Mallea publiceert *Melocactus praerupticola* als nieuwe soort.

Sansevieria masoniana wordt door Chahinian ten doop gehouden. Areces brengt *Opuntia picardae* over naar het geslacht *Consolea* en geeft tevens een sleutel op dit geslacht, voor zover het voorkomt op Hispanola.

In de rubriek 'What 's new' struikel ik over een aantal nieuwbeschrijvingen uit het tijdschrift **Acta Botanica Mexicana: Echeveria calderoniae** Perez-Calix (38, 1997), *Thompsonella xochpalensis* Gual et al. (40, 1997), *Sedum clausenii* Perez-Calix (43, 1998), *Sedum mocinianum* Perez-Calix (44, 1998) en *Pachyphytum machucaae* Garcia, Glass en Chazaro (47, 1999).

Rinkslag 17, 7711 MX Nieuwleusen.

MAMMILLARIA HUMBOLDTII

Stefan Nitzschke

Op de voorpagina is een foto afgebeeld van een *Mammillaria humboldtii* Ehrenberg, genomen op de groeiplaats bij Jilos. De planten op deze groeiplaats komen niet in alle kenmerken overeen met de planten die ten grondslag hebben gelegen aan de nieuwbeschrijving. De planten die Ehrenberg eind 1839 vond en in 1840 beschreef, zijn thans ook aanwezig in onze verzamelingen en behoren tot een wat kleinere en meer spruitende vorm van *M. humboldtii*. Verder wordt in de cultuur nog een meestal niet spruitende vorm aangetroffen die in te-

Mammillaria humboldtii. Foto van de schrijver

genstelling tot de afgebeelde plant een ruigere bedoorning heeft. Van al deze in de cultuur aanwezige planten zijn goed van elkaar gescheiden vindplaatsen in Mexico bekend.

Onze inheemse gids, die ons naar de groeiplaats bij Jilos bracht, vertelde ons dat andere cactusliefhebbers, die hij enkele weken voor ons naar deze groeiplaats had geleid, een prachtige cristaat van *M. humboldtii* hadden gevonden. Helaas konden we deze cristaat ondanks verwoede pogingen, niet meer vinden. Het was evenwel al een grote vreugde voor ons om in november deze planten in bloei aan te treffen.

In zijn *Mammillaria Handbook* uit 1945 vermeldt Craig dat er, volgens informatie van Schmoll, op één vindplaats zelfs hybriden tussen *M. humboldtii* en *M. schiedeana* zouden groeien. Wij hebben beide soorten op een groeiplaats te zamen in bloei gezien, maar afwijkende vormen of tussenvormen, die als hybriden aangemerkt zouden kunnen worden, konden wij niet waarnemen.

In de cultuur stelt *M. humboldtii* geen bijzondere eisen. Wel is het aan te raden de planten vanwege hun dichte bedoorning regelmatig te onderzoeken op de aanwezigheid van ongedierte zoals spint.

Vertaling: Ludwig Bercht

**Potsdamerweg 15,
D 53859 Niederkassel Dld.**

Neolloydia johnsonii

Foto's van de schrijver

RONDJE CALIFORNIË

Theo Roeters

Op 22 Juni vertrokken we, (ikzelf, mijn vrouw en 2 kinderen), richting Californië voor een vakantie van drie en een halve week. De route was vantevoren ongeveer uitgezet maar verder was er niets besproken. Het was ook geen succulenten expeditie, maar ik was natuurlijk wel benieuwd naar wat er te zien en te vinden was.

Onze startplaats was San Francisco alwaar we de volgende dag een georganiseerde city tour gemaakt hebben. In één dag is het natuurlijk onmogelijk om alles te bezoeken. Een kleine greep uit de bezienswaardigheden in San Francisco is: een tiental musea, Golden Gate Bridge, Chinatown, Alcatraz Island, Fisherman's Wharf enz. Op een stopplaats in onze route hadden we de keuze uit de Japanse theetuinen of de botanische tuin. Unaniem gingen we snel, een half uur is zo om, richting botanische tuin. Tijdens dit vluchtige bezoek troffen we verschillende soorten aloë's, dudleya's en senecio's aan. Na

een praatje met een van de medewerkers was het mij niet mogelijk zonder een paar aloë-stekjes de botanische tuin te verlaten. De stekjes hebben het niet overleefd. Na een week of drie in de koffer te hebben gezeten waren ze te verdroogd om ze nog aan de wortel te krijgen.

De volgende dag vertrokken we vanuit San Francisco richting Yosemite National Park. De eerste kennismaking met de succulenten onderweg, over Local Route 22, was een groot bord met de tekst 5000 succulenten. De rem ging erop en natuurlijk werd er een bezoek gebracht aan deze kwekerij. Het aantal van 5000 was te veel van het goede maar een paar duizend planten waren er wel te bewonderen. De eigenaar (hij bleek Nederlander te zijn) was, zo vertelde zijn dochter ons, 44 jaar geleden naar Amerika verhuisd. Hij was zelf helaas niet thuis. Na het bewonderen van de planten zowel binnen in de kas als buiten rondom het huis en het uitwisselen

Ferocactus cylindraceus

van E-mail adressen vertrokken we weer verder richting Yosemite national park. Het park is 760,00 acres groot en biedt voor elk wat wils. Ongeveer 800 mijl aan wegen en paden zijn er uitgezet, langs uiteenlopende klimatologische omstandigheden, hoogtes en bezienswaardigheden, waaronder watervallen en grotten. Velen, voornamelijk jongeren, zie je dan ook rondtrekken, met een rugzak om, van camping naar camping. In Yosemite national park werden de eerste succulenten gevonden. Het betrof hier voornamelijk verschillende soorten Opuntia's, Yucca's en Agaven. Niet alleen planten maar ook beren en poema's kun je er tegenkomen. Nog elk jaar worden er ongeveer 1800 auto's opengebroken door beren op zoek naar voedsel.

Na Yosemite gingen we richting Death Valley. In Bishop troffen we de volgende

Nederlander aan. Dit keer was het de plaatselijke bakker. Naast brood en gebak werd de etalage ook gevuld met onze Delftsblauwe molens en klompen.

Verder richting Death Valley, de naam zegt het al, de temperatuur bevestigt het. Death Valley is een van de heetste plaatsen op de wereld. De luchttemperatuur is in de zomermaanden vaak meer dan 50° C terwijl de grondtemperatuur daar nog eens 50% boven ligt. Er valt weinig water maar in de hoger gelegen delen ligt van november tot mei een laagje sneeuw. Ongeveer 1000 plantensoorten kun je in het park tegenkomen, waarvan er 21 endemisch zijn. Deze grote verscheidenheid is te danken aan verschillende factoren. Een van deze factoren is de natuurlijke omgeving, die varieert van hete alkalische vlaktes in de valleien tot subalpine regionen rond de hoogste gebieden, Panamint Mountain. Een tweede factor is het grote aanpassingsvermogen van de planten aan de klimatologische omstandigheden. In Death Valley groeien echter meer verschillende soorten marsh grassen dan cactussoorten. In de winter, wanneer de balans tussen regen en temperatuur in evenwicht is staan de valleien vol met wilde bloemen. Ook een groot aantal reptielen en vogels bevolken Death Valley. Het grootste probleem van de dieren is het verkrijgen van voldoende water, vandaar dat de meeste activiteit te vinden is rond verschillende waterbronnen. Tijdens ons bezoek schommelde het kwik ongeveer rond de 49° C en echt prettig om de koelte van de airco te verlaten was het niet. Ook waren er vanuit de auto weinig planten te zien. Wil je echt op zoek naar planten dan zul je de locatie moeten weten en voldoende water moeten meenemen. Geadviseerd wordt om per persoon zo'n 9 liter mee te nemen.

Verder richting Las Vegas. De opuntia's verschenen in grote aantallen. Plotseling waren ze daar, berghellingen vol met de ons bekende bollen, ferocactussen waarschijnlijk de soort *F. wislizenii*. Gestopt,

Agave spec.

maar de teleurstelling was groot toen bleek, dat een riviertje het onmogelijk maakte om de hellingen te bereiken. Al snel klonk het: "Kom op pap het lukt toch niet". Dan maar verder richting Las Vegas. Ook in Las Vegas geen geluk aan de goktafels, maar dit was ingecalculerd. Wel schitterende hotels, die met elkaar wedijveren, om toch maar de grootste en meest indrukwekkende shows te hebben.

Vanuit Las Vegas naar Zion National Park en Bryce Canyon (Het rondje Californië omvat dus ook Nevada, Utah en Arizona red.). Zion National Park is rijk aan schitterend gekleurde rotsformaties. Ook het planten- en dierenrijk is er volop vertegenwoordigd. Voornamelijk in lente en herfst is het park een eldorado van wilde bloemen. Ook de cactussen zijn er vertegenwoordigd. Je komt er verschillende soorten opuntia's tegen. Een van de belangrijkste vertegenwoordigers van het dierenrijk is de roadrunner. Zonder vaak te stoppen ging het verder in de richting Bryce Canyon. Het aantal planten dat te zien was nam fors toe hetgeen vooral de verschillende soorten opuntia's en echino-

cereussen betrof. Echter om de juiste naam bij een plant te bedenken, ontbreekt mij de kennis. Bij de rotsformaties van Bryce Canyon viel Zion National Park in het niets. Vanuit verschillende uitkijkpunten kun je bij helder weer wel 100 mijl ver kijken. Een van de mooiste punten is Sunset Point van waar je in het Bryce Amphitheater kijkt. Ook Agua Canyon is schitterend. Hier de contrasten van licht en kleuren in de rotsen. In het park staan zo'n 400 verschillende soorten wilde bloemen, waaronder gentiaan, bellflower, gilia en manzanita.

Vanuit Bryce Canyon terug via Glendale naar Lake Powell. Hier is het een komen en gaan van de waterrecreanten. We hebben overnacht in Page en vertrokken de volgende dag richting Grand Canyon. Hier hebben we de North Rim (rand) bezocht. Hemelsbreed ligt deze 10 mijl van de South Rim, maar over de weg is dat een afstand van 215 mijl. Op de weg naar boven werden we overvallen door een enorme hagelbui, waardoor het wegdek in een ijsbaan veranderde. Na een kwartiertje klaarde het weer op en konden we onze weg vervolgen. Een mijl verder was de weg

Escobaria alversonii

kurkdroog en was er geen hagelsteentje gevallen. Boven aangekomen viel het uitzicht tegen omdat de bewolking te dicht was. Wel waren er kolibries te bewonderen, die van bloem naar bloem vlogen om nectar te verzamelen.

Vanaf de Noord Rim kun je alleen via dezelfde weg terug. Wij gingen richting Flagstaff. Tot aan Flagstaff zijn er weinig motels te vinden, wat tot uitdrukking kwam in de prijzen die in Flagstaff gevraagd werden. Onder de 100 dollar is er niets te vinden. De volgende dag rustig aan gedaan tot Kingman via een stukje historische route 66. Hier ontdekte ik nog een opuntia met een schitterende witte bedoorning die stond te glanzen in de zon (waarschijnlijk *Opuntia echinocarpa* ofwel de Silver Golden Cholla). Verder richting Joshua Tree National Monument. Hier eerst het rangers station bezocht, waarbij een tuin is aangelegd met de verschillende soorten cactus-sen die in het park te vinden zijn. Toch de namen maar even genoteerd, altijd handig. Al snel hierna stond de auto weer langs

de weg en stond ik te genieten van schitterende planten, waaronder *Ferocactus cylindraceus*, *Opuntia basilaris*, *Opuntia parishii* (Dead Devil's Cactus) een *Echinocereus*-soort en waarschijnlijk *Escobaria vivipara* en dit alles op een honderd vierkante meter. Puntgave planten met een schitterende bedoorning die onder invloed van de zon nog eens extra werd geaccentueerd. Als je zo voor de eerste keer tussen verschillende soorten planten staat weet je echt niet waar je kijken moet en vind je de ene nog mooier dan de andere. Later kwam ik een eenzame plant van *Echinocereus triglochidatus* var. *mojavensis* tegen met tussen de 80 en 90 koppen. Ook deze plant was puntgaaf. Wat mij echter wel opviel bij de *echinocereus*planten was, dat de meeste planten geen bloemen of oude bloemresten bevatten. Verderop kwam ik een soort christusdoorn tegen die *Fouquieria splendens* bleek te zijn. Ook planten van *Opuntia echinocarpa* waren in grote getale aanwezig. Bij een volgende stop viel mijn oog op een rood bloemstengeltje dat zomaar uit de grond bleek te komen. Na thuiskomst de folders nog eens nagekeken. Het zou mogelijk de bloeiwijze van *Dudleya saxosa* kunnen zijn geweest, waarvan de rozet dan onder het zand moet hebben gezeten. Ook is er in de lente een groot aantal wilde bloemen te bewonderen, als regen de groei en bloei heeft gestimuleerd (*Hesperocallis undulata*, *Camissonia claviformis*, *Eriophyllum wallacei*, *Datura wrightii*, *Lupinus odoratus*, *Castilleja angustifolia* en nog vele andere). Bijna zou je het vergeten, maar natuurlijk ook volop planten van *Yucca brevifolia*, de planten waaraan Joshua Tree zijn naam dankt. Ook het dierenleven is er volop vertegenwoordigd. Door de aanwezigheid van ratelslangen, tarantula's, coyote, bobcat, uilen en adelaars en natuurlijk verschillende prooidieren zoals konijnen en kangaroo-ratten valt er ontzettend veel te zien. Volgens de verkregen folder zou er ook een schitterende cactustuin zijn aangelegd. Deze mochten we

Echinocereus engelmannii

natuurlijk niet missen. Dit was echter een domper op wat we in de vrije natuur al hadden gezien. De gehele tuin bestond uit honderden Silver Cholla's (*Opuntia bigelovii*) met hier en daar een echinocereus engelmannii.

Vanuit Joshua Tree werd verder gereden naar het westen, waar de kinderen volop genoten van Sea World (San Diego) en Disney (Los Angeles). Op deze route vond ik nog *Opuntia fulgida*, een mooie struik met groen geribde takken. In het Puddingstone reservoir nabij Los Angeles is ook een populatie van *Opuntia ficus-indica* te vinden.

De laatste week rustig langs de kustweg, genietend van de zon en de branding, terug gereden naar San Francisco. In Santa Barbara stond ons motel vlak naast een tuincentrum en ook daar ben ik een kijkje wezen nemen. Verwonderd heb ik staan kijken naar een 20 tal verschillende soorten Echeveria's iets wat je hier nooit tegen komt. Ik kon er geen ontdekken die nog niet in mijn verzameling staat. Wel viel mijn oog op 2 Aloë's die ik nog nooit gezien had. Schitterende donkergroene rozetten

met zowaar een etiket en de naam *Aloë polyphylla*.

Vanuit San Francisco vertrok ons vliegtuig weer richting Amsterdam. Eens hopen we er nog eens terug te keren, dan zal zeer zeker de voorbereiding met betrekking tot het vinden van planten een stuk beter zijn.

Ondertussen geniet ik nog dagelijks van de gevonden en gefotografeerde planten. De screensaver op de computer toont mij om de 15 seconden opnieuw al het moois uit Amerika.

Literatuur

- Benson, L. (1982). The cacti of the United States and Canada. Stanford University Press, Stanford.
- Fisher, P. C. (1989). 70 Common cacti of the southwest. Southwest Parks and Monuments Association, Tucson.

Julianastraat 11, 5151 VT Drunen

AGAVEN: WHAT'S IN A NAME?

DEEL 5: CARIBISCHE GEBIED/ZUID-AMERIKA

Peter J.K. Kuppen

In dit deel komen de agaven aan bod die te vinden zijn in het Caribische gebied en Zuid-Amerika. Dit zijn uitsluitend soorten van het subgenus *Agave*. Naar hedendaagse maatstaven is de naamgeving van deze agaven nog grotendeels een onontgonnen gebied. Het laatste goede overzicht van deze groep stamt uit het begin van de vorige eeuw.

Agave, de overige soorten

Helaas heeft Gentry in zijn overzicht van de agaven (Gentry, 1982) niet die van het Caribische gebied en Zuid-Amerika meegenomen. Die lagen mogelijk teveel uit de route voor zijn veldonderzoek. De meest recente overzichtswerken van deze agaven stammen al van heel lang terug. Het meest compleet, voor wat betreft dit gebied, is nog steeds het boek van Trelease uit 1913 (*Agaves in the West Indies*) en het boek van Berger uit 1915 (*Die Agaven*). Het boek van Berger is mede gebaseerd op het genoemde boek van Trelease en is daarom hier als uitgangspunt genomen. Na dit boek zijn nog een aantal publicaties met nieuwe gegevens over de agaven van dit gebied verschenen. Het boek van Berger is overigens in 1988 heruitgegeven, uitgebreid met een vergelijking van de naamgeving volgens Berger en Gentry en een serie kleurenfoto's.

Veranderingen in het post-Bergertijdperk

Qua naamgeving staan de agaven van het Caribische gebied en Zuid-Amerika los van de overige agaven, als beschreven door Gentry. Dat is niet omdat het een afzonderlijke groep zou zijn, maar omdat nog niemand de agaven uit dit gebied en die van het vasteland recentelijk als een

groep bestudeerd en ingedeeld heeft. Echter sinds het boek van Wijnands (1983), besproken in het vorige deel van deze serie, is er een link. Hij beargumenteert in dat boek dat *A. angustifolia* in feite *A. vivipara* genoemd moet worden, welke laatste naam daarmee niet alleen voorkomt in de lijst van de agaven van het hier besproken gebied, maar ook in die van het vasteland. Het is misschien nog wel de vraag of we het daarbij over dezelfde agavesoort hebben. Gezien het zeer grote verspreidingsgebied van deze soort (Gentry, 1982) hebben we hier mogelijk te maken met een soort met vele lokale variëteiten (Wagenaar Hummelinck, 1984).

De naamgeving van de agaven in het Caribische gebied is een stuk lastiger dan die van het vasteland. Dit komt o.a. omdat er veel minder onderzoek verricht is in dit gebied. Elke locatie kent door het natuurlijke isolement van de eilanden zo'n beetje zijn eigen typische populatie. Vele soorten zullen echter nauw verwant zijn aan elkaar, maar hebben door verschillen in lokale omstandigheden een iets andere ontwikkeling doorgemaakt.

Diegene die na Trelease veruit het meeste onderzoek gedaan heeft naar de agaven uit dit gebied is de Nederlander P. Wagenaar Hummelinck. Hij heeft de agaven die voorkomen op de Caymaneilanden, de Nederlandse Antillen en een gedeelte van Zuid-Amerika nauwkeurig bestudeerd. O.a. in *Succulenta* zijn daarover verschillende series van publicaties verschenen (Wagenaar Hummelinck, 1984/1985; 1986/1987; 1993).

Trelease beschouwde de agavenpopulatie op elk afzonderlijk eiland of eilandengroep als één sectie (Trelease, 1913). Dit

Agave vivipara cv. Marginata, voorheen A. angustifolia cv. Marginata. De vraag is of deze soort inderdaad nauw verwant is aan A. vivipara, zoals deze van nature voorkomt in het Caribische gebied. De foto is gemaakt in Phipps Conservatory, een botanische tuin in Pittsburgh, PA, USA. Foto's van de auteur.

is zeker niet altijd terecht. Zo gaf Wagenaar Hummelinck aan dat hij *A.eggersiana* (behorend tot de Caribaeae) niet kon onderscheiden van *A.missionum* (behorend tot de Antillanae) (Wagenaar Hummelinck, 1986). Ook de *Viviparae* zijn niet altijd even duidelijk van de Caribaeae te onderscheiden (Wagenaar Hummelinck, 1993). Een ander probleem is dat diverse agavensoorten door mensen in de loop der tijd buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied gebracht zijn. Voor agaven die voor de oorspronkelijke bewoners van Amerika van nut waren gebeurde dit al lang voordat Columbus Amerika ontdekte. Trelease beschreef drie soorten die volgens hem van het vasteland op de eilanden geïntroduceerd zijn: *A. angustifolia* (volgens Wijnands (1983) te benoemen als *A. vivipara*), *A. fourcroydes* en *A. sisalana* (Trelease, 1913). Sommige soorten, die door introductie op een nieuwe plaats geïsoleerd voorkwamen, hebben zich door langdurige isolatie en aanpassing aan nieuwe

omstandigheden anders ontwikkeld dan de soort in het oorspronkelijke verspreidingsgebied. Zo beschreef P. Wagenaar Hummelinck *A.sisalana* f. *pedicellata*, van de Cayman Eilanden als een afzonderlijk te onderscheiden vorm van *A.sisalana*, zoals die voorkomt op het vaste land van Amerika (Wagenaar Hummelinck, 1984).

Naast de hierboven genoemde vorm van *A. sisalana* zijn er nauwelijks nieuwbeschrijvingen. In 1936 beschreef Wagenaar Hummelinck (1936a) *cabaicensis* en *cuebensis* als variëteiten van *A.vivipara*. Later beschouwde hij deze echter vanwege feitelijk geringe verschillen niet langer als afzonderlijke soorten (Wagenaar Hummelinck, 1993).

Toekomst

Nader onderzoek is vooral voor de agaven uit dit gebied zeer gewenst. In de bovenstaande tekst zijn al vele problemen met de naamgeving van deze agaven aan-

gestipt. Er zou een nieuwe indeling gemaakt moeten worden, waarbij de soorten van het Caribische gebied/Zuid-Amerika en die van het vasteland als één groep beschouwd worden. De indeling van Gentry zou daarbij als uitgangspunt kunnen dienen om de overige soorten bij in te passen.

Diverse soorten moeten beter beschreven worden: Berger gaf al aan, o.a. voor *A. intermixta*, dat vele gegevens nog ontbreken (Berger, 1915). Waarschijnlijk zal dan blijken dat diverse soorten geen afzonderlijke soort zijn, maar vallen binnen de variatie van een soort (Wagenaar Hummelinck, 1936b).

Tabel 5. Groepering en naamgeving van *Agave*, subgenus *Agave* van het Caribische gebied en Zuid-Amerika. Alleen de namen zijn weergegeven. De volledige naambeschrijvingen inclusief de oorspronkelijke referenties zijn terug te vinden in de genoemde referentie in de laatste kolom (Hierbij staat W.H. voor Wagenaar Hummelinck!).

sectie	species	synoniem(en)	referentie
Antillanae	<i>acicularis</i>		Berger, 1915
	<i>anomala</i>		Berger, 1915
	<i>antillarum</i>		Berger, 1915
	<i>grisea</i>		Berger, 1915
	<i>harrisii</i>		Berger, 1915
	<i>intermixta</i>		Berger, 1915
	<i>legrelliana</i>		Berger, 1915
	<i>longipes</i>		Berger, 1915
	<i>missionum</i>	eggersiana	W.H. 1986
	<i>portoricensis</i>		Berger, 1915
	<i>shaferi</i>		Berger, 1915
	<i>sobolifera</i>	morrisii	W.H. 1984
	<i>sobolifera</i> f. <i>spinidentata</i>		W.H. 1984
	<i>underwoodii</i>		Berger, 1915
Antillares	<i>albescens</i>		Berger, 1915
	<i>brittoniana</i>		Berger, 1915
	<i>papyrocarpa</i>		Berger, 1915
	<i>willdingii</i>		Berger, 1915
	<i>tubulata</i>		Berger, 1915
Bahamanae	<i>acklinicola</i>		Berger, 1915
	<i>bahamana</i>		Berger, 1915
	<i>braceana</i>		Berger, 1915
	<i>cacozela</i>		Berger, 1915
	<i>indagatorum</i>		Berger, 1915
	<i>millspaughii</i>		Berger, 1915
	Caribaeae	<i>barbadensis</i>	
<i>caribaeicola</i>		caribaea; grenadina; medioxima; unguiculata; ventum-versa	Howard, 1979

(Caribaea)	dussiana eggersiana karatto	montserratensis missionum nevidis; obducta; trankeera; vangrolae	Howard, 1979 W.H. 1986 W.H. 1986/7en 1993
Columbianae	scheuermaniana cundinamarcensis wallisii		Berger, 1915 Berger, 1915 Berger, 1915
Inaguenses	inaguensis nashii		Berger, 1915 Berger, 1915
Viviparae	arubensis boldinghiana cocui cocui var. cucutensis cocui var. laguayrensis evadens petiolata rutteniae vivipara	vicina; vivipara var. cabaiensis; vivipara var. cuebensis	W.H. 1936a Berger, 1915 Berger, 1915 W.H. 1936a W.H. 1936a W.H. 1936a Berger, 1915 Berger, 1915 W.H. 1936a W.H. 1993

Literatuur

- Berger, A. (1915). Die Agaven. Beiträge zu einer Monographie. Verlag Gustav Fischer, Jena.
- Berger, A. (1988). Die Agaven. Beiträge zu einer Monographie, met een aanvulling. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- Gentry, H.S. (1982). Agaves of Continental North America. The University of Arizona Press, Tucson.
- Howard, R.A. (1979). Flora of the Lesser Antilles. Volume 3, Monocotyledoneae, p485-492.
- Trelease, W. (1913). Agave in the West Indies. Memoirs of the National Academy of Sciences, Volume XI, Washington.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1936a). Note on Agave in Aruba, Curaçao, Bonaire and some parts of the South American continent. Recueil des Travaux Botaniques Néerlandais 33, p223-249.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1936b). Note on Agave in the Netherlands West Indies and North Venezuela. Recueil des Travaux botaniques néerlandais 35, p14-28.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1984/1985). Agavenproblemen op de Cayman-Eilanden: Agave sobolifera - A.sisalana - A.angustifolia (I-V). Succulenta 63(9): 206-212; 63(10): 226-228; 63(11): 259-263; 63(12): 277-282; 64(1): 9-11.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1986/1987). Agavenproblemen op de Bovenwindse Eilanden der Kleine Antillen (I-IX). Succulenta 65: 138-142; 65: 161-164; 65: 215-219; 66(1): 11-13; 66(3): 65-69; 66(6): 127-132; 66(9): 187-189; 66(10): 205-211; 66(12): 265-270.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1993). Agaven op Curaçao, Aruba en Bonaire (1-3). Succulenta 72(1): 5-11; 72(3): 104-109; 72(5): 214-223.
- Wijnands, D.O. (1983). The botany of the Commelins. Balkema, Rotterdam.

A. sisalana, deze komt veelvuldig voor op de eilanden van het Caribische gebied, maar is daar waarschijnlijk ingevoerd. De foto is genomen in Burgers' Desert van Burgers' Dierenpark in Arnhem, een plaats waar het voor succulentenliefhebbers aangenaam vertoeven is.

Het volgende deel van deze serie is de laatste aflevering en gaat o.a. over hybriden.

**Doornenburg 108, 2402 KG Alphen aan den Rijn
e-mail: kuppen@zonnet.nl**

WERNER RAUH

Tijdens het afsluiten van dit nummer vernamen wij, dat prof. Dr. Werner Rauh op 7 april j.l. is overleden. Hij is 86 jaar geworden. Zo mogelijk besteden wij in een volgend nummer meer aandacht aan het afscheid van deze grote kenner van Succulente planten.

DE REDACTIE.

SUMMARY

Paul Klaassen

Page 98

Ton Pullen opens the June issue, fantasising what the world will look like in 10-20-30 years time. He thinks that there will be a greater interest to grow botanical species and cultivars and hopes that DNA analysis will bring some clarity to the relationships of species, but fears that only the nature of the arguments will change.

Page 99

It is *Aeonium tabulaeforme*'s turn to feature in the junior section.

Page 100

Henk Krijnen delivers his forth article in the series 'Recommended Succulents'.

Page 102

The search for *Pachypodium* species in Madagascar concludes with a number of comments on their availability and cultivation tips for the genus.

Page 108

The genus *Echinocereus* enjoys special interest in this issue. The first of a series of articles entitled 'From bud to flower' by Albert Pilot is dedicated to *Echinocereus subinermis*.

Page 111

Wim Alsemgeest explains how to graft very young seedlings on *Echinopsis* hybrids. He is extremely enthusiastic about the results that can be achieved.

Page 115

Johan Pot wrote a tribute for Nol Brederoo, one of the big names of Succulenta.

Page 117

Mammillaria does not want to fall behind *Echinocereus* and also has two articles dedicated to it. The first, by Ton Pullen, features *M. sphaerica*.

Page 119

And on to the second *Echinocereus* article, this time by Robert Mayer. Species can demonstrate a range of variability and Robert confirms this by looking at the different forms of spination found in *Echinocereus viridiflorus* var. *davisii*.

Page 122

Jos Huizer is still talking about his trip to Arizona and New Mexico. You may already have guessed that he too is a fan of the genus *Echinocereus*.

Page 127

Your Editor represented Succulenta at the recent I.O.S. Conference in Zürich. Here is the first part of his impressions.

Page 131

A map of exchange journals from other societies is passed around the members of the editorial team to ensure that we all keep up to date. Ton Pullen has noted the most eye catching items for you.

Page 132

Stefan Nitzschke introduces *Mammillaria humboldtii* and is also responsible for the cover drawing.

Page 133

This time two travelogues. Theo Roeters' trip goes by the title 'Around California', but who can limit himself to just one State? Not Theo.

Page 138

Peter Kuppen's discussion on the taxonomy of the Agave has reached the Caribbean, producing yet another well documented article.

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers; adreswijzigingen aan:

Inquiries about membership and receipt of issues; address changes to:

D.H.Roozegaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270

COLOFON

[Http://www.succulenta.nl](http://www.succulenta.nl)
e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:
gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:
Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom
e-mail: smitnre@worldonline.nl

Redactie:
J. van Alten (hoofdredacteur)
e-mail: vanalten@xs4all.nl
C.A.L. Bercht
e-mail: bercht@nzo.nl
R. Bregman
e-mail: bregman@bio.uva.nl
J.J. de Morree
e-mail: morree@casema.net
A.B. Pullen
e-mail: tonp@acmeander.nl
B.J.M. Zonneveld; e-mail:
Zonneveld@rulbim.leidenuniv.nl

Vormgeving: J. van Alten

Druk: PlantijnCasparie, Almere

Bij de voorplaat:

Mammillaria humboldtii. Zie het artikel op pagina 132 met de gelijknamige titel.

Foto: Stefan Nitzschke.

INHOUD

Ton Pullen	Toekomstmuziek	98
Mevr. Joop Smit	Aeonium tabulaeforme	99
Henk Krijnen	Aanbevolen succulenten 4	100
Peter van Dongen	Speurtocht naar enkele pachy- podiumsoorten in Madagascar	102
Albert Pilot	Van knop tot kelk (3) Echinocereus subinermis.....	108
Wim Alsemgeest	Een 'nieuwe' zaailing-entmethode.....	111
Johan Pot	Nol Brederoo, een bijzondere liefhebber	115
Ton Pullen	Mammillaria sphaerica.....	117
Robert Mayer	Echinocereus viridiflorus var. davisii.....	119
Jos Huizer	Een bezoek aan Arizona en New Mexico (3).....	122
Joop van Alten	26e I.O.S. Congres	127
Ton Pullen	Succulentennieuwtjes.....	131
Stefan Nitzschke	Mammillaria humboldtii.....	132
Theo Roeters	Rondje Californië.....	133
Peter J.K. Kuppen	Agaven: What's in a name deel 5: Caribische gebied/Zuid-Amerika	138
Paul Klaassen	Summary.....	143

VERENIGINGSNIEUWS

IN DIT NUMMER :

Belangrijke adressen	38
Afdelingsactiviteiten	39
In Memoriam / PR-commissie / Infomap	42
Nieuws Belgische verenigingen	43
Opendeurdagen	44
Succulentareis 2000	45
Evenementenkalender	47
In memoriam / Plantencentrale	49
Vraag en aanbod / Verenigingsartikelen	50
Statuten	52
Huishoudelijk reglement	57
Nieuwe leden	60
Jubilarissen	61
Nationale plantenkeuring	63
Advertenties	64

JUNI 2000

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

SUCCULENTA

BESTUUR

Voorzitter: B.G. van der Elst
Bondefanten 13, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
Tel. 010 - 4513176
Secretaris: J.H. Bruseker,
Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen
Tel. 0575 - 518406
Penningmeester: J.A.M. Schellart,
Clarionlaan 12, 2082 HJ Santpoort - Zuid,
2e secretaris: G. van Santbrink,
Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum,
Tel: 0251 - 672130
2e penningmeester: J.E.F. Dekeling
Fazantenveld 140, 5431 JG Cuyck
PR & Promotie: C.B. Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel. 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl
Bestuurslid: E.J.W. Smienk
P.Kooimanstraat 57, 4822 WC Breda
Tel: 076 - 5419124.

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en verhuizing en opzeggingen (vóór 1 december) schriftelijk bij de ledenadministrateur:

D.H. Roozegarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo. Tel: 0575-465270

E-mail: roozegaa@tref.nl

Lidmaatschap:

Leden Benelux	f 40,- (Bfr 750),
Hier wonende jeugdleden	f 20,-;
Duitsland	DM 50,-
Leden elders in Europa	f 55,-
Buiten Europa	f 65,- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van SUCCULENTA SANTPOORT:

In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de Postbank.

In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de Belgische postgiro.

In Duitsland: Bitte DM 50,- überschreiben nach Rechnungnr. 15.65.907/019, ABN/AMRO, Aachen, BLZ 390.10200.

INFOMAP SUCCULENTA

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties voor de infomap zenden naar:

G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

REDACTIE

Hoofdredacteur: J. van Alten.
Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
Tel: 036-5376970.

E-mail: vanalten@xs4all.nl

Redactiesecretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE
Bennekom. Tel:0318-430099. Fax:0318-430102

E-mail: smitnre@worldonline.nl

Kopij voor het tijdschrift zenden aan het redactiesecretariaat.

Verschijnt 6 maal per jaar in de even maanden.

VERENIGINGSNIEUWS

Kopij voor het verenigingsnieuws voor de 15e van de even maanden zenden naar:

A.C.M. van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.

E-mail : a.zuijlen@tref.nl

Advertentietekst en opgave 'Vraag en aanbod' zenden voor de 15e van de even maanden naar:

G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

Advertentietarieven:	1/16 pag.	f 35,=
	1/8 pag.	f 65,=
	1/4 pag.	f 100,=
	1/2 pag.	f 160,=
	1/1 pag.	f 275,=

OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK

W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,
7391 XM Twello. Tel 0571-272841.

CLICHÉFONDS

J. Schraets, Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen. Tel. 077-4732913

DIATHEEK

J. Deckers, Dorpsstraat 99,
6441 CC Brunssum. Tel. 045-5272461

PLANTENCENTRALE

G.Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem
Postbankrekening 8440933

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN, BOEKEN EN GEBRUIKTE BOEKENBEURS

W. Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.
Tel. 0348-471083. Gironummer 199176
E-mail: alsemgst@knoware.nl

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

P. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@compuserve.com

AFDELINGSACTIVITEITEN

ACHTERHOEK

- juni Tentoonstelling en cactusbeurs
juli Tuinbezoek aan de heren Dibbets en Diepenbroek
aug. Vakantie
sep. Gert met een praatje + jubileum + hapje en drankje
okt. Ton Pullen : Flora van Kreta
nov. De heer Terbrugge vertelt over Afrika
dec. Spel-/dia-avond

De bijeenkomsten worden gehouden elke 2^e donderdag van de maand om 20.00 u in het E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo.

ARNHEM

- 8 juni Thema-avond
17 aug. Zomeravond bij Henny Mol
14 sep. Bijeenkomst die wordt verzorgd door enkele leden
12 okt. Najaarsverloting
9 nov. Lezing door Wim Alsemgeest over Thelocactussen

Zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp, achter het pand Floralaan 18 te Wageningen. Aanvang 20.00 uur, tel. 0317-411801

BRABANT-BELGIE

- 24 juni Busreis naar Nederland
25 aug. Ruilbeurs onder de eigen leden + enten van succulenten
29 sep. Freddy Lampo : Van Anza Borrego tot Canyonlands, deel 2
27 okt. Domine Jacobs : Baja California, reis november 1999
24 nov. Jan Wouters : Gevarieerde voorstelling door de voorzitter
22 dec. Kerstvergadering (praatcafé) met dia's, uitslagen, koffie, taart, etc.

DORDRECHT

- 8 juni Frans Noltee over een van zijn reizen
6 juli Kasje kijken in Zwijndrecht aan de Langeweg 53 bij 6 leden van de afdeling
10 aug. Kasje kijken bij Cees de Bruin
14 sep. Bespreking van het geslacht Gymnocalycium door Henri Bosman
Namen geven aan onze vetplanten
13 okt. Lezing door externe spreker
9 nov. Boekbespreking en lezing door eigen leden.

De kas van F.Noltee, Burgemeester de Bruinelaan tussen 1D en 1E te Zwijndrecht, 19.30 uur

DRENTHE

- 7 juni Kasje kijken Aaltje Greidanus
10 juni Reisje afdeling Drenthe: Bronsema van Aerle, Gelig en fam. Keizer Zuidbroek
juli/aug. Vakantie
6 sep. Kasje kijken Koert Olde
4 okt. Gezamenlijke vergadering in Beilen Spreker F.J. Warmenhoven met : Naturreis door Baja California
8 nov. (2e woensdag) Wolter ten Hoeve met: Parken in het westen van USA
6 dec. Jaarvergadering. Uitslag zaaiwedstrijd

EINDHOVEN

- 12 juni Vervalt i.v.m. Pinksteren
19 juni Open-kas-avond bij Martien Senders (vanaf 18.30 uur) en bij Jan van Dijk (vanaf 19.00 uur). Beiden te Helmond.
juli Geen clubavond i.v.m. vakantie
14 aug. Open-kas-avond in St.Oedenrode

**Plaats: Wijkgebouw 't Slot, Kastelenplein 167 te Eindhoven. Tel. : 040 - 2519768.
De zaal is open vanaf 19.30 uur.**

FLEVOZOOM

- 19 juni Kasbezoek bij leden in Lelystad en Nagele
Juli/aug. Vakantie
18 sep. Eigen bijeenkomst. Ruilen, vragen, problemen, vakantiedia's, enz.

FRYSLAN

- 3/4 juni Open dagen van de grote cactuskas met rotstuintuin in het "Bos van Ypey" te Tietsjerk, ca. 7 km oosten van Leeuwarden. Tevens bieden leden van onze afdeling hun overvloedig plantenmateriaal te koop aan.

De bijeenkomsten worden gehouden in zalencentrum Tivoli aan de Huizumerlaan in Leeuwarden en beginnen alle om 19.30u.

GOOI- EN EEMLAND

- 11 apr. Dhr. Shirley: Reis door Sulawesi

Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85, Hilversum, aanvang 20.00 uur

GORINCHEM-'s-HERTOGENBOSCH

- 19 juni Open kas vanaf 19.00 uur bij:
P.van Hilst (alpine/rotsplanten)
Johan Emmers
Nol Hoevenaar
10 juli Open kas bij eigen leden

Vaste bijeenkomstplaats: Herberg De Prins, Hoogstraat 80 in Berlicum. Aanvang 20.00u.

GOUDA

- 15 juni Ruud van Tol: De Hollandse Eilanden
juli/aug. Vakantie

Zalencentrum 't Brandpunt, Turfmarkt 58 te Gouda. Aanvang 20.00 uur

's-GRAVENHAGE

- 13 juni A.Goossens over Brazilië (omgeving Diamantina)

GRONINGEN en OMMELANDEN

- 3 juni Bezoek aan de afdeling Bremen
8 juli Leden van de afdeling IJsselstreek/Twente bezoeken
21 sep. Lezing van Martien Senders over haworthia's
4 okt. Gezamenlijke lezing met de afdeling Drenthe in Beilen: Dhr. Warmenhoven over Baja California
19 okt. Lezing door Anjo en Coby Keizer over kassen in de USA.
16 nov. Plantenkeuring en evaluatie afgelopen seizoen
21 dec. Jaarvergadering

MAAS EN PEEL

Zaal van CMC Uyterwaert, Venrayseweg 65, Venlo. Tel. zaal 077 - 3874811. Aanvang 20.00 uur. Zaal open 19.30 uur.

Bezoekdagen alleen voor leden Succulenta:

- 2 juli H.Knapen, Kortestraat 1, Asten
M.Berkhout, Hoogerstr. 11, Someren
9 juli Th.Gommans, Hondsdraf 10, Venray
30 juli W.v.Brussel, Kommerstraat 56, Someren
6 aug. A.Dorssers, Snelkensweg 28a, Sevenum
Th.Nabben, Laarweg 7, Sevenum
13 aug. J.Schraets, Geuldersedijk 2, Arcen

NIJMEGEN

- 4 juni Cactusmarkt
6 juni Kasbezoek
4 juli Kasbezoek
1 aug. Kasbezoek Jan Reijnen
5 sep. Plantenkeuring; inschrijving verloting
3 okt. Bezichtiging kassen school; zaaiewedstrijd
7 nov. Dialezing Theo Heijnsdijk
12 dec. Dialezing Ludwig Bercht

Helicon-opleidingen, MBO Nijmegen, Energieweg 19, Nijmegen. Aanvang 19.30 uur

TILBURG

- 19 juni Dia's, foto's en andere bezienswaardigheden van eigen leden.
11 sep. Spreker J.W.Huizer: "Cactussen kweken zonder verwarming"
9 okt. Spreker F.J.Warmenhoven: "Natuurreis door Baja California, deel 1"
13 nov. Walter Dams: "Enten en zaaien"
11 dec. Algemene jaarvergadering

**Kasteelhoeve, Hasseltstraat 256, Tilburg
2e Maandag van de maand, aanvang 20.00u.**

VOORNE-PUTTEN EN ROZENBURG

- juni Kasbezoek op een nog te bepalen adres

**Snackbar Petit Restaurant "t CENTRUM",
Stationsweg 14, 3233 CT Oostvoorne.
Aanvang 20.00 uur**

WEST-BRABANT

- 10 juni Opendeurdagen bij onze leden
20 aug. Jaarlijkse cactus- en vetplantenbeurs van de afdeling
2 sep. Dia's van eigen leden
9 sep. Busreis naar E.L.K., mogelijk met andere afdelingen
14 okt. "Mesemdroom, Zuid-Afrika" door Leo van de Wyngaert
11 nov. Jaarvergadering
9 dec. Cactusreizen door Mexico door Dominicus Jacobs

**Café "Marktzicht", Markt 50 in Etten-Leur.
Vergaderingen beginnen om 14.00 uur.**

IJSSELSTREEK - TWENTE

- 5 juni Uitzwermavond met kasbezoek in Zutphen bij Cor W., Frans W. en eventueel Frans H. en onderlinge ruilavond.
1 juli Excursie naar Den Haag

- 27 aug. Cactus- en vetplantenbeurs van het Oosten in Zutphen
4 sep. Avond bij Van de Meer in Ruurlo
2 okt. Lezing over reizen, vetplanten, rotstuinen door G.Borgonje.
6 nov. Uitslag zaaiwedstrijd, aspecten van het opzetten en beheren van een succulentenverzameling, bijv. kaartsystemen, zaairegistraties, gebruik computer en internet.
4 dec. Jaarvergadering

**Wijkgebouw 't Hovenhuus, Leliestraat 27,
7419 CT Deventer. Tel. 0570 - 615010**

ZAANSTREEK

- 2 juni Slotavond met kasbezoek

**Clubavonden worden gehouden in "DE
SPRINGPLANK" Saenredamstraat 34,
Assendelft, tel. 075 - 6400465 (alleen
tijdens de clubavond).**

ZUID-LIMBURG

- 6 juni Nog nader in te vullen

IN MEMORIAM JAN SLABBERS

Op 8 februari jongleden overleed na een lang ziekbed Jan Slabbers.

Jan Slabbers was in de regio Noord- en Midden-Limburg een succulentenliefhebber van het eerste uur. Met een aantal liefhebbers, waaronder Gerard Linssen, werd in 1959 de afdeling Noord-Limburg opgericht. Hijzelf was toen al een tiental jaren met de hobby bezig. Vooral op het gebied van andere succulenten had Jan een grote naam in de succulentenwereld. Hij was een autoriteit op het gebied van onder meer Haworthia's en hij gaf zijn kennis graag door aan geïnteresseerden. Helaas gebeurde dat meestal mondeling.

Hoewel hij de laatste jaren zijn hobby niet meer praktisch kon beoefenen, bleef hij in het wel en wee van Succulenta en vooral de afdeling Maas & Peel geïnteresseerd. Vorig jaar maakte hij nog een lang gedicht over 40 jaar afdeling Maas & Peel, waarin hij zijn eigen ideeën over het reilen en zeilen van de afdeling gaf.

Jan was het eerste en tot op heden enige erelid van onze afdeling. Het onderstreept zijn belang voor de de succulentenhobby in onze regio.

Jan heeft nu rust gevonden en is bevrijd van de last die het leven de laatste jaren door ziekte voor hem was. Zijn vrouw Lies volgde hem na een maand in het graf. Beiden zullen in onze afdeling dankbaar herinnerd worden.

J.A. Schraets
Voorzitter afd. Maas & Peel

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl

Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten. De leden en de afdelingen kunnen copy voor de home page aanleveren aan:

Paul C. Laney,
Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen
E-mail: pclaney@compuserve.com

INFOMAP

Afdeling De Helder:
Nieuwe voorzitter:
M.Tuithof, Commandeursplein 13
1785 NE Den Helder

PR-COMMISSIE

PROMOTIEMATERIAAL

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten:

- Tasjes met het verenigingslogo:
F 5,- (korting voor afdelingen)
- Stickers met het verenigingslogo:
F 1,- (korting voor afdelingen)
- Pakketjes met "oude" Succulenta's en aanmeldingsfolders
- Een promotiestand (alleen te gebruiken in samenwerking met het promotieteam)

Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie naar:

Kees Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90
1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel.: 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl

VERZAMELAARS OPGELET!

Ons tijdschrift wil in verband met een voorgenomen themanummer 'VERZAMELEN' graag in contact komen met liefhebbers, die naast hun interesse voor succulente planten ook nog andere zaken verzamelen, die op een of andere wijze met succulente planten verband houden.

Wij denken hierbij aan:
postzegels, boeken, zaad- en/of plantencatalogi, kwekers-etiketten, speldjes, stickers, affiches, dia's en/of foto's en alle andere zaken, waar we nog geen weet van hebben.

Meldt U telefonisch of per e-mail bij het redactiesecretariaat en we nemen contact met U op. Het is onze bedoeling een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het verzamelen binnen het thema succulente planten.

Tel.: 00 31 (0)318-430099 of
"smitnre@worldonline.nl"
Tot horens!

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTERVERENIGINGEN

CACTUSSEN EN VETPLANTEN V.Z.W.

- 24 juni "Gymnocalyciums" door Luwig Bercht
1 juli Beginnelingenvergadering 2 :
verspenen en enten + vragen
22 juli Nog te bepalen
29 juli Beginnelingenvergadering 3:
herkennen van geslachten + vragen
19 aug. "Inca-trail, reisverslag uit Peru" door
Leo van de Wyngaert
26 aug. Beginnelingenvergadering 4:
herkennen van geslachten + vragen
23 sep. "Kweken van moeilijke cactussen,
enten op pereskioopsis, echinoopsis"
door Wim Alsemgeest
14 okt. Beginnelingenvergadering 5:
winterberging + vragen
21 okt. "Brazilië 1997 - Bahia en Minas
Ferais" door Domien Jacobs
18 nov. "Insecten en stapelia's" door Louis
van de Meuter
9 dec. "De evolutie van mijn hobby" door
Eduard van Hoofstadt

**Lokaal Zevenbunder, Kasteellei te Wijne-
gem (Antwerpen), aanvang om 14.00 uur.**

CACTUSVRIENDEN MOL V.Z.W.

- 6 juni "Mijn verzameling" door Bruneel
Myriam, aanvang 20.00 u.
18 juni "Ruilbeurs", Gildehuis, Meerhout
Van 10.00 tot 17.00 u.
Juli en augustus verlof
5 sep. "Peru" door L.van de Wyngaert
Aanvang 20.00 u.
3 okt. Bloemenschikken voor onze dames.
Thema Allerheiligen. Aanvang
19.30u.
7 nov. Dia's van J.Smeyers en R.Driesen
Aanvang 19.30 u.
9 dec. Gezellig samenzijn. Aanvang 19.00 u.

"CACTUSWEELEN" AFD. TURNHOUT

- De maandelijkse vergaderingen hebben telkens
plaats op de eerste donderdag van de maand,
behalve in januari (vrijdag) en in augustus (geen
vergadering). Aanvang 20.00 uur
1 juni Voordracht over enten + interne
ruilbeurs
6 juli Voordracht: "Bolivië" door dhr
Ammerhausen (Oostenrijk)
7 sep. Voordracht: "Inca-trail, Peru" door
Leo van de Wyngaert
5 okt. Voordracht: "Baja California" door
Domien Jacobs
2 nov. Voordracht "Big Bend en omgeving"
door Frans Cuypers
7 dec. Wedstrijduitslagen: zaaïen, dia's en
"Plant van de maand"

**Vergaderlokaal: Café "De Koekoek",
Steenweg op Merksplas 48, 2300 Turnhout**

CACTUS FLORA LEUVEN

- 20 juni Bezoek aan tuin en serre van de
Wijnpers
2,3,4 sep. Tentoonstelling in de Kruidtuin van
Leuven
26 sep. L.Bercht: Paraguay - Frailea

**Vergadering elke 4e dinsdag van de maand
om 19.30 uur. Plaats: Provinciaal onderwijs
"De Wijnpers", Mechelsevest 84, 3000
Leuven.**

GRUSONIA

- 1-4 juni Vierdaagse reis naar Friesland
9 juni Om 20.00 uur in zaal Don Bosco te
Torhout: Mexico (deel 1) door Walter
Dams
17 juni Om 16.00 uur. Groentjes bij Moise de
Rudder, Izegemstraat 119, 8770
Ingelmunster.
9 juli Vanaf 19.00 uur: 19e open deur van
Grusonia

OPENDEURDAGEN

1 t/m 4 juni

- Monique en Robert Bonjé
Guido Gezellestraat 15
8840 Oostnieuwkerke België

1, 3 en 4 juni

- C.Tuin, Genieweg 11, Assendelft
Van 9.00 tot 19.00 uur
Gemengde verzameling van ongeveer
3500 stuks

11-12 juni

- A.Kurvers
Paterstraat 14, Panningen (ook rotstuin)
- H.Knapen
Kortestraat 1, Asten
- M.Berkhout
Hooogerstraat 11, Someren

12 juni

- Chel Jamin
In de kas van Huis en Tuin van 22-1-2000
Jan Oomsstraat 6, Ammerzoden

12 juni

- W.v.Brussel
Kommerstraat 56, Someren
- A.Dorssers
Snelkensstraat 28a, Sevenum
- Th.Gommans
Hondsdrif 10, Venray
- A.Parent
Kloosterstraat 1, Deurne
- J.Schraets
Geuldersedijk 2, Arcen
- J.v.d.Sterren
Industriestraat 70, Reuver: 500m2 rotstuin
- P.Verrijdt
Geysterseweg 29, Oostrum

24 juni en 25 juni

- Jan Smeyers
Hoendergaarsen 4, 2370 Arendonk
- Louis van Rooy
- Willy Gebruers
Neerstraat 29, 2370 Arendonk
- M.Huygaerts
Steenweg op Oosthoven 39, 2300
Turnhout

- J.Verhaegen
Schoolstraat 26, 2300 Turnhout
- P.Verachter
Ristraat 16, 2300 Turnhout

24 en 25 juni

- D.van Biervliet, Goedeboterstraat 42,
8460 Oudenburg België (5 km van
Ostende). Van 9.00 tot 19.00 uur
80 m2 serre. Tel. 059 - 265091

24 en 25 juni

- W.Wittesael, Middelburgstraat 1,
8460 Oudenburg België (35m2 serre)

TE KOOP GEVRAAGD

Bent u genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk
Tel: 0346-213366

Aangeboden

Stort Fl 5,- op girorekening 1347224 en u ontvangt 15 stuks verschillende Mammillaria- zaden, ca. 20 zaden per portie. 100 soorten aanwezig. Ook ruilen.

A.M.Hagestein, Noorderdiep 55,
9521 BB Nieuw Buinen

TE KOOP GEVRAAGD:

Tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. Aanbiedingen aan:
W.Alsengeest
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel: 0348 - 471083

Succulenta reis 2000

Onze Engelse zustervereniging British Cactus & Succulent Society organiseert dit jaar de grote vierjaarlijkse **Succulenten show** in Spalding, Engeland.

Hetgeen daar tentoongesteld gaat worden is het mooiste op het gebied van Cactussen en Vetplanten. Engeland is het land van het keuren van alles wat leeft en beweegt. De Engelsen zijn verzot op het competitieve element. Er zijn bijvoorbeeld heuse wedstrijden rond rabarber: wie teelt de mooiste, dikste, sappigste, lekkerste, ... rabarber. In die traditie moet u ook de Succulenten zien. Gelijk als in de paardensport gaan de topplanten van hand tot hand voor fenomenale prijzen. Wat betekent dat voor de Succulentenwereld: de beste kwekers en mooiste planten bevinden zich in Engeland en uit eigen mijn eigen keurmeesterervaring kan ik u reeds verklappen dat de kwaliteit van de "Engelse" planten ongeëvenaard is.

Van vele kanten is het bestuur benaderd met de vraag: wanneer gaan we weer naar Engeland. De laatste reis naar Engeland vond plaats in april 1997. Het bestuur wil derhalve graag gehoor geven aan de vraag, te meer omdat dit jaar de grootste Succulentenshow tot nu wordt georganiseerd.

Reisdata en programma

De reis is gepland voor de periode 17 t/m 20 augustus 2000. Het programma bestaat in grote lijnen uit het volgende:

Donderdag 17 augustus 2000: vertrek vanuit Hoek van Holland met de Stena Line naar Harwich. Aansluitend vervoer per touringcar naar het hotel in de omgeving van Spalding.

Vrijdag 18 augustus 2000: bezoek aan de wereldberoemde botanische tuin te Kew nabij London ook wel Kew Garden genoemd. Het vervoer zal opnieuw plaatsvinden per touringcar. Kew garden is een tuin met een oppervlakte van circa 270 ha. De collectie van planten, bomen is gigantisch. In het bijzonder de exotische collecties, waaronder Succulenten, Alpine planten, Orchideeën etc., zijn meer dan de moeite waard te bezichtigen. Om u een indruk te geven: om het geheel te zien heeft u drie dagen nodig. 's-Avonds gaan we terug naar hetzelfde hotel.

Zaterdag 19 augustus 2000: we gaan per touringcar naar de Succulentenshow. We proberen daar vroeg aan te komen. Bijna alle Engelse kwekers zullen aanwezig zijn. Daarnaast zullen we ook andere aanbieders ontmoeten als: specialisten in Succulenten literatuur, potten, gereedschappen etc. We moeten direct bij de aanvang aanwezig zijn om u in de gelegenheid te stellen bijzondere planten aan te kopen. Hier geldt dezelfde wet als bij de ELK in Blankenberge: wie het laatst komt heeft pech gehad. 's-Middags bezoeken we een zeer groot tuincentrum. In Engeland hebben de tuincentra bijzonder veel keuze vooral in zaken als gereedschappen, potten en met name die dingen voor de hobby kweker die je in Nederland niet ziet. Eind van de middag terug naar het hotel en met elkaar praten, adressen uitwisselen, kennis uitwisselen en al het andere wat u belangrijk vindt.

Zondag 20 augustus 2000: we vertrekken in alle vroegte per touringcar naar Harwich en na een bootreis van 3,5 uur zetten we voet aan wal in Hoek van Holland.

Overnachting

Hotelaccommodatie op basis van twee personen per kamer. Ontbijt en Diner worden in hetzelfde hotel verzorgd en zijn inbegrepen in de reissom.

Kosten

De begrote kosten bedragen ca. f.670,=. Op dit moment zijn we nog bezig zaken te onderhandelen

met betrekking tot de prijs. Met name de touringcar prijzen zijn nog niet rond. We zijn namelijk met meerdere ondernemingen in gesprek. We trachten rond de f.670,00 te komen. Wat op zich geen hoog bedrag is voor een reis op maat. We werken op basis van kostprijs. Er is geen winstoogmerk. De afspraak binnen het bestuur is dat de organisatie van de reis kostendekkend moet zijn. We moeten er wel op wijzen dat de prijs iets hoger uit kan vallen, omdat de waarde van het Engelse pond op dit moment behoorlijk stijgt.

In dit bedrag is begrepen:

- Het vervoer per Stena Line naar Engeland.
- 4 dagen vervoer per touringcar.
- Toegang Kew Garden.
- Toegang Succulenten Show.
- 3 Hotelovernachtingen op basis van twee personen per kamer.
- 3 Engelse Ontbijten (Dit is op zich een complete maaltijd).
- 3 Diners.

Inschrijving

We hebben ongeveer 50 plaatsen beschikbaar. De verdeling van de plaatsen vindt plaats op basis van volgorde van inschrijving. De voorinschrijving is direct mogelijk. U kunt dit doen op de volgende wijzen:

Schriftelijk: stuur een briefje aan

C.B. Grimmelikhuisen, Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog aan de Zaan (Nederland).

Telefonisch:

075 622 7813 vanuit Nederland.

0031 75 622 7813 vanuit het Buitenland.

Vervolgens zullen we u een volledig inschrijfformulier toezenden en u verzoeken om het definitief vastgestelde bedrag over te maken. Laat ons zo snel mogelijk weten omtrent uw interesse. We moeten begin juni 2000 de inschrijving afgerond hebben in verband met de definitieve reservering van het hotel en de busonderneming. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Wij zien u graag op de boot naar Engeland. Het antwoord is aan u.

Namens het bestuur,

Rob van der Elst en Kees Grimmelikhuisen

EVENEMENTENKALENDER

26 mei t/m 4 juni

De afdeling Maas en Peel organiseert een grote Cactusshow in de kassen van Tuincentrum Coppelman, Helmondseweg 118 te Deurne van 24 mei tot en met 4 juni.

Op een oppervlak van ruim 150 m² worden een aantal rotstuinen aangelegd waarin cactussen en vetplanten worden tentoongesteld. Verder zijn er een informatie, demonstratie en verkoopstand. Entree gratis. De show is open van 10.00 tot 17.00, ook op zaterdag en zondag.

1 juni

Grote cactustentoonstelling en beurs op donderdag 1 juni (Hemelvaartsdag) in en om het E.N.O.-gebouw te Groenlo (achter de Grolsch). Openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur. Toegang gratis. In tegenstelling tot andere jaren vragen we dit jaar huur voor de kramen. Dit is f 5,- per meter. Inschrijven vóór 30 april 2000. Info bij mevrouw A. Heynen, tel. 0543-564314. Bankrekening 35.67.15.841 t.n.v. Cactusvereniging De Achterhoek.

1 t/m 4 juni

Cactustentoonstelling Mammillaria's, thelocactussen en Mexicaanse soorten. Open van 9.30 uur tot 18.00 uur. Plaats: Tijn Uilenspiegelstraat 11, 8021 Oostkamp, België. Tel. vanuit Nederland: 00 32 50 826419

1,2,3 en 4 juni

Voorjaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen. Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en Vetplanten", info 0032 3 353 72 58 of 0032 3 646 67 03 of <http://user.online.be/cactusvetplant>

3 juni

10e jaarlijkse Open Dag Handelskwekerij Ubink. Op deze dag is er namelijk een consumenten/liefhebbersdag. Tevens is er een cactusbeurs (info bij G.Ubink, tel. 0297 - 326880).

4 juni

Op zondag 4 juni organiseert de afdeling Nijmegen de jaarlijkse cactus- en vetplantenmarkt. Ook deze keer weer op de vertrouwde plaats, het Kolpinghuis, Smetiusstraat 1 te Nijmegen. De openingstijden zijn van 10.00 uur

tot 16.00 uur en de entreprijs voor bezoekers is f 2,-.

De tafelhuur bedraagt evenals in de voorgaande jaren f 5,- per strekkende meter tot een totaal van 4 meter. Elke meter meer kost f 12,50.

U kunt reserveren door het juiste bedrag over te maken op postgiro nr. 1914156 t.n.v.

"Succulenta" afdeling Nijmegen te Beuningen.

Reserveren vanuit het buitenland kan via één van onderstaande telefoonnummers. U kunt ook E-mailen naar thhd@freemail.nl.

Via deze nummers kunt u ook altijd nadere informatie over de markt krijgen.

Wij hopen u allen weer te kunnen begroeten op 4 juni aanstaande.

Th. Heijnsdijk, Maasdijk 11, 6629 KD

Appeltern, tel. 0487-542704

Nia van der Burgt, Elzenstraat 57, 6523 ET Nijmegen, tel. 024-3227937

10 juni

Op 10 juni houdt de afdeling Leiden voor de 13e keer haar jaarlijkse Cactus- en Vetplantenbeurs.

Let op: deze wordt dit jaar gehouden in de **nieuwe plantenkas** van de Hortus Botanicus van Leiden. Deze nieuwe plantenkas ligt vlak bij de ingang van de Hortus aan het Rapenburg. Op deze dag kunt u naast de Cactus- en Vetplantenbeurs ook de bijenmarkt een bezoek te brengen. Verder kunt u gratis de Hortus bezoeken.

De Hortus is uitstekend te bereiken vanaf het treinstation met buslijn 43. Uitstappen op het Witte Singel/Doelencomplex. De ingang van de Hortus is op " 150 m. van de halte aan de andere kant van de Singel (volg de bordjes). Parkeergelegenheid voor auto's is er op de Maliebaan (achter de Universiteitsbibliotheek) en in de Groenhovensteeg.

De huur prijs van de tafels is als volgt:

1 meter: fl 5,- 2 meter: fl 15,-

3 meter: fl 30,- 4 meter: fl 50,-

Elke volgende meter kost fl 20,- extra.

De standhouders kunnen hun planten uitladen bij de nieuwe achteringang van de Hortus, let daarbij op de borden.

Voor verdere inlichtingen en huur van tafels kunt u contact opnemen met J.W. Huizer, tel: 0252-230255 / email: jwhuizer@stad.dsl.nl of met T. Hoekstra, tel: 071-5211454.

10,11 en 12 juni

In het Pinksterweekend organiseert de afdeling Dordrecht haar vijfde expositie in de kas van het Natuur- en Milieu-educatie centrum in het

Weizigtpark in Dordrecht. Deze keer is het het hoofdthema: Droogteplanten van Madagascar. Daarnaast zijn er ook andere succulenten te zien. Er is een plantenverkoop, uitsluitend door leden van de afdeling.

U vindt de kas in het park achter het NSD-station. De kas is open van 11 tot 16 uur en de toegang is vrij.

Informatie bij de afdeling: 078-6131032

20 augustus

De jaarlijkse cactusbeurs van de afdeling West-Brabant in café Marktzicht, Markt 50, Etten-Leur. Opening van 10.00 tot 15.00 uur. Info en gratis plaatsbesprekingen bij Evert Smienk, tel. 076 - 5419124 of 06 - 21868167. Ook mogelijk per E-mail: ejsmienk@concepts.nl

27 augustus

De Cactus- en Vetplantenbeurs van het Oosten 2000 wordt georganiseerd door de afd. IJsselstreek/Twente van Succulenta. Datum: ZONDAG 27 augustus 2000 Plaats: Zaal de Brug, Thorbeckesingel 2 te Zutphen. Openingstijden:
- vanaf 9.30 uur zaal open voor deelnemers of standhouders met inschrijvingsbewijs
- van 10.00 uur tot 16.00 uur voor belangstellenden.

Entree: f 2,50 voor belangstellenden
Planten ruilen of verkopen?

Wie een groot aantal cactussen of vetplanten (andere soorten zijn uitgesloten) wil aanbieden op de beurs, kan daartoe tafelruimte huren. De tafels zijn circa 85 centimeter breed. Bovendien zijn er buiten in de patio van zaal De Brug een beperkt aantal marktkramen te huur.

Tafelhuur:

- 1 meter hfl. 10,—; 2 meter hfl. 15,—;
- 3 meter hfl. 25,—; 4 meter hfl. 40,—;
- 5 meter hfl. 60,—; 6 meter hfl. 75,—.

Marktkramen: Deze zijn ca. 4 meter lang; huur:

- 2 meter (= ½ kraam) f. 25,— ,
- 4 meter (= 1 kraam) f. 50,— ,
- 6 meter (= 1½ kraam) f. 90,— ,
- 8 meter (= 2 kramen) f. 100,—

Wie een plaats wil reserveren op de beurs, kan dat uitsluitend doen door storting van het totaal verschuldigde bedrag op:

bankrekening: 38.67.96.319 RABO bank
Zutphen (postgironr van de bank: 873089)
t.g.v. dhr. F.J.H. Hilge, Stokebrand 257, 7206 EE te Zutphen (tel: 0575-529610) onder vermelding van: (aantal) meters tafel of kraam inzake BEURS 2000 en uw naam + adres.
Pas na ontvangst van betaling is men ingeschreven en wordt een inschrijvingsbewijs

toegezonden.

Op 7 augustus 2000 sluit de inschrijving! Reserveer dus tijdig (daarna telefonisch informeren of er nog plaats vrij is). De mooiste plaatsen worden het eerst uitgegeven. Verdere inlichtingen op bovenstaand adres. N.B. Natuurimporten, andere dan succulente planten, artikelen die niets met cactussen en vetplanten hebben uit te staan, zijn op deze beurs niet toegestaan!

Zaal de Brug is gelegen nabij alle in- en uitvalswegen in Zutphen, heeft voldoende parkeergelegenheid en is te bereiken met de buslijn 80, diverse buurtbussen en treintaxi; het NS-station is er een kwartiertje lopen vandaan.

27 augustus

Op zondag 27 augustus organiseert Cactus-vrienden Limburg vzw. haar jaarlijkse "Cactus- en plantenbeurs" van 10.00 tot 18.00 uur. Verkoop van o.a cactussen, vetplanten, kamerplanten en vaste planten. Plaats: De Kardijk, Burgemeester Heymansplein z/n, Beverlo. Inkom 40 Bfr. Inlichtingen: Paul Theunis, Acacialaan 53, 3583 Paal. Tel. 011 - 428321

1,2 en 3 september

Najaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen. Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en Vetplanten", info 0032 3 353 72 58 of 0032 3 646 67 03 of <http://user.online.be/cactusvetplant>

8,9 en 10 september

Op vrijdag 8, zaterdag 9 en zondag 10 september 2000 is er 35 jaar E.L.K. in de Duinse Polders te Blankenberge in België. Vanwege het jubileum is er een extra programma. Een gezellig weekend met een zeer grote plantenbeurs. In 1999 was er al 260 meter tafel, voor elke cactus- en succulenteliefhebber. Programma en aanmeldingsformulier zijn aan te vragen bij J.Linden, Onderste Wehr 53, 6433 LC in Hoensbroek. Tel. 045 - 5220966.

23 en 24 september

23e Osnabrücker Cactus- en Succulentenbeurs in het Beroepsopleidingscentrum, Natruperstrasse 50 (ingang Stüverstrasse) D-49076 Osnabrück. Zaterdag van 12.00 tot 18.00 uur. Zondag van 10.00 tot 16.00 uur. Op beide dagen worden interessante diapresentaties vertoond.

PLANTENCENTRALE

Na 13 jaar de plantencentrale op meer dan voortreffelijke wijze te hebben verzorgd, heeft mevr. Van Die de organisatie overgedragen aan G. Koerhuis. Veel plantjes zijn in de loop der jaren door haar verstuurd en menig lid heeft er enige in zijn/haar kas staan. Geen instelling die volop in de schijnwerpers staat maar toch van groot belang is voor de beginnende hobby-ist. Op de ledenvergadering heeft de voorzitter mevr. Van Die al bedankt voor haar werk en zijn vreugde uitgesproken dat de heer Koerhuis het werk overneemt.

Het doel van deze instelling is het helpen van de beginnende cactus- en vetplantenliefhebber met een beginnerspakketje. Deze leden kunnen een pakketje toegezonden krijgen met ca. 12 soorten plantjes (1 pakje per jaar, max. 3 jaar). Deze beginnerspakketjes zijn aan te vragen door overmaken van Fl 7,50 op de Postbank 3960475 t.n.v. Succulenta Plantencentrale te Lunteren onder vermelding van "Beginner".

Gevraagd:

Aan liefhebbers die veel zaaien en zodoende veel planten over hebben, wordt gevraagd hier wat van ter beschikking te stellen voor de beginnerspakketjes. Plantjes graag (zonder pot of aarde) opsturen aan onderstaand adres.

Portokosten worden vergoed.

Wel uw gironummer opgeven.

Deze beginnerspakketjes zijn aan te vragen door overmaking van f.10,- op Postbankrekening 8440933 t.n.v. G. KOERHUIS, HAARLEM

**G. Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem.**

Postbankrekening 8440933

Jaarabonnement Belgisch tijdschrift **CA.VE.KA.**
Rijk geïllustreerd met kleurenfoto's (11 nrs per jaar)
Aan de prijs van 30 gulden, verzending buitenland
inbegrepen.
Rekeningnummer postbank : **617412**

Even kennismaken? Vraag gratis een nummer aan bij:
Ledenadministratie en verzending :
Martin van Weyenberge
Jozef van Bogaertstraat 14, 9200 Dendermonde België
Tel. 032 3 52 222841 na 18.00 uur
(in vorige Succulenta stond een niet compleet
telefoonnummer)

IN MEMORIAM

Onze oud-voorzitter **Albert Kroesen** is op 4 oktober 1999 overleden.

Albert is bijna 25 jaar enthousiast lid geweest van Succulenta en gedurende ruim 15 jaar voorzitter van de afdeling Rotterdam en omstreken.

Wij herinneren Albert als een bekwaam voorzitter en iemand met een grote kennis van de andere Succulenten en met name van de Ceropegia's, Brachystelma's, Dorstenia's en andere verwante moeilijk te kweken geslachten. Zijn gevoel voor systematiek en precisie was opmerkelijk. Ongeveer verhalen waren onvoldoende voor hem: Albert eiste specificiteit. Dit was het kenmerkende van Albert.

Een bijzondere herinnering voor de afdeling Rotterdam en omstreken was zijn speciaal voor de afdeling samengestelde lezing over zijn lievelingsplanten. De kwaliteit van de lezing was zeer hoog en de presentatie zeer boeiend. Het tweede deel van de lezing zullen we helaas missen.

Wij zullen Albert herinneren als een oprecht iemand met het hart op de juiste plaats.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte toe.

Namens de afdeling Rotterdam en Omstreken

B.G. van der Elst

BIBLIOTHEEK

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er in de bibliotheek meer dan 250 titels en tientallen tijdschriften, waarvan enkele al vanaf 1901.

Ook is een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig. Aarzel niet om regelmatig een nieuwe catalogus aan te vragen. De lijst is zowel in gedrukte vorm als op floppy verkrijgbaar. Catalogus f 1,50/Bfr.30, voor floppy-disk, te verkrijgen in overleg met :

W.P.C. Bervoets

Mozartstraat 108, 7391 XM Twello

Tel: 0571-272841

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het juni-nummer moeten vóór 15 mei in het bezit zijn van G. v. Santbrink, Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum. Alleen advertenties de hobby betreffend worden opgenomen.

Gevraagd:

Kasje klein formaat. Afmetingen: L.± 1,95 m; Br.± 1,93 m.; dakrand H.1,24 m; nokhoogte 1,90 m.
A.M.van den Thillart, Tel. 073-6400086 (bellen na 18.00 uur)

Te koop gevraagd:

Aluminium kas ± 3 x 4 meter. Eventueel met planten. Zonder glas of opknappen geen probleem.
P.O.Schreuder, Van Waningstraat 12, 2665 KK Bleiswijk, Tel. 010-5214051

Oproep:

Gaarne wil ik in contact komen met de mijnheer uit Limburg, die mij gebeld heeft over Aporocactus knebelii. De afspraak was elkaar te treffen bij de jubileumviering in Rotterdam. Helaas zijn wij elkaar misgelopen. Tot op heden heb ik niets gehoord. Ik heb bij het Arboretum mijn telefoonnummer achtergelaten in de hoop dat ik gebeld zou worden, helaas.
J.W.Kurvers, 2906 CS Capelle a/d IJssel, Tel. 010-4506481

DIATHEEK

In de diatheeek zijn 8000 dia's aanwezig, waarvan de meeste ingedeeld in serie's om zelf een dia-avond bij uw afdelingsbijeenkomst te verzorgen. Op dit moment zijn beschikbaar:

- 100 mooie vetplanten
- 100 mooie cactussen
- 200 mammillaria's
- 200 echinocerei
- 100 gymnocalyciums
- 66 euphorbia's
- 100 caudexvormende planten.

J. Deckers, Dorpsstraat 99, 6441 CC Brunssum. Tel. 045 - 5272461

VERENIGINGSARTIKELEN

- **De bewaarband** voor Succulenta
Vanaf 1997 Fl 13,50 (Bfr 275) per stuk
Na 1997 is Succulenta breder geworden.
Van vóór 1997 zijn tweedehands bewaarbanden te koop voor Fl 5,- (Bfr 100) per stuk.
- **Wat betekent die naam?**,
Een verklarend woordenboek van botanische namen van succulenten voor Fl 10 (Bfr 200) per stuk.
- **Het Discoboek** door Buining, zowel in het Duits als in het Engels. Prijs Fl 15 (Bfr 300)
- **Gids voor beginners**
Over het verzorgen van cactussen en andere succulenten Fl 10,-/Bfr.200 per stuk
- **Ansichtkaarten**
Een set van 6 verschillende kaarten met afbeeldingen van succulenten voor Fl 3,- (Bfr 60) per set.

Oude jaargangen van Succulenta:

(Backnumbers of Succulenta):

- 1998 t/m 1993 Fl. 25,- (Bfr 500) per jaargang
- 1992 t/m 1980 Fl. 20,- (Bfr 400)
- 1979 en 1978 Fl. 10,- (Bfr 200)
- 1977 t/m 1960 Fl. 20,- (Bfr 400)

Buitenlandse tijdschriften:

- Kakteen und andere Sukkulenten
1980 t/m 1989, 1993 en 1995
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Cactus and Succulent Journal USA
197, 1976, 1877, 1978, 1983 en 1984
voor fl. 35,- (Bfr 400) per jaargang
- The National Cactus and Succulent Journal (England). 1969, 1978, 1980, 1981 en 1982
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Belgisch tijdschrift
1969 t/m 1987
fl 15,- (Bfr 300) per jaargang
- Kakteen Succulenten (voorheen DDR)
1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986 en 1988
voor fl. 15,- (Bfr 300) per jaargang

Alles exclusief verzendkosten.

Vorige prijslijsten zijn hiermee vervallen; mogelijk zijn inmiddels jaargangen uitverkocht. Bij grote bestellingen zijn kortingen mogelijk.

Aanvragen bij:

W.Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel.: (00 32) (0)348 - 471083
E-mail : alsemgst@knoware.nl

**STATUTEN
EN
HUISHOUEDELIJK
REGLEMENT**

STATUTEN VAN SUCCULENTA

NAAM, DUUR EN ZETEL

Artikel 1

De Vereniging draagt de naam “Nederlands-Belgische Vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten SUCCULENTA”. Deze naam kan in niet-officiële teksten verkort worden tot “SUCCULENTA”.

Zij is opgericht op zestien juni negentienhonderdnegentien en aangegaan voor onbepaalde tijd.

Zij is gevestigd in de gemeente Wageningen.

Het verenigingsjaar, tevens boekjaar, is gelijk aan het kalenderjaar.

BEGRIPPEN

Artikel 2

In deze Statuten en dit Huishoudelijk Reglement wordt verstaan onder:

- Vereniging:
De Nederlands-Belgische Vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten ‘SUCCULENTA’.
- Algemene Vergadering:
De Algemene Vergadering van leden van de Vereniging.
- Bestuur:
Het Bestuur van de Vereniging.
- Instelling:
Een Instelling is een permanente werkgroep bestaande uit een of meer leden die in opdracht en onder verantwoordelijkheid van het bestuur een bepaalde taak verricht.

DOEL

Artikel 3

1. De Vereniging stelt zich ten doel het verbreden van kennis omtrent succulente planten en het aankweken van liefde ervoor, in de eerste plaats onder haar leden, doch ook daar buiten, met de volgende middelen:
 - a. het uitgeven van een tijdschrift genaamd SUCCULENTA;
 - b. het uitgeven van het verenigingsnieuws, dat tevens het officiële verenigingsorgaan is;
 - c. het uitgeven of doen uitgeven van andere publicaties;
 - d. het bevorderen van contacten tussen haar leden, ondermeer door het stichten van Afdelingen;
 - e. het bevorderen en onderhouden van internationale contacten op het gebied van succulenten;
 - f. het bevorderen van studie op het gebied van succulente planten;
 - g. het geven van voorlichting, het verstrekken van zaden en planten, het bieden van ruilmogelijkheden, het houden van tentoonstellingen en excursies;
 - h. alle andere wettige middelen welke het omschreven doel bevorderen.
2. De Vereniging stelt zich mede ten doel de bescherming van de natuur, in het bijzonder waar het succulenten betreft. Zij zal initiatieven welke op dit doel gericht zijn zelf nemen en/of bevorderen en ondersteunen.

VERENIGING

Artikel 4

De Vereniging kent Afdelingen. Deze Afdelingen bezitten geen rechtspersoonlijkheid.

LEDEN

Artikel 5

1. Leden zijn zij die zich als lid hebben aangemeld en zijn ingeschreven in het ledenregister. Leden

worden ingeschreven nadat zij hun contributie hebben voldaan. Het Bestuur kan inschrijving van leden weigeren, mits dit door het Bestuur wordt gemotiveerd.

2. Naast leden kent de Vereniging: jeugdleden, leden van verdienste, ereleden en bijzondere leden.
 - a. Leden zijn natuurlijke personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt.
 - b. Jeugdleden zijn natuurlijke personen die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.
 - c. Leden van verdienste zijn zij die door de Algemene Vergadering als zodanig zijn benoemd.
 - d. Ereleden zijn zij die door de Algemene Vergadering als zodanig zijn benoemd.
 - e. Bijzondere leden zijn rechtspersonen of andere groeperingen of instellingen.
Hun doelstellingen mogen niet strijdig zijn met die van de Vereniging.
3. De onder a, b, c en d van lid 2 van dit artikel genoemde leden worden onderscheiden in leden van Afdelingen ofwel afdelingsleden en zij die geen lid van een Afdeling zijn ofwel individuele leden.
4. De leden zijn verplicht tot het betalen van een jaarlijkse contributie, welke voor de verschillende categorieën leden verschillend kan zijn. De contributie wordt vastgesteld op de wijze als in het Huishoudelijk Reglement is vastgelegd.
Ereleden zijn van contributie-betaling vrijgesteld.
Het Bestuur is bevoegd vrijstelling van het betalen van contributie te verlenen voor die onder lid 2 van dit artikel genoemde leden die naar verwachting geen gebruik kunnen maken van hun rechten als lid.
5. Alle onder lid 2 van dit artikel genoemde leden hebben recht op toezending van het verenigingsnieuws.
6. Niet als lid toegelaten personen, groeperingen en instellingen hebben het recht van beroep op de Algemene Vergadering.

EINDE VAN HET LIDMAATSCHAP

artikel 6

1. Het lidmaatschap eindigt door:
 - a. het overlijden van het lid, dan wel door opheffing of ontbinding van het bijzondere lid;
 - b. opzegging door het lid;
 - c. opzegging door het Bestuur namens de Vereniging.
Deze opzegging kan alleen plaats hebben wanneer een lid heeft opgehouden aan de vereisten voor het lidmaatschap krachtens de Statuten te voldoen, of indien een lid niet of niet tijdig zijn jaarlijkse contributie of enig ander door hem aan de Vereniging verschuldigd bedrag voldoet, of wanneer hij overigens zijn lidmaatschapsverplichtingen niet nakomt.
 - d. ontzetting uit het lidmaatschap door het Bestuur;
Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de Statuten, reglementen of besluiten van de Vereniging handelt, of de Vereniging op onredelijke wijze benadeelt. Deze ontzetting volgt na een ontzettingsbesluit van de Algemene Vergadering.
2. Het ontzette lid heeft recht van beroep gedurende zes maanden direct volgend op het ontzettingsbesluit van de Algemene Vergadering. Gedurende de beroepstermijn is het lid geschorst.
3. Een uit het lidmaatschap ontzet lid kan slechts door een besluit van de Algemene Vergadering weer als lid worden aangenomen.

Artikel 7

Het Bestuur is bevoegd een lid te schorsen indien het in ernstige mate in strijd handelt met zijn lidmaatschapsverplichtingen dan wel zijn gedragingen het belang van de Vereniging schaden. Het geschorste lid heeft gedurende zes maanden direct volgend op de schorsing recht van beroep op de Algemene Vergadering.

GELDMIDDELEN, GOEDEREN EN ANDERE BEZITTINGEN

Artikel 8

1. De bezittingen van de Vereniging bestaan uit:
 - geldmiddelen,
 - goederen,

- andere.
- Tot de bezittingen van de Vereniging behoren tevens die van de Afdelingen en Instellingen.
2. De bezittingen worden verkregen uit:
 - de jaarlijkse contributies,
 - andere inkomsten.
 3. De Vereniging kan erfenissen, legaten en schenkingen aanvaarden. Wanneer deze onder bezwarende titel worden toegekend beslist de Algemene Vergadering over aanvaarding.
 4. De bezittingen en schulden worden volgens goed koopmansgebruik geadmistriseerd. Dit is eveneens van toepassing op die van de Afdelingen en Instellingen.
 5. a. Jaarlijks stelt het Bestuur een jaarrekening op, omvattende een balans, een staat van baten en lasten en een toelichting. De jaarrekening bevat tevens de bezittingen, schulden, baten en lasten van de Instellingen.
 - b. De bezittingen, schulden, baten en lasten van de Afdelingen worden niet opgenomen in de jaarrekening .
 - c. De wijze van de jaarlijks af te leggen financiële verantwoording door de Afdelingen wordt nader geregeld bij Huishoudelijk Reglement.
 6. a. De administratie en de jaarrekening worden jaarlijks gecontroleerd door een kascommissie bestaande uit tenminste twee leden, gekozen door de Algemene Vergadering. Jeugdleden en bijzondere leden kunnen geen deel uitmaken van de kascommissie.
 - b. de leden van de kascommissie mogen geen deel uitmaken van het Bestuur.
 - c. De kascommissie brengt in de Algemene Vergadering in het voorjaar verslag uit van haar bevindingen.

De kascommissie heeft het recht tot controle van de administratie van de Afdelingen.
De zittingstermijn, het maximum aantal leden en de plaatsvervanging worden nader geregeld in het Huishoudelijk Reglement.
 7. De Algemene Vergadering kan controle van de administratie en de jaarrekening door een deskundige verlangen. De deskundige dient te zijn ingeschreven in een wettelijk ingesteld accountantsregister.

AFDELINGEN

Artikel 9

1. Leden kunnen plaatselijke of regionale Afdelingen oprichten.
2. Om zich een Afdeling te kunnen noemen dient de groepering over tenminste tien leden te beschikken.
3. De Afdeling kan pas als zodanig functioneren nadat zij door het Bestuur als Afdeling is erkend.
4. Elke Afdeling voegt de naam 'SUCCULENTA' toe aan de naam van de plaats of de regio waar zij haar activiteiten uitoefent.
5. Leden van de Vereniging kunnen hun lidmaatschapsrechten slechts uitoefenen in één Afdeling.
6. De Afdelingen zijn gebonden aan een door de Algemene Vergadering vast te stellen Huishoudelijk Reglement.

BESTUUR

Artikel 10

1. Het Bestuur van de Vereniging bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden.
2. De bestuursleden worden gekozen door de Algemene Vergadering. De voorzitter wordt in functie gekozen. De overige functies worden in overleg binnen het Bestuur verdeeld. Het Bestuur kiest uit haar midden ook een vice-voorzitter.
3. De zittingstijd van een bestuurslid is ten hoogste vier jaar. Hij kan aansluitend éénmaal voor maximaal vier jaar worden herkozen.
4. Een bestuurslid kan door de Algemene Vergadering worden geschorst of ontslagen. Daarbij wordt dezelfde procedure gevolgd als bij schorsing en/of ontzetting van een lid.
Na zes maanden volgt ontslag uit of herstel in de functie.
5. Bestuursleden kunnen niet als afgevaardigde van een Afdeling in een Algemene Vergadering optreden.

Artikel 11

Wanneer bestuursleden tussentijds aftreden zijn zij gehouden de bestuurszaken - zo mogelijk - tot de dag van hun aftreden af te werken.

Artikel 12

1. Het Bestuur is gerechtigd delen van haar taak te delegeren aan anderen, waaronder Instellingen en/of commissies.
2. Indien het aantal leden van het Bestuur beneden het in artikel 8 lid 1 genoemde aantal is gedaald, blijft het Bestuur bevoegd. Het dient te bevorderen dat in de bestaande vacature(s) zo spoedig mogelijk wordt voorzien.
3. De Vereniging wordt in en buiten rechten vertegenwoordigd door hetzij het Bestuur als geheel, hetzij door de voorzitter en secretaris of penningmeester gezamenlijk.
4. Voor het aangaan van verbintenissen die een belang van vijftienduizend gulden (f 15000,-) te boven gaan, is machtiging van de Algemene Vergadering noodzakelijk.
5. Een goedgekeurde begroting houdt de machtiging in voor de daarin vermelde uitgaven.

ALGEMENE VERGADERINGEN

Artikel 13

1. De Algemene Vergadering wordt gevormd door de aanwezige en de vertegenwoordigde leden.
2. De leden van de Afdelingen kunnen zich doen vertegenwoordigen door één afgevaardigde per Afdeling, door een Afdeling uit haar midden gekozen. Indien leden van meer dan één Afdeling lid zijn kunnen ze slechts door één Afdeling afgevaardigd worden.
3. De afgevaardigde heeft stemrecht met een aantal stemmen gelijk aan het aantal leden van de Afdeling die hij vertegenwoordigt.
4. De afgevaardigde brengt zijn stem uit overeenkomstig de stemverhouding in zijn Afdeling.
5. Wanneer leden van een Afdeling op de vergadering aanwezig zijn en afzonderlijk hun stem uitbrengen, worden hun stemmen in mindering gebracht op het aantal dat de afgevaardigde van die Afdeling kan uitbrengen.
6. De wijze van vaststelling van het aantal leden van de Afdelingen en de wijze van stemmen worden in het Huishoudelijk Reglement geregeld.
7. Aan de Algemene Vergadering komen in de Vereniging alle bevoegdheden toe die niet door de wet of door de Statuten aan andere organen zijn opgedragen.

Artikel 14

1. Jaarlijks worden tenminste twee Algemene Vergaderingen gehouden. Eén in april of mei en één in oktober of november.
2. Op de voorjaarsvergadering wordt het jaarverslag van de Vereniging uitgebracht. Voor de najaarsvergadering wordt de begroting voor het volgend jaar geagendeerd.
3. De Algemene Vergadering wordt bijeengeroepen door het Bestuur. Datum en agenda worden door het Bestuur ten minste zes weken te voren in het verenigingsnieuws bekendgemaakt. Voorstellen van het Bestuur en leden voor de betreffende vergadering worden tegelijkertijd of eerder in het verenigingsnieuws met motivering opgenomen.
4. De Algemene Vergadering behandelt de beroepszaken welke tegen beslissingen van het Bestuur aanhangig worden gemaakt.
5. Beslissingen worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij in de Statuten anders is bepaald.
6. Het Bestuur is verplicht binnen een termijn van vier weken een Bijzondere Algemene Vergadering bijeen te roepen, indien één of meer Afdelingen of een lid, beide vertegenwoordigende tien procent van het aantal stemmen dat in de Algemene Vergadering kan worden uitgebracht, dit schriftelijk met opgave van redenen aan het Bestuur verzoekt. Indien het Bestuur niet binnen veertien dagen gevolg geeft aan dit verzoek kan de afdeling c.q. het lid of kunnen de afdelingen zelf tot bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het Bestuur de Algemene Vergadering bijeen roept, dan wel bij advertentie in een in Nederland en een in België verschijnend veelgelezen landelijk dagblad.

Artikel 15

De voorzitter van de Vereniging leidt de Algemene Vergadering. Bij diens afwezigheid wordt zij geleid door de vice-voorzitter.

STATUTENWIJZIGING

Artikel 16

1. Wijziging van de Statuten kan slechts plaatsvinden na een besluit van de Algemene Vergadering daartoe opgeroepen als in artikel 14 bepaald.
2. Tot statutenwijziging kan slechts worden besloten indien een meerderheid van tweederde van de aanwezige en vertegenwoordigde leden met de wijziging instemt.

Artikel 17

Een statutenwijziging wordt eerst van kracht nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt en ook overigens aan de wettelijke verplichtingen is voldaan.

ONTBINDING EN VEREFFENING

Artikel 18

1. De Vereniging wordt ontbonden door een besluit daartoe van de Algemene Vergadering met ten minste tweederde van het aantal aanwezige en vertegenwoordigde stemmen, behoudens het bepaalde in artikel 19 boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
2. De oproeping tot de betreffende Algemene Vergadering dient vergezeld te gaan van een motivering, overeenkomstig het vermelde in artikel 14.
3. Indien bij het besluit tot ontbinding geen vereffenaars zijn aangewezen geschiedt de vereffening door het Bestuur.
4. Een eventueel batig saldo zal worden aangewend voor door de Algemene Vergadering te bepalen zodanige doeleinden als het meest met het doel van de Vereniging overeenstemmen.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

Artikel 19

1. In een door de Algemene Vergadering vast te stellen Huishoudelijk Reglement zullen voor zover nodig de bepalingen van deze Statuten nader worden uitgewerkt.
2. Wijziging van het Huishoudelijk Reglement kan geschieden bij besluit van de Algemene Vergadering bij gewone meerderheid van stemmen. In de oproep voor de desbetreffende vergadering, welke moet voldoen aan het vermelde in artikel 14, dienen de voorgestelde wijzigingen te worden weergegeven.

(vervolg van pagina 59)

4. De Vereniging kent de volgende instellingen:

- Het blad 'SUCCULENTA'
- Het verenigingsnieuws
- Het clichéfonds
- De bibliotheek
- De diatheek
- De plantencentrale
- De boekenbeurs
- Het Buiningfonds
- De SUCCULENTA internet site

HUISHOUDELIJKREGELEMENT

TIJDSCHRIFT

Artikel 1

De Vereniging geeft het tijdschrift 'SUCCULENTA' uit. Dit blad wordt toegezonden aan alle leden die de volledige contributie hebben voldaan. Het tijdschrift is gesteld in de Nederlandse taal, waarbij ten behoeve van leden die deze taal niet beheersen, vertalingen c.q. samenvattingen in een andere taal zijn toegestaan.

De leiding van het blad berust bij de redactie, bestaande uit een hoofdredacteur (beheerder van de Instelling, het blad "SUCCULENTA"), gespecialiseerde redacteurs, administratieve en technische medewerkers. De hoofdredacteur woont - op uitnodiging van de voorzitter - de vergaderingen van het Bestuur bij.

LEDEN

Artikel 2

1. Leden van de Vereniging kunnen lid zijn van één of meer Afdelingen
2. Met het beëindigen van het lidmaatschap van de Vereniging vervalt ook het lidmaatschap van de Afdeling.

LEDEN VAN VERDIENSTEN EN ERELEDEN

Artikel 3

1. Het Bestuur, een afdelingsbestuur of vijftientig leden van de Vereniging kunnen, mits voldoende gemotiveerd, een voordracht tot benoeming van lid van verdienste doen. Het Bestuur legt de voordracht voor van haar advies voor aan de Algemene Vergadering.
2. Dezelfde procedure wordt gevolgd bij de voordracht voor het erelidmaatschap. Om in aanmerking te komen voor benoeming tot erelid dient men zich uitzonderlijk verdienstelijk te hebben gemaakt voor de Vereniging, haar leden en haar doel.
3. Indien vanuit de vergadering stemming wordt gevraagd, geschiedt deze schriftelijk. Het voorstel wordt geacht te zijn aanvaard bij meerderheid van stemmen. Bij staken van de stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

ONTZETTING UIT HET LIDMAATSCHAP

Artikel 4

1. Indien vijftientig leden willen voorstellen een lid te ontzetten uit het lidmaatschap - als bedoeld in artikel 6 lid 1c of d van de Statuten - dienen zij een met redenen omkleed voorstel in bij het Bestuur.
Het betrokken lid wordt in de gelegenheid gesteld het eigen standpunt eveneens aan het Bestuur kenbaar te maken. Het Bestuur neemt kennis van beide standpunten en handelt overeenkomstig de in de Statuten gegeven bevoegdheid.
Dezelfde procedure geldt wanneer een Afdeling een lid wenst te ontzetten uit het lidmaatschap.
2. Een woordvoerder van de vijftientig leden subsidiair het bestuur van de desbetreffende Afdeling en het betrokken lid, worden in de gelegenheid gesteld in de Algemene Vergadering een nadere toelichting te geven. Daarna beslist de Algemene Vergadering over de ontzetting.
Op de betreffende vergadering hebben alleen leden toegang.
3. Bij procedures volgens artikel 6 lid 1c, d van de Statuten geschiedt de stemming schriftelijk. Er wordt beslist bij meerderheid van het totaal van de geldig uitgebrachte stemmen. Bij staken van de stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

GELDMIDDELEN, GOEDEREN EN ANDERE BEZITTINGEN

Artikel 5

1. Jaarlijks, in de Algemene Vergadering in het najaar, doet het Bestuur voorstellen over de hoogte

van de contributie.

2. Voor de contributie worden de volgende categorieën leden onderscheiden:
 - a. gewone leden betalen de volledige contributie;
 - b. jeugdleden betalen een gereduceerde contributie;
 - c. ereleden zijn vrijgesteld van het betalen van contributie;
 - d. de leden die tot 1990 donateur waren van een Afdeling zijn vrijgesteld van het betalen van contributie;
 - e. de leden die na 1990 donateur zijn geworden van een Afdeling betalen een gereduceerde contributie;De onder d. en e. genoemde categorieën leden ontvangen het verenigingsnieuws. Indien zij ook het tijdschrift wensen te ontvangen, dienen zij volledige contributie te betalen. Vanaf 17 oktober 1998 kent de Vereniging geen donateurs meer.
3. Het Bestuur stuurt jaarlijks, niet later dan 1 februari van het lopende verenigingsjaar, een verzoek tot betaling van contributie. Contributie dient betaald te worden voor de in het verzoek vermelde datum.
4. Het Bestuur zendt de leden die, na de in het verzoek tot betaling vermelde datum hun contributie niet hebben betaald, een aanmaning. Het Bestuur is bevoegd om in dit geval deze bedragen te verhogen met een bedrag voor de aanmaningskosten.
5. Het Bestuur heeft de bevoegdheid incassomaatregelen te nemen voor de inning van contributie van die leden die een maand na de verzending van de aanmaning nog niet aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan. De kosten van de incasso worden geheel verhaald op die leden. Indien contributie onbetaald blijft, wordt het lidmaatschap door het Bestuur beëindigd.
6. Verzoekt degene die na de procedure als weergegeven in lid 4 en 5 van dit artikel om opnieuw ingeschreven te worden, dan is een door het Bestuur vast te stellen bedrag voor administratiekosten verschuldigd.
7. Degenen die in de loop van het verenigingsjaar als lid van de Vereniging worden ingeschreven, betalen de gehele contributie voor dat jaar. Zij ontvangen de reeds verschenen nummers van het tijdschrift Succulenta van de lopende jaargang.
8. Leden die het lidmaatschap wensen te beëindigen, dienen dit voor 1 december schriftelijk te melden aan de ledenadministratie. Bij beëindiging van het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar, wordt geen restitutie van contributie verleend.

AFDELINGEN

Artikel 6

1. De Afdelingen zijn vrij in de keuze van de middelen tot het bereiken van het doel van de Vereniging als omschreven in artikel 3 van de Statuten, voorzover zij niet in strijd zijn met de Statuten en dit Huishoudelijk Reglement.
2. Het bestuur van een Afdeling bestaat uit tenminste drie leden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Zij worden uit en door de leden gekozen in de algemene vergadering van de Afdeling. Zij worden voor de tijdsduur van vier jaar gekozen. De functies worden in onderling overleg verdeeld. Na vier jaar treden de afdelingsbestuursleden af, doch zij zijn terstond herkiesbaar.
3. Alle brieven en bescheiden die van de Afdeling uitgaan, waarin geldelijke overeenkomsten worden aangegaan, dienen ondertekend te worden door de voorzitter en de secretaris. Voor overeenkomsten voor evenementen waarmee meer dan f 2.500,- is gemoeid moet vooraf toestemming worden verleend door het Bestuur van de Vereniging. Alle andere correspondentie kan door de secretaris worden ondertekend.
4. In de algemene ledenvergadering van de Afdeling wordt uit en door de leden de afgevaardigde voor de Algemene Vergadering gekozen voor een periode van vier jaar. Na afloop van de periode is deze terstond herkiesbaar.
5. Het bestuur van een Afdeling roept tijdig een vergadering bijeen ter bespreking van de punten te behandelen op de Algemene Vergadering.
6. Elke Afdeling - en elk lid van de Vereniging - heeft het recht voorstellen in te dienen bij het Bestuur. Een lid van een Afdeling doet dat via zijn afdelingsbestuur. Indien een Afdeling of een lid een voorstel in de Algemene Vergadering behandeld wenst te zien, dient dit tenminste drie maanden voor de Algemene Vergadering in het bezit te zijn van het Bestuur. Voor voorstellen tot

- wijziging van de Statuten of het Huishoudelijk Reglement geldt een termijn van zes maanden.
7. De Afdeling zendt jaarlijks voor 1 april het jaarverslag, het financieel verslag en het daarbij behorend verslag van de kascommissie toe aan de secretaris van de Vereniging.
 8. Indien een Afdeling voornemens is een voor het publiek toegankelijke tentoonstelling of manifestatie te organiseren, dient zij de plannen tijdig ter goedkeuring aan het Bestuur voor te leggen. Het Bestuur is bevoegd bezwaar tegen de plannen te maken. Indien een Afdeling zonder toestemming van het Bestuur overgaat tot uitvoering van plannen als hier bedoeld, zijn de leden van de Afdeling hoofdelijk aansprakelijk voor eventuele nadelige financiële gevolgen van het betreffende evenement.
 9. Bij ontbinding of opheffing van een Afdeling worden terstond alle bezittingen en bescheiden van de Afdeling aan het Bestuur overgedragen.

BESTUUR

Artikel 7

1. Tot drie maanden voor de Algemene Vergadering kunnen kandidaten voor een bestuursfunctie worden aangemeld.
2. De aanmelding dient te worden ondertekend door de indiener(s) - het bestuur van een Afdeling of tien gewone leden - en de kandidaat als teken dat hij of zij een eventuele benoeming zal aanvaarden.
3. Het Bestuur kan ook zelf kandidaten voor een bestuursfunctie voordragen.
4. Het Bestuur stelt de kandidatenlijst op.

ALGEMENE VERGADERING

Artikel 8

1. Wordt tijdens de Algemene Vergadering schriftelijke stemming verlangd, dan wordt uit de vergadering een stembureau gevormd van twee personen.
2. De voorzitter en secretaris van de Afdeling, of indien een van hen afgevaardigde is, diens plaatsvervanger, ondertekenen het voor de afgevaardigde. Dit mandaat dient voor de aanvang van de Algemene Vergadering bij het Bestuur te zijn ingediend. Indien dit niet tijdig is geschied vervalt het recht tot stemmen.
3. Indien stemming over personen wordt gewenst, geschiedt deze schriftelijk. Een afgevaardigde kan verzoeken tot schriftelijke stemming over zaken.
4. Het aantal stemmen dat een afgevaardigde kan uitbrengen, wordt bepaald door het aantal leden van de Afdeling per 1 januari van het jaar waarin de Algemene Vergadering wordt gehouden. Hiertoe stuurt elke Afdeling uiterlijk voor 1 april van ieder jaar een volledige ledenlijst per 1 januari aan de ledenadministrateur ter verificatie van zijn gegevens.
5. Wenst een lid op de Algemene Vergadering afzonderlijk zijn stem uit te brengen, dan dient hij dit voor de aanvang van de vergadering aan het Bestuur kenbaar te maken. Deze stem wordt in mindering gebracht op het aantal stemmen, dat de afdelingsvertegenwoordiger kan uitbrengen, mits de betreffende stem in het totaal was begrepen.
6. De conceptnotulen van de Algemene Vergadering dienen uiterlijk vijf maanden na datum van de vergadering gepubliceerd te worden in het tijdschrift van de Vereniging. De vaststelling van de notulen geschiedt in de volgende Algemene vergadering.

INSTELLINGEN

Artikel 9

1. Op voordracht van het Bestuur kan door de Algemene Vergadering een Instelling worden erkend.
2. Het Bestuur kan één van haar taken delegeren aan een Instelling.
3. Instellingen staan onder leiding van een door het Bestuur aangestelde beheerder. Beheerders worden aangesteld voor een periode van vier jaar. De aanstelling kan telkens met vier jaar worden verlengd. Het Bestuur kan een beheerder ontslaan. De beheerder kan op zijn verzoek van zijn taak worden ontheven. Indien mogelijk behartigt hij, in overleg met het Bestuur, nog maximaal drie maanden de lopende zaken van de Instelling.
4. De Vereniging kent de volgende instellingen: (zie onderaan pagina 56)

NIEUWE LEDEN 1 MAART 2000 T/M 30 APRIL 2000

Nederland:

110512	Poot, Dhr. M.J.	Bestevaerstraat 62G	1056 HP	AMSTERDAM
110524	Klaverveld, Dhr. H.M.C.	Amstelstraat 3N	1946 RT	BEVERWIJK
110502	Kempe, Yvonne L.	van Deijssellaan 55	1985 CH	DRIEHUIS
110501	Kloos, Dhr. G.W.	Boothstraat 24	2037 SJ	HAARLEM
110505	Zoete-Hooft, Mevr. D.	deSpiraeastraat 48	2563 SR	DEN HAAG
110496	Vette, M.	deLiberiastraat 19	2622 DE	DELFT
110506	Gaag, Dhr. K. van der	Mr Jan Tuningstraat 76	2671 SZ	NAALDWIJK
110517	Schomper, Dhr. B.M.	Scheveningsebos 10	2716 HT	ZOETERMEER
110526	Heuvel, Dhr. H. van den	Middelblok 155	2831 BM	GOUDERAK
110518	Steens Zijnen, J.W.	Weidezoom 6	2841 SP	MOORDRECHT
110495	Voogd, Dhr. D.	Jacobusstraat 24	3012 JN	ROTTERDAM
110509	Haas, Michael	Statensingel 27b	3039 LB	ROTTERDAM
110507	Tiemes, Dhr. W.	Vredehagen 252	3078 BR	ROTTERDAM
110499	Doodewaard, Mevr. A. van	Snoekenveen 101	3205 CA	SPIJKENISSE
110508	Stolk, Marcel	Binnenweg 12	3248 AG	MELISSANT
110498	Goederen, Dhr. M. de	Lepelaar 11	3263 BG	OUD BEIJERLAND
110521	Reedijk, Dhr. G.	Sluisjesdijk 20	3265 LJ	PIERSHIL/KORENDIJK
110522	Kreek Sr, C. de	Ritselaarsdijk 10	3291 KA	STRIJEN
110493	Dijkstra-Gastelaars, Mevr. P.	Chopinplein 91	4102 CR	CULEMBORG
110504	Booij, Dhr. A. de	Hulsterweg 1D	4587 EA	KLOOSTERZANDE
110510	Peerboom, Bert	Espakker 122	4847 HB	TETERINGEN
110515	Groenen, I.	Kerktoerenstraat 38	5503 PC	VELDHOVEN
110520	Kegge, M.	Ariane 1	5591 PS	HEEZE
110525	Workum-de Beyer, Mevr. A.M.	van Hoofdstraat 153	6674 BB	HERVELD
110519	Temmink, Mevr. M.	Lindevoort 30	7157 AL	REKKEN
110514	Boerman, W.	Jan Steenstraat 9	7204 BT	ZUTPHEN
110494	Hermesen, Dhr. K.	Streek 2	8464 NA	SINT JOHANNESGA
110513	Meer, J. van der W.	Sprengerstraat 82	8922 BV	LEEUWARDEN
110511	Boer, Y. de P.	Potterstraat 18	9601 JB	HOOGEZAND
110500	Mulder, Ben	Aalbersestraat 19	9603 TB	HOOGEZAND
110516	Duizendstraal, A.	Oosterhamrikkade 62B	9714 BG	GRONINGEN

Belgie:

110523	Smeijers, Jan	Hoendergaarsen 4	B-2370	ARENDONK
110497	Goethals, Mike	Bekken 7	B-9810	NAZARETH

BERICHT VAN OVERLIJDEN:

Dhr. F. Scholtens te Winssum	Dhr. J. Slabbers te Herten
Dhr. A.J. Brederoo te Amsterdam	Dhr. P.A.A. Hilt te Rotterdam
Dhr. J.W. Veenstra te Sappemeer	Dhr. H.J. van de Laar te Boskoop
Dhr. G.G. Heuskes te Middelburg	Dhr. H.R. van der Klei te Bussum

JUBILARISSEN: 25 JAAR LID VAN SUCCULENTA IN 2000

Nederland:

102268	Meerstad A.G.B.	Mijehof 48	1106 HN	AMSTERDAM
102244	Dam A.J.M. van	Polderland 81	1112 RJ	DIEMEN
102262	Kramer Mr. H.B.	Van 't Hoffstraat 25	1171 AP	BADHOEVEDORP
104348	Herenius Dhr. J.S	Koopmanstraat 230	1693 BM	WERVERSHOOF
103712	Wiecherink Dhr. R.	Voorburggracht 387	1724 NZ	OUDKARPEL
101310	Zandvoort E.van	Dinkgrevelaan 16	2071 BP	SANTPOORT
102880	Meijering R.	Paramaribostraat 28	2071 VP	SANTPOORT NOORD
102873	Kleyn Mevr. M.	Distellaan 13	2111 BA	AERDENHOUT
100804	Musman E.	Gandhistraat 131	2131 PD	HOOFDORP
102923	Hoekstra T.Q.	Stellingmolen 57	2317 SE	LEIDEN
103153	Helderman K.C.	Leyweg 248	2545 EB	DEN HAAG
105294	Niet-Meester Mevr. G. de	Abeelstraat 50	2565 XR	DEN HAAG
100362	Jandden J.A.	v.d. Kamplaan 49	2625 KN	DELFT
107066	Grootscholten C.	Vijverberglaan 5	2675 LC	HONSELERSDIJK
103318	Molendijk J.	Groeneweg 179	2691 MN	'S-GRAVENZANDE
107155	Man-Rogge Mevr. C.	Candidaschouw 21	2726 KC	ZOETERMEER
101220	Uittenbroek N.	Dorus Rijkerstraat 15	2811 XM	REEUWIJK
102413	Jonge J. de	Piet Heinstraat 31	2992 BM	BARENDRECHT
103366	Visser A.	Wipperspark 40	3141 RC	MAASSLUIS
102744	Heesackers Mevr. C	Gruttostraat 15	3291 XB	STRIJEN
101374	Burg-Boere Mevr. C.A. v.d.	Zde-Linschoterzandweg 32	3425 EM	SNELREWAARD
103463	Roelofs J.W.	Korte Smeestraat 8 A	3512 NX	UTRECHT
100133	Uijen A.J. van	Graadt v.Roggenweg 5 B	3531 AA	UTRECHT
101215	Vis Erik	Hunnenpad 8	3881 MB	PUTTEN
103440	Huffel G.J. van	Prattenburgerlaan 28	3903 DJ	VEENENDAAL
103423	Bercht C.A.L.	Veerweg 18	4024 BP	ECK EN WIEL
102475	Biesheuvel J.	Lakerveld 89	4128 LG	LEXMOND
102527	Oord C. van	Werkensedijk 58	4251 PS	WERKENDAM
103751	Merkusse C.A.	Ratelaarstraat 2	4461 MJ	GOES
100239	Keulemans-Rikken M.M.	Zuidzijde Zoom 42	4611 DC	BERGEN OP ZOOM
103548	Franken Mevr.P.	Begoniastraat 58	4702 CD	ROSENDAAL
101247	Gemert TH. van	Da Costastraat 7	5242 CB	ROSMALEN
101561	Mandjes W.	v.d. Polstraat 38	5262 XE	VUGHT
101566	Roijsers J.H.F.	Willibrorduslaan 125	5581 GD	WAAALRE
102428	Rijn S.P.F. van	Dordognelaan 37	5625 RD	EINDHOVEN
102439	Tieleman P.	Agaat 47	5629 GV	EINDHOVEN
102997	Boogaard Mw. A.C.E.M.v.d.	Grotestraat 77	5821 AC	VIERLINGSBEEK
103076	Speyken J.	Maasstraat 12	5871 AV	BROEKHUIZENVORST
103834	Schengenga R.J.	Schweibergerweg 10	6281 NG	MECHELEN
103819	Mannien W.	W. Alexanderstraat 74	6471 XR	EYGELSHOVEN

102974	Hendrickx G.J.A.	Karel Doormanstraat 35	6566 XP	MILLINGEN A/D RIJN
100448	Hartsuiker A.	Blankespoorselandweg 4	6741 ZZ	LUNTEREN
103229	Smolders C.	Wildzang 34	6852 JR	HUISSEN
101636	Heynen Mevr. A.	Kuipersweg 9	7107 BC	WINTERSWIJK
102831	Warmenhoven F.J.	De Taxuishaag 3	7207 MB	ZUTPHEN
100760	Roozegaarde D.H.	Banninkstraat 5	7255 AT	HENGELO GLD.
105091	Viscaal H.W.	De Zonnenberg 8	7261 CR	RUURLO
103874	Peters A.L.	Ruiterweg 5	7975 RP	UFFELTE
103846	Beekman J.G.N.	Vuurdoornstraat 204	8171 XD	VAASSEN
103869	Lohuizen A. van	Boelestraat 34	8266 DW	KAMPEN
102607	Hoeve W. ten	Vreebergen 2	9403 ES	ASSEN
104339	Offens H.P.	Hoofdweg 40	9621 AL	SLOCHTEREN
102329	Bossinade A.R.	Hoofdweg 51	9626 AB	SCHILDWOLDE
101574	Bontsema S.	De Akkers 59	9649 JB	MUNTENDAM
102293	Woldringh Mevr. C.G.S.	Ommelanderweg 9	9978 TC	HORNHUIZEN

Belgie:

102919	Duyn, Arend van (Jr.)	Meiklokjeslaan 15	B-3080	TERVUREN
101729	Oeveren Mr. C.M.S.A. van	Moeflonlaan 30	B-3090	OVERYSE
101907	Vanaverbeke Robert	Zeeweg Zuid 17	B-8211	AARTRYKE
101783	Delabarre Freddy	Damaststraat 43	B-9030	MARIAKERKE
101772	Creelle D.	Kruisstraat 60	B-9031	DRONGEN
101879	Plovie Freddy	Venakker 74	B-9880	AALTER

Duitsland:

101952	Brinkmann Karl-Heinz	Weissenburgerstrasse 15	D-44532	LUNEN.SUD
--------	----------------------	-------------------------	---------	-----------

JUBILARISSEN: 40 JAAR LID VAN SUCCULENTA IN 2000

Nederland:

100129	Teters W.F.	Vancouverstraat 15/1	1056 DT	AMSTERDAM
103688	Piet H.	Dorpsstraat 254	1531 HV	WORMER
102948	Sterck Dr. L.	van Hamellaan 48	2252 BN	VOORSCHOTEN
102310	Kramer J.G.	v. Lawick v. Pabststraat 47	6814 HB	ARNHEM

Groot Brittannie:

102014	Atkinson W.W.	South Hutts	LONGHOPE/ORKNEY
--------	---------------	-------------	-----------------

Onder het **Palmblad**

Exotische planten, exotische dieren

Het magazine voor liefhebbers van de (sub-)tropische natuur
52 pagina's grotendeels in kleur.

Over kassen en kamervitrines, kolibries, kuipplanten en cactussen,
orchideeën, egels en gifkickers.

Met impressies van rotswoestijnen, tips en nog veel meer.

Verschijnt zes maal per jaar. Jaarabbonnement: fl 57,-.

Meldt u zich aan als abonnee:

Antwoordnummer 550

1440 VE Purmerend.

Of bel: 020- 4360860 (voicemail)

Of, maak fl 3,85 (kosten voor verzending) over op gironummer

4299775 tnv Palmblad IJpendam

en ontvang een GRATIS proefnummer

www.palmbiad.nl

NATIONALE PLANTENKEURING (SHOW) 2000

Tijdens de najaarsvergadering op 14 oktober a.s. organiseren wij weer een plantenkeuring. Om iedereen ruim de tijd te geven zich hier op voor te bereiden, volgen hier de groepen waarin kan worden meegedaan:

- Groep A. 1 mammillaria tot 20 cm
- Groep B. 1 Mexicaanse cactus tot 15 cm
- Groep C. 3 cactussen van één geslacht, potmaat 11
- Groep D. 1 euphorbia tot 20 cm
- Groep E. 1 succulent tot 15 cm
- Groep F. 3 succulenten van één geslacht, potmaat 11

Verdere details over tijden etc. in het augustus/oktobernummer van Succulenta

NIEUW!

CACTUS PARADISE AMSTERDAM

NIEUW!

Cactus-specialiteiten: schitterende wortelechte cactussen, waarvan vele met vindplaats en veldnummer!

O.a. Ariocarpus, Astrophytum, Copiapoa, Lophophora, Matucana, Neoporteria, Obregonia, Pelecypora, Saquaro, Strombocactus, Thelocactus, Turbinicarpus.

Nu ook: Schilpadcactus, de witte strepen tussen naastgelegen areolen vormen samen een netwerk!
Kamvormen (cristaten) met cristaatbloemen en cristaatpels!
Kortdoornige Echinocereus davisii

Hoofdprijs-Winnaar op de Bloemen-Vaktentoonstelling met gemengde cactussen (Aalsmeer, november 1999)!

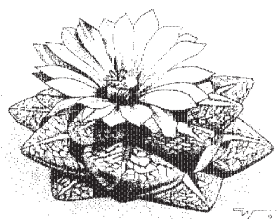
"Verzendlijst 2000" met per soort een korte informatieve beschrijving en aanwijzingen bij de kweek wordt u toegestuurd na ontvangst van Hfl.3,- in postzegels (of Bfr 60). Levering per post of op cactusbeurzen.

Cactus Paradise Amsterdam, Postbus 9662, 1006 GD Amsterdam.
Tel. 020 - 6191055 (22 - 23 uur, J.F.A. Wortelboer)

NIEUW!

NIEUW!

CACTUSSEN EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUGH & VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, mk42, 8nd

**British
Cactus &
Succulent
Society**

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij Bradleya voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Compleet lidmaatschap inclusief Bradleya:

In de EEG 22.00 pond

Buiten de EEG 24.00 pond

Excl. Bradleya resp. 12.00 en 13.00 pond

Overzeese bestemmingen per luchtpost.

Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary

Mr.D.V.Slade, 15 Brenhwood Crescent,

Hull road, York YO1 5HU, England

Open dag op 2e Pinksterdag (12 juni)
Cactuskwekerij Lakerveld
Lakerveld 89,4128 LG Lexmond
(tussen Lexmond en Meerkerk)
Tel. 0347 - 341718

- Meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- Verzending over de gehele wereld
- Bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- Onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

SUCCULENTA

ISSN 0039 - 4467

1 AUGUSTUS 2000 - NUMMER 4

JAARGANG 79

WEG MET CACTUSSEN!

Tjonge, zult U denken, die hoofdredacteur is de oude niet meer. Klopt, iedere dag word ik weer een dagje ouder en jammer voor U, ik niet alleen. Ik zat laatst in het juninummer van het verenigingsnieuws te lezen, want voor ons biedt Succulenta, na het verschijnen, weinig nieuws meer of het zou moeten zijn, welke steekjes we nu nog hebben laten vallen. Zo zat ik te mijmeren welke drie echinocereussen ik zou kunnen inzenden op de nationale plantenkeuring in oktober en voor welke rubriek. Dit laatste is geen probleem. Gewoon in groep F: 3 succulenten van één geslacht, potmaat 11. In de meer gespecialiseerde groep C: cactussen heb ik toch geen kans.

Zo, nu ontdekt U des poedels kern, ik erger mij aan het gebruik van de woorden cactussen en vetplanten. Iedere dag, als ik in mijn auto stap, grijnst de verenigingssticker mij toe, die eveneens suggereert, dat cactussen geen vetplanten zijn. Eigen schuld zult U denken, dan moet je maar op de fiets stappen. Maar dat doe ik helaas te weinig.

Hoe lossen we dit probleem op? Gewoon door de woorden '...cactussen en andere....' uit de (m.i.) te lange verenigingsnaam te schrappen. Dan maken we misschien die fout niet meer of in ieder geval minder. Als we dan toch aan het veranderen zijn, zou wat mij betreft 'Nederlands-Belgische' door 'Algemene' kunnen worden vervangen. We krijgen dan zoiets als Algemene vereniging van vetplantenliefhebbers 'Succulenta'. Dit lijkt mij toch wat moderner en in ieder geval minder verwarrend. Het moet maar duidelijk zijn.

In dit nummer een, hoofdzakelijk uit het Dagblad de Telegraaf overgenomen en door de Algemene Inspectiedienst aangevuld, verhaal over een illegale cactusimport. Hier geldt: weg met dat soort cactusliefhebbers! Misschien moeten we de aanduiding vetplantenliefhebbers in verband hiermee toch maar vervangen door vetplantenvrienden, want onder dit hoofd vallen illegale importeurs in ieder geval niet. Deze laatsten denken alleen aan het tijdelijke en niet aan het eeuwige. Je zou ze bijna wat toewensen.

Wat ik U in ieder geval wel toewens is dit jaar nog een paar mooie maanden voor onze hobby.

Joop van Alten

MIS DEZE MOGELIJKHEDEN NIET !!!

Er zijn voor de jubileum Cd-rom nog een viertal jaargangen te scannen. De redactie ziet Uw aanmelding graag tegemoet.

Verzamelaars van op succulente planten betrekking hebbende boeken, catalogi, zaad-etiketten, stickers, speldjes, curiosa etc. kunnen zich nog melden voor deelname aan de Succulenta-special 'Verzamelen'.

Voor leden, die anderen iets wetenswaardigs te vertellen hebben, is er in Succulenta nog steeds plaats. Pak dus Uw pen!

JONG GELEERD

HAWORTHIA FASCIATA

J.M.Smit-Reesink

Haworthia's zijn door hun mooie vorm en tekening het hele jaar door een plezier om naar te kijken. Ze komen oorspronkelijk uit de Kaapprovincie in Zuid-Afrika en behoren tot de lelie-achtigen. De planten zijn genoemd naar Adrian Hardy Haworth uit Chelsea in Groot-Brittannië (1768-1833).

Gewoonlijk hebben Haworthia's rozetten of spiraalsgewijs om een korte stam staande bladeren.

Haworthia fasciata

De meeste zijn vrij klein en je kunt een hele verzameling aanleggen van planten met allemaal verschillende “patroontjes”: lengtestreepjes, dwarsstreepjes, ruitjes, venstertjes, knobbeltjes, wratjes, enz. Ze zijn allemaal aangepast aan de omstandigheden waarin ze in de natuur groeien.

Zo staan de planten met venstertjes heel diep in de grond. Je ziet dan alleen de bovenkant, die het meeste licht opvangt, tenzij er net een stofstorm is geweest natuurlijk, maar dan helpt dat nog om de planten te beschermen tegen al te grote hitte, kou en hongerige beesten.

De bloemen van Haworthia's zijn klein, witgroene klokjes aan een vrij lange stengel. Vermeerderen gaat het eenvoudigst door te stekken. Als “substraat” (groeigrond) gebruik je wat zanderige aarde en je dekt dat af met een beetje aquariumgrind.

Verder moet je vooral de tips van mijnheer Krijnen in deze aflevering van Succulenta over *Haworthia emelyae* goed lezen.

En met een beetje geluk kunnen we over een tijdje een hele serie tegemoet zien over Haworthia's!

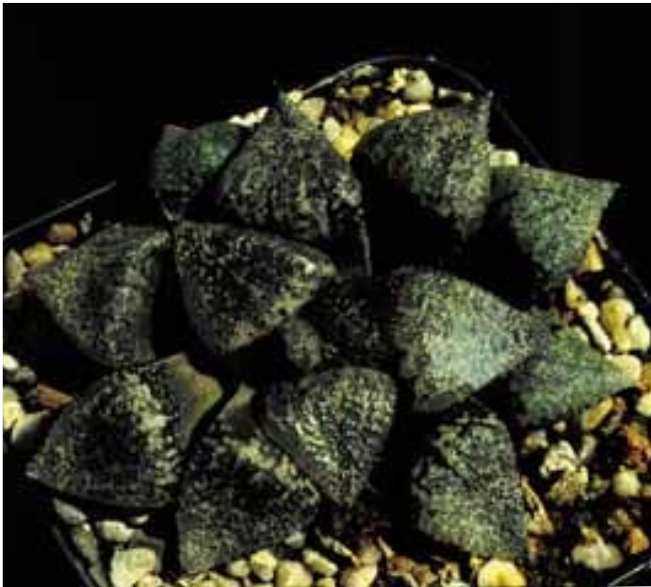
Dus begin je maar vast voor te bereiden!

Spulletjes klaarmaken, potjes afwassen, vensterbank vrij en vooral veel lezen en als je de kans krijgt, ga dan in de vakantie eens naar een kweker en als het kan naar een beurs. Ik heb wel een paar adressen voor je waar je Haworthia's kunt aanschaffen.

**Prins Willem Alexanderlaan 104
6721 AE Bennekom**

AANBEVOLEN SUCCULENTEN 5

Henk Krijnen

Foto's van de schrijver

Haworthia emelyae

Dit stamloze plantje bestaat uit een rozet van ca. 6 cm doorsnede en heeft grijsgroene teruggebogen bladeren van 3 cm lengte met vlakke, doorschijnende delen en tal van fijne tuberkels. De plant bloeit met een dunne stengel van ca. 20 cm hoog, die kleine witte bloempjes met groene nerven draagt.

Het geslacht *Haworthia* omvat vele soorten en vormen.

Deze planten zijn niet bestand tegen felle zon. Ze voelen zich ook thuis op de vensterbank in huis, zelfs aan de noordzijde van de woning. Wel moet men bij de dwergsoorten zoals *Haworthia emelyae* voorzichtig zijn met water geven. Ik houd ze in de kas in de winter gewoon droog.

Alle *Haworthia*'s komen uit Zuid-Afrika.

Neoporteria villosa

Ik ben een liefhebber van het geslacht *Neoporteria*, niet alleen omdat het mooie planten zijn, maar ook omdat ze prachtig bloeien. Sommige soorten bloeien zelfs een tweede keer in de winter, wanneer het voorjaar is in Chili. Van de Chileense soorten hebben alleen de *neoporteria*'s deze tweede bloei. *Neoporteria villosa* groeit in Chili rond Huasco tot Carrizal Bajo.

Ze groeien solitair, eerst bolvormig, later een zuil tot ca. 15 cm hoog. Aan de top staan de vele doorns recht omhoog, daar komen de bloemen altijd onbeschaagd tussendoor. *Neoporteria villosa* is erg variabel.

Tegenwoordig wordt deze plant ook wel *Erioseya villosa* genoemd.

Pyrrhocactus pygmaeus

Dit mooie plantje zaaide ik in 1991 en de foto is genomen in juni 1994 toen hij voor het eerst bloeide.

Dit geslacht heeft de meeste naamsveranderingen ondergaan: *Neochilenia*, *Neoporteria*, *Pyrrhocactus* en *Eriogyne*. Ik volg de namen van Ritter en ik denk, dat de meeste liefhebbers in Nederland dat ook doen. Van *Pyrrhocactus* zijn veel soorten bekend, Ritter noemt er 58. *Pyrrhocactus pygmaeus* (*Eriogyne taltalensis* ssp. *taltalensis* red.) is een kleine soort met zeer mooie witte bloemen en een rode stamper. Ook deze soort is zeer variabel, vooral wat betreft de bedoorning. Ze groeien in het kustgebergte 20 km noordelijk van Chaniaral, Chili.

Copiapoa tenuissima

Het geslacht *Copiapoa* staat geheel op zichzelf. Er zijn nooit moeilijkheden geweest over de naam van dit geslacht. *Copiapoa tenuissima* is een kleine plant, die groeit in het kustgebergte ten zuiden van Antofagasta, Chili. De meeste *Copiapoa*'s hebben een peenvormige wortel.

Copiapoa's zijn sterke planten, goed bestand tegen hitte en koude. Ze bloeien met gele bloemen met een stamper en zeer veel meeldraden. Het is leuk om ze zelf eens te zaaien. Ook de kleine zaailingen zijn al erg mooi. Na 2 of 3 jaar kunnen ze reeds bloeien.

De bloeitijd loopt van juni tot september. In de winter kan men de zwarte glimmende zaden gemakkelijk oogsten. Ze liggen dan in een opengebarsten zaaddoos op de plant. Met een pincet kan men de zaden verzamelen.

Prof. Struijckenlaan 14, 3741 EZ Baarn

ECHINOCEREUS SCHEERI

VAR. OBSCURIENSIS

Ton Pullen

De plant op de foto is door mij gezaaid onder het veldnummer Lau 091 (Sierra Obscura). Deze plant is al omstreeks 1975 door Alfred Lau ontdekt. Pas veel later is de nieuwbeschrijving verschenen (Lau, 1989). Lau stelde deze plant als variëteit onder *E. scheeri*, hoewel hij opmerkt, dat er aanmerkelijke verschillen tussen *E. scheeri* en var. *obscuriensis* zijn. Deze verschillen zitten vooral in de grootte van de stammetjes, de bloemkleur, -vorm en -grootte. Hij merkt tevens op, dat de variëteit aanmerkelijk later bloeit dan de soort, hoewel dat ook veroorzaakt kan worden door de grotere hoogte. In cultuur blijken zij tegelijkertijd te bloeien. Lau merkt bovendien op, dat deze plant een zekere verwantschap vertoont met *E. salmdyckianus*, maar aangezien deze door Taylor (1985) tot synoniem onder *E. scheeri* gesteld is kiest hij voor een variëteitsnaam onder *E. scheeri*. Blum (1994) noemt deze plant *Echinocereus salmdyckianus* ssp. *obscuriensis*. Merk op, dat de status veranderd is van variëteit naar ondersoort! Di Martino (1998) handhaaft de naam, zoals door Lau voorgesteld. Hunt (1999) brengt deze naam als synoniem onder bij *E. scheeri* ssp. *scheeri*. Blijkbaar vindt hij de 'aanmerkelijke verschillen' van Lau niet voldoende om deze variëteit als eigen taxon te laten voortbestaan.

Beschrijving

Plantenlichaam spruitend, veelkoppige zoden vormend. Afzonderlijke leden 5 -15 cm lang, 3-5 cm dik. Er zijn ongeveer 7 ribben. De areolen dragen 1 middendoorn,

die tot 4 cm lang kan worden en geel tot bruin van kleur is in de nieuwgroei, later vergrijzend. Daaromheen staan stervormig 10-12 randdorens ingeplant van dezelfde kleur, die 5 - 10 mm lang worden. De bloem kan een lengte van 9 cm bereiken, bij een diameter van 8 cm. De bloembuis is voorzien van witte borstelharen en groenige schubjes. Er zijn ongeveer 25 bloemblaadjes, die tot 4 cm lang kunnen worden, oranje van kleur. De meeldraden zijn 25 mm lang, geel, helmhokjes abrikooskleurig, stuifmeelkorrels paarsrood. De stamper is wit, de stempellobben zijn zoals altijd bij planten van dit geslacht, groen. De bedoornde vruchten zijn groen, de zaden zwart. De typevindplaats ligt in de Sierra Obscura, op de grens tussen de deelstaten Sonora en Chihuahua, 2000 m boven zeeniveau.

Cultuur

Zoals voor de meeste soorten van dit geslacht geldt, en zeker de 'groene' soorten, is de cultuur probleemloos. Veel licht en zoveel mogelijk warmte in de zomer. Een koele en droge overwintering is noodzakelijk, deze soort kan waarschijnlijk zelfs vorst verdragen. Niet te vroeg in het voorjaar water geven. De planten gaan dan groeien en 'vergeten' te bloeien. In mijn verzameling bloeit deze plant eind mei/begin juni. Zoals al mijn cactusplanten groeit ook deze soort in lava, uiteraard met bevredigend resultaat. Vanwege de uitstoelende, zodevormende groei kweek ik deze en soortgelijke soorten in lage, brede schalen, hetgeen goed voldoet.

Echinocereus scheeri var. obscuriensis Foto van de schrijver

Literatuur:

- Blum, W. (1994). Der Echinocereenfreund 7, p.79.
Di Martino, L. (1998). Echinocereus, Special Issue Cactus & Co 2 - 3, p.82.
Hunt, D.R. (1999). Cites Cactaceae Checklist, 2e edition.
Lau, A.B. (1989): KuaS 40 - 2, p.34.
Taylor, N.P. (1985). The genus Echinocereus.

Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.

REBUTIA RITTERI IN DE ROTSTUIN

Rob Bregman

Nee, de hierbij afgebeelde planten groeien niet in het wild maar in mijn rotstuin. U ziet, als je maar genoeg puin in je tuin gooit en met de camera genoeg inzoomt, kun je een mooi natuurlijk plaatje krijgen. Veel cactussoorten die in de natuur op grote hoogte groeien, met name de soorten uit de Andes, krijgen het 's zomers in onze kasjes benauwd. De knoppen verdrogen en er ontstaan gele of bruine brandplekken die zich later niet meer herstellen. Die soorten doen het 's zomers veel beter buiten, met een dak erboven zodat de potten tijdens een regenbui niet nat worden. Naast de winterharde *Opuntia*'s kunnen enkele soorten van andere geslachten ook in de volle grond zonder enige beschutting worden gekweekt. Ik heb goede ervaringen met *parodia*'s, *gymnocalyciums*, *oroya*'s, *lobivia*'s en *rebutia*'s maar dan moet er wel aan een paar voorwaarden voldaan worden. Mijn methode is als volgt. In het voorjaar, na de IJsheiligen, maak ik de rotstuin klaar door onkruid te verwijderen en het achterste gedeelte flink op te hogen. Door regen en wind wordt zo'n kunstmatig relief elk jaar weer genivelleerd, dus dat breng ik weer op de gewenste hoogte. Een behoorlijk hoogteverschil moet er zijn, want een optimale afwatering is de belangrijkste voorwaarde voor succes. Als een plant in een rotstuin dood gaat, is het meestal als gevolg van wortelrot. De bovenste 5 cm van de grond mogen geen water vasthouden en moeten dus vooral uit stenen, zand en grind bestaan. Ik maak schuin aflopende terrassen en ondersteun die met stenen. Een tweede belangrijke voorwaarde is de ligging, bij voorkeur pal op het zuiden geëxponeerd zodat de zon min of meer loodrecht kan instralen. Dan haal ik de planten uit de pot en plant ze zó diep dat

de wortelkluit op de aarde rust onder de toplaag. Flink wat stenen er omheen en klaar is Kees, want je hoeft er de hele zomer niets aan te doen. De stenen worden in de zon gloeiend heet en zorgen daarmee voor een opwarming van de toplaag van de bodem. Onder deze omstandigheden hebben de planten geen last van ongedierte zoals spintmijten en wolluizen. Die regenen er gewoon af. De bedoorning wordt steviger en de bloemen blijven langer goed. Het enige onderhoud bestaat uit het weren van slakken die vooral in regenachtige perioden nog wel eens de planten aanvreten en uit het af en toe verwijderen van een enkel grassprietje of de bekende gele klaverzuring. Soms kunnen andere beesten lastig zijn; kraaien hebben de onhebbelijke gewoonte om planten met hun snavel uit de grond te wippen, puur vandalisme dus. Konijnen en mollen moeten uiteraard ook geweerd worden. In de herfst (het precieze moment hangt van het weer af) spit ik de planten weer uit en zet ze terug in de potten of met kluit en al in een bak en overwinter ze in de kas. Een dergelijke kweekwijze lukt natuurlijk alleen goed met planten in goede conditie. Planten met een zwak wortelstelsel kunt u beter op een beschaduwde plek in de kas in een zandig grondmengsel weer aan te praat krijgen. Verder hangt het succes van rotstuincultuur natuurlijk ook van het weer af. In een mooie zomer gaat het altijd goed en kunnen bij voorbeeld zelfs een aantal soorten *notocactussen*, *matucana*'s, *mammillaria*'s en *echinocereussen* het in de rotstuin goed doen, maar in een mindere zomer kun je ze al na een week regen zo maar kwijt zijn. Dat risico neem ik dus maar niet, want je weet nooit van te voren wat voor zomer het wordt.

Rebutia ritteri.

Foto van de schrijver.

Een van de soorten die ik op bovenstaande wijze kweek is *Rebutia ritteri*. De planten op de foto zijn uit zaad gekweekt, eind jaren '70 uit de zaadlijst van ons clichéfonds. De soort werd ontdekt door Friedrich Ritter in 1931 in het Zuid-Boliviaanse hoogland bij Escayachi en werd 7 jaar later door Wessner als *Lobivia ritteri* beschreven. Albert Buining en John Donald combineerden de plant in 1963 om naar het geslacht *Rebutia*. Krainz heeft er nog eens *Mediolobivia ritteri* van gemaakt en in 1985 beschreef Rausch de plant als variëteit van *Rebutia atrovirens*, maar volgens de checklist van Hunt moet de plant *Rebutia ritteri* heten. Het zijn spruitende, kort-zuilvormige plantjes niet veel groter dan 2 cm in doorsnee. De 10-13 ribben zijn in knobbels opgelost. Daarop staan langwerpige areolen met 8-10 bruine, tot 8 mm lange rand-

doortjes. Middendoorns ontbreken. In het voorjaar verschijnen de prachtig Ferrari-rode bloemen in grote aantallen. De vruchten zijn zoals bij alle *Rebutia*'s opvallend, klein, rond en wollig behaard. De vruchtwand van de rijpe vrucht is perkament-achtig dun en scheurt daardoor gemakkelijk open. Samengevat, een probleemloos plantje dat zich goed leent voor een experiment met open lucht-cultuur.

**Hector Petersenstraat 7 1112 LJ Diemen
e-mail: bregman@bio.uva.nl**

VAN KNOP TOT KELK

(4) MAMMILLARIA GUELZOWIANA WERD.

Albert Pilot

Mammillaria guelzowiana vind ik een van de mooiste mammillaria's. Het is een prachtige plant door de witte bedooring, vooral door de vele fijne doorns gecombineerd met één centrale bruine haakdoorn per tepel. De plant ziet er prachtig uit, maar door die haakdoorn heb ik nogal eens een probleem bij het oppakken: deze cactus is bijna niet los te krijgen als de haakdoorn eenmaal in huid of kleren zit. De knopontwikkeling boeit me zeer. In het voorjaar moeten diep tussen de tepelachtige uitsteeksels de eerste tekenen van knopvorming zichtbaar worden. Als de zomer aanbreekt en de zon echt krachtig wordt, zit ik wekelijks te turen of er iets te zien is. En als dat dan gebeurt, dan groeien ze uit tot prachtige knoppen, die schitterend behaard en getekend zijn, spits toelopend en al rood gekleurd in de witte, harige plant. Daarna gaat het snel, tenminste als de zon flink schijnt. Want dat is wel nodig om ervoor te zorgen dat de knop zich ook daadwerkelijk ontwikkelt tot een karmijnrode kelk. De knop opent zich tot een grote, 6 cm brede, karmijnrode bloem met oranjegele meeldraden en groengele stamper. Als je geluk hebt is de bloem enkele dagen open, vaak is het een groepje met vier tot zes bloemen tegelijk. Bij een bezoek aan een kweker zag ik zo een heel veld van *guelzowiana* bloeien met opvallende en aantrekkelijke verschillen tussen de planten en de bloemen. Het was een goede gelegenheid om er de mooiste uit te zoeken en aan mijn verzameling toe te voegen.

De verzorging is wat lastiger dan gebruikelijk bij mammillaria's. "Kieskeurig" en "een moeilijk te kweken soort" zijn veel gebruikte omschrijvingen. De plant komt uit Mexico (Durango) en groeit daar op middelhoge berghellingen ten noorden van Rio Nazas. Mammillaria-soorten uit hete gebieden (en daar hoort deze ook toe) vragen om meer warmte voor een goede ontwikkeling. Ze hebben voor een goede groei een minimale wintertemperatuur van 10°C nodig. Water kan het best van onderaf worden gegeven, dus niet 'over de kop gieten'. Dit soort mammillaria's is gevoelig voor een natte wortelhals; gebruik daarom voor deze planten een zeer luchtig grondmengsel. Voor een goede knopontwikkeling en bloei is een flinke zonnige standplaats nodig. Deze plant kan, maar hoeft niet geënt te worden. Enting (bijvoorbeeld op *E. jusbertii*) voorkomt weliswaar rotting, maar kan ook verrassende effecten hebben, zoals Neutelings in 1978 beschreef in *Succulenta*. Een geënte plant van hem had meer dan 40 zij scheuten gekregen, die elkaar ontzettend verdrongen. Die scheuten heeft hij om rotting te voorkomen in juni er allemaal afgesneden. Na droging bleken ze snel en gemakkelijk te bewortelen, dus dat blijkt een goede manier om nieuwe planten te verkrijgen. Hij gebruikte daarbij een pincet om ze rechtop te zetten; ze horen immers tot de vishaakcactussen. Overigens zat na 1 1/2 maand de moederplant weer vol met meer dan 60 nieuwe scheuten. Dat is nog eens een wonderbaarlijke vermenigvuldiging! Een exemplaar, dat op eigen wortel stond, vertoonde overigens helemaal geen neiging tot spruiten. Oudere

1. De eerste knoppen worden zichtbaar ...

2. en worden snel groter tussen een prachtige bedoorning ...

Foto's van de schrijver

3. tot op een zonnige dag de knoppen open gaan ...

4. en schitterende bloemen de guelzowiana tooien.

planten schijnen wel te spruiten, maar dat heb ik nog niet waargenomen. Men kan *M. guelzowiana* ook zaaien, maar het is volgens Den Boef (1977) niet zo eenvoudig om de plantjes de eerste winter door te krijgen.

De naam *guelzowiana* is volgens Korevaar afkomstig van de Duitser R. Gülzow, die als eerste deze plant uit Mexico importeerde. De naam *Mammillaria* is afgeleid van het Latijnse woord voor tepeltjes. *M. guelzowiana* werd beschreven door E. Werdermann, die in Duitsland leefde van 1892-1952. In oudere literatuur komt ook de naam *Krainzia guelzowiana* voor, die Backeberg aan deze soort gaf omdat de zaadbessen zich terugtrekken in het plantenlichaam.

Mammillaria guelzowiana is een plat-bolvormige, groene cactus die enkelvoudig is; oudere planten kunnen ook onderaan uitstoelen en een pol vormen (Haustein, 1990). De plant heeft een diameter tot 8 cm en wordt 4-6 cm hoog. De tepels zijn vrijwel cilindrisch, 12-13 mm lang en onderaan 4-5 mm dik. De axillen (tussen de tepels liggende verdieping, de oksels) zijn kaal. De areolen hebben zeer talrijke (60-80), stralend afstaande, naar boven haarvormige, lange witte randdoorns (tot 1,5 cm lang); daarnaast is er een opvallende, recht vooruitstekende, haakvormige middendoorn, die meestal geel- tot roodbruin en 8-10 mm lang is. De bloemen ontstaan in oudere axillen bij de kruin; ze zijn voor een *mammillaria* erg groot, zo'n 5 cm lang en 6 cm breed. De kleur wordt omschreven als paarsrood, rozeachtig magenta of helder karmijnrood. De meeldraden zijn oranjegeel, de stamper groengeel. De vrucht is bijna rolrond, 8 mm dik en geel of roodachtig en scheurt opzij open. De zaden zijn bijna zwart met een kleine witte arillus (het uitgroeijsel van de navelstreng).

Literatuur

- Backeberg, C. (1976) *Das Kakteenlexikon*. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- Boef, J.L. den (1977) Het geslacht *Krainzia* Backg. *Succulenta* 56, 3, 66-67.
- Haustein, E. (1990) *Cactussen*. Thieme, Baarn.
- Korevaar, L.C. (1983) Wat betekent die naam? *Succulenta*.
- Neutelings, Th. (1978) Van maand tot maand. *Succulenta* 57, 1, 8-14.

Berkenlaan 13, 3707 BA Zeist
a.pilot@ivlos.uu.nl

SCLEROCACTUSSEN

HET ZAAIEN EN DE RESULTATEN

Mevr. van Gils

Het zaaien van sclerocactussen is net zo eenvoudig als het zaaien van alle andere cactussen. De voorbereidingen voor het zaaien nemen bij mij nogal wat tijd in beslag. Ik handel als volgt: Het is aan te raden met nieuwe potten te werken, maar neemt u gebruikte potten, dan deze zeer goed uitwassen met zeer warm sodawater en daarna goed afspoelen met koud water. De potten vullen met de door u gekozen zaaigrond. Ik gebruik het turfmengsel, dat ook door beroepskwekers wordt gebruikt. Je bent dan verzekerd van een goede grond met de juiste pH-waarde en voldoende voeding voor minimaal 8 à 9 maanden. Zet de potjes in een tray of bak zodat ze vast staan. Vul de bak losjes, dus niet aandrukken, met het zaaisubstraat, zodat de potjes 1 à 2 cm bedekt zijn en het erop lijkt of u de bak heeft gevuld. Neem dan een plankje of iets dergelijks en druk het hele substraat lichtjes aan. Rei het dan in z'n geheel af, zoals dat ook bij betonstorten gebeurt. Neem nu een zeef met 'n maaswijdte van 3 à 4 mm en zeef een laagje van hetzelfde substraat er overheen en druk het geheel nogmaals lichtjes aan. Uw potjes om te zaaien zijn gereed.

Het voorbehandelen van sclerocactus-zaden is een ander verhaal. Deze zaden bestel ik meestal in augustus of september en leg ze droog weg bij een normale kamertemperatuur. Half januari doe ik de doos met de zakjes zaad in een plastic zak en zet deze in de diepvries bij een temperatuur van minimaal -18°C. Ongeveer een week voor het uitzaaien haal ik ze uit de diepvries en leg ze bij de verwarming in de huiskamer. Drie dagen daarna open ik alle zakjes zaad en spuit ze goed nat. Nadat dit is gebeurd, worden ze opnieuw ingepakt en

voor minimaal 2 dagen in de diepvries teruggeplaatst. Door deze methode met grote temperatuurschommelingen denk ik de harde schaal te breken of dusdanig te verzwakken dat het kiemen van de zaden mogelijk is.

Na het zaaien wordt de grond afgedekt met een dun laagje grind van korrelgrootte 4 of 5 mm. Met kleiner grind verslijmt de grond te gemakkelijk. Dit systeem kan men gebruiken voor het zaaien van alle cactuszaden, waarbij de opmerking gemaakt moet worden dat grote zaden lichtjes worden aangedrukt. Nu wordt de verwarming in de zaaibak opgevoerd tot minimaal 35°C en dan met een fijne broes water geven. Dit enkele malen herhalen en de laatste maal met TMTD-oplossing erin. De temperatuur blijft overdag 35°C, terwijl de nachttemperatuur wordt teruggebracht naar 15°C. Beide systemen hebben een tijdsbestek van 12 uur, dus opwarmen en op temperatuur houden 12 uur, afkoelen en op 15°C houden ook 12 uur. Dit kan gerealiseerd wor-

Sclerocactus wetlandicus. Foto's van de schrijfster

v.l.n.r. *S. parviflorus*, *S. wetlandicus* var. *ilseae* en *S. wetlandicus* (= *glaucus* vlg. Cites I)

den door twee circuits van elektrische verwarmingskabels, ieder met thermostaat en één tijdschakelaar.

Wanneer na 14 dagen er nog zaden zijn, die niet zijn gekiemd, worden deze potjes met zaden uit de zaaibak genomen. Men pakt de zaden met een pincetje om dan met een naald het dekseltje te openen. Daarna gaan ze weer terug in het potje en worden weer in de zaaibak geplaatst. Bij het pakken van de zaden met een pincet en het openen met een naald kan het gebeuren dat de zaden leeg zijn of dat er een witachtige, op melk gelijkende vloeistof uitkomt; deze zaden hoeft men uiteraard niet meer te zaaien. Zaden die leeg zijn, zijn niet bevrucht en worden loze vruchten (zaden) genoemd. De zaden daarentegen die een soort melksap bevatten zijn naar mijn idee te vroeg geoogst, te oud, of ze zijn beschadigd waardoor er mogelijk vocht in komt bij het uitzaaien en gaan rotten. Wanneer de zaailingen na 8 à 10 weken groot genoeg zijn, ent ik ze op *Pereskopsis*. Later gebeurt het opnieuw enten op dezelfde manier als bij alle

andere cactussen. Ik ent sclerocactussen op winterharde echinocereusplanten.

Ik wil nog een opmerking plaatsen over de methode van het verdiept oppotten, waardoor de entstam niet of nauwelijks zichtbaar is. Doe dit nooit met sclerocactussen, want bij het minste beetje vocht in de pot met een hoge luchtvochtigheid smeulen ze op het entvlak.

Op het moment dat u het ziet is de plant verloren. Afsnijden en opnieuw enten zal geen succes hebben, daar binnen enkele dagen al het rot door de centrale as is getrokken.

De bijgevoegde foto's tonen aan dat men ongeveer 3 1/2 jaar na het uitzaaien deze resultaten kan boeken. Mijn planten bloeiden voor de eerste keer in augustus - september 1999 en daardoor was ik de mening toegedaan, dat mijn kweekmethode niet goed was, (deze planten bloeien namelijk van nature in maart - april). Maar nu ik eind februari - begin maart alles aan het verpotten ben, constateer ik dat er in dezelfde en diverse andere planten bloem-

knopjes zitten, ze zijn nog zeer klein, maar toch.

Ik wil hier mijn bewondering uitspreken voor het opmerkingsvermogen van Dhr. Hochstätter met betrekking tot de grote en kleine verschillen in het veld. Zijn veldnummers brengen deze verschillen, ook in cultuur, duidelijk in beeld. Door eenieder de mogelijkheid te bieden in het bezit te komen van deze planten, beschermt hij de natuurlijke standplaatsen en voorkomt hij waarschijnlijk de uitroeiing er van.

Anders ligt het mijns inziens met disco-cactussen. Dhr. Braun beschrijft in *Succulenta* en andere tijdschriften diverse soorten, maakt nieuwe combinaties en vormt complexen. Er is niet één liefhebber, kweker of botanicus die hierover een zin-nig woord kan zeggen omdat planten of zaden van deze nieuw beschreven soorten niet in omloop zijn gebracht en juist deze planten de sleutel zijn, die deze nieuwe combinatie geloof- of ongeloofwaardig maken. Verder wordt vermeld dat deze planten op de standplaatsen allen ernstig worden bedreigd. Het resultaat over enkele jaren: mooie foto's van planten met een beschrijving met Latijnse diagnose, jarenlange verhalen. Geen planten meer in de natuur en ook niet in cultuur. Conclusie: Al het werk voor niets. (Conclusie voor rekening van de schrijfster. De wetenschap houdt op bij de kennis. Het is aan anderen, hiermee iets te doen. Red.)

Pierre, wanneer je dit leest, zul je begrijpen dat er toch nog serieuze liefhebbers zijn, die alles doen om van enkele zaden mooie plantjes te kweken, hoe moeizaam het ook moge gaan. Grijp nu je kans en stel wat zaden beschikbaar aan enkele serieuze liefhebbers, zodat ook dit commentaar en verwijt jou bespaard kan blijven.

Rozenbloemstraat 27a, 4921 KD Made

Succulenta jaargang 79 (4) 2000

9 soorten in knop.

Boven: *S. spec.*

Onder: *S. parviflorus.*

KAFFIRDRIFT

Rikus van Veldhuisen

Men zou de titel van dit artikel kunnen beschouwen als een trendbreuk. De titel is ditmaal niet de naam van een euphorbia, maar de naam van een historisch verdedigingswerk. Deze is gelegen boven de op oostelijke helling van het dal waardoor de Kaaprivier langzaam naar de Indische Oceaan stroomt. In vroeger tijden heeft men dit punt om strategische redenen uitgezocht, maar de hedendaagse toerist komt er meestal vanwege het prachtige uitzicht. Wij bezochten Kaffirdrift echter in de eerste plaats vanwege de rijke succulentenflora die er voorkomt en maakten er onverwacht ook kennis met de rijke historie van Zuid Afrika.

Al vroeg in de morgen vertrokken Jaap Keyzer, onze gastvrouw Tynie Burger en uw schrijver naar Kleinemonde, waar onze begeleider Charl ons al op stond te wachten. Vandaar reden wij landinwaarts, waar we door een nabij gelegen wildpark reden. Het schoot niet erg op, want steeds stopten we wanneer we verschillende soorten antilopen ontwaarden op de hellingen. Eenmaal stak een kudde zebra's vlak voor ons de weg over. Dit deden ze met duidelijke tegenzin en na aarzelend de weg betreden te hebben, werd er na eenmaal de overzijde bereikt te hebben, een flinke sprint ingezet. Op de nabij gelegen akkers werd in met mathematische precisie aangelegde rijen ananas verbouwd.

Na aankomst op de politiepost viel ogenblikkelijk de strategische positie op. Gelegen op de hoogste heuveltop van de omgeving is met name het uitzicht naar het oosten fantastisch. Men kijkt onmiddellijk uit over het rivierdal van de Kaaprivier

en aan de overzijde kijkt men uit over de Transkei.

De wachtpost is in 1815 opgericht om het achterliggende land, waaronder Grahams-town, te beschermen tegen uitvallen van de oorspronkelijke inwoners. Een gedenkplaat geeft de bezoeker enige informatie en vertelt dat deze grensoorlogen van 1819 tot 1935 hebben geduurd. In 1935 is de oorspronkelijke wachtpost afgebrand. Hiervan rest nog slechts een enkele muur die geheel overwoekerd is door een wurgficus. Wellicht staat alleen deze muur nog overeind juist door de ondersteuning van deze boom.

Voor deze wachtpost staat een *Aloë bainesii* en bij nadere beschouwing blijkt dat de stam van deze boomvormige aloë behoorlijk beschadigd is. Op sommige plaatsen kan men zelfs door de stam heen kijken. De meestal ronde littekens bevinden zich vooral op borsthoogte. De aloë blijkt bij navraag al erg oud te zijn, hetgeen niet overeenkomt met haar grootte, want deze soort kan een imposante hoogte bereiken. De macabere oorzaak is dat ze werd gebruikt als executiepaal aan het begin van de negentiende eeuw. Waarschijnlijk hebben de beschadigingen van de stam een voorspoedige groei verhinderd.

Tegenover de ingang van de politiepost begonnen we met de afdaling, waarbij we aanvankelijk weinig of geen succulente planten aantreffen. Het was duidelijk dat we niet de eerste plantenliefhebbers waren, die deze plaats bezochten. Plantenhebbers is wellicht een betere benaming voor deze bezoekers en bovendien blijkt dat de meesten nog lui zijn ook, want vlakbij de parkeerplaats stond werkelijk geen enkele

Aloe bainesii voor Kaffir drift Police Station

vetplant meer. We vonden zelfs een behoorlijk aantal gaatjes in de grond, waar nog niet zo heel lang geleden planten gestaan hadden. Wij voelden ons minder bezwaard toen ons duidelijk werd dat niet succulentverzamelaars dit op hun kerfstok hadden, maar de liefhebbers van een eigen gebrouwen potje bier. Onder de autochtonen wordt namelijk al heel lang een bier gebrouwen van een knolvormende middagbloem, *Trichodiadema intonsum*. Deze plantjes staan lokaal bekend als iMula en het eindproduct kent u natuurlijk onder de naam iQilika. De knollen van deze mooie struikmesem, die zich goed als een bonsai laten kweken, worden samen met bruine suiker en een honingraat in een vat gedaan om een week lang te gisten. Het eindproduct schijnt een bittere smaak te hebben en onze begeleiders gaven er niet hoog van op. Toch had ik persoonlijk het graag geprobeerd, temeer daar de temperatuur inmiddels al behoorlijk was opgelopen.

De littekens van de kogelinslagen zijn nog steeds duidelijk te zien

foto's van de auteur.

Een Ficus houdt de resterende muur van de oude wachtpost in zijn wurgende greep

Haworthia reinwardtii

Naar beneden kijkend, zagen we her en der op de helling rotspartijen liggen, die voor de zoekende vetplantenliefhebber de spanning van nieuwe vondsten hoger opvoert. Juist deze rotspartijen zijn voor de plantenjager de aangewezen plaatsen om aan een nadere inspectie te onderwerpen. Juist hier vonden we zonder uitzondering succulente planten, die hier een gunstige groeiplaats vinden, welke voldoet aan hun behoefte aan beschutting, voedsel en vocht. Voordat we echter de eerste rotspartij bereikt hadden troffen we al een overvloed aan succulenten aan, groeiend tussen het gras en losse stenen. *Adromischus cooperi*, *Crassula falcata*, een *Huernia*, zonder bloem moeilijk te determineren, maar waarschijnlijk *H. thuretii*, een vrij grote op een Aloë lijkende *Bulbine*, een *Bulbine* met grijze rolronde blaadjes, *Anacampseros rufescens* en ook een vorm van *Haworthia reinwardtii*. Deze laatste

groeide in grote groepen in het gras en was zeer opvallend aanwezig. Nu was ik nooit bijzonder onder de indruk van de grote vormengroep *H. reinwardtii*, maar deze planten waren werkelijk bijzonder mooi. Het hart van de rozetten was zeer fris groen en de buitenste bladeren opvallend bruinrood. De epidermis was glimmend en het plantje leek wel van hard plastic gemaakt. In de literatuur kan men ook een variëteit aantreffen van *Haworthia reinwardtii*, namelijk de variëteit *kaffirdriftensis*. Zij dankt haar variëteitsnaam aan de typevindplaats bij het politiestation "Kaffirdrift". Enige problemen kunnen we wel verwachten betreffende deze naam, want kaffer is het ergste scheldwoord in Zuid Afrika om een zwarte man aan te duiden. Of de internationale regels voor nomenclatuur hierin voorzien om op basis van een scheldwoord een naam te wijzigen, is mij niet bekend. Of de haworthia's

tot de genoemde variëteit behoren lijkt, gezien de vindplaats, logisch, maar is volgens Cok Grootsholten niet het geval.

Eindelijk bij de rotsen aangekomen, stonden we naast fantastische groepen van *Euphorbia polygona*. Hoewel we deze planten op al meerdere vindplaatsen hadden aangetroffen, blijft het een indrukwekkende plant. Opvallend is dat de planten hier minder bestekeld zijn, sommige waren zelfs geheel onbestekeld en ze hadden wat minder hoge en dikkere stammen.

Onze begeleiders vertelden ons, dat er hier nog een andere *Euphorbia* voorkomt en wel in grote getale. Met grote moeite konden we slechts enkele planten van *Euphorbia squarrosa* tussen het gras ontdekken. Tijdens ons bezoek was er veel gras op de groeiplaatsen aanwezig, als gevolg van overvloedige regenval. Tussen het gras konden we nauwelijks een *Euphorbia squarrosa* ontwaren en die we vonden waren meest planten die op open gedeeltes groeiden. Een grote plant groeide in een termietenheuvel, niet zonder problemen trouwens, want ondanks dat er geen sprake was van droogte, vertoonde ze wel degelijk uitdrogingsverschijnselen en was ze in volle bloei in tegenstelling tot haar soortgenoten.

Niet alleen de succulenten trokken onze aandacht, maar ook verschillende soorten heesters stonden in volle bloei. Het waren voor mij onbekende planten, maar ik kan u vertellen dat ze in mijn tuin niet zouden misstaan. Ook diverse soorten bolgewas-

Een dikke en gedrongen vorm van *Euphorbia polygona*

Adromischus cooperi* samen met *Anacampseros rufescens

***Fockea edulis* had haar aanwezigheid verraden door haar peulvormige vruchten**

sen troffen we aan. Onder sommige heesters stonden groepjes *Haemanthus spec.* Helaas stonden ze niet in bloei, waardoor ik u niet kan zeggen of het de bekende poederkwast is, *Haemanthus albiflos*.

In een heester, die bijna geen blad had tijdens ons bezoek, hingen een paar grote peulvormige vruchten. Bij nadere beschouwing bleken de peulen niet bij de struik te behoren, maar bij een van klimranken voorzien succulent, namelijk *Fockea edulis*. Na enig zoeken bleken de vingerdikke ranken op een plaats uit de grond te komen. Enig graafwerk legde een voetbalgrote caudex bloot. Na enkele foto's hebben we de plant weer toegedekt en werd de plant, die in de verzameling thuis een waar pronkstuk zou zijn, weer aan het oog onttrokken.

Na verscheidene uren rondgestruind te hebben, begonnen we met de terugtocht, want ongemerkt waren we een flink eind afgedwaald. Vlakbij de politiepost troffen we een forse echinopsis aan, die op het punt stond te gaan bloeien. Deze gast uit Zuid Amerika had het hier duidelijk naar zijn zin. Overigens hebben we tijdens onze reis verschillende soorten cactussen gevonden, ook op zeer afgelegen plaatsen, ver van menselijke nederzettingen.

Na een uitgebreide picknick onder de al eerder genoemde ficus begonnen we met de terugweg. Nadat we amper op weg waren, zagen we echter alweer wat interessants en stopten we, een steeds herhalend ritueel wanneer je op succulentensafari bent in Zuid Afrika. Een grote groep boomvormige euphorbia's had onze aandacht getrokken. Aan de ene kant van de weg stonden grote bomen van *Euphorbia grandidens*. Aan de andere kant van de weg stonden kleinere bomen en struiken van een euphorbiasoort, die we niet thuis konden brengen. Het meeste kwam ze overeen met *Euphorbia cooperi*, die hier echter niet thuishoort, maar haar natuurlijke groei-

plaatsen veel noordelijk heeft in o.a. Zimbabwe. Deze planten waren echter zeer variabel en behoren mogelijk tot een hybridepopulatie. Of deze planten inderdaad tot *E. cooperi* behoren en dus door mensenhanden hier terechtgekomen zijn, net als de echinopsis, of hybriden zijn, of misschien zelfs wel een tot een nieuwe soort behoren, zal verder onderzoek moeten uitwijzen. Wij voelden ons in ieder geval echte veldonderzoekers en togen vervolgens moe en voldaan huiswaarts.

Literatuur

Dold Tony, Cocks Michelle en Kralo Patrick. (1999). iQilika: Mesemb beer of the Eastern Cape, Aloe, Vol. 36: 2 & 3.

Samuel Gerssenlaan 63, 3861 HB Nijkerk
e-mail: rikvs@wxs.nl

Een prachtig vergezicht vanaf de Kaffir drift wachtpost

De onbekende boomvormige euphorbia met geel-rode vruchten

Echinocereus fasciculatus var. *bonkeræ* nabij gevangenis Globe

Foto's van de schrijver

EEN BEZOEK AAN ARIZONA EN NEW MEXICO (SLOT)

Jos Huizer

Daarna reden we naar Globe om de volgende ochtend weer naar de gevangenis van Globe te gaan, om te zien of *Echinocereus fasciculatus* var. *bonkeræ* nu wel in bloei was. We waren echter te vroeg. Terwijl we wachtten op het openen van de bloemen, reed er een oudere dame langs die stopte en ons vroeg wat we aan het doen waren. Nadat wij haar dat verteld hadden, stak zij van wal en ze had heel wat te verhalen. Na ons plezierige gesprek bleken de *bonkeræ* nu wel hun bloemen te hebben geopend, waarna er uiteraard weer foto's werden genomen.

We gingen nu op weg naar het Boyce-Thompson Arboretum. Op weg daarheen kwamen we langs de type-locatie van *Echinocereus coccineus* var. *arizonicus* op

de grens van de counties Pina/Pinal, een plaats die we op de heenweg gemist hadden. We parkeerden onze auto op een veilige plaats langs de weg, waar hij het andere verkeer niet hinderde en gingen op zoek. Na onder het prikkeldraad doorgekropen te zijn, moesten we over wat keien kruipen en door een droge rivierbedding lopen. Daar zagen we onze eerste *E. coccineus* var. *arizonicus*, met nog kleine knoppen. We namen wat foto's, daarbij ook wat macro-opnames van de knoppen en keken wat verder in het rond. Toen bleek dat er wat hoger op vele planten stonden, waarvan de meesten in bloei! Verheugd klommen we omhoog om nog meer foto's te maken van deze prachtige planten met een bijzonder mooie bedoorning. Werkelijk schitterende

Echinocereus fasciculatus var. bonkeriae nabij de gevangenis van Globe.

Bloeiende klomp Echinocereus coccineus var. arizonicus.

planten! Volgens sommigen zou deze plant op de type-locatie vrijwel uitgeroeid zijn, maar zo te zien viel dat wel mee.

Na het verlaten van deze plaats gingen we verder op weg naar het Boyce-Thompson Arboretum. We waren ongeveer een mijl buiten de gemeentegrens van Superior toen we heel veel roze aan de rand van de weg zagen. Zodra het verkeer het toeliet, keerden we snel om deze plaats te bezoeken. We zagen daar werkelijk een droom, althans voor *Echinocereus*-liefhebbers. Op een relatief klein oppervlak groeiden planten die leken op *Echinocereus fasciculatus*, *E. fasciculatus* var. *bonkerae* en *E. engelmannii* var. *acicularis*. Al deze planten groeiden bij elkaar, bloeiden tegelijkertijd en veel planten hadden wat van de een en wat van de ander. Een bij of hommel maakt natuurlijk nooit onderscheid tussen deze planten en op die manier wordt er ook in de natuur constant gehybridiseerd (als er al sprake is van verschillende soorten en variëteiten).

Na het maken van vele foto's op deze prachtige locatie gingen we weer verder, naar het Boyce-Thompson Arboretum. In dit arboretum worden ook veel cactussen gekweekt uit de V.S. en Mexico, waarbij begrijpelijkerwijs vooral grotere planten als *Ferocactus*, *Echinocactus*, *Mammillaria* en *Echinocereus*. Voor ons was vooral

een werkelijk enorm grote groep van *Echinocereus pentalophus* in volle bloei van belang. Voor deze plant was eigenlijk een groothoeklens nodig. De wandelpaden in het arboretum zijn zodanig aangelegd, dat je als het ware 'in de natuur' wandelt. Grote opuntia's stonden te bloeien, maar ook aloë's. Kleine hagedissen liepen over het pad en er stonden zelfs bordjes, waarop gewaarschuwd werd voor ratelslangen, die wij helaas niet gezien hebben. Anders had ik beslist geprobeerd er een foto van te nemen.

Na het verlaten van het arboretum gingen we door naar Phoenix. Onderweg maakten we nog een kleine stop om de auto bij een carwash schoon te maken. Terug in Phoenix overnachtten we weer in hetzelfde motel als de eerste nacht. De volgende dag overdachten we wat we nog konden doen, daar ons vliegtuig pas aan het einde van de middag naar Los Angeles zou vertrekken. We meenden dat we onze dag niet beter konden besteden dan met een bezoek aan de botanische tuin van Phoenix. Daarna zouden we de auto terugbrengen naar de autoverhuurder. In de botanische tuin wordt een overzicht gegeven van planten van zowel de Sonora- als de Chihuahua woestijn. Daarnaast worden ook andere planten getoond uit de droge gebieden van de V.S. en Mexico.

Boven:

***Echinocereus boyce-thompsonii*,
Superior gemeentegrens**

Midden:

***Echinocereus fasciculatus* var. *bonkeriae* in de berm**

Onder:

Bloeiende cholla

We wandelden door de tuin, waar we o.a. een groep van *E. cinerascens* van meerdere vierkante meters zagen en een groep van *E. engelmannii* van meer dan 50 koppen. We kwamen toen bij het gedeelte waar planten apart worden gekweekt, met naam-bordjes erbij. Dit is geen kas zoals hier, maar meer een schermconstructie om de planten schaduw te geven in dit hete klimaat. We keken daar wat rond tot we bij de echinocereussen waren aangekomen. Daar groeide een plant die we niet kenden. We keken elkaar aan en zeiden: "Wat zou dat nu kunnen zijn?". Na het nemen van een aantal foto's (de laatste van het laatste rolletje) hebben wij contact opgenomen met de botanische tuin. Iemand van de botanische tuin ging mee om te kijken welke plant wij bedoelden en na het noteren van de gegevens gingen wij met haar mee om de gegevens betreffende deze plant te krijgen. Helaas duurde dat wat langer dan de bedoeling was, omdat een Amerikaans jongetje van ongeveer 12 jaar eigenwijs was en met zijn vingers aan een *Opuntia bigelowii* had gezeten. Het duurde meer dan een kwartier voordat het opuntialid van zijn vingers was verwijderd. Toen moesten de doorns er ook nog uit! Terwijl iemand anders van de tuin het jongetje en de ouders meenam naar een plaats om de doorns te verwijderen, gingen wij mee naar de kweekruimte. Daar mochten wij wat rondkijken, terwijl de gegevens

Nieuwe Echinocereus-soort, beschreven in CSJA, 1998, nummer 6 als *E. mapimiensis* (Phoenix Botanical Garden)

voor ons werden opgezocht. Het bleek dat van de door ons aangewezen plant er tenminste twee planten in de kweekruimte voorkwamen, terwijl er ook andere echinocereussen groeiden die ons niet bekend voorkwamen. Bij terugkomst bleek deze plant in 1973 (!) reeds te zijn verzameld in de Mexicaanse bondsstaat Coahuila, bij Bolson de Mapimi, 17,7 mijlen noordelijk van Acatita. Deze onbekende plant, gaven wij te kennen, moest welhaast een nieuwe, onbekende *Echinocereus*-soort zijn. Bij correspondentie bleek dat de verantwoordelijke plantenman daar ook reeds van overtuigd was. Deze plant is dan ook in het decembernummer 1998 van het American Cactus and Succulent Journal beschreven als *Echinocereus mapimiensis*. Een waardige afsluiting van onze reis! Tevreden reden wij naar de auto-

verhuurder, leverden onze auto in, namen de bus naar het vliegveld en vlogen via Los Angeles terug naar huis. Het was een mooie reis en zeker niet mijn laatste reis naar de cactussen. Op Heathrow nam ik afscheid van Peter en vloog terug naar Schiphol, terug naar huis, terug naar mijn eigen plantjes. Maar daar vertel ik later wel eens over.

Boekenburglaan 54, 2215 AE Voorhout

CLAZIEN BOUWMAN

LOBIVIAVERZAMELAAR BIJ UITSTEK

Johan Pot

Heel wat verzamelaars van succulenten begonnen met hun hobby als het ware uit het niets. En plotseling waren er plantjes. Zo verging het ook Clazien Bouwman. Begin zeventiger jaren kocht ze haar boodschappen bij een kruidenier, die bij een bepaalde besteding drie kleine cactussen cadeau gaf aan de klant. Clazien had wel wat met planten, dus ze verzorgde ze zo goed mogelijk. De beloning kon niet uitblijven: op een gegeven moment ging een rebutia bloeien. Vanaf dat moment hadden de dwergcactussen haar in de greep, vooral die met mooie bloemen.

Ze kocht een paar boekjes en ontdekte, dat er heel wat “gemakkelijke” soorten bestonden, die uit zaad goed op te kweken waren. Ze werd lid van Succulenta, ging zaaien en de verzameling groeide snel. In de tuin verscheen een eenruiter, al snel gevolgd door een tweede en tenslotte een kasje. Ze nam zitting in het bestuur van de afdeling Amsterdam en verzorgde jaren lang het “Vetblad”.

De voorkeur van Clazien was duidelijk: lobivia's zouden gemakkelijke planten zijn met heel vaak prachtige bloemen. In het Kakteenlexikon van Backeberg vond ze allerlei soorten, waarvan ze, indien mogelijk, zaden bestelde. De gezaaide plantjes groeiden voorspoedig. En de bloemenpracht was een feest. Alleen bleken ze vaak niet overeen te stemmen met de beschrijving, vooral wat betreft bloemkleur.

Clazien ging niet bij de pakken neerzitten. Zij probeerde door selecteren een nieuwe generatie planten te krijgen, die wel voldeed. Doordat ze geleerd had zaailingen te enten op Pereskopsis kon ze in een relatief korte tijd over resultaten beschikken. Mogelijk is zij een van de weinige

liefhebbers geweest die Backeberg-planten had die aan de beschrijvingen voldeden.

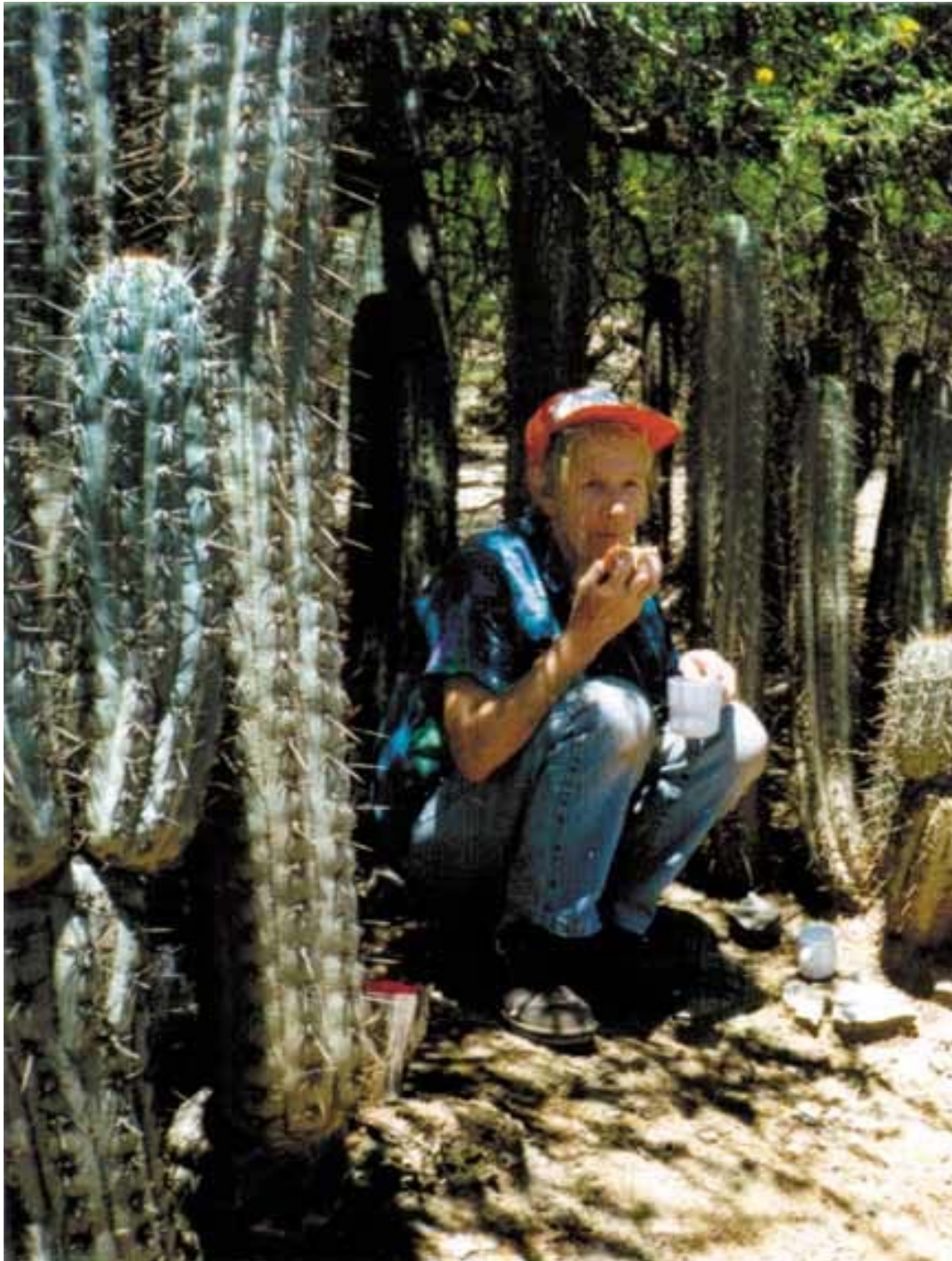
Clazien vond dit toch niet helemaal bevredigend. Ze besloot zaden van dezelfde soorten te bestellen bij verschillende leveranciers. Dan mocht ze toch wel verwachten, dat de resultaten redelijk identiek zouden zijn. Het bleek niet het geval. Ze vergeleek de zaden, de lichamen en de bloemen van deze planten met elkaar en met de beschrijvingen. Ze moest tot de conclusie komen, dat er bar weinig van klopte. Zouden de leveranciers zulk onbetrouwbaar zaad gestuurd hebben?

Voor veel liefhebbers is het kweken van plantjes uit zaad een uliem genoeg. Zij liggen er niet wakker van, als hun planten afwijken van de beschrijving. Voor Clazien lag dat anders. Ze had bloemdoorsneden en zaden gefotografeerd in de hoop daarvoor wijzer te worden en het leidde blijkbaar tot niets.

Een jaar of tien geleden dreigde ze haar interesse te verliezen. Maar juist toen kreeg ze van een liefhebber zaden, die van planten in Bolivia stamden. Nu kon ze er zeker van zijn, dat hieruit verkregen zaailingen soortzuiver waren. Dat gaf haar een enorme impuls. Plotseling stonden de zaaibakken weer vol en een jaar later waren op heel wat geënte plantjes de eerste bloemen te bewonderen. Echtgenoot Jan begreep, dat ze nu natuurlijk een dubbele kas nodig had en hij stak zijn handen uit de mouwen.

Momenteel zal de bezoeker een unieke verzameling in een prachtige kas kunnen bewonderen.

Clazien zou zo graag eens de planten op hun natuurlijke standplaatsen willen zien. Deze wens ging in 1996 in vervulling. Tijdens een reis van drie weken bezocht ze

allerlei veldjes tussen La Paz en Tarija en ze kwam ogen te kort.

Inmiddels is ze lid van de groep “Vrienden van Boliviaanse cactussen” en ze bezoekt twee keer per jaar de bijeenkomst van de “Echinopsideenfrende” in Ruhla. In beide groepen wordt ze gewaardeerd om haar grote kennis van lobivia’s.

Momenteel is ze begonnen materiaal te verzamelen voor een cd-rom. Hierop zullen

foto’s, korte beschrijvingen en standplaatsgegevens worden vastgelegd. Hiermee hoopt ze andere liefhebbers van dienst te kunnen zijn.

Gagarinstraat 17, 1562 TA Krommenie.

26e I.O.S. CONGRES

SLOT

Joop van Alten

De laatste dag van het congres breekt aan. De tijd is snel gegaan en het was allemaal goed te volgen, niettegenstaande dat twee van de drie deelnemers getooid waren met een wetenschappelijke titel. De anderen, vergeet mij even, zijn ook niet mis. In Succulenta is de afgelopen jaren nogal eens de mening geuit, dat de 'jongens' van het IOS er minder van zouden weten dan een doorgewinterde amateur. Niets is minder waar. Deelname aan het congres opent ogen. Wel is het erg jammer, dat alle deelnemers zo ontzagwekkend druk bezig zijn en je nauwelijks iemand kunt bewegen iets voor de lezers van Succulenta te schrijven. Je kunt die wens alleen maar 'zaaien'. In ieder geval kan een beetje goodwill geen kwaad. Maar ik dwaal af. Ook vanochtend was het weer vroeg appèl en namen we om half acht de bus naar het botanisch instituut van de Zürichse Universiteit. Nog zes lezingen deze ochtend; drie over de systematiek van de Cactaceae en drie over de verscheidenheid van succulente planten. De middag was bestemd voor een begeleide wandeling door de (nieuwe) botanische tuin en een rondleiding door de stedelijke succulentverzameling. Eigenlijk moest ook de

oude botanische tuin worden bezocht, maar dat was teveel van het goede.

Voor de congresdeelnemers was aan het eind van de middag een receptie georganiseerd, gevolgd door een slotdiner in de stijlvolle horeca-vakschool tegenover de succulentverzameling. Hiermede is het congres gesloten. Het was zeer de moeite waard en mocht U later ook eens worden uitgenodigd om Succulenta hier te vertegenwoordigen, beslist doen!

Een zichzelf respecterend congres wordt gevolgd door een excursie. Hier was gekozen voor een bezoek aan de kwekerij van Uhlig in Duitsland. Een hele dag werd hiervoor uitgetrokken en dit betekende 's avonds weer terug naar Zürich. Na rijp beraad werd besloten met eigen vervoer te gaan en in plaats van terug naar Zürich, terug naar huis te gaan. Het is jammer, dat die kwekerij zo'n eind van Nederland weg ligt, want het zou een prachtig doel voor afdelings-uitstapjes zijn. Het is daar geweldig, maar ook prijzig. Goed dat zo'n hobbykwekerij heden ten dage nog mogelijk is.

De nieuwe directeur van de succulentenverzameling, Dr. Thomas Bolliger, geeft een rondleiding.

Diedrich Supthut, scheidend directeur van de succulentenverzameling toont nog eenmaal zijn onderscheiding aan (v.l.n.r.): Gideon F. Smith, Hans-Dieter Ihlenfeld en Edward F. Anderson.

Tafelend, aan gene zijde (v.l.n.r.): David Hunt, Robert S. Wallace en Nigel P. Taylor.

LIEFHEBBERS!!!!

Begin 2000 werden we weer eens met de neus op de feiten gedrukt. Nog steeds zijn er liefhebbers??? die hun handen niet kunnen thuishouden en op grove wijze de natuur vernielen. Niemand heeft iets aan dit vandalisme. De bedrijvers niet, de natuur niet en ook de liefhebbers niet. De bedrijvers verdienen het, dat hun reispapieren voor goed worden ingetrokken, de natuur wordt onherstelbaar beschadigd en

bezoek van liefhebbers aan groeiplaatsen wordt op die manier steeds argwanender bekeken.

Het is kennelijk erg moeilijk om liefhebbers op te voeden, maar planten uit de natuur neem je zonder vergunning nu eenmaal niet mee, zelfs niet ééntje. Mocht U het verhaal gemist hebben, hier volgt het. Ter lering en tot afgrijzen!!!

Red.

*Kirsten Coenradie
(overgenomen uit de Telegraaf)*

SCHIPHOL, vrijdag

Vier koffers met botanische naslagwerken, graafwerktuigen, vuile sokken, vies ondergoed, kaarten met informatie over vindplaatsen van bijzondere planten en tasje met opschriften als 'de natuur is onze sterkte'. En daartussen bijna duizend extreem zeldzame levende cactussen uit Mexico, keurig verpakt in WC-papier.

De Algemene Inspectiedienst (AID) onderschepte de smokkelzending van twee Duitsers deze week samen met de douane op Schiphol na een tip van hun Duitse collega's. Volgens AID-opsporingsambtenaar Tinus Hoogendoorn gaat het om cactussen die internationaal de hoogste graad van bescherming genieten omdat ze met uitsterven worden bedreigd. "Sommige soorten zijn pas in de jaren negentig ontdekt, andere groeien alleen maar op één berg-helling in Mexico. Vergelijk het unieke karakter maar met neushoorns en tijgers. Wereldwijd is het absoluut verboden deze

uit de natuur weg te halen en te verhandelen."

De waarde van de verzameling wordt geschat op honderdduizend gulden. De bedoeling is dat de planten zo snel mogelijk terug gaan naar Mexico. "Dit is een economisch misdrijf," weet AID'er Gert Vijfvinkel., "De smokkelaars kunnen maximaal zes jaar cel en een boete van een miljoen gulden krijgen."

De te hulp geroepen cactusexpert ir. Ben Groen, verbonden aan de Landbouwuniversiteit van Wageningen én tuinconservator van Paleis het Loo, barst nog net niet in tranen uit als hij tafels vol cactussen ziet die hij vaak slechts van plaatjes kent. Hem ontsnapt wel een hartgrondig 'schofterig'.

"Pure diefstal van de Mexicaanse staat en bevolking. En dan heb ik het nog niet eens over de enorme schade aan de cactuspopulatie. En weet je wat zo triest is? Slechts een klein percentage van uit het wild geroofde cactussen komt weer aan de groei. Het grootste deel kwijnt weg en is over vijf jaar gewoon dood."

**Smokkelcactussen in koffers gevonden.
Met bedroefde gezichten tonen cactus-expert Ben Groen (midden) en de AID'ers Gert Vijfvinkel en Tinus Hoogendoorn de verzameling onderschepte en met uitsterven bedreigde Mexicaanse cactussen.**

FOTO: THEO TERWIEL

PERSBERICHT VAN DE ALGEMENE INSPECTIEDIENST

Datum: 17 mei 2000

AID stuurt smokkelzending per vliegtuig retour

Mexico krijgt ongeveer 1000 extreem zeldzame cactussen terug

De smokkelzending van ongeveer 1000 extreem zeldzame cactussen uit Mexico, die de Algemene Inspectiedienst van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, in samenwerking met de douane op Schiphol, eind maart van dit jaar heeft onderschept, gaat vandaag terug naar het land van herkomst. Retouradres is de universiteit van Mexico-city, waar de zending in aanwezigheid van de Nederlandse ambassadeur zal worden uitgepakt en bekeken. Naar alle waarschijnlijkheid zullen deze cactussen niet worden teruggezet op de plek waar ze vandaan komen. Ze zullen onder ideale omstandigheden worden opgekweekt om zaad te winnen en dat op de juiste plekken uit te zetten.

De planten, die afkomstig waren uit de vrije natuur, werden aangetroffen in de bagage van twee personen met de Duitse nationaliteit. Ze waren verstopt in vier grote koffers. De handelswaarde bedraagt circa een ton. Tevens werden kaarten en dagboeken met informatie over de vindplaatsen van de cactussen, graafgereedschappen en literatuur over cactussen aangetroffen. De cactussen behoren alle tot soorten die internationaal de hoogste graad van bescherming genieten (Conventie van Washington, appendix I). Het is wereldwijd verboden deze planten uit de natuur weg te halen en te verhandelen. Sommige soorten zijn nog maar enkele jaren geleden ontdekt en komen in de vrije natuur slechts op één plaats ter wereld (een berg in Mexico) voor.

Proces verbaal

Uit het onderzoek dat de AID in samenwerking met de Duitse collega's heeft uitgevoerd, is gebleken dat de vier koffers het eigendom zijn van een man met de Duitse nationaliteit. Hij was al doorgereisd naar Duitsland, op het moment dat de koffers in beslag werden genomen. Deze persoon is door de AID uitgenodigd naar Nederland te komen om als verdachte te worden gehoord. Aan dit verzoek heeft hij gehoor gegeven; hij bleek zeer goed op de hoogte van het feit dat hij tegen de regels handelde. Hem is een proces verbaal aangezegd wegens het overtreden van de Wet Budep (Bedreigde uitheems dier- en plantensoorten). De officier van justitie in Haarlem zal beslissen of de man door de Nederlandse dan wel door de Duitse justitie zal worden vervolgd.

Overleefd

De cactussen zijn in Nederland onder zo ideaal mogelijke omstandigheden bewaard. Daardoor hebben de meeste het avontuur 'overleefd' en kunnen ze in een redelijk tot goede conditie teruggestuurd worden naar Mexico.

-----einde bericht-----

Met vragen of opmerkingen n.a.v. dit persbericht kunt u zich wenden tot de stafafdeling Communicatie van de AID, Rita Kusters, tel. 045-5466240.

- Bijlage bij AID-persbericht d.d. 16 mei 2000 -

Inhoud smokkelzending extreem zeldzame cactussen uit Mexico, onderschept in de week van 23 maart jl.

Ariocarpus bravoanus.....	82
Ariocarpus agavoides.....	22
Ariocarpus fissuratus.....	27
Ariocarpus kotschoubeyanus	276
Ariocarpus retusus	7
Ariocarpus trigonus elongata	1
Ariocarpus trigonus	78
Astrophytum myriostigma.....	1
Aztekium hintonii.....	46
Echinocereus pectinatus.....	2
Geohintonia mexicana	24
Mammillaria spec	1
Obregonia denegrii	29

TURBINICARPUS HORRIPILUS

SSP. WROBELIANUS NITZSCHKE & ANAYA MONTES –EEN NADERE VOORSTELLING

Stefan Nitzschke

In Succulenta 79-2 (april 2000) is de nieuwe beschrijving van *Turbinicarpus horripilus* ssp. *wrobelianus* gepubliceerd. In dit artikel wordt een uitvoerige beschrijving van het taxon gegeven en aanvullende informatie verstrekt.

Beschrijving:

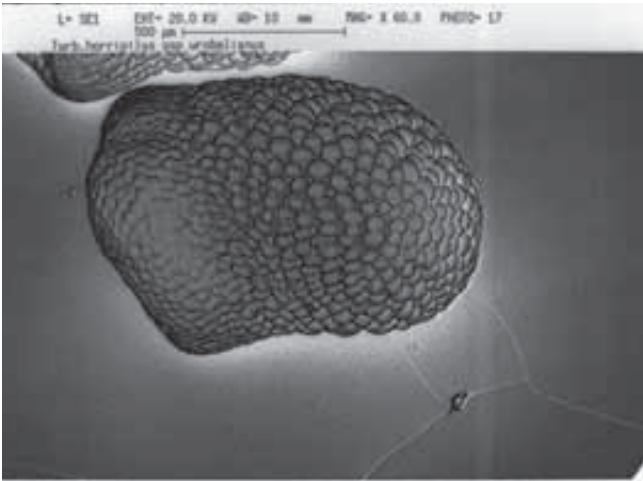
Lichaam bolvormig tot afgevlakt bolvormig, overgaand in een peenvormige hoofdwortel; meestal vanuit de basis sterk spruitend en daardoor groepen vormend tot een diameter van 30 cm; enkelvoudige kop 4,5-5,5 cm diameter, hoogte 2,5-4,5 cm; knobbels rhombisch met afgeronde kanten, aan de basis 0,6 cm lang, 0,7 cm breed en 0,6 cm hoog.

Areolen ovaal, 0,3-0,5 cm lang en 0,2-0,3 cm breed; nieuwe areolen bedekt met korte, kroezige, witte wol, later kaal-

Mammillaria humboldtii in bloei op de groeiplaats bij Jilos

Foto van de schrijver

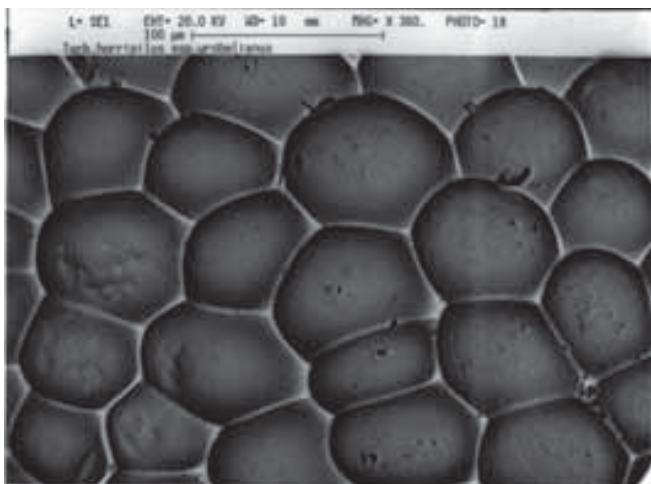

Zaad, zijaanzicht.

REM foto's: G. Mettenleiter

Hilum

Testa

wordend; randoorens meestal 15-17, soms tot 19, wit, de bovenste 1,0-1,6 cm lang, ongeveer eenderde tot aan de punt roodbruin tot zwart, de onderste 0,6-1,0 cm lang en slechts enkele millimeters roodbruin tot zwart aan de punt, stralend ster-vormig op het areool staand waarbij de bovenste dorens wat willekeuriger staan, soms ook in drie rijen, recht tot licht gebogen; middendoren 1, recht afstaand, 1,4-2,0 cm lang, onderste helft wit en vervolgens met een overgangszone licht- tot donkerbruin naar de punt.

Bloem klok- tot trechtersvormig, 2,5 cm hoog, 2 cm breed, purperrood; pericarpel ongeveer 4 mm breed en hoog, olijfgroen, zonder schubben; receptaculum bezet met enkele schubjes; overgangsbladeren lancet- tot spatelvormig, aan het einde gepunt; bloembladeren tot 15 mm lang en tot 4 mm breed; meeldraden ingeplant over de gehele binnenkant van het receptaculum, tot 5 mm lang, aan de basis witachtig, naar boven rose; antheren eigeel; stamper ongeveer 11 mm lang, aan de basis wit, naar boven toe rose, stempellobben gespreid tot teruggebogen, roseoranje.

Vrucht min of meer bolvormig, ongeveer 6 mm lang en breed, olijfgroen, dikwandig, in de lengte openscheurend.

Zaden zwart, ovoid tot mutsvormig, testacellen min of meer rond, gewelfd, nabij het hilum duidelijk vlakker.

Op de vindplaats ongeveer 60 km ten noordwesten van Metztitlan in de omgeving van het plaatsje Jilos (ook wel geschreven als Gilo en Xilo), groeit ze tezamen met *Astrophytum ornatum*, *Cephalocereus senilis*, *Mammillaria humboldtii* en *Mammillaria schiedeana*. Het holotypemateriaal is gedeponerd in het herbarium MEXU.

Daar de inmiddels gestorven eerste vinder van de planten nimmer het voornemen had deze planten op welke wijze dan ook te publiceren noch aan wilde nemen

Turbinicarpus horripilus ssp. wrobelianus

A. lengtedoorsnede van de bloem

B. bloem buitenaanzicht

C. droge vrucht

D1. volwassen areool

D2. idem

D3. jong areool Tekening: Jörg Piltz

Ter vergelijking *T. horripilus* ssp. *horripilus* (links) en ssp. *wrobelianus*

Foto van de schrijver

dat het hier een van het type afwijkende vorm betreft, voelde ik me vrij deze planten te vernoemen naar mijn vrouw Ursula Nitzschke-Wrobel, die mij in mijn cactuswerk altijd met veel energie ondersteunt.

Bij de nieuwbeschrijving heb ik geprobeerd de herkomst van het beschikbare plantenmateriaal te beschrijven. Thans wil ik meer ingaan op de in de literatuur genoemde en beschreven soorten en variëteiten in samenhang met *T. horripilus*.

Zoals Krainz al in zijn uitstekende uitgave *Die Kakteen* (1970) opmerkt is de variabiliteit binnen de soort *Mammillaria horripila* Lemaire (ook bekend als *Gymnocactus horripilus* (Lemaire)..... en later door John en Riha overgebracht in het geslacht *Turbinicarpus*) verhoudingsgewijs gering. Wel merkt Krainz op dat het aantal dorens en de dikte ervan sterk varieert. Dit kan men ook constateren aan de planten in de door Anderson vastgelegde neotypevindplaats bij Metztlán. Men krijgt daar

de indruk dat sommige planten door klimatologische veranderingen cq. door het wegvallen van schaduwgevendende struiken dorens navormen. Zulke planten lagen waarschijnlijk ten grondslag aan de door Monville in 1853 beschreven var. *longispinus*.

Een naam die waarschijnlijk niet meer opgehelderd kan worden, maar steeds weer genoemd wordt in samenhang met *T. horripilus*, is *Mammillaria caespititia* De Candolle, ook wel aangehaald als *Echinocactus caespitosus* Pfeiffer. Het aangeven van twee aparte auteurs geeft eigenlijk al aan dat hier grote verwarring heerst. De beschrijving van De Candolle komt zeer goed overeen met die van het type, evenwel de latere uitvoerige beschrijving van Förster (zowel in 1846 als in 1886) komt in grote delen overeen met de hier beschreven subspecies *wrobelianus*. Afwijkend bij Förster is onder andere de beschrijving van de randdorens als licht doorschijnend. Het is de vraag of Förster 17 jaar na de beschrijving van De Candolle zich heeft

gebaseerd op hetzelfde materiaal. Förster merkt verder nog zeer stellig op dat *M. caespititia* DC. niet zoals algemeen werd aangenomen een synoniem is van *Echinocactus horripilus* maar een echte *Mammillaria* is.

Voor de in samenhang met Pfeiffer genoemde naam bestaat geen beschrijving. Deze auteursaanduiding berust slechts op een vermelding als synoniem van *E. horripilus* in *Cactaceae in horto Dyckensis* uit 1844.

Bij de nieuwbeschrijving noemde ik al *Thelocactus goldii* Bravo (1955). Lange tijd dacht ik dat *T. goldii* synoniem was met de *ssp. wrobelianus*, vooral voortkomend uit het feit dat de officiële publicatie door Bravo moeilijk beschikbaar was. Toen uiteindelijk toch beschikt kon worden over een kopie van de originele nieuwbeschrijving, was het zonneklaar dat het hier een dubbelbeschrijving betrof van *T. horripilus ssp. horripilus*. Een verdere bevestiging wordt gevonden in het korte bericht van Backeberg (1957) als reactie op het voorstellen van de planten door Frank (1957). De auteur erkent ook later in haar boek *Las Cactaceas de Mexico* (1991) dat *T. goldii* synoniem is met *Thelocactus horripilus*.

Gaarne wil ik de volgende personen en groep danken:

Jörg Piltz voor het maken van de tekeningen, literatuuronderzoek, Latijnse diagnose en andere vertalingen, TCG voor het beschikbaar stellen van literatuur en vergelijkingsmateriaal, Helmut Rogozinski voor hulp bij de foto-opnamen, G. Mettenleiter voor het maken van de REM-opnamen en Ludwig Bercht voor de vertaling van het artikel.

Literatuur

- Backeberg, C.(1957). *Kurzberichte KuaS* 8:61.
- Backeberg, C. & F.M. Knuth(1935). *Kaktus-ABC*.
- Britton & Rose(1923). *The Cactaceae II*. Carnegie Inst. Wash. Publ. 248.
- Bravo-Hollis, H. & H. Sanchez-Mejorada(1991). *Las Cactáceas de Mexico*.
- Bravo-Hollis, H.(1955). *Anales del Instituto de Biología* 26:23-27.
- De Candolle(1829). *Rev. Fam. Cact.* 112. Librairie Agricola de la Maison Rustique, Paris.
- Förster, C.F.(1846). *Handbuch der Kakteenkunde* 204.
- Förster, C.F. & T. Rümpler(1886). *Handbuch der Kakteenkunde* 305. Wöller, Leipzig.
- Frank, G.(1957). *Literatur-Übersicht KuaS* 8:31.
- Lemaire (1838). *Cact. Aliq. Nov.* 7. Paris.
- Lemaire(1839). *Cact. gen. Nov.* 91-92. Paris.
- Monville(1853). in *Labouret Monogr. Cact.* 164-165.
- Sanchez-Mejorada, H.(1978). *Cactaceas y Suculentas de la Barranca de Metztitlan Salm-Dyck*(1845). *Cact. Hort. Dyck.* 17. Cohen, Bonn.

Potsdamerweg 15, D 53859 Niederkassel

AGAVEN: WHAT'S IN A NAME?

DEEL 6: BESLUIT

Peter J.K. Kuppen

Dit deel is het besluit van de serie artikelen over de naamgeving van agaven. Agavenhybriden worden hierin nader besproken en er worden nog wat opmerkingen gemaakt over de toekomst van agavennaamgeving.

A.victoriae-reginae, een soort die gemakkelijk hybriden lijkt te vormen. Alle foto's, met uitzondering van foto 2, zijn gemaakt in de succulententuin van Eduard van Hoofstadt in Wijnegem, België. Alle foto's van de auteur.

Addendum

Aan het subgenus *Agave*, beschreven in deel 4 (Kuppen, 2000), moet nog *A. delamateri* (Hodgson & Slauson, 1995) toegevoegd worden. Deze soort hoort in de sectie *Ditepalae* en is nauw verwant aan *A. fortiflora* en *A. palmeri*. De soort is al bekend sinds het begin van deze eeuw, maar werd pas onlangs formeel beschreven (Hodgson & Slauson, 1995). De soort komt voor in Arizona, maar mogelijk niet van nature. De planten groeien daar namelijk specifiek op plaatsen van prehistorische nederzettingen. Daarom denkt men dat indianen deze soort hier honderden jaren geleden hebben ingevoerd om te dienen als voedsel en/of voor vezels.

Een foto van *A. lechuguilla*, gemaakt in het Guadalupe Mountains National Park, Texas, USA. Dit is een soort waarvan beschreven is dat deze hybriden vormt met vele andere soorten. Dat heeft mogelijk te maken met het zeer grote verspreidingsgebied van deze agavesoort

Hybriden

Agaven vormen heel gemakkelijk onderling hybriden. Mogelijk kunnen alle agavensoorten met elkaar gekruist worden (Ullrich, 1993). Daar waar soorten in de natuur naast elkaar voorkomen kunnen in principe hybriden gevormd worden. Dit kan uiteraard alleen als ook nog de bloeitijd gelijk is en er sprake is van eenzelfde bestuiver. Van verschillende soorten is het bekend dat deze zogenaamde natuurhybriden vormen, bijvoorbeeld *A. palmeri* x *A. chrysantha* en *A. parryi* x *A. chrysantha* (Gentry, 1982). Vaak is het echter niet bekend en daarom zijn natuurhybriden soms

onterecht beschreven als een aparte soort. In cultuur is nog weinig geëxperimenteerd met agavenhybriden omdat het slechts zelden voorkomt dat een soort bloeit, laat staan twee tegelijkertijd. Bestudering van een F1-generatie van soorten die verdacht worden een hybride te zijn, is vaak onmogelijk omdat ze steriel blijken te zijn, wat overigens wel een aanwijzing is dat het om een hybride gaat. Dit is bijv. het geval bij *A. sisalana* (Gentry, 1982). In de tabel staan de bekende natuurhybriden weergegeven, evenals soorten die dat mogelijk ook zijn.

Tabel 6. Agaven die (mogelijk) een natuurhybride zijn. NB. De naamgeving die in deze tabel gehanteerd wordt, is conform deze artikelenserie en komt daarom niet altijd exact overeen met de naamgeving in de aangegeven referentie.

naam	(mogelijk) een kruising van	referentie
<i>A. arizonica</i>	<i>A. toumeyana</i> ssp. <i>bella</i> x <i>A. palmeri</i> ssp. <i>chrysantha</i>	DeLameter, 1986; Ullrich, 1993
<i>A. amaniensis</i>	?	Gentry, 1982
<i>A. beguini</i>	?	Berger, 1915
<i>A. glomeruliflora</i>	<i>A. lechuguilla</i> x <i>A. havardiana</i> of: <i>A. lechuguilla</i> x <i>A. parryi</i> ssp. <i>neomexicana</i>	Gentry, 1982; Ullrich, 1993
<i>A. gracilipes</i>	<i>A. lechuguilla</i> x <i>A. parryi</i> ssp. <i>neomexicana</i>	Gentry, 1982; Ullrich, 1993.
<i>A. peacockii</i>	<i>A. kerchovei</i> x <i>A. marmorata</i>	Ullrich, 1993; Valverde, 1996
<i>A. pumila</i>	<i>A. victoriae-reginae</i> x <i>A. lechuguilla</i>	Gentry 1982; Ullrich, 1991/93
<i>A. sisalana</i>	?	Gentry, 1982
-	<i>A. asperrima</i> x <i>A. americana</i>	Gentry, 1982
-	<i>A. palmeri</i> x <i>A. chrysantha</i>	Gentry, 1982
-	<i>A. parryi</i> x <i>A. chrysantha</i>	Gentry, 1982
-	<i>A. victoriae-reginae</i> x <i>A. asperrima</i>	Gentry, 1967 Ullrich, 1993
-	<i>A. vivipara</i> x ?	Wagenaar Hum- melinck, 1993

A. pumila, van deze soort wordt gedacht dat het een hybride is van A. victoriae-reginae x A. lechuguilla. De typische streepjes in de bladeren komen ook vaak voor bij A. lechuguilla

Kweekvormen

Van diverse agavensoorten bestaan kweekvormen, waarvan die met een geel/groene kleurschakering heel bekend zijn (Forster, 1992; Kuppen, 1999). Deze worden aangeduid door toevoegingen als 'Marginata', 'Medio-picta', 'Striata' of 'Variegata'. Ze komen ook verwilderd voor (Wagenaar Hummelinck, 1987).

Vaak zijn -en worden- agaven om economische redenen (voedsel, drank, vezels) gekweekt. Zo is *A. fourcroydes* al heel lang een van de belangrijkste leveranciers van vezels. Het is een steriele kweekvorm, oorspronkelijk ontstaan uit *A. angustifolia*, waarvan enkele varianten bestaan (Colunga-GarcíaMarín, 1996/1997). Deze varianten werden waarschijnlijk al tijdens de Maya-cultuur geselecteerd (Colunga-GarcíaMarín, 1996).

Huidige stand van zaken

De vraag is of Ullrich, maar ook Gentry, niet teveel namen gewijzigd en samengevoegd hebben. De verzamelaar zal misschien geneigd zijn te zeggen van wel, want hij/zij ziet duidelijke verschillen, bijv. tussen *A. parryi* en *A. neomexicana*, terwijl de laatste naam toch gewijzigd is in *A. parryi* ssp *neomexicana* (Ullrich, 1992). Door het bestaan van vele overgangsvormen bij agaven kan alleen populatieonderzoek uitsluitel geven. Aan de hand van slechts enkele exemplaren van een soort valt in feite weinig te zeggen over de onderlinge verwantschap en daarmee dus ook over de naamgeving. Een interessante vraag is waarom er bij agaven zoveel overgangsvormen bestaan. Dat heeft mogelijk te maken met de manier van voortplanting (veelal ongeslachtelijk, door uitlopers) in combinatie met een relatief lange generatieduur en groot verspreidingsgebied.

Agavennaamgeving in de toekomst

Hoe zullen de namen van agaven in de toekomst veranderen? Hierbij kunnen moderne DNA-technieken een grote rol spelen. Deze technieken kunnen een beter inzicht geven in de evolutionaire ontwikkeling die verschillende agaven doorgemaakt hebben. Dit zal de onderlinge verwantschap van soorten duidelijker maken. Met deze gegevens kan mogelijk voor agaven een nieuwe indeling in secties gemaakt worden, die beter de onderlinge verwantschap weergeeft en waarschijnlijk een vermindering zal geven van het aantal soorten. Een aantal namen zullen ongetwijfeld nog gewijzigd/samengevoegd worden, terwijl andere namen misschien juist weer in ere hersteld worden. Ullrich heeft laten zien dat ook historisch onderzoek daarbij van groot belang is. Met name de indeling van de Caribische agaven zou geheel herzien moeten worden en worden ingepast in subgenus *Agave*. Verder zal duidelijk kunnen worden of een aantal soorten in feite hybriden zijn. Zoals hierbo-

ven besproken zijn er reeds diverse publicaties die dat aangeven. Daar het zo lang duurt voordat agaven in bloei komen en een aantal soorten überhaupt geen zaad produceert, kon dat tot voor kort niet of slechts met grote moeite bepaald worden, maar met de huidige DNA-technieken is dit niet langer een probleem. Een probleem is misschien wel dat deze technieken zeer bewerkelijk en alleen mogelijk zijn in speciale laboratoria.

Agavennaamgeving is nog verre van een gesloten boek.

In deze artikelenreeks is getracht een zo volledig mogelijk overzicht te geven van de stand van zaken omtrent naamgeving bij agaven. Het was echter geen eenvoudige taak om alle literatuur te achterhalen en mogelijk dat bepaalde artikelen gemist zijn. De auteur houdt zich van harte aanbevolen voor suggesties ter aanvulling of correctie van de data die in deze artikelenreeks gepresenteerd zijn.

Een hybride van *A.victoriae-reginae* x *A. asperrima*

Literatuur

- Berger, A. (1915). Die Agaven. Beiträge zu einer Monographie. Verlag Gustav Fischer, Jena, Duitsland.
- Colunga-GarcíaMarín, P., Estrada-Loera, E. & May-Pat, F. (1996). Patterns of morphological variation, and domestication of wild and cultivated populations of Agave in Yucatan, Mexico. *American Journal of Botany* 83(8): 1069-1082.
- Colunga-GarcíaMarín, P. & May-Pat, F. (1997). Morphological variation of henequén (*Agave fourcroydes*, Agavaceae) germplasm and its wild ancestor (*A. angustifolia*) under uniform growth conditions: diversity and domestication. *American Journal of Botany* 84 (11):1449-1465.
- DeLameter, R. & Hodgson, W.C. (1986). *Agave arizonica*, a perplexing problem. *Agave* 2 (3): 9-10.
- Forster, P.I. (1992). New varietal combinations in *Agave vivipara* (Agavaceae). *Brittonia* 44(1): 74-75.
- Gentry, H.S. (1967). Putative hybrids in *Agave*. *J. Heredity* 58 (1): 32-36.
- Gentry, H.S. (1982). *Agaves of Continental North America*. The University of Arizona Press, Tucson, Arizona, USA.
- Hodgson, W.C., & Slauson, L. (1995). *Agave delamateri* (Agavaceae) and its role in the subsistence patterns of pre-Columbian cultures in Arizona. *Haseltonia* 3: 130-140.
- Kuppen, P.J.K. (1999). Het geheim van de gestreepte agaven. *Succulenta* 78(1): 5-8.
- Kuppen, P.J.K. (2000). Agaven: What's in a name? Deel 4: Continentaal Noord-Amerika, subgenus *Agave*. *Succulenta* 79(2): 80-89.
- Ullrich, B. (1991). *Agave pumila* DeSmet ex Baker. *KuaS* 42 (5), Karteikarte 14.
- Ullrich, B. (1992). On the history of *Agave asperrima* and *A. scabra* as well as some taxa of the Parryanae. *Sida* 15 (2): 241-261.
- Ullrich, B. (1993). Über eine im Palmengarten blühende Naturhybride aus der Gattung *Agave*. *Der Palmengarten* 57: 95-99.
- Valverde, P.L., Vite, F. & Zavala-Hurtado, J.A. (1996). A morphometric analysis of a putative hybrid between *Agave marmorata* Roezl and *Agave kerchovei* Lem.: *Agave peacockii* Croucher. *Botanical Journal of the Linnean Society* 122: 155-161.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1987). Agavenproblemen op de Bovenwindse Eilanden der Kleine Antillen (IX). *Succulenta* 66(12): 265-270.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1993). Agaven op Curaçao, Aruba en Bonaire (1). *Succulenta* 72(1): 5-11.

Met dank aan Philomeen Huijbregts en Wim Alsemgeest, Wim Bervoets, bibliothecaris van 'Succulenta' en het Rijksherbarium van de Universiteit Leiden voor literatuur.

**Doornenburg 108, 2402 KG Alphen aan den Rijn
e-mail kuppen@zonnet.nl**

PROFESSOR DR. WERNER RAUH OVERLEDEN

Wilhelm Barthlott

Op 7 april, enkele weken vóór zijn 87e verjaardag, is de internationaal bekende botanicus Werner Rauh na een lang ziekbed in Heidelberg overleden.

Zijn naam is sinds de jaren '50 onlosmakelijk verbonden met het plantkundig onderzoek en de botanische tuin van de universiteit van Heidelberg. Hij was een wetenschapper die zich bezighield met de klassieke plantensystematiek, -morfologie en -geografie. Cactussen en andere vetplanten in de droge gebieden van Amerika en Zuid-Afrika, bromelia's in de Zuid-Amerikaanse regenwouden en de fascinerende plantenwereld van het tropisch hooggebergte vormden zijn meest geliefde studieobjecten, die hij in talloze wetenschappelijke publicaties, boeiende voordrachten en populair-wetenschappelijke boeken behandelde.

Werner Rauh werd op 16 mei 1913 in Niermegg bij Bitterfeld geboren en toonde al snel interesse in geografie en biologie. Hij studeerde in Halle bij de grote morfoloog Wilhelm Troll. Na zijn promotie kwam hij in 1939 naar Heidelberg als assistent van A. Seybold.

Met de naoorlogse wederopbouw van de Universiteit van Heidelberg - Rauh was een man van het eerste uur - begon zijn veldonderzoek buiten Europa. Aanvankelijk in het Noord-Afrikaanse Atlas-gebergte, daarna in Peru en Ecuador. Tijdens zijn eerste expeditie naar Madagascar in 1956 werd hem het directeurschap van de botanische tuin van Berlijn-Dahlem aangeboden maar hij wees dat af en bleef Heidelberg trouw. In 1960 werd hij daar aangesteld als hoogleraar systematische botanie en plantengeografie, tevens directeur van de botanische tuin. Daar stonden toen 3 kassen. Bij zijn pensionering in 1981 was dat aantal tot 15 toegenomen, allemaal vol botanische kostbaarheden die

hij grotendeels zelf tijdens talrijke expedities in de tropen en subtropen over bijna de gehele wereld had verzameld. De tuin werd vooral daardoor wereldberoemd. Sinds 1983 wordt de collectie in stand gehouden en beheerd door zijn opvolger Professor Peter Leins.

Werner Rauh heeft meer dan 300 publicaties op zijn naam staan, waaronder 24 boeken. De nadruk lag daarin vooral op de flora van het tropisch hooggebergte en die van Peru en Madagascar. Deze streken heeft hij met vele expedities bezocht en veel plantmateriaal heeft hij voor het eerst naar Europa gebracht. Vele soorten heeft hij ontdekt en beschreven, enkele werden naar hem genoemd, zoals de geslachten *Rauhia* (Amaryllidaceae), *Rauhocereus* (een zuilcactus uit Peru) en *Rauhiella* (een orchidee uit Brazilië). Verder *Tillandsia rauhii*, een Bromeliacee uit Peru en de prachtige *Aloe rauhii* uit Madagascar die al zijn weg naar onze succulentverzamelingen heeft gevonden. De aard van deze planten verraden al de interesse van Rauh: cactussen en andere succulenten, alsook bromelia's. Zijn fraai geïllustreerde boeken over deze plantengroepen behoren nu tot de standaardliteratuur.

Het werk van Professor Rauh kreeg internationale erkenning. Hij was erelid van vele instellingen en hij was lange tijd president van de "international organization for succulent plant studies" (I.O.S.). Van de republiek Peru en het vorstendom Monaco ontving hij een onderscheiding en bij zijn 65e verjaardag ontving hij in Monte Carlo uit handen van de toenmalige prinses Gracia de "Cactus d'Or". De gouden "Veitch Memorial Medal" van de Royal Horticultural Society in Londen en de

Willenow-medaille in Berlijn werden hem toegekend voor zijn verdiensten als tuin-directeur. Vorig jaar kreeg hij zijn laatste grote onderscheidingen: minister Rabesa van de Republiek Madagascar benoemde hem in januari 1999 tot "ridder van de nationale orde" en in november ontving hij uit handen van burgemeester Beate Weber van Heidelberg het 'Bundesverdienstkreuz'.

Zijn laatste grote expeditie bracht hem in 1994 naar Madagascar maar de tijd van de grote studiereizen liep toch ten einde. Hij bleef energiek, ondanks het verlies van zijn vrouw Hilde in de zomer van 1997. De laatste jaren was hij bezig met het af-

maken van het tweede deel van zijn grote werk "Succulent and xerophytic plants of Madagascar", als getuige van een dramatisch achteruit gaande vegetatie. Dit boek verscheen in 1998.

Ondanks zijn lichamelijke problemen bleef Rauh tot zijn dood geestelijk fris en werkte hij aan manuscripten. Ook bezocht hij nog meer dan eens per week zijn geliefde botanische tuin. Met zijn dood kwam er een einde aan een tijdperk van botanisch onderzoek. Wij treuren om een bijzonder mens en wetenschapper.

vertaling: Rob Bregman

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

Graag wil ik deze aflevering eens beginnen met succulentenliteratuur uit Japan.

Het **Nishiki Succulent Handbook**, geschreven door Tony Sato en uitgegeven door Japan Cactus Planning Co. Press, november 1999, is voor ons, die de Japanse taal niet meester zijn, vooral een kijkboek. Alle 64 pagina's bevatten negen foto's van succulente planten, met daaronder de wetenschappelijke naam in voor ons begrijpelijk schrift (maar wel met veel spelfouten!), verder iets waarvan ik veronderstel dat het een cultivarnaam is en voor de rest japanse lettertekens. Dit boek geeft echter een schat aan fotomateriaal van allerlei cultuurvormen, voornamelijk allerlei vormen van variegatie (bontbladigheid) van

ons bekende succulente planten en het is verbazingwekkend te zien wat men in Japan op dit gebied presteert. Natuurlijk wisten wij het wel: of het nu gaat om sier-vissen, siervogels of planten, de japanse kwekers zien kans er in no time allerlei afwijkende vormen van te vermeerderen. Eigenlijk is de titelpagina al maatgevend voor het hele boek; hier zijn 9 vormen van *Haworthia maughanii* te zien, in negen verschillende kleurschakeringen. De rest van het boek is navenant.

In dezelfde serie zijn ook het Nishiki Cactus Handbook en het Cristata Cactus Handboek verschenen.

Hetzelfde taalprobleem komen we tegen wanneer we de nummers doorbladeren van het **Cactus & Succulent Journal of Ja-**

pan, dat momenteel bezig is aan de 14e jaargang. De bovengenoemde Tony Sato is ook redacteur van deze publicatie. Ook hier weer een Japanse tekst, doch plantennamen in 'onze' letters. Ook in dit tijdschrift valt weer op, dat de Japanners blijkbaar een grote belangstelling hebben voor monstrueuze en andere afwijkende vormen. Je vraagt je af of dit soort planten ooit naar Europa zal komen en zo ja, hoe lang dat nog duurt?

Het Amerikaanse **Cactus & Succulent Journal** [72 - 2, 2000] haakt aan bij bovengenoemd (mode?)verschijnsel: Kabayashi toont weer een aantal bijzondere succulenten uit Japan!

Dit nummer bevat ook weer een nieuwe *Mammillaria*: Het echtpaar Fitz Maurice publiceert *Mammillaria machuca*. Lavanos & Collenette brengen deel 2 van hun bijdrage over de aloë's van Saoedi-Arabië. Nieuwe soorten zijn: *A.shadensis*, *A.woodii*, *A.parvicapsula*, *A.brunneodentata* en *A.edentata*. Natuurhybriden zijn *A.xabhaica* en *A.xqaharensis*. Een onvoldoende onderzochte populatie wordt gebracht onder de provisorische naam *A.vulcanica*.

Nog een nieuwe aloë-soort wordt door Rauh & Gerold gepubliceerd in het Duitstalige **KuaS** [51 - 5, mei 2000]: *Aloe fleuretiana*.

Hoewel ik (nog) geen recensie-exemplaar gezien heb is het toch de moeite waard hier te melden, dat er in Australië een boek over *Uebelmannia* verschenen is, geschreven door Schulz & Machado. Het is voor \$90 te bestellen bij Shultz publishing, Box 40, Teesdale, Vic 3328, Australia.

Het tweetalige, in Italië verschijnende tijdschrift **Cactus & Co.** [4 - 1, 2000] bevat deel 2 van het uitgebreide overzichtsartikel over *Digitorebutia* door Mosti. Merregalli schrijft over de succulente flora van La Palma en Ben Zonneveld houdt zich bezig met de cultuur van *Orostachys* en *Meterostachys*. Arias Montes behandelt de cactusplanten van de Tehuacan-Cuicatlanvallei in Mexico. Een fotogalerij van cristaten en monstrueuze planten completeert dit nummer.

Het daaropvolgende nummer van dit tijdschrift [**Cactus & Co.** 4 - 2, 2000] brengt deel 3 van Mosti's artikelenreeks over *Digitorebutia*. Cole laat ons kennismaken met de succulenten uit het zogenaamde 'Sperrgebiet' in Namibië.

In het Italiaanse **Piante Grasse** [19 - 4,1999] is deel twee van het uitgebreide *Notocactus*-artikel van de hand van G. Sleiter opgenomen.

Cactaceas y Suculentas mexicanas [44-4,1999] bevat een bijdrage van Lopez Chavez, waarin zij een nieuwe vindplaats voor *Echeveria sedoides* meldt, en bovendien een uitgebreide beschrijving van deze soort. Bovendien wordt in dit nummer een nieuwe *Opuntia* voorgesteld door L. Scheinvar: *Opuntia zamidiori*.

Tenslotte: onlangs heb ik de jaargang 1999 van het Hongaarse cactustijdschrift doorgekeken. Meer dan kijken kan je ook niet... tenminste, wanneer je het Hongaars niet beheerst. Dit tijdschrift ziet er redelijk verzorgd uit, in ieder geval beter in vergelijking met wat er vroeger vanachter het ijzeren gordijn kwam. Ik heb begrepen, dat Succulenta een ruilabonnement heeft, dus wat let U?

SUMMARY

Paul Klaassen

Pag 146

Joop van Alten kicks off with 'Away with cacti', referring to the unjustified distinction that is made between cacti and (other) succulent plants. He also appeals for support among the members for a number of outstanding tasks.

Pag. 147

Our series aimed at junior members discusses *Haworthia fasciata*

Pag. 148

Henk Krijnen recommends another quartet of succulents for the novice hobbyist.

Pag. 150

Echinocereus scheeri var. *obscuriensis* is discussed by Ton Pullen.

Pag. 152

Rob Bregman writes about the cultivation of *Rebutia ritteri* in his rockery. He believes that this species is suitable for experimentation with cold hardy treatment in the open air.

Pag. 154

In the fourth article in the series 'from bud to flower' Albert Pilot focuses on the flowering of *Mammillaria guelzowiana*.

Pag. 157

Mrs. Van Gils describes her methods for raising *Sclerocactus* from seed and how to graft them. Her excellent results speak for themselves. She suggests that authors of new species make seed available so that the plants can quickly be distributed within the hobby.

Pag. 160

Rikus van Veldhuisen explores the area around the police station at 'Kaffirdrift' in South Africa.

Pag. 166

Jos Huize concludes his travelogue following his visit to Arizona and New Mexico. The series is and was of particular interest to those who enjoy plants from the genus *Echinocereus*.

Pag. 170.

Johan Pot puts the spotlight on a fellow member: Clazien Bouman.

Pag. 172.

Joop van Alten concludes his report on the 26th IOS congress.

Pag. 174

De new century has only just begun, but we already hear reports of the brutal plunder of cacti in Mexico. This is a copy of a report, that allows the reader to learn, how disastrous and futile this form of violence is.

Pag. 177

Stefan Nitzschke described *Turbiniacarpus horripilus* ssp. *wrobelianus* in the April issue of *Succulenta*. Here he adds an article with further information.

Pag. 182

Peter Kuppen has also reached the end of his series about the naming of *Agave* and here takes a look at the names of *Agave* hybrids.

Pag. 188

Wilhelm Barthlott has written an In Memoriam for Prof. Dr. Werner Rauh who recently passed away.

Pag. 189

Ton Pullen closes this issue with 'Succulentennieuwtjes' – News about Succulents.

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers; adreswijzigingen aan:

Inquiries about membership and receipt of issues; address changes to:

D.H.Roozegaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270

INHOUD

Joop van Alten	Weg met cactussen!	146
Mevr. Joop Smit - Reesink	Jong geleerd Haworthia fasciata	147
Henk Krijnen	Aanbevolen succulenten 5	148
Ton Pullen	Echinocereus scheeri v. obscuriensis	150
Rob Bregman	Rebutia ritteri in de rotstui.....	152
Albert Pilot	Van knop tot kelk Mammillaria guelzowiana.....	154
Mevr. M. van Gils	Sclerocactussen, het zaaien en de resultaten	157
R. van Veldhuisen	Kaffirdrift	160
Jos Huizer	Een bezoek aan Arizona en New Mexico 4..	166
Johan Pot	Clazien Bouwman, een lobviaverzamelaar bij uitstek.....	170
Joop van Alten	26e I.O.S. Congres, slot.....	172
Redactioneel	Liefhebbers!!!	174
Stefan Nitzschke	Turbincarpus horripilus ssp. wrobelianus, een nadere voorstelling.....	177
Peter J.K. Kuppen	Agaven: What's in a name? Deel 6: Besluit.....	182
Wilhelm Barthlott	Professor Dr. Werner Rauh overleden	188
Ton Pullen	Succulentennieuwtjes.....	189
Paul Klaassen	Summary.....	191

COLOFON

Http://www.succulenta.nl
e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:

gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:

Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan
104, 6721 AE Bennekom
e-mail: smitnre@worldonline.nl

Redactie:

J. van Alten (hoofdredacteur)
e-mail: vanalten@xs4all.nl
C.A.L. Bercht
e-mail: bercht@nzo.nl
R. Bregman
e-mail: bregman@bio.uva.nl
J.J. de Morree
e-mail: morree@casema.net
A.B. Pullen
e-mail: tonp@acmeander.nl
B.J.M. Zonneveld; e-mail:
Zonneveld@rulbim.leidenuniv.nl

Vormgeving:

J. van Alten en H. Viscaal.

Druk: PlantijnCasparie, Almere

BIJ DE VOORPLAAT:

**Rebutia ritteri in de rotstui-
tuin. Zie het artikel op pa-
gina 152.**

Foto: Rob Bregman.

VERENIGINGSNIEUWS

IN DIT NUMMER :

Belangrijke adressen	66
Afdelingsactiviteiten	67
Opendeurdagen	69
Mededelingen / PR-commissie / Infomap	70
Nieuws Belgische verenigingen	71
Conceptverslag ledenvergadering 15-4-2000	72
Agenda najaarsvergadering 14-10-2000	74
Evenementenkalender	75
Mappa Mondo	76
In memoriam / Plantencentrale	77
Vraag en aanbod / Verenigingsartikelen	78
Nieuwe leden	79
Advertenties	80

AUGUSTUS 2000

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Succulentia

BESTUUR

Voorzitter: B.G. van der Elst
Bondefanten 13, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
Tel. 010 - 4513176
Secretaris: J.H. Bruseker,
Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen
Tel. 0575 - 518406
Penningmeester: J.A.M. Schellart,
Clarionlaan 12, 2082 HJ Santpoort - Zuid,
2e secretaris: G. van Santbrink,
Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum,
Tel: 0251 - 672130
2e penningmeester: J.E.F. Dekeling
Fazantenveld 140, 5431 JG Cuyck
PR & Promotie: C.B. Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel. 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl
Bestuurslid: E.J.W. Smienk
P.Kooimanstraat 57, 4822 WC Breda
Tel: 076 - 5419124.

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en
verhuizing en opzeggingen (vóór 1 december)
schriftelijk bij de ledenadministrateur:
D.H. Roozegarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo. Tel: 0575-465270
E-mail: roozegaa@tref.nl
Lidmaatschap:
Leden Benelux f 40,- (Bfr 750),
Hier wonende jeugdleden f 20,-;
Duitsland DM 50,-
Leden elders in Europa f 55,-
Buiten Europa f 65,- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van
SUCCULENTA SANTPOORT:
In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de
ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de
Postbank.
In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de
Belgische postgiro.
In Duitsland: Bitte DM 50,- überschreiben nach
Rechnungnr. 15.65.907/019, ABN/AMRO,
Aachen, BLZ 390.10200.

INFOMAP SUCCULENTA

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties voor de
infomap zenden naar:
G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

REDACTIE
Hoofdredacteur: J. van Alten.
Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
Tel: 036-5376970.
E-mail: vanalten@xs4all.nl
Redactiesecretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE
Bennekom. Tel:0318-430099. Fax:0318-430102
E-mail: smitnre@worldonline.nl
Kopij voor het tijdschrift zenden aan het
redactiesecretariaat.
Verschijnt 6 maal per jaar in de even maanden.

VERENIGINGSNIEUWS

Kopij voor het verenigingsnieuws voor de 15e
van de even maanden zenden naar:
A.C.M. van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
E-mail : a.zuijlen@tref.nl
Advertentietekst en opgave 'Vraag en aanbod'
zenden voor de 15e van de even maanden naar:
G. van Santbrink, Lindenlaan 83
1901 SJ Castricum. Tel.: 0251-672130
Advertentietarieven: 1/16 pag. f 35,=
1/8 pag. f 65,=
1/4 pag. f 100,=
1/2 pag. f 160,=
1/1 pag. f 275,=

OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK
W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,
7391 XM Twello. Tel 0571-272841.
CLICHÉFONDS
J. Schraets, Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen. Tel. 077-4732913
DIATHEEK
J. Deckers, Dorpsstraat 99,
6441 CC Brunssum. Tel. 045-5272461
PLANTENCENTRALE
G.Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem
Postbankrekening 8440933
E-mail: koerhuis@planet.nl
VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN,
BOEKEN EN GEBRUIKTE BOEKENBEURS
W. Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.
Tel. 0348-471083. Gironummer 199176
E-mail: alsemgst@knoware.nl
SUCCULENTA'S HOMEPAGE
P. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@cs.com

AFDELINGSACTIVITEITEN

ACHTERHOEK

- aug. Vakantie
sep. Gert met een praatje + jubileum + hapje en drankje
okt. Ton Pullen : Flora van Kreta
nov. De heer Terbrugge vertelt over Afrika
dec. Spel-/dia-avond

De bijeenkomsten worden gehouden elke 2^e donderdag van de maand om 20.00 u in het E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo.

ARNHEM

- 17 aug. Zomeravond bij Henny Mol
14 sep. Bijeenkomst die wordt verzorgd door enkele leden
12 okt. Najaarsverloting
9 nov. Lezing door Wim Alsemgeest over Thelocactussen

Zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp, achter het pand Floralaan 18 te Wageningen. Aanvang 20.00 uur, tel. 0317-411801

BRABANT-BELGIE

- 25 aug. Ruilbeurs onder de eigen leden + enten van succulenten
29 sep. Freddy Lampo : Van Anza Borrego tot Canyonlands, deel 2
27 okt. Domine Jacobs : Baja California, reis november 1999
24 nov. Jan Wouters : Gevarieerde voorstelling door de voorzitter
22 dec. Kerstvergadering (praatcafé) met dia's, uitslagen, koffie, taart, etc.

DORDRECHT

- 10 aug. Kasje kijken bij Cees de Bruin
14 sep. Bespreking van het geslacht Gymnocalycium door Henri Bosman
Namen geven aan onze vetplanten
13 okt. Lezing door externe spreker

- 9 nov. Boekbespreking en lezing door eigen leden

De kas van F.Noltee, Burgemeester de Bruinelaan tussen 1D en 1E te Zwijndrecht, 19.30 uur

DRENTHE

- aug. vakantie
6 sep. Kasje kijken Koer Olde
4 okt. Gezamenlijke vergadering in Beilen. Spreker F.J. Warmenhoven met: Naturreis door California
8 nov. (2e woensdag): Wolter ten Hoeve met: Parken in het westen van USA
6 dec. Jaarvergadering. Uitslag zaaiwedstrijd

EINDHOVEN

- 14 aug. Open-kas-avond in St.Oedenrode

**Plaats: Wijkgebouw 't Slot, Kastelenplein 167 te Eindhoven. Tel. 040 - 2519768
De zaal is open vanaf 19.30 uur**

FLEVOZOOM

- aug. Vakantie
18 sep. Eigen bijeenkomst. Ruilen, vragen, problemen, vakantiedia's, enz.

GOOI- EN EEMLAND

- sept. Algemene informatie-avond met een aanvullende lezing door Dhr. Rakers
okt. Henk Krijnen: Mammillaria's
nov. De heren Warmerhoven en Wonnink: Naturreis door Baja California
dec. Paul Monsees: Nieuw Zeeland

Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85, Hilversum, aanvang 20.00 uur

GORINCHEM-'s-HERTOGENBOSCH

- 4 aug. Open kas bij Lydi Schut en Paul Cimmermans
11 sep. Open kas bij Harrie van Beers en Chel Jamin

GOUDA

- aug. Vakantie
21 sep. Verslag van een catusreis door de zuidwestelijke staten van Amerika
19 okt. Luc Vermeer. De rotstuin, opbouw, beplanting en onderhoud
16 nov. Ludwig Bercht. Onderwerp moet nog worden vastgesteld.
14 dec. Bingo-avond, jaarafsluiting

Zalencentrum 't Brandpunt, Turfmarkt 58 te Gouda. Aanvang 20.00 uur

GRONINGEN en OMMELANDEN

- 21 sep. Lezing van Martien Senders over haworthia's
4 okt. Gezamenlijke lezing met de afdeling Drenthe in Beilen: Dhr. Warmenhoven over Baja California
19 okt. Lezing door Anjo en Coby Keizer over kassen in de USA.
16 nov. Plantenkeuring en evaluatie afgelopen seizoen
21 dec. Jaarvergadering

MAAS EN PEEL

Bezoekdagen alleen voor leden Succulenta:

- 6 aug. A.Dorssers, Snelkensweg 28a,Sevenum
Th.Nabben, Laarweg 7, Sevenum
13 aug. J.Schraets, Geuldersedijk 2, Arcen

NIJMEGEN

- 1 aug. Kasbezoek Jan Reijnen
5 sep. Plantenkeuring; inschrijving verloting
3 okt. Bezichtiging kassen school; zaaiwedstrijd

- 7 nov. Dialezing Theo Heijnsdijk
12 dec. Dialezing Ludwig Bercht

**Helicon-opleidingen, MBO Nijmegen, Energieweg 19, Nijmegen.
Aanvang 19.30 uur**

TILBURG

- 11 sep. Spreker J.W.Huizer: "Cactussen kweken zonder verwarming"
9 okt. Spreker F.J.Warmenhoven: "Natuurreis door Baja California, deel 1"
13 nov. Walter Dams: "Enten en zaaien"
11 dec. Algemene jaarvergadering

**Kasteelhoeve, Hasseltstraat 256, Tilburg
2e Maandag van de maand, aanvang 20.00u.**

VOORNE-PUTTEN EN ROZENBURG

- 14 sep. Dia-avond over de "Westkaap", verzorgd door de heer Martien Senders
12 okt. Dia-avond door de heer Paul Shirley over Sulawesi
9 nov. Dia-avond verzorgd door de heer Leen Stolk over het geslacht Astrophytum
14 dec. Johan de Vries legt ons m.b.v.dia's uit wat een soort is

**Snackbar Petit Restaurant "t CENTRUM", Stationsweg 14, 3233 CT Oostvoorne.
Aanvang 20.00 uur**

WEST-BRABANT

- 20 aug. Jaarlijkse cactus- en vetplantenbeurs van de afdeling
2 sep. Dia's van eigen leden
9 sep. Busreis naar E.L.K., mogelijk met andere afdelingen
14 okt. "Mesemdroom, Zuid-Afrika" door Leo van de Wyngaert
11 nov. Jaarvergadering

9 dec. Cactusreizen door Mexico door
Dominicus Jacobs
Café "Marktzicht", Markt 50 in Etten-Leur.
Vergaderingen beginnen om 14.00 uur.

IJSSELSTREEK - TWENTE

27 aug. Cactus- en vetplantenbeurs van het
Oosten in Zutphen
4 sep. Avond bij Van de Meer in Ruurlo
2 okt. Lezing over reizen, vetplanten,
rotstuinen door G.Borgonje.
6 nov. Uitslag zaaiwedstrijd, aspecten van
het opzetten en beheren van een
succulentenverzameling, bijv.
kaartsystemen, zaairegistraties,
gebruik computer en internet.
4 dec. Jaarvergadering

Wijkgebouw 't Hovenhuus, Leliestraat 27,
7419 CT Deventer. Tel. 0570 - 615010

ZUID-LIMBURG

In augustus is er geen vergadering
5 sep. Praatavond en ruilbeurs
3 okt. Frank Hoste: Richtersveld
7 nov. Nog nader in te vullen

**Gemeenschapshuis te Schimmert, Hoofd-
straat 12. Aanvang 19.30u. Tel.: 045 -
4042504**

OPENDEURDAGEN

Op zaterdag 26 augustus is het open dag van de
afdeling Zeeland van Succulenta. Van 10.00 tot
17.00 uur bent u welkom op de volgende
adressen:

1. J. Mesu, Nachtegaallaan 12, Middelburg
2. T. de Rijke, Noordweg 444, Middelburg
(St.Laurens)
3. D. Antheunisse, Marnixplein 17,
West-Souburg
4. P. v.d. Vrede, Braamstraat 34,
Oost-Souburg
5. B. Spee, Diepeneestraat 4, Borssele
6. J. de Jonge, Scheldestraat 95, Goes
7. H. Weezepeel, Scheldestraat 97, Goes
8. C. Markusse, Ratelaarstraat 2, Goes

Voor meer informatie belt u:
0113 - 352595 of kijk op Internet:
<http://Clubnet Zeelandnet nl/cactus>

Cactusshow 2000

meer dan 40.000 planten
in serres en openlucht

50 jaar!

- uitgebreide planten- en
materiaalstand
- speciale aandacht voor
verspenen, verpotten en
enten

1, 2 en 3 september 2000

Kastelei 111 Wijnegem - van 10 tot 18 uur - inkom gratis
org.: Cactussen en Vetplanten v.z.w. Inlichtingen : 0032.03.353.72.58
<http://user.online.be/cactusvetplant> e-mail: cactusvetplant@online.be

VERZAMELAARS OPGELET!

Ons tijdschrift wil in verband met een voorgenomen themanummer 'VERZAMELEN' graag in contact komen met liefhebbers, die naast hun interesse voor succulente planten ook nog andere zaken verzamelen, die op een of andere wijze met succulente planten verband houden.

Wij denken hierbij aan: postzegels, boeken, zaad- en/of plantencatalogi, kwekers-etiketten, speldjes, stickers, affiches, dia's en/of foto's en alle andere zaken, waar we nog geen weet van hebben.

Meldt U telefonisch of per e-mail bij het redactiesecretariaat en we nemen contact met U op. Het is onze bedoeling een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het verzamelen binnen het thema succulente planten.

Tel.: 00 31 (0)318-430099 of
"smitnre@worldonline.nl"
Tot horens!

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl

Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten. De leden en de afdelingen kunnen copy voor de home page aanleveren aan:

Paul C. Laney,
Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen
E-mail: pclaney@cs.com

INFOMAP

Helaas moet uit de sprekerlijst verwijderd worden: Dhr. G. Linsen, pag. 04-06

MEDEDELING

Wegens het aftreden van een bestuurslid is het Bestuur op zoek naar een opvolger. Goede beheersing van het schriftelijk Nederlands is een vereiste.

Het Bestuur is ook op zoek naar een tweede penningmeester. Boekhoudkundige kennis wordt verondersteld.

De eerste secretaris, de heer J.H.Bruseker, wacht op uw telefoontje! Tel.: 0575-518406.

PR-COMMISSIE

PROMOTIEMATERIAAL

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten:

- Tasjes met het verenigingslogo:
F 5,- (korting voor afdelingen)
- Stickers met het verenigingslogo:
F 1,- (korting voor afdelingen)
- Pakketjes met "oude" Succulenta's en aanmeldingsfolders
- Een promotiestand (alleen te gebruiken in samenwerking met het promotieteam)

Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie naar:

Kees Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90
1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel.: 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl

CORRECTIE

Betreft:advertentie Cactussen vetplanten, april jl. blz.35

Telefoonnummer van de Belgische cactusvereniging "CACTUS EN VETPLANTEN" v.z.w. is: +32 3 384 38 65

Ondertussen is ook het faxnummer veranderd in: + 32 3 384 07 04

TE KOOP GEVRAAGD

Bent u genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk
Tel: 0346-213366

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTERVERENIGINGEN

CACTUSSEN EN VETPLANTEN V.Z.W.

- 19 aug. "Inca-trail, reisverslag uit Peru" door Leo van de Wyngaert
- 26 aug. Beginnelingenvergadering 4: herkennen van geslachten + vragen
- 23 sep. "Kweken van moeilijke cactussen, enten op pereskopsis, echinopsis" door Wim Alsemgeest
- 14 okt. Beginnelingenvergadering 5: winterberging + vragen
- 21 okt. "Brazilië 1997 - Bahia en Minas Ferais" door Domien Jacobs
- 18 nov. "Insecten en stapelia's" door Louis van de Meuter
- 9 dec. "De evolutie van mijn hobby" door Eduard van Hoofstadt

Lokaal Zevenbunder, Kasteellei te Wijnegem (Antwerpen), aanvang om 14.00 uur.

CACTUSVRIENDEN MOL V.Z.W.

- Augustus verlof
- 5 sep. "Peru" door L.van de Wyngaert
Aanvang 20.00 u.
- 3 okt. Bloemenschikken voor onze dames.
Thema Allerheiligen. Aanvang 19.30u.
- 7 nov. Dia's van J.Smeyers en R.Driesen
Aanvang 19.30 u.
- 9 dec. Gezellig samenzijn. Aanvang 19.00 u.

"CACTUSWEELE" AFD. TURNHOUT

De maandelijkse vergaderingen hebben telkens plaats op de eerste donderdag van de maand, behalve in januari (vrijdag) en in augustus (geen vergadering). Aanvang 20.00 uur

- 7 sep. Voordracht: "Inca-trail, Peru" door Leo van de Wyngaert
- 5 okt. Voordracht: "Baja California" door Domien Jacobs
- 2 nov. Voordracht: "Big Bend en omgeving"

door Frans Cuypers

- 7 dec. Wedstrijduitslagen: zaaien, dia's en "Plant van de maand"

**Vergaderlokaal: Café "De Koekoek",
Steenweg op Merksplas 48, 2300 Turnhout**

CACTUS FLORA LEUVEN

- 2,3,4 sep. Tentoonstelling in de Kruidentuin van Leuven
- 26 sep. L.Bercht: Paraguay - Frailea

Vergadering elke 4e dinsdag van de maand om 19.30 uur. Plaats: Provinciaal onderwijs "De Wijnpers", Mechelsevest 84, 3000 Leuven.

GRUSONIA

- 11 aug. Om 20 .00 uur in zaal Don Bosco te Torhout: Mexico (deel 1) door Walter Dams.
- 26 aug. Eëndagsreis
- 8 sep. Om 20.00 uur in zaal Vijverhof te Tiel: Een gemengde cactus-verzameling, door Henk Krijnen
- 16-24 sep Tentoonstelling in de Roeselaarse Floraliën

ENGELANDREIS

Laatste mogelijkheid om u nog aan te melden voor de reis van 17 t/m 20 augustus.

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar!

Voor wijze van inschrijving zie Verenigingsnieuws van juni op pagina 45

**CONCEPTVERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN SUCCULENTA
GEHOUDEN OP 15 APRIL 2000 IN "DE TAPPERIJ" TE RUURLO**

OPENING

Even na 14.00 uur opent de voorzitter de vergadering en heet achtereenvolgens welkom: Mevr. en Mijnheer Cools uit België, erelid J.Schraets, leden van verdiensten en overige leden van Succulenta.

AGENDA

De heer Van Tilborg mist het agendapunt Statuten en Huishoudelijk Reglement. Deze beide stukken zijn nog niet op een ledenvergadering goedgekeurd.

Het Bestuur gaat er van uit dat bovengenoemde stukken op de Ledenvergadering te Venlo in oktober 1999 door het applaus van de aanwezige leden afgehandeld is.

De voorzitter zegt toe dat de stukken in het verenigingsnieuws gepubliceerd zullen worden.

MEDEDELINGEN

De voorzitter merkt op dat tijdige verspreiding van de vergaderingsstukken problematisch is gelet op de verschijningsdatum van het verenigingsnieuws. Dit zou ondervangen kunnen worden door de ledenvergadering in de maand mei te organiseren. Nadeel van de meimaand is de volle evenementenkalender.

Voorgesteld wordt de agenda in het verenigingsnieuws van februari nummer te plaatsen en het financieel verslag later te publiceren.

De copy voor het februari nummer moet echter in december daaraan voorafgaand ingeleverd worden. Er ontstaat nu een actualiteitsprobleem. Het Bestuur zoekt naar een oplossing.

- Mevr. E.van Die-van Wijnen heeft 13 jaar de Plantencentrale beheerd en draagt de organisatie ervan nu over aan de heer G.Koerhuis. De voorzitter bedankt Mevr. van Die voor het vele werk dat zij voor de vereniging heeft verricht en overhandigt haar, onder applaus van de aanwezigen, een boekje bloemen.
- De kascontrole-cie kwam één persoon tekort. Dit is opgelost door de heer Van Zandvoort (penningmeester afdeling Kennemerland) hiervoor uit te nodigen. Een uitnodiging die geaccepteerd werd.
- De secretaris noemt de afdelingen die met kennisgeving afwezig zijn: Eindhoven, Kennemerland, Nijmegen en Zeeland.
- De open dag bij de heer Ch.Jamin moet zijn

2e Pinksterdag i.p.v.2e Paasdag.

INGEKOMEN EN UITGEGANE STUKKEN

Naast de berichten van verhindering van een viertal afdelingen zijn er geen stukken met betrekking tot de vergadering binnengekomen. Er zijn, afgezien van de uitnodiging voor deze vergadering, geen stukken uitgegaan.

BESTUURSSAMENSTELLING

De heer J.E.F.Dekeling had op de vorige ledenvergadering reeds het mandaat gekregen om aan de slag te gaan als 2e penningmeester. Het Bestuur stelt voor de heer Dekeling formeel te benoemen. De aanwezigen stemmen met applaus in.

De voorzitter stelt het voltallige Bestuur voor aan de leden.

**CONCEPTVERSLAG ALGMENE LEDEN-
VERGADERING VAN 16 OKTOBER 1999**

Het verslag wordt zonder op-/aanmerkingen goedgekeurd.

FINANCIIEEL JAARVERSLAG 1999

De penningmeester, de heer Schellart, krijgt het woord en hij geeft een toelichting op de balans, de staat van baten en lasten en de specificatie tijdschriften zoals deze gepubliceerd zijn in het verenigingsnieuws van april 2000.

Een onverwacht positief resultaat van f.4009,- is de uiteindelijke uitkomst geworden. Teleurstellend is het nog steeds dalende ledental. Het Clichéfonds en de Boekenmarkt hebben wederom een positief financieel jaar achter de rug. Bij Verenigingsartikelen waren de begrote uitgaven nagenoeg gelijk aan de werkelijke uitgaven.

Bij de uitgaven valt de post Algemene Vergaderingen wat uit de toon. Het blijkt dat de viering van het 80-jarig jubileum wat meer gekost heeft dan begroot was.

De heer Laney informeert naar de plaats van scannerafschrijving: onderbrengen bij tijdschrift in plaats van redactie?

De penningmeester beaamt dat een andere opstelling mogelijk is, maar dat voor de huidige onderbrenging van de afschrijving gekozen is. Het financieel jaarverslag wordt goedgekeurd en de aanwezigen belonen de penningmeester met een applaus.

VERSLAG KASCOMMISSIE

De heren Bouwmeester en Van Zandvoort hebben de boeken gecontroleerd. Zij stellen de vergadering voor het bestuur te dechargeren voor het gevoerde financiële beleid. De aanwezigen stemmen hiermee in.

VERKIEZING KASCOMMISSIE

De heer J.v.Alden stelt zich beschikbaar om naast de heer Bouwmeester de commissie voor het jaar 2000 te vormen. De heer Van Zandvoort zal gevraagd worden als plaatsvervanger.

De heer Dekeling, 2e penningmeester, plaatst enkele kanttekeningen bij de ontvangen financiële afdelings-jaarverslagen. Hij is voornemens een gefingeerd jaarverslag op te stellen dat als leidraad kan dienen voor de penningmeesters van de afdelingen.

SECRETARIEEL JAARVERSLAG 1999

De heer Bruseker geeft een korte toelichting en wijst onder meer op de moeilijkheden die afdelingen ondervinden bij het vinden van bestuursleden.

De heer Van Tilborg informeert waarom leden van vóór 1990 het verenigingsnieuws niet meer krijgen. Statutair hebben ze er recht op. Ledenadministrateur heer Roozegaarde krijg het woord en merkt op dat afdelingen niet reageren op zijn schrijven inzake leden/donateurs en dat daarom het versturen nog niet gebeurt. De heer Essers vraagt of er geen overzicht kan komen met:

- a -duidelijke begripsomschrijving,
- b -wie ontvangt het verenigingsnieuws,
- c -wat zijn de kosten voor een lid.

De voorzitter vindt een en ander goed omschreven in de Statuten c.q. het Huishoudelijk Reglement. Het jaarverslag wordt onder dankzegging goedgekeurd.

PAUZE 15.15 uur - 15.30 uur

CONTRIBUTIE 2001

De contributie blijft ongewijzigd.

BESTEMMING RESTANT FLORIADEFONDS

De voorzitter schetst kort de historie. In overleg met de werkgroep is gekozen voor het Arboretum. Vraag blijft: Wat is/zijn de eventuele voordelen voor Succulenta? Misschien gratis toegang voor Succulenta leden of gratis vergaderen of..... Een en ander zou vastgelegd

moeten worden in een convenant. Afdeling Den Haag vraagt zich af of het geld niet binnen de vereniging besteed kan worden. De voorzitter antwoordt dat over dit onderwerp in vorige ledenvergaderingen gesproken en gestemd is. De heer Van Tilborg stelt voor dat eerst het convenant wordt opgesteld opdat de leden van Succulenta op de volgende Ledenvergadering kunnen beslissen over de gemaakte afspraken. Na enige discussie trekt het Bestuur zijn voorstel terug en komt op de volgende Ledenvergadering met een concept-convenant.

EXCURSIE ENGELAND

Helaas is de aankondiging niet in het aprilnummer van het verenigingsnieuws gekomen. De voorzitter nodigt de aanwezigen uit om informatiemateriaal over de reis mee te nemen voor de leden van de afdelingen.

RONDVRAAG

- Een opwekking van de voorzitter om de E.L.K. te bezoeken. Succulenta is een van de initiatiefneemsters van dit evenement.
- De heer Van Alten zoekt naar minimaal vier mensen die beschikken over een scanner en mee willen helpen aan de jubileum-cd.
- Er wordt geïnformeerd naar adressen van kwekers die bezocht kunnen worden. Voorzitter: commerciële kwekers zijn niet zo geïnteresseerd. De heer Uittenbroek: op 6 mei open-dag bij Edelcactus. De heer Essers: let op de open dagen die vermeld staan in het Verenigingsnieuws.
- De heer Jamin: het overlijdensbericht van de heer Bredero was wel zeer summier. Voorzitter: In het juninummer komt een uitgebreid artikel.
- De heer Schellart deelt de vergadering mee dat hij na de najaarsvergadering zal aftreden als penningmeester.

De Ledenvergadering in het najaar zal plaats vinden op 14 oktober te Werkendam **t.g.v. van het 40-jarig bestaan van de afdeling Gorinchem / Den Bosch.**

SLUITING

De voorzitter sluit om 16.30 uur de vergadering na iedereen een goede thuisreis gewenst te hebben.

G.van Santbrink
2e secretaris

ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 14 OKTOBER 2000

Conceptagenda van de Algemene Ledenvergadering op 14 oktober a.s. te Werkendam.

- 1 Opening
- 2 Agenda
- 3 Mededelingen
- 4 Ingekomen en uitgegane stukken
- 5 Begroting 2001
- 6 Evaluatie Engelandreis
- 7 Bestuurssamenstelling
- 8 Lid/leden van verdienste
- 9 Convenant Succulenta - Arboretum
- 10 Rondvraag
- 11 Sluiting

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de afdeling Gorinchem-'s-Hertogenbosch staat er het volgende op het programma:

- 10.00 uur Ontvangst in de zaal de Kwinter in Werkendam
 Hier is tevens de ruilbeurs voor cactussen en vetplanten
 Naar we aannemen zullen ook weer tweedehands boeken worden aangeboden
 Inbreng van planten voor de plantenkeuring (zie onderstaande aankondiging)
- Tegelijkertijd is er vanaf dit tijdstip ook gelegenheid om de verzameling van Huib van Donkelaar te bezoeken. Ook hier zal koffie aanwezig zijn.
- 12.30 uur Brabantse koffietafel. Kosten fl 20,-
- 13.30 uur De algemene ledenvergadering

Verder details over het programma volgen in het oktobernummer.

NATIONALE PLANTENKEURING (SHOW) 2000

Tijdens de najaarsvergadering op 14 oktober a.s. organiseren wij weer een plantenkeuring. Om iedereen ruim de tijd te geven zich hier op voor te bereiden, volgen hier de groepen waarin kan worden meegedaan:

- Groep A. 1 mammillaria tot 20 cm**
- Groep B. 1 Mexicaanse cactus tot 15 cm**
- Groep C. 3 cactussen van één geslacht, potmaat 11**
- Groep D. 1 euphorbia tot 20 cm**
- Groep E. 1 succulent tot 15 cm**
- Groep F. 3 succulenten van één geslacht, potmaat 11**

Verdere details over tijden etc. in het oktobernummer van Succulenta

EVENEMENTENKALENDER

20 augustus

De jaarlijkse cactusbeurs van de afdeling West-Brabant in café Marktzicht, Markt 50, Etten-Leur. Opening van 10.00 tot 15.00 uur.
Info en gratis plaatsbesprekingen bij Evert Smienk, tel. 076 - 5419124 of 06 - 21868167.
Ook mogelijk per E-mail: ejsmienk@concepts.nl

27 augustus

De Cactus- en Vetplantenbeurs van het Oosten 2000 wordt georganiseerd door de afd. IJsselstreek/Twente van Succulenta.
Datum: ZONDAG 27 augustus 2000
Plaats: Zaal de Brug, Thorbeckesingel 2 te Zutphen. Openingstijden:
- vanaf 9.30 uur zaal open voor deelnemers of standhouders met inschrijvingsbewijs
- van 10.00 uur tot 16.00 uur voor belangstellenden.

Entree: f 2,50 voor belangstellenden
Planten ruilen of verkopen?

Wie een groot aantal cactussen of vetplanten (andere soorten zijn uitgesloten) wil aanbieden op de beurs, kan daartoe tafelruimte huren. De tafels zijn circa 85 centimeter breed. Bovendien zijn er buiten in de patio van zaal De Brug een beperkt aantal marktkramen te huur.

Tafelhuur:

- 1 meter hfl. 10,—; 2 meter hfl. 15,—;
- 3 meter hfl. 25,—; 4 meter hfl. 40,—;
- 5 meter hfl. 60,—; 6 meter hfl. 75,—.

Marktkramen: Deze zijn ca. 4 meter lang; huur:

- 2 meter (= ½ kraam) f. 25,— ,
- 4 meter (= 1 kraam) f. 50,— ,
- 6 meter (= 1½ kraam) f. 90,— ,
- 8 meter (= 2 kramen) f. 100,—

Wie een plaats wil reserveren op de beurs, kan dat uitsluitend doen door storting van het totaal verschuldigde bedrag op:

bankrekening: 38.67.96.319 RABO bank
Zutphen (postgiro van de bank: 873089)
t.g.v. dhr. F.J.H. Hilge, Stokebrand 257, 7206
EE te Zutphen (tel: 0575-529610) onder
vermelding van: (aantal) meters tafel of kraam
inzake BEURS 2000 en uw naam + adres.

Pas na ontvangst van betaling is men ingeschreven en wordt een inschrijvingsbewijs toegezonden.

Op 7 augustus 2000 sluit de inschrijving!
Reserveer dus tijdig (daarna telefonisch informeren of er nog plaats vrij is). De mooiste plaatsen worden het eerst uitgegeven
Verdere inlichtingen op bovenstaand adres.
N.B. Natuurimporten, andere dan succulente

planten, artikelen die niets met cactussen en vetplanten hebben uit te staan, zijn op deze beurs niet toegestaan!
Zaal de Brug is gelegen nabij alle in- en uitvalswegen in Zutphen, heeft voldoende parkeergelegenheid en is te bereiken met de buslijn 80, diverse buurtbussen en treintaxi; het NS-station is er een kwartiertje lopen vandaan.

27 augustus

Op zondag 27 augustus organiseert Cactusvrienden Limburg vzw. haar jaarlijkse "Cactus- en plantenbeurs" van 10.00 tot 18.00 uur.
Verkoop van o.a. cactussen, vetplanten, kamerplanten en vaste planten.
Plaats: De Kardijk, Burgemeester Heymansplein z/n, Beverlo. Inkom 40 Bfr. Inlichtingen: Paul Theunis, Acacialaan 53, 3583 Paal.
Tel. 011 - 428321

1,2 en 3 september

Najaarsshow bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, nabij Antwerpen.
Meer dan 40.000 planten in serres en openlucht, dit jaar in het teken van het 50-jarig bestaan van de verzameling. Organisatie "Cactussen en Vetplanten", info 0032 3 353 72 58
of 0032 3 646 67 03
of <http://user.online.be/cactusvetplant>

8,9 en 10 september

Op vrijdag 8, zaterdag 9 en zondag 10 september 2000 is er 35 jaar E.L.K. in de Duinse Polders te Blankenberge in België. Vanwege het jubileum is er een extra programma. Een gezellig weekend met een zeer grote plantenbeurs. In 1999 was er al 260 meter tafel, voor elke cactus- en succulentenliefhebber.

Programma en aanmeldingsformulier zijn aan te vragen bij J.Linden, Onderste Wehr 53, 6433 LC in Hoensbroek. Tel. 045 - 5220966.

23 en 24 september

23e Osnabrücker Cactus- en Succulentenbeurs in het Beroepsopleidingscentrum, Natruperstrasse 50 (ingang Stüverstrasse) D-49076 Osnabrück.
Zaterdag van 12.00 tot 18.00 uur.
Zondag van 10.00 tot 16.00 uur.
Op beide dagen worden interessante diapresentaties vertoond.

MAPPA MONDO 2000

Haarlem, juni 2000

Op zaterdag 13 Mei heeft voor de vierde keer de Groenmanifestatie in Hoofddorp voor MAPPA MONDO plaats gehad, opnieuw met veel succes.

Mappa Mondo is een gezinsvervangend t(e)huis van het Rode Kruis voor terminaal zieke kinderen.

De groenmarkt was georganiseerd door de Kuipplantengroep Hoofddorp e.o. met medewerking van een aantal andere groenverenigingen, waaronder ook Succulenta afdeling Haarlem.

Alle planten die verkocht werden, waren verkregen door sponsoring van kwekers en handelaren, waaronder ook een groot aantal cactuskwekers.

De planten die aangeboden werden, waren van een mooie en goede kwaliteit. De verkoop liep bijzonder goed en alles verliep naar wens (zoals we gewend waren).

Ik wil dan ook allen die meegeholpen hebben en planten beschikbaar hebben gesteld heel hartelijk bedanken, ook mede namens het Rode Kruis.

De gulle gevers en medewerkers waren:

- Handelskwekerij Annie & Bert van der Meer (cactus Annie) uit Ruurlo;
- Handelskwekerij Van de Hoorn uit Nieuwveen (Romke Romkema);
- Handelskwekerij Alfons Morcus uit Maasdijk;
- Eurocactus uit Nieuwveen (Van der Hoorn);
- Edelcactus bv uit Amstelveen met medewerking van Nico Uittenbroek;
- Handelskwekerij Ubink bv uit Kudelstaart (Gert Ubink);
- Cactuskwekerij Jaap Molendijk uit 's-Gravenzande;
- Cactuskwekerij "Klein Mexico" uit de Kwakel (Cock Lek);
- Medewerkers Succulenta afdeling Haarlem;
- Medewerkers Natuur & Landschap van de gemeente Haarlem (transport van de planten);

Al deze kwekers en medewerkers hebben het met heel veel liefde en plezier gedaan.

Zelf kon ik niet persoonlijk aanwezig zijn omdat de afdeling Haarlem die dag haar beurs hield, maar er was een heel goede vervanging.

Kees v.d.Weele, Harrie Dijkema, Wim Sillemans en Kees Grimmelikhuisen: bedankt!

En dan wil ik ook nog het bestuur van de Kuipplantengroep Hoofddorp en met name Henk Naaldenberg heel hartelijk bedanken voor de prettige medewerking.

Het was weer een hele goede samenwerking tussen kwekers en meerdere groenverenigingen. Ik blijf er toch bij: Wat is een kweker zonder een hobbyist?

Dan te weten dat men met de hobby ook iemand gelukkig kan maken.

Hoogachtend,
Gerard Koerhuis,
Voorzitter/secretaris afd. Haarlem

SUCCULENTA BEDANKT

Hoofddorp 1 Juni 2000

Het was ook dit jaar weer grandioos de inbreng van Succulenta op de groenmarkt in Hoofddorp. De afdeling Haarlem in de persoon van Gerard Koerhuis heeft evenals in het verleden een belangrijke bijdrage geleverd aan het succes van onze actie. Gerard en Kees Grimmelikhuisen namens de organisatie veel werk uit handen door zelf hun kwekers te benaderen en de donatie op te halen.

De dag vooraf stond er op de verzamelplaats een collectie succulenten, verkregen uit donatie, te pronken, die haar weerga niet kende.

Wij zijn gelukkig met de inzet van Succulenta en hun medegevoel voor Mappa Mondo van de benaderde kwekers.

Dankzij de inzet van Succulenta, de kwekers en de overige dertien groenverenigingen die op de markt aanwezig waren, is de markt ondanks het haast te mooie weer een groot succes geworden. Om zestigduizend gulden bij elkaar te sprokkelen valt niet mee, maar Succulenta is een voorbeeld hoe het kan. Het is wel weer gebleken dat eenieder met groene vingers zijn hart op de juiste plaats heeft.

Succulenta afdeling Haarlem en kwekers bedankt namens de initiator van de groenmarkt.

Kuipplantengroep Hoofddorp e.o.
Namens het bestuur:
Henk Naaldenberg (voorzitter)
Ans Willemsen (secretariaat)

IN MEMORIAM SJRAAR LINSSEN

Op 10 mei 2000 overleed na een verblijf van ruim zes weken in het ziekenhuis Sjraar Linssen op zeventigjarige leeftijd. Na Jan Slabbers is hij de tweede mede-oprichter van de afdeling Maas & Peel die dit jaar is overleden. Sjraar Linssen was langer dan 40 jaar verwoed cactusliefhebber. Vele activiteiten heeft hij in de loop der jaren ontwikkeld. Een onvolledige opsomming omvat het voorzitterschap van de afdeling begin jaren zestig, lid van de 3LK commissie tot begin jaren zeventig, corrector van Succulenta in dezelfde periode, beheerder van het Clichéfonds in de tweede helft van de jaren zeventig.

Na zijn pensionering 15 jaar geleden was hij onafgebroken bestuurslid van de afdeling Maas & Peel en gedurende vele jaren was hij afdelingsafgevaardigde bij de Algemene Vergadering van Succulenta. Sjraar genoot in Nederland en België grote bekendheid vanwege de vele voordrachten die hij gaf. Vooral Astrophytums en de kleine Mexicaanse geslachten hadden zijn interesse, naast Braziliaanse zuilen. Zijn verzameling was zonder enige twijfel de fraaiste binnen onze afdeling.

Sjraar was altijd bezig met onderzoeken. Steeds probeerde hij andere substraten uit. Steeds was hij op zoek naar verklaringen voor verschijnselen die hem troffen. En hij had behoefte om zijn kennis over te dragen aan anderen. Velen heeft hij de kennis van onze hobby bijgebracht. Velen hebben bij hem voor het eerst gezien hoe geënt en gezaaid kan worden.

Ik herinner me, dat hij me ooit tegen middernacht opbelde met de mededeling, dat hij tientallen bloemen van *Selenicereus macdonaldiae* tegelijkertijd geopend had staan. Toen ik natuurlijk ging kijken had hij in z'n kas een enorme opstelling gemaakt om de talrijke bloemen te kunnen fotograferen.

Voor de succulentenwereld is het onverwachte overlijden van Sjraar een groot verlies. Door zijn vele persoonlijke contacten met liefhebbers uit binnen- en buitenland was hij een bindende kracht binnen de vereniging.

We zijn Sjraar dankbaar voor alles wat hij voor Succulenta en de afdeling Maas & Peel heeft betekend en vooral voor het vele dat hij de jongere liefhebbers aan kennis heeft bijgebracht.

J.Schraets

PLANTENCENTRALE

Het doel van deze instelling is het helpen van de beginnende cactus- en vetplantenliefhebber met een beginnerspakketje. Deze leden kunnen een pakketje toegezonden krijgen met ca. 12 soorten plantjes (1 pakje per jaar, max. 3 jaar).

Gevraagd:

Aan liefhebbers die veel zaaien en zodoende veel planten over hebben, wordt gevraagd hier wat van ter beschikking te stellen voor de beginnerspakketjes. Plantjes graag (zonder pot of aarde) opsturen aan onderstaand adres.

Portokosten worden vergoed.

Wel uw gironummer opgeven.

Deze beginnerspakketjes zijn aan te vragen door overmaking van f.10,- op Postbankrekening 8440933 t.n.v. G. KOERHUIS, HAARLEM

**G. Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem.
Postbankrekening 8440933**

BIBLIOTHEEK

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er in de bibliotheek meer dan 250 titels en tientallen tijdschriften, waarvan enkele al vanaf 1901.

Ook is een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig. Aarzel niet om regelmatig een nieuwe catalogus aan te vragen. De lijst is zowel in gedrukte vorm als op floppy verkrijgbaar. Catalogus f 1,50/Bfr.30, voor floppy-disk, te verkrijgen in overleg met :

**W.P.C. Bervoets
Mozartstraat 108, 7391 XM Twello
Tel: 0571-272841**

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het juni-nummer moeten vóór 15 augustus in het bezit zijn van G. v. Santbrink, Lindenlaan 83, 1901 SJ Castricum.

Alleen advertenties de hobby betreffend worden opgenomen.

Te koop:

Jaargangen Succulenta 1988, 1990 t/m 1998.
Liefst in één koop, f.10,- per jaargang.
J.Hollander. Tel. 038-4227782

Te koop gevraagd:

Wie kan mij tegen betaling helpen aan een plant of stek van de *Oscularia deltoides* c.q. andere *Oscularia* soorten?

J.H.Zonderman, Egelantiersstraat 228 B, 1015 PT Amsterdam. Tel.: 020-7764260

Te koop:

40 stuks Agave; mooie planten.
Irene Schoonus, Akkerstraat 2, 5261 TW Vught. Tel.: 073-6565984

Te koop gevraagd:

Door beginnend lid: een kleine kas, ca.2 x 3m, (of iets kleiner). Tegen een redelijke prijs.
Corrie de Waardt-Woudenberg, S. Weimarstraat 18 3314 JT Dordrecht, Tel.: 078- 6141505

Te koop aangeboden:

Grote hoeveelheid Asclepiadaceae, o.a. *Stapelia*, *Caralluma*, *Piранthus*, *Duvalia*, en andere, alsook vetplanten en *Sempervivum*.
M.Huygaerts, Steenweg op oosthaven 39, 2300 Turnhout, België.
Tel.: vanuit België: 014-418735;
vanuit Nederl. 00-32-14-418735.

DIATHEEK

In de diatheeek zijn 8000 dia's aanwezig, waarvan de meeste ingedeeld in serie's om zelf een dia-avond bij uw afdelingsbijeenkomst te verzorgen. Op dit moment zijn beschikbaar:

- 100 mooie vetplanten
- 100 mooie cactussen
- 200 mammillaria's
- 200 echinocerei
- 100 gymnocalyciums
- 66 euphorbia's
- 100 caudexvormende planten.

**J. Deckers, Dorpsstraat 99, 6441 CC
Brunssum. Tel. 045 - 5272461**

VERENIGINGSARTIKELEN

- **De bewaarband** voor Succulenta
Vanaf 1997 Fl 13,50 (Bfr 275) per stuk
Na 1997 is Succulenta breder geworden.
Van vóór 1997 zijn tweedehands bewaarbanden te koop voor Fl 5,- (Bfr 100) per stuk.
- **Wat betekent die naam?**,
Een verklarend woordenboek van botanische namen van succulenten voor Fl 10 (Bfr 200) per stuk.
- **Het Discoboek** door Buining, zowel in het Duits als in het Engels. Prijs Fl 15 (Bfr 300)
- **Gids voor beginners**
Over het verzorgen van cactussen en andere succulenten Fl 10,-/Bfr.200 per stuk
- **Ansichtkaarten**
Een set van 6 verschillende kaarten met afbeeldingen van succulenten voor Fl 3,- (Bfr 60) per set.

Oude jaargangen van Succulenta:

(Backnumbers of Succulenta):

- 1998 t/m 1993 Fl. 25,- (Bfr 500) per jaargang
- 1992 t/m 1980 Fl. 20,- (Bfr 400)
- 1979 en 1978 Fl. 10,- (Bfr 200)
- 1977 t/m 1960 Fl. 20,- (Bfr 400)

Buitenlandse tijdschriften:

- **Kakteen und andere Sukkulenten**
1980 t/m 1989, 1993 en 1995
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- **Cactus and Succulent Journal USA**
197, 1976, 1877, 1978, 1983 en 1984
voor fl. 35,- (Bfr 400) per jaargang
- **The National Cactus and Succulent Journal (England)**. 1969, 1978, 1980, 1981 en 1982
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- **Belgisch tijdschrift**
1969 t/m 1987
fl 15,- (Bfr 300) per jaargang
- **Kakteen Succulenten (voorheen DDR)**
1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986 en 1988
voor fl. 15,- (Bfr 300) per jaargang

Alles exclusief verzendkosten.

Vorige prijslijsten zijn hiermee vervallen; mogelijk zijn inmiddels jaargangen uitverkocht. Bij grote bestellingen zijn kortingen mogelijk.

Aanvragen bij:

W.Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel.: (00 32) (0)348 - 471083
E-mail : alsemgst@knoware.nl

NIEUWE LEDEN 1 MEI 2000 T/M 30 JUNI 2000

Nederland:

110530	Stout, Steven	Hogeweg 28 (drie hoog)	1098 CC	Amsterdam
110534	Ran, J.J.M.	Plantboorstraat 18	1445 RZ	Purmerend
110542	Kaak, Dhr. Arthur	Mauvestraat 39	1506 JG	Zaandam
110539	Appel, Mevr. A.M.F.	Koriander 41	1689 NZ	Zwaag
110536	Kooij, Dhr. P.Mina	Krusemanstraat 4	1991 TN	Velserbroek
110551	Holdgrun, Stefanie	Nieuweweg 40A	2132 CN	Hoofddorp
110543	Oosten, Dhr. Peter van	Hoogeweg 28	2231 MS	Rijnsburg
110544	Bentvelzen, Dhr. J.H.	Fagotstraat 15	2287 BC	Rijswijk
110540	Nederpel, P.G.B.A.	Noordweg 83	2548 AB	Den Haag
110545	Steensel, Dhr. D. van	Hazelaarstraat 19	2681 TC	Monster
110533	Barten, Mevr. Ingeborg	Twijnen 19	3421 JM	Oudewater
110527	Schoonheim, R.Van	Nijenrodelaan 26	3454 EG	De Meern
110541	Terwal, Mej. J.M.	Wadenoyenlaan 457	4006 AK	Tiel
110531	IJzendoorn, B. van	Middelburgsestraat 35	4388 NS	Oostsouburg
110555	Roskam, Mevr. J.	Hilvarenbeekseweg 15	5022 GB	Tilburg
110529	Brekemans, Dhr. A.Van	Immerseelstraat 2	5175 CH	Loon op Zand
110548	Pulles, Cees	Industriepark Vliedberg 2-7	5251 RG	Vlijmen
110549	Muller, Mevr.	Wijngaardplein 22	5632 MB	Eindhoven
110537	Wienen, Dhr. Piet St.	Catharinastraat 4-B	5809 AM	Leunen
110547	Peeters, Dhr. G.	Zandberg 8	5988 NW	Helden
110550	Hopman, Dhr. H.J.M.	Loffertweg 1	6616 AV	Hernen
110554	Warris, Dhr. H.	Kolkweg 67	7413 ZE	Deventer
110538	Beek, Dhr. G. ter	Hoge Boekelerweg 10	7531 ED	Enschede
110535	Tolie, Dhr. L. van	Margrietstraat 7	7701 HJ	Dedemsvaart
110528	Roersma, J.	Mezenveld 146	7827 BZ	Emmen
110553	Stolz, Mevr. K.	Elskampweg 32	8105 RL	Luttenberg
110532	Bax, Dhr. E.H.	Pastorielaan 4	9315 TB	Roderwolde
110552	Siepel, Dhr. U.	Grote Vaartlaan 53	9642 PB	Veendam

Rusland:

110546	Botanical Garden Institute RAS Dr.Irina M.Vassiljeva	Prof. Popov 2	197376	St.Petersburg
--------	---	---------------	--------	---------------

Bericht van overlijden ontvangen van:

De heer H. Birkhoff te Soest

De heer G. Linssen te Venlo-Blerick

De heer J. Meijer te Haarlem

NIEUW!

CACTUS PARADISE AMSTERDAM

NIEUW!

Cactus-specialiteiten: schitterende wortelechte cactussen, waarvan vele met vindplaats en veldnummer!

O.a. Ariocarpus, Astrophytum, Copiapoa, Lophophora, Matucana, Neoporteria, Obregonia, Pelecypora, Saquaro, Strombocactus, Thelocephala, Turbinicarpus.

Nu ook: Schilpadcactus, de witte strepen tussen naastgelegen areolen vormen samen een netwerk!
Kamvormen (cristaten) met cristaatbloemen en cristaatpels!
Kortdoornige Echinocereus davisii

Hoofdprijs-Winnaar op de Bloemen-Vaktentoonstelling met gemengde cactussen (Aalsmeer, november 1999)!

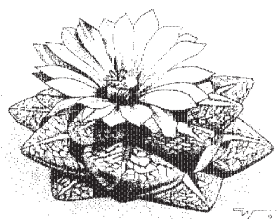
"Verzendlijst 2000" met per soort een korte informatieve beschrijving en aanwijzingen bij de kweek wordt u toegestuurd na ontvangst van Hfl.3,- in postzegels (of Bfr 60). Levering per post of op cactusbeurzen.

Cactus Paradise Amsterdam, Postbus 9662, 1006 GD Amsterdam.
Tel. 020 - 6191055 (22 - 23 uur, J.F.A. Wortelboer)

NIEUW!

NIEUW!

CACTUSSEN EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUGH & VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, mk42, 8nd

**British
Cactus &
Succulent
Society**

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij Bradleya voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Compleet lidmaatschap inclusief Bradleya:

In de EEG 22.00 pond

Buiten de EEG 24.00 pond

Excl. Bradleya resp. 12.00 en 13.00 pond

Overzeese bestemmingen per luchtpost.

Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary

Mr.D.V.Slade, 15 Brenhwood Crescent,

Hull road, York YO1 5HU, England

Postfach 1107 - D-71206 Kernen
Bundesrepublik Deutschland
Telefon 0715141891 - Fax 0715144739

- Meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- Verzending over de gehele wereld
- Bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- Onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

TE KOOP GEVRAAGD:

Tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. Aanbiedingen aan:

W.Alsengeest

Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort

Tel: 0348 - 471083

SUCCULENTA

ISSN 00390-04467

1 OKTOBER 2000 - NUMMER 5

JAARGANG 79

SEIZOENARBEID

Als dit oktobernummer (volgens planning) op 30 september bij u in de bus ploft, zit er weer een succulentenseizoen op. Onze planten gaan hun rustperiode in en voor ons komt er tijd om ons op andere wijze aan de planten te wijden. Nu is er weer tijd voor literatuur, administratie, foto- en diamateriaal uitzoeken en ga zo maar door. Een heel ander seizoen dus. Alles overdenkend komt u wellicht op wetenswaardigheden, die de moeite waard zijn om met anderen te delen. Het zou fijn zijn, als dit voor u aanleiding is om uw ervaringen op schrift vast te leggen en anderen via ons blad hiervan deelgenoot te maken. Onze redactie staat klaar om u met raad en daad terzijde te staan. Met enige trots stellen wij, dat de relatie tussen schrijvers en redactie beter is dan ooit. Dat komt ook uit de groeiende appreciatie van de lezers. Foei, wat zelfvoldaan zult u denken. Maar in onze kringen houdt men, op kritiek na, altijd stijf de mond. Zonder schrijvers echter zijn wij van de redactie nergens, dus ere wie ere toekomt.

Niet alles loopt op rolletjes. Door enkele malen geconfronteerd te worden met defecte computeronderdelen en het niet tijdig herkennen hiervan veroorzaakte ik zelf forse computercrashes. Nu heb ik wel geleerd om regelmatig de bestanden veilig te stellen, zodat de meeste schade tot tijdverlies beperkt bleef. Wel is hierdoor het een en ander in het e-mailverkeer verloren gegaan. Mocht u vergeefs op reactie van ons hebben zitten wachten, dit is de oorzaak. Graag roepen we de liefhebbers, met name zij die gereageerd hebben op de oproep voor hulp bij het scannen en deelname aan een themanummer over verzamelen op, om nogmaals te reageren. Veel dank hiervoor.

Het zetduiveltje heeft ons het afgelopen nummer (eigen schuld) parten gespeeld. Wij zetten dit nu recht, zodat u niet met vragen blijft zitten.

Namens de redactie wens ik u een productief winterseizoen.

Joop van Alten.

JONG GELEERD

Testudinaria elephantipes

J.M.Smit-Reesink

Testudinaria's komen voor in Mexico en Zuid-Afrika. Het woord testudinaria heeft te maken met "schildpad" en elephantipes met "olifantenpoot". Dat wijst erop dat de voet van de plant heel hard is en dat de figuurtjes waarin de voet is verdeeld doen denken aan de tekening van het schild van een schildpad. De kleur herinnert daar ook sterk aan.

Buiten de groeitijd zie je nauwelijks dat het een plant is! Als het in het voorjaar warmer weer wordt, gaat hij nadat hij een paar keer flink water heeft gekregen aan de groei. Uit het groeipunt midden bovenin de plant komen een paar ranken tevoorschijn, die zich heel snel ontwikkelen en mooie, glanzende, hartvormige bladeren krijgen met in de lengte getekende nerven. De bladeren zijn bij de Afrikaanse soort ongeveer 26 mm lang en 37 mm breed.

In de loop van de zomer verschijnen er heel grijpt dat de voet van zo'n plant heel lang- altijd iets leuks om te zien en te laten je met wter gevenen de ran- gaat dan zijn winterslaap in.

Nu je ook weet waar de plant wel dat hij het graag lekker ge rusttijd nodig heeft. Hij verpot te worden als hij het zin heeft.

Het staat leuk om hem in brede, ronde, aarden pot zijden een paar centimeter ruimte. Als grond (substraat) kun je gebruiken. Onderin de pot scherven hebben voor het Als hij eens een keer in het krijgt heeft hij het vast naar afdekken met wat aquarium-

Er zijn verschillende Testu- moet eens opletten hoe vaak kende planten op verschillende biologie- of aardrijkskundeleraar maar eens om uitleg!

Een tijdje geleden was ik tijdens het jaarlijkse busreisje met de leden van onze afdeling bij een kweker in het Roergebied in Duitsland. Dicht bij de ingang lag een raar ding op zijn kant. Het leek wel een pluk paardenhaar, zoiets als een eeuw geleden werd gebruikt om stof van te weven voor het bekleden van stoelen. Toen ik er eens echt goed naar keek en het ding omdraaide, bleek het de onderkant van een Testudinaria te zijn!

Veel plezier en tot de volgende keer!

kleine gele bloempjes. Je be- zaam groeit, maar je hebt zien. Na de zomer stop ken sterven af. De plant

vandaan komt, begrijp je warm heeft en een dro- hoeft echt niet elk jaar eenmaal goed naar zijn

te zet- een beetje ondiepe, ten met aan beide Dat is ook praktisch bij de verzorging. een gewoon standaard cactusmengsel wil de plant graag een paar pot- geval hij even te vochtig staat. groeiseizoen een beetje cactusmest z'n zin. De grond kun je het beste grind of iets dergelijks.

dinaria's in Zuid-Afrika en Mexico. Je het gebeurt dat al van oudsher be- continenten voorkomen. Vraag je bio-

Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom.

AANBEVOLEN SUCCULENTEN 6

Henk Krijnen

Echinocereus salm-dyckianus

Deze plant is reeds in 1857 beschreven door Scheer en genoemd naar vorst Salm-Dyck. Deze soort hoort tot de spuitende soorten, die na enige jaren kunnen uitgroeien tot grote planten.

In het voorjaar benevel ik zulke planten licht, maar ze worden nog niet besproeid. Pas als de knoppen bijna open gaan, krijgen deze planten water.

Dan komen de bloemen bij zonlicht 's middags open. En ze bloeien wel een week, als het niet te heet is. Deze foto is gemaakt op 28 mei 1999, de plant had toen 14 bloemen open. Deze soort groeit in Mexico (Chihuahua, Durango).

Foto's van de schrijver

Strombocactus disciformis

Dit is een zeldzaam plantje uit Mexico, Hidalgo. Het is in 1922 beschreven door Britton en Rose.

Het plantenlichaam is blauwgroen en licht bedoornd. Mijn plant is 5 cm in diameter en 3 cm hoog.

In mei begint de bloei met zuiver witte bloemen.

Deze foto is gemaakt op 8 mei van dit jaar.

Bij zulke planten moet men zeer voorzichtig zijn met water geven, beter weinig dan te veel en alleen bij zonnig weer.

Crassula socialis

Dit laag blijvende plantje bestaat uit vele rozetten tot 6 cm hoog. De rozetten bestaan uit lichtgroene elliptische blaadjes tot 1 cm lang en 6 mm breed.

Het plantje komt uit Zuid-Afrika (Kaap-provincie) waar ook veel andere Crassula soorten vandaan komen.

De bloei vindt plaats in onze winter (ze bloeien dan ook in Zuid-Afrika).

De witte bloempjes staan in kleine trosjes op rode steeltjes.

In de kas bloeien ze enige maanden, de bloempjes ruiken niet lekker.

Matucana intertexta

Deze mooie plant is door Ritter beschreven en behoort tot de groene, licht bedoornde soorten, die in Peru in de dalen groeien en die vroeger Submatucana genoemd werden, terwijl de zwaar bedoornde soorten hoog in de bergen groeien.

Het is een gemakkelijke bloeier, meestal in de tweede helft van de zomer. De foto is gemaakt op 11 september 1999.

De plant is door mij gezaaid in 1983 en de bol is nu 5,5 cm hoog en 8 cm in diameter. Het verspreidingsgebied is Peru, Puente Crisnejas, zuidelijk van Cajamarca.

Prof. Struijckenlaan 14, 3741 Baarn

VAN KNOP TOT KELK

5 NOPALXOCHIA ACKERMANNII

Albert Pilot

De Nopalxochia, of bladcactus in het Nederlands, is in de meeste verzamelingen natuurlijk een buitenbeentje, maar het is wel een cactus met prachtige bloemen en een interessante knopontwikkeling. De knoppen verschijnen in kleine puntjes in de oksels van de 'bladeren' (zie foto 1), die eigenlijk geen bladeren zijn, maar stengels. Meestal worden de eerste knoppen zichtbaar in het vroege voorjaar, maar in 1999 gebeurde dat bij de gefotografeerde plant ook in juli en in oktober. Dat was aantrekkelijk, maar leverde ook weer vragen op: waarom vormt de plant in die perioden

knoppen en wat zijn de factoren die de knopontwikkeling beïnvloeden? In ieder geval had ik tot diep in november een prachtig bloeiende plant in mijn kas!

Deze bladcactussen kennen vele variaties, die door kweken en selecteren in de loop van vele jaren ontstaan zijn; de oorspronkelijke planten zijn ver naar de achtergrond gedreven of zelfs onvindbaar. Maar door deze variaties is er voor elk wat wils in de kleuren, geur, grootte en bouw van de bloemen en in de vorm van de planten (al let ik daar nauwelijks op, de groene delen van deze cactus zijn onin-

teressant, het gaat om de bloemen). Indertijd heeft de Saksische plantenkweker C. Knebel zich zeer intensief met het kruisen van phyllocactussen bezig gehouden; de 'Knebelse hybriden' zijn een wereldbegrip geworden. Knebel zelf schreef in zijn boek 'Phyllokakteen': "Van alle cactussen brengen de phyllohybriden de kostelijkste bloemen voort, die in hun soort alles verenigen, wat volgens menselijk gevoel aan een bloem als mooi toeschijnt". Het aantal hybriden is verbazingwekkend groot. De catalogus van De Laet bevatte al 440 soorten met naam, en het aantal variëteiten is nog aanmerkelijk groter (Van den Houten, 1927).

Op de foto's heb ik een rood-oranje bloeiende plant (foto 2) vastgelegd met een stekelige bloembuis en een mooie knopvorming, die zich sierlijk

Foto 1: de knop wordt zichtbaar
Foto's van de schrijver

aan de plant ontwikkelt en uitgroeit in de loop van enkele maanden. Waarschijnlijk is het een *Nopalxochia ackermannii*. Maar ik heb ook een prachtige soort met grote witte bloemen, die kale knoppen heeft die rood-paars gekleurd zijn: waarschijnlijk is het een *Epiphyllum crenatum*. De ontwikkeling van die bloem is minstens zo spannend door de grootte en de prachtige vorm, daarmee gelijkend op de bloem van *Selenicereia*.

Een probleem is wel de grootte van de planten, vooral in het voorjaar als ze knoppen en bloemen moeten gaan vormen en een goede vaste plek moeten hebben. Daar staat tegenover dat ze in de zomer in de tuin kunnen staan op een plek in de schaduw en dat ze in de winter genoeg nemen met een hoekje van de kas.

Een ander probleem is de knopontwikkeling. Die start met een klein puntje in de oksel van een stengel (foto 3). Daar begint een proces, waarin veel interessants gebeurt en waaruit uiteindelijk mooie bloemen groeien (foto 4 en 5), maar waarbij in mijn kas ook regelmatig van alles mis gaat. Ik troost me met de gedachte dat niet alle knoppen tot bloemen kunnen uitgroeien, maar frustrerend is het vaak wel. Allereerst zijn er de slakken, die in het najaar meekomen van buiten en actief worden als de knoppen zich in het voorjaar ontwikkelen. De slakken eten bij voorkeur knoppen en vaak merk je het te laat. Ik zoek die slakken met redelijk succes in de late avonduren als ze actief zijn. Ook heb ik geleerd dat ze dol zijn op kattenvoer uit blik. En omdat ze daar meer van houden dan van cactusknoppen en er vanaf grote afstand naar toe komen, is die methode van opsporen en vangen redelijk succesvol. Dus een schoteltje met wat kattenvoer doet tegenwoordig wonderen!

En dan zijn er de luizen: gewone groene luizen houden ook van de knoppen van bladcactussen; ze zijn altijd wel aanwezig in

Foto 2: *Nopalxochia ackermannii* met vele knoppen

mijn kas en niet zo schadelijk als slakken, maar wel talrijker.

Tja, en soms verschrompelen de knoppen gewoon. Als er veel knoppen zijn, vind ik dat niet zo'n probleem: de plant kan het niet aan om al die grote bloemen te laten uitgroeien. Maar soms zijn er maar een paar knoppen en is er iets mis met temperatuur, vochtigheid, voedsel of licht, of met al die factoren tegelijk. En soms verschijnen er gewoon geen knoppen: te weinig voedingsstoffen, verkeerde hoeveelheid licht en vochtigheid, of verkeerde temperatuur? Ik moet het maar eens verder uitproberen bij verschillende omstandigheden en houd me aanbevolen voor adviezen van ervaren kwekers.

Foto 3: de knop komt tot ontwikkeling

In de literatuur is er gelukkig wel wat over de verzorging te vinden, hoewel de meeste auteurs beschrijven dat het probleemloze planten zijn. Het is een “zeer robuuste plant die onder bijna alle culturomstandigheden wel wil groeien. Zomer: open lucht, halfschaduw tot volle zon. “Betrekkelijk koel en droog overwinteren.” zegt Barthlott (1978) bijvoorbeeld. In veel beschrijvingen wordt verwezen naar de prachtexemplaren die men in boer-

derijen zag; waarschijnlijk is dat een aanwijzing voor het kweken, zoals ook de aanbeveling om in de loop van de zomer bij te mesten met verdunde oude koe-mest.

Het zijn echte epifyten, dus planten die van nature groeien in boomkruinen van tropische bossen. Daar wortelen ze in zure humus met een pH van ongeveer 5, in een beschaduwde omgeving met een hoge vochtigheid en regelmatig regen. Maar de botanisch zuivere soorten komen bijna niet meer voor in de verzamelingen, omdat ze al meer dan 150 jaar gekruist worden. Die hybriden zijn gemakkelijker in cultuur dan de zuivere soorten; bovendien bloeien ze beter en meestal mooier. De bloeitijd is april - juni, gedurende enkele weken.

Voor onze situaties wordt aanbevolen door bijvoorbeeld Bommeljé (z.j.): humusrijke, voedzame grond (zo nu en dan wat opgeloste koemest; ook wordt

mest met een hoog gehalte aan kalium aanbevolen in verband met knopontwikkeling), een halfzonnige standplaats, zo mogelijk in de zomer buiten. Veel licht en frisse lucht, niet te warm. Ingegraven kunnen ze meer zon verdragen.

In de groeitijd flink en regelmatig water geven en veel besproeien, zodat de huidmondjes niet verstopt raken. Vervolgens na augustus langzamerhand minder water geven, totdat we vanaf november een hele lichte vochtigheid van de grond moeten

aanhouden. Daarna volgt een rusttijd van begin november tot eind januari. In geen geval geheel droog overwinteren, omdat juist in die tijd de knoppen worden aangelegd en die zouden anders onherroepelijk verdrogen.

Door de planten koel te plaatsen ($\pm 10^{\circ}\text{C}$) houdt men nieuwe groei tegen. Wordt geen winterrustperiode gehouden, dan heeft de bereidheid tot bloeien daaronder te lijden. Voor knopontwikkeling in het algemeen geldt trouwens vaak dat de groei stil moet staan, wil de knopvorming tot stand komen of doorzetten. Als de kas op een lagere minimumtemperatuur gehouden wordt (en dat is niet zo'n gek idee gezien de benodigde energie), dan kunnen deze planten beter in huis gehaald worden op een koele plek. Het geheim van overvloedige bloei schuilt dus in de rusttijd in de maanden voor de bloei, zelfs voor-

dat de knopontwikkeling zichtbaar is. De plant wordt dan droog gehouden in een koele omgeving, maar wel boven de 10°C . Deze cactussen komen uit de bossen van Midden-Amerika, ze kunnen niet tegen kou en daarom wordt aangegeven dat ze boven de 10°C moeten worden gehouden.

In verwarmde vertrekken begint de knopvorming eerder dan in koudere ruimten. Zodra de areolen pluiziger worden, zetten we de plant warmer (15°C) en geven langzaamaan meer water.

Foto 4: de bloem opent zich

Verpotten kan volgens sommigen het best enkele weken na de bloei plaatsvinden; volgens de Handleiding van Succulenta het best in september (De Graaf en Noltee, 1981). Geef deze planten door de aarde wat goed vergane turfmolm, met wat oude koe-mest; dus een meer humusrijke en voedzame grond dan voor cactussen gebruikelijk is. Dit mengsel is daarmee voldoende voedzaam en houdt het vocht beter vast, hetgeen met de oorspronkelijke standplaats overeenkomt. Grote planten om de 3 á 4

Foto 5: in volle glorie

jaar verpotten. Het jaar na het verpotten is de bloei meestal minder.

Elke areool brengt slechts eenmaal bloemen voort; daarom moeten leden, waarvan de areolen bloemen hebben geproduceerd, weggenomen worden, wil men fraai gevormde, rijk bloeiende planten verkrijgen. Dus ook apart nog iets over het snoeien. Terugsnoeien net boven een scheut, dus oude stengels die gebloeid hebben terugsnoeien op een jonge scheut. Maak een schuine snede net boven en evenwijdig aan de nerf die de jonge scheut voedt of bij een vertakking er net onder. Te lang geworden stengels moet u weghalen om groei aan de basis te bevorderen. Oude of aangetaste stengels bloeien meestal niet, evenmin als onvolgroeide stengels.

Bladcactussen zijn door middel van stek heel goed te vermeerderen (Bravenboer, 1978; Van den Houten, 1927). Dat komt goed uit want hybriden moeten nu eenmaal via stekken vermeerderd worden. De beste stektijd is in het voorjaar, maar het kan ook wel in augustus. Gebruik vooral goed uitgegroeide overjarige takken, in stukken van 15-20 cm lengte. De scheuten moeten schuin afgesneden worden onder de twee zijareolen, zodat er bij de ader in het midden een wig gevormd wordt. Deze methode levert snel uitschietende planten, omdat uit de areolen vlak boven de grond twee stammen aan de voet ontstaan. Laat de stekken 4-6 dagen liggen na het snijden. Daarna aan een stokje gebonden oppotten in een mengsel van 1 deel potgrond, 1 deel turfmoel en 1 deel scherp zand. Bij voorkeur plaatsen op een laagje houtskool-

poeder, dat ware wonderen verricht om rotting te voorkomen.

Aan de zijanten van de takken bevinden zich de areolen in een aantal insnoeringen. Plant de stek zo diep dat ten minste 4 – 7 areolen onder de grond zitten. Wel nevelen, maar pas na 2-3 weken, als te merken is dat de stekken beworteld zijn, voorzichtig gieten. Uit de areolen onder de grond komen na 5-8 weken de nieuwe zijscheuten bovengronds. Zijscheuten, die bovengronds ontstaan moet u verwijderen, want die blijven dun en klein. Ze nemen voedsel weg van de ondergrondse uitlopers, die al snel zelf wortels maken en verder uitgroeien tot een plant met 3 tot 6 takken.

Nieuwe planten zijn natuurlijk ook in vele variaties verkrijgbaar bij specifieke handelaren in epiphyllums, onder andere op de cactusbeurzen die door afdelingen van Succulenta georganiseerd worden. Maar ook via Internet is inmiddels veel informatie beschikbaar en zijn planten verkrijgbaar.

Hoewel de *Nopalxochia ackermannii* een der meest gekweekte cactussen is, is de herkomst nog altijd raadselachtig. Deze plant werd volgens Barthlott reeds in de 16e eeuw in oude Spaans-Mexicaanse literatuur genoemd en afgebeeld, en kort na de invoer in Londen in 1829 wetenschappelijk beschreven door Adrian Hardy Haworth (volgens Pizetti overigens al in 1812). De soortnaam herinnert aan George Ackermann die deze plant in 1824 invoerde. De soort die Haworth als *ackermannii* beschreef is moeilijk te kweken en vermoedelijk niet identiek met de tegenwoordig onder die naam gekweekte planten. Als *Nopalxochitli* was deze plant al bij de Azteken bekend. Nopal is een indiaanse naam voor alle opuntioïden. Gordon Rowley kon in 1970 aantonen dat het hierbij naar alle waarschijnlijkheid gaat om een in de

laatste eeuw ontstane kruising van de blauw-rood bloeiende *Heliocereus speciosus* (Cavanilles) Britton en Rose en de wit-roze *Nopalxochia phyllanthoides* (de Candolle) Britton en Rose. Omdat het hier een hybride betreft, draagt de plant tegenwoordig een nieuwe naam, waaronder hij evenwel nog nauwelijks bekend is: x *Heli-ochia vandesii* (Hort.) Rowley. Backeberg (1976) geeft als oorsprong van de ackermannii aan: Mexico (Chiapas, Oaxaca).

In de literatuur worden ook andere namen nog gebruikt, bijvoorbeeld bladstengelcactus, *Phyllocactus* en *Epiphyllum*.

Een beschrijving uit 1854 laat zien dat cactusliefhebbers toen al enthousiast waren over deze planten en dat in bloemrijke taal wisten te uiten (zie Krook, 1854). Ook was men toen in staat prachtige pentekeningen te maken van cactussen (zie figuur).

Krook, 1854

“De wapenen, waarvan de meeste andere Cactus-soorten zijn voorzien, missen deze planten geheel en al; slechts in de vroegste jeugd, zijn de in de kerven der takken staande areolen, met eenige zeer kleine, nauwelijks te bemerken haarborsteltjes bezet, die zij echter zeer spoedig weder verliezen.

De bloemen van bijna alle soorten zijn groot en prachtvol, doch slechts bij eenige, die in den nacht bloeien, welriekend; zij komen steeds uit de zijdelingsche kerven der takken te voorschijn; haar duur is ongelijk, eenige duren maar ééne dag of, bij de nachtbloeijsers, maar ééne nacht, als wanneer zij voor altijd reeds weder verwelken; andere daarentegen bloeien 3 à 4 dagen achter elkander onafgebroken door. De kleur der bloemen is veelal witachtig, bij eenigen echter ook wel rozerood en bij anderen scharlakenrood. De meeste soorten bloeien zeer mild.”

Tekening van een Phyllocactus in Krook (1854).

Een meer recente beschrijving van Haustein (1990) is de volgende.

Ongeveer een voet lange, bochtig inge-
rande, onderaan steelvormige, donkergroene, soms wat eikebladachtige scheuten. Bloemen groot, ca. 14 cm lang, scharlakenrood met groenachtige keel. Algemeen voor Nopalxochia: onderaan steelvormig versmalde, bladachtig afgeplatte, opgaande of hangende scheuten met stomp gezaagde of bochtige randen. Bloemen heel groot, kloktrechtvormig. Dagbloeiërs. Pericarpel (het deel van de bloemas dat het vruchtbeginsel omgeeft) en kort receptaculum (bloembodem; het boven het vruchtbeginsel liggende, buisvormig verlengde deel van de bloemas) slank, met afstaande schubben, zonder borstelharen. Vrucht eirond, vlezig, iets kantig en geschubd. Za-

den groot, zwart. Er zijn 3 soorten in Mexico.

Kortom, het zijn robuuste, bloeirijke planten, die ik niet graag zou missen!

Literatuur

- Backeberg, C. (1976) Das Kakteenlexikon. Stuttgart: Gustav Fischer Verlag.
 Barthlott, W. (1978) Cacteeën, soorten, herkomst, verzorging. Wageningen (Zomer en Keuning).
 Bommeljé, C. (z.j.) Cactussen en andere succulenten. Zutphen: Thieme.
 Bravenboer, S.K. (1978) Cactussen. Amsterdam: Elsevier.
 Graaf, A. de & F. Noltee (1981) Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten. Succulenta.
 Haustein, E. (1990) Cactussen. Baarn: Thieme.
 Houten, J.M. van den (1927) Cactussen. Rotterdam: W.L. & J. Brusse.
 Krook, J.J. (1854) Handboek tot de kennis, voortkweeking en behandeling van alle tot heden bekende cactus-soorten in haren ganschen omvang. Amsterdam: Günst (Herdruk Meesters & Associates, Amsterdam, 1977).
 Pizetti, M. (1985) Guide to Cacti and Succulents. New York: Simon and Schuster.

**Berkenlaan 13, 3707 BA Zeist
 a.pilot@ivlos.uu.nl**

CANARISCHE EILANDEN

1. LANZAROTE

Rob Bregman

Als vakantiebestemming schijnen de Canarische eilanden allang weer "uit" te zijn. Tegenwoordig moet je, zo lijkt het, naar de andere kant van de wereld reizen om mee te tellen. Zo'n yuppenmentaliteit heb ik niet, dus ga ik geregeld naar deze Spaanse archipel, gemiddeld eens per 3 jaar. Van de 7 eilanden Tenerife, Gran Canaria, Fuerteventura, Lanzarote, La Palma, La Gomera en El Hierro heb ik er nu 3 bezocht en ik ben elke keer enthousiast teruggekomen. Ik zal van die 3 eilanden in evenzovele artikeltjes wat vertellen, uiteraard met nadruk op de (succulente) plantengroei. Als plantenliefhebber kijk ik daar natuurlijk ook naar het aangeplante spul, veelal tropische bomen en heesters. Vooral de vertegenwoordigers van de Bignoniaceae (bv. *Tecoma*, *Jacaranda*, *Spathodea*) en de Fabaceae zoals *Caesalpinia*, *Mimosa*, *Cassia*, *Bauhinia* hebben mijn belangstelling en ik kom dan ook altijd met een plastic zak vol met allerlei peulen thuis. De zaden worden dan natuurlijk in de grond gestopt. Zaaïen gaat heel makkelijk, net als cactussen, in een pot met een lamp erboven of met bodemverwarming, en je kunt ze gewoon op de vensterbank kweken, ja, enkele zelfs in bloei krijgen. Maar daar zal ik hier verder niet op ingaan.

De Canarische eilanden liggen voor de kust van Marokko en zijn van vulkanische oorsprong, althans grotendeels want Lanzarote en Fuerteventura - de eilanden die het dichtst bij de kust liggen - schijnen voor een deel brokstukken te zijn van het Afrikaanse continent. De vulkanische wijze van ontstaan is een belangrijke reden voor het bijzondere karakter van de flora van de Canarische eilanden die een groot aantal

zgn. endemen kent, dat zijn soorten (soms zelfs geslachten) die verder nergens anders ter wereld voorkomen. De meeste eilanden hebben ook hun eigen endemen, soorten dus die maar op één eiland voorkomen. Dat geeft al aan dat elk eiland anders is, in vele opzichten. Regenval en temperatuur worden vooral bepaald door de hoogte en oriëntatie van de bergen. Relatief vlakke eilanden als Lanzarote en Fuerteventura zijn droog en warm, terwijl op bergachtige eilanden als Tenerife, La Palma en Gran Canaria behoorlijk natte streken zijn, vooral aan de noordzijde waar als gevolg van de overheersende noordelijke wind de wolken tegen de bergen omhoog gedrukt worden en daardoor afkoelen zodat het gaat regenen. Die streken zijn botanisch het rijkst; een bijkomend voordeel is dat het daar niet zo druk is want de meeste toeristen liggen natuurlijk op de stranden aan de zuidkust te bakken.

Nu, als eerste van deze korte serie, iets over Lanzarote, een eiland met een langwerpige vorm, iets groter dan Texel, waar wij in september 1993 waren. Eigenlijk een eiland met twee gezichten: het noordelijk deel is heel anders dan het zuidelijk deel. In het noorden bevindt zich de enige bergrug van het eiland, het Famara-massief dat niet al te hoog is; het hoogste punt is nog geen 700 m boven zeeniveau. Dit is toch hoog genoeg om enige neerslag te veroorzaken en in dit deel van Lanzarote vinden we dan ook de meeste plantensoorten. Het zuidwestelijk deel daarentegen is pas in de 8e eeuw door vulkanische activiteit uit zee omhoog gerezen en heeft een beschermde status als nationaal park (Timanfaya) gekregen. Het ligt tot 400 meter boven zeeni-

1. *Mesembryanthemum cristallinum* bij Yaiza

Foto's van de schrijver

2. Druiven bij San Bartolome

veau zodat er bijzonder weinig regen valt. De bodem is er dan ook zeer spaarzaam begroeid. In het landschap overheerst de kleur zwart (vanwege het lavagruis). Ondanks de droogte wordt er wel wat aan landbouw gedaan, zoals uien en aard-appels. Langs zulke akkertjes zijn vaak succulente onkruiden te vinden zoals *Mesembryanthemum cristallinum*, een krui-pend eenjarig plantje met witte bloemen en voorzien van glasachtige papillen op stengels en bladeren (foto 1). Prachtig om met een loep te bekijken. Wijnbouw wordt er natuurlijk ook bedreven, meestal met kunstmatige bevoeiing. Om het schaarse regenwater te verzamelen, hebben de wijnboeren de druivenstokken in kuilen geplant. Het frisse groen van de druiven-bladeren contrasteert fraai met de zwarte lavabodem (foto 2). Behalve het indruk-wekkende maanlandschap van Timanfaya zijn er in het zuidelijk deel van het eiland andere interessante bezienswaardigheden, zoals de oude krater El Golfo met werkelijk smaragdgroen water en de zoutpannen (Salinas de Janubio) die, afhankelijk van de mate van indamping, verschillende kleuren water hebben. Vlak bij zee is daar tussen de rotsen een zout-tolerante plant te vinden die er, net als de Zeeraket op onze stran-den, succulent uit ziet. Dat is *Zygophyllum fontanesii*, een bladsucculent uit de tro-pische familie Zygophyllaceae, met een merkwaardige groen-bruine kleur en blaas-vormig opgezwollen bladeren waardoor de plant een beetje op een bruinwier lijkt.

Zoals gezegd is het noordelijk deel van Lanzarote in botanisch opzicht het meest interessant. Het geslacht *Aeonium* is op alle eilanden goed vertegenwoordigd en op Lanzarote groeit onder meer *A. lancerot-tense* die, zoals de naam al zegt, alleen op Lanzarote voorkomt. Het is één van de weinige rose-bloeiende soorten van dit ge-slacht. De planten vormen mini-boompjes met een bladrozet van grijsgroene gepunte bladeren aan de uiteinden van de stengels. Ik heb daar helaas geen mooie dia van

want in september zijn *Aeoniums* allang uitgebloeid. Op de noordpunt van het ei-land heeft men een fraai uitzicht op het dichtbij gelegen eilandje La Graciosa. Op de rotshellingen vonden we daar een ander endem van het eiland, *Sedum lancerot-tense*, een soort met langgesteelde, gele bloemen (foto 3). De foto toont een mee-genomen stek die meteen het jaar daarna al prachtig bloeide. Jammer genoeg is de plant tijdens mijn verhuizing 3 jaar geleden om een of andere duistere reden zoekge-raakt. Op deze plek aan de noordkust komt ook een fraaie *Limonium*-soort voor, ver-want aan de Lamsoor van onze kwelders.

De noord-westkust is botanisch zeer inte-ressant. Dit is het meest vochtige deel van Lanzarote en omdat de hellingen van het Famara-massief steil naar beneden lopen, zijn er veel verschillende biotopen en dus soorten te vinden. Helemaal beneden, in de bocht van de kustlijn, bevindt zich een van de weinige zandstranden van het ei-land en daar vonden we een ook langs onze Noordzeekust voorkomende *Euphor-bia*-soort, *E. paralias*, de zeewolfsmelk (fo-to 4). Deze soort blijkt langs de gehele westkust van Europa voor te komen en het zal duidelijk zijn dat de zaden vooral door de zee worden verspreid. Bij proefjes in het lab bleken de zaden wel een jaar te kunnen drijven. Vanaf het strand loopt een smal pad steil omhoog. Op enkele tiental-len meters hoogte komt een vegetatietype voor dat op de meeste andere eilanden ook voorkomt, namelijk een open begroei-ing met *Euphorbia balsamifera* en veel *Senecio kleinia*, een stamsucculent uit de composietenfamilie die op latere leeftijd grillige, decoratieve vormen kan aannemen (foto 5). Het worden struikjes met vuist-dikke stammen met aan het uiteinde van de takken een krans langwerpige blaadjes die enigszins aan de bladeren van olean-ders doen denken (daarop slaat de naam neriifolia). De langgesteelde bloemen staan bij elkaar in het midden van de bladro-zetten; ze zijn paardebloemachtig en na

3. Sedum lancerottense in cultuur, stek verzameld bij Mirador del Rio

4. Euphorbia paralias op het Playa Famara

5. Senecio kleinia bij Playa Famara

de bloei ontstaat het bekende witte vruchtpluis. Nog hoger op de helling heb ik geen succulenten meer kunnen vinden, wel allerlei andere interessante plantensoorten zoals een Lavendel-soort met diep ingesnedden bladeren (*Lavendula pinnata*) en enkele distelachtige Composieten.

In het noord-oostelijk deel van Lanzarote, bij het dorp Guatiza, is door de bekende architect Cesar Manrique een cactustuin aangelegd, de Jardin de Cactus, die de moeite van een bezoek zeker waard is. Al van verre valt de enorme zuilcactus op die bij de ingang staat, zo te zien gemaakt met enige fantasie want een dergelijke plant zult u in de natuur niet snel vinden (foto 6). De tuin is aangelegd in concentrische terrassen waar de planten allemaal "in de volle grond" (pure lava in dit geval) zijn uitgeplant (foto 7). De collectie is niet specialistisch, van de meeste geslachten zijn wel één of meer soorten aanwezig. Het meest indrukwekkend in zulke tuinen zijn natuur-

lijk de planten die voor onze kasjes veel te groot worden en die je dus maar zelden in bloei ziet, zoals *Cereussen* en *Fero's*.

Naast de cactustuin zijn akkertjes te zien die beplant zijn met *Opuntia ficus-indica* (foto 8). Veel schijven bleken ernstig te zijn aangetast door wolluis maar dat is juist de bedoeling. De luizen worden op de *Opuntia's* gekweekt voor de cochenille, de rode kleurstof die uit de luizen wordt gewonnen. Tegenwoordig worden kleurstoffen synthetisch gemaakt. Volgens de Duitse kalender van vorig jaar wordt op Lanzarote echter nog steeds ongeveer 17 ton cochenille per jaar vervaardigd als grondstof voor de cosmetica-industrie.

Volgende keer iets over La Palma.

Literatuur

- Bramwell, D. & Z. 1974. Wild flowers of the Canary Islands. Stanley Thornes, Londen.
Conception, J.L. 1992. Kanarische Inseln, Garten im Atlantik.

**Hector Petersenstraat 7, 1112 LJ Diemen
e-mail bregman@bio.uva.nl**

6. Ingang van de Jardin de Cactus bij Guatiza met een wel zeer bijzondere *Cereus*

7. Jardin de Cactus

8. Cochenille-productie op *Opuntia ficus-indica* bij Guatiza

DE KLEURENPRACHT VAN TRICHOCEREUS PSEUDOCANDICANS

J. Lambert ir. A.I.Gx.

Wanneer men de beschrijving van *Trichocereus pseudocandicans* (Backb.) Kiesling raadpleegt, valt meteen de ongewone definitie van de bloemkleur op. Inderdaad is er sprake van de binnenste bloemdekbladen die variëren van wit naar geel of rood, met alle mogelijke combinaties, tot gestreepte patronen toe. Het valt dan ook niet te verwonderen, dat een dergelijke beschrijving voor de doorsnee liefhebber soms onbetrouwbaar blijkt, en dat hij zich afvraagt, of dit niet andermaal een vergissing der systematici is, iets waarvan men deze lasten maar al te gauw gaat verdenken. Temeer daar er weinig of geen bewijsmateriaal werd gepubliceerd. Alhoewel Kiesling in zijn artikel aangeeft waar hij de verschillende kleurvormen vond, wordt het niet gestaafd met afbeeldingen ervan.

Heden hebben wij het groot genoeg hierbij een reeks originele, onuitgegeven foto's van de soort te kunnen afdrucken, zodat de lezers zich kunnen vergewissen van de juistheid van hetgeen voorafgaat. Het zwaartepunt van het verspreidingsgebied der soort ligt aan de voet van de Sierra Famatina, vanaf Chilecito, via Famatina, tot Alto Carrizal, op hoogten van zowat 1200 tot 1850 meter. ¹⁾

We hadden deze streek reeds een paar keren bezocht, doch zonder succes wat *T. pseudocandicans* betreft, daar de planten telkens niet in bloei stonden. Het is inderdaad zo, dat de bloeitijd geen vaste dag op de kalender is, doch een variabele datum die afhangt van het klimatsverloop van het jaar.

Een derde poging werd de goede! Op 22 november 1999 vertrokken we uit Chilecito, en weldra ontwaarden we de eerste (witbloemige) planten op de hellingen langs de baan. Mijn twee metgezellen, twee

jeugdige botanici uit Córdoba, waren het roerend met elkaar eens om te verkondigen dat dit *T. candicans* was, een soort waarmee ze goed vertrouwd bleken in hun streek. Ik verhaastte mij ze hun vergissing te doen inzien en vestigde hun aandacht o.m. op de kleur van de stempel, die zelfs bij witbloemige exemplaren geel blijft. ²⁾ Hieraan ziet men echter hoe treffend de soortnaam werd gekozen. (Vgl. ook eerste afbeelding).

Het werd een echt feest: langs onze reisweg troffen we honderden bloeiende planten aan, in een wondermooie schakering van de meest schitterende kleuren tot de meest geraffineerde nuances, zoals zacht roze of zalmkleurig. Backeberg had voor deze groep van trichocereussen de (ongeldige) naam *Helianthocereus* bedacht; wie eenmaal de bloemen heeft bewonderd begrijpt meteen waarom: ze bieden echt een zonnig spektakel!

Men kan zich afvragen, waar de oorzaak van deze kleurenrijkdom ligt. Absolute zekerheid hieromtrent is er niet. Een theorie gaat er van uit, dat we hier met een "jonge" ³⁾ soort te maken hebben, die zou ontstaan zijn door hybridisatie van bijvoorbeeld *T. candicans* (sneeuw wit bloeiend) en *T. vatteri* (roodbloeiend), en waarvan het genoom nog niet volkomen stabiel zou zijn. Hybridisatie als bron van nieuwe kleurpatronen is een techniek die veelal toegepast wordt in de tuinbouw. Terloops zij nog vermeld, dat we op onze zoektocht ook de sympatrische, roodbloeiende *T. vatteri* ontmoetten. Jammer genoeg is er een keerzijde aan de medaille: *T. pseudocandicans* wil in de kas maar niet bloeien. Reeds in 1983 bracht ik een jong plantje mee uit Carrizal, dat sedertdien uitgegroeid is tot een stevige zuil van 40 cm hoog en 12 cm

Witbloeiende planten

Foto's van de schrijver

Witte bloem

Karmijnrode bloem

Roze gestreepte bloem

**Ter vervollediging van het palet:
geel bloeiende plant te Alto Carrizal**

diameter, doch het vertikte om ook maar een enkele knop te ontwikkelen. Nog geen reden om het kind met het badwater weg te gooien: een doorgewinterde liefhebber vertelde me ooit dat een *T. candidans* bij hem pas na 30 jaren had gebloeid! De leus blijft dus: geduld, veel geduld! Op hoop van zegen . . .

Literatuur

Kiesling, R. (1976). Novedades en *Trichocereus* (Cactaceae). *Hickenia* 1 (6): 39.

Toelichtingen

- ¹⁾ Interessant is ook het artikel van F. Strigl, *KuaS* 2000, pag. 160, dat ook ingaat op rood- en bontbloeiende planten die zeker tot dezelfde soort gerekend moeten worden. De vraag blijft of het gehele complex gezien moet worden als een groep van natuurhybriden of al zover ontwikkeld is, dat men kan spreken van een 'jonge' nieuwe soort. (red.)
- ²⁾ Kiesling geeft in zijn uitvoerige beschrijving van de soort inderdaad aan dat de stempels geel zijn, maar gebruikt dit niet als onderscheid tegenover *T. candidans*. Voor hem zijn aantal ribben, type be-doorning en bloemkleur doorslaggevend. (red.)
- ³⁾ Onder een 'jonge' soort wordt verstaan een groep van planten die ontstaan zijn in de natuur en zich aan het ontwikkelen zijn tot een genetisch eigen identiteit. Een erkende soort heeft dit proces reeds achter de rug en is in onze visie voldoende genetisch stabiel om als zodanig te worden aangezien.

Passendalestraat 84, B-8980 Passendale, België

ERRATA

op pagina 176 van het augustusnummer is de tabel onvolledig afgedrukt. Voor de goede orde herplaatsten wij de lijst.

- Bijlage bij AID-persbericht d.d. 16 mei 2000 -

Inhoud smokkelzending extreem zeldzame cactussen uit Mexico, onderschept in de week van 23 maart jl.

Ariocarpus bravoanus	82
Ariocarpus agavoides	22
Ariocarpus fissuratus	27
Ariocarpus kotchoubeyanus	276
Ariocarpus retusus	7
Ariocarpus trigonus elongatus	1
Ariocarpus trigonus	78
Astrophytum myriostigma	1
Aztekium hintonii	46
Echinocereus pectinatus	2
Geohintonia mexicana	24
Mammillaria spec.	1
Obregonia denegrii	29
Pelecypora asselliformis	61
Pelecypora strobiliformis	41
Strombocactus disciformis	70
Turbinicarpus spec.	115
Turbinicarpus schmiedickeanus	44

Totaal	927

Op pagina 192 van hetzelfde nummer vermeldden wij, dat de de voorplaat *Rebutia ritteri* betrof. Dit moet natuurlijk zijn: *Rebutia minuscula*

Wij bieden onze oprechte excuses aan.

PARAGUAYAANSE DWERGEN IN DE TWINTIGSTE EEUW

Lubomir Berka

In een begrijpelijke stilte is de honderdste verjaardag van de vondst en de beschrijving van *Frailea schilinzkyana* (Haage jr.) Br. en R. voorbijgegaan. Deze dwergcactussen - voor de meeste kwekers totaal onaantrekkelijk - stonden in de periode na hun ontdekking volop in de belangstelling. Het waren vertegenwoordigers van planten uit Paraguay die erg in opkomst waren. Grosse verzamelde de planten op weidegronden en stuurde ze in juni 1897 naar de firma Haage in Erfurt. De eerste, *Frailea schilinzkyana*, werd in het Monatschrift für Kakteenkunde VII 1897 108 geldig beschreven onder de geslachtsnaam *Echinocactus*. De plant werd naar de Geheimrat (hofarts) Von Schilinzky vernoemd.

De tweede plant, *Frailea grahliana*, had een veel gecompliceerdere intrede in cac-

tusland. Ten eerste werd ze niet van de eerste soort onderscheiden. Ze werd in 1897 met de catalogusnaam *Echinocactus schilinzkyana* var. *grandiflora* in de catalogus van Haage opgenomen. In 1898 werd ze door de nomenclatuurcommissie als *Echinocactus grahlianus* ombenoemd. Onder deze naam werd ze in 1899 gepubliceerd in het Monatschrift für Kakteenkunde IX 1899 54-57. De naam komt van de heer Grahl, de postsecretaris in Erfurt, een bekende cactuskweker. Het artikel was voorzien van illustraties van beide planten, die nu na 100 jaar in dit artikel opnieuw in druk verschijnen.

De beide soorten zijn met de beschrijving voldoende gekarakteriseerd en ik haal alleen de basale verschillen aan .

Frailea schilinzkyana	Frailea grahliana
Spruit uit de onderste areolen	Spruit uit areolen op diverse niveau's
Ingezonken schedel zonder doorns	Schedel niet beschreven
Ribben laag, onduidelijk in kleine tuberkels verdeeld	Ribben 2mm hoog, stomp, met groeven in tuberkels verdeeld
Plantkleur helgroen, van onderen grijs	Tuberkels bronskleurig, de groeven donkergroen
Doorns zwart, later afvallend	Doorns citroengeel, later vergrijzend

De ombenoeming van de beide planten in 1922 naar het geslacht *Frailea* dat door Britton en Rose is opgesteld is een belangrijke stap voorwaarts. De verzamelde planten vertoonden een aanzienlijke variabiliteit en in de loop der jaren kwam het tot verwisseling van de soorten. Nieuwe verzamelde vormen kregen nieuwe commerciële namen. Het is wel zeker dat de natuurlijke variatie een juiste indeling niet gemakkelijk maakte.

Als voorbeeld kan de beschrijving van AV Fric worden genoemd, die in 1927 in het gebied van Posadas – Encarnación – Cambyreta rondtrok. In het tijdschrift Praktick rádce beschrijft hij hoe hij een aantal frailea's verzameld heeft, die grote groepen vormen. Hij kon er geen naam voor geven. De verzamelde planten stuurde hij naar verschillende Europese handelaren.

Na de tweede wereldoorlog was Paraguay vanwege de politieke situatie moeilijk

Frailea schilinzkyana

toegankelijk en de import van deze planten was sterk beperkt. Het resultaat van deze moeilijke periode is een reeks van onduidelijkheden en verwisselingen, zodat de planten een grote reeks verschillende namen hebben gekregen. Ik voer er maar enkele op: voor *F. schilinzkyana* b.v. *F. pseudograhliana*, *F. pseudopulcherrima*, *F. pulcherrima* (maar deze heeft niets uitstaande met Arechevaleta's *F. pulcherrima*) *F. intermedia*, spec. Simon, spec. Uhlig 170 en voor *F. grahliana* o.a. *F. candida*, *F. americana*, *F. pullispina* (een handelstruc om een goedkope soort te leveren als zeldzame dure plant).

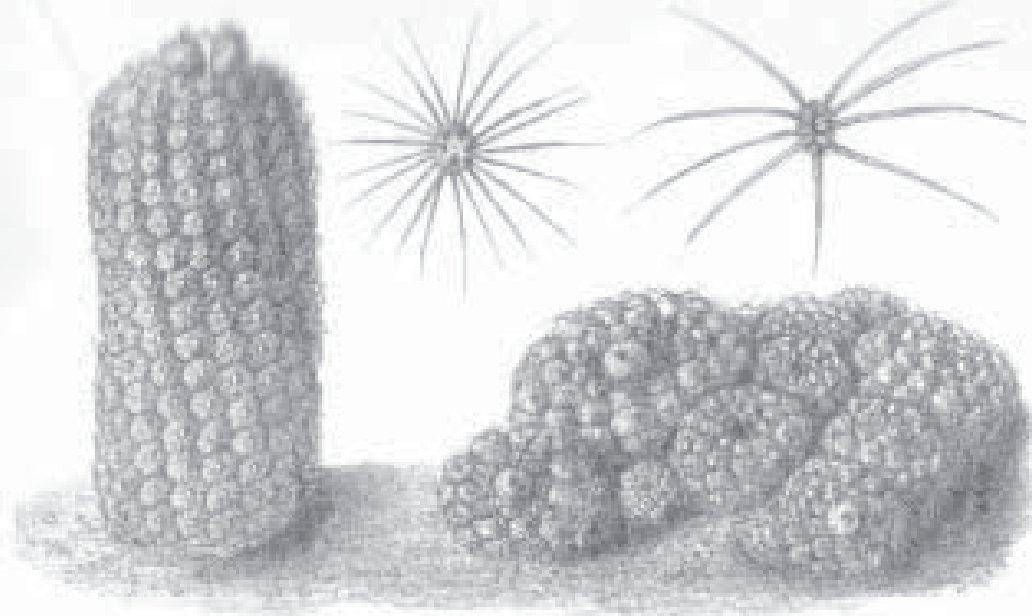
Een belangrijk keerpunt vond plaats in de zestiger jaren toen A.M. Friedrich, die in Asunción, Paraguaywoonde, zich in samenwerking met G. Moser uit Kufstein in Oostenrijk, in Paraguayaanse soorten ging interesseren. Hij verzamelde een groot aantal nieuwe vormen die hij naar Moser opstuurde, die ze vervolgens in samenwerking met de heren Buining en Brederoo taxonomisch indeelde. Uit die periode stammen beschrijvingen van *F. moseriana* Moser et Brederoo, *F. ybatense* Buining et Moser, *F. friedrichii* Buining et Moser, *F. conceptionensis* Buining et Moser en *F. ignacionensis* Buining et Brederoo.

Dankzij de nieuw beschreven planten verbreedde zich de kennis van de variabiliteit van *F. schilinzkyana* en *F. grahliana*. In het licht van de huidige taxonomische kennis verandert het beeld stapsgewijs van een ingewikkeld mozaïek in een herkenbare groep. In de laatste 20 jaar vulden G. Esser en D. Metzinger de informatie over

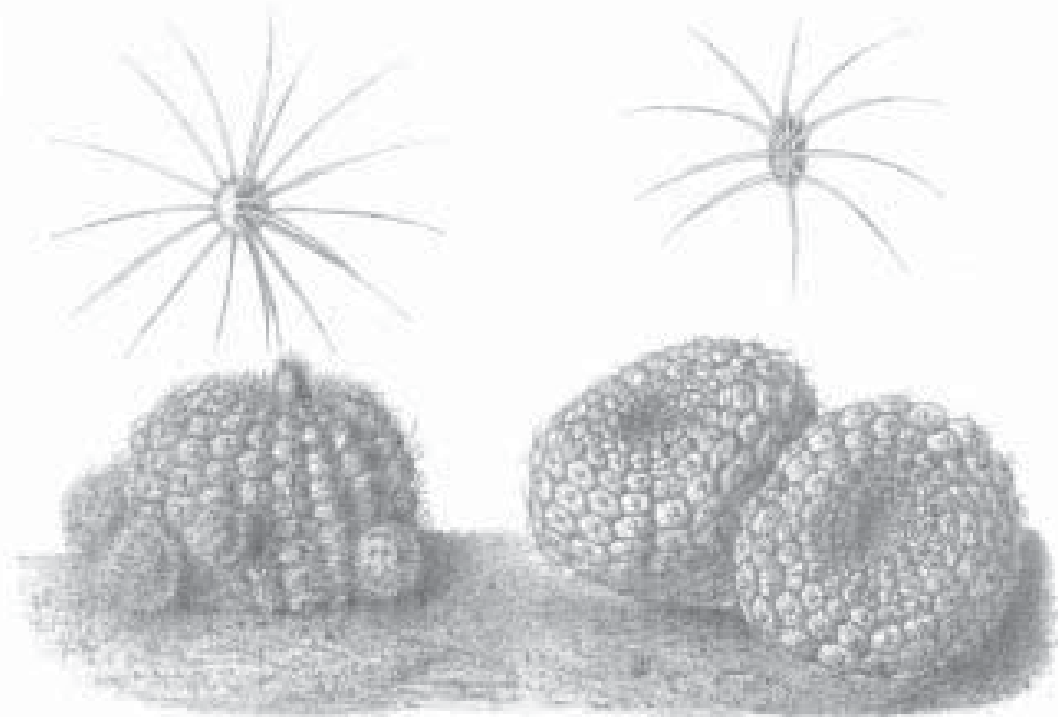
de ecologie van de diverse Paraguayaanse groeiplaatsen aan en D. Metzinger ging over tot het samenvoegen (lumping) van verschillende Paraguayaanse fraileasoorten.

Ook K.H. Prestlé hield zich met de systematiek van de Paraguayaanse soorten bezig, hoewel hij zelf nooit een bezoek aan Paraguay bracht. Tijdens het bewerken van het gehele geslacht *Frailea* stelde hij voor de planten bij *F. pumila* onder te brengen, toen hij ze onderbracht in het ondergeslacht *Pumilaoides*. Hij constateerde dat de bovengenoemde soorten in een areaal van enige honderden kilometers thuishoren, dat zich uitstrekt van Uruguay, de Rio Grande do Sul in Brazilië, de Argentijnse provincies Corrientes en Misiones, Centraal- en Oost

A

B

C

D

A Echinocactus gracillimus Lem.,
B Echinocactus Grahlianus F. Hge. jun., *C Echinocactus pumilus* Lem.,
D Echinocactus Schilinzkyanus F. Hge. jun.

Nach der Natur für die „Monatsschrift für Kaktuskunde“ gezeichnet von T. Gütke.

Paraguay tot in de Oost-Boliviaanse provincie Chiquitos. Afsplitsing van diverse secties en ondersecties hangt af van de inzichten van de diverse auteurs.

Hoe ziet de huidige stand van zaken eruit? Voor verder commentaar geleverd wordt, is het raadzaam om eerst naar de groeiomstandigheden in Paraguay te kijken. Zuidoost Paraguay – hier bevindt zich het centrum van onze twee soorten - zou zonder de invloed van de mens met wouden en vochtige savannen bedekt zijn. Tegenwoordig zijn uitgestrekte gebieden ontgonnen, gecultiveerd en is de natuurlijke vegetatie verdwenen. Cactussen zijn alleen nog maar te vinden op plaatsen waar de rotsplaten in weidegronden aan de oppervlakte komen. De frailea's komen in sterk van elkaar geïsoleerde plaatsen voor, waar ze zich door hun cleistogame vruchtzetting voortplanten en vele nieuwe populaties vormen. (Red; cleistogamie, bevruchting in gesloten bloemen zonder bestuiving van buitenaf. In de natuur bloeien frailea's uitbundig en verspreiden zich waarschijnlijk via normale bestuiving. Wel zijn de meeste zelffertil). Voor de vorming van een nieuwe populatie is ontwikkeling van maar één zaadje in principe genoeg. Een bepaald kenmerk dat zich in een populatie ontwikkelt, kan zich alleen maar daar voortplanten, zodat elke populatie verschillen ten opzichte van andere populaties gaat ontwikkelen. Het hangt van het taxonomisch inzicht af wat we als soort beschrijven.

Ook tegenwoordig blijft *F. schilinzkyana* als volwaardige soort gehandhaafd. Ik ben het niet met de visie van D. Metzinger eens om alle genoemde soorten onder te brengen bij het taxon *F. grahliana*. De door Grosse aangegeven groeiplaats in de buurt van Paraguari is momenteel onduidelijk, maar er zijn planten verzameld die in de richting van de Rio Paraguay in de buurt van Nueva Italia groeien. Zij bezitten meestal platronde plantenlichamen met een groene tot bruine kleur, die na bescha-

diging van de schedel gaan spruiten. De planten van het *F. schilinzkyana*-complex worden onder de veldnummers HU 303, LB 87, M 28, P 441 en AA 8 gevonden. In verzamelingen vinden we ook HU 303 die als *F. schilinzkyana* f. *Itacurubí* benoemd is.

F. ignacionensis Buining et Brederoo, die bij San Ignacio is gevonden, houd ik ook voor een synoniem van *F. schilinzkyana*. Verdere populaties van *F. schilinzkyana* zijn bij Encarnación in Zuidoost Paraguay gevonden en worden ook gemeld in de Argentijnse gebieden Misiones und Corrientes.

Populaties van *F. friedrichii*, die voor het eerst bij Chololo-i in de omgeving van Paraguari gevonden zijn, mengen zich in Paraguay met populaties van *F. schilinzkyana*. Een reeks populaties is door A. Arzberger ontdekt (AA 28, 31, 32, 126). In verzamelingen komt ze voor als spec. *Chololo-i*. Deze planten horen bij *F. schilinzkyana*. Volgens mij is het een overgang naar *F. grahliana*. Ze werd weer opnieuw ontdekt door A.M. Friedrich in Nueva Italia, waar ze in spleten in zandsteenplaten tussen selaginella's en mos groeit.

De vorm op deze standplaats verschilt wezenlijk van planten uit verzamelingen, het plantenlichaam wordt niet duidelijk lila-rood, de bedoorning is zeer vol en de doornkleur variabel van bruin tot wasgeel. Op deze plaats verzamelden A.F.H. Buining (HU 315), A. Arzberger (AA 10), W. Hoffmann (spec. *Paraguay*) en G. Esser (E 14701 - BGH 14701). In verzamelingen vinden we ze ook als spec. *Nueva Italia* of onder spec. *Parayan* (beroerde notatie van sp. *Paraguay*). Deze vondst prikkelde A.F.H. Buining tot de publicatie van een nieuwe beschrijving van *F. grahliana* (in Krainz, Die Kakteen 1974). Hiermee is K.H. Prestlé het niet eens, die denkt dat Buining de oude *F. grahliana* slecht beoordeeld heeft. Hij verving de beschrijving door die van een andere plant van Nueva Italia en maakte vervolgens de ongeldige combinatie *F. grahliana* ssp. *cervinciana*.

De oorspronkelijke *F. grahliana* heeft men tot nu toe niet terug kunnen vinden. K.H. Prestlé meent, dat het gaat om planten uit het gebied van de Chaco (vanwege de rode kleur van de planten). *F. grahliana* komt in verschillende vormen voor, zoals in Zuidoost tot Noordwest Argentinië, waar we ze in verschillende overgangsvormen naar *F. pumila* vinden (spec. B 32, HU 410, HU 1578, spec. Argentinië u 1451 etc.). Jammer genoeg zijn er maar weinig standplaatsen in Argentinië beschreven.

In de onmiddellijke nabijheid, 20-30km van de groeiplaats bij Nueva Italia, zijn twee andere populaties van de bediscussieerde planten gevonden. Op het hooggelegen plateau Cerro Cerito in de buurt van Ytá-Ybaté is dat *F. moseriana* Moser et Brederoo, waarover Moser schrijft, dat het hier om een bonter bedoornde vorm gaat dan de planten van Nueva Italia. Volgens mij is het dezelfde plant, het hangt er maar helemaal van af met welke plant je deze vorm vergelijkt. Prestlé heeft ze in een combinatie geldig als *F. grahliana* ssp. *moseriana* beschreven. In verzamelingen wordt ze ook als spec. *Cerrito* of onder het verzamelnummer van W. Simon; SM 114 aangetroffen. In de buurt van Ytá-Ybaté is ook *F. ybatensis* Buining et Moser gevonden, waar ze in het gras tussen stenen in rode grond groeide. Ik heb in het verleden al eens over deze plant geschreven, aangezien A.M. Friedrich ze beschouwde als uitgeroeide soort. Van de vroegere planten uit dit gebied onderscheidt ze zich door een groter platronde plantenlichaam dat niet spruit. Prestlé heeft de plant geldig als ondersoort van *F. grahliana*; *F. grahliana* ssp. *ybatensis* (Buining et Moser) Prestlé opnieuw gecombineerd.

Met de reeds besproken planten wordt *F. conceptionensis* Buining et Moser verbonden, die bij Concepción bij de Rio Paraguay is gevonden. Deze plaats ligt ca. 300 km noordelijker aan de rand van de Paraguayaanse Chaco. Ze onderscheidt zich van de planten uit het gebied van Para-

guari door de duidelijk afstaande doorns. Dankzij de opmerkingen van G. Esser zijn er meerdere gegevens over de groeiplaats, die een paar honderd meter noordelijk van de stad Concepción ligt, op de linker oever van de Rio Paraguay bij de luchthaven. In collecties treffen we ook de vondst van G. Esser 14950 aan (BGH 950) en er bestaat tevens een veldnummer SM 115. Deze planten zijn identiek aan de door Friedrich verzamelde planten. De constatering van G. Esser, dat de planten in de natuur altijd solitair groeien is interessant, omdat ze in verzamelingen juist sterk spruiten. K.H. Prestlé houdt ze voor verwant met de planten uit de Chaco en heeft ze als *F. grahliana* ssp. *conceptionensis* (Buining et Moser) Prestlé omgecombineerd. We zouden ze echter ook *F. schilinzkyana* ssp. *conceptionensis* (Buining et Moser) Braun et Esteves Pereira kunnen noemen. Hier wordt het conflict over de juiste taxonomische interpretatie van *F. grahliana* duidelijk.

Op het gebied waar *F. conceptionensis* groeit, sluit een groot en nog weinig onderzochte Chaco aan, waar in de laatste jaren planten gevonden zijn die verwantschap vertonen met *F. grahliana*. In 1972-1973 werd *F. klinglerana* n.n. door priester E. Klingler in Oost Bolivia. verzameld. De groeiplaats bevindt zich aan de voet van een heuvel 67 km zuidelijk van San José de Chiquitos. In 1973 arriveerden de planten in Europa doordat Klingler ze aan J. Falkenberg in Berlijn stuurde waar ze veldnummer EK 4 kregen (vaak als BK 4 incorrect overgenomen). Op het eerste gezicht behoort ze tot de verwantschap van *F. grahliana*, waarvan ze zich onderscheidt door de grotere en grovere tuberkels, langere doorns en duidelijk halvemaansvormige tekening onder de areolen. Enige jaren geleden werden vergelijkbare planten ontdekt die nummer STO 986 kregen (vindplaats Ravelo, dept. Santa Cruz, Bolivia).

In 1988 werd geheel onverwachts *F. piltzii* n.n. (P 432, M 21, LB 70) ontdekt, ca.

Frailea grahliana

30 km zuidelijk van het massief van Cerro Leon. Op de groeiplaats groeit ze onder de beschutting van gebladerte van een droogtebos. Ze vormt enkelvoudige planten met een lichtblauwe tot donkergroene epidermis en donkere doorns. In de cultuur heeft ze een duidelijke verandering ondergaan; het lichaam en de doorns zijn veel lichter. Vergelijkbare planten zijn op een andere groeiplaats door H. Jucker gevonden (HJ 486). Met deze regels kunnen we

het overzicht over al de planten die rond de twee honderdjarige soorten zijn gegroepeerd beëindigen. Het is echter niet mogelijk om te concluderen dat dit alle planten zijn uit het besproken gebied. Frailea's zijn kleine planten, die zich met hun mimicry succesvol verbergen. Het gebied van Paraguay en de omringende gebieden zijn uitgestrekt en we kunnen nog meer vondsten verwachten omdat deze regio nog steeds avontuurlijke plantenjagers op zoek naar onwaarschijnlijke vondsten aantrekt

Nog enige opmerkingen over de kweekwijze. De cultuur is relatief eenvoudig en ze verdragen ook cultuurfouten van hun verzorgers. Zoals alle frailea's houden ze van halfschaduw en kunnen niet tegen volle zon. In het voorjaar en de zomer gie-ten we, maar in de herfst alleen maar nevelen. De aarde moet goed doorlatend zijn en licht zuur. Overwintering bij 10°C, maar bij de planten uit Noord Paraguay en Zuid Bolivia liever een paar graden meer. De

planten vormen vaak cleistogame bloemen. Zaaïen is gemakkelijk (Red: de zaden komen goed op als het zaad vers is) en de zaailingen groeien voorspoedig.

Aanvullende opmerking: Naast de in dit artikel behandelde soorten komt in Paraguay ook *Frailea cataphracta* voor.

Met dank aan Jan Jaap de Morree voor de vertaling en Albert Hofman voor de scan van pagina 55 van MFKK, jaargang IX uit 1899.

Libice 10, Dobříš 263 01, Tjechië
e-mail: aromalab@comp.cz

v.l.n.r. *Nopalxochia phyllanthoides*, 'Deutsche Kaiserin' en een *Epiphyllum* hybride
Foto's van de schrijver

IS NOPALXOCHIA 'DEUTSCHE KAISERIN' EEN HYBRIDE OF EEN SPECIES?

Ben J. M. Zonneveld

Er zijn vele vele epicactus-hybriden (epicactus is een bruikbare naam voor alle hybriden tussen *Epiphyllum* en andere geslachten zoals *Heliocereus* etc). Een van de weinigen die af en toe te koop wordt aangeboden op de markt of in een tuincentrum is *Nopalxochia* 'Deutsche Kaiserin'. Dit wordt ook geschreven als 'Duitse Keizerin' en 'German Empress', maar gelukkig is het tegenwoordig niet meer toegestaan om cultivar-namen te vertalen, dat gaf de nodige verwarring.

De voornaamste reden dat hij te koop wordt aangeboden lijkt mij de eigenschap dat de knoppen in een jong stadium al

volledig gekleurd zijn en zelfs uitstaande petalen hebben. De knoppen zien er al vroeg als bloem uit en lijken dus lang houdbaar. Ik heb geprobeerd om deze eigenschap in andere kleuren zoals rood over te brengen. De eerste generatie leverde niets op, maar een plant van de tweede generatie heeft rode openstaande knoppen.

De vraag die al jaren gesteld wordt is: is 'Deutsche Kaiserin' een hybride of een selectie van de wilde soort *N. phyllanthoides*? In het *das Kakteenlexicon* van Backeberg wordt onder *Nopalxochia* gezegd dat volgens Bornemann 'Deutsche Kaiserin' een hybride is tussen een *Epip-*

hyllum ackermannii hybride en *Nopalxochia phyllanthoides*. Als dat zo is, moet mijns inziens een van de ouders van de de *ackermannii* hybride witte bloemen gehad hebben om zuiver rose uit de hybride met *N. phyllanthoides* te krijgen. In het onderstaande probeer ik een extra argument te geven waarom 'Deutsche Kaiserin' inderdaad een hybride is.

Enkele jaren geleden heb ik uit zaad van Köhres *N. phyllanthoides* gekweekt. Ja, ik weet niet of dit de echte was, maar toch. Zoals alle epicacti verlangen ze rijke grond, bijvoorbeeld een flinke hand koemestkorrels voor elke pot. Na vier jaar had ik tegelijk vruchten in deze zaailingen, in 'Deutsche Kaiserin' en in een willekeurige epicactus. Ik heb toen een dia gemaakt van alle drie de vruchten (zie foto). Het is duidelijk dat de vrucht van de 'Deutsche Kaiserin' er qua grootte precies tussenin zit. Bovendien viel me op dat, bij het openen van de vrucht, de inhoud van de echte

species heel donkerpaars was, bij de epicactus min of meer kleurloos en inderdaad ook qua kleur van de inhoud zat de 'Deutsche Kaiserin' er precies tussen in.

Het lijkt me waarschijnlijk dat de plant van Köhres de echte species is, omdat kruisingen met de meeste andere planten grotere en lichter gekleurde vruchten op zouden leveren. De bloemen van de species waren ook meer zalmkleurig, zoals beschreven, en niet zuiver rose/lila zoals van de 'Deutsche Kaiserin'. De conclusie is dan ook dat 'Deutsche Kaiserin' hoogstwaarschijnlijk een hybride is en wel met een ander genus namelijk *Epiphyllum*. Als dat zo is, moet ook *Nopalxochia* weggelaten worden in de naam. Nu ik dit schrijf verbaas ik me, waarom ik het stuifmeel niet op vitaliteit heb getest, iets wat ik als eerste een ander zou aanraden. Misschien dit voorjaar als ze bloeien, als ik er aan denk.

Clusius lab pobox 9505, 2300 RA Leiden
Zonneveld@RULbim.LeidenUniv.NL

links: *Nopalxochia phyllanthoides*

rechts: 'Deutsche Kaiserin'

MAMMILLARIA BRACHYTRICHION

Jan Jaap de Morree

Voor de liefhebber van klein maar fijn in het geslacht *Mammillaria* is *M. brachytrichion* een welkome aanvulling. De naam *brachytrichion* betekent zoveel als korte beharing. Al met al weer een naam die weinig helderheid schept want wat is kort-behaard in cactusland?

De plant is in 1980 door Lau ontdekt en een aantal jaren later - in 1987 - beschreven door Lüthy, maar ze is desondanks nog niet wijdverbreid in cultuur. Deels is dat wellicht te wijten aan het feit dat de verspreiding van zaad in de catalogi niet echt op gang is gekomen. Zelf kreeg ik een tweetal piepkleine zaailingen van Ronnie Onraedt, die als een van de eersten in Europa over zaden en plantmateriaal beschikte.

Op het eerste gezicht vond ik de planten wel wat weghebben van *M. lasiacantha* of

M. magallanii, de traaggroeiende soorten uit de serie *Lasiacanthae*. Zeker omdat bepaalde *magallanii*-vormen ook wel een kleine haakdoorn bezitten. Door de kleine bloemetjes is de indeling van de soort in de serie *Stylothelae* ook mogelijk en deze keuze is momenteel alom aanvaard. De verwantschap is echter nog een punt van discussie, omdat Hunt het plantje indeelde bij *M. mercadensis*, waar hij ook *M. berkiana* en *M. jaliscana* bij voegde en Lüthy overeenkomsten ziet met *M. sinistrohama-ta*. Deze soorten komen allen voor in de Mexicaanse staat Durango. Het echtpaar Fitz Maurice dat diepgaand met de *Stylothelae* bezig is, erkent de plant als een eigen soort.

Ik wil me niet graag snijden aan de taxonomische wirwar van de *Stylothelae*, maar de witte bloemkleur van *M. brachytrichion* komt slecht overeen

met de rode *M. berkiana*, de gele *M. sinistrohama-ta* en de roze gestreepte witte bloem van *M. jaliscana*. De bloem van *M. mercadensis* heeft grote overeenkomsten en daarin kan ik Hunt wel begrijpen, maar alleen een heldere cladistiek en DNA-analyse geeft uitsluitsel. Waarom wordt de systematiek nog zo geteisterd door het nu vaak vage gediscussieer in cactus-taxonomieland. Het zal wel een geldkwestie zijn, waarbij DNA-analyse meer wordt toegepast op ter dood veroordeelden en verkrachters. Toegegeven, het maatschappelijk "nut" van die toepassingen is ook veel groter dan wat determineren van plantmateriaal.

De kleine plant is een langzame groeier met een dicht doornenkleed van ongeveer 25 witte randoorns met daarin een tiental witte middendoorns met een roodbruine tip. Een duidelijk langere haakdoorn die recht uitsteekt is bij mij donker roodbruin. Na 10 jaar zijn mijn ouderplanten nu 4 centimeter breed en hoog. De bloei met kleine cremekleurige bloemen vindt in het vroege voorjaar plaats, zo'n beetje tegelijk met *M. pennispinosa*. en *M. nazanensis*. Zoals bij vele andere Stylothelae vormt zich een bloemkransje in de kop van de plant. De plant bloeit na deze uitspatting niet door tot in de zomer. Door de zelffertiliteit geeft een zaailing al zaden na drie jaar. Mijn tweede generatie is nu 3 cm en de derde generatie 1,5 -2 cm breed. Al blijft het plantje klein, de productiviteit is er niet minder om.

Wie tussen de grote zuilen van *M. magnifica*, *M. columbiana*, *M. rhodantha* en kluiten *M. magnimamma* en *M. parkinsonii* nog een plekje overheeft, kan zich zonder zich zorgen te maken voor een woekerplant *M. brachytrichion* aanschaffen of zaaien.

Mammillaria brachytrichion. Bijgaande illustraties geven een beeld van bloeiende planten uit diverse jaargangen

Foto's van de schrijver

**Koperwieklaan 19,
2261 CL Leidschendam
morreej@sggm.hhs.nl**

CACTUSSEN KWEKEN ZONDER VERWARMING

Casper Mazurel

Deze keer is het mijn beurt om iets te vertellen over mijn ervaring met het kweken van cactussen zonder verwarming.

Sinds 1996 kweek ik onze stekelige vrienden, ik overwinter ze in een serre en 's zomers gaat alles in de koude bak.

De eerste winter bij strenge vorst was het meteen raak. Door nog onbekende oorzaak viel het straalkacheltje uit en tot overmaat van ramp trok het houtwerk van de serre krom waardoor centimeters grote kieren ontstonden.

De kuipplanten, waaronder de oleander, de lampenpoetser (*Callistemon*), de cestrum en de datura e.a. hebben alle het loodje gelegd. Ook een aantal mesembryanthemum-struikjes waren bevroren.

De thermometer gaf $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$ aan. Dit was op ooghoogte, dus het vroom dicht bij de grond meer, want de kluiten van de kuipplanten waren één bonk ijs.

Alle cactussen doorstonden het natuurgeweld. Het klopt dus toen ik iemand hoorde zeggen "cactussen kunnen heel wat hebben".

Het voorjaar gaf een ongekeerde bloei, vooral van de *rebutia*'s, die het enorm naar hun zin hadden gehad, het kuipplantenleed van de afgelopen winter was daarom snel vergeten. De *mammillaria*'s hadden de winter ook goed doorstaan, maar bloeiden niet bepaald uitbundig. Blijkbaar hebben ze het 's winters liever wat warmer.

Een aantal notocactussen bloeide prachtig en omdat ze gewoon buiten stonden zag een wesp wel iets in het wolomhulsel rond de bloem. Na een paar dagen was alle wol verdwenen! Later in het seizoen begon de *echinopsis* te bloeien, een waar spektakel als het je voor de eerste keer lukt om zo'n plant in bloei te krijgen.

Het moge duidelijk zijn, het was helemaal mijn bedoeling niet om mijn planten zonder verwarming te kweken, het was toeval, pech!

Het tweede seizoen, winter 97-98 heb ik op 11 oktober de planten in de serre gezet. Door de extreem zachte winter heb ik veel van mijn planten op 12 februari alweer teruggezet in de koude bak, met name de soorten uit de geslachten *Rebutia*, *Lobivia*, *Opuntia* en *Echinocereus*, waarvan ik weet dat ze wel wat kunnen hebben. In maart is er nog een paar maal nachtvorst geweest, $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$, geen enkel probleem.

Voorjaar '98 bloeiden de *rebutia*'s weer goed, zij het niet zo uitbundig als het jaar ervoor, waarschijnlijk omdat de zon nogal eens verstek liet gaan.

De *mammillaria*'s bloeiden een stuk beter en zelfs de *leuchtenbergia* ontwikkelde een bloem, de reden hiervan is volgens mij dat de plant meer water heeft gehad en ook gewoon buiten heeft gestaan. Ook de *echinocereussen* bloeiden goed. De katten van de burens hadden duidelijk minder oog voor de schitterend bloeiende succulenten en doken mijn koude bak in om lekker warm en droog hun behoefte te kunnen doen. De manier waarop ze echter tussen de planten doorliepen getuigde van een duidelijk respect. Aardbeien-netten waren voldoende om ook dit probleem op te lossen.

De *lobivia*'s bloeiden niet zo geweldig. Misschien waren veel planten nog te jong om te bloeien. *Lobivia pampana* bloeide echter schitterend, dit is dan ook al een flinke plant.

Vandaag, 2 januari 1999, staat de hele collectie weer in de serre, behalve de *rebu-*

Delosperma cooperi

foto van de schrijver

tia's, lobivia's, *Opuntia humifusa*, *Echinopsis sylvestris* en *Opuntia articulata*, meer waag ik niet aan het experiment met buiten onder glas zonder verwarming.

Veel van onze koude-resistente cactussen komen o.a. uit het Andesgebergte. Je hebt hier vier seizoenen per dag, wordt wel gezegd. Lente in de ochtend, zomer in de middag, herfst in de avond en winter in de nacht. Dit alles bij een zeer lage luchtvochtigheid en zeer sterke schrale wind. Voor planten uit de Andes is het dus onnatuurlijk als ze overdag aan sterke vorst worden blootgesteld, bij een hoge luchtvochtigheid. Oroya's bijvoorbeeld zullen dan ook bevriezen als de temperatuur dag en nacht onder nul blijft.

Desalniettemin heb ik diep respect voor mede-cactuskweker Jos Huizer met zijn koude -experiment; het is geen prettig gezicht om prachtige planten doodgevroren terug te vinden. Maar het resultaat ver-

goedt veel, door een rijkere bloei van soorten die 's winters kou moeten hebben. Wat mij betreft; ik ga door met het zoeken naar optimale groeiomstandigheden, of dit nu meer warmte of koude is.

Inderdaad zijn er ook winterharde Zuid-Afrikaanse vetplantensoorten, waaronder *Delosperma cooperi*, die gewoon in de tuin staat en tot mijn grote verbazing is blijven leven na -9°C . Zo blijft er nog heel wat te ontdekken met onze leuke hobby.

Kerkstraat 10, 1452 PR IJpendam.

ZOMAAR LANGS DE WEG

4. TUSSEN TWEE WOESTIJNEN

Joop van Alten

Vanuit onze basis in Indio bezoeken wij het 'Joshua Tree National Monument'. Hoewel het park ten noorden van Indio ligt, valt het in die richting alleen langs de 'geology tour road' met een terreinwagen te bereiken. Helaas is onze huurauto van een goedkoper type. Een andere mogelijkheid is lopen, maar ook dat is geen aantrekkelijke optie. We kiezen dus voor de zuidelijke ingang in Cotton woods, zo'n 25 mijl ten oosten van Indio. Deze naam zegt u wellicht al iets; hij kwam in de vorige aflevering al ter sprake (afl. 3, jan. 2000). Immers Chester Moorten vestigde hier zijn eerste cactuskwekerij.

In Cottonwood is een klein bezoekerscentrum gevestigd en vandaar loopt een weg oostwaarts naar de 'Lost Palms Oasis'. Hier groeit de grootste groep palmen binnen het park. In totaal zijn er vijf van deze oases in het park. Zoals ook elders is een bezoekerscentrum altijd de moeite waard, al is het maar om later aan de hand van de geboden informatie de planten beter te kunnen herkennen. Om het informatiecentrum heen zijn diverse soorten planten bijeengebracht, zodat men aan het uiterlijk hiervan kan wennen, maar vaak zijn ze wel mooier dan de planten die verderop in het wild groeien. Ook is het voorlopig de laatste plek om water te vinden of kwijt te raken, hoewel jongens daar over het algemeen niet zoveel moeite mee hebben.

De weg volgend komen we in het 'Pinto Basin', een uitloper van de Colorado Woestijn. Dit is een laaggelegen woestijn tot 900 meter hoogte en het is er bijzonder droog. Creosote bush (*Larrea tridentata*) groeit hier in overvloed. Niet

zo bijzonder overigens, zij groeit ook in de andere woestijnen in het zuidoost en van de Verenigde Staten en Noord-Mexico. Tot de specifieke bewoners van de Colorado-woestijn worden gerekend *Opuntia ramosissima*, *O. bigelovii*, *O. munzii* en *O. echinocarpa*. Verder, maar niet hier alleen, *Echinocereus engelmannii*, *Ferocactus acanthodes*, *Coryphantha vivipara* var. *alversonii* en *Mammillaria tetrancistra*.

De asfaltweg loopt hier door de jungle, die wel enigszins verschilt met de asfaltjungle bij ons. Overal zien we groepjes van *Echinocereus engelmannii*, *Opuntia basilaris* en *Fouquieria splendens*. Helaas bloeit de laatste op dit moment niet en dus is het 'splendens' er wel even af.

Dé stop tijdens de tocht door de Colorado Woestijn is de Cholla Garden, een heel grote groep van *Opuntia bigelovii*. Een groep schoolkinderen is hier op excursie en een aantal van hen maakt schetsen van de planten. Soortgelijke taferelen kom je in de Verenigde Staten overal tegen. Het gonst hier dus van de activiteiten.

Al wandelend tussen deze planten krijg je een goed idee van de wijze, waarop ze zich verspreiden. De vervaarlijk bedoornde leden breken (te) gemakkelijk af en hechten zich met hun grote, vlijmscherpe doornen aan schoenen, kleding en vel. Het is wel spannend, maar geeft beslist geen goed gevoel. Zie maar, dat je ze kwijt raakt! Ga je er vanuit dat als de ene schoen de andere wast, ze beiden schoon worden? Mooi als het lukt!

Afbeeldingen volgende pagina

cholla-garden

Foto's van de auteur

Echinocereus engelmannii

Opuntia ramosissima

Links: Coyote

volgende pagina

Rechts boven: Mojave woestijn

Links onder: Mount Whitney

rechts onder: Grootste Yucca brevifolia langs (onze) weg

Een flinke pincet in de bagage is een optie, zeker ook als kleren en vel in het geding zijn.

Deze stop duurt dan ook altijd langer dan gepland. Even verder vallen ons tijdens het rijden grote groepen van *Echinocereus engelmannii* op, die toch ook weer aan een nader onderzoek worden onderworpen. Even later rijden we, na een smal overgangsgebied, de Mojave Woestijn binnen. In dit smalle overgangsgebied van slechts enkele kilometers komen flora en fauna uit beide woestijnen voor.

Het is verbazingwekkend, hoe snel het landschap verandert. Boulders (rotsblokpartijen) rijzen op en het land is gevuld met Yucca's: Joshua Tree (*Yucca brevifolia*) en Mojave-Yucca (*Yucca schidigera*). Het klimaat is hier iets minder droog en wat koeler. Er valt zo'n 20 tot 30 cm regen per jaar. Wonderlijk, dat dit zoveel uitmaakt ten opzichte van de Colorado-woestijn met 5 – 12 cm neerslag. Je waant je compleet in een andere wereld. Het is in ieder geval dit landschap, dat het park zijn naam gegeven heeft. In dit gedeelte kom je bijvoorbeeld ook *Echinocereus triglochidiatus* ssp. *mojavensis* tegen.

We kiezen ervoor de langst mogelijke weg door het park te nemen naar de westelijke uitgang. Om een goed uitzicht over het park te hebben, rijden we naar Keys View op de Noordoostelijke helling

van de Little San Bernardino Mountains. Vanaf deze weg kunnen wij de besneeuwde top van de Mount Whitney zien, het hoogste punt van Californië gelegen op meer dan 350 km afstand aan de oostelijke rand van het Sequoia National Park. Bij het aanschouwen van dit panorama worden wij nieuwsgierig aangestaard door een coyote. Hij is kennelijk net zo verrast als wij. Schijnbaar ongeïnteresseerd gaan we uit elkaar. Aan deze weg staat de grootste Joshua tree, die we op onze tocht gezien hebben.

Wat opvalt is, dat het er overal heel netjes en goed onderhouden uitziet. Overigens is vrijwel het gehele park buiten de verharde wegen tot wildernis verklaard. Voordat men zich hierin waagt, dient men op de hoogte te zijn van de geldende regelgeving voor dit gebied. Wij verlaten het park en keren terug naar Indio. Hiermee completeren we een rondje van circa 250 km, waarvan bijna de helft stapvoets is gereden. Best een vermoeiend dagje.

**Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
e-mail: vanalten@xs4all.nl**

SUCCULENTA, HOE SPEELDE JE 'T KLAAR?

10. DE NEGENTIGER JAREN

Freddy Delabarre

In het jaar 1989 schreef ik: „Succulenta, hoe speelde je het klaar?“ Dit ter gelegenheid van het 70 jarig bestaan. Mijn laatste zinnen waren: “Succulenta stopt niet op zeventig of tachtig, maar gaat verder. HET GA JE GOED!”.

Het gaat Succulenta nog steeds goed: ze heeft de leeftijd van tachtig jaar bereikt. De vraag werd mij gesteld of ik de reeks met de voorbije 10 jaren wilde aanvullen. Het wordt een overzicht met hoogten en laagten, met vreugde maar helaas ook met triestige gebeurtenissen.

Voor Succulenta begint 1989 slecht. Op 5 januari overlijdt Arie de Graaf. In 1984 word hij tot Erelid benoemd. Hij was bestuurslid van de afdeling Dordrecht. Jarenlang was hij lid van de redactie, verzorgde de eindredactie van Buining's Discocactusboek en de gids 'Wat betekent die naam?' werd grotendeels door hem geschreven.

Tenslotte is zijn naam verbonden aan een reeks over Mesems.

Op de algemene vergadering van 8 april 1989 wordt afscheid genomen van onze secretaris. Hij wordt bedankt voor zijn jarenlange inzet en Rob de Groot werd gekozen als nieuwe secretaris.

De voorzitter geeft tekst en uitleg over de Floriade die in 1992 in Zoetermeer zal plaats vinden. Succulenta krijgt de mogelijkheid plusminus 300 m² te beplanten tot een mooie cactustuin. De kosten worden geschat op fl 10.000. Men praat dan nog niet over de problemen die deze tentoonstelling met zich mee zal brengen. De vraag wordt gesteld of Succulenta dit risico wil nemen.

Op de volgende vergadering in 1989 neemt de redactie de taak op zich de handleiding te herschrijven en aan te vullen. Tevens werd de opdracht aan Carla Wolters gegeven een nieuw ontwerp voor een affiche te maken. De heer Nico Uittenbroek wist ons in een artikel te melden dat één van Nederlands mooiste verzamelingen, namelijk die van de heer Molendijk, van eigenaar kan veranderen voor de ronde som van fl 150.000.

Een stokpaardje van oudsher is dat niet alle leden van Succulenta lid zijn van een afdeling, aldus de voorzitter.

De tentoonstelling ter gelegenheid van het 40 jarig jubileum in Utrecht was een denderend succes. 2400 Bezoekers werden geteld. De tentoonstellingsruimte was 300 m². Wim Alsemgeest wijst erop dat Succulenta zeker een Floriade aan kan. In het juninummer schetste de voorzitter een chronologisch overzicht van het 70 jarig jubileum.

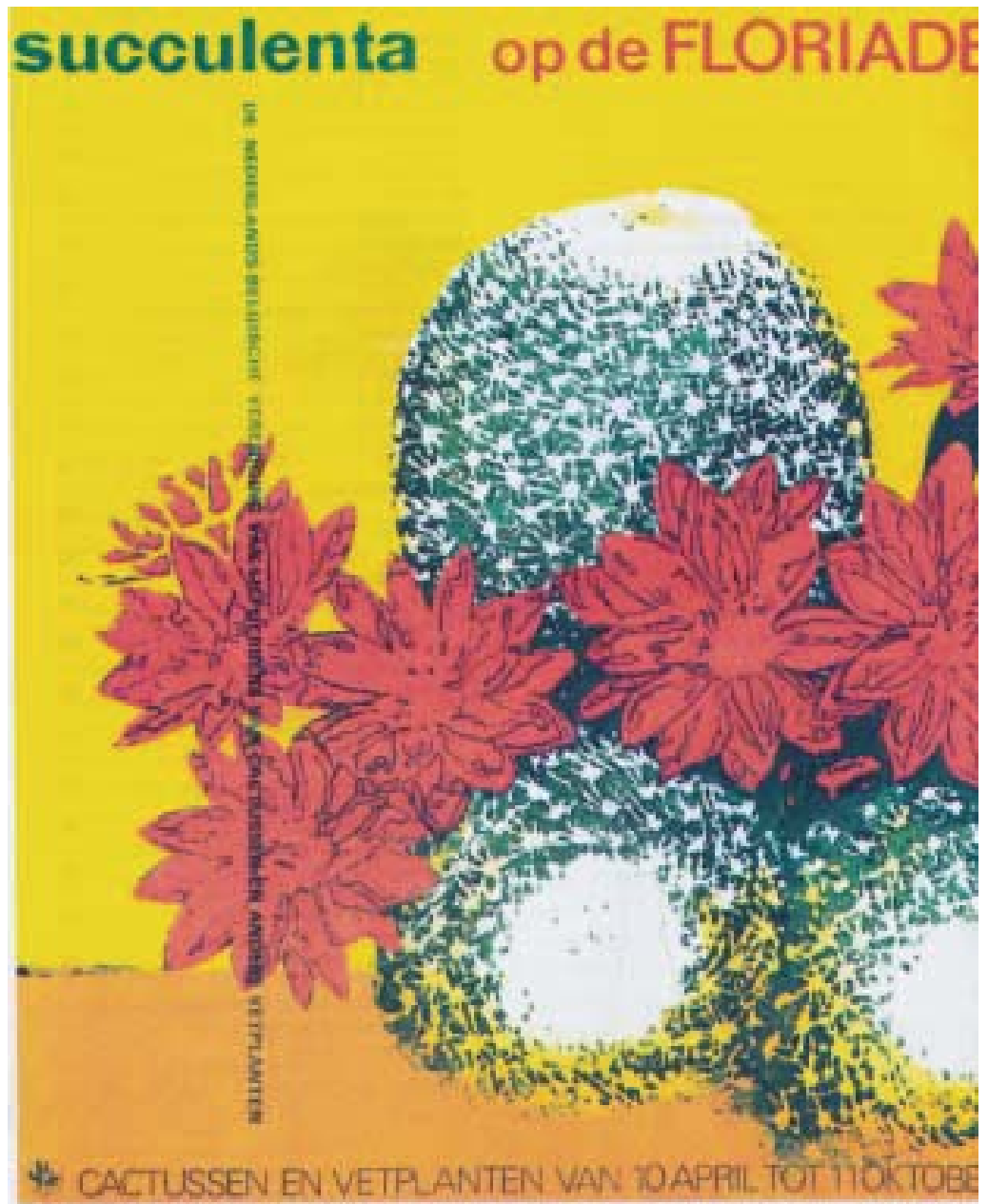
In zijn nieuwjaarswens van 1990 haalde de voorzitter reeds aan dat het voor de afdeling Gouda, 's Gravenhage, Rotterdam en Utrecht druk zou worden in verband met de 10 jaarlijkse Floriade. De heer J. Defesche schetste dat de Floriade voor Succulenta van groot belang is.

3 Leden vierden hun 40 jaar lidmaatschap en een kleine rekensom zegt ons dat deze leden in het jaar 2000 50 jaar lid kunnen zijn. In een overzichtstabel werd aangetoond dat het ledenaantal nog steeds aan het dalen is.

In 1979 waren er 4075 leden, in 1989 nog slechts 2642. Een rekensommetje is dus snel gemaakt.

De heer J. Defesche heeft onverwacht bekend gemaakt de functie van voorzitter neer te leggen. Positiever nieuws komt van de redactieraad, deze is gestart en de voorzitter is de heer A.B. Pullen.

De heer Sterk was gedurende verschillende jaren redacteur maar door gezondheidsredenen gaf hij de fakkel over aan A.F.H. Buining. Nadien richtte de heer Sterk de reizen naar Blanes in voor de leden. Op 26 februari overlijdt de heer W.J.M. Sterk. Tijdens de Algemene Vergadering van 7 april werd de heer W.J.M. Sterk posthuum tot erelid benoemd.

In het aprilnummer lezen we het droevige bericht dat Mej. Mia Karsten overleden was. Zij was secretaresse van Succulenta van 1927 tot 1933. In 1947 emigreerde ze naar Zuid-Afrika. Zij werd benoemd tot erelid. Al die jaren behield ze haar voorliefde voor de succulenten.

Zij stierf op 20 april 1990 op de leeftijd van 88 jaar. Haar as is tussen haar lievelingsplanten in Kirstenbosch, Zuid-Afrika uitgestrooid.

De redactieraad vatte het plan op om jaarlijks een themanummer te maken, waaronder b.v. zaaien, bedreigde succulenten enz. In het juli-augustusnummer

verscheen het artikel '70 jaar Succulenta-Bibliotheek' door J.C.A. Magnin. Dit zeer interessante artikel kan ik helaas niet volledig overnemen. Ik vermeld wel, het naar ik hoop nog steeds aanwezige, oudste boek „Handbuch der Kakteenkunde“.

Uit de ontwerpen van Carla Wolters heeft het bestuur zijn keuze gemaakt voor een nieuwe affiche.

Op 15 augustus 1990 overleed de heer T. van Beuningen, gedurende vele jaren voorzitter van de afdeling Nijmegen.

De heer Han Daamen start een reeks artikels over postzegels met als thema cactussen uiteraard. Het artikel noemt „Cactofiel of cactophilie“.

In het novembernummer kondigt de hoofdredacteur L. Bercht het eerste themanummer aan, nl. zaaien.

Sedert de Algemene Vergadering van 27 oktober 1990 heeft de vereniging weer een voorzitter genaamd F. van Tricht.

Een oproep wordt geplaatst naar onderwerpen voor de nieuwe ansichtkaarten die men wil maken.

Met het afsluiten van het jaar geeft de heer Wim Alsemgeest een overzicht welke afdelingen er een kringpost uitgeven.

Op 26 oktober 1990 verloor Noord- en Midden Limburg één van haar bestuursleden. Mevrouw Netty Velmans was ook afdelingsafgevaardigde in het hoofdbestuur. Op het einde van het jaar kwam het droevige bericht dat de heer Cas Smulders op 24 december te Mierlo overleden was. Hij was oud voorzitter en voorzitter van de afdeling Eindhoven. In 1951 stichtte hij de afdeling en werd benoemd tot lid van verdienste.

1991 Begon met het bedanken van de heer L. Bercht voor zijn jaren inzet als hoofdredacteur van dit tijdschrift. Met een goed gevulde portefeuille artikelen kan de redactieraad verder. De nieuwe hoofdredacteur wordt de heer A. van Uijen. De heer Ben Groen haalde met zijn artikel 'Cactussen en de wet' voor mij een score van 10/10. Helaas zouden zulke artikelen niet nodig moeten zijn voor de echte cactusliefhebber.

De afdelingen Dordrecht en Groningen bestaan 35 jaar. De afdeling Amsterdam viert op 23 april zijn 65 jarig bestaan. Weer zijn er enkele leden 40 jaar lid van de vereniging.

De heer Rob de Groot, secretaris, hoopt dat de afdelingen dit jaar nog actiever aan ledenwerving gaan doen, want de kritische grens van 2500 leden is bereikt. Dat betekent dat er bezuinigingsvoorstellen zullen moeten worden gecreëerd.

Stilaan krijgt de werkgroep Floriade 1992 greep op dit groots evenement. De rubrieken over de Floriade worden alsmaar uitgebreider, een goed teken want het wil zeggen dat er door de werkgroep reeds veel is uitgevoerd. Wist u dat er op de 300 m2 tentoonstellingsruimte 10 ton grote stukken lavasteen komen te liggen?

Na een lange tijd komt het nieuws dat er weer een vice-voorzitter in dienst is, met name de heer J. Jagersky.

Het bestuur wil een nieuw project uitwerken nl. 'De Boekenbeurs'. De bedoeling is tweedehandsboeken opkopen en verkopen ten voordele van de vereniging. Het proefdraaien zal gebeuren op de najaarsvergadering en nadien komt de evaluatie. Als coördinator van dit project werd de heer W. Alsemgeest aangesproken.

De verslaggever van de Floriade de heer H. Busser schrijft dat er reeds vele toezeggingen voor sponsoring zijn binnengekomen. In de rubriek Succulenta op weg naar de Floriade wordt de eerste 'erelijst' gepubliceerd, goed voor een totaalbedrag

Aat van Uyen Foto: Jan Jaap de Morree?

van fl 6.479,60. De sponsoring bracht tot heden 16.000 fl. op.

In het decembernummer geeft het bestuur een uiteenzetting over de grote onkosten en wil men besparen door maar 6 tijdschriften per jaar uit te geven. Wel met hetzelfde aantal bladzijden zoals bij de 12 nummers, zodat het aantal leestekens (?) hetzelfde zal zijn.

Ik herinner mij nog dat dit vroeger ook zo was.

Bij het begin van 1992 maakte men melding dat er 3 afdelingen iets te vieren hadden, nl. de afdeling IJsselstreek 30 jaar, Hoeksche Waard 20 jaar en 's Gravenhage 5 jaar oud. 4 Leden vierden in 1992 hun 40 jaar lidmaatschap en een veertigtal zijn 25 jaar lid.

De secretaris vraagt hulp voor het realiseren van de nieuwe 'Handleiding'. De vorige dateerde nog van het jaar 1981.

In het aprilnummer werden de gelegheidsenveloppen die uitgegeven werden tijdens de Floriade voorgesteld. Het ontwerp van de omslag en het vlagstempel werden getekend door Carla Wolters, de tekst werd vervaardigd door de heren H. Daamen en H. Busser. In zijn laatste verslag aangaande de Floriade voelde Herman zich een gelukkig man, alles liep op wieltjes. Er werd een poging ondernomen de leden van Succulenta een toegangsvermindering te geven.

Floriade 1992 Foto: Nico Uittenbroek

Reeds in het decembernummer werd een terugblik van de Floriade geschetst. 2 Jaar voorbereidingen zijn voorbij, vele duizenden bezoekers en een positief saldo voor de vereniging zijn het gevolg van dit grote evenement. Misschien al een optie nemen voor het jaar 2000?

Voor 1993 pakte men uit met een nieuw initiatief „De Gouden Pen“. De bedoeling was het tekort aan teksten weg te werken en de leden die veel schreven in de bloemetjes te zetten. Jaarlijks zouden minimaal 6 artikelen genomineerd worden door een jury van 3 leden. De eerste krijgt een gouden pen en f 100,-. De tweede een prijs en f 60,-, de derde f 40,- en ook een prijs.

Vorbereidingen werden reeds getroffen voor het jaar 1994. Succulenta zou dan 75 jaar bestaan. Men wil dan een diawedstrijd, plantenkeuring en een boeken-plantenveiling houden. De plaats van het gebeuren was reeds bekend. De Hortus Botanicus te

Leiden werd daarvoor aangesproken.

In het oktobernummer verschenen de reglementen voor de diawedstrijd en de plantenkeuring. Uiteraard werden importplanten op de plantenkeuring niet geaccepteerd.

Indien er dit jaar een „Gouden Pen“ zou verkozen worden is het voor mij duidelijk dat het artikel ‘De bestuivers van succulenten’ op nummer 1 komt te staan. Maar wie ben ik?

Op 26 oktober 1993 kwam de heer De Becker te overlijden. Hij was van 1986 tot oktober 1990 vice-voorzitter. Hij beheerde tevens de advertenties en de rubriek Vraag en Aanbod in Succulenta.

Het is zover. Succulenta is geen 75 jaar oud, maar 75 jaar jong, dit volgens de voorzitter van de jubileumcommissie de heer F. Noltee. De volgende bladzijde was gewijd aan het zo begeerde eerste nummer van 16 juni 1919. Minder goed nieuws was dat we opnieuw zonder voorzitter zaten. Kandidaturen konden binnen gebracht worden tot eind februari.

Een reeks artikels „Een terugblik van een oud voorzitter“ was een leuke aanvulling voor het tijdschrift. (Bravenboer, red.)

Naast het 75-jarig bestaan van de vereniging vierden we dit jaar het 25-jarig bestaan van de afdelingen Drenthe en Flevozoom. 5 leden zijn dit jaar toe aan hun 40 jaar lidmaatschap. Voor de Gouden Pen 1993 zijn 9 auteurs genomineerd.

10 Interessante boeken en 8 tijdschriften werden afgegeven voor de veiling, vrij toegankelijk voor de bezoekers.

Voor hun inzet vóór en tijdens de Floriade werden de heren Busser en Van Tilborg tot lid van verdienste benoemd. Deze eer viel ook de heer Dekker ten deel; de heer Dekker is van de afdeling Zeeland

Boekenmarkt tijdens de viering van het 75 jarig jubileum

Foto: Peter Knippels

en was vele jaren ledenadministrateur van Succulenta.

Tweedehands boeken zijn nog steeds welkom bij de heer Wim Alsemgeest. De bedoeling was deze te verkopen tijdens de najaarsvergadering, dit om een extraatje in de lade te brengen.

Er werd gemeld, dat het boekje „Handleiding“ vertraging opliep. De heer Pullen zal trachten dit werk in het najaar af te maken.

Op de algemene vergadering van 1994 werd de heer J. Antheunisse van de afdeling Zeeland benoemd tot lid van verdienste.

Op 16 mei 1994 overleed in zijn woning de heer Freek Van der Linde. Hij was mede-oprichter van de afdeling Drenthe. Jarenlang was hij voorzitter van de afdeling, de laatste jaren actief lid.

Een aangename verrassing bij het juni-nummer, op de kaft staat een plezant ontwerp dat betrekking heeft op de viering van het 75 jarig bestaan van de vereniging.

Als aanvulling op de jubileumviering werd de heer John Lavranos uitgenodigd als gastspreker. Wie den John kende wist dat het een voordracht zou worden van hoog niveau en dat het de plezierige toer

opging. Ook Frank Vandenbroeck hield toen een voordracht.

De Gouden Pen van 1993 werd gewonnen door de heer Bert Jonkers. Een gezamenlijke tweede plaats was voor de heren H. Busser en Fr. Vandenbroeck.

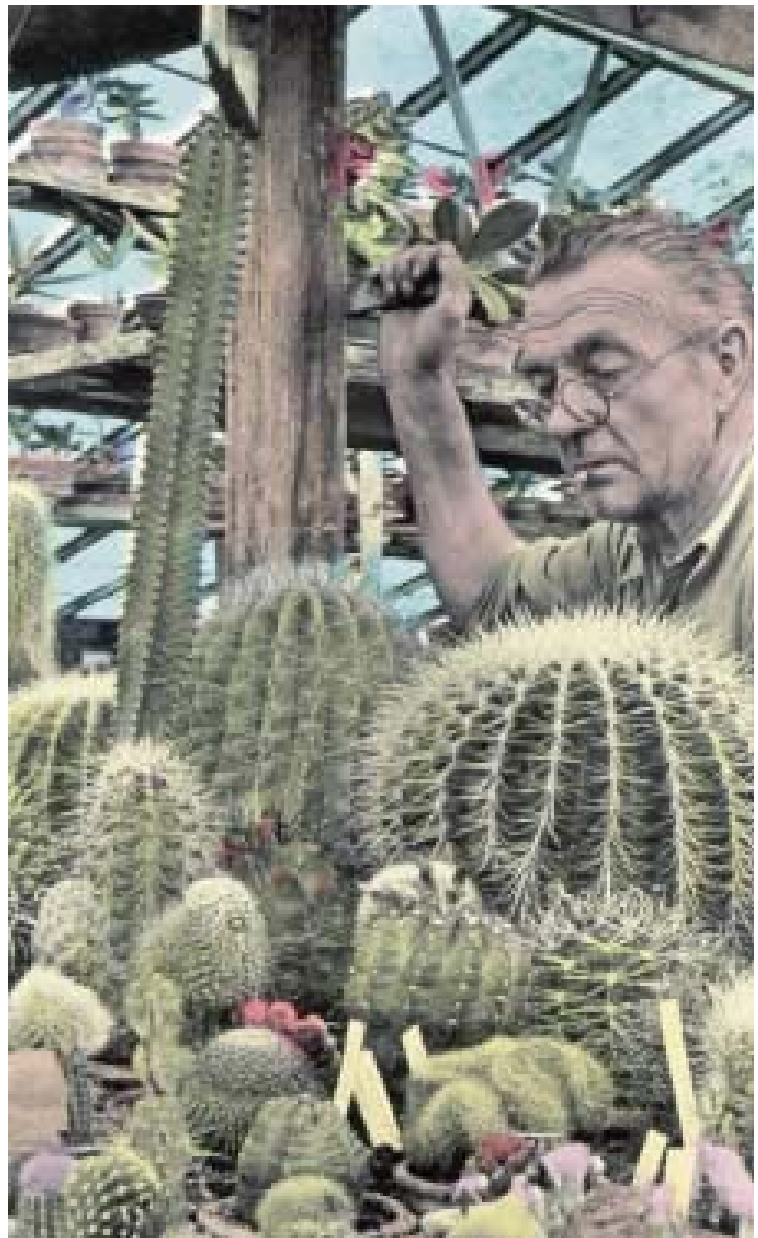
Literatuur

Delabarre, F. (1989). Succulenta, hoe speelde je 't klaar? Succulenta 69: 126, 157, 190, 222, 232.

Delabarre, F. (1990). Succulenta, hoe speelde je 't klaar? Succulenta 70: 19, 31, 78, 130

Onderstaand een oude Ansichtkaart van de schrijver met de titel: 'een oude Aalsmeerse cactuskweker'. De vraag van de schrijver is: wie kent deze man?

Wordt vervolgd

**Damaststraat 43, 9030 Mariakerke,
Gent België**

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

In **Aloe** [36 - 4, 1999] brengt Williamson de nieuwbeschrijving van *Oxalis psammophila*, afkomstig uit het Zuid-Afrikaanse Richtersveld. Van Jaarsveld en van Wyk publiceren maar liefst 5 nieuwe soorten: *Crassula cremnophila*, *Albuca cremnophila*, *Bulbine cremnophila*, *Delosperma dolomitica* en *Gasteria batesiana* var. *dolomitica*. Klak bespreekt het genus *Psilocaulon* en brengt een determinatiesleutel voor dit geslacht.

Het **British Cactus & Succulent Journal** [18 - 2, 2000] bevat onder meer een bespreking van het genus *Oroya* door Charles. Walker behandelt *Agave attenuata* en brengt enkele nieuwe cultivarnamen onder onze aandacht.

Smale houdt zich onledig met de sectie *Cylindrata* van het geslacht *Conophytum*.

Hij brengt een sleutel op de soorten en ondersoorten van deze sectie. Kortere artikelen over *Gasteria croucheri* (Crouch et al.), *Echinocereus pensilis* (Berresford), *Echinocereus triglochidiatus* ssp. *mojavensis* (Arnold) en *Saphesia flaccida* (van Jaarsveld).

Lavranos publiceert *Othonna wrinkleana*, een nieuwe soort uit Namaqualand in het Italiaanse tijdschrift **Piante Grasse** [20 - 1, 2000]. In hetzelfde nummer brengt Hochstaetter een nieuwe yucca: *Y. glauca* ssp. *albertana*.

Het **Duitstalige Kakteen und andere Sukkulenten** [51 - 6, juni 2000] bevat de nieuwbeschrijving van *Coryphantha ramillosa* ssp. *santarosa*, beschreven door Dicht & Luethy.

Enders houdt zich bezig met het vegetatief vermeerderen van *pachypodiums*.

Alweer een nieuwe aloë van Madagaskar: *Aloe prostrata* ssp. *pallida* Rauh & Mangelsdorff. Strigl bezocht de groeiplaatsen van *Trichocereus candicans* in Argentinië en laat de kleurvariatie in de bloemen zien. Niestradt bespreekt *Sarco-caulon peniculinum*.

In de volgende aflevering [KuaS 51 - 7, juli 2000] stelt Luethy een nieuwe naamscombinatie voor: *Mammillaria tepexicensis* wordt *M. longiflora* ssp. *tepexicensis*. Wittau vond de groeiplaatsen van *Lobivia winteriana* terug en bericht daarover. Van Heek & Strecker stellen *Micranthocereus violaciflorus* in woord en beeld voor. Over de taxonomie van *Stapelia miscella* schrijft Meve.

SUMMARY

Sorry folks, no summary this time, due to technical problems.
The editor

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers; adreswijzigingen aan:

Inquiries about membership and receipt of issues; address changes to:

D.H.Roozegaaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270
e-mail: roozegaa@tref.nl

COLOFON

Http://www.succulenta.nl

e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:

gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:

Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom
e-mail: smitnre@worldonline.nl

Redactie:

J. van Alten (hoofdredacteur)
e-mail: vanalten@xs4all.nl
C.A.L. Bercht
e-mail: bercht@nzo.nl
R. Bregman
e-mail: bregman@bio.uva.nl
J.J. de Morree
e-mail: morree@casema.net
A.B. Pullen
e-mail: tonp@acmeander.nl
B.J.M. Zonneveld; e-mail:
Zonneveld@rulbim.leidenuniv.nl

Vormgeving: J. van Alten en
Henk Viscaal

Druk: PlantijnCasparie, Almere

De voorplaat is gebaseerd op een raster - electro-microscopische opname van het oppervlakedetail van zaad van Turbinicarpus lophophoroides.

Foto: Rob Bregman

INHOUD

Joop van Alten	Seizoenarbeid.....	194
Mevr. Joop Smit-Reesink	Jong Geleerd	
Reesink	Testudinaria elephantipes.....	195
Henk Krijnen	Aanbevolen succulenten 6.....	196
Albert Pilot	Van knop tot kelk	
	Nopalxochia ackermannii.....	198
Rob Bregman	Canarische Eilanden	
	1. Lanzarote.....	205
J.Lambert ir. A.I.Gx.	De kleurenpracht van	
	Trichocereus pseudocandicans.....	211
Redactioneel	Errata.....	215
Lubomir Berka	Paraguyaanse dwergen in de 20e eeuw.....	216
Ben J.M. Zonneveld	Is Nopalxochia "Deutsche Kaiserin"	
	een hybride of een species?.....	222
Jan Jaap de Morree	Mammillaria brachytrichion.....	224
Casper Mazurel	Cactussen kweken zonder verwarming.....	226
Joop van Alten	Zomaar langs de weg	
	4. Tussen twee woestijnen.....	228
Freddy Delabarre	Succulenta, hoe speelde je 't klaar?	
	10. De negentiger jaren.....	232
Ton Pullen	Succulentennieuwtjes.....	239

VERENIGINGSNIEUWS

IN DIT NUMMER :

Belangrijke adressen	82
Afdelingsactiviteiten	83
Vraag en aanbod	85
Evenementenkalender	86
Nieuws Belgische verenigingen	87
Agenda Algemene Ledenvergadering	88
Nationale plantenkeuring	89
Mededeling Clichefonds	90
In memoriam Gerard van Santbrink	92
Verenigingsartikelen	93
Begroting	94
Nieuwe leden	95
Advertenties	96

OKTOBER 2000

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

SUCCULENTA

BESTUUR

Voorzitter: B.G. van der Elst
Bondefanten 13, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
Tel. 010 - 4513176
Secretaris: J.H. Bruseker,
Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen
Tel. 0575 - 518406
Penningmeester: J.A.M. Schellart,
Clarionlaan 12, 2082 HJ Santpoort - Zuid,
2e secretaris:

2e penningmeester: J.E.F. Dekeling
Fazantenveld 140, 5431 JG Cuyck
PR & Promotie: C.B. Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel. 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl
Bestuurslid: E.J.W. Smienk
P.Kooimanstraat 57, 4822 WC Breda
Tel: 076 - 5419124.

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en
verhuizing en opzeggingen (vóór 1 december)
schriftelijk bij de ledenadministrateur:
D.H. Roozegarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo. Tel: 0575-465270
E-mail: roozegaa@tref.nl

Lidmaatschap:
Leden Benelux f 40,- (Bfr 750),
Hier wonende jeugdleden f 20,-;
Duitsland DM 50,-
Leden elders in Europa f 55,-
Buiten Europa f 65,- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van
SUCCULENTA SANTPOORT:
In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de
ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de
Postbank.
In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de
Belgische postgiro.
In Duitsland: Bitte DM 50,- überschreiben nach
Rechnungnr. 15.65.907/019, ABN/AMRO,
Aachen, BLZ 390.10200.

INFOMAP SUCCULENTA

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties voor de
infomap zenden naar:
J.H. Bruseker, Wilhelminalaan 15, 7204 AB
Zutphen. Tel. 0575 - 518406

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

REDACTIE
Hoofdredacteur: J. van Alten.
Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
Tel: 036-5376970.
E-mail: vanalten@xs4all.nl
Redactiesecretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE
Bennekom. Tel:0318-430099. Fax:0318-430102
E-mail: smitnre@worldonline.nl
Kopij voor het tijdschrift zenden aan het
redactiesecretariaat.
Verschijnt 6 maal per jaar in de even maanden.

VERENIGINGSNIEUWS

Kopij voor het Verenigingsnieuw, advertentie-
tekst en opgave 'Vraag en aanbod voor de 15e
van de even maanden zenden naar:

A.C.M. van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
E-mail : a.zuijlen@tref.nl

Advertentietarieven:	1/16	pag.	f	35,=
	1/8	pag.	f	65,=
	1/4	pag.	f	100,=
	1/2	pag.	f	160,=
	1/1	pag.	f	275,=

OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK
W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,
7391 XM Twello. Tel 0571-272841.

CLICHÉFONDS
J. Schraets, Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen. Tel. 077-4732913

DIATHEEK
J. Deckers, Dorpsstraat 99,
6441 CC Brunssum. Tel. 045-5272461

PLANTENCENTRALE
G.Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem
Postbankrekening 8440933
E-mail: g.koerhuis@planet.nl

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN,
BOEKEN EN GEBRUIKTE BOEKENBEURS
W. Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.
Tel. 0348-471083. Gironummer 199176
E-mail: alsemgst@knoware.nl

SUCCULENTA'S HOMEPAGE
P. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@cs.com

AFDELINGSACTIVITEITEN

ACHTERHOEK

- okt. Ton Pullen : Flora van Kreta
nov. De heer Terbrugge vertelt over Afrika
dec. Spel-/dia-avond

De bijeenkomsten worden gehouden elke 2^e donderdag van de maand om 20.00 u in het E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo.

ARNHEM

- 12 okt. Najaarsverloting
9 nov. Lezing door Wim Alsemgeest over
Thelocactussen

**Zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp,
achter het pand Floralaan 18 te Wageningen.
Aanvang 20.00 uur, tel. 0317-411801**

BRABANT-BELGIE

- 27 okt. Domine Jacobs : Baja California, reis
november 1999
24 nov. Jan Wouters : Gevarieerde voorstelling
door de voorzitter
22 dec. Kerstvergadering (praatcafé) met
dia's, uitslagen, koffie, taart, etc.

DORDRECHT

- 13 okt. Lezing door externe spreker
9 nov. Boekbespreking en lezing door eigen
leden

**De kas van F.Noltee, Burgemeester de
Bruinelaan tussen 1D en 1E te Zwijndrecht,
19.30 uur**

DRENTHE

- 4 okt. Gezamenlijke vergadering in Beilen.
Spreker F.J. Warmenhoven met:
Natuurreis door California
8 nov. (2e woensdag): Wolter ten Hoeve met:
Parken in het westen van USA
6 dec. Jaarvergadering. Uitslag zaaiwedstrijd

EINDHOVEN

- 9 okt. Deze avond wordt verzorgd door eigen
leden, waaronder Marty de Roos
13 nov. Lezing door C.Jamin: Tenerife, zijn
flora en kwekerijen
11 dec. Gezellige clubavond (Kerst).
Nadere invulling volgt

**Plaats: Wijkgebouw 't Slot, Kastelenplein
167 te Eindhoven. Tel. 040 - 2519768
De zaal is open vanaf 19.30 uur**

FRYSLAN

- 10 okt. Lezing door de heer en mevrouw
Daemen-de Backer en het benoemen
van planten van de leden
14 nov. Lezing door Uwe Beyer van Cono's
Paradise
12 dec. Dia's met een praatje door Hendrik
Buren en Eddie Schaaf
9-01-01 Jaarvergadering aangevuld met dia's en
een praatje

GOOI- EN EEMLAND

- okt. Henk Krijnen: Mammillaria's
nov. De heren Warmerhoven en Wonnink:
Natuurreis door Baja California
dec. Paul Monsees: Nieuw Zeeland

**Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85,
Hilversum, aanvang 20.00 uur**

GORINCHEM-'s-HERTOGENBOSCH

- 9 okt. Viering 40-jarig jubileum met de eigen
leden. Het feestprogramma is:
- Plantenkeuring (3 planten p.p.)
- Dia's van afdelingsactiviteiten
- Jubilarissen
- Hapjes en drankjes
- Jubileumverloting (grote planten)
- Presentje van de afdeling
13 nov. Lezing door Frans Noltee over
Namaqualand

11 dec. Lezing door Andre van Zuijlen over Texas en de Big Bend

Herberg De Prins, Hoogstraat 50, 5258 BE Berlicum. Aanvang 20.00 uur.

GOUDA

19 okt. Luc Vermeer. De rotstuin, opbouw, beplanting en onderhoud

16 nov. Ludwig Bercht. Onderwerp moet nog worden vastgesteld.

14 dec. Bingo-avond, jaarafsluiting

Zalencentrum 't Brandpunt, Turfmarkt 58 te Gouda. Aanvang 20.00 uur

GRONINGEN en OMMELANDEN

4 okt. Gezamenlijke lezing met de afdeling Drenthe in Beilen: Dhr. Warmenhoven over Baja California

19 okt. Lezing door Anjo en Coby Keizer over kassen in de USA.

16 nov. Plantenkeuring en evaluatie afgelopen seizoen

21 dec. Jaarvergadering

HOEKSCHE WAARD

12 okt. Lezing door C.Jamin met als onderwerp "Via Tequilla, door de Sierra Madre naar Baja California"

9 nov. Dia's van verschillende leden, in ieder geval van Nico Engels en Jan Magnin

14 dec. Traditioneel een ander onderwerp dan cactussen en/of vetplanten. Waaroverdan wel is nog even geheim. Er zal geen cactus te zien zijn. Jan Magnin zal deze avond verzorgen

11-1-01 Voor de pauze jaarvergadering:
- jaaroverzichten secretaris en penningmeester
- contributie en kascontrole
- bestuursverkiezing: aftredend zijn Corry Heesakkers en Nico Engels. Beiden zijn herkiesbaar

- Bespreking programma en de extra activiteiten

Na de pauze zal Nico Engels vertellen over andere succulenten aan de hand van dia's uit de diatheek

Natuurbezoekers Centrum te Numansdorp bij de Rijkshaven. Aanvangstijd is 20.00 uur precies. Tijdens de pauze koffie en verloting.

NIJMEGEN

3 okt. Bezichtiging kassen school; zaaiwedstrijd

7 nov. Dialezing Theo Heijnsdijk

12 dec. Dialezing Ludwig Bercht

Helicon-opleidingen, MBO Nijmegen, Energieweg 19, Nijmegen. Aanvang 19.30 uur

TILBURG

9 okt. Spreker F.J.Warmenhoven: "Natuurreis door Baja California, deel 1"

13 nov. Walter Dams: "Enten en zaaien"

11 dec. Algemene jaarvergadering

Kasteelhoeve, Hasseltstraat 256, Tilburg 2e Maandag van de maand, aanvang 20.00u.

VOORNE-PUTTEN EN ROZENBURG

12 okt. Dia-avond door de heer Paul Shirley over Sulawesi

9 nov. Dia-avond verzorgd door de heer Leen Stolk over het geslacht *Astrophytum*

14 dec. Johan de Vries legt ons m.b.v.dia's uit wat een soort is

Snackbar Petit Restaurant "t CENTRUM", Stationsweg 14, 3233 CT Oostvoorne. Aanvang 20.00 uur

WEST-BRABANT

- 14 okt. "Mesemdroom, Zuid-Afrika" door
Leo van de Wyngaert
11 nov. Jaarvergadering
9 dec. Cactusreizen door Mexico door
Dominicus Jacobs

**Café "Marktzicht", Markt 50 in Etten-Leur.
Vergaderingen beginnen om 14.00 uur.**

IJSSELSTREEK - TWENTE

- 2 okt. Lezing over reizen, vetplanten,
rotstuinen door G.Borgonje.
6 nov. Uitslag zaaiwedstrijd, aspecten van
het opzetten en beheren van een
succulentenverzameling, bijv.
kaartsystemen, zaaregistraties,
gebruik computer en internet.
4 dec. Jaarvergadering

**Wijkgebouw 't Hovenhuus, Leliestraat 27,
7419 CT Deventer. Tel. 0570 - 615010**

ZAA NSTREEK WATERLAND

- 6 okt. Voorbereiding op het winterseizoen,
o.a. planten ruilen, verpotten en ..?
3 nov. Lezing door de heer Vrenken: De
echinocerei en ik
1 dec. Lezing door de heer Shirley over
knolsucculenten
5-1-01 Nieuwjaarsreceptie
2-2-01 Jaarvergadering

**Clubgebouw "De Springplank",
Saerendamstraat 34 te Assendelft.
Tel. 075-6400465**

ZEELAND

- 27 okt. onderlinge plantenbeurs. Als plant van
de maand wordt het geslacht Astro-
phytum besproken door de secretaris.
Verder dia's van eigen leden
24 nov. Een (dia)voordracht door Joop
Minnaar. Verder keuring van
de zaailingen van de zaaiwedstrijd.

ZUID-LIMBURG

- 3 okt. Frank Hoste: Richtersveld
7 nov. Nog nader in te vullen

**Gemeenschapshuis te Schimmert, Hoofd-
straat 12. Aanvang 19.30u. Tel.: 045 -
4042504**

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het juni-nummer moeten vóór 15
november in het bezit zijn van A.van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.

Alleen advertenties de hobby betreffend worden
opgenomen.

Te koop:

Baco aluminium kas van 1,90 x 2,54 m,
nokhoogte 1,90 m, incl. fundering en
kweektafel. Tevens gemengde verzameling
cactussen en vetplanten, ca. 100 stuks.
P. van den Berg, Rigelhof 28, 3318 CZ
Dordrecht. Tel. 078 - 6170210

PLANTENCENTRALE

Het doel van deze instelling is het helpen van de
beginnende cactus- en vetplantenliefhebber met
een beginnerspakketje. Deze leden kunnen een
pakketje toegezonden krijgen met ca. 12
soorten plantjes (1 pakje per jaar, max. 3 jaar).

Gevraagd:

Aan liefhebbers die veel zaaien en zodoende veel
planten over hebben, wordt gevraagd hier wat
van ter beschikking te stellen voor de
beginnerspakketjes. Plantjes graag (zonder pot
of aarde) opsturen aan onderstaand adres.

Portokosten worden vergoed.

U wordt vriendelijk verzocht te vermelden of u
inderdaad de portokosten vergoed wilt hebben.
Zo ja, dan s.v.p. aangeven hoeveel en uw
gironummer opgeven.

Deze beginnerspakketjes zijn aan te vragen door
overmaking van f.10,- op Postbankrekening
8440933 t.n.v. G. KOERHUIS, HAARLEM

**G. Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem.
Postbankrekening 8440933**

VERZAMELAARS OPGELET!

Ons tijdschrift wil in verband met een voorgenomen themanummer 'VERZAMELEN' graag in contact komen met liefhebbers, die naast hun interesse voor succulente planten ook nog andere zaken verzamelen, die op een of andere wijze met succulente planten verband houden.

Wij denken hierbij aan: postzegels, boeken, zaad- en/of plantencatalogi, kwekers-etiketten, speldjes, stickers, affiches, dia's en/of foto's en alle andere zaken, waar we nog geen weet van hebben.

Meldt U telefonisch of per e-mail bij het redactiesecretariaat en we nemen contact met U op. Het is onze bedoeling een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het verzamelen binnen het thema succulente planten.

Tel.: 00 31 (0)318-430099 of
"smitnre@worldonline.nl"
Tot horens!

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl

Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten. De leden en de afdelingen kunnen copy voor de home page aanleveren aan:

Paul C. Laney,
Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen
E-mail: pclaney@cs.com

DRINGENDE MEDEDELING

Wegens het aftreden van een bestuurslid is het Bestuur op zoek naar een opvolger. Goede beheersing van het schriftelijk Nederlands is een vereiste.

Het Bestuur is ook op zoek naar een tweede penningmeester. Boekhoudkundige kennis wordt verondersteld.

De eerste secretaris, de heer J.H.Bruseker, wacht op uw telefoontje! Tel.: 0575-518406.

EVENEMENTENKALENDER

14 oktober

Najaarsvergadering in Werkendam.
Zie aankondiging op pagina 88

10 juni 2001

De cactusmarkt van de afdeling Nijmegen in het Kolpinghuis te Nijmegen. De markt duurt de gehele dag tot ongeveer 16.00 uur.

PR-COMMISSIE

PROMOTIEMATERIAAL

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten:

- Tasjes met het verenigingslogo: F 5,- (korting voor afdelingen)
- Stickers met het verenigingslogo: F 1,- (korting voor afdelingen)
- Pakketjes met "oude" Succulenta's en aanmeldingsfolders
- Een promotiestand (alleen te gebruiken in samenwerking met het promotieteam)

Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie naar:

Kees Grimmelikhuisen

Stationsstraat 90

1541 LJ Koog a/d Zaan

Tel.: 075 - 6227813

E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl

TE KOOP GEVRAAGD

Bent u genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk

Tel: 0346-213366

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTERVERENIGINGEN

CACTUSSEN EN VETPLANTEN V.Z.W.

- 14 okt. Beginnelingenvergadering 5:
winterberging + vragen
- 21 okt. "Brazilië 1997 - Bahia en Minas
Ferais" door Domien Jacobs
- 18 nov. "Insecten en stapelia's" door Louis
van de Meuter
- 9 dec. "De evolutie van mijn hobby" door
Eduard van Hoofstadt

**Lokaal Zevenbunder, Kasteellei te Wijne-
gem (Antwerpen), aanvang om 14.00 uur.**

CACTUSVRIENDEN MOL V.Z.W.

- 3 okt. Bloemenschikken voor onze dames.
Thema Allerheiligen. Aanvang
19.30u.
- 7 nov. Dia's van J.Smeyers en R.Driesen
Aanvang 19.30 u.
- 9 dec. Gezellig samenzijn. Aanvang 19.00 u.

"CACTUSWEELEDE" AFD. TURNHOUT

De maandelijkse vergaderingen hebben telkens
plaats op de eerste donderdag van de maand,
behalve in januari (vrijdag) en in augustus (geen
vergadering). Aanvang 20.00 uur

- 5 okt. Voordracht: "Baja California" door
Domien Jacobs
- 2 nov. Voordracht "Big Bend en omgeving"
door Frans Cuypers
- 7 dec. Wedstrijduitslagen: zaaien, dia's en
"Plant van de maand"

**Vergaderlokaal: Café "De Koekoek",
Steenweg op Merksplas 48, 2300 Turnhout**

CACTUS FLORA LEUVEN

**Vergadering elke 4e dinsdag van de maand
om 19.30 uur. Plaats: Provinciaal onderwijs
"De Wijnpers", Mechelsevest 84, 3000
Leuven.**

GRUSONIA

- 13 okt. Om 19.30 uur in zaal Don Bosco te
Torhout : Najaarsruilbeurs +aanvullend
programma
- 10 nov. Om 20.00 uur in zaal Vijverhof te
Tielt : Buitenlandse cactus-
verzamelingen door Kamiel Neirinck
- 18 nov. Familiedag
- 8 dec. Om 20.00 uur in zaal Don Bosco te
Torhout : Richtersveld door Frank
Hoste

MEDEDELING VOOR ABONNÉES OP DUITSE TIJDSCHRIFTEN

Ook dit jaar kunt U weer aanzienlijk besparen op
de kosten van Uw Duitse contributies, indien U
gebruik wenst te maken van de mogelijkheid om
gezamenlijk te betalen via een Nederlandse
rekening. U bespaart dan op de provisiekosten,
die zowel giro als bank U in rekening brengt.

De contributie van de DKG voor het jaar 2001 is
voor buitenlandse leden vastgesteld op 37 Euro,
indien U vóór 15 november betaald hebt. Wacht
U langer, dan krijgt U een rekening toegestuurd,
hetgeen 5 Euro extra kost. In beide gevallen
moet U bovendien nog bankkosten betalen.

Vrijwel alle extra kosten kunt U vermijden,
indien U 37,50 Euro (of / 82,50) vóór 15
november overmaakt op giro 1401427 t.n.v. J.
Theunissen te Oud Gastel. (Om de kosten te
verdelen betaalt iedereen 0,5 Euro extra.) Wilt
U s.v.p. zo vriendelijk zijn om Uw lidnummer (te
vinden op de adressering) bij betaling te
vermelden? Indien U later wenst te betalen,
dient U vóór 31 december 2000 / 93,50 op
genoemde rekening over te maken. Ná 31
december kunt U alleen nog rechtstreeks in
Duitsland betalen.

ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 14 OKTOBER 2000

Conceptagenda van de Algemene Ledenvergadering op 14 oktober a.s. te Werkendam.

- 1 Opening
- 2 Agenda
- 3 Mededelingen
- 4 Ingekomen en uitgegane stukken
- 5 Begroting 2001
- 6 Evaluatie Engelandreis
- 7 Bestuurssamenstelling
- 8 Lid/leden van verdienste
- 9 Convenant Succulenta - Arboretum
- 10 Rondvraag
- 11 Sluiting

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de afdeling Gorinchem-'s-Hertogenbosch staat er het volgende op het programma:

09.00 tot 10.00 uur	Bezoek kwekerij van Donkelaar
Gelegenheid om de verzameling van Huib van Donkelaar te bezoeken.
Hier zal koffie aanwezig zijn.
09.00 tot 10.00 uur	Inbreng planten voor de beurs in zaal De Kwinter
9.30 uur	Ontvangst in de zaal de Kwinter in Werkendam
(zie plattegrond op pagina 90)
tot 10.00 uur	Inbreng van planten voor de plantenkeuring (zie aankondiging op volgende pagina)
10 tot 15.00 uur	Beurs voor cactussen en vetplanten
Naar we aannemen zullen ook weer tweedehands boeken worden aangeboden
12.30 uur tot 13.30	Brabantse koffietafel. Kosten fl 20,-
Aanmelding voor de koffietafel s.v.p. voor 10 oktober bij de penningmeester van de afdeling Gorinchem - 's-Hertogenbosch, de heer P.Broeren, tel. 073 - 5942598.
Betalen voor de koffietafel dient ter plaatse in Werkendam te gebeuren bij de jaarvergadering.
13.45 tot 17.00 uur	De algemene ledenvergadering

NATIONALE PLANTENKEURING (SHOW) 2000

Op 14 oktober a.s. tijdens de najaarsvergadering te Werkendam is er weer de gelegenheid om uw planten te laten zien en te laten mee dingen naar een prijs bij de Nationale Plantenshow.

Iets afwijkend van de voor aankondiging zijn dit de groepen waarvoor u planten kan laten mee doen.

- Groep A Eén Mammillaria potmaat tot 20 cm.
- Groep B Eén Mexicaanse cactus potmaat tot 15 cm.
- Groep C Drie cactussen van 1 geslacht potmaat tot 11 cm.
- Groep D Eén Euphorbia potmaat tot 20 cm.
- Groep E Eén succulent potmaat tot 25 cm. (geen cactus)
- Groep F Drie succulenten van 1 geslacht potmaat tot 11 cm.
(geen cactus)

Inbrengen van planten voor de show van 9.00 tot 10.00 uur in de grote zaal bij de showcommissie. De planten kunnen weer worden opgehaald na de jaarvergadering om +/- 16.30

Ook zal er weer een prijs zijn voor de door het publiek gekozen mooiste plant van de show.

Vragen betreffende de show bij:

K.Grimmelikhuisen.

PLANTENBEURS

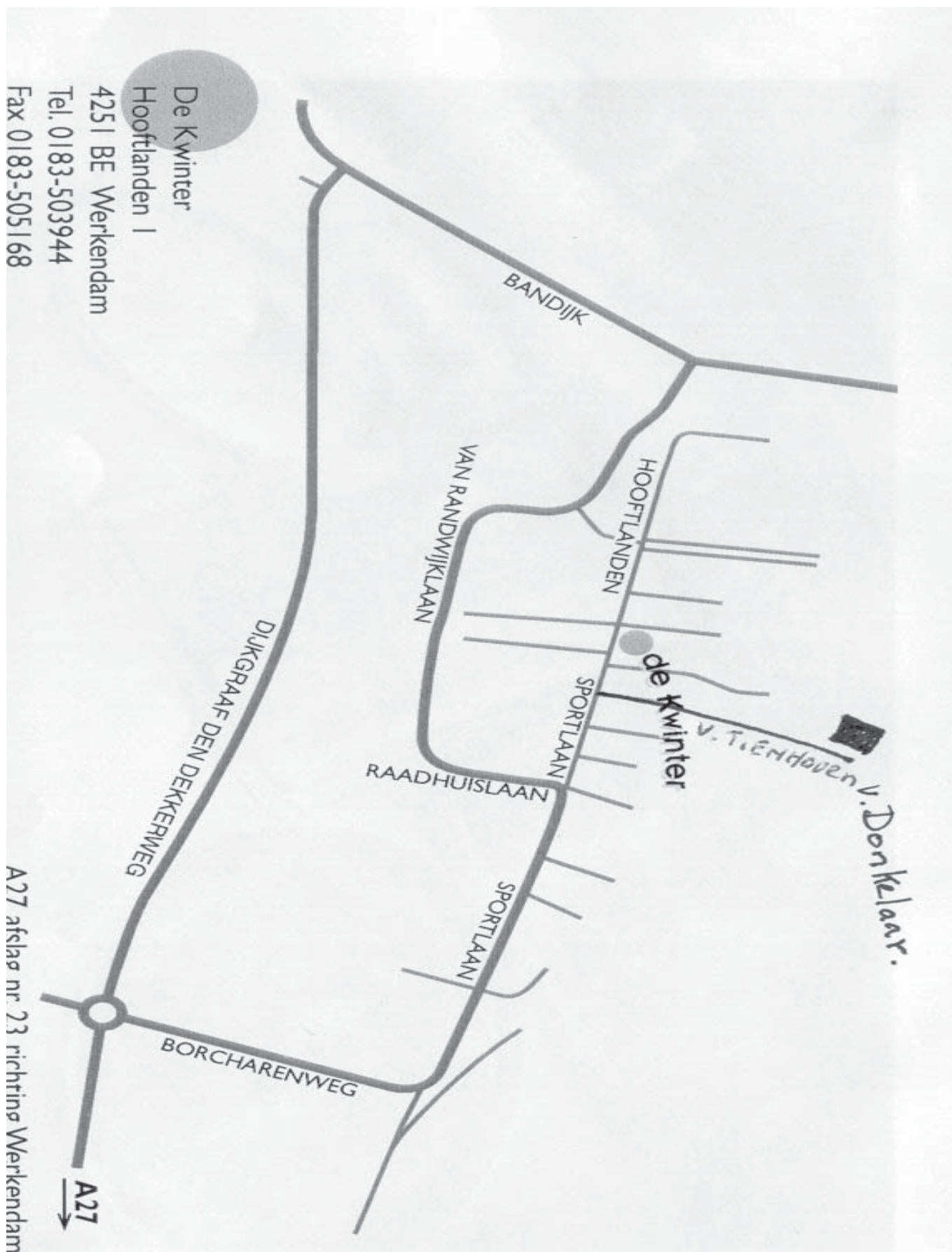
Op 14 oktober a.s. tijdens de najaarsvergadering is er ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de afdeling Gorinchem-'s-Hertogenbosch op zaterdag 14 oktober een plantenbeurs in zaal De Kwinter te Werkendam.

De tafelhuur voor ca. 1,5 m2 bedraagt fl 10,- per tafel.

Reserveren kan tot 12 oktober bij Chel Jamin, Jan Oomstraat 6, 5324 BB te Ammerzoden.
Telefoon 073 - 5993856.

De beurs is open van 10.00 tot 15.00 uur.

PLATTEGROND WERKENDAM, ZAAL DE KWINTER

IN MEMORIAM GERARD VAN SANTBRINK

ZADEN CLICHÉFONDS

In het verleden heeft het Clichéfonds steeds zaden aangeboden die waren ingezonden door liefhebbers. In feite vormen deze zaden de basis van het Clichéfonds.

In de voorbije jaren ontving het Clichéfonds steeds zaden van liefhebbers die dit veelal vele jaren deden. Ons lijkt het nu een geschikt moment om ook de jongere liefhebbers te wijzen op de mogelijkheid om zaden naar het Clichéfonds te zenden.

Het Clichéfonds brengt de zaden in de volgende zaadlijst, indien ze naar de mening van de medewerkers daarvoor geschikt zijn (d.w.z. de zaden zien er hetzelfde uit en 'passen' bij de opgegeven soort) en indien de hoeveelheid voldoende is. Die hoeveelheid hangt af van de soort maar schommelt vaak rond de 500 zaden per soort.

Indien U in staat bent om uit Uw verzameling zaden van succulenten te oogsten houden wij ons ten zeerste hiervoor aanbevolen. In verband met de beschikbare arbeidskracht zouden we het wel erg fijn vinden als U de zaden schoongemaakt inzendt. Ook zouden we de zaden graag zo vroeg mogelijk ontvangen en in ieder geval voor 15 oktober. **Dus graag zo snel mogelijk!!! ***

In het algemeen kunnen we U geen stoffelijke vergoeding voor de zaden bieden. Alleen als U uitzonderlijk veel soorten aanbiedt kan er eventueel sprake zijn van een tegemoetkoming. Neem in dat geval a.u.b. contact op met ondergetekende.

Tenslotte: Door het inzenden steunt U het Clichéfonds en daarmee feitelijk de vereniging en U helpt Uw medeliefhebbers aan andere soorten. En kleine hoeveelheden kunnen voor gemengde zaden gebruikt worden en eventueel voor verspreiding onder gespecialiseerde leden.

Bij voorbaat dank voor Uw hulp.

J.A. Schraets,

Beheerder Clichéfonds,

Geuldersedijk 2, 5944 NH Arcen

Tel. 077-4732913

* Jammer genoeg is door een fout bij de redactie van het Verenigingsnieuws dit verzoek niet in het juninummer verschenen.

PEDIOS,SCLEROS,NAVAJOA, YUCCA,TOUMEYA

Liste nr.15/2000
plus Nachtrag

Ariocarpus, Astrophytum, Aztekium hintonii
Echinocactus,Echinocereus,Echinomastus,
Escobaria, Geohintonia mexicana,
Lophophora, Mammillaria, Turbinicarpus,
Agave, Yucca, Lewisia, Wildblumen
mit Standortdaten.

*SAMEN*PFLANZEN
*BÜCHER*JOURNALS
*CD ROMS

CD-rom no.2 Pedioacactus, Sclerocactus, Navajo, Toumeya, 2349
photos, 905 Seiten Literatur,(einschl.meine 4 Bücher plus alle meine
Publikationen) Dm.110, plus porto.
CD rom no.3 Yucca, über 1000 photos, Literatur, Monography 1-4,
Dm.95,-(einschl. Yucca Samen Wert Dm. 10,-) plus porto
BRANDNEU: BAND 1-YUCCAS IN THE SOUTHWEST AND MIDWEST
OF THE USA AND CANADA. DM.164,- p.p .Dm.8,50
Bücher: The genera Pedioacactus, Navajoa, Toumeya, Cactaceae-Revised
Dm.84,50 (English). An den Standorten von Pedio/Sclerocactus.
Dm.59,- (Deutsch).The genus Sclerocactus Cactaceae-Revised Dm.79,-
(English). To the habitats of Pedio/Sclerocactus Dm.69,-(English) plus
Dm.6,50 versandspesen).

<http://www.cactus-mall.com/navajo>
<http://members.aol.com/fhnavajo>
<http://hometown.aol.com/fhnavajo/index.htm>
P.o.box 510 201, d-68242 mannheim, germany.
Tel.0621-794675,telefax intl 49-621-79 00332.
E-mail:fhnavajo@aol.com Box 11, Modena, Utah, 84753, USA

BIBLIOTHEEK

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er in de bibliotheek meer dan 250 titels en tientallen tijdschriften, waarvan enkele al vanaf 1901.

Ook is een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig. Aarzel niet om regelmatig een nieuwe catalogus aan te vragen. De lijst is zowel in gedrukte vorm als op floppy verkrijgbaar. Catalogus f 1,50/Bfr.30, voor floppy-disk, te verkrijgen in overleg met :

W.P.C. Bervoets

Mozartstraat 108, 7391 XM Twello

Tel: 0571-272841

VERENIGINGSARTIKELEN

- **De bewaarband** voor Succulenta
Vanaf 1997 Fl 13,50 (Bfr 275) per stuk
Na 1997 is Succulenta breder geworden.
Van vóór 1997 zijn tweedehands bewaarbanden te koop voor Fl 5,- (Bfr 100) per stuk.
- **Wat betekent die naam?**,
Een verklarend woordenboek van botanische namen van succulenten voor Fl 10 (Bfr 200) per stuk.
- **Het Discoboek** door Buining, zowel in het Duits als in het Engels. Prijs Fl 15 (Bfr 300)
- **Gids voor beginners**
Over het verzorgen van cactussen en andere succulenten Fl 10,-/Bfr.200 per stuk
- **Ansichtkaarten**
Een set van 6 verschillende kaarten met afbeeldingen van succulenten voor Fl 3,- (Bfr 60) per set.

Oude jaargangen van Succulenta:

(Backnumbers of Succulenta):

- 1998 t/m 1993 Fl. 25,- (Bfr 500) per jaargang
- 1992 t/m 1980 Fl. 20,- (Bfr 400)
- 1979 en 1978 Fl. 10,- (Bfr 200)
- 1977 t/m 1960 Fl. 20,- (Bfr 400)

Buitenlandse tijdschriften:

- Kakteen und andere Sukkulenten
1980 t/m 1989, 1993 en 1995
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Cactus and Succulent Journal USA
197, 1976, 1877, 1978, 1983 en 1984
voor fl. 35,- (Bfr 400) per jaargang
- The National Cactus and Succulent Journal (England). 1969, 1978, 1980, 1981 en 1982
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Belgisch tijdschrift
1969 t/m 1987
fl 15,- (Bfr 300) per jaargang
- Kakteen Succulenten (voorheen DDR)
1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986 en 1988
voor fl. 15,- (Bfr 300) per jaargang

Alles exclusief verzendkosten.

Vorige prijslijsten zijn hiermee vervallen; mogelijk zijn inmiddels jaargangen uitverkocht. Bij grote bestellingen zijn kortingen mogelijk.

Aanvragen bij:

W.Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel.: (00 32) (0)348 - 471083
E-mail : alsemgst@knoware.nl

BERCHT ZAADLIJST 2001

Voor velen van u al een begrip, voor anderen een nieuwe ontdekkingsreis.

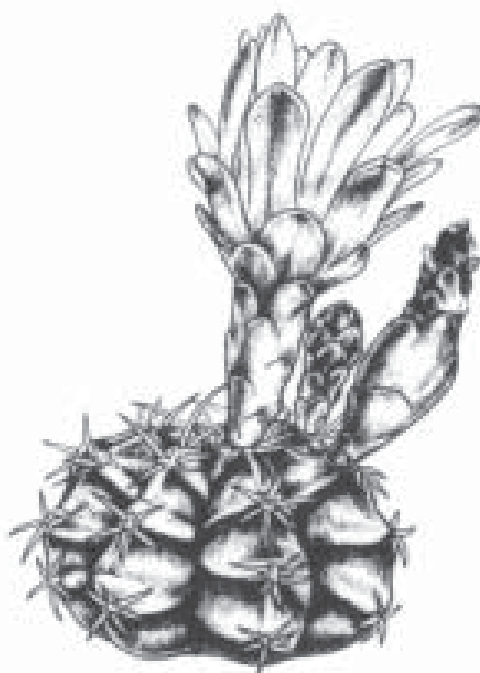
Vele zaden die u zoekt, zult u in deze zaadlijst vinden, waaronder een groot aantal voorzien van goede bekende vindplaatsen, c.q. onder veldnummer. U vindt soorten uit de geslachten Acanthocalycium, Astrophytum, Cereus, Coryphantha, Echinocereus, Notocactus, Echinopsis, Lobivia, Mammillaria, Parodia, Uebelmannia, Turbinicarpus, Agave, Conophytum, Anacampseros, Portulaca, enz., enz., maar bovenal een vrijwel volledig assortiment Gymnocalycium.

Kortom 3500 soorten wachten op u.

Bestel de zaadlijst bij:

L.Bercht, Veerweg 18, 4024 BP Eck en Wiel.
Tel.: 0344 - 693321, Fax 0344 - 693744
E-mail : bercht@nzo.nl

De zaadlijst wordt eind november verzonden. Hebt u vorig jaar reeds besteld, dan ontvangt u de lijst automatisch.

BEGROTING 2001

(in guldens)	Begroting 2001	Begroting 2000	Werkelijk 1999
Inkomsten			
Contributies	90.000	93.5009	2.936
Clichéfonds	5.500	5.500	7.677
Verenigingsartikelen	500	500	460
Boekenmark	1.500	1.000	1.621
Rente	3.500	3.500	4.407
	101.000	104.000	107.101
Uitgaven			
Tijdschrift	81.000	80.000	77.260
Ledenadministratie	2.500	3.500	1.724
Bibliotheek	2.000	1.000	1.964
Diatheek	1.000	1.000	0
Web site	1.000	1.000	637
Algemene vergaderingen	3.500	3.000	6.304
Promotie	4.000	5.000	1.239
Bestuur:			
• Reizen en vergaderingen	4.500	4.500	5.125
• Porti/telefoon/internet	2.500	3.500	2.112
• Kantoorbenodigdheden	2.500	2.000	770
• Bank- en incassoprovisie	500	1.000	333
• Diversen	2.500	2.000	1.569
• Afschrijvingen	4.500	4.000	4.055
	112.000	111.500	103.092
Nadelig/voordelig saldo	-11.000	-7.500	4.009

Toelichting

Contributies

De contributieopbrengst is begroot op basis van ruim. 2.200 betalende leden.

Tijdschrift

De drukkosten zijn begroot op f.63.000, de porti op f.13.000, en de overige kosten minus de advertentieopbrengsten op f.5.000

Promotie

Op het promotiebudget is een bedrag van f.1000,- in mindering gebracht inzake de verkoopopbrengst van promotiemateriaal

Santpoort-Zuid, 22 augustus 2000

NIEUWE LEDEN 1 JULI 2000 T/M 31 AUGUSTUS 2000
--

Nederland:

110559	Bolink, G.J.	Ter Boede 6 "	1082 CB	Amsterdam
110560	Schilder, Conny	Bernhardlaan 18	1141 CM	Monnickendam
110567	Vredenduin, Mevr.	Emmastraat 45	1541 GA	Koog a/d Zaan
10575	Cats, Mej. W.	Zuidwijkstraat 178	1705 KS	Heerhugowaard
110574	Abrahams, Dhr. J.R.	Westerweg 30	1815 DE	Alkmaar
110565	Dam, Dhr. Sam van	Voorhelmstraat 25	2012 ZM	Haarlem
110566	Schaap, G.W.	Boerlagestraat 8	2041 VE	Zandvoort
110556	Roessen, Dhr. J.C.	Blauwewijngaardrank 12	2291 HD	Wateringen
110570	Kant, Mevr. M. v.d.	Paddestoelweg 113	2403 HH	Alphen a/d Rijn
110564	Broeseliske, Mevr. R.	Dr. Schaezmanstraat 125	2612 PL	Delft
110576	Brouwer, Dhr. Martin	Meermanstraat 68	3031 XP	Rotterdam
110561	Vliet, Dhr. H.W. van	Nieuwe Damlaan 417	3119 AJ	Schiedam
110557	Moelands, Dhr. Jos	Amstelsingel 9	4105 GZ	Culemborg
110577	Geers de Wilde, M.J.M.M.	Aggerstraat 16	4411 CT	Rilland-Bath
110578	Tuyl, G.A. van	Oede van Hoornestraat 28	4811 KP	Breda
110572	Leeuwen, Dhr. Ron van	Vaartweg 74	5109 RD	's-Gravenmoer
110573	Wezel, Dhr. W.A.A.M. van	Vreugdendaal 6	5126 TT	Gilze
110569	Swinkels, Dhr. W.	Koppelstraat 8	5741 GC	Beek en Donk
110571	Smits, A.	Leijsingweg 13	5757 RA	Liessel
110558	Bouwman, Dhr. R.	Handelstraat 5	7061 BE	Terborg
110563	Kockelkorn-Nijenhuis, Mevr. J.	Breegraven 39	7231 JB	Warnsveld
110562	Frik, Dhr. G.D.	Jacob Catsstraat 2	8862 BS	Harlingen

Thailand:

110568	Wanders, Dhr. Joris	/ 97 MOO 13 TAMBON PA PAI/AMPHUR SAN SAI CHIANG MAI 50210
--------	---------------------	--

NIEUW!

CACTUS PARADISE AMSTERDAM

NIEUW!

Cactus-specialiteiten: schitterende wortelechte cactussen, waarvan vele met vindplaats en veldnummer!

O.a. Ariocarpus, Astrophytum, Copiapoa, Lophophora, Matucana, Neoporteria, Obregonia, Pelecyphora, Saquaro, Strombocactus, Thelocephala, Turbinicarpus.

Nu ook: **Schildpadcactus**, de witte strepen tussen naastgelegen areolen vormen samen een netwerk!
Kamvormen (cristaten) met cristaatbloemen en cristaatpels!
Echinocereus davisii f. brevispinus met korte, dikke doorns (Succulenta 2000-6-121)

Hoofdprijs-Winnaar op de Bloemen-Vaktentoonstelling met gemengde cactussen (Aalsmeer, november 1999)!

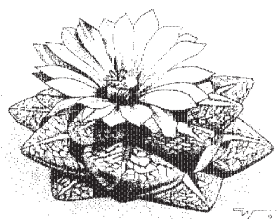
"Verzendlijst 2000" met per soort een korte informatieve beschrijving en aanwijzingen bij de kweek wordt u toegestuurd na ontvangst van Hfl.3,- in postzegels (of Bfr 60). Levering per post of op cactusbeurzen.

Cactus Paradise Amsterdam, Postbus 9662, 1006 GD Amsterdam.
Tel. 020 - 6191055 (22 - 23 uur, J.F.A. Wortelboer)

NIEUW!

NIEUW!

CACTUSSEN EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUGH & VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, mk42, 8nd

**British
Cactus &
Succulent
Society**

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij *Bradleya* voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Compleet lidmaatschap inclusief *Bradleya*:
In de EEG 22.00 pond
Buiten de EEG 24.00 pond
Excl. *Bradleya* resp. 12.00 en 13.00 pond
Overzeese bestemmingen per luchtpost.
Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary
Mr.D.V.Slade, 15 Brenhwood Crescent,
Hull road, York YO1 5HU, England

TE KOOP GEVRAAGD:

Tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. Aanbiedingen aan:
W.Alsengeest
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel: 0348 - 471083

Postfach 1107 - D-71206 Kernen
Bundesrepublik Deutschland
Telefon 0715141891 - Fax 0715144739

- Meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- Verzending over de gehele wereld
- Bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- Onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

SUCCULENTA

ISSN 0039-4467

1 DECEMBER 2000 - NUMMER 6

JAARGANG 79

MILLENNIUM MIJMERING

Eind december is het 2000^e jaar voltooid en is het nu zelfs voor mij duidelijk, dat we aan een nieuw duizendtal beginnen. Geen vuurwerk meer, maar dat is vandaag de dag toch uit de gratie. Laat ik mij wagen aan de vraag: heeft Succulenta nog een toekomst? Deze vraag slaat natuurlijk zowel op de vereniging, als op het tijdschrift. Laat ik maar beginnen met de vereniging. Zonder deze in ieder geval geen tijdschrift.

De voor Succulenta van belang zijnde ontwikkeling kan als volgt worden beschreven: Man en vrouw werken beiden, gaan op latere leeftijd aan kinderen denken en de pensioen uitzichten liggen eveneens op uitgestelde leeftijd. Het is al duidelijk, nog maar weinig tijd voor een hobby. Als er gewacht moet worden op vrije tijd voor een hobby, dan zou het wel eens te laat kunnen zijn voor interesse in succulenten. Die interesse moet echt eerder worden aangewakkerd, maar hoe?

Als je denkt aan ramptoeristen, een zondagje uit (winkelen of het tuincentrum), dan zijn mensen nog wel ergens voor te porren. Een grootschalige vetplantenmarkt met dito tentoonstelling en/of plantenkeuring moet kunnen werken om mensen warm te krijgen voor succulenten. Niet door een afdeling, maar door de vereniging, eventueel in samenwerking met anderen. (Afdelingsbeurzen zullen onmisbaar blijven ten behoeve van het onderling contact van leden.)

De tuin is nog steeds in. Misschien moeten we meer aandacht gaan besteden aan succulenten in de tuin.

Je zou ook kunnen denken aan het stimuleren van een vensterbankverzameling. Hiervoor zouden dan ook geschikte soorten ter beschikking moeten zijn. De moeilijker soorten en het kasje komen dan wel als er meer vrije tijd beschikbaar komt.

In aanvulling hierop zouden oude plannen van stal kunnen worden gehaald om kader voor de vereniging op te leiden.

Ik leg u deze gedachten voor in de hoop, dat zij kunnen bijdragen aan het ontwerpen van een verenigingsstrategie voor dit nieuwe millennium.

Nog even en de winter begint, waarin we weer op een andere manier met onze hobby bezig kunnen zijn. Gebruik die tijd constructief.

Het bestuur en redactie wensen u een goede jaarwisseling toe en in het nieuwe jaar een goede gezondheid voor u, de uwen en uw planten.

Joop van Alten

JONG GELEERD

EUPHORBIA OBESA

J.M.Smit-Reesink

Er zijn heel veel verschillende euphorbia's: van plantjes zo groot als een knikker tot grote bomen. Ze zijn genoemd naar Euphorbos, een lijfarts van Koning Juda van Mauretanië, 54 j. v.Chr.!

Euphorbia's komen oorspronkelijk voor in warme landen zoals Zuid en Oost Afrika, maar ook in India, Ceylon, Ethiopië, Somalië, Marokko, Madagascar, de Canarische Eilanden en ook in Amerika.

Vandaag gaan we eens kijken naar *Euphorbia obesa*. *Obesa* betekent: dik, vet, gezwollen. Het is een bolvormige plant, versierd met prachtige kleuren zoals: paars, geel, groen, rood, enz. De bloempjes zijn heel klein en geel. Er zijn mannelijke en vrouwelijke planten. Als je zaden wilt winnen kun je dus het beste een paar planten tegelijk aanschaffen. Als ze bloeien kun je zien wie de meisjesplanten zijn en wie de jongens. Het stampertje zit natuurlijk in de vrouwelijke bloemen en de meeldraden in de mannelijke. Met een heel fijn penseeltje kun je dan wat stuifmeel op de stampertjes doen, waarna de vruchtjes ontstaan, die ieder weer drie zaden bevatten. Tegen de tijd dat ze rijp zijn verkleuren

ze een beetje en kun je heel voorzichtig voelen of ze al los willen laten. Als je te laat bent heb je pech want dan springen de vruchten open en .. pats weg zijn ze!

Bewaar de vruchtjes een week of vier droog, daarna kun je proberen ze te zaaien. In het voorjaar gaan we weer schrijven en lezen over het zaaien.

Euphorbia's zijn planten die minimaal 10 graden Celsius willen hebben en veel licht. Dus in de winter voorzichtig! En een heel enkele keer mag je ze eens een beetje water geven als je weet dat het snel weer verdampen kan. Dus niet op erg koude druilerige dagen!

Verder is het heel interessant in een geïllustreerde Flora van Nederland te lezen over en te kijken naar de wolfsmelkfamilie. Daar staan heel duidelijke tekeningen bij, waardoor je ook de bloembouw heel goed kunt bekijken.

Enne... veel plezier en tot de volgende keer!

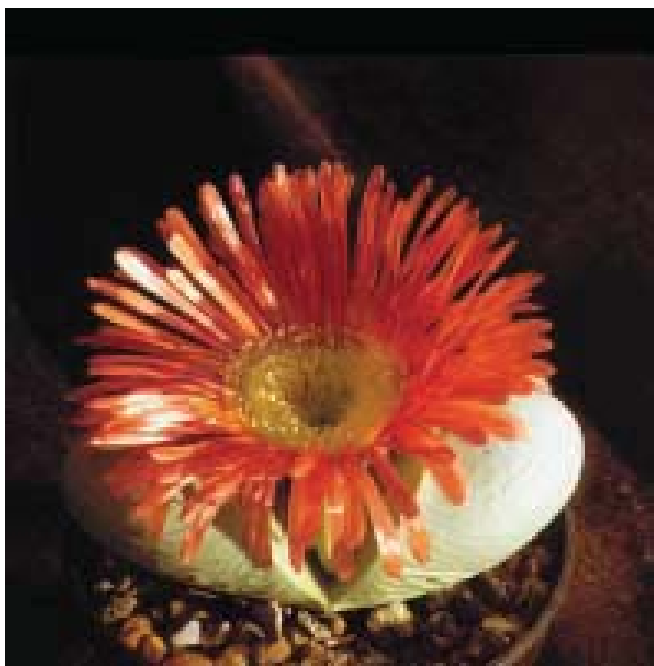
**Pr. Willem Alexanderlaan
104, 6721 AE Bennekom**

Euphorbia obesa, mannelijke plant. Illustratie uit Curtis Botanical Magazine van april 1903.

AANBEVOLEN SUCCULENTEN 7

Henk Krijnen

Foto's van de schrijver

Argyroderma delaetii

Het geslacht *Argyroderma* groeit in een beperkt gebied, de z.g. Knersvlakte, een kwartsveld bij Van Rhynsdorp (Klein Namaqualand) Zuid Afrika.

Argyroderma betekent "zilverhuid". Dit heeft betrekking op de grijze, gladde, glanzende opperhuid van de dikke bladeren.

Ze vormen per jaar een paar nieuwe bladeren, die met een spleet van onderen aan elkaar verbonden zijn. De oude bladeren van vorig jaar verdrogen.

Argyroderma behoort tot de Mesembryanthemaceae (middagbloemen). De bloemen zijn zeer groot en zeer apart. Deze plant bloeit rood, er zijn ook soorten die geel bloeien. Deze foto is gemaakt in juli '99.

Leuchtenbergia principis

Deze interessante cactus is reeds in 1848 door Hook beschreven en is genoemd naar Eugene de Beauharnais, Hertog van Leuchtenberg (Duitsland) en een groot plantenliefhebber.

Leuchtenbergia principis is de enige soort van dit geslacht, dat groeit in Midden- en Noord-Mexico. De plant heeft een stevige penwortel. Vanuit de stam komen tot 11 cm lange driekantige, blauwgroene, bladachtige tuberkels, die aan het einde met grijswoelige, areolen zijn bezet. Daarop bevinden zich de strogele, later grijs wordende papierachtige doorns, die wel 15 cm lang kunnen worden. De gele bloemen komen uit het centrum van de plant. De bloeitijd is augustus, september.

Notocactus concinnus

De notocactussen groeien in Zuid-Brazilië (Rio Grande do Sul), Noord-Argentinië en Uruguay. De grote trechtervormige bloemen ontspruiten aan de top van de plant; de bloembuis is wollig en borstelhaarig. Een kenmerk van de notocactussen is de rode stamper. De planten zijn gemakkelijk te kweken en voor beginners zeer aan te bevelen, ook al omdat ze als kleine plant reeds bloeien.

Notocactus concinnus is een sierlijke soort, die prachtige gele bloemen voortbrengt. Notocactussen bloeien van mei tot augustus. De meeste soorten bloeien geel, maar er zijn ook soorten die roze, rood of paars bloeien.

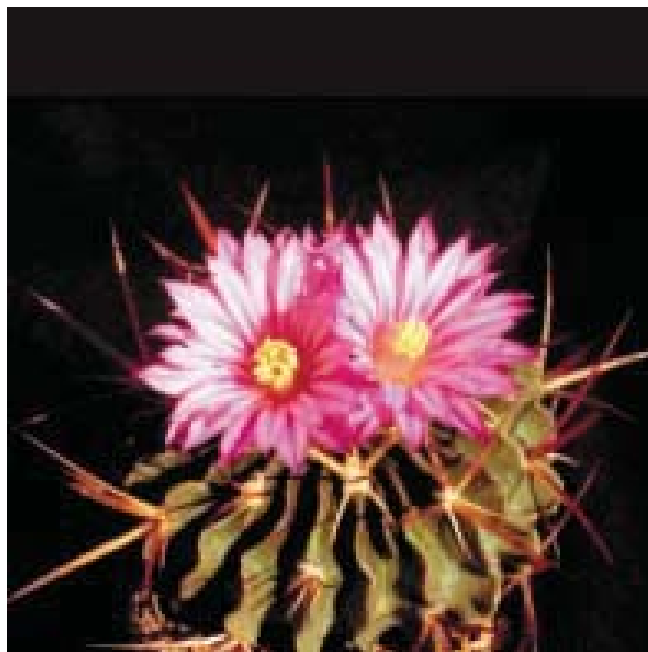

Stenocactus crispatus

Deze soort is ook bekend onder de naam *Echinofossulocactus guerraianus*, genoemd naar de vindplaats Guerrai, Hidalgo, Mexico.

Mijn plant is nu 6 jaar oud en is 8 cm in doorsnede. De plant is donkergroen van kleur, de afstand tussen de areolen op de ribben bedraagt 4 cm. De areolen zijn voorzien van vervaarlijke, messcherpe, bruine doorns, de langste 2,5 cm lang. De bloemen komen uit het centrum van de plant en zijn prachtig lichtroze van kleur. Het is een wonder dat deze bloemen onbeschadigd door de wirwar van doorns kunnen heenkomen.

Deze foto maakte ik in mei van dit jaar. Wie van een zwaarbedoornde plant met mooie bloemen houdt, kan ik deze soort aanbevelen.

Prof. Struijckenlaan 14, 3741 EZ Baarn

VAN KNOP TOT KELK

(6) ECHINOPSIS TUBIFLORA (PFEIFF.) ZUCC.

Albert Pilot

Ik vind vele cactusgeslachten interessant, maar *Echinopsis* heeft bij mij toch wel een streepje voor. *Echinopsis* vertoont een zeer interessante knopontwikkeling, waarover straks meer, maar dit geslacht heeft ook prachtige bloemen, die indrukwekkend groot zijn aan betrekkelijk kleine planten. Er is een behoorlijke verscheidenheid in het uiterlijk van bloemen en planten binnen het geslacht. En het zijn robuuste planten die goed groeien, niet moeilijk doen bij een wat achteloze verzorging en 's zomers ook naar buiten kunnen. Ze vormen gemakkelijk nieuwe jonge planten (soms wel wat erg veel), zonder dat je hoeft te zaaien.

Maar het meest fascineert mij de interessante knopontwikkeling. Er ontstaan in het voorjaar op de gebruikelijke wijze knoppen, die dan gedurende een flinke periode

schijnbaar in rust blijven (foto 1) totdat er iets bijzonders gebeurt. Wat er precies gebeurt weet ik niet, maar na een 'trigger', een startschot als het ware, volgt een periode waarin de knop gaat doorgroeien (foto 2). De knop, die wekenlang ongeveer een lengte van een halve centimeter had, groeit in een aantal dagen uit in een verbazingwekkend tempo tot zo'n 15 tot 20 cm (foto 4) om vervolgens precies op een vast tijdstip in de avond zich te openen tot een grote, prachtige bloem (foto 5). Die bloem blijft een nacht en soms nog een dag open om vervolgens te verwelken.

Van de Wouw (1977) verbond dit verschijnsel aan de functie van de bloemen bij de voortplanting. Hij deed daar enig onderzoek naar en schreef: "Nog merkwaardiger is het in zeer korte tijd opengaan van de bloemen van nachtbloeiers zoals *Echinopsis eyriesii*. In anderhalf uur tijd opent de bloem zich om zich na één nacht weer voorgoed te sluiten. Opmerkelijk daarbij is dat de plant zelfsteriel is. Op hetzelfde tijdstip, in die éne nacht in een heel jaar, moeten meerdere planten bloeien om bevrucht te worden. Dat gebeurde ook bij twee ongeveer even grote variëteiten van *E. eyriesii*, die vlak naast elkaar stonden en dezelfde verzorging kregen. De ene plant vormde twee bloemen, de andere drie. Alle vijf openden zich op hetzelfde moment. Bevruchting door met een penseel stuifmeel over te brengen op de stamper lukte niet met stuifmeel van dezelfde bloem. Ook van de ene bloem op de andere van dezelfde plant lukte niet! Wél werd zaad gevormd door kruisbestuiving van de ene plant op de andere."

Van den Houten publiceerde in 1927 een foto met 5 planten die in totaal 29 (!) bloe-

1 : een knop van zo'n 1/2 cm.

Foto's van de schrijver

2: de knopontwikkeling zet door.

men hadden, die dus tegelijk bloeiden; en dat is toch niet toevallig voor bloemen die slechts één nacht bloeien. Ook ik kon onlangs zo'n gelijktijdige ontwikkeling waarnemen: bij 5 planten begonnen 9 knoppen gelijktijdig aan de eindspurt (foto 3). En enkele dagen later kwamen ze vrijwel tegelijk aan de finish (foto 6).

Meestal vindt die laatste fase van de knopontwikkeling dus tegelijk plaats, en ook bij verschillende echinopsis-soorten. Dus zal er een sterke stimulans zijn om te gaan bloeien, die gebaseerd is op dezelfde factor of factoren. Welke factoren dat zijn wil ik graag nog eens verder uitzoeken, maar het ligt voor de hand dat temperatuur en vochtigheid een belangrijke rol spelen. Ook elektrische lading in de atmosfeer kan een rol spelen, want het lijkt erop dat onweersbuien een rol spelen. Is dat vergelijkbaar met de effecten die o.a. bij *Taxus*-planten verkregen zijn? Onder invloed van hoogspanning sproeien deze planten een sapstroom in de richting van de positieve lading, het zogenaamde elektrospren (Van der Sanden, 1999).

Tijdens de laatste fase van de knopontwikkeling verloopt de groei meestal snel en regelmatig. In die fase zijn er kennelijk

geen factoren die de ontwikkeling nog ingrijpend beïnvloeden, zoals dat het geval is tijdens dat eerdere beslissende moment, waarin het doorgroeien van de knop gestart wordt.

Een treffende beschrijving van dit effect bij een Koningin van de Nacht werd in 1981 gegeven door Meilink in *Succulenta*: zijn beschrijving startte met een bloemknop die op 27 juni 2 cm lang was. In juli werd een groen bolletje gevormd ter grootte van een kruisbes. Het was die maand slecht zomerweer, tot op 29 juli de situatie als bij toverslag veranderde. De knop begon zich onder invloed van warmer weer plotseling te strekken. Een explosieve en onstuitbare groei van de bloemknop had ingezet, wat zichtbaar was in de lengte van de knop: op opeenvolgende dagen was de lengte 6 cm, 7,5 cm, 10 cm, 14 cm, 18 cm en 21 cm. Op 4 augustus was de knoplengte inmiddels 29 cm (om 15 uur) tot de knop om half tien open ging en de lengte 33 cm geworden was: 27 cm groei in 6 dagen.

Een waarschijnlijk verwant effect werd in 1854 al beschreven door Krook: "Overigens betoonen zich de bloemen der Echinopsen en Cereën voor het onweder zeer gevoelig; hetgeen bij de Echinocacteen

3: gelijktijdig doorzettende knopontwikkeling bij verschillende Echinopsis-soorten.

nimmer het geval is. Een naderend onweder verkort den duur der geopende bloemen van de Echinopsen en Cereën ongemeen en zij verwelken alsdan spoedig, al ware het ook dat zij zoo even eerst waren ontsloten.”

Als lezers suggesties hebben voor literatuur of interessante ervaringen, dan vernem ik die graag.

Ook de bloemen van de echinopsis zijn indrukwekkend (foto 6); in de Nederlandse taal van 150 jaar geleden werd dit door Krook in zijn boek over cactussen als volgt opgeschreven: “De bloemen der Echinopsen behooren ongetwijfeld tot de prachtvolste der geheele plantenwereld; hare kleur is verblindend wit, rozerood of groenachtig wit, en vele soorten geven nog een’ sterken aangename oranjebloesem- of vanille-geur van zich, welke des nachts of vroeg in den morgen, het sterkst is waar te nemen. Aan volwassen bloemen komen dikwijls 8 á 12 bloemen tegelijk open, die dan ook gelijktijdig weder verwelken; de bloemknoppen ontwikkelen zich echter

zeer langzaam, en er is van hun te voorschijn treden af, tot aan hun geheele ontwikkeling, soms eene tijdruimte noodig van 3 - 6 maanden.”

De verzorging van de meeste echinopsis soorten is eenvoudig. Ze zijn al meer dan 150 jaar in cultuur, en het zijn sterke planten die weinig eisen stellen, dus ook goed bruikbaar voor plantenliefhebbers die geen speciale cactusliefhebbers zijn (Bommeljé). Omdat de bloemen ontstaan op oude areolen en de aanleg van de knoppen reeds vroeg in het voorjaar aanwezig is, is het gewenst de planten na de bloei of zeer vroeg in het voorjaar te verpotten. Voedzame grond, die goed water doorlaat en humus bevat, is gewenst. Pas op voor te veel stikstof, want stikstof bevordert de groei en dus het spruiten (de vorming van stekken); en sterk spruitende planten zijn meestal slechte bloeiers. In de zomer bij voorkeur niet in de felle zon plaatsen, maar wel warm. Ze zijn dus zeer geschikt voor kamercultuur. Maar omdat ze ook graag veel frisse lucht hebben, is een plaatsje buiten in de tuin

4: de knop, een dag voor de bloei.

of op het balkon ook geschikt. Rijkelijk begieten in de zomer tot het begin van de herfst, want ze kunnen snel groeien. De overwintering moet koel plaatsvinden, anders blijven de planten groeien en komt de knopvorming niet op gang; te warme overwintering gaat dus ten koste van de bloei. Aanbevolen wordt ze niet stofdroog te houden in de winterperiode. De meeste soorten tolereren lage temperaturen tot tegen het vriespunt. Van een goed gekweekte echinopsis kan men tientallen jaren plezier hebben.

Deze verzorging geldt ook voor *Echinopsis tubiflora*, die overigens meestal slechts voorhanden is als bastaard. Het zijn donkergroene planten en meestal goede bloeiers. De knoppen komen uit de areolen te voorschijn. In april verschijnen deze als een wollig pluimpje en hieruit ontplooiën zich de fraaie trechtervormige bloemen (foto 5).

De vermeerdering van echinopsis is veelal eenvoudig (Bravenboer, 1978). De meeste soorten zijn goed te zaaien. Maar het stekken via zijscheuten gaat ook simpel

en snel, want die laten gemakkelijk los; vaak zijn er al wortelpuntjes aanwezig. Afsnijden van een stek is beter dan afdraaien, want de aanhechting en dus de wond is dan kleiner. Na enkele dagen drogen kunnen de stekken in de grond gedrukt worden. Een laag grond van 5 cm en een onderlinge afstand van 2 cm lijkt het beste, want de ervaring leert dat de stekken gemakkelijker bewortelen als ze dicht op elkaar staan.

Ter bevordering van de bloei lijkt het overigens gunstig te zijn om de spruiten te verwijderen van de plant. Sparidans (1981) beschreef de indruk dat stekken van een echinopsis, als men die laat bewortelen, altijd weer stekken geven en bijna geen bloemen laten zien. Zijn mening is dat men toch elke stek bloemen kan laten voortbrengen. Door nieuwe stekken van de plant af te halen, als ze nog maar 3 - 4 mm groot zijn, lukt het wel om die plant tot bloei te brengen. Dat kan door die kleine stekjes met een houtje van boven naar beneden los te wippen, waarbij de areolen

met doorns aan de plant blijven zitten. Mijn indruk is dat het spruiten vooral veroorzaakt wordt door de sterke groei van jonge planten in verse, stikstofrijke grond en dat sterke groei de vorming van bloemknoppen belemmert.

Als factoren die knopvorming stimuleren worden vooral genoemd: de concentratie kalium in de grond, toevoeging van koemest, een lage temperatuur in de winter en het voorjaar (dat is gewenst voor het stil zetten van de groei); daarnaast zijn er uiteraard verschillen tussen soorten *Echinopsis* en verschillen tussen de planten binnen een soort. Verder moet men de planten zo min mogelijk draaien of verzetten in de tijd dat er knoppen gevormd worden. Daarom zorg ik er voor dat het etiket steeds aan dezelfde kant in de kas staat.

Beschrijving

Tot slot een korte beschrijving van *Echinopsis tubiflora*. Het geslacht is opgesteld in 1837 en lang omstreken geweest in zijn afgrenzing. Recent zijn overigens de geslachten *Acanthocalycium* (gedeeltelijk), *Chamaecereus*, *Echinopsis*, *Helianthocereus*, *Lobivia*, *Setiechinopsis*, *Soehrensia*, *Pseudolobivia* en *Trichocereus* samengevat in het supergeslacht *Echinopsis*. Dat maakt het voor de hobbyist niet eenvoudiger. Gelukkig is daarbinnen nog de *Echinopsis*-groep gehandhaafd.

Echinopsis tubiflora is in het begin bolrond, maar wordt later zuilvormig en kan tot 75 cm hoog worden met een omvang van 12-15 cm (Haustein, 1990). De plant is donkergroen en stoelt onderaan uit. De plant heeft 11-12 scherpkantige, onduidelijk bochtige ribben, die door diepe groeven gescheiden worden. De areolen staan tot 2 cm uit elkaar, zijn wit-, later grijs- tot zwartviltig, en hebben tot 20 afstaande, geelachtige en bruingepunte, ongelijke randdoorns, die tot 2,5 cm lang zijn. Er zijn 3 of 4 tot 3,5 cm langere middendoorns. De bloemen zijn lateraal, meestal erg lang (tot 24 cm) en trechtervormig, 10 cm breed en wit

met een groene buitenkant. Het pericarpel heeft nietige schubben, het receptaculum lange, smalle schubben en lange, vrij dichte wollige, beharing. De vrucht is halfvlezig, openbarstend en pluizig behaard. De zaden zijn bijna bolrond of omgekeerd eirond. De zaadhuid is matzwart en wrattig. De oorspronkelijke groeiplaats is Zuid-Amerika: Argentinië, Tucuman, Salta en Catamarca (Preston-Mafham, 1993).

De naam *echinopsis* betekent: op een egel gelijkend; *tubiflora* betekent: met buisvormige bloemen. J.G. Zuccarini, die deze soort beschreef, leefde in Duitsland van 1797 tot 1848.

Literatuur:

- Bommeljé, C. (z.j.) Cactussen en andere succulenten. Zutphen: Thieme.
- Bravenboer, S.K. (1978) Cactussen. Amsterdam: Elsevier.
- Haustein, E. (1990) Cactussen. Baarn: Thieme.
- Houten, J.M. van den (1927) Cactussen. Rotterdam: W.L. & J. Brusse.
- Korevaar, L.C. (1983) Wat betekent die naam? Succulenta.
- Krook, J.J. (1854) Handboek tot de kennis, voortkweeking en behandeling van alle tot heden bekende cactus-soorten in haren ganschen omvang. Amsterdam: F. Günst (herdruk 1977).
- Meilink, H.W. (1981) De geschiedenis ener Koningin der Nacht. Succulenta 60: (2) 49-51.
- Pizetti, M. (1985) Guide to Cacti and Succulents. New York: Simon and Schuster.
- Preston-Mafham, R. & K. (1993) Cactussen. Helmond: Uitgeverij Helmond.
- Sanden, M. van der (1999) Taxol uit de boom melken. Delft Integraal 2, 3-7.
- Sparidans, J.A. (1981). Stek van een *echinopsis*. Succulenta 60 (1) 19.
- Wouw, C. v. d. (1977) Voor beginners. Succulenta 56: (4) 99-101.

Berkenlaan 13, 3707 BA Zeist

5: de bloem, volledig geopend.

6: gelijktijdige bloei (gedurende één nacht) bij verschillende echinopsis-soorten.

TITANOPSIS

Jan Jaap de Morree

De zaadlijst van het clichéfonds heeft elk jaar een grote verscheidenheid aan vetplantenzaden inclusief cactussen. Decennialang heb ik cactussen gezaaid tot volle tevredenheid en elk jaar las ik de lijst overige succulenten door op zoek naar iets anders. Lithops, conophytums, agaven, mijn hart ging er niet sneller van kloppen en het zei me eigenlijk nooit echt veel. *Bowiea volubilis* lijkt niets anders dan een grote ui, *Allium giganteum* is gewoon een grote ui en die agaven gaan op korte termijn door mijn kasdak. Afgezien van een pakje lithops-mix hield ik me altijd maar weer bij de vertrouwde cactussen. Ook is er steeds sprake van plaatsgebrek, want ik wist van publicaties in *Succulenta* wel dat bijvoorbeeld *Lampranthus* en meer van die

struikvormige *Mesembryanthemaceae* wel erg bijzonder bloeien, maar dat ze tevens een behoorlijke omvang dienen te krijgen om er ten volle van te genieten. En (kreun) er zijn dan ook gelijk weer zo afschuwelijk veel soorten om je als verzamelaar op te storten.

Toch zijn die gedachten niet terecht, maar wat de boer niet kent...

Ineens zag ik in *Succulenta* in de decemberaanbieding 1996 een lijstje Titanopsis. Grillige planten, die in tegenstelling tot lithops en conophytum bladeren met grote en kleine wratten hebben. Ik kende *T. calcarea* al heel lang, meerdere malen valt de naam in de vele jaargangen van *Succulenta*. Frans Noltee en Arie de Graaf hebben bij hun zeer uitvoerige behandeling

Titanopsis calcarea

Foto's van de schrijver

van de mesems in de tachtiger jaren ook bij de plant stilgestaan.

Tot dat moment had ik in mijn verzameling een *Titanopsis calcarea* en een *T. luckhoffii* staan. Die laatste naam kwam in de clichéfondslijst niet voor en dus besloot ik in een opwelling van veranderingsdrang nu maar een vetplantengeslacht compleet te krijgen. Na enig zoekwerk blijkt achteraf overigens dat *Titanopsis luckhoffii* in feite helemaal geen *Titanopsis* is, maar een *Aloinopsis luckhoffii*. Het meegeleverde steeketiketje heeft me verkeerd geïnformeerd. (Beste kweker, wilt u de naambordjes corrigeren.) Bij nadere beschouwing van de bladtoppen is er bij *A. luckhoffii* ook geen sprake van wratjes op de bladeren, maar meer van kleine witte puntjes. Opmerkelijk is - nu ik nog even de zaadlijst van het clichéfonds van 1999 nakijk - dat onder *Titanopsis* vermeld staat dat het op *Aloinopsis* lijkende succulenten zijn. De overeenkomst wordt dus vaker geïndiceerd.

In het fraai uitgevoerde recente boek *Mesems of the World* van het National Botanical Institute of South Africa uit 1998, dat ik van onze bibliothecaris kreeg toegestuurd, is te zien dat *Titanopsis* en *Aloinopsis* in de zelfde groep ruwbladige mesems worden ondergebracht, samen met *Nananthus*, *Deilanthus*, de kleine *Neohenricia* en *Rhinophyllum*. Voor de ondeskundige waarvoor ik me nu nog houd, rijst gelijk enige twijfel wat nu zo ruwbladig is aan deze groep ten opzichte van vele andere mesemsoorten. Bij de kruidachtige mesems is ook een groot aantal ruwbladige planten te vinden, neem nu het alom bekende ijsbloempje en mesems zoals *M. crystallinum* en *Stomatium suaveolens*.

Ik bestelde zaden van *T. fulleri*, *T. primosii*, *T. luederitzii* en *T. schwantesii* en zaaide in juni 1997. Het kleine zaad kiemt gemakkelijk en de zeer kleine kiemplantjes zwellen snel op en krijgen in korte tijd al nieuwe bladeren met de karakteristieke wratjes. In een zandig grondmengsel groei-

en ze voorspoedig. In het begin vormen de planten een bladrozet, maar in het tweede of derde jaar sproeten ze zijdelings uit en vormen compacte groepjes. In de volle zon blijven ze goed gedrongen groeien, een voorwaarde om hun karakteristieke steenslagachtige structuur te behouden. Ook krijgen ze dan mooie kleuren. In de schaduw worden ze al gauw groenig, maar in het volle licht werd *T. fulleri* blauw met zandkleurige wratjes, *T. schwantesii* cremekleurig met vrijwel witte wratten en *T. luederitzii* beige. Goed is te zien dat *T. calcarea* en *T. primosii* qua vorm enige verwantschap vertonen met hun brede lepelvormige bladeren. "Mesems" vermeldt ook dat *T. fulleri* wordt beschouwd als een westelijke vorm van *T. calcarea*.

Anderzijds vertonen *T. schwantesii*, *T. primosii* en *T. luederitzii* een overeenkomstige knotsvormige bladform. In "Mesems" staat beschreven dat *T. primosii* een zuidelijke vorm is van *T. schwantesii* en *T. luederitzii* een westelijke vorm ervan, groeiend nabij de westkust van Zuid Afrika. Door "Mesems" wordt ook *T. hugo-schlechterii* tot dit complex gerekend, maar die heb ik nog niet in mijn verzameling.

Aan het einde van het tweede groeiseizoen bloeiden de eerste exemplaren van *T. luederitzii* en *T. primosii*. Met een penseel kunnen de bloemen - die meerdere dagen bloeien - eenvoudig bestoven worden. Om hybridisering te voorkomen, dienen natuurlijk de nodige voorzorgen te worden genomen teneinde de bijen en zweefvliegen ervan te weerhouden dat zij als dollen in de meeldraden tekeer gaan. In het geval van bovengenoemde twee soorten was dat gemakkelijk want ze bloeiden niet tegelijk.

De bloemen zijn geel van kleur en openen bij mij in de kas pas in de middag, wat overeenkomt met de beschrijving in *Mesems of the World*. De bloemen zouden een honinggeur verspreiden en dit heb ik duidelijk geroken bij *T. luederitzii*.

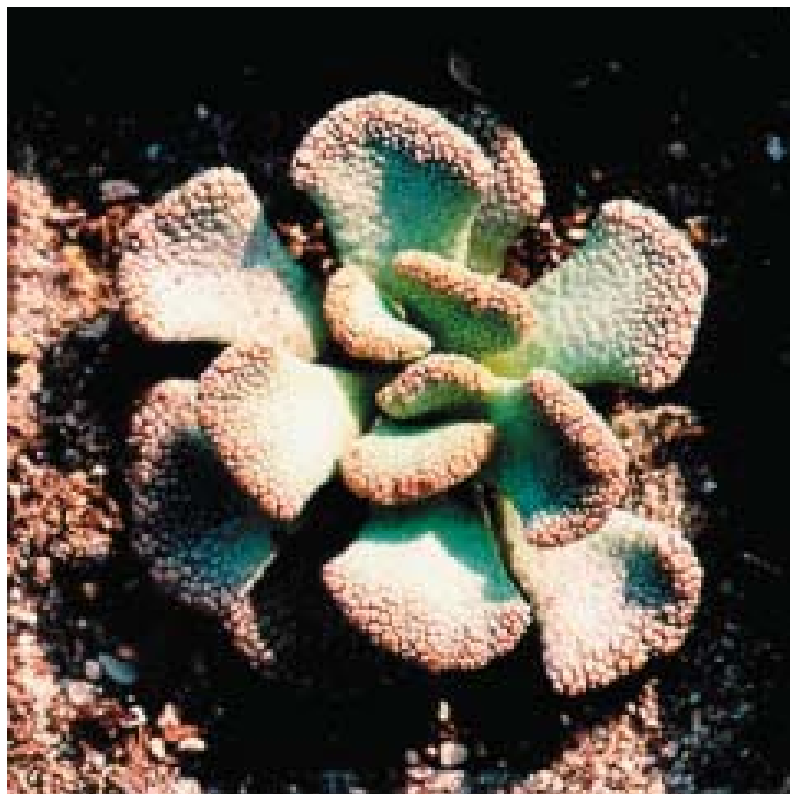
Na een half jaar rijpen de vruchten uit tot houtige doosjes met de voor mesems

zo karakteristieke stervorm. Deze structuurtjes zijn ook bij *Lithops* goed te zien. Ik heb in juni 2000 geprobeerd om met behulp van druppels water de doosjes zich te laten openen, maar in tegenstelling tot wat er verteld wordt, bleven ze ondanks deze behandeling hermetisch gesloten. Ongeduldig als ik ben, heb ik toen de doosjes in mijn handpalm stuk gewreven en de toen wel vrijkomende kleine bleke zaden direct gezaaid. Ook dit zaaisel was succesvol. Binnen 14 dagen waren de millimeter kleine kiemplantjes alweer zichtbaar en in september 2000 zijn de planten toe aan pikeren. De zaailingen uit 1997 hebben dus al heel snel voor nageslacht gezorgd. Nu nog even wachten tot december 2000, want dan hoop ik ook zaad van *T. hugo-slechteri* te bestellen. Tevens heb ik bij Frans Noltee gezien dat er heel wat verschillen in bladvorm zijn bij *T. calcarea*. Kortom, de verzamelwoede slaat - voor je het beseft - weer behoorlijk toe en het gaat niet meer over cactussen. Er is ook zoveel meer in succulentenland!

Literatuur:

Smith, G.F. et al. (1998) *Mesems of the World. Illustrated guide to a remarkable succulent group*. Briza publications, Pretoria, South Africa.

Koperwieklaan 19, 2261 CL Leidschendam

Titanopsis fulleri

Titanopsis luckhoffi

Titanopsis primosi
Titanopsis schwantesi

AIRAMPOAE BLOEIEN IN DE KAS

J.Lambert Ir.A.I.Gx.

Airampoae zijn een groep kleinblijvende, meestal langs de grond kruipende *Opuntia*'s uit Zuid-Amerika. In het "Lexikon" van Backeberg worden ze met B1 aangeduid. Behoudens hun laagblijvend habitus zijn ze ook nog gekenmerkt door de bijzondere manier waarop de vruchten openspringen: zoals de kaft van een boek.

Tenslotte bieden ze nog het voordeel t.o.v. andere *Opuntias*, dat ze principieel makkelijker gaan bloeien in de cultuur.

Zo hadden we dit jaar het geluk vlak na elkaar te mogen genieten van de bloei van twee soorten uit deze groep, nl. *Opuntia microdisca* en *O. picardoi*.

Hier volgt dan ook een beknopt verslag van onze bevindingen met beide planten.

Opuntia microdisca

Reeds in 1983 hadden we een stekje van een, - weliswaar niet bloeiende-, plant van de Pampa de Hualilan (Provincie San Juan, op 1800 meter hoogte) meegenomen. Thuisgekomen werd deze stek uitgezet in een schaal van ongeveer 20 cm diameter, en kreeg de plant een bevoor-

rechte plaats vlak onder het dak van de kas. Ze tierde welig en groeide uit tot een dicht opeengepakt bosje van meer dan 100 kopjes, dat de ganse schaal vulde. Daarbij bleef het echter, daar de plant het hardnekkig vertikte, ook maar een enkele bloemknop te vormen.

Na een tiental jaren hadden we de hoop opgegeven deze plant ooit in de kas te zien bloeien, temeer daar Backeberg verklaarde dat ze zelfs in het klimaat van de Middellandse Zee niet in bloei te krijgen was. Dit diende echter wel met een korteltje zout genomen te worden, daar Backeberg in feite, onder de benaming *O. longispina*, twee verschillende soorten verward en samen beschreven had.

Naast *O. microdisca* gold het om een roodbedoornde soort van onbekende herkomst, zodat we niet met zekerheid kunnen weten over welke plant hij het had bij zijn vaststelling.

Hoe dan ook, in 1993 kreeg ik van Dhr. Vanaverbeke een stekje van *O. microdisca* P-52. Mijn enthousiasme was een beetje geblust door het voorgaande en zo moest

Opuntia microdisca

Foto's van de schrijver

de plant het ditmaal stellen met een potje van 6,5 cm, dat ergens op de hoek van een tafel, langs de middengang werd neergezet en waaraan verder niet zoveel aandacht werd geschonken.

De groei was aanmerkelijk minder uitbundig: in de loop van een zestal jaren produceerde de plant een viertal vertakkingen van elk 6 a 7 segmenten. En toen gebeurde het: einde mei van dit jaar ontwaarde ik opeens een bloemknop, midden op het voorlaatste segment van een der vertakkingen. De knop ontwikkelde zich probleemloos verder en op 11 juni mocht ik de geopende bloem bewonderen.

Zoals gezegd ontspruit de bloem midden op een segment en dus niet op de rand. Het lichtgroene vruchtbeginsel vertoont slechts enkele areolen, met een kastanjebruin schutblaadje en 4 a 5 nietige, korte doorntjes. Aan de bovenste rand van het vruchtbeginsel gaan de schutblaadjes over in schubben van een vijftal millimeter lang, gewapend met wat men eerst geneigd zou zijn als borstelharen te beschouwen, doch die in feite fijne en zeer agressieve doornen zijn! Daarna komen de kort-lancetvormige buitenste bloemdekbladen, die lichtgroen met bruinachtig uiteinde zijn, om geleidelijk over te gaan tot de ietwat meer verlengde overgangsdekbladen, rood met groene middenstreep. De binnenste

bloemdekbladen tenslotte, zijn breed en afgerond, soms lichtjes getand met een klein stekelpuntje en prachtig rood gekleurd. De meeldraden zijn eveneens rood met roomkleurige helmknoppen. De stijl is wit tot licht groenachtig, terwijl de 6 tot 8-lobbige stempel donkergroen tot bijna zwart is.

De bloem opent zich twee opeenvolgende dagen, waarna ze gaat verflensen.

Waarom deze plant wel bloeide en de vorige niet, valt moeilijk te verklaren. Ik schreef daarnet dat de plant op de Pampa de Hualilan niet in bloei stond en het is zo, dat bepaalde stammen van *Opuntioideae* steriel zijn en zich uitsluitend door spruiten vermeerderen (aldus klonen vormend). Een voorbeeld hiervan is *Tephrocactus halophilus* en men denke ook aan *Opuntia salmiana*, die wel bloemen doch nooit vruchten produceert.

Wat P-52 betreft lagen de zaken enigszins anders. Deze plant is afkomstig van de Cuesta de Capillitas (Provincie Catamarca, op 2800 meter hoogte), alwaar ik toevallig een bloeiende plant van dezelfde stam fotografeerde ter illustratie van mijn boek over Argentijnse cactussen!

Na wat informatie ingewonnen te hebben, bleek dat de plant bij de heer Vanaverbeke nooit bloeide, doch bij Jörg Piltz hoorde ik dat ze wel regelmatig bloemen voortbracht...

Opuntia microdisca

Opuntia picardoii

Een verdere beschouwing is dat men wellicht planten, die in de natuur in zeer harde omstandigheden gedijen, niet teveel mag vertroetelen, doch ze liefst ook een beetje moet laten afzien, wil men ze tot bloeien zien overgaan?...

Hoe dan ook, hieruit blijkt dat wij slechts over bitter weinig informatie beschikken nopens de biologie van *Opuntia*'s. Liefhebbers kunnen hier zeker behulpzaam zijn, door hun waarnemingen zorgvuldig te noteren en ze bekend te maken via vakbladen zoals "Succulenta" .

Opuntia picardoii

Op 11 december 1995 bevonden we ons, in gezelschap van Dr. Vertongen boven het plaatsje Los Angeles (Provincie Catamarca), langs de oostelijke hellingen van de Sierra de Ambato, op een hoogte van zowat 1700 meter. Naast talrijke exemplaren van *Gymnocalycium oenanthemum* vonden we ook een roodbloeiende *Opuntia*, waarvan we een paar stekjes meebrachten.

Ditmaal werden ze in de kas in volle grond uitgezet en al gauw vertoonden ze de

typische groei der Airampoae. Ze gingen namelijk uitstoelen zoals een aardbeiplant en ontwikkelden vertakkingen van 30 tot 50 cm lang, die tot 10 en meer segmenten telden. Telkens als een van deze segmenten de grond raakte, werden prompt wortels gevormd, zodat de plant de beschikbare ruimte zeer efficiënt ging koloniseren.

Zowel de herkomst van de plant als de afmetingen der segmenten en het uitzicht der bedoorning lieten er geen twijfel over bestaan dat het hier om *O. picardoi* ging.

De segmenten blijven redelijk klein: 55-70 x 25-30 mm en zijn schuin eivormig, terwijl de niet zo talrijke doornen (eerst 2, daarna 4 a 5 per areool) de 5 mm lengte niet overschrijden.

In juni van dit jaar ging de plant voor het eerst bloeien en produceerde daarbij niet minder dan 3 bloemen, op drie verschillende vertakkingen.

In dit geval zijn de bloemen ingeplant op de rand van de segmenten. Het vruchtbeginsel is hier aanmerkelijk beter voorzien van areolen dan bij de vorige soort; de areolen zijn eveneens beschermd door een roodbruin schutblaadje en voor de rest lijken ze sterk op de areolen der segmenten. Op de bovenste rand van het vruchtbeginsel vindt men een reeks groene schubben met roodbruin uiteinde en daarna de buitenste bloemdekbladen, lancetvormig en met hetzelfde kleurpatroon. De overgangsdekbladen zijn reeds spatelvormig, rood met brede groene middenstreep en donker stekelpuntje. De binnenste bloemdekbladen zijn breed en afgerond (25 x 12 mm), ingesneden en min of meer getand, en prachtig rood gekleurd. Meeldraden en stamper zoals bij de vorige soort; alleen is de stempel hier iets minder donker gekleurd. De bloei duurt eveneens twee volle dagen.

Al bij al twee opuntia's die de aandacht en de verzorging van de liefhebbers zeker verdienen.

Literatuur:

- Backeberg, C. (1958) "Die Cactaceae", I, p. 422.
Lambert, J.G. (1997) "Cactus d'Argentine". 2eme edition, Fig. 148, p. 189.

**Passendalestraat 64,
B-8980
Passendale
België.**

EUPHORBIA AGGREGATA

Rikus van Veldhuisen

Euphorbia aggregata Berger vormt samen met de nauw verwante soorten *Euphorbia ferox* en *E. pulvinata* een groep planten die herkenbaar zijn aan hun opvallende groeivorm. Ze bestaan namelijk uit compacte, veelvertakte en zwaarbesteelde kussens. De Engelse bijnaam 'pin-cushion', ofwel speldenkussen, is dus een toepasselijke naam. Bij de boeren in Zuid-Afrika zijn deze planten niet populair, want ze zijn in staat om het vee lelijk te verwonden. Dit komt doordat het vee op een plant trapt en de stekels diep in hun hoeven door kunnen dringen. De ontstekingen die hierdoor ontstaan zijn zeer hardnekkig en leiden soms zelfs tot sterfte onder het vee. De veeboeren noemen deze planten daarom 'voetangel'.

Tijdens de reis van uw schrijver in 1997 in Zuid-Afrika vond hij, tijdens een korte stop in de nabijheid van de weg, indrukwekkend grote planten van *Euphorbia pulvinata*. Hoewel er weinig tijd was om de

groeiplaats ten zuiden van Aliwall North in de Elandspas te verkennen, behoorde dit tot een hoogtepunt van de reis. De enorme kussens van vele duizenden kopjes van slechts vier a vijf centimeter doorsnee waren in enkele gevallen tot drie meter hoog. Een globale berekening leert dat een dergelijke plant uit meer dan 40.000 kopjes bestaat. Naar de leeftijd van dergelijke planten kan ik slechts raden, maar ze zijn zonder twijfel erg oud. In tegenstelling tot *Euphorbia aggregata* en *E. ferox* groeit *E. pulvinata* bijvoorkeur op stenige hellingen, die aan de zonnige noordzijde van de berg of heuvel zijn gelegen.

Euphorbia aggregata groeit verder zuidelijk, onder andere in de omgeving van Carlisle Bridge, ongeveer 45 km. noordelijk van Grahamstown. Later tijdens deze reis was onze standplaats Grahamstown en vandaar uit werd een excursie met als eindbestemming Carlisle Bridge gepland met de bedoeling om ook *Euphorbia aggregata* te vinden. Echter Carlisle Bridge hebben

Foto's van de schrijver.

***Euphorbia pulvinata* groeiend op noordelijke hellingen in de Elandspas, even ten zuiden van Aliwall North.**

De populaties van *Euphorbia aggregata* vertonen een grote variatie, zoals hier ten zuidwesten van Carlisle Bridge.

Een grote en zwaar bestekelde *Euphorbia aggregata* van meer dan een meter doorsnee.

we die dag niet bereikt, omdat we onderweg zo vaak stopten, dat er eenvoudigweg niet genoeg tijd beschikbaar was. En tijdens iedere stop vonden we iets van onze gading. Een deel van wat wij die dag vonden staat in eerdere bijdragen aan dit blad over *Euphorbia polygona* en *E. inermis*. Nu zult u misschien vinden dat het onfortuinlijk is om je doel niet te bereiken, maar uw schrijver is er achteraf zeer content mee, want dit feit was een goede aanleiding om het in 1999 nog eens te proberen. En deze keer wel met succes en zelfs op meerdere plaatsen vonden we *Euphorbia aggregata*. Gelukkig hebben we ook in 1999 enkele soorten *Euphorbia*'s niet kunnen vinden, die elk op zich een valide reden zijn om dit prachtige land opnieuw te bezoeken.

Het is niet bekend wie *Euphorbia aggregata* heeft ontdekt en wanneer. Berger is degene die notie nam van haar aanwezigheid in cultuur in 1902. Eerst nam hij aan dat het de lang verloren *Euphorbia enneagona* van Haworth was. Uiteindelijk voldeed deze identificatie niet en beschreef hij in 1907 deze planten als een nieuwe soort, *Euphorbia aggregata*. Tot de dag van vandaag blijft de identiteit van *E. enneagona* onduidelijk, maar White, Dyer & Sloane namen aan dat ze identiek is aan de door hun beschreven *Euphorbia heptagona* var. *viridis*.

Euphorbia aggregata is een zeer variabele soort. De populatie ten westen van Carlisle Bridge bestond uit ongeveer 150 planten, groeiend op ongeveer 1 hectare. Soms groeien enkele planten bij elkaar, maar meestal op ongeveer 10 meter van elkaar verwijderd. In deze populatie waren geen twee planten hetzelfde. De variatie zit vooral in lichaamskleur, kleur en lengte van de stekels, kleur en grootte van de honingklieren die de cyathia omhullen en het aantal stekels op een plant. Ook waren er planten met enkele cristaatvormende zijtakken, dichtverpakt tussen normale takken.

In de literatuur is ook nog een variegatavorm beschreven uit de omgeving van Cradock als *Euphorbia aggregata* var. *alternicolor*. White, Dyer & Sloane brachten deze soort van N. E. Brown terug naar een variëteit, maar ook dat is niet juist, daar het slechts een forma kan zijn van *E. aggregata*. Helaas ken ik deze variegata niet in cultuur. Planten met een niet effen groene lichaamskleur hebben wij bij alle drie de genoemde soorten aangetroffen, maar niet met wit-groene strepen, zoals genoemd bij de beschrijving van de variëteit *alternicolor*.

Euphorbia aggregata heeft haar verspreidingsgebied ten noorden van Grahams-town, rond Carlisle Bridge en vandaar uit naar het noordwesten, naar Somerset East en verder naar Graaff-Reinet. De vormen in het zuidoosten schijnen het zwaarst bestekeld te zijn en ten noorden van Graaff-Reinet zijn ze groener en lichter bestekeld. Deze laatste vertonen veel overeenkomst met *Euphorbia pulvinata*. White, Dyer & Sloane noemen Willowmore, midden in het verspreidingsgebied van *E. ferox* en Fauresmith in de Vrij Staat, in het verspreidingsgebied van *E. pulvinata*, ook als groeiplaatsen. Dit lijkt niet erg waarschijnlijk en dit zijn wellicht tussenvormen van de genoemde soorten. Op de groeiplaatsen van *E. aggregata*, die wij bezochten bij

De woeste verschijning van *Euphorbia ferox*, hier getooid met vruchten. Ongeveer 10 km. ten zuiden van Kleinpoort op de Springbokvlakte.

Carlisle Bridge en Somerset East, vonden wij geen verschillen tussen de populaties, die echter alle bestonden uit planten met een grote vergelijkbare variatie.

Twee jaar na de beschrijving van *Euphorbia aggregata* heeft Dr. Marloth *Euphorbia pulvinata* beschreven aan de hand van planten die Dr. Galpin gevonden had in de omgeving van Queenstown. Op zich is het verwonderlijk dat het zo lang heeft geduurd voordat deze grote en indrukwekkende planten iemands aandacht hebben getrokken. De kussens die ze vormen zijn dermate hard en solide dat je er zondermeer op kunt gaan staan, wel met goede schoenen, zonder ze te beschadigen.

Euphorbia pulvinata heeft van de genoemde soorten verreweg het grootste verspreidingsgebied en loopt vanuit het

zuiden bij Queenstown naar het noorden, door en langs Lesotho, de Drakensbergen, Free State en Kwazulu Natal tot in de Zoutpansbergen in de Northern Province.

De planten uit het noordelijke verspreidingsgebied verschillen zeer duidelijk van die uit het zuiden. Marloth was dan ook van plan deze noordelijke vormen een aparte status te verlenen. Hij heeft dit echter niet doorgezet, daar hij na een intensieve studie tot de conclusie kwam dat geen van de onderscheidende kenmerken constant was. De verschillen zijn echter aanzienlijk en naar mijn bescheiden mening is het verschil tussen de zuidelijke vorm en *Euphorbia aggregata* geringer dan die tussen de noordelijke en zuidelijke vorm van *E. pulvinata*. De planten uit het noorden onderscheiden zich door de wel 3 cm lange blaadjes, meer en smallere ribben die bestaan uit duidelijke tuberkels. Er zijn nog

***Euphorbia ferox* en *E. esculenta* zijn vaak dominant aanwezig in het landschap, zoals hier ten westen van Klipplaat.**

meer verschillen, maar ik hoop dat de begeleidende afbeeldingen voor zich spreken en de geïnteresseerde liefhebber kan de genoemde literatuur nakijken, want beide vormen worden veelvuldig afgebeeld.

De derde en als laatste door Dr. Marloth in 1913 beschreven is *Euphorbia ferox*. Haar naam heeft ze te danken aan haar bestekeling, die van de genoemde soorten, het zwaarst is. Bovendien vormt ze in tegenstelling tot de beide andere soorten niet echt een kussen, maar eerder een dichtvertakte struik.

Euphorbia ferox heeft haar verspreidingsgebied ten westen van *Euphorbia aggregata* en begint in het oosten rond Graaff Reinet en vandaar uit naar het westen tot Beaufort West. Zuidelijker komt ze rond Willowmore en Steytlerville algemeen voor en op sommige plaatsen is ze zelfs de

meest dominant aanwezige vegetatie, vaak samengroeiend met *Euphorbia esculenta*. Op de Springbokvlakte groeit die vaak samen met *E. mammillaris*, die te herkennen is aan langere, rechtere en minder bestekelde stammen, die voorzien zijn van ribben, die weer voorzien zijn van dwarsgroefjes. De stammen vertonen daardoor een grote overeenkomst met een bestekelde maïskolf. Op deze vlakte troffen we op meerdere plaatsen een *Euphorbia* aan, die nog het meeste leek op een kleine *E. ferox*, echter minder bestekeld. Ook bij Graaff Reinet hebben we dergelijke planten gevonden. Deze planten komen vrij algemeen voor en ook in de cultuur hebben wij ze meermaals aangetroffen. Wij konden deze planten niet onder een bepaalde soort plaatsen en een nadere bestudering van deze vormen lijkt op zijn plaats.

In 'The Succulent Euphorbiaceae' van White, Dyer & Sloane vinden we een afbeelding van een plant uit de omgeving van Van Rhijnsdorp op de Knersvlakte. Deze vertoont een grote overeenkomst met *E. ferox*. De Knersvlakte ligt echter meer dan 500 km verwijderd van het bovengenoemde gebied. Helaas zijn van deze vondst verder geen gegevens bekend. Het geeft echter wel aan dat er nog een hoop te ontdekken is in dit immens grote land.

Onlangs heeft G. Marx *Euphorbia valida* als een ondersoort geplaatst onder *E. me-loformis* en ook *E. symmetrica* werd als ondersoort onder *E. obesa* geplaatst. Deze soorten zijn nauw verwant en voor een leek nauwelijks van elkaar te onderscheiden, alhoewel er wel degelijk verschillen zijn. Eenzelfde behandeling zou ook han-teerbaar kunnen zijn voor de hier behan-delde soorten, wellicht zelfs nog beter als variëteit dan als ondersoort, omdat de overgangen van de ene naar de andere soort zo vloeiend zijn. Er is wel degelijk een duidelijke geografische spreiding en op een bepaalde locatie kan men een populatie eenvoudig herkennen. Moeilijker ligt het in het geval van individuele plan-ten, daar verschillende populaties, met gro-te variatie in de individuele planten, gelijk uitzierende planten kunnen bevatten. Ook de noordelijke vorm van *E. pulvinata* en misschien zelfs wel de *miniferox* van de Springbokvlakte kan dan als variëteit toe-gevoegd worden aan dit complex. Dit com-plex zou een betere weergave kunnen zijn van de natuurlijke verwantschappen van de genoemde soorten.

Euphorbia pulvinata is zoals al eerder ge-zegd een plant die groeit op heuvels en zou met niet al te veel verbeelding zelfs een alpine plant genoemd kunnen worden. Feit is dat ze soms in gebieden voorkomt met grote hoeveelheden neerslag, tot 100 cm per jaar en soms zelfs met sneeuwval. Het is in de cultuur dan ook een erg mak-

kelijke plant om te kweken. Dit geldt in iets mindere mate ook voor de andere soorten. Om hun gedrongen groeivorm te behou-den hebben ze wel veel licht nodig. Mo-menteel kweek ik met name *E. pulvinata* buiten en dat levert mij vooralsnog prach-tige planten op. In de winter heb ik echter wel wat rot in sommige planten gekregen, zonder dat ik direct een reden weet. Mis-schien moet ik ze in de winter ook buiten laten, wie weet. Feit is dat een mooie com-pacte plant van deze soorten een prachtig gezicht is en dergelijke planten tref je hoogstzelden aan in onze verzamelingen.

Literatuur:

- White, A., Dyer, R. A., Sloane, B. L., (1941), The Succulent Euphorbiaceae (Southern Africa) 2 Vols.
- Fourie, S. P. An Introduction to the Suc-culent Euphorbias of the Transvaal, part 3, The Euphorbia Journal 6: 113 - 125.
- Hargreaves, B. J. The Other Spurges of Lesotho, The Euphorbia Journal 8: 126 - 132.
- Marx, G. The Succulent Euphorbias of the Southeastern Cape Province, The Eup-horbia Journal 8: 74 - 102, part 1.

**Samuel Gerssenlaan 63, 3861 HB Nijkerk.
e-mail: rikvs@wxs.nl**

CACTUSSEN VERZAMELEN, EEN LEUKE HOBBY

Johan Pot

Heel wat mensen over de hele wereld scheppen er genoeg in een verzameling cactussen op te bouwen en te verzorgen. Kosten noch moeite worden gespaard om gezonde planten te kweken, die vaak nog bloeiwillig zijn ook. Met gepaste trots wijst men bezoekers op mooie en vooral ook zeldzame exemplaren. uren kan men doorbrengen bij zijn verzameling.

De cactusverzamelaar in de ware zin des woords zal zijn plantjes opkweken uit zaad. Heel wat soorten laten zich gemakkelijk op deze manier vermeerderen. Tegen een zeer lage prijs kan men zo in relatief korte tijd heel wat mooie en zeldzame planten bezitten.

Waar komen de zaden vandaan? Wel, sommige mensen hebben er hun beroep van gemaakt cactusbloemen te bestuiven, zaden te winnen en deze aan te bieden aan liefhebbers. Hiermee kan toch niets mis zijn?

Hoe kwamen de zaadhandelaren aan hun planten? Misschien hadden ze deze zelf opgekweekt uit zaad. Of wellicht hadden zij de planten op legale manier ingevoerd. Één ding is echter zeker: ooit eens werden cactussen van hun natuurlijke standplaats verwijderd met het doel om onze verzamelbehoefte te bevredigen.

Men zou kunnen veronderstellen, dat alles in orde was, toen er nog geen wet was om bedreigde plantensoorten te beschermen. Men kan ook aannemen, dat de natuur momenteel niet lijdt door activiteiten van mensen die een exportvergunning hebben. Feit is echter, dat aan onze hobby per definitie een beschadiging van de natuur ten grondslag ligt.

Mijn oog viel op het artikel "Liefhebbers!!!!" in *Succulenta* 79 (4). Ik las, dat er "liefhebbers???" bestaan die hun han-

den niet kunnen thuishouden en op grove wijze de natuur vernielen. Planten uit de natuur neem je zonder vergunning nu eenmaal niet mee. Er werd gerept over de enorme schade aan de cactuspopulatie. Ik ben het in grote lijnen eens met deze opstelling. Maar misschien is hij toch wat kort door de bocht.

Waarom zouden mensen cactussen in de natuur verzamelen? Een voor de hand liggend antwoord is: om in een behoefte te voorzien. Kenmerkend voor de verzamelaar is blijkbaar, dat hij steeds op zoek is naar iets nieuws of zeldzaams. Een importplant voldoet in ieder geval aan een van deze criteria.

Dus spelen sommige avonturiers hier handig op in. Zij begeven zich naar een cactus-Eldorado en bieden daarna droomplanten aan. Heel wat integere liefhebbers gaan door de knieën en leggen er veel geld voor neer. Deze planten waren immers toch al uitgegraven? Dan is het maar beter om ze in leven te houden! Twijfelaars wachten tot er zaden van zulke illegale planten aangeboden worden. Zaailingen zijn immers legaal. Maar zijn ook zij dan geen helers die even slecht zijn als de stelers?

Deze gang van zaken dient bestreden te worden. Het gaat niet aan de natuur te vernielen ter wille van een handjevol liefhebbers. Het gevolg zal echter wel zijn, dat er geen nieuwe soorten meer zullen worden aangevoerd. Het bij ons aanwezige materiaal zal in elke volgende generatie minder betrouwbaar zijn. De door ons op handen gedragen studiegroepen kunnen opgeheven worden. Wij zullen enthousiast een verzameling cactussen met fake-etiquetten verzorgen. Was dat een van de doelstellingen van *Succulenta*?

Gelukkig bestaan er wetenschappelijke instituten die expedities kunnen uitzenden. Deze kunnen nieuw en vooral betrouwbaar materiaal verzamelen, dit laten vermeerderen en doorspelen aan de liefhebber. Ik herinner me echter een bijeenkomst in Wageningen, waar gesteld werd dat vooral de liefhebbers de planten koesteren, waardoor ze in leven blijven. De wetenschappers zouden daarvan moeten kunnen profiteren. Blijkbaar werd niet te veel verwacht van de stroom planten die door een wetenschappelijk instituut zou worden afgegeven. Afgezien daarvan is het de vraag hoeveel van deze expedities bekostigd kunnen worden en wat de resultaten zullen zijn. Hoeveel ervaring moet men hebben voordat men populaties vindt die door bijvoorbeeld Ritter en Rausch niet ontdekt werden?

Men kan zich afvragen, of aan het uitgraven van planten of het wegnemen van stekjes door liefhebbers onder alle omstandigheden paal en perk gesteld moet worden. Ik kan me de volgende constructie voorstellen.

Leden van de vereniging melden zich bij een hiervoor in het leven te roepen commissie, als zij voornemens zijn cactussen in het wild te verzamelen. Zij geven nauwkeurig op welk gebied ze willen bezoeken. De commissie bepaalt, of dit zinvol is. Mocht het antwoord positief zijn, dan zal deze commissie moeite doen de vereiste vergunningen te verkrijgen.

Bij terugkeer dient de verzamelaar de meegenomen planten te laten registreren. De commissie onderhoudt een database waarin iedere plant is vermeld. Mocht een plant sterven, dan wordt daarvan melding gemaakt bij de commissie. Zou blijken dat de verzamelaar niet de capaciteiten heeft een groot deel van de meegebrachte planten gedurende een langere periode in leven te houden, dan zal hij niet meer in aanmerking komen voor een vergunning.

De verzamelaar voorziet de commissie van nauwkeurige documentatie van de meegebrachte planten wat betreft vind-

plaats. Wetenschappers moeten hiervan ongelimiteerd gebruik kunnen maken, als ook van het originele materiaal. Nieuwbeschrijvingen kunnen gedaan worden aan de hand van legaal ingevoerde planten.

De verzamelaar verklaart zich bereid zorg te dragen voor betrouwbare vermeerdering en stelt deze tegen kostprijs ter beschikking van andere liefhebbers. Van enig winstbejag is aldus geen sprake.

Ik ben van mening, dat met bovenstaande constructie een groot deel van de grove beschadigingen van de natuur vermeden kan worden. Wie zal er voor een illegale import nog veel geld neertellen, als hij eenzelfde plant ergens voor zeer weinig kan afhalen?

Ik heb me nog afgevraagd, of er een limiet aan het aantal meegenomen planten gesteld zou moeten worden. Dit is niet zo maar te beantwoorden.

In principe volstaan twee individuen van dezelfde soort van één standplaats. De daarvan verkregen zaailingen kunnen een schat aan informatie opleveren. Een iets bredere basis voor de nakomelingen is echter gewenst. Ik zou dan ook geen problemen hebben met een aantal van tien. Als een populatie ten onder zou gaan omdat er tien planten verdwijnen, dan zal zij zeer waarschijnlijk ook uitsterven zonder deze ingreep.

Hiermee is nog niet duidelijk hoeveel planten er maximaal op een reis meegenomen zouden mogen worden. Er zijn mensen die te voet een gebied bereizen, waar misschien nooit meer een cactusverzamelaar zal komen. In dat geval kan een gelimiteerd aantal planten betreurd worden. Deze mensen zullen echter geen koffers vol met planten met zich meezeulen tijdens hun tocht.

Ik hoop met dit artikel een aanzet te geven tot een discussie die mogelijk tot een zinvolle regelgeving zal leiden.

Gagarinstraat 17, 1562 TA Krommenie.

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

Het augustusnummer van het Duitstalige **K.u.a.S.[51 - 8, aug.2000]** bericht over de vondst van *Pelecyphora strobiliformis* in de Mexicaanse deelstaat San Luis Potosi, een bijdrage van Sotomayor, Gomez & Mendez.

Rauh & Teissier stellen *Aloe zombitsiensis* als nieuwe soort voor.

Schnabel & Schmitz wijden een bijdrage aan de succulente flora van het Richtersveld in Zuid-Afrika.

Schirmer verhaalt over de bloei van *Geohintonia mexicana*.

In het septembernummer van dit tijdschrift [**KuaS 51 - 9, sept. 2000**] brengt Hansen een rijk geïllustreerd artikel over *Lophophora fricii*, dat buitengewoon goed de enorme variabiliteit binnen deze soort in beeld brengt. Volgens de auteur behoort *L. williamsii* var. *decipiens* ook tot *L. fricii*.

Hofacker publiceert *Parodia nothominuscula* ssp. *gravior* als nieuw taxon. Een overzichtsartikel van de Noordamerikaanse sedum-soorten wordt door Regnat onder onze aandacht gebracht.

Het Tsjechische periodiek **Kaktusy [36 - 3, 2000]** brengt de nieuwbeschrijving van *Eriosyce multicolorispina*, door Janeba & Slaba. Hajek maakt een tweetal nieuwe combinaties in *Pediocactus*: *P. peeblesianus* fa. *menzelii* en *P. peeblesianus* ssp. *fickeisenii* fa. *maia*.

In het Amerikaanse **Cactus & Succulent Journal [72 - 3, 2000]** bespreekt Dortort de caudiciforme planten van Baja California.

Chahinian publiceert *Sansevieria frequens* uit Kenia als nieuwe soort.

Moran behandelt *Rhodiola integrifolia* en maakt een tweetal nieuwe naamscombinaties: *Rhodiola integrifolia* ssp. *leedyi* en *R. integrifolia* ssp. *neomexicana*. Plummer houdt zich bezig met de cultuur van de 'mierenplanten' uit de genera *Hydnophytum* en *Myrmecodia*.

Ceropegia verticillata, ook uit Kenia, wordt door Masinde als nieuwe soort geïntroduceerd. James doet verslag van zijn reis naar het eiland Socotra.

Het volgende nummer van dit blad [**C.&S.J.A. 72 - 4, 2000**] is als themanummer grotendeels gewijd aan het geslacht *Euphorbia*.

Susan Carter brengt de volgende nieuwe soorten: *Euphorbia sumatii*, *E. lenewtonii*, *E. lukoseana*, *E. caloderma*, *E. songweana*, *E. pervittata* en de nieuwe variëteit *E. proballyana* var. *multangula*.

Zij brengt tevens een nieuwe soort uit India voor het voetlicht: *Euphorbia meenae*. Smoley wijdt een artikel aan grootbloemige hybriden van *Euphorbia milii*; ook Jankalski houdt zich bezig met hybriden terwijl ook Kimnach een duit in dit zakje doet. James is toe aan deel 2 van het verslag van zijn Socotra-reis, een bijdrage met schitterende foto's.

Newton publiceert *Sansevieria bella* uit Kenia als nieuwe soort.

Het Franstalige **Succulentes [23 - 3, 2000]** publiceert alweer een nieuwe *Euphorbia* van Madagascar: *E. ankazobensis* Rauh & Hofstaetter.

Ostolaza geeft een overzicht van de cactussoorten uit het Peruaanse departement Cajamarca. Hofer publiceert *Turbinicarpus beguinii* ssp. *hintoniorum* als nieuw subspecies.

Zie verder op pagina 276

CANARISCHE EILANDEN

2. LA PALMA

Rob Bregman

La isla bonita (het mooie eiland), zong Madonna in de jaren '80. Ik weet niet of dat liedje over La Palma ging, wel weet ik dat de Spanjaarden dat eiland zo noemen. En volkomen terecht; schitterend landschap en plantengroei, en (nog) niet zo druk als Tenerife.

La Palma is op El Hierro na het meest westelijk gelegen Canarische eiland en is geheel van vulkanische oorsprong. Het eiland heeft ongeveer de vorm van een taartpunt met de punt naar het zuiden gericht.

Wat Lanzarote (zie vorige aflevering) niet heeft, heeft La Palma wel, namelijk hoge bergen. Midden over het eiland (dus noord-zuid) loopt een bergrug die in het noorden zijn grootste hoogte bereikt, de Roque de los Muchachos die 3500 m boven de zeespiegel uitrijst. Deze "mannenrots" vormt in feite de noord-ostrand van een

enorme vulkaankrater, de Caldera Taburiente, die met zijn 7 km doorsnee een van de grootste ter wereld is. De westelijke kraterwand is ooit na een uitbarsting weggeslagen zodat men vanaf de

westkust zo krater kan inlopen, overigens zonder gevaar want van vulkanische activiteit is daar allang geen sprake meer. Wel in het zuidelijk deel van La Palma, bij het dorp Fuencaliente, waar in 1979 een eruptie plaats vond waardoor het eiland weer iets groter werd. Tussen de Taburiente-krater en het zuidelijke bergmassief zit een "deuk" in de bergrug, een lager deel dat ongeveer 2000 m hoog is.

De heersende windrichting is noord-oost. Dat betekent dat de oostkant van La Palma vochtig kan zijn, tot op zeeniveau toe. De hogere delen tot zo'n 2000 m boven zeeniveau zijn vaak letterlijk in nevelen gehuld en daardoor

1. *Greenovia aurea* in rotsspleten, zuidhelling Caldera Taburiente. Foto's van de schrijver.

2. Vegetatie met *Aeonium nobile* bij Fuencaliente.

mieziert het er vaak. Deze vochtige omstandigheden, gecombineerd met de milde temperatuur, zijn optimaal voor laurierbomen, de zogenoemde Laurasilva. Dit bostype is in hoge mate bedreigd als gevolg van houtkap maar op La Palma, en ook op enkele andere eilanden, zijn nog restanten in tact gebleven. In deze laurierbossen zijn als gevolg van de min of meer permanente vochtigheid geen succulenten aanwezig hoewel een aantal soorten, ook de laurierbomen zelf, leerachtige bladeren hebben. Boven 2000 m zit men doorgaans boven de wolken en dus in een veel drogere zone. Verder naar boven gaande komen we eerst in een dennenbos-zone die vrijwel uitsluitend bestaat uit de Canarische den, *Pinus canariensis*, en die onder andere opvalt door zijn zeer lange, friscgroene naalden. Op open plekken in dit bos, meestal op rotsrichels, komt een bladsucculent voor

met een blauwgroene bladrozet die zonder bloemen op een kleine krop sla lijkt. Het is *Greenovia aurea* (Foto 1), een lid van de Crassulaceae en nauw verwant met het bekendere geslacht *Aeonium*. De planten zijn monocarp, dat wil zeggen ze bloeien slechts een keer en sterven dan af. Het hart van de bladrozet vormt in het voorjaar een bloeiwijze van gele bloemen. Om de vergelijking met een krop sla door te trekken, de krop schiet dus door. Nog hoger, boven de 3000 m, heersende alpiene omstandigheden: 's zomers droog, een frisse wind en prachtige vergezichten over de wolken heen en 's winters sneeuw. Er zijn maar weinig plantensoorten aan dat soort extreme omstandigheden aangepast; een van de weinige is een geel-bloeiende, enigszins op Brem lijkende struik die tot de vlinderbloemigen (Fabaceae) behoort, *Adenocarpus viscosus*, met, zoals de

3. Aeonium palmense in cultuur, stekken verzameld in de Caldera Taburiente.

soortnaam aangeeft, kleverige peulen. De blaadjes zijn klein en stug maar niet succulent, wel xeromorf.

De centrale bergrug zorgt ervoor dat de westelijke helft van La Palma in een soort regenschaduw ligt, het is daar zonniger, daardoor gemiddeld enkele graden warmer en veel droger. Daar vinden we dan ook de meeste succulenten. In het algemeen is de begroeiing veel opener dan aan de oostzijde. In de nabijheid van de kust komt een vegetatietype voor waarin *Euphorbia balsamifera* en *Senecio kleinia* domineren. Dit vegetatietype komt op alle eilanden onder vergelijkbare omstandigheden voor. Hoger, rond de 2000 m, bevindt zich het dennenbos van *Pinus canariensis*, alleen is de structuur door de grotere droogte ijler dan aan de oostzijde van het eiland. Veel hellingen zijn zeer spaarzaam begroeid, vooral waar stenen naar beneden zijn ge-

komen. Tussen de rotsen vonden we daar *Aeonium spathulatum*, een soort met rozetten van kleine spatelvormige blaadjes. Bij langdurige droogte krommen de bladeren naar binnen zodat de bladrozet er als een bolletje uitziet. De planten vertakken zich sterk, dus na de bloei blijft de plant leven; alleen de vertakking met een bloeiwijze sterft af. Op dit soort rotshellingen met weinig begroeiing wemelt het van de hagedissen die precies dezelfde kleur als het gesteente hebben aangenomen: op de zwarte lavarotsen zijn ze zwart, op een bruine bodem zijn ze bruin.

De zuidpunt van La Palma profiteert nog van het warme klimaat van de westzijde maar is natuurlijk (periodiek) vochtiger doordat het regenschaduweffect minder is. Dit gebied is dan ook botanisch zeer rijk, met vele succulenten en xerofyten. Vlak bij de kust, nog in de spatzone,

4. Nerine sarniensis langs de noord-oostelijke kustweg.

groeit daar een van de weinige succulente schermbloemigen (familie Apiaceae), namelijk *Astidamia latifolia*. De planten hebben platte, succulente bladeren en vormen grote groepen. Iets hoger komt in grote hoeveelheden *Aeonium nobile* voor (Foto 2). Deze soort is alleen op La Palma te vinden. De bladrozet is dof grijsgroen, en kort gesteeld. Vaak is de bladrand of zelfs het gehele blad door de zon fraai rood gekleurd. De bloeiwijze is indrukwekkend, vele malen groter dan de bladrozet en breed-piramidevormig met een enorm aan-

tal roze bloemen. Helaas zijn ook deze *Aeoniums* in september, toen wij er waren, allang uitgebloeid zodat ik u slechts een foto met bruine, afgestorven bloeistengels kan tonen. De meegenomen stekken hebben tot dusver nog niet gebloeid. Tussen deze *Aeoniums* groeit vaak een xerofytische struik met kleine, smalle blaadjes uit de zijdeplantfamilie, de *Asclepiadaceae*, *Periploca laevigata*. Aan de (kleine, paarse) bloemen en de typische twee-delige vrucht met gekuifde zaden zien we de verwantschap met bij voorbeeld *Ceropegia* en *Stapelia*.

Zoals gezegd is de krater van de Caldera Taburiente aan de westzijde open en men kan dus vanaf de kust zonder al te veel klimwerk de kraterbodem bereiken; je hoeft het beekje maar te volgen. Dit is een interessante (maar wel warme) wandeling waarbij we allerlei interessante plantensoorten tegenkomen. Veelvuldig aanwezig op de rotswanden is hier *Aeonium palmense* (Foto 3), een vrij grote soort met een zittende bladrozet van ca. 10 cm lange, lichtgroene bladeren die aan weerszijden met korte haartjes zijn bezet. Daardoor voelen ze zacht aan. De naam suggereert dat deze soort alleen op La Palma voorkomt. Dat is niet helemaal waar want op het nabijgelegen eiland El Hierro groeit *A. palmense* ook; al is dat wel een andere variëteit.

De meeste succulenten mogen dan in september uitgebloeid zijn, er bloeit natuurlijk op de Canarische eilanden altijd wel wat. Vooral langs wegen vielen de grote roze bloemen van *Nerine sarniensis* op, een bolgewas uit de *Amaryllis*-familie (nu *Lelie*-familie) dat Guernsey Lily genoemd wordt maar oorspronkelijk uit Zuid-Afrika afkomstig is (Foto 4). De vuistgrote bol vormt zijbollen die gemakkelijk afbreken. Daardoor zijn deze planten op grote schaal

5. Omlaag vallende wolken bij El Paso.

verwilderd, niet alleen op La Palma maar op alle Canarische eilanden en ook op Madeira.

Tot slot nog iets wat helemaal niets met planten te maken heeft maar wat u gezien moet hebben als u op La Palma bent. De al eerder vermelde deuk in de centrale bergrug zorgt af en toe voor een fascinerend natuurverschijnsel. De bergketen is hier net niet hoog genoeg om de uit het noordoosten komende regenwolken tegen te houden. Soms komen deze wolken er net overheen en zakken dan door de warmere (lichtere) lucht aan de westkant naar beneden. Net alsof er een enorm donzen dekbed naar beneden glijdt (Foto 5).

Volgende keer het voorlopig laatste deel van deze serie waarin Tenerife zal worden behandeld.

**Hector Petersenstraat 7, 1112 LJ Diemen
e-mail bregman@bio.uva.nl**

MELOCACTUS SPECIES HU 534

Geert Eerkens

Het blijkt noodzakelijk te zijn aan deze soort de nodige aandacht te geven in verband met een ontdekte nummerverwisseling met spec. nummer 533 .

Enkele jaren terug en ook weer dit zaai-seizoen werden zaden aangeboden met het veldnummer HU 533. Eind 1996 werd de nieuwe HU veldnummerlijst ontvangen en tot mijn verbazing werd HU 533 aangegeleid als *Melocactus aff concinnus*. Jammer genoeg was mijn oude plant doodgegaan, maar nieuwe aanwas stond op stapel en hiervan kon een goede foto gemaakt worden. Het stond voor mij vast, dat mijn HU 533 zeker niet *Melocactus concinnus* kon zijn. Want deze soort is welbekend, vaak ook nog bekend als *Melocactus seabrasensis*, afgeleid van de habitat Seabra.

Als enige betrouwbare bron werd vorig jaar Herr Uebelmann aangeschreven met bijvoeging van een foto van mijn plant. Hij schreef toen terug, dat Melo HU 532, Melo HU 533 en Melo HU 534 door elkaar groeien aan de Rio Brumado op verhogingen in het landschap. De oplossing was dus, dat reeds vanaf het begin de zaden van *Melocactus HU 533* en *Melo HU 534* verwisseld werden.

Beschrijving

Deze planten zijn ongeveer 15 cm dik met 13 ribben, de hoogte is een 12 à 13 cm. De vorm is iets plat-rond tot vrijwel rond. De epidermis is iets grijziggroen (RHS 138/191B). De ribben zijn ca. 4 cm van elkaar verwijderd en 2 cm diep.

Areolen weinig wollig en iets in de rib verzonken, 5 mm lang en 4 mm breed, naar beneden iets puntig uitlopend, bootvormig. De bedoorning is niet zo robuust, ongeveer 7 randdoorns, waarvan de onderste 2 cm lang is. Middendoorn 1 en ca. 1,5 cm lang. Alle doorns iets gebogen, ivoorkleurig en goed scherp, met een donkere punt. Het cephalium is 8 cm breed bij

een hoogte van slechts 2,5 cm, doorgroeid met korte, lichtbruine, zachte borstels. Het middendeel van het cephalium is celvormig verdeeld.

De bloem komt nauwelijks boven het cephalium uit, maar opent zich toch goed. Is slechts 19-20 mm lang en 7 mm breed. Bloemblaadjes 1 mm breed en rond uitlopend. De kleur is fuchsia-purper (RHS 67C). Bloembuis 4 mm dik, kaal en heel lichtroze, aan de binnenkant wit. De bloemkroon begint vrij abrupt en is ca. 3 mm hoog. Vruchtbeginsel 2,5 mm lang en 2 mm dik, zeer lichtroze, bijna wit, gescheiden van de nectarkamer door een insnoering. Nectarkamer ca. 6 mm lang en 4 mm

Melocactus species HU 534

Foto van de schrijver

breed. Meeldraden en stamper draaddun. De vele meeldraden over een afstand van ca. 5 mm uit de wand van de bloembuis groeiend. Helmknopjes (stuifmeel) cremewit. De stamper is 12 mm lang en komt niet boven de meeldraden uit. De stempels zijn wit van kleur en 1 mm lang.

Het vruchtje is klein, ongeveer 15-16 mm lang en aan de top 5-7 mm dik, kegelvormig met verdroogde bloemrest en iets convex (bollig), glanzend. De kleur is wittig tot heel lichtroze (RHS 70C-70D=magnolia-purper). Een vruchtje bevat ongeveer 20 zaden. Deze zaden zijn ongeveer 1 mm groot en een weinig glanzend. Deze soort is zelffertil.

Met deze beschrijving en foto kan men gemakkelijk Melocactus HU 534 herkennen en de liefhebbers die Melo 533 van mij afkomstig, via het Clichéfonds hebben besteld en uitgezaaid, dienen dus het veldnummer HU 533 op hun etiket te veranderen in Melocactus HU 534, waarmee deze veldnummervervisseling is rechtgezet.

Helaas heeft deze soort nog geen naam.

Tamanredjo km 17,5, Commewijne, Suriname

Aloe [37 - 1, 2000] brengt de nieuwbeschrijving van *Cheiridopsis campanulata* door G. Williamson. Het volgende dubbelnummer van dit periodiek [**Aloe 37 - 2/3, 2000**] is gewijd aan het congres 'Succulenta 2000', dat dit jaar gehouden is. De aldaar gehouden voordrachten zijn nu in druk verschenen.

Het tijdschrift **Cactus & Co.[4- 3, 2000]** bevat een artikel over verspreiding en ecologie van *Turbincarpus schmiedickeanus* ssp. *klinkerianus*, door Sotomayor, Gomez en Mendez. Desmond Cole presenteert een uitgebreide en fraai geïllustreerde bijdrage over *Lithops deboeri*, waarbij zich het merkwaardige feit voordoet, dat diezelfde Cole in zijn *Lithops*monografie (1988) dit taxon als *Lithops villetii* ssp. *deboeri* benoemt. Voortschrijdend inzicht? Of een oud verhaal herdrukt? Cattabriga houdt zich bezig met de variabiliteit van *Aztekium ritteri*. *Lewisia rediviva* is het onderwerp van een bijdrage van Beaston. Giusti bespreekt de *Astrophytum*-cultivars 'Super Kabuto' en 'Mirakuri Kabuto'.

In het **Cactus & Succulent Journal of New South Wales, Australia [22 - 6, 2000]** vond ik een bijdrage van Cyganowski over *Adromischus*. Handig zijn de tabellen en kaartjes, waaruit precies is af te leiden welke soorten in gebieden met winterregens groeien en welke in gebieden met zomerregens of met regen in alle seizoenen.

Het **British Cactus & Succulent Journal [18 - 3, sept. 2000]** bevat de publicatie van twee nieuwe *Sansevieria*-soorten uit Malawi, te weten *S. burdettii* en *S. downsii*, door J. Chahinian. T. Smale bericht over mogelijke aantasting van het Gamsberggebied in de Kaapprovincie en de gevolgen voor de plantengroei aldaar. *Car-*

alluma flava is het onderwerp van een fraai geïllustreerd artikel van B. Jonkers. C. Ostolaza bericht over een tweetal bedreigde soorten uit het genus *Haageocereus*. Het gaat hierbij om peruaanse cactussoorten, die een kruipende groeiwijze hebben, *H. tenuis* en *H. repens*. *Haageocereus repens* wordt door de auteur omgedoopt tot *H. pacalaensis* ssp. *repens*. Machado houdt zich bezig met *Euphorbia phosphorea*, de grootste euphorbia uit Brazilië. Pilbeam bespreekt *Mammillaria prolifera* van Cuba. Collenette brengt een artikel over het geslacht *Rhytidocaulon* in Saoedi Arabië.

Het Amerikaanse **Cactus and Succulent Journal [72 - 5, 2000]** brengt een bijdrage van Moran over *Hylotelephium pluricaule*. Charles stelt zich de vraag of *Oreocereus tacnaensis* een hybride is en komt tot twee mogelijke conclusies: Of het is een hybride tussen *O. leucotrichus* met een (onbekende) *Weberbauerocereus* of het is een *Weberbauerocereus* met een aantal hybriden in haar populaties. Uit de nalatenschap van wijlen W. Rauh stamt de nieuwbeschrijving van *Euphorbia specksii*. Rauh en Kinnach brengen tevens de nieuwbeschrijving van twee zuid-amerikaanse peperomia's: *Peperomia vestita* var. *lindenii* en *P. kimnachii*. Mies, Lavranos en James brengen een uitgebreid artikel over het genus *Boswellia* (Burseraceae) van het eiland Socotra. Ellert houdt zich bezig met *Euphorbia guerichiana*.

Het Duitstalige **Kakteen und andere Sukkulenten [51 - 10, okt. 2000]** brengt een bijdrage van Sotomayor, Gomez, Barra en Martinez over *Pelecyphora aselliformis*. Rauh & Mangelsdorff publiceren *Aloe ankaranensis* als nieuwe soort. Rischer schrijft over de *Echinocereus*-soorten in de Barranca del Cobre (Mexico).

SUCCULENTA, HOE SPEELDE JE 'T KLAAR?

10. DE NEGENTIGER JAREN (VERVOLG)

Freddy Delabarre

De enquête Succulenta 2000, waarvan 838 formulieren werden terugontvangen, zijn verwerkt. De eerste resultaten kon men lezen in het oktobernummer van dit jaar.

De heer Peter Knippels bracht een artikel over de jubileumviering voor hen die er niet bij konden zijn.

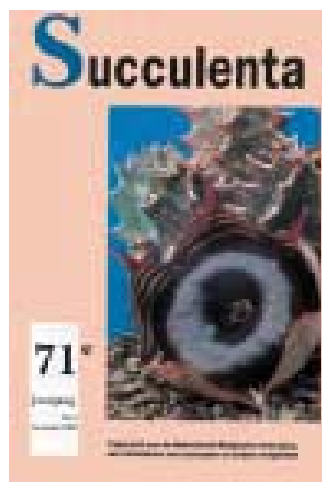
Het plotseling overlijden van mevrouw Nora Borgs was een schok voor iedereen. De heer Busser zei het heel treffend: "Zij was de moeder en de ziel van de afdeling 's Gravenhage, maar zeker ook van allen, die haar gekend hebben". Zij was pas lid van verdienste geworden, doch deze titel was ontoereikend voor alles wat Nora voor Succulenta en de hobby in het algemeen gedaan had.

De artikelenreeks '75 jaar geleden' bracht in het aprilnummer 1995 het financieel jaarverslag 1995 en de begroting 1920.

Er waren weer 2 leden, die de mijlpaal van 40 jaar lidmaatschap bereikt hadden; 25 leden vierden hun 25-jarig lidmaatschap. De heer Georg Wolsky, voorzitter van de cactusvereniging van St. Petersburg, gaf een overzicht van het 35-jarig bestaan van die club.

De Gouden Pen 1994 ging naar de heer A. van der Snee, de tweede prijs was voor de heer J. Essers en de derde prijs was voor een artikel van de heer A. Lau.

De bibliotheek werd uitgebreid met 14 nieuwe titels en een aantal tijdschriften.

Op dat ogenblik waren er 284 boeken in de landelijke bibliotheek.

Er werd een wijziging aangebracht in het reglement voor de Gouden Pen. We onderscheidden voortaan drie categorieën: Hobby, Wetenschap en Reisverslag.

De jury zou voortaan bestaan uit drie personen, een voorzitter en twee leden. Als voorzitter werd een bekend plantenkenner gevraagd, een van de leden was een winnaar van vorig jaar.

Na een bewogen 1994 eindigde 1995 rustig, zonder veel hoogte- en dieptepunten.

1996 begon goed. Op 11 januari vierde de afdeling Dordrecht haar 40-jarig bestaan met lezingen en een drankje.

De heer Sjaak Schraets werd tot erelid benoemd, terwijl de heren J. van Dulken, A.J. Brederoo, P. Knippels en P. Wagenaar Hummelinck leden van verdienste werden.

De heer Joop van Alten hoopte, dat de Nederlandstalige Belgen en de Nederlanders het nodige wij-gevoel zouden ontwikkelen en dat er een consensus gevonden kon worden voor het uitgeven van een tijdschrift. Er werd tevens bekend gemaakt dat Nederland geen eigen kalender zou uitgeven, maar een beroep zou doen op die van de D.K.G.

Twee ereleden van de afdeling Nijmegen stonden op een foto, die in 1986 ter gelegenheid van de viering van het 50-jarig

jubiläum van deze afdeling gemaakt werd, dit als illustratie bij de interessante levensgeschiedenis van de heer Gerard Uil. De afdeling Amsterdam vierde haar 70-jarig bestaan, Nijmegen bestond 60 jaar en Dordrecht, zoals eerder vermeld, 40 jaar.

Een drietal leden was in 1996 40 jaar lid; 12 leden kregen hun zilveren speld voor 25 jaar trouwe dienst.

De boekenbeurs fungeerde 3 jaar. Deze was zo'n daverend succes, dat de coördinator, de heer W. Alsemgeest, fiat kreeg deze uit te breiden. Zo werden op de E.L.K. boeken te koop aangeboden. Dankzij die boekenbeurs kwamen er soms interessante boeken in de bibliotheek, o.a. Gesamtbeschreibung der Kakteen (1902) door K. Schumann.

De jury, onder wie de heer A. van der Snee, winnaar van de Gouden Pen 1995, maakte de lijst van genomineerden bekend. De Gouden Pennen werden toegekend aan:

De heer H. 't Hart in de categorie 'Wetenschap'.

Mevrouw M. Desender in de rubriek 'Reizen'.

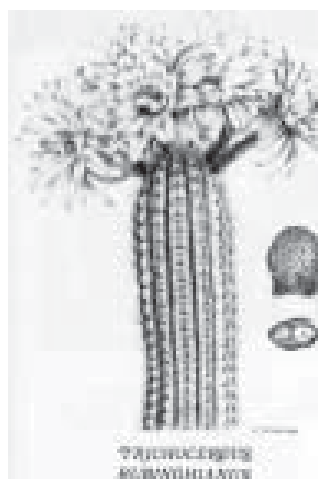
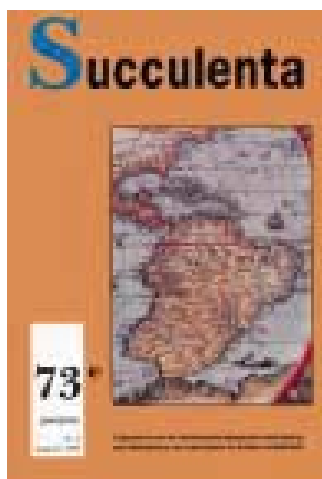
De heer J. Huizer in de afdeling 'Hobby'.

Op 22 november overleed de heer Herman Rubingh in het verpleeghuis 'De Lichtenberg' op 83-jarige leeftijd.

Hij was 34 jaar voorzitter van de afdeling Gooi- en Eemland. Van 1980 to 1983 was hij voorzitter van Succulenta en daarna erevoorzitter van Gooi- en Eemland. Hij was tevens lid van verdienste. Zijn voorliefde ging uit naar de mammillaria's en thelocactussen. Een groot deel van zijn verzameling ging in 1993 naar de V.U.

in Amsterdam, waar zijn naam nu nog steeds vermeld staat op de steeketiketten. Herman was apetrots op de *Trichocereus rubinghianus*, die naar hem vernoemd was. Met dit overlijden verloor de cactuswereld een groot cactuskenner.

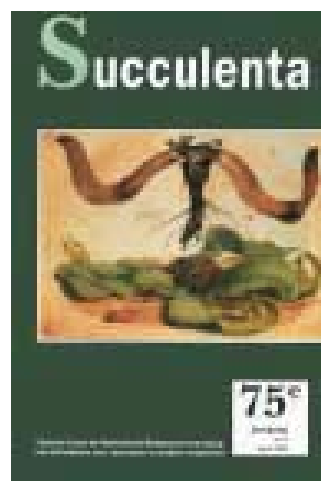
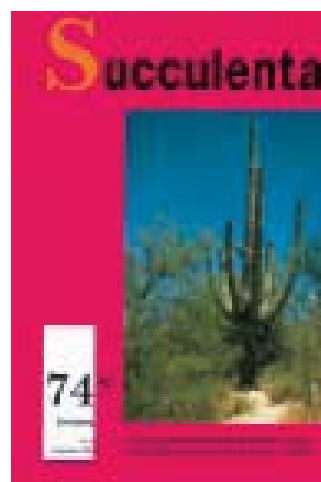
Het eerste nummer van Succulenta in

1997 was weer een themanummer. "We verwachten, dat we de lezers met dit themanummer over Euphorbiaceae een groot genoeg doen", aldus Joop van Alten. Hij wist ons erbij te vertellen, dat er circa 300 geslachten met ruim 5000 soorten bestaan.

In hetzelfde nummer bracht de heer C. van de Wouw een ode aan de heer J. Slabbers, inmiddels lid van verdienste.

Na ruim 6 jaar verliet de heer B. Groen de redactie. Zijn specifieke taak binnen de redactie bestond uit het taxonomisch werk. Deze taak werd sindsdien door de heer R. Bregman overgenomen.

Tijdens de Algemene Vergadering van 19 april 1997 werden de voorzitter en de leden van de jury voor de Gouden Pen voorge-

steld. Voorzitter was de heer D. Smit van de V.U. Hortus te Amsterdam, leden mevrouw J. Smit-Reesink en de heren A.B. Pullen en J. Huizer.

De genomineerden waren voor de rubriek 'hobby' de heren W. Alsemgeest, P. Vandamme en J.J. de Morree; voor de rubriek 'wetenschap' de heren W. Alsemgeest, J.C. Knotters en het duo P. Braun & E. Esteves; in de categorie 'reizen' de heren F. Vandenbroeck, P. v.d.Puijl en L. Bercht.

Mevrouw Smit stelde voor om de Floriadeprijs beschikbaar te stellen als wisselprijs bij de nationale plantenkeuring. Dit voorstel werd aanvaard.

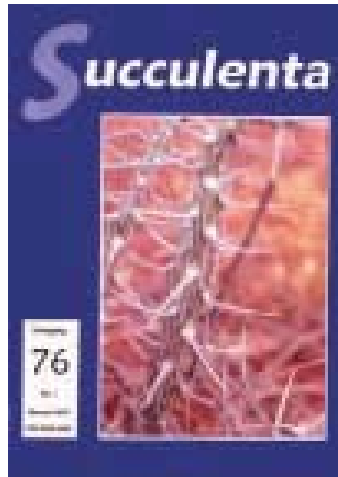
Er werd kritiek geuit door de afgevaardigde van de afdeling Gooi- en Eemland omdat het 'In Memoriam H.Rubingh' in de gele pagina's werd afgedrukt. Men vond dit beneden peil. Het bestuur zou zich over deze zaak beraden, aldus de verslaggever.

Voor de nationale plantenshow, die zou plaatsvinden tijdens de najaarsvergadering, heeft men zijn licht opgestoken in Engeland. Daar worden zulke shows al tientallen jaren gehouden. Het reglement, de onderverdeling en de beoordelingscriteria werden uitgewerkt.

Ik wil enkele regels uit dit reglement de revue laten passeren:

1. afwezigheid van ziekte en ongedierte (max. 2 punten);
2. een levende wolluis (aftrek van 1,5 en 2 punten).

Na 3 jaar verliet de heer A. van Zuijlen de redactie. Hoofdredacteur J. van Alten slaakte een kreet om hulp om het vele

werk van de redactie te kunnen verdelen onder nieuwe krachten.

In het decembernummer lezen we het artikel 'U hebt wat gemist', het verslag van de najaarsvergadering. De publieksprijs werd toegekend aan de eigenaar van een prachtige *Melocactus azureus*. De Gouden Pennen werden toegekend aan de heren J.C. Knotters, W. Alsemgeest en F. Vandenbroeck. Als afsluiting las ik dat Succulenta zich zou moeten presenteren op Internet.

Voor het laatste jaar van dit overzicht beginnen we met een overzicht van de nominaties voor de Gouden Pen 1998. In de categorie 'hobby' werden de heren R. Mayer, W. Bosma en J. van Alten genomineerd; in de categorie 'wetenschap' de heren P. Braun & E. Esteves, A. Ellert en een persoon naar eigen keuze (de redactie kon niet tot een unanieme keuze komen); in de rubriek 'reizen' zijn de heren P. v.d. Puijl, P. van Dongen en mevrouw S. Carter genomineerd.

Tijdens de najaarsvergadering deed mevrouw Smit een oproep om medewerking aan de verkiezing van winnaars van de Gouden Pen. Zonder deze medewerking zou deze activiteit wel eens afgelopen kunnen zijn.

Op 19 april was er een jubileum-cactusbeurs met een tentoonstelling ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan van de afdeling Zaanstreek.

Dit jaar werden de dames B. van Looij, J.M. Smit en de heer B. Zonneveld tot lid van verdienste benoemd. 35 Nederlanders waren 25 jaar lid; hetzelfde gold voor een Fransman, een Amerikaan en de Plantentuin van Gent; 4 leden bereikten dit jaar de mijlpaal van 40 jaar lidmaatschap.

In het aprilnummer van het tijdschrift bracht de heer P.C. Laney het artikel 'De verzameling van wijlen H. Rubingh'. Met dit artikel krijgt Herman Rubingh de eer die hem toekomt.

Dit jaar werden de Gouden Pennen toegekend aan de heren R. Mayer, A. Ellert en P. van Dongen.

Op 10 juni overleed op 92-jarige leeftijd de heer Jaap van Dulken, meer dan 60 jaar lid, mede-oprichter van de afdeling Gouda en vice-voorzitter van die afdeling. Hij werd geëerd met het erelidmaatschap van de afdeling en was lid van verdienste van Succulenta.

Het verenigingsnieuws kreeg in juni een nieuw formaat: het heeft nu dezelfde afmetingen als het tijdschrift. In dat nummer troffen we ook de statuten en het huishoudelijk reglement aan.

In het augustusnummer konden we al lezen welke categorieën er voor de nationale plantenshow in aanmerking kwamen.

De heren Robert Mayer en Joost van Tilborg schreven een artikel 'Wie schuilt er achter die pijp?'. Iedereen wist, dat dit de heer Herman Busser betrof, reeds vanaf 1980 voorzitter van de afdeling Gouda.

Op 17 oktober kwam het bericht, dat Succulenta zonder voorzitter kwam te zitten. Na viereeneenhalf jaar legde de heer K. Zaunbrecher met onmiddellijke ingang zijn ambt neer.

Met dit minder goede nieuws ben ik aan het einde van mijn overzicht gekomen.

Ik wil mijn werk opdragen aan mijn goede vriend Herman, die op 20 september is overleden. Niemand had gedacht, dat het artikel 'Wie schuilt er achter die pijp?', bedoeld als een ode, een 'In Memoriam' zou worden.

Herman, beste vriend, dank voor alles.

Damaststraat 43, B-9030 Mariakerke, Gent.

BOEKBESPREKING.

YUCCA.

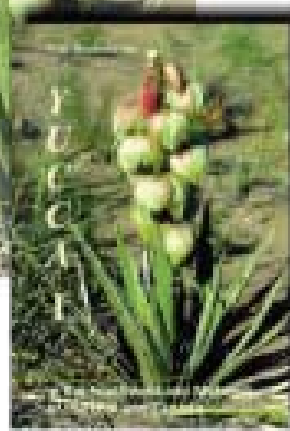
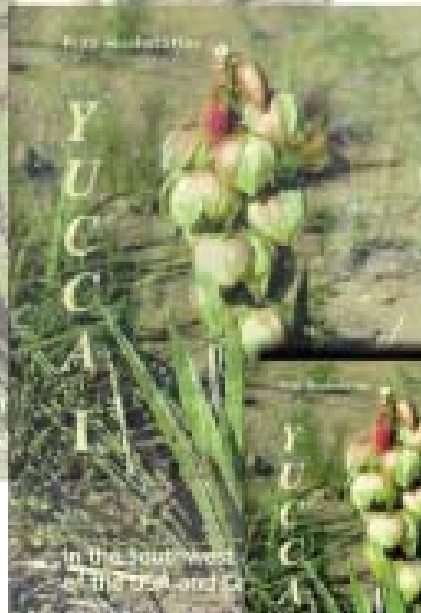
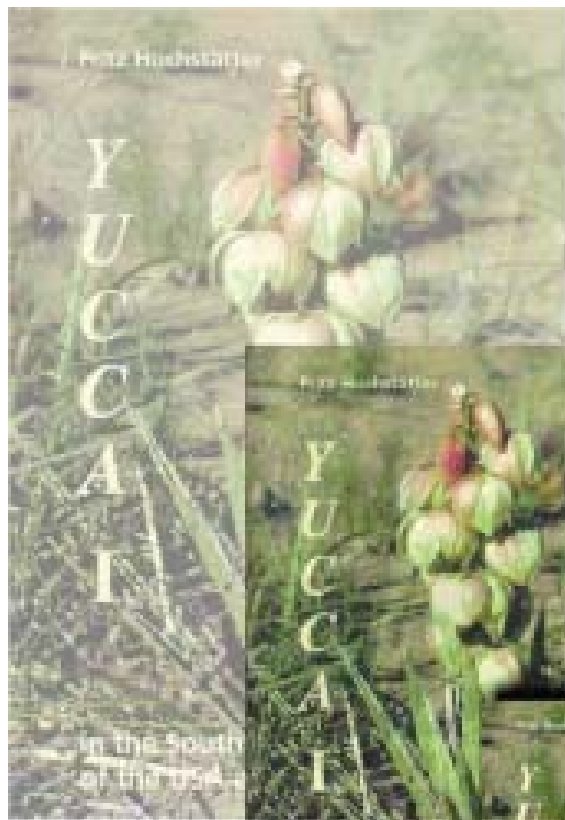
Geschreven, samengesteld en uitgegeven door Fritz Hochstätter en gedrukt bij Druckbildt gmbh, Titisee-Neustad.
ISBN 3 00 005946 6. Ingebonden met harde kaft 175 x 247 mm, 256 pp. April 2000. Prijs DM 165,00

Bij een eerste doorbladeren van het boek valt ogenblikkelijk een aantal foto's op waarbij je denkt: 'Die heb ik al een keer ergens anders gezien'. Dat klopt, want de heer Hochstätter heeft al een flink aantal artikelen in ons maandblad gepubliceerd. Deze artikelen werden dan geïllustreerd met de hierboven reeds

genoemde foto's.

Aan het, de laatste tijd, steeds meer voorkomende verschijnsel van het schrijven van monografieën draagt de heer Hochstätter, met het schrijven van dit werk, zijn steentje bij. Het mij ter beschikking staande boek is in de Engelse taal geschreven.

Na de gebruikelijke plichtplegingen van voorwoord, verantwoording, inleiding, ecologie en de wel zeer specifieke bestuiving van de bloemen, vervolgt hij met de indeling van het geslacht in secties. Hochstätter onderscheidt twee secties: één waarbij de vruchten wel

openspringen, en één waarbij de vruchten niet open springen. In de sectie waarin de vruchten niet openspringen komt hij tot twee ondergeslachten; Yucca en Clistocarpa. In de sectie met de opspringende vruchten onderscheidt hij; Hesperoyucca en Chaenocarpa.

In hoofdstuk 8 behandelt hij dan de afzonderlijke soorten en ondersoorten. De determinatiesleutels die hij hierbij hanteert zijn duidelijk en overzichtelijk.

Hoofdstuk 9 geeft een opsomming aan de hand van foto's, tekeningen en kaartjes van de verspreidingsgebieden van de planten.

De behandeling van de morfologie en anatomie van de zaden komt in hoofdstuk 10 op het conto van Dr. G. Hentzschel. Dit gedeelte van het boek is rijk geïllustreerd met fraaie tekeningen. Datzelfde geldt trouwens ook voor hoofdstuk 11 met gedetailleerde tekeningen van de bloemen, de zaaddozen en de wortels van Yucca's.

In hoofdstuk 12 krijgen we een groot aantal fotokopieën voorgeschoteld met de nieuwbeschrijvingen van deze planten in diverse boeken en tijdschriften.

In het daaropvolgende hoofdstuk wordt dan aandacht besteed aan de verzorging van de planten en volgt hierin een lijst met

planten, die bij lage winterse temperaturen buiten gehouden kunnen worden. Hoofdstuk 14 tenslotte is een samenvatting van het boek in het

Duits. Hierna volgt nog een verklarende woordenlijst, een literatuurlijst en een lijst met veldnummers. Bij deze laatste lijst krijgen we een duidelijk inzicht in de verschillende hoogtes waarop de planten in de natuur voorkomen.

Als slot wilde ik opmerken dat dit boek in een behoefte zal voorzien, want, waar er, op diverse gebieden van planten, het kiezen van een boek de moeilijkheid is doordat er op dat gebied al zoveel is geschreven. De moeilijkheid voor het onderwerp Yucca is, dat er op een enkel artikel in een tijdschrift na, zo weinig over geschreven is.

Mocht de toch wel forse prijs geen bezwaar zijn, dan is dit boek zeker een aanrader. Zeker voor die mensen die wat meer over de planten willen weten, omdat ze deze als winterharde plant in hun tuin willen houden..

Henk Viscaal.

REGISTER PLANTENNAMEN JAARGANG 79 (2000)

A		Argyroderma		Echinocereus	
Adenocarpus		<i>delatetii</i>	244	<i>fasciculatus</i>	
<i>viscosus</i>	270	Arthrocerus		56; 124; 166; 167	
Adromischus		<i>bylesianus</i>	62	var. <i>bonkerae</i>	19; 167
<i>cooperi</i>	162	<i>densiaculeatus</i>	62	var. <i>boyce-</i>	
Aeonium		<i>rowleyanus</i>	62	<i>thompsonii</i>	19
<i>lancerottense</i>	207	Astrophytum		<i>fendleri</i>	122
<i>nobile</i>	272	<i>myriostigma</i>	54	var. <i>rectispinus</i>	56; 125
<i>palmense</i>	272	C		<i>ledingii</i>	126
<i>spathulatum</i>	271	Cactus		<i>mapimiensis</i>	169
<i>tabulaeforme</i>	99	<i>mammillaris</i>	8	<i>nicholii</i>	123
Agave		Conophytum		<i>pentalophus</i>	167
<i>angustifolia</i>	80; 138; 185	<i>pearsoni</i>	55	<i>pseudoplectinatus</i>	56
<i>asperrima</i>	80	Copiapoa		<i>reichenbachii</i>	123
<i>atrovirens</i>	82	<i>tenuissima</i>	149	var. <i>perbellus</i>	100
<i>breviscapa</i>	83	Crassula		<i>rigidissimus</i>	56; 125
<i>eggersoniana</i>	139	<i>falcata</i>	162	<i>roetteri</i>	122
<i>fourcroydes</i>	82; 139; 185	<i>socialis</i>	197	<i>salmdyckianus</i>	196
<i>grijalvensis</i>	82	Cylindropuntia		ssp. <i>obscuriensis</i>	150
<i>intermixta</i>	140	<i>fulgida</i>	124	<i>scheeri</i>	150
<i>isthmensis</i>	82	D		ssp. <i>scheeri</i>	150
<i>lurida</i>	83	Delosperma		var. <i>obscuriensis</i>	150
<i>macroculmis</i>	82	<i>cooperi</i>	227	<i>stramineus</i>	60; 122
<i>missionum</i>	139	Dolichothele		<i>subinermis</i>	108
<i>montana</i>	82	<i>sphaerica</i>	117	<i>triglochidiatus</i>	
<i>neomexicana</i>	80	E		var. <i>gonacanthus</i>	58
<i>parryi</i>	80	Echinocactus		ssp. <i>mohavensis</i>	230
<i>potatorum</i>	82	<i>grahlianus</i>	216	<i>viridiflorus</i>	
<i>pygmaea</i>	82	<i>schilinzkyana</i>		var. <i>davisii</i>	
<i>rigida</i>	82	var. <i>grandiflora</i>	216	f. <i>brevispinus</i>	120
<i>scabra</i>	80	Echinocereus		Echinopsis	
<i>sisalana</i>	82; 139	<i>chloranthus</i>	60; 123	<i>eyriesii</i>	51; 246
f. <i>pedicellata</i>	139	<i>cinerascens</i>	168	<i>sylvestris</i>	227
<i>tequilana</i>		<i>coccineus</i>	19	<i>tubiflora</i>	249
cv. Limeño	82	var. <i>arizonicus</i>	58; 166	Epiphyllum	
<i>vernae</i>	82	var. <i>rosei</i>	60; 122	<i>ackermannii</i>	223
<i>vivipara</i>	80; 138	<i>dasyacanthus</i>	60	<i>crenatum</i>	199
var. <i>cabaiensis</i>	139	<i>davisii</i>	120	Eriocereus	
var. <i>cuebensis</i>	139	<i>engelmannii</i>	228	<i>jusbertii</i>	154
<i>wislizeni</i>	83	var. <i>acicularis</i>		Eriosyce	
Aloe		18; 124; 167		<i>taltalensis</i>	
<i>bainesii</i>	160			ssp. <i>taltalensis</i>	149
<i>rauhii</i>	188			<i>villosa</i>	148
Aloinopsis				Escobaria	
<i>luckhoffii</i>	253			<i>tuberculosa</i>	123
Anacampseros					
<i>rufescens</i>	162				

Euphorbia	
<i>aggregata</i>	260
var. <i>alternicolor</i>	262
<i>balsamifera</i>	207; 271
<i>bothae</i>	12
<i>curvirama</i>	12
<i>enneagona</i>	262
<i>esculenta</i>	264
<i>ferox</i>	260; 264
<i>grandidens</i>	10
<i>heptagona</i>	
var. <i>viridis</i>	262
<i>mammillaris</i>	264
<i>meloformis</i>	265
<i>obesa</i>	243
<i>paralias</i>	207
<i>pulvinata</i>	260
<i>ramipressa</i>	12
<i>squarrosa</i>	163
<i>tetragona</i>	10
<i>triangularis</i>	12
<i>valida</i>	265

F

Ferocactus	
<i>emoryi</i>	124
<i>wislizenii</i>	123; 124
Fockea	
<i>edulis</i>	164
Fouquieria	
<i>splendens</i>	228
Frailea	
<i>cataphracta</i>	221
<i>concepcionensis</i>	217
<i>friedrichii</i>	219
<i>grahliana</i>	216
ssp. <i>concepcionensis</i>	220
<i>ignacionensis</i>	217
<i>moseriana</i>	217
<i>pumila</i>	220
<i>schilinzkyana</i>	216
ssp. <i>concepcionensis</i>	220

G

Greenovia	
<i>aurea</i>	270
Gymnocactus	
<i>horripilus</i>	180
Gymnocalycium	
<i>mesopotamicum</i>	6

H

Haageocereus	
<i>lanugispinus</i>	62
Haworthia	
<i>emelyae</i>	148
<i>fasciata</i>	147
<i>reinwardtii</i>	162
Heliocereus	
<i>speciosus</i>	203
Hesperoyucca	
<i>whipplei</i>	35

I

Islaya	
<i>grandiflorens</i>	100

L

Leuchtenbergia	
<i>principis</i>	244
Lithops	
<i>lesliei</i>	
var. <i>mariae</i>	6
Lobivia	
<i>winteriana</i>	100

M

Mammillaria	
<i>brachytrichion</i>	224
<i>caespititia</i>	180
<i>guelzowiana</i>	154
<i>horripila</i>	180
<i>humboldtii</i>	91; 132
<i>lasiacantha</i>	224
<i>longimamma</i>	
var. <i>sphaerica</i>	117
<i>magallanii</i>	224
<i>mammillaris</i>	8
<i>mercadensis</i>	224
<i>simplex</i>	8

Mammillaria	
<i>sinistrohamata</i>	224
<i>sphaerica</i>	117
<i>zeilmanniana</i>	7

Matucana	
<i>intertexta</i>	197

Melocactus	
<i>concinus</i>	274
<i>seabrasensis</i>	274
<i>zehntneri</i>	4

N

Neoporteria	
<i>villosa</i>	148
Nerine	
<i>sarniensis</i>	272
Nopalxochia	
<i>ackermannii</i>	198
‘Deutsche Kaiserin’	222
<i>phyllanthoides</i>	203; 222

Notocactus	
<i>concinus</i>	245

O

Opuntia	
<i>basilaris</i>	228
<i>bigelovii</i>	168; 228
<i>curassavica</i>	8
<i>humifusa</i>	227
<i>kunzei</i>	124
<i>longispina</i>	256
<i>microdisca</i>	256
<i>picardoi</i>	258
Oroya	
<i>peruviana</i>	55

P

Pachypodium	
<i>ambogense</i>	70; 104
<i>baronii</i>	70; 104
<i>brevicaule</i>	69; 102; 104
<i>decaryi</i>	70; 104
<i>densiflorum</i>	69; 104
<i>geayi</i>	67; 102
<i>horombense</i>	69; 104
<i>lamerei</i>	67; 102
<i>rosulatum</i>	69; 102
<i>rutenbergianum</i>	67; 102

Periploca	
<i>laevigata</i>	272
Pygmaeocereus	
<i>akersii</i>	62
<i>bieblii</i>	63
<i>bylesianus</i>	62
<i>densiaculeatus</i>	62
<i>familiaris</i>	62
<i>vespertinus</i>	62
Pyrrhocactus	
<i>pygmaeus</i>	149
R	
Rebutia	
<i>krainziana</i>	7
<i>ritteri</i>	152
S	
Sclerocactus	
<i>intertextus</i>	56
<i>uncinatus</i>	
var. <i>wrightii</i>	123
Selenicereus	
<i>grandiflorus</i>	13
<i>macdonaldiae</i>	13
Senecio	
<i>kleinia</i>	207; 271
Setiechinopsis	
<i>mirabilis</i>	52
Stapelia	
<i>variegata</i>	100
Stenocactus	
<i>guerraianus</i>	245
Stenocereus	
<i>thurberi</i>	124
Strombocactus	
<i>disciformis</i>	196
T	
Tephrocactus	
<i>papyracantha</i>	227
Testudinaria	
<i>elephantipes</i>	195
Thelocactus	
<i>buekii</i>	111
<i>goldii</i>	90; 181
<i>horripilus</i>	
ssp. <i>horripilus</i>	181

Tillandsia	
<i>rauhii</i>	188
Titanopsis	
<i>calcareo</i>	253
<i>fulleri</i>	253
<i>luckhoffii</i>	253
<i>luederitzii</i>	253
<i>primosii</i>	253
<i>schwantesii</i>	253
Trichocereus	
<i>candicans</i>	211
<i>pseudocandicans</i>	211
<i>vatteri</i>	211
Trichodiadema	
<i>intonsum</i>	161
Turbinicarpus	
<i>horripilus</i>	90
ssp. <i>wrobelianus</i>	
subsp. <i>nova</i>	92; 177
<i>valdezianus</i>	54
X	
x Heliochia	
<i>vandesii</i>	203
Y	
Yucca	
<i>californica</i>	35
<i>graminifolia</i>	35
<i>newberryi</i>	39
<i>whipplei</i>	32
ssp. <i>caespitosa</i>	36
ssp. <i>eremica</i>	41
ssp. <i>parishii</i>	35
ssp. <i>typica</i>	35
ssp. <i>whipplei</i>	35
ssp. <i>intermedia</i>	37
ssp. <i>percursa</i>	38
ssp. <i>newberryi</i>	39
var. <i>caespitosa</i>	36; 37
var. <i>intermedia</i>	37
var. <i>parishii</i>	35
var. <i>percursa</i>	38
Z	
Zygophyllum	
<i>fontanesii</i>	207

INDEX 2000 AUTEURS

Alsemgeest, Wim.....	111
Alten, Joop van	2; 28; 50; 127; 146; 172; 194; 228; 242; 282
Barthlott, Wilhelm.....	188
Bercht Ludwig	8
Berka, Lubomir	216
Bregman, Rob	152; 205; 269
Coenradie, Kirsten.....	174
Delabarre, Freddy.....	232; 277
Dongen, Peter van	67; 102
Eerkens, Geert	4; 65; 274
Gils, Mevr. M. van	157
Hochstätter, Fritz.....	32; 73
Huizer, Jos	16; 56; 122; 166
Klaassen, Paul	95; 143; 191
Krijnen, Henk	6; 54; 100; 148; 196; 244
Kuppen, Peter J.K.....	80; 138; 182
Kusters, Rita	176
Lambert, J. ir. A.I.Gx.....	211; 256
Mayer, Robert	119
Mazurel, Casper.....	226
Montes, Anaya	90
Morree, Jan Jaap de.....	93; 224; 252
Nitzschke, Stefan.....	90; 132; 177
Pilot, Albert	13; 52; 108; 154; 198; 246
Pot, Johan	115; 170; 266
Pullen, Ton	22; 45; 47; 75; 78; 98; 117; 131; 150; 189; 239; 268; 276
Roeters, Theo	133
Smit-Reesink, Mevr. Joop.....	3; 51; 99; 147; 195; 243
Swen, Jos	23
Veldhuisen, Rikus van.....	10; 160; 260
Viscaal, Henk	280
Vries, Johan de	79
Zonneveld	222

INFORMATIEF	Boekbespreking	
	Cites Cactaceae Checklist 2nd ed	22
	<i>Lithops</i> , treasures of the veld	47
	The Cactus File Handbook 6 Mammillaria van John Pilbeam	93
	Yucca I.....	280
	I.O.S. Congres 127	
	Lezers schrijven	
	Cactussen verzamelen, een leuke hobby.....	266
	CITES Cactaceae Checklist.....	79
	Succulenta, hoe speelde je 't klaar? 10. de negentiger jaren.....	232; 277
	Succulentennieuwtjes	45; 78; 131; 189; 239; 268; 276
	JEUGD	Jong geleerd...
Aeonium tabulaeforme.....		99
Echeveria's en het maken van bladstekken		3
Echinopsis eyriesii		51
Euphorbia obesa.....		243
Haworthia fasciata.....		147
Testudinaria elephantipes	195	
LIEFHEBBERS	Bericht uit Suriname	65
	Clazien Bouwman, lobiviaverzamelaar bij uitstek	170
	De Succulentenhof aan de waterkant treedt naar buiten	23
	Nol Brederoo, een bijzondere liefhebber.	115
	Professor Dr. Werner Rauh overleden	188
CULTUUR	Cactussen kweken zonder verwarming	226
	Het kweken van yucca's	73
	Nieuwe zaailing-entmethode.....	111
	Rebutia ritteri in de rotstuin.....	152
	Sclerocactussen, het zaaien en de resultaten	157
REDACTIO- NEEL	Alweer een nieuw jaar!	2
	De eerste Succulenta's.....	50
	Errata 215	
	Index 282	
	Liefhebbers!!!! 174	
	Millennium Mijmering	242
	Mis deze mogelijkheden niet !!!.....	146
	Summary	95; 143; 191
	Toekomstmuziek	98
	Weg met cactussen!	146
TAXONOMIE	De slinger van de tijd.....	75
	Turbinicarpus horripilus ssp. wrobelianus subspecies nova	90

79 (2000) ARTIKELEN

PLANTEN	Aanbevolen succulenten	6; 54; 100; 148; 196; 244
	Agaven	
	What's in a name?	
	Deel 4 Continentaal Noord-Amerika, subgenus Agave.....	80
	Deel 5 Caribische gebied/Zuid-Amerika.....	138
	Deel 6: Besluit.....	182
	Airampoae bloeien in de kas.....	256
	Echinocereus	
	scheeri var. obscuriensis	150
	viridiflorus v.ar davisii fa. brevispinus?	119
	Euphorbia	
	aggregata	260
	tetragona	10
	Het geslacht Yucca	
	Deel 5, Yucca whipplei.....	32
	Is Nopalxochia 'Deutsche Kaiserin' een hybride of een species?	222
	Mag ik even voorstellen ?	
	(3) Mammillaria mammillaris	8
	Mammillaria	
	brachytrichion	224
	humboldtii.....	132
	sphaerica	117
	Melocactus	
	species HU 534	274
	zehntneri.....	4
	Paraguayaanse dwergen in de twintigste eeuw	216
	Pygmaeocereus bylesianus.....	62
	Speurtocht naar enkele Pachypodiumsoorten in Madagascar.....	67; 102
	Titanopsis	252
	Trichocereus pseudocandicans. De kleurenpracht van.....	211
	Turbincarpus horripilus ssp. wrobelianus	177
	Van knop tot kelk	
	(1) Selenicereus macdonaldiae	13
	(2) Setiechinopsis mirabilis	52
	(3) Echinocereus subinermis	108
	(4) Mammillaria guelzowiana	154
	(5) Nopalxochia ackermannii	198
	(6) echinopsis tubiflora	246
REISVER-	Canarische eilanden	
HALEN	1. Lanzarote	205
	2. La Palma	269
	Een bezoek aan Arizona en new Mexico.....	16; 56; 122; 166
	Kaffirdrift	160
	Rondje Californië.....	133
	Zomaar langs de weg	
	3 Palm Springs.....	28
	4. Tussen twee woestijnen	228

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers; adreswijzigingen aan:

Inquiries about membership and receipt of issues; address changes to:

D.H.Roozegaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270

COLOFON

Http://www.succulenta.nl
e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:
gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:
Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom
e-mail: smitnre@worldonline.nl

Redactie:
J. van Alten (hoofdredacteur)
e-mail: vanalten@xs4all.nl
C.A.L. Bercht
e-mail: bercht@nzo.nl
R. Bregman
e-mail: bregman@bio.uva.nl
J.J. de Morree
e-mail: morree@casema.net
A.B. Pullen
e-mail: tonp@acmeander.nl
B.J.M. Zonneveld; e-mail:
Zonneveld@rulbim.leidenuniv.nl

Vormgeving: J. van Alten en H. Viscaal.

Druk: PlantijnCasparie, Almere

Bij de voorplaat:

Alweer een jaar!

INHOUD

Joop van Alten	Millennium Mijmering.....	242
Mevr. Joop Smit-Reesink	Jong Geleerd	
Henk Krijnen	Euphorbia obesa.....	243
Albert Pilot	Aanbevolen succulenten 7	244
	Van knop tot kelk	
	Echinopsis tubiflora.....	246
Jan Jaap de Morree	Titanopsis.....	252
J.G. Lambert	Airampoae bloeien in de kas.....	256
Rikus van Veldhuisen	Euphorbia aggregata.....	260
Johan Pot	Cactussen verzamelen, een leuke hobby.....	266
Ton Pullen	Succulentennieuwtjes.....	268, 276
Rob Bregman	Canarische eilanden	
	2. La Palma.....	269
Geert Eerkens	Melocactus species HU 534.....	274
Freddy Delabarre	Succulenta, hoe speelde je't klaar? 10. De negentiger jaren, vervolg.....	277
Henk Viscaal	Boekbespreking	
	Yucca I, Fritz Hochstätter	280
Joop van Alten	Index jaargang 79	282

VERENIGINGSNIEUWS

IN DIT NUMMER :

Belangrijke adressen	98
Afdelingsactiviteiten	99
Vraag en aanbod / Infomap	101
Evenementenkalender	102
Nieuws Belgische verenigingen	103
Uitslag Nationale Plantenkeuring	103
Conceptverslag Algemene Ledenvergadering van 14 oktober 2000	104
Verenigingsartikelen	106
Nieuwe leden	107
Advertenties	108

DECEMBER 2000

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

SUCCULENTA

BESTUUR

Voorzitter: B.G. van der Elst
Bonnefantan 13, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
Tel. 010 - 4513176
Secretaris: J.H. Bruseker,
Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen
Tel. 0575 - 518406
Penningmeester: J.E.F. Dekeling
Fazantenveld 140, 5431 JG Cuyck
2e secretaris:
Vacature

2e penningmeester: D.H. Roozegaarde
Banninkstraat 5, 7255 AT Hengelo
PR & Promotie: C.B. Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90, 1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel. 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl
Bestuurslid: E.J.W. Smienk
P.Kooimanstraat 57, 4822 WC Breda
Tel: 076 - 5419124.

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en verhuizing en opzeggingen (vóór 1 december) schriftelijk bij de ledenadministrateur:
D.H. Roozegaarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo. Tel: 0575-465270
E-mail: roozegaa@tref.nl
Lidmaatschap:
Leden Benelux f 40,- (Bfr 750),
Hier wonende jeugdleden f 20,-;
Duitsland DM 50,-
Leden elders in Europa f 55,-
Buiten Europa f 65,- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van SUCCULENTA SANTPOORT:
In Nederland: rekeningnr. 55.32.38.981 bij de ABN/AMRO of rekeningnr. 680596 bij de Postbank. In België: rekeningnummer 000.1141809-22 bij de Belgische postgiro. In Duitsland: Bitte DM 50,- überschreiben nach Rechnungnr. 15.65.907/019, ABN/AMRO, Aachen, BLZ 390.10200.

INFOMAP SUCCULENTA

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties voor de infomap zenden naar:
J.H. Bruseker, Wilhelminalaan 15, 7204 AB Zutphen. Tel. 0575 - 518406
E-mail: jh.bruseker@12move.nl

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

REDACTIE
Hoofdredacteur: J. van Alten.
Simon van Collemstraat 142, 1325 RL Almere
Tel: 036-5376970.
E-mail: vanalten@xs4all.nl
Redactiesecretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE
Bennekom. Tel:0318-430099. Fax:0318-430102
E-mail: smitnre@worldonline.nl
Kopij voor het tijdschrift zenden aan het redactiesecretariaat.
Verschijnt 6 maal per jaar in de even maanden.

VERENIGINGSNIEUWS

Kopij voor het Verenigingsnieuw, advertentietekst en opgave 'Vraag en aanbod voor de 15e van de even maanden zenden naar:

A.C.M. van Zuijlen,
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
E-mail : a.zuijlen@tref.nl

Advertentietarieven:	1/16	pag.	f	35,=
	1/8	pag.	f	65,=
	1/4	pag.	f	100,=
	1/2	pag.	f	160,=
	1/1	pag.	f	275,=

OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK
W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,
7391 XM Twello. Tel 0571-272841.

CLICHÉFONDS
J. Schraets, Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen. Tel. 077-4732913

DIATHEEK
J. Deckers, Dorpsstraat 99,
6441 CC Brunssum. Tel. 045-5272461

PLANTENCENTRALE
G.Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem
Postbankrekening 8440933
E-mail: g.koerhuis@planet.nl

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN,
BOEKEN EN GEBRUIKTE BOEKENBEURS
W. Alsemgeest, Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.
Tel. 0348-471083. Gironummer 199176
E-mail: w.a.alsemgeest@hetnet.nl

SUCCULENTA'S HOMEPAGE
P. Laney, Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen.
E-mail: pclaney@cs.com

AFDELINGSACTIVITEITEN

ACHTERHOEK

dec. Spel-/dia-avond

De bijeenkomsten worden gehouden elke 2e donderdag van de maand om 20.00 u in het E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo.

ARNHEM

Zaal van de speeltuinvereniging Tuindorp, achter het pand Floralaan 18 te Wageningen. Aanvang 20.00 uur, tel. 0317-411801

BRABANT-BELGIE

22 dec. Kerstvergadering (praatcafé) met dia's, uitslagen, koffie, taart, etc.

DORDRECHT

De kas van F.Noltee, Burgemeester de Bruinelaan tussen 1D en 1E te Zwijndrecht, 19.30 uur

DRENTHE

6 dec. Jaarvergadering. Uitslag zaaiwedstrijd

EINDHOVEN

11 dec. Gezellige clubavond (Kerst). Nadere invulling volgt

**Plaats: Wijkgebouw 't Slot, Kastelenplein 167 te Eindhoven. Tel. 040 - 2519768
De zaal is open vanaf 19.30 uur**

FRYSLAN

12 dec. Dia's met een praatje door Hendrik Buren en Eddie Schaaf

9-01-01 Jaarvergadering aangevuld met dia's en een praatje

GOOI- EN EEMLAND

dec. Paul Monsees: Nieuw Zeeland

Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85, Hilversum, aanvang 20.00 uur

GORINCHEM-'s-HERTOGENBOSCH

11 dec. Lezing door Andre van Zuijlen over Texas en de Big Bend

8 jan. Jaarvergadering
Dia's door een van de eigen leden.

Herberg De Prins, Hoogstraat 50, 5258 BE Berlicum. Aanvang 20.00 uur.

GOOI- EN EEMLAND

Wijkcentrum Noord, Lopes Diaslaan 85, Hilversum, aanvang 20.00 uur.

GOUDA

14 dec. Bingo-avond, jaarafsluiting

Zalencentrum 't Brandpunt, Turfmarkt 58 te Gouda. Aanvang 20.00 uur

GRONINGEN en OMMELANDEN

21 dec. Jaarvergadering

HOEKSCHE WAARD

14 dec. Traditioneel een ander onderwerp dan cactussen en/of vetplanten. Waar over dan wel is nog even geheim. Er zal geen cactus te zien zijn. Jan Magnin zal deze avond verzorgen

11-1-01 Voor de pauze jaarvergadering:
- jaaroverzichten secretaris en penningmeester
- contributie en kascontrole
- bestuursverkiezing: aftredend zijn Corry Heesakkers en Nico Engels. Beiden zijn herkiesbaar
- Bespreking programma en de extra activiteiten

Na de pauze zal Nico Engels vertellen over andere succulenten aan de hand van dia's uit de diatheek

Natuurbezoekers Centrum te Numansdorp bij de Rijkshaven. Aanvangstijd is 20.00 uur precies. Tijdens de pauze koffie en verloting.

LEIDEN

21 dec. Nog niet bekend
18 jan. Jos Huizer, Texas/Nieuw-Mexico 2000

NIJMEGEN

12 dec. Dialezing Ludwig Bercht

Helicon-opleidingen, MBO Nijmegen, Energieweg 19, Nijmegen. Aanvang 19.30 uur

TILBURG

11 dec. Algemene jaarvergadering

**Kasteelhoeve, Hasseltstraat 256, Tilburg
2e Maandag van de maand, aanvang 20.00u.**

VOORNE-PUTTEN EN ROZENBURG

14 dec. Johan de Vries legt ons m.b.v.dia's uit wat een soort is

Snackbar Petit Restaurant "t CENTRUM", Stationsweg 14, 3233 CT Oostvoorne. Aanvang 20.00 uur

WEST-BRABANT

9 dec. Cactusreizen door Mexico door
Dominicus Jacobs

Café "Marktzicht", Markt 50 in Etten-Leur. Vergaderingen beginnen om 14.00 uur.

IJSSELSTREEK - TWENTE

4 dec. Jaarvergadering

Wijkgebouw 't Hovenhuus, Leliestraat 27, 7419 CT Deventer. Tel. 0570 - 615010

ZAA NSTREEK WATERLAND

1 dec. Lezing door de heer Shirley over knolsucculenten
5 jan. Nieuwjaarsreceptie
2 feb. Jaarvergadering
2 maart Lezing Frans Noltee
6 april Lezing Ton Pullen over Cactusbiologie
22 april Grote succulentenbeurs in "De Brug" Saerendamstraat, Assendelft
11 mei Lezing Martien Senders: Succulenten een passie?
1 juni Slotavond met kasbezoek

Clubgebouw "De Springplank", Saerendamstraat 34 te Assendelft. Tel. 075-6400465

ZUID-LIMBURG

Gemeenschapshuis te Schimmert, Hoofdstraat 12. Aanvang 19.30u. Tel.: 045 - 4042504

Bij cactus- en agavekwekerij **Geling**

vindt u een uniek agavenaanbod.

Meer info via www.agavespecialist.NL

Tel. 0598 - 395805

Siepweg 2, 9611 TJ Sappemeer

INFOMAP

Afdeling Groningen en Ommelanden:
D.Munniksma : voorzitter
Avondster 1, 9742 KA Groningen
Tel. 050 - 5779730

Afdeling Den Helder:
P.P. v.d. Puyl : voorzitter (tijdelijk)
Ada van Hollandstraat 3, 1791 DG Den Burg
Tel. 0222 - 314083

PLANTENCENTRALE

Het doel van deze instelling is het helpen van de beginnende cactus- en vetplantenliefhebber met een beginnerspakketje. Deze leden kunnen een pakketje toegezonden krijgen met ca. 12 soorten plantjes (1 pakje per jaar, max. 3 jaar).

Gevraagd:

Aan liefhebbers die veel zaaien en zodoende veel planten over hebben, wordt gevraagd hier wat van ter beschikking te stellen voor de beginnerspakketjes. Plantjes graag (zonder pot of aarde) opsturen aan onderstaand adres.

Portokosten worden vergoed.

U wordt vriendelijk verzocht te vermelden of u inderdaad de portokosten vergoed wilt hebben. Zo ja, dan s.v.p. aangeven hoeveel en uw gironummer opgeven.

Deze beginnerspakketjes zijn aan te vragen door overmaking van f.10,- op Postbankrekening 8440933 t.n.v. G. KOERHUIS, HAARLEM

**G. Koerhuis, Weteringstraat 34,
2023 RV Haarlem.
Postbankrekening 8440933**

In deze uitgave van Succulenta vind u een advertentie van Gerrit Melissen.
Indien hij geen ruimte heeft, bel dan:

Cono's Paradise

Dorfstr. 10, D-56729 Nettehöfe, Duitsland
Tel + fax : 0049 2655 3614

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het februari-nummer moeten vóór 15 december in het bezit zijn van A.van Zuijlen, Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.

Alleen advertenties de hobby betreffend worden opgenomen.

Gevraagd:

Wie kan mij helpen aan materiaal (plant, stek, foto, zaad, etc.) van *Pygmaeocereus bieblii*, in 1995 beschreven door L. Diers voor studiedoeleinden. Ook tips over aanwezigheid van planten in verzamelingen zijn welkom. Kosten worden vergoed.

Ton Pullen, Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.
Tel.: 0529 - 482284

Aangeboden:

Jaargangen van *Succulenta* van 1981 tot heden. Gratis af te halen.

Tel.: 071 - 5618509

R.Bouwman, Prof. Zeemanplantsoen 5, 2251 GL Voorschoten.

Te koop gevraagd:

Het boek "Echeveria".

Uitgave van California Academy of Science, C.C.N. 76 - 174452.

J.de Veth, Lariksstraat 1, 4731 AV Oudenbosch.
Tel. 0165 - 316156.

Te koop:

Diverse succulenten, vanwege kweeksucces nu ruimtegebrek. O.a. *mammillaria's*, *notocactussen* en vetplanten. S.v.p. geen handelaren.

C.Mazurel, tel. 020 - 4361717 na 18.00 uur of emailen naar casmazurel@zonnet.nl

Aangeboden:

LAVA voor het kweken van cactussen en vetplanten. Bel voor informatie naar:

Tel. 0416 - 376468

Theo Roeters.

Te koop:

Zibro Kamin kachel, z.g.a.n.

Vraagprijs Fl 200,-

W.v.d.Heyden, 'Dorp 24c, 5384 MA Heesch
Tel. 0412 - 611581

VERZAMELAARS OPGELET!

Ons tijdschrift wil in verband met een voorgenomen themanummer 'VERZAMELEN' graag in contact komen met liefhebbers, die naast hun interesse voor succulente planten ook nog andere zaken verzamelen, die op een of andere wijze met succulente planten verband houden.

Wij denken hierbij aan:
postzegels, boeken, zaad- en/of plantencatalogi, kwekers-etiketten, speldjes, stickers, affiches, dia's en/of foto's en alle andere zaken, waar we nog geen weet van hebben.

Meldt U telefonisch of per e-mail bij het redactiesecretariaat en we nemen contact met U op. Het is onze bedoeling een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het verzamelen binnen het thema succulente planten.

Tel.: 00 31 (0)318-430099 of
"smitnre@worldonline.nl"
Tot horens!

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl

Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten. De leden en de afdelingen kunnen copy voor de home page aanleveren aan:

Paul C. Laney,
Graaf Floris 37, 1276 XA Huizen
E-mail: pclaney@cs.com

TE KOOP GEVRAAGD

Bent u genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk
Tel: 0346-213366

EVENEMENTENKALENDER

21 april 2001

De Algemene Ledenvergadering in het voorjaar van 2001 zal gehouden worden in Haarlem op zaterdag 21 april 2001.
Datum graag reserveren.

1, 2, 3 en 4 juni

Voorjaarsshow 2001 tijdens het pinksterweekend van 1, 2, 3 en 4 juni van 10 tot 18.00 uur.
Kasteellei 111 te Wijnegem (nabij Antwerpen).
Gratis inkom. Meer dan 40.000 planten in serre en openlucht.
Info: tel. 0032.3.353.72.58 of home-page:
<http://user.online.be/cactusvetplant>

10 juni 2001

De cactusmarkt van de afdeling Nijmegen in het Kolpinghuis te Nijmegen. De markt duurt de gehele dag tot ongeveer 16.00 uur.

31 augustus en 1 en 2 september

Najaarsshow 2001 op 31 augustus en 1 en 2 september van 10 tot 18.00 uur.
Kasteellei 111 te Wijnegem (nabij Antwerpen).
Zie voor info bij 1, 2, 3 en 4 juni.

PR-COMMISSIE

PROMOTIEMATERIAAL

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten:

- Tasjes met het verenigingslogo:
F 5,- (korting voor afdelingen)
- Stickers met het verenigingslogo:
F 1,- (korting voor afdelingen)
- Pakketjes met "oude" Succulenta's en aanmeldingsfolders
- Een promotiestand (alleen te gebruiken in samenwerking met het promotieteam)

Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie naar:

Kees Grimmelikhuisen
Stationsstraat 90
1541 LJ Koog a/d Zaan
Tel.: 075 - 6227813
E-mail: grimmelik.c.b@consunet.nl

**NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE
ZUSTERVERENIGINGEN**

CACTUSSEN EN VETPLANTEN V.Z.W.

9 dec. "De evolutie van mijn hobby" door
Eduard van Hoofstadt

**Lokaal Zevenbunder, Kasteellei te Wijne-
gem (Antwerpen), aanvang om 14.00 uur.**

CACTUSVRIENDEN MOL V.Z.W.

9 dec. Gezellig samenzijn. Aanvang 19.00 u.

"CACTUSWHEELDE" AFD. TURNHOUT

De maandelijks vergaderingen hebben telkens
plaats op de eerste donderdag van de maand,
behalve in januari (vrijdag) en in augustus (geen
vergadering). Aanvang 20.00 uur

7 dec. Wedstrijduitslagen: zaaien, dia's en
"Plant van de maand"

**Vergaderlokaal: Café "De Koekoek",
Steenweg op Merksplas 48, 2300 Turnhout**

CACTUS FLORA LEUVEN

**Vergadering elke 4e dinsdag van de maand
om 19.30 uur. Plaats: Provinciaal onderwijs
"De Wijnpers", Mechelsevest 84, 3000
Leuven.**

GRUSONIA

8 dec. Om 20.00 uur in zaal Don Bosco te
Torhout : Richtersveld door Frank
Hoste

UITSLAG NATIONALE PLANTENKEURING

Gehouden op 14 oktober 2000 te Werkendam:

Groep A : Eén Mammillaria, potmaat tot 20cm.

1e : W. Alsemgeest
2e : J. Emmers
3e : P. van Haasen

Groep B : Eén Mammillaria, potmaat tot 15cm.

1e : C. Jamin
2e : P. Cimmermans
3e : W. Alsemgeest

Groep C : Drie cactussen van één geslacht,
potmaat tot 11 cm

1e : C. Jamin
2e : P van Haasen
3e : P. van Haasen

Groep D : Eén Euphorbia, potmaat tot 20 cm

1e : W. Alsemgeest
2e : J. Emmers
3e : J. Keyzer

Groep E : Eén succulent, potmaat tot 25 cm,
(geen cactus)

1e : J. Keyzer
2e : C. Jamin
3e : K. Grimmelikhuisen

Groep F : Drie succulenten uit één geslacht,
potmaat tot 11 cm (geen cactus)

1e : K. Grimmelikhuisen
2e : J. Keyzer
3e : C. Jamin

**CONCEPTVERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN SUCCULENTA,
GEHOUDEN OP ZATERDAG 14 OKTOBER IN WERKENDAM**

1. Opening

De voorzitter verwelkomt het erelid, de heer Sj. Schraets, de verschillende leden van verdienste, de vertegenwoordigers van de afdelingen en de aanwezige individuele leden. Hij feliciteert de organiserende afdeling, Gorinchem/Den Bosch, met haar 40 jarig bestaan en hij bedankt deze afdeling dat zij als gastvrouw heeft willen optreden.

De heer Ch. Jamin, voorzitter van de afdeling Gorinchem/Den Bosch, heet de leden ook welkom, wijst op de 40 jaren die zijn afdeling reeds bestaat en de grote inzet van en het genoegen dat de leden aan hun hobby beleven. Hij bedankt met name die afdelingen die felicitaties hebben doen toekomen.

2. Agenda

De heer Van Tilborg mist het agendapunt "notulen vorige vergadering". Dit punt zal na de mededelingen worden behandeld.

3. Mededelingen

De vertegenwoordigers van de afdelingen Friesland, 's Gravenhage en Zuid-Limburg zijn verhinderd, evenals de heren Bercht, Bervoets, Deckers, Pullen en Schellart.

De voorzitter memoreert het plotselinge overlijden van Gerard van Santbrink, 2^e secretaris. Zijn realiteitszin en humor zullen in het bestuur gemist worden. Er wordt een minuut stilte in acht genomen ter nagedachtenis aan de heer Van Santbrink.

De heer Tuin stelt dat hij het op prijs gesteld had als een lid van het bestuur tijdens de begrafenisplechtigheid het woord gevoerd had. Het bestuur neemt kennis van zijn standpunt.

4. Notulen vergadering 15 april 2000

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld. Naar aanleiding van de notulen vraag de heer Van Tilborg waarom de voormalige donateurs van voor 1990 het Verenigingsnieuws nog niet ontvangen. Vanuit het bestuur wordt gesteld dat tot nu toe gewacht is op de informatie over deze leden uit de afdelingen, om dit probleem in één keer op te lossen. Nu dit te lang duurt zal de toezending voor de leden uit die afdelingen die wel de informatie verstrekt hebben geregeld worden.

5. Ingekomen en uitgegane stukken

Er zijn bij dit agendapunt geen onderwerpen te behandelen.

6. Begroting 2001

De begroting wordt toegelicht door de heer H. Dekeling, 2e penningmeester.

Er is sprake van een fors nadelig saldo, veroorzaakt door het dalende ledental en het voorzichtig begroten van de inkomsten van het Clichéfonds. De uitgaven voor het tijdschrift Succulenta stijgen. Het is niet zo dat de daling van het ledental (en dus de oplage van het blad) zich vertaalt in een evenredige daling van de kosten van het blad.

Activiteiten om het ledenaantal weer te verhogen zijn noodzakelijk. Ook wijst de heer Dekeling op de noodzaak om de begroting goed te bewaken. Een nadelig saldo is, mits het niet een te groot aantal jaren voortduurt, wel aanvaardbaar tot een bedrag van ongeveer 10% van de reserves van de vereniging. De begroting wordt door de vergadering vastgesteld.

De heer Dekeling gaat nog in op de noodzaak van een contributieverhoging in de nabije toekomst. Hij stelt dat er nu geen sprake is van een hoge contributie voor de leden van Succulenta. Hij is voorstander van een regelmatige kleine verhoging van de contributie ter correctie van de inflatie. Hij is er geen voorstander van om een contributieverhoging in te voeren op het moment van de overgang naar de euro. Dit mag officieel namelijk ook niet. Dat zou betekenen dat in 2002 volstaan wordt met de omrekening van het contributiebedrag van guldens in euro's en dat in 2003 een noodzakelijke contributieverhoging zal moeten plaatsvinden.

De voorzitter deelt mee dat de heer H. Schellart reeds in de voorjaarsvergadering heeft meegedeeld dat hij direct na de najaarsvergadering zijn functie zal neerleggen. Het bestuur heeft besloten om de heer Dekeling tot 1ste penningmeester te benoemen.

7. Evaluatie Engelandreis

De reis is een groot succes geworden. De heenreis duurde door vertragingen langer dan verwacht maar 's avonds om 11 uur was men in het hotel. Er is een bezoek gebracht aan de Kew Gardens in Londen en aan de grote show van de

British Cactus & Succulent Society in Spalding. Deze show was fenomenaal, besloeg een enorme oppervlakte en werd gekenmerkt door een grote rijkdom aan soorten planten. Er waren onvoorstelbaar mooie planten in grote aantallen te bewonderen. De prijzen lagen echter hoog. De hoge koers van het Engelse pond speelde hierbij ook een belangrijke rol.

Het enthousiasme over deze reis heeft ertoe geleid dat er nu al plannen zijn om iets dergelijks over 2 jaar weer te doen, maar dan een bezoek te brengen aan een aantal botanische tuinen in Zuid Frankrijk en Italië. Deze reis zou in april 2002 moeten plaatsvinden. De plannen zullen vroegtijdig bekend gemaakt worden.

8. Bestuurssamenstelling

De heer H. Schellart heeft te kennen gegeven te willen stoppen als bestuurslid en penningmeester. De heer H. Dekeling, nu nog 2^e penningmeester, zal hem opvolgen. De heer Schellart wordt bedankt voor de vele werkzaamheden die hij voor Succulenta heeft verricht.

Het bestuur stelt voor om de heer H. Rooze-gaarde, ledenadministrateur, te benoemen als bestuurslid. Hij zal dan, naast de leden-administratie, ook het 2^e penningmeesterschap gaan vervullen. De vergadering stemt hier met applaus mee in.

De voorzitter deelt nog mee dat er binnen de vereniging een promotiewerkgroep is, bestaande uit de heren Grimmelikhuisen, Smienk, Zaunbrecher en hemzelf.

9. Leden van verdienste

Er zijn geen voorstellen voor het benoemen van iemand tot lid van verdienste.

Dit agendapunt wordt door de voorzitter aangegepen om de heer Van Hoofstadt uit Wijnegem, België, in de bloemetjes te zetten. De heer Van Hoofstadt is al 50 jaar lid van Succulenta. De voorzitter deelt mee dat er een speld voor 50-jarige leden, in de maak is. Nu moet hij helaas nog volstaan met bloemen. De heer Van Hoofstadt bedankt en vertelt hoe hij tot de hobby gekomen is en welke vorm deze nu heeft aangenomen. Deze is indrukwekkend.

10. Convenant Succulenta- Arboretum Trompenburg (Rotterdam)

De voorzitter heeft, zeer recent, een brief ontvangen van het Stichtingsbestuur van het Arboretum, waarin aangegeven wordt voor welk doel het door Succulenta te schenken geld zal worden gebruikt en wat de tegenprestatie in de richting van Succulenta is. Het Arboretum wil de schenking van Succulenta, groot 12.500 gulden,

gebruiken om te komen tot het biologisch verantwoord vastleggen van de namen van de in het Arboretum aanwezige planten. Deze activiteit is van groot belang. Tegen kostprijs moet dit overzicht vervolgens voor bezoekers beschikbaar komen. Als tegenprestatie denkt men aan het beschikbaar stellen van ruimten voor vergaderingen, tentoonstellingen e.d. Van een korting op de toegangsprijs voor het Arboretum zal geen sprake zijn.

De brief van het Stichtingsbestuur is helaas laat ontvangen. Hierdoor is het niet mogelijk geweest om de overeenkomst in het verenigingsnieuws te publiceren en heeft terugkoppeling naar de afdelingen dus niet plaats kunnen vinden. Enkele leden benadrukken dat de door het Arboretum vermelde activiteiten prima passen in de doelstellingen van Succulenta. Zij zijn ervoor om nu een besluit te nemen. Na enige discussie stelt de voorzitter voor om het concept-convenant in het februarinummer van het Verenigingsnieuws op te nemen en om er in de Voorjaarsvergadering 2001 over te stemmen. Daarmee kan de procedure zoals die in de statuten voorzien is, worden gevolgd.

11. Rondvraag

De voorzitter gaat over tot de uitreiking van de prijzen voor de plantenkeuring. De kwaliteit is hoog, maar helaas zijn er verschillende mooie planten in een te kleine pot, waardoor zij niet voor een prijs in aanmerking komen. In het reglement voor de plantenkeuring is dit duidelijk aangegeven.

De door de aanwezigen als mooiste van de show aangewezen plant is een *Ceropegia*, ingebracht door de heer Ch. Jamin.

De prijswinnaars in de verschillende categorieën zullen in het verenigingsnieuws vermeld worden.

De voorjaarsvergadering 2001 zal in april volgend jaar door de afdeling Haarlem worden georganiseerd. De precieze datum zal in het Verenigingsnieuws gepubliceerd worden.

De heer Zaunbrecher herhaalt zijn oproep, reeds eerder binnen de vereniging gedaan, om reisverslagen bij hem in te leveren. Het is zijn bedoeling om een soort checklist op te stellen die leden kunnen gebruiken om hun reizen verder inhoud te geven en te veraangemen. Ook voor de public relations van de vereniging kan deze informatie een hele belangrijke rol spelen.

De heer Heijnsdijk vraagt of er speciale redenen zijn waarom de heer Schellart een half jaar

eerder voor het moment waarop hij statutair moest terugtreden vertrekt. De voorzitter zegt dat er geen bijzondere aanleiding is.

Een van de aanwezigen is van mening dat aan het Arboretum Trompenburg als een soort vaste vergaderplaats voor Succulenta geen behoefte is. De heer Van Tilborg pleit ervoor om na te gaan of Succulenta + verenigingsnieuws in oneven maanden in plaats van in de even maanden kan verschijnen. Dat zou de voorbereiding van de voorjaars- en najaarsvergaderingen vergemakkelijken. Nagegaan zal worden wat de mogelijkheden zijn. Ook wordt nagegaan wat de kosten van een extra 7^e nummer van het Verenigingsnieuws (met een overzicht van beurzen e.d.), geschikt voor promotie-doeleinden zijn.

Verzocht wordt om na te gaan of het mogelijk is om het Verenigingsnieuws per e-mail te verstrekken.

Eind van dit jaar zal een handreiking voor het opstellen van een financieel jaarverslag worden verstrekt aan de afdelingen.

De secretaris
J.H.Bruseker

BIBLIOTHEEK

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er in de bibliotheek meer dan 250 titels en tientallen tijdschriften, waarvan enkele al vanaf 1901.

Ook is een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig. Aarzel niet om regelmatig een nieuwe catalogus aan te vragen. De lijst is zowel in gedrukte vorm als op floppy verkrijgbaar. Catalogus f 1,50/Bfr.30, voor floppy-disk, te verkrijgen in overleg met :

W.P.C. Bervoets
Mozartstraat 108, 7391 XM Twello
Tel: 0571-272841

De boekenlijst is nu ook via onze website (en dus gratis) te downloaden.

VERENIGINGSARTIKELEN

- **De bewaarband** voor Succulenta
Vanaf 1997 Fl 13,50 (Bfr 275) per stuk
Na 1997 is Succulenta breder geworden.
Van vóór 1997 zijn tweedehands bewaarbanden te koop voor Fl 5,- (Bfr 100) per stuk.
- **Wat betekent die naam?**,
Een verklarend woordenboek van botanische namen van succulenten voor Fl 10 (Bfr 200) per stuk.
- **Het Discoboek** door Buining, zowel in het Duits als in het Engels. Prijs Fl 15 (Bfr 300)
- **Gids voor beginners**
Over het verzorgen van cactussen en andere succulenten Fl 10,-/Bfr.200 per stuk
- **Ansichtkaarten**
Een set van 6 verschillende kaarten met afbeeldingen van succulenten voor Fl 3,- (Bfr 60) per set.

Oude jaargangen van Succulenta:

(Backnumbers of Succulenta):

- 1998 t/m 1993 Fl. 25,- (Bfr 500) per jaargang
- 1992 t/m 1980 Fl. 20,- (Bfr 400)
- 1979 en 1978 Fl. 10,- (Bfr 200)
- 1977 t/m 1960 Fl. 20,- (Bfr 400)

Buitenlandse tijdschriften:

- Kakteen und andere Sukkulenten
1980 t/m 1989, 1993 en 1995
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- The National Cactus and Succulent Journal (England). 1969, 1978, 1980, 1981 en 1982
voor fl. 20,- (Bfr 400) per jaargang
- Belgisch tijdschrift
1969 t/m 1987
fl 15,- (Bfr 300) per jaargang
- Kakteen Succulenten (voorheen DDR)
1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986 en 1988
voor fl. 15,- (Bfr 300) per jaargang

Alles exclusief verzendkosten.

Vorige prijslijsten zijn hiermee vervallen; mogelijk zijn inmiddels jaargangen uitverkocht. Bij grote bestellingen zijn kortingen mogelijk.

Aanvragen bij:
W.Alssemgeest,
Succulenta boekenbeurs
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort
Tel.: (00 32) (0)348 - 471083
E-mail : w.a.alssemgeest@hetnet.nl

NIEUWE LEDEN 1 SEPTEMBER 2000 T/M 31 OKTOBER 2000

Nederland:

110588	Helderop, J.A.	Bijlmerdreef 887	1103 TC	Amsterdam
110590	Gouwswaard, Dhr. G.H.	Adm. de Ruyterlaan 124	1215 ND	Hilversum
110594	Klein Mexico, Firma	Drechtijk 49	1424 RB	De Kwakel
110586	Sloot, Marian	Thomsonlaan 186	2565 JJ	Den Haag
110579	Rootering, Dhr. A.	Burg.Aalberslaan 122	2923 CD	Krimpen a/d IJssel
110589	Bosveld, Dhr. G.	Spiegelstraat 6	3027 VV	Rotterdam
110580	Lagendijk, Mevr. M.A.	Kerkwervingel 201	3086 HM	Rotterdam
110587	Harmsen, Dhr. Mr. A.F.L.	Bollenhofsestraat 111	3572 VL	Utrecht
110584	Krol, Dhr. A.	Fazant 20	4872 MN	Etten Leur
110582	Zwanikken, Mevr.	Braak 13	7161 BA	Neede
110583	Roozenburg, W.	Baandersweg 7	7425 BA	Deventer
110581	Hummel, A.J.	Rozemarijnsingel 5	7641 ED	Wierden
110591	Morais, J. de	Spoorstraat Noord 35	9601 AX	Hoogezaand

Belgie:

110593	Beullens, Dhr. Alain	Kleine Bosstraat 79	B-1940	Zaventem
110585	Dendas, Jos	Hulsbeekstraat 159	B-3450	Geetbets
110592	Loncke, Dhr. Roeland	Kon.Elisabethlaan 50 bus 6	B-8000	Brugge

Bericht van overlijden ontvangen van:

- De heer D. Abbenes te Den Helder
- De heer A.L. Peters te Uffelte
- De heer G. van Santbrink te Castricum
- De heer J. Steenbakkers te St. Michielsgestel

DRINGENDE MEDEDELING

Wegens het onverwachte overlijden van onze tweede secretaris is het Bestuur op zoek naar een geschikte opvolger.

Goede beheersing van het schriftelijk Nederlands is een vereiste. Ervaring met tekstverwerken op een Personal Computer is noodzakelijk.

Het Bestuur is ook op zoek naar een tweede penningmeester. Boekhoudkundige kennis wordt verondersteld.

De eerste secretaris, de heer J.H.Bruseker, wacht op uw telefoontje! Tel.: 0575-518406.

DRINGENDE MEDEDELING

**PEDIOS,SCLEROS,NAVAJOA,
YUCCA,TOUMEYA**

Liste nr.15/2000
plus Nachtrag

Ariocarpus, Astrophytum, Aztekium hintonii
Echinocactus,Echinocereus,Echinomastus
Escobaria, Geohintonia mexicana,
Lophophora, Mammillaria, Turbinicarpus,
Agave, Yucca, Lewisia, Wildblumen
mit Standortdaten.

*SAMEN*PFLANZEN
*BUCHER*JOURNALS
*CD ROMS

CD-rom no.2 Pedioacactus, Sclerocactus, Navajo ,Toumeya, 2349
photos, 905 Seiten literatur,(einschl.meine 4 Bücher plus alle meine
Publikationen) Dm.110,- plus porto.
CD rom no.3 Yucca, über 1000 photos, Literatur, Monography 1-4,
Dm.95,-(einschl. Yucca Samen Wert Dm. 10,-) plus porto
BRANDNEU: **BAND 1-YUCCAS IN THE SOUTHEAST AND MIDWEST
OF THE USA AND CANADA.** DM.164,-p.p.Dm.8,50
Bücher: The genera Pedioacactus, Navajoa, Toumeya, Cactaceae-Revised
Dm.84,50 (english). An den Standorten von Pedio/Sclerocactus.
Dm.59,- (Deutsch)The genus Sclerocactus Cactaceae-Revised Dm.79,-
(English). To the habitats of Pedo/Sclerocactus Dm.69,-(English) plus
Dm.6,50 versandspesen).

<http://www.cactus-mall.com/navajo>
<http://members.aol.com/fhnavaajo>
<http://hometown.aol.com/fhnavaajo/index.htm>
P.o.box 510 201, d-68242 mannheim, germany
Tel. 0621-794675,telefax intl 49-621-79 00332
E-mail: fhnavaajo@aol.com Box 11, Modena, Utah, 84753, USA

NIEUW!

CACTUS PARADISE AMSTERDAM

NIEUW!

Cactus-specialiteiten: schitterende wortelechte cactussen, waarvan vele met vindplaats en veldnummer!

O.a. Ariocarpus, Astrophytum, Copiapoa, Lophophora, Matucana, Neoporteria, Obregonia, Pelecypora, Saquaro, Strombocactus, Thelocephala, Turbinicarpus.

Nu ook: **Schildpadcactus**, de witte strepen tussen naastgelegen areolen vormen samen een netwerk!

Kamvormen (cristaten) met cristaatbloemen en cristaatpels!

Echinocereus davisii f. brevispinus met korte, dikke doorns (Succulenta 2000-6-121)

Aztekium hintonii, Astrophytum "Onzuka", Geohintonia mexicana (allen geënt)

"Verzendlijst 2001" (>20 blz A4) met per soort een korte informatieve beschrijving en aanwijzingen bij de kweek wordt u toegestuurd na ontvangst van Hfl.4,- in postzegels (of Bfr 80). Levering per post of op cactusbeurzen.

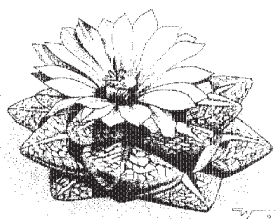
Cactus Paradise Amsterdam, Postbus 9662, 1006 GD Amsterdam.

Tel. 020 - 6191055 (22 - 23 uur, J.F.A. Wortelboer)

NIEUW!

NIEUW!

CACTUSSEN EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUGH & VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, mk42, 8nd

British
Cactus &
Succulent
Society

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij Bradleya voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Compleet lidmaatschap inclusief Bradleya:

In de EEG 22.00 pond

Buiten de EEG 24.00 pond

Excl. Bradleya resp. 12.00 en 13.00 pond

Overzeese bestemmingen per luchtpost.

Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary

Mr.D.V.Slade, 15 Brenhwood Crescent,

Hull road, York YO1 5HU, England

TE KOOP GEVRAAGD:

Tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. Aanbiedingen aan:

W.Alsengeest

Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort

Tel: 0348 - 471083

Postbus 1127 - 6710BA Kesteren
Danzonplanten Dordrecht
Telefoon 07871 4 70 91 - Fax 07871 4 70 78
uhlig@planet.nl - www.uhlig-planten.nl

- Meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- Verzending over de gehele wereld
- Bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- Onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

ZAADAANBIEDING CLICHÉFONDS DECEMBER 2000

We zijn blij weer de jaarlijkse aanbieding van succulentenzaden tijdig voor het decembernummer van Succulenta gereed te hebben. Hopelijk slaagt u erin hierin een aantal soorten te vinden waarna u op zoek bent. We hebben gepoogd het aantal vertegenwoordigde geslachten wat uit te breiden. Daardoor zijn van sommige grotere geslachten wat minder soorten vertegenwoordigd.

Door de aanhoudend hoge dollarkoers staan de prijzen van de zaden onder druk. We hebben dat voor dit seizoen opgevangen door het aantal zaden per portie, waar nodig, aan te passen. De prijscategorieën zijn hetzelfde als vorig seizoen.

Vorig seizoen is ongeveer 10 % meer ontvangen voor de verkoop van zaden. Oorzaak is mogelijk de aanwezigheid in de lijst van een aantal nieuwe en dure soorten. Over de winst valt nu nog weinig te zeggen, omdat het jaarverslag nog niet bij de penningmeester is ingediend.

Basis voor de naamgeving van cactussen is het Kakteenlexikon van Backeberg. Soorten die in dit werk niet vermeld zijn, worden in het algemeen aangeduid met de naam die de leverancier eraan gaf. Waar geslachten zijn samengevoegd is dit vermeld. Voor andere succulenten wordt op dezelfde wijze het Sukkulentenlexikon van Jacobsen als basis gebruikt.

Bij een aantal soorten zijn veldnummers vermeld. In het algemeen betekent dit, dat de zaden afkomstig zijn van planten die voldoen aan dit veldnummer. De volgende afkortingen werden gebruikt:

AB = A. Buining; B = Frau Muhr; CH, CSD = Jaromir Chvastek; C, CM = Desmond Cole; DJF = David Ferguson; FO = Felipe Otero; FR = Friedrich Ritter; GL = Gary Loos; GS = Gruber & Schatzl; H = David Hardy; HS = Heinz Swoboda; H, HU = Leopoldo Horst; KK = Karel Knize; L = Alfred Lau; LAV = Lavranos; LB = Ludwig Bercht; P = Jörg Piltz; PP = P. Pavlicek; RP = Ralph Peters; RR = R. Rawe; SB = Steven Brack; WR = Walter Rausch.

Bij de soorten zijn in de tweede kolom de namen van de leveranciers vermeld. Het symbool L wijst op zaden afkomstig van liefhebbers of van incidentele leveranciers. De namen kunnen eventueel worden opgevraagd.

De volgende symbolen zijn in de tweede kolom van de zaadlijst gebruikt:

E = G. Eerkens, Commewijne, Suriname
H = Gebr. De Herdt, Rijkvorsel, België
M = Mesa Garden (Steven Brack), Belen, USA
N = Hildegard Nase, Tucson, USA
P = Jörg Piltz, Düren-Birgel, Duitsland
L = Zaad afkomstig van liefhebbers of incidentele leveranciers

De lijst is verdeeld in de groepen, Cactussen, Andere Succulenten en Gemengde Zaden. Binnen de groepen zijn de geslachten alfabetisch gerangschikt. Binnen de geslachten zijn de soorten in volgorde van binnenkomst geplaatst. De geslachten hebben een éénduidige aanduiding die in de lijst vóór het geslacht is vermeld. gebruik bij het bestellen van gemengde zaden de lettercode die voor het mengsel is vermeld.

Vele soorten, waaronder steeds meer zeldzame, zijn afkomstig van liefhebbers Deze zaden én de zaden afkomstig van G. Eerkens worden ons zonder kosten toegezonden. In feite vormen deze soorten de basis van de lijst en maken vooral deze zaden het mogelijk winst voor de vereniging te boeken.

Alle inzenders van zaden hartelijk dank voor hun bijdrage aan het Clichéfonds.

De zaden van liefhebbers waren afkomstig van: W. Alsemgeest, Montfoort; J. Bouwman, Vaassen; Mw. W. van Brussel, Someren; H. Corpeleijn, Zutphen; P. van Cruchten, Haelen; G. Eerkens, Suriname; J. Enderink, Borculo; Th. Gommans, Venray; H. Jonkers, Cambridge; G. Königs, Krefeld; H. Kuijpers, Venlo; G. Linssen, Blerick; L. Maclean, Rotterdam; Th. Nabben, Sevenum; A. Pullen, Nieuwleusen; J. Schraets, Arcen; J. Sweere, Boxmeer; J. van Thiel, Beek; C. Tuyn, Assendelft; H. van Veen, Krommenie; J. Vostermans, Venlo.

Wederom werd het grootste deel van de zaden geteld door dhr. P. Hermans uit Beesel (die dit jaar mogelijk zijn 500000^e zakje zaden telt!) en verder door dhr. A. Dorssers, Sevenum; Mw. E. Janssen, IJsselsteyn en dhr. J. Vostermans, Venlo. De verwerking van de bestellingen zal weer worden verzorgd door dhr. L. Velmans, Tegelen; dhr. J. Vostermans, Venlo en ondergetekende, allen materieel en mentaal ondersteund door Mw. Schraets.

Dhr. Nabben, Sevenum zal de lijst doornemen en de ergste fouten eruit halen. Allen die al vele jaren het verspreiden van succulentenzaden door Succulenta mogelijk maken danken we voor hun positieve bijdrage aan de vereniging.

Ten slotte wensen we u veel plezier bij het uitzoeken van de soorten en alvast veel succes met zaaien. Berichten over zaairesultaten zijn zeer welkom.

Namens het Clichéfonds
J.A. Schraets

WIJZE VAN BESTELLEN

Bestel via één van de bijgevoegde bestellijsten die uit de zaadlijst kan worden gescheurd zonder beschadiging van de rest van de zaadlijst. Bestel de soorten door bij de juiste prijsklasse de soorten te vermelden die U wenst te ontvangen. Geef van deze soorten de geslachtsaanduiding en het nummer van de soort op de volgende wijze: MAL 2, 14, 121; SUL 4, 18; LI 8, 45 enz..

In de derde kolom van de zaadlijst zijn de bijzonderheden vermeld van de soorten wat betreft prijs en hoeveelheden waarin de soort verkrijgbaar is. De cijfers in deze kolom hebben de betekenis die onder aan deze pagina is weergegeven

Het aantal zaden per portie is bij iedere soort aangegeven.

Het is ook mogelijk 10 soorten van één geslacht of groep van geslachten te bestellen en de keuze van de soorten aan ons over te laten. In dat geval kosten deze 10 porties (verschillend en op naam) f 6,00 (Bfrs. 110). Deze pakketjes kunt U bestellen door in de daarvoor bestemde ruimte aan de achterzijde van het bestelformulier de gewenste pakketjes te omcirkelen. **Let op: deze pakketjes zijn alleen verkrijgbaar van de aangegeven geslachten en de keuze van de soort wordt door ons gedaan!**

Indien U voor uitverkochte soorten vervangers wenst te ontvangen kunt U dat aangeven op de daarvoor bestemde plaatsen.

Leden van Succulenta

Wacht met betaling van de zaden op de rekening. Deze ontvangt U tegelijk met de zaden. Vermeld wel Uw adm.nr. (staat op de acceptgiro die U van Succulenta hebt ontvangen). Uw voordeel is dat U alleen bestelde soorten ontvangt.

Bestellers die geen lid van Succulenta zijn

Op het bestelformulier kunt U aangeven of U direct bij bestellen betaalt en op welke wijze. Geef in dat geval wel voldoende vervangers op. Desgewenst zenden we U eerst een rekening. De extra kosten daarvan bedragen f 4,- (Bfrs. 76). U ontvangt dan alleen bestelde soorten. De zaden worden U toegezonden na ontvangst van het verschuldigde bedrag.

Minimumbedrag

Voor elke bestelling geldt een minimumbedrag van f 10,- (Bfrs. 200) per bestelling exclusief de portokosten van f 2,50 (Bfrs. 45).

Bij een bestelling boven f 35,- (Bfrs. 650) exclusief verzendkosten nemen wij de verzendkosten voor onze rekening!

Wijze van betaling

In Nederland kan men betalen door storting op gironr. 14465 t.n.v. Beheerder Clichéfonds, Arcen of op rek.nr. 17.38.48.877 van Rabobank Arcen, t.a.v. Beheerder Clichéfonds, Arcen.

In België kan men betalen door storting op Rek.nr. 000.1141809-22 van de Belgische postgiro t.n.v. Succulenta, Santpoort onder vermelding van "**Zaadbestelling**". Vergeet deze toevoeging niet, omdat anders de penningmeester de reden van de betaling niet weet.

In Duitsland kan men betalen door storting op Rek.nr. 15.65.907/019 bij de ABN/AMRO te Aachen, BLZ390,10200. Vermeld "**Zaadbestelling**".

Buitenlandse leden kunnen eventueel betalen per postwissel aan Clichéfonds, Succulenta p.a. J.A. Schraets, Geuldersedijk 2, 5944 NH Arcen. Betaling kan ook per Eurocheque mits daarop het bedrag in guldens is ingevuld en de cheque **volledig** is ingevuld.

Betaal niet per bank of giro vanuit het buitenland i.v.m. de zeer hoge bankkosten (minimaal f 15,-).

ZAADLIJST

In de derde kolom van de zaadlijst zijn gegevens vermeld omtrent de prijs van de zaden, waarbij de gebruikte cijfers de hieronder vermelde betekenis hebben.

1 = Prijs per portie f 0,70 (Bfrs. 13).

2 = Prijs per portie f 1,10 (Bfrs. 21).

3 = Prijs per portie f 2,80 (Bfrs. 52).

4 = Prijs per portie f 0,70 (Bfrs. 13); prijs per 5 porties f 2,80 (Bfrs. 52).

5 = Prijs per portie f 1,10 (Bfrs. 21); prijs per 5 porties f 4,40 (Bfrs. 84).

6 = Prijs per portie f 2,80 (Bfrs. 52); prijs per 5 porties f 11,20 (Bfrs. 208).

7 = Prijs per portie f 0,70 (Bfrs. 13); per 5 porties f 2,80 (Bfrs. 52); per 1000 zaden f 11,20 (Bfrs. 208).

zpp = zaden per portie.

De porties bevatten minimaal het aantal zaden dat bij de soort is aangegeven.

In de tweede kolom is de herkomst van de zaden aangegeven.

Vergeet niet bij Uw bestelling ook geslachtsaanduiding en nummer te vermelden!

Dhr.

Mej.

Adres
Postcode Plaats

**Clichéfonds "Succulenta"
Geuldersedijk 2
5944 NH Arcen**

Ondergetekende wenst de hieronder en aan ommezijde vermelde soorten uit de lijst 2000-2001 te ontvangen.

Soorten à f 1,10 (Bfrs. 19)	Vervangnrs. à f 1,10
Soorten à f 2,80 (Bfrs. 52)	Vervangnrs. à f 2,80

Bestelling van: Dhr. _____
Mevr. _____
Mej. _____

Adres

Postcode Plaats

Lid/Adm. Nr. _____

Totaal bestelling:

----- soorten à f 0,70 = f	à Bfrs. 13	= Bfrs	
----- soorten à f 1,10 = f	à Bfrs. 21	= Bfrs	
----- soorten à f 2,80 = f	à Bfrs. 52	= Bfrs	
----- soorten à f 4,40 = f	à Bfrs. 84	= Bfrs	
----- porties à f 11,20 = f	à Bfrs. 208	= Bfrs	
----- pakketjes à f 6,- = f	à Bfrs. 110	= Bfrs	
Bijdrage Portokosten	Bijdrage Portokosten		
(beneden f 35,00) = f <u>2,50</u>	(beneden Bfrs. 650)	= Bfrs <u>45</u>	
Totaal = f	Totaal	= Bfrs	

Als lid van Succulenta betaal ik na ontvangst van zaden en rekening.
Ik betaal na ontvangst van een rekening. (Extra kosten f 4,00, Bfrs. 76)
Bovengenoemd bedrag overgemaakt op via
Kruis het gewenste vakje aan

**Denk eraan: Minimum bestelling (excl. porto) f 10,00 (Bfrs. 200) !!!
ZADEN VAN CACTUSSEN**

- ACA ACANTHOCALYCIUM**
Gemakkelijk groeiende en bloeiende bolcactussen uit het noorden van Argentinië. Grote en bijzonder mooie bloemen. Geschikt voor beginners en niet kougevoelig.
- 1 H 1 catamarcense 20 zpp (donkere plant; doorns zwart, bloemen geel)
 - 2 H 1 klimpelianum 20 zpp (geelachtige doorns; bloemen wit)
 - 3 H 1 peitscherianum 20 zpp (bleekbruine doorns; bloemen helder lila)
 - 4 H 1 thionanthum 20 zpp (groeit iets verlengd; bloemen geel)
 - 5 H 1 variiflorum 20 zpp (bloemkleur variabel van geel tot oranjerood)
 - 6 H 1 violaceum 20 zpp (lange bedoornd; zeer grote lila bloemen)
 - 7 L 1 violaceum LB0324 20 zpp (uit het noorden van San Luis)
 - 8 P 1 aurantiacum 20 zpp (plant blauwgrijs; bloem oranje)
 - 9 P 1 chionanthum P67 20 zpp (nieuwe doorns zwartbruin; bloem wit)
 - 10 P 1 glaucum P394 20 zpp (zuidelijk van Hualfin; blauwe plant)
 - 11 P 1 griseum var. P49 20 zpp (uit de noordelijke groeigebieden van de soort)
 - 12 P 1 klimpelianum var. P91 20 zpp (uit Noord-Cordoba; bloemen wit)
 - 13 P 1 spec. B191 20 zpp (plant donkergroen; doorns bruin; bloem geel)
 - 14 P 1 thionanthum brevispinum P42 20 zpp (van de Rio Sta.Maria; diepgele)
 - 15 P 1 thionanthum copiapoides P54 20 zpp (lijkt op 'n Copiapo)
 - 16 P 1 variiflorum P149 20 zpp (groeit op 2900 m hoogte; lange bedooring)
 - 17 P 1 variiflorum var. P48 20 zpp
 - 18 P 1 violaceum P110a 20 zpp (van
- ACR ACANTHORHIPSALIS**
De planten lijken op Rhipsalis, maar de stengels zijn bedoornd. De planten zijn epifytisch.
- 1 P 1 monacantha 20 zpp (rijk oranjekleurige bloeiend)
- ARI ARIOCARPUS**
Bizar gevormde planten uit Mexico. De soorten blijven vrij klein en groeien langzaam. Vaak worden deze soorten geënt. Niet kougevoelig, maar door de langzame groei en grote penwortel niet al te gemakkelijk.
- 1 H 5 confusus 10 zpp (van Aramberri/N.L.; meest purperen bloemen)
 - 2 H 5 furfuraceus 10 zpp (wollige kop; grote witte bloemen)
 - 3 H 5 retusus 10 zpp (grote bleekroze

- bloemen)
- 4 H 5 scapharostrus 10 zpp (purperviolette bloemen; zeldzaam)
- 5 H 5 trigonus 10 zpp (grote gele bloemen in de herfst)
- ARR ARROJADOA**
 Slanke, klein blijvende zuilen uit noordelijk Brazilië met een fraaie wasachtige bloem. De planten zijn kugevoelig en daarom misschien beter te enten.
- 1 H 1 aureispina 20 zpp (fraai goudgeel bedoord; bloemen donkerroze)
- AST ASTROPHYTUM**
 Zeer geliefde Mexicaanse bolcactussen. De planten zijn wat vochtgevoelig en daardoor behoren ze niet tot de gemakkelijke soorten. Rijke bloeiers in zomer en herfst. Niet
- 1 L 1 kugevoelig. asterias 20 zpp (kleine, platronde, doornloze plant)
- 2 H 5 asterias 20 zpp (platrond, doornloos, geelachtige bloemen)
- 3 H 1 asteriasXcapricorne 20 zpp (fraaie vormen; veel grote bloemen)
- 4 H 1 asteriasXcapricorne 20 zpp (zaden van geheel groene planten; grote
- 5 H 2 capricorne cv. Crassispinoides 10 zpp (zachte doorns; zuiver gele bloemen; zeldzaam)
- 6 H 1 capricorne niveum 20 zpp (dicht, sneeuw wit bevlakt; lange doorns)
- 7 H 1 capricorne niveum nudum 20 zpp (zuiver groene vorm; zwaar bedoord)
- 8 H 1 myriostigma 20 zpp (de "bisschopsmuts")
- 9 H 2 myriostigma cv. Onzuka 10 zpp (V-vormige areolen; prachtig bevlakt)
- 10 H 1 myriostigma nudum 20 zpp (zuiver groen; puur gele bloemen)
- 11 H 1 myriostigma quadricostatum 20 zpp (vorm met aanvankelijk steeds vier
- 12 H 1 myriostigma tulense 20 zpp (veel witte vlokken; scherpe ribben)
- 13 H 1 ornatum mirbelii 20 zpp (lange goudgele doorns; zeer mooi)
- 14 H 1 ornatum virens 20 zpp (zuiver groen; goudgele bedooring)
- 15 H 1 senile fa. 20 zpp (heeft ook later maar weinig witte vlokken)
- 16 H 1 senile fa. roze bloem 20 zpp (met roze-karmijnkleurige bloemen)
- 17 P 1 capricorne major P368 20 zpp (veel witte vlokken; uit noordelijk Saltillo)
- 18 P 1 capricorne minor P269 20 zpp (groeit tussen Saltillo en Monclova)
- 19 P 4 senile 20 zpp (van Parras, Coah.,

- dicht omhuld door doorns)
- 20 P 1 senile aureum P289 20 zpp (uit de heuvels noordelijk van Est. Marte)
- 21 L 4 capricorne 20 zpp (grote gele bloemen met rode keel)
- AUS AUSTROCEPHALOCEREUS**
 Braziliaanse zuilen met eenzijdig cephalium en onbehaarde bloem. Vaak schitterend behaard en berijpt. Helaas zijn de soorten kougevoelig en daarom worden ze vaak geënt.
- 1 I 4 dybowskii 20 zpp (zilverwit behaard en bedoord)
- 2 I 4 estevesii 20 zpp (prachtig blauw met donkerbruine doorns)
- AZT AZTEKIUM**
 Mexicaans van kleine, uiterst langzaam groeiende cactussen. De kweek uit zaad is zeer moeilijk en daarom een uitdaging voor de ervaren zaaier. Niet kougevoelig. Enten is beter, omdat anders nauwelijks planten volwassen
- 1 H 5 ritteri 10 zpp (minicactus met witte of roze bloemen)
- AZU AZUREOCEREUS**
 Prachtig blauw berijpte, forse zuilen uit Peru. Zaailingen zijn zeer aantrekkelijk. Ook geschikt voor de beginnende liefhebber.
- 1 I 4 hertlingianus 20 zpp (als zaailing al prachtig blauwe epidermis)
- 2 I 4 viridis 20 zpp (in verzamelingen weinig aanwezig)
- BLO BLOSSFELDIA**
 De kleinst blijvende bolcactussen. Bloei is al mogelijk bij minder dan 1 cm doorsnede. De kweek uit zaad is moeilijk en enten is aan te bevelen. Niet kougevoelig.
- 1 P 4 campaniflora 20 zpp (plant donkergroen; witte viltige areolen)
- 2 P 4 pedicellata 20 zpp (donker groenbruine plant; tot 2 cm groot)
- BUI BUINGIA**
 Kort zuilvormige, Braziliaanse planten die een cephalium vormen. De planten zijn kougevoelig, maar zeer aantrekkelijk door hun fraaie
- 1 I 4 aurea 20 zpp (bedoorning goudgeel; vormt al klein een cephalium)
- 2 I 4 brevicylindrica 20 zpp (de plant heeft een wit cephalium)
- 3 I 4 purpurea 20 zpp (doorns bruinrood; vrijwel wit cephalium)
- CAR CARNEGIEA**
 Monotypisch geslacht van Noordamerikaanse zuilen. Jonge

- planten groeien traag. In vele western films vormen deze planten een typisch
- 1 I 4 gigantea 20 zpp (de 'saguaro'; groeit als zaailing langzaam)
- CER CEREUS**
Zuilcactussen met grote nachtelijke witte bloemen. Vroeger was het een verzamelgeslacht van vele zuilen. De meeste soorten zijn eenvoudig te kweken. Sommige soorten zijn wat kougevoelig.
- 1 I 4 aethiops 20 zpp (blauwe epidermis en zwart bedoornd)
- 2 I 4 forbesii 20 zpp (zwarte, priemende, zwarte bedoorning)
- 3 I 4 peruvianus 20 zpp (de bekendste zuilcactus)
- 4 I 4 validus 20 zpp (forse struikvorm)
- CLE CLEISTOCACTUS**
Slanke zuil, soms kruipend en soms rechtop groeiend. Rijk bloeiend met weinig openende buisvormige bloemen. De kweek is eenvoudig en de planten zijn niet kougevoelig.
- 1 I 4 senilis 20 zpp (?)
- 2 I 4 strausii 20 zpp (fraai wit bedoornd; bloemen wijnrood)
- 3 H 1 "hybr"x Espostoa 20 zpp (rijk karmijnkleurig bloeiend uit wollige areolen)
- 4 P 1 baumannii P28 20 zpp (van Sa. Ambato, Catamarca)
- COA COCHEMIEA**
Korte zuiltjes met felrode zygomorfe bloemen, die verwant zijn met Mamillaria. De planten zijn niet kougevoelig en in verzamelingen niet
- 1 H 1 halei 20 zpp (rechte doorns; zygomorfe, rode bloemen)
- 2 H 1 maritima 20 zpp (plant blauwgroen, spruit rijk; doorns roodbruin)
- 3 H 1 pondii 20 zpp (blijft klein; scharlakenkleurige bloemen)
- 4 H 1 poselgeri 20 zpp (lange haakdoorns; lange rode zygomorfe bloemen)
- 5 H 1 setispina 20 zpp (witte haakdoorns; vuurrode bloemen)
- COE COLEOCEPHALOCEREUS**
Braziliaans geslacht van aan Buiningia verwante zuilcactussen. De planten worden groter dan Buiningia. De soorten zijn warmteminnend.
- 1 I 4 goebelianus 20 zpp (wordt niet zeer groot)
- COP COPIAPOA**
Geel bloeiende, Chileense bolcactussen, die meestal langzaam

groeien. Sommige soorten zijn vochtgevoelig door hun penwortel. De epidermis is vaak bijzonder aantrekkelijk van kleur en structuur. De

- soorten zijn niet kougevoelig.
1	H	2	atacamensis fa. KK655 10 zpp (van Mejillones)
2	H	1	barquitensis 20 zpp (dwergsoort; witwollige schedel; bloeit rijk)
3	H	1	calderana 20 zpp (grijsgroen; viltige areolen; sterke donkere doorns)
4	H	2	cuprea 10 zpp (epidermis koperbruin; zwarte doorns)
5	H	1	esmeraldana 20 zpp (wollige schedel; grote gele bloemen; dwergsoort)
6	H	1	fiedleriana 20 zpp (grijsgroen; spuit nogal; priemende bedoorning)
7	H	2	grandiflora 10 zpp (priemende doorns; grote gele bloemen)
8	H	1	haseltoniana 20 zpp (grijsgroen; wollige oranje schedel; gele doorns)
9	H	1	humilis 20 zpp (dwergsoort met knollige wortels, rijk bloeiend)
10	H	2	hypogea 10 zpp (zeer mooie dwergsoort; vrij zeldzaam)
11	H	1	mollicula 20 zpp (kleine witwollige plant; rijk bloeiend)
12	H	1	montana 20 zpp (bloeit al zeer klein met grote bloemen)
13	H	1	pseudocoquimbana 20 zpp (epidermis groen; vormt grote groepen; zware doorns)
14	H	2	spec. 10 zpp (plant frisgroen; wollige schedel; geelbruine doorns)
15	H	1	tenuissima 20 zpp (dwergsoort; plant donkergroen; licht bedoornd)

COY

CORYPHANTHA

Noordamerikaanse, niet kougevoelige bolcactussen. De bloemen verschijnen willig uit een groef boven het areool. Sterke planten die vaak vorst verdragen. Sommige Escobaria's en Lepidocoryphantha zijn hier vermeld.

1	I	4	cornifera 20 zpp (zwarte naar boven gebogen zware middendoorn)
2	I	4	maiz-tablasensis 20 zpp (plant blauwgroen; bloem geelwit)
3	I	4	spec. 20 zpp (van San Luis de la Paz)
4	H	1	andreae 20 zpp (lange tuberkels; wollige schedel; bloemen geel)
5	H	1	bergeriana 20 zpp (plant knotsvormig; gele middendoorns)
6	H	1	calipensis 20 zpp (wollige schedel; grote gele bloemen)
7	H	1	delatiana var. L1230 20 zpp (van Ceballos/Dur.; bloeit al als kleine plant)
8	H	1	garessii 20 zpp (spuit rijkelijk; bloemen)

- geel)
- 9 H 1 hesteri 20 zpp (dwergsoort; bloei purper de hele zomer)
- 10 H 1 tripugionacantha 20 zpp (met drie priemende, enorme middendoorns)
- 11 L 5 echinus 20 zpp (gele bloemen met rode meeldraden)
- 12 L 5 hesteri 20 zpp (dwergsoort; bloei purper de hele zomer)
- 13 P 1 asterias 20 zpp (donkergroen; helderroze bloemen)
- 14 P 1 durangensis P298 20 zpp (cylinervrmige planten uit Viesca,
- 15 P 1 pallida 20 zpp (blauwgroene plant met stevige zwarte middendoorn)
- 16 P 1 pectinata 20 zpp (gele bloemen met rode keel)

DIC DISCOCACTUS

Warmteminnende, cephaliumvormende bolcactussen met grote nachtelijke, witte, geurende bloemen. Als ent goed te kweken op voorwaarde dat de temperatuur hoog genoeg is in de

1 H 2

horstii 10 zpp (blijft klein, bruine epidermis)

ECA ECHINOCACTUS

Groot wordende bolcactussen met krachtige bedoorning. Bloei is in cultuur zeldzaam. De bekendste soorten zijn gemakkelijk te kweken. Niet kougevoelig. Vroeger was dit een verzamelgeslacht van zeer vele

1 I 4

grusonii 20 zpp (de bekende schoonmoedersstoel)

2 I 4

ingens 20 zpp (groot wordende, robuuste bolcactus)

3 I 4

visnaga 20 zpp (wordt groot; spaarzaam maar stevig bedoord)

ECC ECHINOCEREUS

Kort zuilvormige planten uit Mexico en de U.S.A. De planten zijn veelal weekvlezig en een aantalsoorten verdraagt vorst. Meest eenvoudig te kweken. De bloemen blijven lang open

1 I 4

dasyacanthus 20 zpp (grote gele bloemen)

2 I 4

subinermis 20 zpp (vrijwel doornloos; grote gele bloemen)

3 H 1

armatus 20 zpp (lange zwarte middendoorns; roze bloemen)

4 H 1

baileyi brunispinus 20 zpp (dichte, lange roodbruine bedoorning)

5 H 1

bristolii pseudopectinatus 20 zpp (prachtige violette bloemen)

6 H 1

coccineus inermis 20 zpp (klein; vrijwel doornloos; bloem

7 H 1

davisii 20 zpp (blijft klein; bloemen geelgroen)

8	H	1	enneacanthus 20 zpp (van Saucillo/Chih.; lange middendoorns)
9	H	1	fendleri 20 zpp (lange, omhoog gebogen middendoorn)
10	H	1	floresii 20 zpp (heeft penwortel; helder purperen bloemen)
11	H	1	gentryi 20 zpp (vrijwel doorloos; roze bloemen)
12	H	1	grandis 20 zpp (van Isla San Lorenzo/B.C.; bloeit lavendelkleurig)
13	H	1	hempelii 20 zpp (grote helder purperviolette bloemen)
14	H	1	knippelianus 20 zpp (zwakke bedoorning; bloemen roze)
15	H	1	knippelianus kruegeri 20 zpp (in de schedel zachtroze bloemen)
16	H	1	knippelianus reyesii 20 zpp (zwaarder bedoornd; grote roze bloemen)
17	H	2	kuenzleri 10 zpp (meeste witte bedoorning; grote purperen bloemen)
18	H	1	lauii 20 zpp (dicht wit en robijnrood bedoornd; dwergsoort)
19	H	2	lindsayi 10 zpp (kogelvormig; lange gebogen zwarte doorns)
20	H	1	ochoteranae L624 20 zpp (van Cerro de la Cobriza/Sin.; korte zwarte doorns; kleine rode bloemen)
21	H	1	pacificus 20 zpp (lange stevige grijze doorns; kleine rode bloemen)
22	H	1	palmeri 20 zpp (zwarte aanliggende bedoorning)
23	H	1	papillosus angusticeps 20 zpp (grote gele bloemen met rode keel)
24	H	1	parkeri 20 zpp (vormt lage groepen; luchtig bedoornd; doorns wit)
25	H	1	rayonensis L1101 20 zpp (lange witte doorns, purperviolette bloemen)
26	H	1	russanthus fiehnii 20 zpp (van Santa Clara Canyon/Chih.; kort bedoornd)
27	H	1	schwarzii 20 zpp (lange zwarte middendoorns; violette bloemen)
28	H	1	spinigemmatius 20 zpp (goudgeel bedoornd; bloemen violet)
29	H	1	stoloniferus L073 20 zpp (van Guirocoba/Son.; geel bloeiend)
30	H	1	tayopensis L779 20 zpp (van Yecora/Son.; zeer grote gele bloemen)
31	H	1	triglochidiatus gurneyi 20 zpp (bloemen blijven lang geopend)
32	H	1	websterianus 20 zpp (dicht goudgeel bedoornd; grote roze bloemen)
33	P	1	adustus 20 zpp (kort cilindervormig; bloemen purperroze)
34	P	1	arizonicus matudae 20 zpp (rood bloeiend)
35	P	3	bonatzii 15 zpp (bolvorm; spruitend, krachtig bedoornd)
36	P	1	chloranthus rhyolitensis HK1013 20 zpp (van Sierra Co, NM.)
37	P	1	fendleri 20 zpp (grote purperen

- bloemen)
- 38 P 1 fitchii 20 zpp (purperroze bloem met rode keel)
- 39 P 1 hempelii 20 zpp (grote helder purperviolette bloemen)
- 40 P 3 kuenzleri 15 zpp (meeste witte bedooring; grote purperen bloemen)
- 41 P 1 mathesianus 20 zpp (lange rode bloemen)
- 42 P 1 oklahomensis 20 zpp (grote purperen bloemen)
- 43 P 1 pailanus P282 20 zpp (bruine kamvormige bedooring)
- 44 P 1 pectinatus P278 20 zpp (vorm van Cuatro Cienegas; dicht bedoord)
- 45 P 1 pectinatus 20 zpp (spruit weinig; geelbruine bedooring)
- 46 P 1 polyacanthus densus P312 20 zpp (van Fresnillo, rode bloemen)
- 47 P 1 pulchellus P495 20 zpp (kleinblijvend, bloemen wit, roze of violet)
- 48 P 1 reichenbachii 20 zpp (purperroze bloemen)
- 49 P 1 reichenbachii P264 20 zpp (van oostelijk Saltillo; bloem roodviolet)
- 50 P 1 rigidissimus 20 zpp (De 'regenboogcactus')
- 51 P 1 schererii P300 20 zpp (uit de bergen bij de Rio Nazas)
- 52 P 1 viereckii 20 zpp (donker purperen bloemen)
- 53 P 1 viridiflorus 20 zpp (kan enige vorst verdragen, mits droog)

ECF ECHINOFOSSULOCACTUS
 Veelribbige Mexicaanse bolcactussen met gegolfde ribben. Vroege en rijke bloeiers. De kweek is eenvoudig en de planten zijn niet kougevoelig. Ook wel Stenocactus genoemd.

- 1 H 1 dichroacanthus 20 zpp (zware, platte bovenste doorns zijn eerst rood)
- 2 H 1 lloydii 20 zpp (veelribbig, zeer lange doorns)
- 3 H 1 obvallatus 20 zpp (stevige roodachtige doorns; purperrode)
- 4 H 1 ochoterenaus 20 zpp (transparante zijdoorns, lange gele middendoorns)
- 5 H 1 spec. L1377 20 zpp (lange platte naar beneden gebogen doorns)
- 6 H 1 tricuspoidatus 20 zpp (kortbedoord; geel bloeiend)

ECM ECHINOMASTUS
 Klein blijvende, zwaar bedoornde bolcactussen. Het geslacht telt vrij weinig soorten. De planten zijn niet kougevoelig en worden meestal geënt

- 1 L 2 maddowellii 15 zpp (platronde; kleine witachtige bloemen)

ECN ECHINOPSIS

Veel gekweekte en gemakkelijk te verzorgen planten met fraaie grote bloemen. Ook soorten van

Pseudobivia en Lobivia kunnen hier zijn opgenomen. Niet kougevoelig. Zeer onderschat geslacht.

1	L	4	"Oranje Glorie" 25 zpp (fraaie bloeier)
2	L	1	brasiliensis 20 zpp (blijft vrij klein; bloem ruikt aangenaam)
3	I	1	denudata 20 zpp ()
4	L	4	Hybride 25 zpp (zeer geschikt als entstam)
5	L	1	pojoensis 20 zpp (blijft vrij klein; grote witte bloemen)
6	H	1	aurea dobeana 20 zpp (Pslob.; blijft klein; bloedrode bloemen)
7	H	1	aurea fallax 20 zpp (Pslob.; lange, zwarte middendoorns, gele bloemen)
8	H	1	aurea leucomalla 20 zpp (Pslob.; dicht wit bedoornd; rode middendoorns)
9	H	1	calorubra 20 zpp (Pslob.; platronde; lange oranjerode bloemen)
10	H	1	mamillosa kermesina 20 zpp (Pslob.; zeer mooie magentarode bloemen)
11	H	1	obrepanda purpurea 20 zpp (Pslob.; reusachtige purperen bloemen)
12	H	1	subdenudata 20 zpp (vrijwel doornloos; prima entstam)
13	I	4	subinermis 20 zpp ()
14	P	1	ancistrophora- kratochviliana P231 20 zpp (Pslob.; van Campo Quijano, Salta)
15	P	1	melanopotamica P98b 20 zpp (opwaarts gebogen zwarte middendoorns, zeer mooi)
16	P	1	polyancistra P68a 20 zpp (Pslob.; platronde plant; bloemen wit)

ENC ENCEPHALOCARPUS

Kleine bolcactus met penwortel. De plant groeit zeer langzaam en is nogal vochtgevoelig. Kweek uit zaad is dus moeilijk. De enige soort is niet kougevoelig.

1	H	5	strobiliformis 10 zpp (diep violette bloemen)

EPT EPITHELANTHA

Klein blijvende, veelal wit bedoornde bolletjes met zeer kleine maar leuke bloemen. De zaadbessen vormen daarna een sieraad op de plant. Moeilijk op eigen wortel, maar niet

1	L	2	micromeris 10 zpp (miniplanten; dicht witte aanliggende bedoorning)
2	H	2	micromeris unguispina 10 zpp (enkele doorns zijn zwart en staan van de plant af)

- ERI ERIOSYCE**
 Groot wordende, maar langzaam groeiende bolcactussen uit Chili. Op eigen wortel moeilijk. De planten bloeien zelden in cultuur of ze worden er niet oud genoeg voor. Niet kougevoelig.
1	H	1	ihotzkjanae 20 zpp (van Ovalle; wordt groot)
2	H	1	ihotzkjanae fa. 20 zpp (van Chacabuco; wordt groot)
3	H	1	ihotzkjanae fa. 20 zpp (van Ovalle; geelachtige bedoorning)
4	H	1	ihotzkjanae fa. 20 zpp (van Saladillo; groeit boven 2000 m)
5	H	1	ihotzkjanae fa. 20 zpp (van Tulahuen; blijft relatief klein)
6	H	1	sandillon fa. 20 zpp (van Vicuna; grote goudgeel bedoornde planten)
7	P	1	allgarobensis 20 zpp (zeldzame, kleinblijvende soort)
8	P	1	ceratistes 20 zpp (zeer zware bedoorning)
9	P	1	ihotzkjanae 20 zpp (van Ovalle; zwarte doorns)
10	P	1	sandillon/aurata 20 zpp (van Vicuna; fraai goudgeel bedoornd)

- ESC ESCOBARIA**
 Prachtige, klein blijvende bolcactussen die rijkelijk bloeien en niet kougevoelig zijn. Sommige soorten kunnen voorkomen onder Coryphantha. Ideale planten voor liefhebbers met weinig ruimte.
1	H	1	chihuahuensis 20 zpp (dichte bruine bedoorning; roze bloemen)
2	H	1	orcuttii 20 zpp (dicht wit bedoornd; roze bloemen)
3	H	1	tuberculosa 20 zpp (dicht porseleinwit bedoornd; roze bloemen)
4	H	1	varicolor 20 zpp (van Texas; variabele bloem- en doornkleur)
5	L	5	minima 10 zpp (=nelliae; diep purperen bloemen)

- ESP ESPOSTOA**
 Prachtige wollige zuilen uit Peru. De planten zijn niet moeilijk te kweken en ze zijn niet kougevoelig. De groei is vrij traag en daardoor kunnen ze ook in kleine kasjes lang een sieraad vormen.
1	I	4	churinensis 20 zpp (Pseesp.; fraai wit wollig met gele doorns)
2	I	4	huanucensis n.p. 20 zpp (mij niet bekend)
3	I	4	lanata 20 zpp (boomvormend; zeer mooi)
4	I	4	lanata fa. 20 zpp (vormt een rood cephalium)
5	I	4	melanosteale 20 zpp (Pseesp.)

- 6 I 4 melanosteles cantansis 20 zpp
- 7 I 4 melanosteles inermis 20 zpp (Psesp;
nog dichter als de soort behaard)
- 8 I 4 mirabilis 20 zpp (vooral in de schedel
veel witte wol)
- 9 I 4 mirabilis primigena 20 zpp (blijft slanker
als de typeplant)
- 10 I 4 nana 20 zpp (Psesp.; kleiner als E.
melanosteles)
- 11 I 4 ritteri 20 zpp (bedoorning donker
purperrood)
- 12 H 1 lanata sericata 20 zpp (lange witte
zijdige haren; korte doorns)
- 13 H 1 lanianuligera 20 zpp (lange witachtige
doorns met donkere punt)
- 14 H 1 ritteri 20 zpp (bedoorning donker
purperrood)

EUL EULYCHNIA

Chileens geslacht van groot wordende
zuilcactussen, die opvallen door hun
priemende bedoorning. In cultuur willen
de planten wel eens een jaar
overslaan met groeien. Niet

- 1 H 1 acida v. 20 zpp (van La Paloma; zeer
zwaar bedoornd)
- 2 P 4 acida v. 20 zpp (van oostelijk Ovalle,
Chili)

FER FEROCACTUS

Groot wordende, schitterend
bedoornde bolcactussen. Bloei meestal
pas op oudere leeftijd, maar zeer
aantrekkelijk door de forse bedoorning.
Niet kougevoelig en meestal gemakkelijk
te kweken. De groei is niet erg snel.

- 1 I 4 acanthodes lecontei 20 zpp (blijft
kleiner dan de typeplant)
- 2 I 4 electracanthus 20 zpp (plant
bleekgroen; rechte gele bedoorning)
- 3 I 4 glaucescens 20 zpp (plant
blauwgroen; goudgele doorns)
- 4 L 4 glaucescens 25 zpp (plant
blauwgroen; goudgele doorns)
- 5 I 4 herrerae 20 zpp (bruine, gehaakte
middendoorns)
- 6 L 4 latispinus 25 zpp (de 'duivelstong';
platronde plant)
- 7 I 4 townsendianus 20 zpp (niet zeer
groot; gehaakte middendoorns)
- 8 I 4 wislizenii 20 zpp (wordt later kort
zuilvormig)
- 9 H 1 chrysacanthus 20 zpp (fraai
goudgeel of rood bedoornd)
- 10 H 1 echidne 20 zpp (hoge scherpe ribben;
geelbruine doorns)
- 11 H 1 gracilis 20 zpp (prachtig purperrood
bedoornd)
- 12 H 1 macrodiscus multiflorus 20 zpp (bloeit
al klein; bloemen roze)

- 13 H 1 peninsulae 20 zpp (robijnrode doorns)
 14 H 1 schwarzii 20 zpp (viltige schedel;
 bedoornig vrij zwak)
 15 H 1 stainesii pilosus 20 zpp (heeft veel
 witte haren in de areolen)
 16 P 1 peninsulae 20 zpp (robijnrode doorns)
 17 P 1 rectispinus 20 zpp (zeer lange, soms
 gebogen doorns)
 18 P 2 reppenhagenii 20 zpp (plant
 heldergroen; lichtgekleurde doorns,
 zeldzaam)

FRA

FRAILEA

Kleine Zuid-Amerikaanse
 bolcactussen. De meeste soorten
 zetten zaad zonder dat de bloem
 geopend is geweest. Niet kougevoelig,
 maar door de penwortel wel

- 1 L 4 columbiana 20 zpp (borstelige
 geelachtige doorns)
 2 L 4 conceptionensis 20 zpp (vormt
 groepjes; nietige bedoornig)
 3 L 1 cupelaria 20 zpp ()
 4 H 1 asterioides v. backebergii 20 zpp
 (heeft ca. 14 blauwgroene ribben)
 5 H 1 chrysacantha 20 zpp (dicht goudgeel
 bedoord)
 6 H 1 grahiana 20 zpp (plant bruinrood;
 dichte geelachtige bedoornig)
 7 H 1 pygmaea 20 zpp (van Segredo/Urug.;
 iele bleekgele bedoornig)
 8 H 1 spec. SCHL799 20 zpp (groeit bij de
 Braziliaanse grens)
 9 P 2 angelesii n.n. P390 20 zpp (van Entre
 Rios; bruine borstelige bedoornig)
 10 P 1 buenekeri FS384 20 zpp (plant
 donkerbruin; korte grijze doorns)
 11 P 1 perumbilicata spinosior HU66 20 zpp
 (van Santana do Livramento, Braz.)
 12 P 2 piltzii n.n. P432 20 zpp (uit de centrale
 Chaco van Paraguay)
 13 L 1 pumila 20 zpp (diepgroen, spruitend;
 borstelige bedoornig)

GLA

GLANDULICACTUS

Klein blijvende verwanten van
 Ferocactus. De planten bloeien in het
 vroege voorjaar. De planten zijn niet
 kougevoelig.

- 1 H 1 uncinatus wrightii 20 zpp (zeer lange
 buigzame gehaakte doorns)

GYN

GYMNANTHOCEREUS

- 1 I 4 pilleifer 20 zpp (ook wel ingedeeld bij
 Seticereus)

GYC

GYMNOCACTUS

Mooie, kleine en gemakkelijk bloeiende
 bolcactussen. Niet kougevoelig.
 Sommige soorten zijn op eigen wortel

moeilijk door hun vochtgevoeligheid.
Bloei kan de hele zomer door
plaatsvinden.

1	H	1	beguinii 20 zpp (dicht witte zijbedoorning; zwarte middendoorns)
2	H	1	gielsdorfianus 20 zpp (plant blauwgroen; schedel wollig; doorns
3	H	1	roseanus 20 zpp (dicht strokleurig bedoorn; bloemen geelachtig)
4	H	1	saueri 20 zpp (blauwgroen; wollige schedel; bloemen wit)
5	H	1	viereckii 20 zpp (lange witte zijdoorns; zwarte middendoorns)
6	P	1	beguinii senilis 20 zpp (meer en langere doorns)
7	P	1	beguinii 20 zpp (dicht witte zijbedoorning; zwarte middendoorns)
8	P	3	ysabellae 10 zpp (geelbruine tot zwarte doorns; bloem wit; zeldzaam)

GYM

GYMNOCALYCIUM

Groot Zuid-Amerikaans geslacht van bolcactussen die rijk en langdurig bloeien. De planten gedijen ook goed bij iets minder licht. Niet kougevoelig en in het algemeen gemakkelijk. De bloemknoppen zijn onbedoorn.

1	L	4	andreae 20 zpp (vormt groepen; rijk geelbloeiend)
2	L	1	baldianum 20 zpp (bloeit de hele zomer met rode bloemen)
3	L	1	pflanzii pampagrandensis 20 zpp ()
4	L	1	saglioni 20 zpp (blauwgroen; lange donkere doorns)
5	L	1	vatteri 20 zpp (weinig doorns; rijkbloeiend)
6	H	1	achirasense 20 zpp (priemende bedoorning; lila bloemen)
7	H	1	bayrianum 20 zpp (vlakke en brede ribben; zware doorns)
8	H	1	bozsingianum 20 zpp (plant mat grijsgroen; bloem roze)
9	H	1	buenekeri 20 zpp (lijkt op G. horstii; dieproze bloemen)
10	H	1	chiquitanum 20 zpp (rijk lilaroze bloeiend; vruchten blauwachtig)
11	H	1	damsii tucavocense 20 zpp (rijk dieproze bloeiend)
12	H	1	hamatum 20 zpp (zware doorns die bovenaan gehaakt zijn)
13	H	1	horridispinum 20 zpp (priemende donkere doorns; grote lila bloemen)
14	H	1	matoense 20 zpp (donkergroen; scherpe ribben)
15	H	1	megatae 20 zpp (grote platte plant; rijk witachtig bloeiend)
16	H	1	mesopotamicum 20 zpp (klein en donkergroen; zwakke bruine
17	H	1	nidulans 20 zpp (stevige rozebruine

- doorns; grote roze bloemen)
- 18 H 1 oenanthemum 20 zpp (prachtige wijnrode bloemen)
- 19 H 1 ragonesii 20 zpp (kleinblijvend; nietige aanliggende bedooring)
- 20 H 1 ritterianum 20 zpp (lange rozebruine doorns, fraaie bloemen)
- 21 H 1 schroederianum 20 zpp (weinig zijdoorns; groenwitte bloemen)
- 22 H 1 spec. L486 20 zpp (van de Sierra Mazan/Arg.)
- 23 H 1 spec. L503 20 zpp (van
- 24 H 1 strigianum 20 zpp (donkere plant; weinig zwarte aanliggende doorns)
- 25 H 1 tillianum 20 zpp (prachtige wijnrode bloemen)
- 26 H 1 uebelmannianum 20 zpp (witte doorns, mooie bloemen)
- 27 L 1 achirasense kainradiae LB285 20 zpp (zuidelijk van Los Tapiales, San Luis)
- 28 L 1 catamarcense schmidianum LB1307 20 zpp (zuidelijk van Cuesta de Zapata)
- 29 L 1 riojense pipanacoense LB1265 20 zpp (oostelijk van Saujii, Catamarca)
- 30 L 1 erinaceum paucisquamosum LB1130 20 zpp (bij Las Palmas, Cordoba)
- 31 L 1 acorrugatum LB0438 20 zpp (noordelijk van San Agustin de Valle)
- 32 L 1 ochoterenai herbsthofianum LB0386 20 zpp (bij Lujan; licht bedoord, later iets zuilvormig)
- 33 L 1 ochoterenai scoparium LB0383 20 zpp (bij Lujan, 5 tot 7 doorns per areool)
- 34 L 1 achirasense chacrasense LB354 20 zpp (bij Potrerillo, San Luis)
- 35 L 1 berchtii LB320 20 zpp (uit het noorden van San Luis; blauw berijpt)
- 36 L 1 vatteri altautinense LB1351 20 zpp (noordelijk van San Pedro, Cordoba)
- 37 P 1 achirasense P104c 20 zpp (van Zuid Cordoba)
- 38 P 1 ambatoense P22 20 zpp (uit de Sierra Ambato)
- 39 P 1 bodenbenderianum P76 20 zpp (planten platrond, bloemen roze tot wit)
- 40 P 1 calochlorum proliferum P109 20 zpp (klein, donkergroen; lange slanke bloemen)
- 41 P 1 cardenasianum 20 zpp (zeer zwaar en wild bedoord)
- 42 P 1 carminanthum P133 20 zpp (uit de Sierra Ambato; bloemen karmijnrood)
- 43 P 1 castellanosi P80c 20 zpp (lijkt op G. bozsingianum)
- 44 P 1 catamarcense belenense P73a 20 zpp (uit het zuiden van Capillitas; witte bloemen)
- 45 P 1 erinaceum P381 20 zpp (uit het noorden van Cordoba, Sierra Tulumba)

- 46 P 1 eurypleurum P434 20 zpp (van Cerro Leon; tot 15 cm doorsnee)
- 47 P 1 fleischerianum P411 20 zpp (van Ojopoi, Par.; witte bloem met rode keel)
- 48 P 1 gibbosum brachypetalum P100 20 zpp (donkere epidermis; grote witte)
- 49 P 1 gibbosum P95 20 zpp (plant grijsgroen; grote witte bloemen)
- 50 P 1 guanchinense P226 20 zpp (uit de Sierra famatina; lange roze doorns)
- 51 P 1 hossei P139 20 zpp ()
- 52 P 1 intertextum P118 20 zpp (uit zuidelijk Salsacate; bloemen lang en slank)
- 53 P 1 kieslingii castaneum P220 20 zpp (van La Rioja; lange witte bloemen)
- 54 P 1 mazanense ferox P30a 20 zpp (zwaar bedoornd en variabel)
- 55 P 1 monvillei P6 20 zpp (van Riot Tercero/ Zuid-Cord.)
- 56 P 1 monvillei steineri P182 20 zpp (van de hogere plaatsen van de Sierra Grande)
- 57 P 1 mostii P84 20 zpp (uit Cordoba; roze-witte bloemen)
- 58 P 1 mucidum ferrarii P136 20 zpp (grijgroene plant; bloem wit tot)
- 59 P 1 mucidum P36 20 zpp (uit het grensgebied van La Rioja/ Catamarca)
- 60 P 1 nidulans P138 20 zpp (woest bedoornd; bloemen roze)
- 61 P 1 obductum P121 20 zpp (uit de Salinas Grandes; kleinblijvend)
- 62 P 1 occultum P131a 20 zpp (van de Sierra Ambato)
- 63 P 1 pflanzii P154 20 zpp (van de oever van de Rio Juramento)
- 64 P 1 piltziorum P38 20 zpp (plant violetbruin; bloem wit tot roze)
- 65 P 1 platense ventanicola P94 20 zpp (uit de Abra de la Ventana)
- 66 P 1 quehlianum flavispinum P180 20 zpp (kleinblijvend; uit Zuid Cordoba)
- 67 P 1 quehlianum P13 20 zpp (van de Sierra Tulumba)
- 68 P 1 ritterianum P219 20 zpp (uit het Famatima massief)
- 69 P 1 saglionis P26 20 zpp (uit de Sierra Ambato)
- 70 P 1 schickendantzii P17e 20 zpp (van paganzo, La Rioja)
- 71 P 1 spegazzinii P43 20 zpp (variabele soort met een aantrekkelijke)
- 72 P 1 tanningaense P212 20 zpp (uit Cordoba; kleine grijsgroene plant)
- 73 P 1 tudae marsoneri P230 20 zpp (van Salta, Campo Quijano)
- 74 P 1 vatteri P108 20 zpp (uit Zuid Cordoba; lange bloemen)
- 75 L 4 chubutense 20 zpp (zuiver witte bloemen)

- HAA HAAGEOCEREUS**
 Vrij groot geslacht van middelgrote Peruaanse zuilcactussen. De soorten zijn zeer fraaie en dicht bedoorn. De bloemen zijn nachtelijk en niet erg groot. De soorten zijn niet kougevoelig
- 1 I 4 churinensis 20 zpp ()
 2 I 4 deflexispinus 20 zpp (rechttop groeiend; vrij dikke zuil)
 3 I 4 spec.n. 20 zpp (van Otusco)
 4 I 4 spec.n. 20 zpp (van pariacoto)
 5 I 4 turbidus 20 zpp (slanke zuil met witte bloemen)
 6 I 4 zonatus 20 zpp (lange witte bloemen)
- HAM HAMATOCACTUS**
 Aan Ferocactus verwante bolcactussen. Ze worden minder groot en bloeien zeer gemakkelijk met grote gele bloemen. Kweek is eenvoudig en ze zijn niet kougevoelig.
- 1 H 1 hamatacanthus 20 zpp (zeer lange gehaakte middendoorn)
 2 H 1 setispinus orcuttii 20 zpp (lange goudgele doorns; gemakkelijke bloeier)
 3 H 1 sinuatus 20 zpp (zeer lange doorns; zuiver gele bloemen)
 4 L 4 davisii 20 zpp (ook beschout als var. van hamatacanthus)
- HEL HELIANTHOCEREUS**
 Aan Trichocereus en Lobivia verwant geslacht met overdag bloeiende soorten. De soorten zijn niet kougevoelig en zonder veel problemen
- 1 I 4 poco 20 zpp (Fraaie dichte gele bedoorning)
 2 P 1 antezanae 20 zpp (gele doorns; tot 11 cm lange gele bloemen)
 3 P 1 escayachensis 20 zpp (priemende grijze doorns; bloem wit)
 4 P 1 herzogianus 20 zpp (lichtegekleurde doorns; bloem crème-kleurig)
 5 P 1 huascha albiflora 20 zpp (uit het zuiden van Famatina)
 6 P 1 orurensis 20 zpp (honingbruine doorns; 13 cm lange roze bloemen)
- HEO HELIOCEREUS**
 Zeer slanke zuilvormige planten, die meestal grote rode bloemen voortbrengen. Wordt wel als onderstam gebruikt.
- 1 L 1 spec. 15 zpp (geelwitte bloemen)
- HIL HILDEWINTERA**
 Kleine kruipende en/of hangende zuilen die ook wel bij Borzicactus worden ingedeeld. Bloeit rijk gedurende de hele zomer. De planten zijn niet kougevoelig en worden niet zeer groot.
- 1 H 1 aureispina 20 zpp (dichte, zachte,

- goudgele doorns; bloem oranje-rood)
- HOM HOMALOCEPHALA**
 Nauw aan Ferocactus verwant
 monotypisch geslacht. Niet kou-, maar
 wel vochtgevoelig. De groei is traag en
 daardoor ziet men niet vaak mooie
 grote planten.
- 1 H 1 texensis 20 zpp (zwaarbedoornd;
 wollige schedel; grote roze bloemen)
- HOR HORIZOACTUS**
 Zie ook Neochilena, Neoporteria of
 Pyrrhocactus. De soorten zijn niet
 kougevoelig.
- 1 H 1 choapensis 20 zpp (donkergroen;
 grijsbruine doorns, gele bloemen)
- 2 H 1 curvispinus v. 20 zpp (van Andacollo;
 lange gebogen doorns)
- 3 H 1 engleri 20 zpp (lange witte doorns
 met donkere punt)
- 4 H 1 garaventai 20 zpp (van Cerro La
 Campana; mooie gele doorns)
- 5 H 1 horridus robustus 20 zpp (van
 Petorca; meerkleurige gevlamde)
- 6 H 1 limariensis 20 zpp (van Caren; zeer
 variabel; gele bloemen)
- 7 H 1 pamaensis 20 zpp (donker
 bruin-groen; fuchsia-rode bloemen)
- ISL ISLAYA**
 Peruaanse bolcactussen met zeer fraai
 gekleurde, opvallende zaadbessen.
 Op eigen wortel is de kweek niet zeer
 eenvoudig. Ook de kweek uit zaad
 vereist enige kundigheid.
- 1 H 1 copiapoides 20 zpp (plant
 blauwgroen; rijk geelbloeiend)
- 2 H 1 copiapoides chalaensis 20 zpp
 (weinig donkere doorns; gele)
- 3 H 1 divaricatiflora 20 zpp (donker
 karmijnviolet bloemen)
- 4 H 1 grandis 20 zpp (wordt groot; doorns
 met een donkere punt)
- 5 H 1 islayensis minor 20 zpp (lange
 zwartachtige bedoorning)
- 6 H 1 maritima 20 zpp (dicht geel bedoornd
 met bruine punt)
- ISO ISOLATOCEREUS**
 Monotypisch Mexicaans geslacht van
 grote zuilcactussen. Helder-groene
 plant met naaldvormige geelwitte
- 1 I 4 dumortieri 20 zpp (wordt zeer groot;
 kleine nachtelijke bloemen)
- LER LEUCHTENBERGIA**
 Monotypisch geslacht van planten met
 penwortel en driekantige tepels. Zeer
 grote gele bloemen, die willig
 verschijnen bij oudere planten. In de

- zomer houden ze van veel water en in de winter van volkomen droogte. Niet
- 1 L 4 principis 20 zpp (lange tepels en lange zachte doorns; enorme bloem)
- LOB LOBIVIA**
- Zie ook Echinopsis. Pseudolobivia is deels hier en deels bij Echinopsis ondergebracht. Schitterende bloeiers, maar helaas slechts enkele uren per bloem. De kweek is eenvoudig en de planten zijn niet kougevoelig. Voor mij de mooiste cactusbloemen!
- 1 L 4 leucomalla 20 zpp (dichte witte bedorning)
- 2 L 1 tegeleriana 20 zpp (Acantholob.; rode bloem)
- 3 L 1 wegheiana 20 zpp (plant met penwortel; geurende bloemen)
- 4 H 1 acanthoplegma roseiflora 20 zpp (purperviolette bloemen met een witte keel)
- 5 H 1 arachnacantha 20 zpp (dwergsoort; grote gele bloemen)
- 6 H 1 backebergii larvae 20 zpp (lange, gedraaide doorns; bloemen)
- 7 H 1 cinnabarina 20 zpp (8 cm grote karmijnkleurige bloemen, donkere keel)
- 8 H 1 famatimensis 20 zpp (kleine tuberkels; aanliggende doorns; apart)
- 9 H 1 ferox 20 zpp (wordt groot; zeer lange gedraaide doorns)
- 10 H 1 haematantha L459 20 zpp (rode bloemen met witte keel)
- 11 H 1 haematantha amblayensis albispin 20 zpp (witbedoornde vorm met grote bloemen)
- 12 H 1 haematantha rebutioides pectinif 20 zpp (plant zwartgroen; iele)
- 13 H 1 hertrichiana L154A 20 zpp (van Huanoquita/Peru; bloeit meest geel)
- 14 H 1 jajoiana 20 zpp (frisgroene plant; rode bloem met donkere keel)
- 15 H 1 lateritia cintiensis 20 zpp (lange, omhoog gebogen doorns)
- 16 H 1 marsoneri grandiflora-stellata 20 zpp (zeer grote, zuiver rode bloemen)
- 17 H 1 maximiliana caespitosa 20 zpp (lange oranjerode bloemen)
- 18 H 1 pampana 20 zpp (plant grijsgroen; driekleurige bloemen)
- 19 H 1 peclardiana 20 zpp (bloeit hele zomer met violette bloemen)
- 20 H 1 pentlandii 20 zpp (zeer lange doorns; bloemen in diverse kleuren)
- 21 H 1 pugionacantha cornuta 20 zpp (lange priemende bedorning)
- 22 H 1 saltensis 20 zpp (dwergsoort; bloemen rood met donkere keel)

- 23 H 1 schieliana quiabayensis L1004 20 zpp
(gele doorns; gele bloemen)
- 24 H 1 tarabucensis 20 zpp (tot 6 cm lange
donkerrode bloemen)
- 25 H 1 tiegeliana cinnabarina 20 zpp
(gedraaide, aanliggende doorns; bloem
violetrood)
- 26 H 1 wrightiana 20 zpp (extreem lange
gedraaide doorns; bloem lila)
- 27 H 1 wrightiana winteriana 20 zpp (grote,
lange purperrode bloemen met witte)
- 28 L 1 aurea LB298 20 zpp (Pslob.;
geelbloeiend)
- 29 P 1 caineana 20 zpp (grote helderviolette
bloemen)
- 30 P 1 calochrysea P61 20 zpp (lange gele
bloemen; lange middendoorns)
- 31 P 1 cariquinensis L303 20 zpp (goudgeel
bedoornd; orangerode bloemen)
- 32 P 1 drijveriana P179 20 zpp (van de
Cachipampa)
- 33 P 1 glauca 20 zpp (grote bloemen met
donkere keel)
- 34 P 1 grandiflora pumila 20 zpp (van El Alto;
klein en spruitend; rode bloemen)
- 35 P 1 grandiflora P188 20 zpp (zuilen uit de
Sierra Ambato; grote rode bloemen)
- 36 P 1 haematantha elongata P183 20 zpp
(slank zuiltje, gele tot oranje bloemen)
- 37 P 1 incuiensis 20 zpp (Acantholob.;
platronde plant)
- 38 P 1 jajoiana caspalasensis WR693 20 zpp
(bloem oranje met zwarte keel)
- 39 P 1 wrightiana WR396 20 zpp (lange roze
bloemen)

LOH LOPHOCEREUS

Groot wordende zuilcactussen uit Mexico en de U.S.A. De kweek van de planten is niet moeilijk, maar vaak hapert de groei na de eerste paar jaren. Bloei is in cultuur zeldzaam.

- 1 I 4 schottii 20 zpp (vormt soms

LOP LOPHOPHORA

Kleine, soms groepen vormende bolcactussen. In de natuur bevat de wortelhals mescaline. De planten zijn onbedoornd en bezitten viltige areolen. Niet kou-, maar wel vochtgevoelig.

- 1 H 2 echinata diffusa 10 zpp (plant
grijsgroen; vlakke ribben; bloem vrijwel
wit)
- 2 H 2 williamsii 10 zpp (doornloos, maar met
dikke viltige areolen)
- 3 H 2 williamsii decipiens 10 zpp (grotere en
langere violetruze bloemen)

LOX LOXANTHOCEREUS

Slanke, vrij klein blijvende zuilen met

- zygomorfe bloemen, die ook wel bij Borzicactus worden geplaatst. De kweek is eenvoudig, want de planten zijn niet kougevoelig en vaak zeer
- 1 H 1 ferrugineus 20 zpp (dicht roestbruin bedoord; lange rode bloemen)

MAL MAMILLARIA

Grootste en meest gekweekte geslacht van cactussen. Binnen het geslacht bestaat een grote schakering in vorm, grootte en bloemen. Bloei meestal in een krans om de schedel. Kweek bij veel soorten eenvoudig. Niet

- 1 I 4 albilanata 20 zpp (wollige axillen; dicht wit bedoord)
- 2 L 4 anniana 20 zpp (dwergsoort, die groepen vormt; dicht geel bedoord)
- 3 I 4 bombycina 20 zpp (witte zijdoorns en rode gehaakte middendoorns)
- 4 L 4 bombycina 25 zpp (witte zijdoorns en rode gehaakte middendoorns)
- 5 L 4 bonavitii 25 zpp (wollige axillen; dokerrode middendoorns)
- 6 L 1 boolii 20 zpp (dwergsoort; grote violette bloemen)
- 7 I 4 claviformis 20 zpp (mij niet bekend)
- 8 L 1 compacticaulis 20 zpp (mij niet)
- 9 I 4 compressa 20 zpp (stralende purperen bloemen)
- 10 L 4 densispina 20 zpp (dichtbedoord)
- 11 I 4 dixanthocentron 20 zpp (groeit langgerekt; helderrode bloemen)
- 12 I 4 duwei 20 zpp (zijdoorns wit, gevederd, gele gehaakte middendoorn)
- 13 I 4 elegans 20 zpp (korte spuitende zuiltjes, fraai bedoord)
- 14 L 4 fraileana 20 zpp (spruit rijkelijk; grote roze bloemen)
- 15 L 2 gasseriana 15 zpp (dichtbedoornde dwergsoort)
- 16 I 4 geminispina 20 zpp (fraai witbedoornde kortzuilige planten)
- 17 L 4 geminispina nobilis 20 zpp (zwaardere bedorning)
- 18 I 4 glassii 20 zpp (spruitende dwergsoort; dicht wit bedoord)
- 19 L 4 isotensis 25 zpp (spruitende slanke zuiltjes)
- 20 L 1 magnimamma 20 zpp (cremekleurige bloemen)
- 21 L 1 microthele superfina 20 zpp (deelt zich vaak dichotoom; witbedoord)
- 22 L 4 muehlenpfordtii 25 zpp (rode)
- 23 L 4 muehlenpfordtii longispina 25 zpp (vorm met langere bedorning)
- 24 I 4 mystax 20 zpp (violette bloemen; lange gedraaide middendoorns)
- 25 I 4 pettersonii 20 zpp (purperroze)

- 26 L 1 pringlei 20 zpp (goudgele, gedraaide middendoorns; bloem karmijn)
- 27 L 1 ruestii 20 zpp (donkere roodbruine doorns; rode bloemen)
- 28 I 4 spinosissima 20 zpp (bedoorning variabel; bloemen roodachtig)
- 29 L 4 swinglei 20 zpp (grote roze bloemen)
- 30 L 1 tesopacensis 20 zpp (geelbloeiend)
- 31 L 4 trichacantha 20 zpp (fijnbehaarde doorns; rijk bloeiend)
- 32 L 4 wiesingeri 25 zpp (spruit niet; donkerroze bloemen)
- 33 L 4 wuthenauiana 25 zpp (karmijnrode bloemen)
- 34 L 1 zeilmanniana 20 zpp (behaarde plant met gehaakte middendoorn)
- 35 L 1 seideliana 20 zpp (witte zij- en donkergepunte gehaakte)
- 36 H 1 angelensis fa. L017 20 zpp (van Isla San Lorenzo/BC.)
- 37 H 1 apozolensis saltensis 20 zpp (wollige axillen; bloemen karmijnkleurig)
- 38 H 1 arida 20 zpp (plant blauwgroen; donkerbruine middendoorns)
- 39 H 1 aureilanata 20 zpp (klein; dichte goudgele bedoorning; bloem roze)
- 40 H 1 barbata 20 zpp (relatief grote groengele bloemen)
- 41 H 1 baumii 20 zpp (Dolichothele; grote gele bloem met groene stempels)
- 42 H 1 blossfeldiana 20 zpp (dwergsoort met grote rozekarmijnkleurige bloemen)
- 43 H 1 bombycina 20 zpp (witte zijdoorns en rode gehaakte middendoorns)
- 44 H 1 bonavitii 20 zpp (wollige axillen; donkerrode middendoorns)
- 45 H 1 brandegeei 20 zpp (wordt groot; doorns rood; bloemen geel)
- 46 H 1 carmenae 20 zpp (fijne goudgele bedoorning)
- 47 H 1 carretii 20 zpp (zachtroze bloemen met donkere strepen)
- 48 H 1 centraliplumosa 20 zpp (roodbruine middendoorns; karmijnrode bloemen)
- 49 H 2 deherdtiana 10 zpp (zeer grote puperviolette bloemen)
- 50 H 1 dioica 20 zpp (roodbruine gehaakte middendoorns; bloemen wit)
- 51 H 1 dumetorum 20 zpp (dwergsoort; geelwitte bedoorning)
- 52 H 1 ernestii v. 20 zpp (vorm met witte bloemen)
- 53 H 1 ernestii v. 20 zpp (vorm met witte)
- 54 H 1 estebanensis 20 zpp (purperbruine middendoorns)
- 55 H 1 fraileana 20 zpp (spruit rijkelijk; grote roze bloemen)
- 56 H 1 freudenbergeri 20 zpp (wordt groot; grote heldergele bloemen)

- 57 H 1 guelzowiana 20 zpp (Krainzia; grote
purperen bloem)
- 58 H 1 guelzowiana robustior 20 zpp (meer
zwaardere middendoorns)
- 59 H 1 guelzowiana splendens 20 zpp (dicht
wit behaard; gouden doorns)
- 60 H 1 guillauminiana 20 zpp (dwergsoort
lijkt op M. mercadensis)
- 61 H 1 heidiae 20 zpp (lijkt op M.
zephyranthoides; geurende bloemen)
- 62 H 1 hertrichiana 20 zpp (wollige axillen;
lange roodbruine doorns)
- 63 H 2 humboldtii 10 zpp (spruit sterk;
miniatuur; prachtig)
- 64 H 1 insularis 20 zpp (dwergsoort; zwarte
gehaakte middendoorns)
- 65 H 1 johnstonii sancarlensis 20 zpp (lange,
gedraaide middendoorns; zeer mooi)
- 66 H 1 lanata sensu Schwarz 20 zpp ()
- 67 H 1 lauii 20 zpp (dwergsoort, wit
bedoord; grote bloem, purper)
- 68 H 1 lenta 20 zpp (vormt groepen; dichte
aanliggende bedoorning)
- 69 H 1 lindsayi 20 zpp (wollige areolen.
rechte doorns; bloemen geel)
- 70 H 1 longiflora 20 zpp (Krainzia; grote roze
bloemen, rode haakdoorns)
- 71 H 1 longiflora stampferi 20 zpp (Krainzia;
kortere en grotere tepels)
- 72 H 1 melaleuca 20 zpp (Dolichothele;
geelbloeiend)
- 73 H 1 meridorosei 20 zpp (grote purperen
bloemen)
- 74 H 1 microcarpa 20 zpp (pekwarte
haakdoorns; grote purperen bloemen)
- 75 H 1 microhelia 20 zpp (form met zwarte
middendoorns en gele bloemen)
- 76 H 1 microthele superfina 20 zpp (deelt zich
vaak dichotoom; witbedoord)
- 77 H 1 monancistracantha 20 zpp
(dwergsoort met fijne dichte witte)
- 78 H 1 obscura tortulospina 20 zpp (lange,
dooreen gevlochten bedoorning)
- 79 H 1 orestera 20 zpp (zachtroze bloemen)
- 80 H 1 pennispinosa 20 zpp (dichte,
fijnbehaarde, oranje doorns; bloem)
- 81 H 1 priessnitzii 20 zpp (zeer wollige
axillen; weinig doorns)
- 82 H 1 pseudoalamensis 20 zpp (grote
purperen bloemen)
- 83 H 1 rhodantha ruberrima 20 zpp
(robijnrode doorns; robijnrode bloemen)
- 84 H 1 schiedeana 20 zpp (verborgen onder
zachte goudgele doorns)
- 85 H 1 schumannii 20 zpp (Bartschella; rijk
roze bloeiend)
- 86 H 1 schumannii globosa 20 zpp (plant
robuuster; doorns korter)
- 87 H 2 schwarzii 10 zpp (dwergsoort;

			zachte witachtige harige doorns)
88	H 1	sheldonii 20 zpp	(pekzwarte haadoorn; grote violette, geurende
89	H 1	slevinii 20 zpp	(grote roze bloemen met grote violette stempels)
90	H 2	spec. L1357 10 zpp	(groeit tussen Metzquitic en Hejuquilla op 1800 m.)
91	H 1	sphaerica 20 zpp	(Dolichothele; grote bloemen)
92	H 1	spinosissima rubens 20 zpp	(vorm met bloedrode doorns; zeer mooi)
93	H 1	swinglei 20 zpp	(grote roze bloemen)
94	H 1	tayloriorum 20 zpp	(wollige axillen; dieproze bloemen)
95	H 1	umbrina 20 zpp	(donkerrode bloemen)
96	H 1	wilcoxii 20 zpp	(lange rode middendoorns; grote purperen
97	H 1	wolfii 20 zpp	(fraaie soort met grote vrijwel zuiver witte bloem)
98	H 1	xaltiangensis 20 zpp	(witte zij- en bruine middendoorns; bleke bloemen)
99	H 1	yucatanensis 20 zpp	(geel bedoord; dieproze bloemen)
100	H 1	zephyranthoides 20 zpp	(grote witte bloemen met roze middenstreep)
101	L 3	longiflora 20 zpp	(van Coneto Pass; Krainzia)
102	L 5	tepexicensis FO177 15 zpp	(fijne witte zij- en bruine gehaakte middendoorns)
103	L 5	theresae 10 zpp	(dwergsoort met gevederde doorns; violette bloemen)
104	L 5	humboldtii 10 zpp	(spruit sterk; miniatuur; prachtig)
105	P 1	apamensis Rep910 20 zpp	(van San Lorenzo)
106	P 1	apozulensis saltensis L1045 20 zpp	(lange honingbruine doorns)
107	P 1	candida P455 20 zpp	(mooie vorm uit zuidelijk Matehuala)
108	P 1	cowperae P456 20 zpp	(westelijk van Fresnillo; gehaakte middendoorn)
109	P 1	denudata P295 20 zpp	(Sierra Bola; groeit in kalksteen)
110	P 1	gigantea P359 20 zpp	(van El Vergel, SLP.; grote bollen)
111	P 2	guelzowiana P302 20 zpp	(uit de bergen oostelijk van de Rio Nazas)
112	P 1	huiguerensis Rep975 20 zpp	(donkere middendoorns; satijnroze bloemen)
113	P 1	mitlensis P327 20 zpp	(uit het oosten van Mitla; rode bloemen)
114	P 1	muehlenpfordtii P478 20 zpp	(zuidelijk San Luis Potosi; gele middendoorns)
115	P 1	pachycylindrica P308 20 zpp	(grote planten met violetbruine bedoorning)
116	P 1	pulliamata P343 20 zpp	(van Nejapa; een middendoorn gehaakt)
117	P 2	roseocentra P299 20 zpp	(van westelijk Gomez Palacio)

- 118 P 1 saxicola Rep1139 20 zpp (plant donkergroen; bloem wit)
 119 P 1 sempervivi P489 20 zpp (van Cardonal, Hidalgo; fraaie vorm)
 120 P 2 vergelensis n.p. P358 20 zpp (uit het grensgebied van S.L.P. - Guanojuato)

MAM MAMILLOPSIS

Monotypisch geslacht. Dichte, witte bedooring. Middendoorns gehaakt. Grote rood-oranje bloemen, die helaas in cultuur niet al te vaak verschijnen. Niet kougevoelig.

- 1 H 1 senilis 20 zpp (dicht, sneeuwwit bedoord; grote rode bloemen)

MAT MATUCANA

Zuidamerikaanse bolcactussen met grote, vaak zygomorfe bloemen. Hier zijn ook Submatucana en Eomatucana geplaatst. In cultuur zijn de meeste soorten niet kougevoelig. Over de naamgeving heerst nogal verwarring.

- 1 H 1 aureiflora 20 zpp (Submat.; lijkt een Oroya; geel bloeiend)
 2 H 1 calliantha 20 zpp (Submat.; prachtige grote bloemen)
 3 H 1 cereoides 20 zpp (witte zij- en lange gele middendoorns)
 4 H 1 comacephala 20 zpp (Korte zuil; bloem karmijnkleurig)
 5 H 1 currundayensis 20 zpp (Submat.; lange, priemende, geelbruine doorns)
 6 H 1 hystrix 20 zpp (wild bedoord; lange bloem, karmijn)
 7 H 1 intertexta 20 zpp (Submat.; lange zyomorfe, oranje bloemen)
 8 H 1 madisoniorum 20 zpp (Submat.; vaak doornloos; oranjerode bloemen)
 9 H 1 paucicostata 20 zpp (Submat.; grijze doorns; slanke rode bloemen)
 10 H 1 purpureoalba 20 zpp (fijne, dichte, gele bedooring; bloem purperroze)
 11 L 4 madisoniorum 20 zpp (Submat.; soms onbedoord)

MEL MELOCACTUS

Cephaliumvormende bolcactussen. In het algemeen zijn de planten willige groeiers, als de temperatuur 's winters voldoende hoog is. De planten bloeien pas na vorming van het cephalium, dus na 10 of meer jaren.

- 1 I 4 azureus 20 zpp (prachtig blauw berijpte plant)
 2 L 4 canescens 25 zpp (plant donkergroen; cephalium donkerrood)
 3 L 4 macrodiscus 20 zpp (plant platronde; bloem rozerood)
 4 E 1 arcuatispinus HU424 20 zpp ()
 5 E 4 bahiensis 20 zpp ()

- 6 E 1 *canescens* FR1333 20 zpp (grote groengrijze soort)
- 7 E 1 *conoideus* HU183 20 zpp (jonge bedorning mooi rood)
- 8 E 1 *dawsonii* v. WK24 15 zpp (Puerto Marnata, Mex.; beter enten)
- 9 E 1 *ernestii* 20 zpp (van Jequie, Bahia; zeer lang bedoornd)
- 10 E 4 *humilis* Suringar 20 zpp (15 ribben; grote bloem)
- 11 E 4 *inconcinus* AB1003 20 zpp (oranjebruine doorns; zeer mooi)
- 12 E 4 *krainzianus* HU264 20 zpp (mooie blauwe soort; eirond; zeldzaam)
- 13 E 4 *lanssensianus* HU474 20 zpp (Caetes-Pernambuco, Bahia; kleine macrodiscus minor 20 zpp (blauwige soort; lijkt verw.met *M. robustispinus*)
- 15 L 4 *matanzanus* 20 zpp (vormen al klein een cephalium)
- 16 E 1 *maxoni* 20 zpp (van Guatamala; mooie grote bloem)
- 17 E 4 *multiceps* 20 zpp (zaden van plant met beginnend monstrueus ceph.)
- 18 E 7 *neglectus* FR1334 20 zpp (niet *M. HU* 174, lijkt op *M. lensselinkianus*)
- 19 E 1 *neomontanus* Hovens 81-135 15 zpp (Kleine soort; roodbruine doorns)
- 20 E 1 *neryi* 20 zpp (van Rio Araca, Braz.)
- 21 E 4 *permutabilis* FR1331 20 zpp (grote soort van Licinio Almeida)
- 22 E 4 *rubrisaetosus* HU137 20 zpp (bij Milages, Bahia; de echte soort)
- 23 E 4 *salvadorensis* HU301 20 zpp (doorns oranjebruin; zeer mooie bloem)
- 24 E 1 *saxicola* E119 20 zpp (van Barreiras, Bahia; zeldzaam)
- 25 E 1 *schulzianus* AB1005 20 zpp (Volzgeb., Sur.; niet groot)
- 26 E 1 sp. HU480 20 zpp (van Acur, Rio Grande do Norte; grote soort)
- 27 E 4 sp. HU768 20 zpp (van Guanambi, Bahia; mooie rode bedorning)
- 28 E 1 sp. HU729 20 zpp (van Euclides da Cunha, Bahia)
- 29 E 1 sp. HU576 20 zpp (van Licinia de Almeida; lijkt op *M. permutabilis*)
- 30 E 1 sp. HU575 20 zpp (van Matinha, Bahia; grote soort; robuust bedoornd)
- 31 E 4 sp. HU481 20 zpp (van Campina Grande-Paraiba)
- 32 E 4 sp. HU475 20 zpp (van Ouro Branco, Alagoas, Braz.; gebogen doorns)
- 33 E 4 sp. HU166 20 zpp (van Iacu, Bahia; stevige naaldvormige doorns)
- 34 E 4 sp. Hovens 81-152 20 zpp (van Rui Barbosa, Bahia; wit cephalium)
- 35 E 1 sp. GH372 15 zpp (Lijkt op *M. helvolilanatus*)

- 36 E 1 sp. BR390 15 zpp (grote soort met gegolfde ribben; zeldzaam)
- 37 E 4 sp. BB79C 20 zpp (was BB79, moet zijn BB79C)
- 38 E 4 sp. HU534 20 zpp (Zie art. Succ. 6/2000)
- 39 E 4 sp. Barquisimoto 20 zpp (zeer mooie grote roze bloem)
- 40 E 4 sp. Queimadas 20 zpp (donkerbruine bedoorning)
- 41 E 4 violaceus 20 zpp (van Pernambuco; beter enten)
- 42 E 1 violaceus depressus 15 zpp (niet M.depressus Hooker HU482)
- 43 E 4 zehntneri HU554 20 zpp (kleinere vorm met kromme doorns)
- 44 E 1 zehntneri HU165 20 zpp (van Petrolina, Bahia; grote soort met

MIA

MICRANTHOCEREUS

Klein blijvende, zeldzaam mooi behaarde en bedoornde zuilen. Ze bloeien met vele kleine bloemen in herfst en winter. De planten zijn

- 1 I 4 auriazureus 20 zpp (azuurblauwe plant; doorns goudgeel)
- 2 I 4 densiflorus 20 zpp (dichte gele bedoorning; rode bloemen)
- 3 I 4 polyanthus 20 zpp (rood bloeiend)
- 4 I 4 streckeri 20 zpp (epidermis blauwgroen; zachte gele bedoorning)

MIL

MILA

Kleine Peruaanse zuilen, die groepen vormen. Oudere planten bloeien met gele bloemen. De soorten zijn niet kougevoelig.

- 1 I 4 caespitosa 20 zpp (gele bedoorning; gele bloemen)
- 2 I 4 churinensis 20 zpp ()
- 3 I 4 kubeana 20 zpp (vormt grote groepen; heldergele bloemen)

MYR

MYRTILLOCACTUS

Geslacht van Mexicaanse zuilen die in de natuur struikvormig groeien. De planten zijn wat kougevoelig, maar worden toch wel als onderstam bij enten gebruikt. De kweek is niet

- 1 I 4 geometrizans 20 zpp (struikvormende zuil; mooie grijsgroene stam)

NBE

NEOBESSEYA

Noordamerikaanse bolcactussen, die relatief weinig in verzamelingen voorkomen. De planten zijn niet kou-, maar wel vochtgevoelig.

- 1 H 1 asperispina 20 zpp (blauwgroen; bloem groengeel)
- 2 H 1 missouriensis 20 zpp (grote geelgroene bloemen)

- NBU NEOBUXBAUMIA**
 Grote zuilcactussen met meestal veel ribben. De soorten komen voor in Mexico. De kweek levert weinig problemen op.
- 1 I 4 polylopha 20 zpp (zuur groot wordende, veelribbige zuil)
- NCA NEOCARDENASIA**
 Grote Boliviaanse zuilcactussen, die reeds als jonge plant zeer aantrekkelijk zijn. Bloei is in verzamelingen niet te verwachten. Niet kougevoelig.
- 1 I 4 herzogiana 20 zpp (prachtige, grote, bruine, viltige areolen)
- NCH NEOCHILENIA**
 Zie ook onder Horridocactus, neoporteria en Pyrrhocactus. Vele van deze Chileense bolcactussen hebben een opvallend gekleurde epidermis. Niet kou-, maar op eigen wortel wel
- 1 H 1 aerocarpa 20 zpp (dwergsoort; vosrode doorns; grote rode bloemen)
- 2 H 1 aspillagai 20 zpp (heldergele bloem, van buiten roze)
- 3 H 1 carrizalensis 20 zpp (grijsgroen; gebogen middendoorns)
- 4 H 1 chilensis albidiflora 20 zpp (rozeviolet getinte, gele bloemen)
- 5 H 1 chorosensis 20 zpp (klein, grijsgroen)
- 6 H 1 crispa 20 zpp (donkere plant; fijne gewonden zwarte doorns)
- 7 H 1 dimorpha 20 zpp (grote gele bloemen, die enkele dagen open blijven)
- 8 H 1 echinus 20 zpp (dwergsoort; wollige areolen; rijk roze bloeiend)
- 9 H 1 floccosa 20 zpp (dwergsoort; lichaam zit onder wollige haren)
- 10 H 1 glaucescens 20 zpp (klein, plant grijsgroen; wollige areolen)
- 11 H 1 huascensis 20 zpp (donkere doorns; bloem karmijnrood)
- 12 H 1 krausii 20 zpp (dwergsoort;)
- 13 H 1 malleolata 20 zpp (witwollige areolen; bedoorning nietig)
- 14 H 1 neohankeana 20 zpp (zwarte doorns; bleekgele bloemen)
- 15 H 1 paucicostata 20 zpp (wit berijpte plant; zwarte doorns; bloem lila)
- 16 H 1 paucicostata viridis 20 zpp (plant frisgroen; bloem bleek lila)
- 17 H 1 pilispina 20 zpp (lange dunne zwarte doorns; veel bleekgele bloemen)
- 18 H 1 pulchella 20 zpp (donker grijsgroene plant, doorns bijna zwart)
- 19 H 1 recondita 20 zpp (dwergsoort; plant violetgroen; bloeit rijk)
- 20 H 1 simulans 20 zpp (fraaie tweekleurige bloemen)

- 21 H 1 transitensis 20 zpp (roodbruine doorns met zwarte punt; mooi)
- 22 H 1 vallenarensis 20 zpp (veel gele bloemen met roodachtige strepen)
- 23 H 1 vexata 20 zpp (variabele dwergsoort; zeldzaam)
- 24 H 1 wagenknechtii 20 zpp (prachtige gele of rode bloemen)

NEG NEOGOMESIA

Monotypisch geslacht, verwant aan Ariocarpus. Kweek is door de langzame groei en de vochtgevoeligheid, vooral buiten de groeiperiode, moeilijk. De planten zijn

- 1 H 5 agavioides 10 zpp (dwergsoort met grote violette bloemen)
- 2 L 3 agavoides 15 zpp (dwergsoort met grote violette bloemen)

NEL NEOLLOYDIA

Grootbloemige Noordamerikaanse bolcactussen. De planten zijn op eigen wortel vochtgevoelig, maar niet kougevoelig. Het geslacht telt maar enkele soorten.

- 1 H 1 conoidea 20 zpp (grote dieppurperen bloemen)
- 2 H 1 odorata 20 zpp (Cumarinia; donkerbruine middendoorns)

NEP NEOPORTERIA

Zie ook Neochilenia, Horridocactus en Pyrrhocactus. Chi;leense bolcactussen die vaak in de winter bloeien. De planten vallen op door de vaak opvallend gekleurde epidermis en de afwisselende bedoorning. Niet

- 1 I 4 paucicostata 20 zpp (= Neochilenia)
- 2 H 1 atrispinosa 20 zpp (witte zij- en pekzwarte middendoorns)
- 3 H 1 castaneoides 20 zpp (frisgroene plant; goudgele bedoorning)
- 4 H 1 clavata 20 zpp (frisgroen; grote violetrode bloemen)
- 5 H 1 coimasensis 20 zpp (zwarte verschillend gekleurde doorns)
- 6 H 1 gerocephala 20 zpp (verborgen onder fijne gedraaide witte doorns)
- 7 H 1 laniceps 20 zpp (dwergsoort; gele bedoorning)
- 8 H 1 litoralis intermedia 20 zpp (lange, buigzame doorns; rijk bloeiend)
- 9 H 1 microsperma 20 zpp (grijsgroen; lange, gebogen zwarte doorns)
- 10 H 1 multicolor 20 zpp (selectie van geel bedoornde doorns)
- 11 H 1 nigrihorrida 20 zpp (wordt groot; rijk karmijnkleurig bloeiend)
- 12 H 1 sociabilis 20 zpp (priemende donkere doorns)

- 13 H 1 wagenknechtii 20 zpp (stevige
geelbruine doorns; winterbloeiër)
- 14 H 1 wagenknechtii napina 20 zpp (zwaar
bedoornd; rijk purper bloeiend)

NER NEORAIMONDIA

Grote kandelabervormige zuilen uit
Peru en Chili. Jonge planten vallen op
door de grote fraaie wollige areolen.
Niet kougevoelig.

- 1 I 4 churinensis 20 zpp ()
- 2 I 4 gigantea 20 zpp ()
- 3 I 4 roseiflora 20 zpp (rozerode bloemen;
bloeit zelden in cultuur)

NOR NORMANBOKEA

Geslacht van kleine, bolvormige
cactussen uit Mexico. De soorten
worden ook wel ingedeeld bij
Pelecyphora, Gymnocactus of
Turbinicarpus, zie ook daar. Niet erg
gemakkelijk, maar wel erg mooi.

- 1 H 2 pseudopectinata 10 zpp (dicht
pectinaat bedoornd; mooi)
- 2 H 2 pseudopectinata rubriflora 10 zpp
(vorm met grote purperviolette
valdeziana 10 zpp (dwergsoort;
violette bloemen)
- 4 H 2 valdeziana albiflora 10 zpp (vorm met
vrijwel witte bloemen)
- 5 L 5 valdeziana Saltillo 10 zpp (van Saltillo)

NOT NOTOCACTUS

Gemakkelijke en schitterend bloeiende
bolcactussen, waarvan de meeste
soorten niet erg groot worden. De
planten kunnen toe met iets minder
licht. Hier zijn ook soorten van
Brasilicactus, Eriocactus en Wigginsia

- 1 L 4 claviceps 20 zpp (Eriocact.; lange
goudgele doorns)
- 2 L 4 eugeniae 20 zpp (zwaar bedoornd;
roodbruine middendoorns)
- 3 L 4 haselbergii 20 zpp (Brasilic..dichte wit
bedoornd; veel rode bloemen)
- 4 L 1 mammulosus 20 zpp (rijk geelbloeiend
met violette stempels)
- 5 L 1 orthacanthus 20 zpp (Malacoc.;1
stevige rechte middendoorn; grote
ottonis 20 zpp (bloeit de hele zomer
met glanzend gele bloemen)
- 7 L 4 rauschii 20 zpp (kogelvorm;
roodbruine middendoorns)
- 8 L 1 roseoluteus 20 zpp (roze bloemen
met een geel centrum; prachtig)
- 9 L 4 submammulosus 20 zpp (gemakkelijk
bloeiende soort)
- 10 L 4 succineus albiflorus 20 zpp ()
- 11 L 1 velenovskyi 20 zpp (vlgs Backbg. var.
van N. floricomus)

- 12 H 1 buiningii 20 zpp (lichtgroene epidermis; grote bloemen)
- 13 H 1 graessneri flaviflorus 20 zpp (Brasilicact.; dicht goudgeel bedoordnd; bloem geel)
- 14 H 1 herteri 20 zpp (wordt groot; fraaie lila bloemen)
- 15 H 1 muricatus 20 zpp (fijne witte zijdoorns en donkere middendoorns)
- 16 H 1 ottonis vencluianus 20 zpp (grote rode bloemen; mooi)
- 17 H 1 purpureus 20 zpp (prachtige violette bloemen)
- 18 H 1 rutilans 20 zpp (prachtige geel-karmijnkleurige bloemen)
- 19 H 1 schumannianus 20 zpp (Eriocact.; lange zachte gele bedoorning)
- 20 H 1 schumannianus nigrispinus 20 zpp (Eriocact.; lange, donkere borstelige doorns)
- 21 H 1 sellowii 20 zpp (Malacoc.; scherpe ribben; plant frisgroen)
- 22 H 1 succineus 20 zpp (goudgeel bedoordnd; rijk geel bloeiend)
- 23 H 1 tephraacanthus 20 zpp (Malacoc.; plant bleekgroen; geelwitte bedoorning)
- 24 H 1 uebelmannianus 20 zpp (vlakke ribben; violette bloemen)
- 25 H 1 warasii 20 zpp (Eriocact.; goudgeel bedoordnd)
- 26 H 1 werdermannianus 20 zpp (wordt groot; dichte, lange bedoorning)
- 27 L 1 succineus LB0889 20 zpp (goudgeel bedoordnd; rijk geel bloeiend)
- 28 L 1 megapotamicus LB0572 20 zpp (van de Rio Grande do Sul)
- 29 L 1 grossei LB0054 20 zpp (van de hellingen van de Cerro Acahay, Par.)
- 30 L 1 uebelmannianus LB0908 20 zpp (vlakke ribben; violette bloemen)
- 31 P 1 horstii 20 zpp (oranje bloemen in herfst en winter)
- 32 P 1 nigrispinus P454 20 zpp (Eriocact.; van Piribebuy, Par.)
- 33 P 1 ottonis paraguayensis P442 20 zpp (vorm met scherpe ribben met diepgele bloem)
- 34 P 1 rudibuenekeri 20 zpp (dichte sneeuw witte bedoorning)
- 35 P 1 soldtianus 20 zpp (van Cerro Largo, Urug.)
- 36 P 1 tureczekianus P398 20 zpp (uit de Entre Rios; lange middendoorns)
- 37 L 4 erinaceus 20 zpp (Malacoc.)
- 38 L 4 rutilans 20 zpp (zeer mooie bloemen)
- 39 L 1 concinnus parviflorus 20 zpp ()
- 40 L 1 paulus 20 zpp ()
- 41 L 1 horstii 20 zpp (wollige schedel; rijk oranje bloeiend)

- OBR OBREGONIA**
 Monotypisch geslacht van platronde planten. De planten zijn wat gemakkelijker te kweken dan b.v. Ariocarpus. Ze zijn niet kougevoelig en bloeien willig uit de wollige schedel.
- 1 H 5 denegrii 10 zpp (wollige schedel)
 2 L 3 denegrii 20 zpp (wollige schedel)
- ORE OROCEREUS**
 De grijsaards van de Andes. Onder de beharing zit meestal een stevige bedoorning. De planten groeien langzaam en kunnen vele jaren een sieraad in de kas vormen. Niet kougevoelig. Bloei is in verzamelingen zeldzaam.
- 1 I 4 fossulatus 20 zpp (struikvorm, tot 2 m hoog)
 2 I 4 hendriksenianus densilanatus 20 zpp (witbehaard; gele doorns)
 3 I 4 hendriksenianus gracilior 20 zpp ()
 4 I 4 magnificus 20 zpp ()
 5 I 4 maximus 20 zpp (dikke stam; wordt groot)
 6 I 4 neocelsianus 20 zpp (de meest bekende soort)
 7 I 4 trollii 20 zpp (blijft compact en vormt groepen)
 8 I 4 trollii major 20 zpp ()
- ORO OROYA**
 Peruaanse bolcactussen met vaak bijzonder mooie tweekleurige bloemen. De kweek is niet moeilijk en de planten zijn niet kougevoelig.
- 1 I 4 borchersii 20 zpp (platronde; bloemen citroengeel)
 2 I 4 peruviana 20 zpp (prachtige tweekleurige bloemen)
- PAR PARODIA**
 Geslacht van veelal vrij klein blijvende bolcactussen uit Zuid-Amerika. Kleurrijke en afwisselende bedoorning. Bloei gedurende de gehele zomer. Niet kougevoelig. Niet te warm zaaien geeft de beste resultaten.
- 1 L 1 ayopayana 20 zpp (kleine plant met goudgele bloemen)
 2 L 1 mairanana 20 zpp (korte zwarte doorns; oranje bloemen)
 3 H 1 aureicentra omniaurea 20 zpp (lange, dicht goudgeel bedoord; bloemen)
 4 H 1 camargensis 20 zpp (roodbruine, gehaakte middendoorns)
 5 H 1 cardenasii applanata 20 zpp (epidermis bruinachtig; gele bloemen)
 6 H 1 comarapana 20 zpp (bruine middendoorns, 1 per areool)
 7 H 1 hausteiniana 20 zpp (bloeit geel)

- gedurende de hele zomer)
8	H	1	lauii 20 zpp (roodbruine haakdoorns; orangerode bloemen)
9	H	1	punae 20 zpp (rijk oranjekleurig bloeiend)
10	H	1	roseoalba 20 zpp (in de schedel roze doorns; gele bloemen)
11	H	1	subterranea 20 zpp (platrond; wollige schedel)
12	H	1	tarabucina 20 zpp (donkerbruine doorns; purperode bloemen)
13	H	1	tillii 20 zpp (bleekbruine doorns; rijk geel bloeiend)
14	H	4	yamparaezii 20 zpp (wollige schedel; bloemen bloedrood)
15	P	4	aureicentra P172 20 zpp (van de Cachipampa op een hoogte van 3300
16	P	4	catamarcensis P23 20 zpp (van Dique Catamarca; geelbloeiend)
17	P	4	dextrohamata P44 20 zpp (witwollige schedel; gele bloemen)
18	P	4	dichroacantha P44a 20 zpp (bloemen rood of geel)
19	P	4	fuscato-iridis P239 20 zpp (uit Jujuy; fijnzadig)
20	P	4	maassii shaferi P237 20 zpp (van Humahuaca)
21	P	4	malyana igneufiflora P128 20 zpp (dicht bedoord; bloedrode bloemen)
22	P	4	mazanensis n.n. P27 20 zpp (uit het grensgebied Catamarca/La Rioja)
23	P	4	mesembrina P210 20 zpp (uit het Zuiden van La Rioja)
24	P	4	muhrii P155 20 zpp (roodbruine doorns; koperode bloemen)
25	P	4	mutabilis 20 zpp (goudgeel bedoord; oranje bloemen)
26	P	4	penicillata nivosa P250 20 zpp (van Cafayate; glazig witte doorns; rode bloemen)
27	P	4	procera 20 zpp (van de monding van de Rio Challamarca; gele bloem)
28	P	4	rauschii P63a 20 zpp (westelijk van Cachi; goudgeel bedoord)
29	P	4	riojensis P135 20 zpp (van de Cerro Mazan)
30	P	4	rubelliamata P253 20 zpp (van Cuesta el Cebilar, Salta)
31	P	4	rubriflora P158 20 zpp (bruine bedooring; bloemen oranje tot donkerrood)
32	P	4	sanguiniflora 20 zpp (roodbruine middendoorns; bloemen rood)
33	P	4	setosa P171 20 zpp (plant grijsblauw; dicht bedoord; rode bloemen)
34	P	4	spaniosa P146 20 zpp (goudoranje bloemen)
35	P	4	suprema 20 zpp (rode bloemen; lange gebogen middendoorns)

- 36 P 4 tilcarensis P69a 20 zpp (van Quebrada de Juella, Jujuy; donkerrode
 37 P 4 tillii 20 zpp (bleekbruine doorns; rijk geel bloeiend)
 38 P 4 uebelmanniana P153 20 zpp (bij de Rio Juramento; gele bloemen)
 39 P 4 wagneriana P141 20 zpp (van Andalgala; gehaakte middendoorns)
 40 P 4 weberiana P247 20 zpp (uit het grensgebied van Salta)
 41 L 4 comarapana 20 zpp (bruine middendoorns, 1 per areool)

PEL PELECYPHORA

Kleine bolcactussen met korte, pectinate bedoorning. Sommige soorten worden ook wel ingedeeld bij Gymnocactus, Normanbokea of Turbinicarpus. De soorten zijn niet kougevoelig, maar op eigen wortel wel vochtgevoelig. Kweek uit zaad is vrij

- 1 H 5 aselliformis 10 zpp ('bijltjescactus'; zeer fraaie areolen)

PIL PILOSOCEREUS

Geslacht van schitterend berijpte en behaarde zuilcactussen. De meeste soorten zijn warmteminnend. De bloemen verschijnen pas op latere leeftijd en ruiken vaak onaangenaam.

- 1 I 4 magnificus 20 zpp (schitterende blauwberijpte zuil)
 2 H 1 palmeri 20 zpp (blauwgroen; areolen behaard)
 3 E 4 arrabidae 20 zpp (bij Rio de Janeiro; groen, weinig haarvorming)

PYR PYRRHOCACTUS

Zie ook Horridocactus, Neochilenia en Neoporteria. Mooie zwaar bedoornde planten met fraaie klokvormige bloemen. De soorten zijn niet kougevoelig, maar men kent ze vaak.

- 1 H 1 bulbocalyx 20 zpp (stevige, roodbruine, omhoog gebogen doorns)
 2 H 1 catamarcensis L505 20 zpp (van de Sierra Mazan/Arg.; zware donkere doorns)
 3 H 1 meglolii 20 zpp (omhoog gebogen grijsviolette doorns; bloemen roze)
 4 H 1 strausianus 20 zpp (omhoog gebogen, priemende doorns)
 5 H 1 umadeave marayesensis 20 zpp (priemende, grijszwarte doorns)

REB REBUTIA

Hieronder zijn ook de geslachten Aylosteria en Mediolobivia geplaatst. De planten bloeien vroeg in het voorjaar met relatief zeer grote bloemen. De soorten zijn zeer bloeiwillig, niet kougevoelig en gemakkelijk te kweken.

- 1 H 1 albiareolata 20 zpp (Ayl.; witwollige areolen; rode bloemen)
- 2 H 1 atrovirens ritteri 20 zpp (Mediol.; donkerbruine doorns; donkerrode bloemen)
- 3 H 1 buiningiana 20 zpp (Ayl.; oranjebloemen)
- 4 H 1 einsteinii atropina 20 zpp (Mediol.; plant oval; donkere borstelige doorns)
- 5 H 1 haagei 20 zpp (Mediol.; witte aanliggende doorns; oranjebloemen)
- 6 H 1 heliosa cajasensis 20 zpp (Ayl.; pectinaat bedoord; rode bloemen)
- 7 H 1 leucanthema 20 zpp (Ayl.; zuiver witte bloemen)
- 8 H 1 marsoneri 20 zpp (geelbruin bedoord; grote kanariegele bloemen)
- 9 H 1 narvaecense 20 zpp (Ayl.; nietige, witte doorns; helder rozelila doorn)
- 10 H 1 nigricans 20 zpp (Mediol.; bruin-groen; doorns brons; bloem vuurrood)
- 11 H 1 pulchella 20 zpp (Ayl.; oranje)
- 12 H 1 pulvinosa 20 zpp (Ayl.; vormt groepjes; bloemen oranje)
- 13 H 1 pygmaea friedrichiana 20 zpp (Mediol.; bruin-violet; bloem rood-oranje)
- 14 H 1 senilis iseliniana 20 zpp (dicht wit bedoord; grote oranjebloemen)
- 15 H 1 senilis stuemeri 20 zpp (steenrode bloemen met gele keel)
- 16 H 1 steinmannii 20 zpp (Mediol.; rode bloemen)
- 17 H 1 tarvitensis 20 zpp (Ayl.; iele, aanliggende doorns; oranjebloemen)
- 18 H 1 violascens 20 zpp (Mediol.; grijs-groen; bloem vermiljoenrood)
- 19 H 1 xanthocarpa citricarpa 20 zpp (bloem karmijnkleurige; vrucht groengeel)
- 20 H 1 xanthocarpa costata 20 zpp (zeldzame vorm, ooit door Fric)
- 21 P 1 anneliesii n.n. 20 zpp (plant donkergroen; geelbruine bedorning)
- 22 P 1 donaldiana 20 zpp (Ayl.; honingbruine doorns; bloemen oranje)
- 23 P 1 krainziana 20 zpp (plant donkergroen; doorns wit; rode bloemen)
- 24 P 1 kupperiana 20 zpp (Ayl.; grote rode bloemen)
- 25 L 4 archibuiningiana 20 zpp (Ayl.; rijk oranje bloeiend)
- 26 L 1 donaldiana 20 zpp (Ayl.; kleine groepjes vormen; oranje bloemen)

RHO RHODOCACTUS

- 1 M 6 grandiflorus 15 zpp (forse struik met stevige doorns; fraaie roze bloem)

ROB ROOKSBYA

Mexicaanse zuilcactus. Het geslacht

is monotypisch. De kweek is eenvoudig en de planten vallen op door hun streng symmetrisch bouw.

- 1 H 1 euphorbioides 20 zpp (grote zuil met 1 doorn per areool)

ROC ROSEOACTUS

Vaak bij Ariocarpus geplaatst geslacht. Beide geslachten zijn zeer nauw verwant. Zie ook bij Ariocarpus.

- 1 H 5 fissuratus 10 zpp ('levende rots'; grote violette bloemen)
 2 H 5 fissuratus hintonii 10 zpp (miniaturvorm; zeer mooi)
 3 H 5 kotschoubeyanus 10 zpp (kleine plantjes met in de herfst violette bloemen)
 4 H 5 kotschoubeyanus albiflorus 10 zpp (vorm met witroze bloemen)
 5 H 5 kotschoubeyanus macdowellii 10 zpp (kleiner; purperen bloemen)
 6 H 5 lloydii 10 zpp (zeer wollige schedel; bloem purper)

SEE SETICEREUS

Vrij klein blijvende zuilen uit Peru, die verwant zijn met Borzicactus. De planten zijn niet kougevoelig en een sieraad in iedere verzameling. Bloei is mogelijk bij grotere planten.

- 1 I 4 icosagonus 20 zpp (van Otusco; goudgele bedoorning)
 2 I 4 roezlii 20 zpp (bij oudere planten verschijnen rode bloemen)

SET SETIECHINOPSIS

Rijk bloeiende zuiltjes, die in het tweede levensjaar al kunnen bloeien. De bloemen zijn 1 nacht geopend, geuren sterk en zijn zelffertil.

- 1 H 4 mirabilis 20 zpp (zuiltje; rijk bloeiend met geurige bloemen)
 2 L 1 mirabilis 20 zpp (zuiltje; rijk bloeiend met geurige bloemen)

STI STETSONIA

Zuidamerikaanse, groot wordende zuilcactussen met zeer stevige donkere dpoorns. Reeds zaailingen zijn zeer aantrekkelijk. De kweek is niet moeilijk en de planten zijn niet

- 1 I 4 coryne 20 zpp (de 'knotscactus')

STO STROMBOCACTUS

Monotypisch geslacht van kleinblijvende bolcactussen. De kweek is niet gemakkelijk. Het beste kan men in grotere porties zaaien, daarom bevatten de porties minimaal 100 zaden. Niet kougevoelig.

- 1 L 6 disciformis 100 zpp (discusvormig; zachte nietige bedoorning)

SUL SULCOREBUTIA

Aan Rebutia verwante, klein b;lijvende bolcactussen. Niet kougevoelig, maar door hun penwortel wel vochtgevoelig. Het zijn prachtige en gemakkelijke bloeiërs. Het zaad blijft niet lang kiemkrachtig.

1	H 2	alba	10 zpp (dwergsoort met donkerrode bloemen)
2	H 2	albissima	10 zpp (dichte bedooring, meestal wit)
3	H 2	candiae	10 zpp (dicht goudgeel bedoord; gele bloemen)
4	H 2	cochabambina clizensis	10 zpp (witte tot roze bruinachtige bedooring)
5	H 2	flavissima	10 zpp (dicht goudgeel bedoord; purperviolette bloemen)
6	H 2	hoffmanniana	10 zpp (priemende bedooring; bloemen tweekleurig)
7	H 2	kruegeri	10 zpp (pectinate bedooring; oranjegele bloemen)
8	H 2	mentosa HS104	10 zpp (van Aiquile; magentarode bloemen)
9	H 2	oenantha epizana n.n.	10 zpp (stevige doorns, geelachtig)
10	H 2	polymorpha	10 zpp (stevige pekwarte doorns; bloemen geel of
11	H 2	pulchra HS78	10 zpp (donkergroen; aanliggende bedooring)
12	H 2	steinbachii fa.	10 zpp (van Parque Tunari vilette bloemen;)
13	H 2	swoboda	10 zpp (haarfijne, goudgele bedooring; bloemen purper)
14	H 2	tunariensis	10 zpp (dwergsoort, die groepjes vormt; rode bloemen)
15	H 2	verticillacantha minima	10 zpp (klein; purperen bloemen)
16	H 2	xanthoantha	10 zpp (dicht geelbruin bedoord)

THE THELOCACTUS

Noordamerikaanse bolcactussen met knobbelige ribben en vaak grote attractieve bloemen. De kweek is meestal gemakkelijk en de meeste soorten bloeien gemakkelijk en langdurig. De soorten zijn niet

1	H 1	bicolor bolansis	20 zpp (wordt groot; porseleinwitte bedooring)
2	H 1	bicolor commodus	20 zpp (van Monte Morelos/Tam.; afstaande)
3	H 1	bicolor fa.	20 zpp (van Tanquecillos; dicht bedoord)
4	H 1	bicolor pottsii	20 zpp (afstaande middendoorns, gekromd aan de top)
5	H 1	bicolor texensis	20 zpp (zeer lange middendoorns, papierachtig)
6	H 1	bicolor tricolor	20 zpp (gele en violetrode bedooring; zeer mooi)
7	H 1	bueckii	20 zpp (epidermis donker;

- bloemen purperrood)
- 8 H 1 conothele argenteus 20 zpp (dicht, wit, priemend bedoornd; bloem)
- 9 H 1 conothele macdowellii 20 zpp (lange witte bedoorning; purperviolette)
- 10 H 1 flavidispinus 20 zpp (goudgele bedoorning; grote violette bloemen)
- 11 H 1 heterochromus 20 zpp (stevige kleurige doorns; grote violette bloemen)
- 12 H 1 hexaedrophorus fossulatus 20 zpp (grijsgroen; grote zachtroze bloemen)
- 13 H 1 leucacanthus schmollii 20 zpp (zijdige karmijnviolette bloemen)
- 14 H 1 lloydii 20 zpp (ribben verdeeld in tuberkels; zwaar bedoornd)
- 15 H 1 lophothele 20 zpp (zeer lange priemende doorns; grote gele bloemen)
- 16 H 1 matudae 20 zpp (lange zachte bedoorning; diepviolette bloemen)
- 17 H 1 nidulans 20 zpp (grijsgroen; asbestachtige lange doorns)
- 18 H 1 panarottoanus 20 zpp (van La Hincada/SLP.; enorme doorns; gele bloemen)
- 19 H 1 phymatothelos 20 zpp (grijsgroen; korte doorns; grote roze bloemen)
- 20 H 1 rinconensis 20 zpp (donkere doorns; witachtige bloemen)
- 21 H 1 saussieri 20 zpp (platrond; lange priemende doorns; bloem purper)
- 22 H 1 schwarzii 20 zpp (bloeit de hele zomer met fraaie bloemen)
- 23 H 1 tulensis 20 zpp (donkergroen; lange grijsbruine doorns; roze bloem)
- 24 H 1 wagnerianus 20 zpp (groeit langgerekt; nieuwe doorns rood,

THR THRIXANTHOCEREUS

Met Espostoa verwante zuilen. De planten hebben een fijne dichte bedoorning. Bij oudere planten kunnen de nachtelijke, onaangenaam ruikende bloemen wel verschijnen.

- 1 H 1 blossfeldiorum 20 zpp (fraaie witte haarachtige bedoorning)

TRI TRICHOCEREUS

Groot geslacht van uiterlijk zeer verschillende zuilen uit Zuid-Amerika. Meestal gemakkelijke groeiers en niet kougevoelig. Vele soorten worden gebruikt als onderstam, hetgeen wijst op de sterkte van deze planten. Zeer grote witte bloemen.

- 1 I 4 pachanoi 20 zpp (spaarzaam bedoornd; goede entstam)
- 2 I 4 schickendantzii 20 zpp (spruitende, kortbedoornde vorm, grote witte bloem)
- 3 I 4 scopulicolus 20 zpp ()
- 4 I 4 spachianus 20 zpp (kort, geel)

- 5 H 1 bedoornde zuil; prima entstam)
chilensis borealis 20 zpp (van
Vicuna/Valle del Elqui; fors, weinig
vertakt)
- 6 H 1 chilensis eburneus 20 zpp (van Las
Coimas; grote, forse planten)
- 7 H 1 chilensis panhoplites 20 zpp (van
Ovalle; roodgepunte doorns)

TUR

TURBNICARPUS

Kleine, zeer bloeiwillige Mexicaanse
bolcactussen. Het geslacht omvat een
beperkt aantal soorten. De planten zijn
niet kougevoelig, maar vaak is enten
gewenst vanwege de

- 1 L 2 swobodae 15 zpp (gebogen zwarte
doorns; bloemen witachtig)
- 2 H 2 alonsoi 10 zpp (vlakke tuberkels;
bruine gekromde doorns)
- 3 H 2 dickisoniae 10 zpp (lijkt op T. gracilis;
veel zijdoorns)
- 4 H 2 flaviflorus 10 zpp (gele bloemen)
- 5 H 2 gracilis 10 zpp (warrige, vervlochten
bruine doorns)
- 6 H 2 hoferi 10 zpp (grijsgroen; lijkt op een
Strombocactus)
- 7 H 2 klinkerianus 10 zpp (kleine;
- 8 H 2 krainzianus 10 zpp (kleinblijvend;
bleekgele of roze bloemen)
- 9 H 2 krainzianus lausseri 10 zpp (door
elkaar gevlochten doorns; bloem
- 10 H 2 krainzianus minimus 10 zpp (klein;
kleine gele bloemen)
- 11 H 2 lauii 10 zpp (glazig-witte doorns;
grote roze bloemen)
- 12 H 2 lophophoroides 10 zpp (dwergsoort;
schede wollig; grote zachtroze bloem)
- 13 H 2 macrochele 10 zpp (sterk gebogen
doorns; bloemen roze)
- 14 H 2 polaskii 10 zpp (vlakke tuberkels; roze
bloem door het hele seizoen)
- 15 H 2 pseudomacrochele 10 zpp (lange,
zachte geelbruine doorns; grote roze
bloem)
- 16 H 2 roseiflorus 10 zpp (witwollige
schede; purperroze bloem)
- 17 H 2 schmiedickeanus 10 zpp (door elkaar
groeierende kromme doorns)
- 18 H 2 schwarzii 10 zpp (lijkt op T. polaskii)
- 19 H 2 swobodae 10 zpp (gebogen zwarte
doorns; bloemen witachtig)
- 20 L 6 alonsoi 20 zpp (vlakke tuberkels;
bruine gekromde doorns)
- 21 L 3 macrochele 20 zpp (van Las Palmas)
- 22 L 3 laui 20 zpp (van Buenavista)
- 23 L 3 pseudomacrochele v. 20 zpp (van
Cardonal)
- 24 L 3 panarottoi 15 zpp (grijsgroen; ronde
tuberkels; witte bloem)
- 25 L 6 swobodae 25 zpp (gebogen zwarte

- doorns; bloemen witachtig)
- 26 L 3 bonatzii 10 zpp (bloem cremekleurig met bruine strepen)
- 27 L 2 polaskii 20 zpp (van La Bonita)
- 28 L 6 schmiedickeanus lilinkeuiduus 20 zpp (geelbedoornd)
- 29 L 2 klinkerianus 20 zpp (kleine;
- 30 L 5 polaskii 10 zpp (bloeit het hele seizoen met roze bloemen)
- 31 L 2 dickisoniae 10 zpp (lijkt op T. gracilis)
- 32 L 5 lophophoroides 10 zpp (dwergsoort; schede wollig; grote zachtroze bloem)
- 33 L 2 krainzianus minimus 10 zpp (klein; kleine gele bloemen)
- 34 L 2 schwarzii 10 zpp (lijkt op T.)

WEI

WEINGARTIA

Kleine Zuidamerikaanse bolcactussen, die de hele zomer door bloeien. Probleemloze planten, die niet erg groot worden en zeker ook geschikt zijn voor beginners. De bloemen zijn vrijwel steeds geel. De planten zijn niet kougevoelig.

- 1 L 4 multispina 20 zpp (dicht, lange geelbruin bedoornd; bloeit zeer rijk)
- 2 L 1 neocumingii 20 zpp (rechte strokleurige doorns met bruine punten)
- 3 H 1 corroana 20 zpp (wollige areolen en priemende gele doorns)
- 4 H 1 erinacea catarirensis 20 zpp (platronde; bleke priemende doorns)
- 5 H 1 lanata 20 zpp (grote wollige areolen; stevige gele doorns)
- 6 H 1 longigibba 20 zpp (wollige areolen)
- 7 H 1 multispina 20 zpp (dicht, lange geelbruin bedoornd; bloeit zeer rijk)
- 8 H 1 neocumingii 20 zpp (rechte strokleurige doorns met bruine punten)
- 9 H 1 neocumingii koehresii 20 zpp (strevige grijsgele doorns met donkere punt)
- 10 H 1 neocumingii trollii 20 zpp (geelbruine doorns; oranje bloemen)
- 11 H 1 pilcomayensis 20 zpp (dikviltige areolen; priemende lange doorns)
- 12 H 1 pulquinensis mairanensis L958 20 zpp (geelbruine bedooring)
- 13 H 1 spec. 20 zpp (van Tuna Pampa/Bol.; lange fijne grijze doorns)
- 14 P 3 neumanniana 20 zpp (bronsgrijze plant; oranje bloemen)
- 15 P 1 riograndensis 20 zpp (vormt groepen; gele gebogen doorns)
- 16 P 1 trollii 20 zpp (goudgele tot oranje bloemen)

WIL

WILCOXIA

Kleine struikjes met wortelknollen, die ook wel bij Echinocereus worden ingedeeld. De planten kunnen rijk

bloeien in het vroege voorjaar. De planten zijn niet kougevoelig, maar worden vaak geënt gekweekt.

- 1 H 2 tamaulipensis deherdtii 10 zpp (zwarte doorns; vrijwel witte bloemen)
- 2 P 3 leucantha 20 zpp (= W.albiflora; witte bloemen)
- 3 P 3 waldeisii 10 zpp (5 cm grote, gele bloemen)
- 4 P 3 zopilotensis 10 zpp (stam tot 8 cm doorsnede; bloem scharlakenrood)

ZADEN VAN VETPLANTEN**AG****AGAVE (AGAVACEAE)**

Bladsucculenten met eindstandige enorme bloeiwijze. Enkele soorten verdragen nachtvorst. De planten zijn zeer geliefd en meest eenvoudig te kweken, maar ze nemen later veel plaats in. Vorig seizoen waren de meeste soorten zeer snel uitverkocht.

1	M	5	chrysantha 20 zpp (noordelijk van Black Canyon City, Az.)
2	M	5	desertii simplex 20 zpp (Gila Mts, Az.; kleine poederig grijze rozet)
3	M	5	gigantensis 20 zpp (Sierra de la Gigantea, Baja)
4	M	5	mckelveyana 20 zpp (oostelijk van Yava, Az.; kleine rozet)
5	M	5	palmeri 20 zpp (van Ruby, Az., kleine donkergroene rozet)
6	M	5	parryi DJF138 20 zpp (noordoostelijk van Globe, Az.)
7	M	5	parryi cousei 20 zpp (van Sedona,
8	M	5	scabra 20 zpp (van Nazas, Dur.; blad zilvergrijs)
9	M	5	schottii 20 zpp (van Santa Catalina Mts., Az.)
10	M	2	striata 20 zpp (van Tula, Tam.; dunne rozerode bladeren)
11	M	5	utahensis DJF1521 20 zpp (van Peach Springs, Az.; blijft klein)
12	M	6	utahensis eborispina 20 zpp (van Kingston Mt., Ca.; lang donkere doorns)
13	M	6	utahensis kaibabensis 15 zpp (van Toroweep; kleine rozetten)
14	M	5	utahensis nevadensis 20 zpp (van Ivanpah Mts., Ca.; donkergroen)

AN**ANACAMPSEROS**

Kleine succulente struikjes. In de zomer bloeien ze langdurig, maar per bloem slechts één dag. De soorten in de lijst zijn afkomstig van een gespecialiseerde liefhebber. Niet

1	L	1	albidiflora 20 zpp (van Soutvlei, RSA)
2	L	1	albissima 20 zpp (Silverfontein, zuidelijk van Springbok, RSA)
3	L	1	arachnoides 20 zpp (nabij Redhouse, RSA)
4	L	1	australiana 20 zpp (van Australie)
5	L	1	baeseckeii JVT96395 20 zpp (Gamsberg, westelijk van Pofadder,
6	L	1	crinita 20 zpp (zuidoostelijk van Pofadder, RSA)
7	L	1	filamentosa tomentosa 20 zpp (Nauchas, Namibia)
8	L	1	filamentosa 20 zpp (westelijk van Oviston, RSA)
9	L	1	herreana 20 zpp (Numees, RSA)
10	L	1	karasmontana JVT96407 20 zpp

- (zuidoostelijk van Pofadder, RSA)
- 11 L 1 kurtzii 20 zpp (San Antonio de las Cobres, Argentinië)
- 12 L 1 lanceolata 20 zpp (Gemsbokvlei, oostelijk van Port Nolloth, RSA)
- 13 L 2 lancifolia n.p. DT2487 20 zpp (Pakhuis Pass bij Clanwilliam, RSA)
- 14 L 1 marlothii 20 zpp (Aberdeen, RSA)
- 15 L 2 miniatura n.p. JVT96371 20 zpp (Anenous Pass, westelijk van Steinkopf, RSA)
- 16 L 1 namaquensis 20 zpp (Numees, RSA)
- 17 L 1 palmeri 20 zpp (=Talinaria, uit Nuevo Leon, Mexico)
- 18 L 1 papyracea namaensis JVT94239 20 zpp (Aribes Rievier, noordelijk van Steinkopf, RSA)
- 19 L 1 pisina JVT96349 20 zpp (zuidelijk van Loeriesfontein, RSA)
- 20 L 2 prominens 20 zpp (Harras, oostelijk van Springbok, RSA)
- 21 L 2 quinaria 15 zpp (Eenriet, RSA; grote witte bloemen)
- 22 L 2 quinaria 15 zpp (nabij Gamoep, RSA; grote rode bloemen)
- 23 L 1 recurvata minuta 20 zpp (Gamsberg, westelijk van Pofadder, RSA)
- 24 L 1 recurvata 20 zpp (nabij Maraisvlei,
- 25 L 1 retusa JVT96427 20 zpp (Top Vanrhynspass, RSA)
- 26 L 1 retusa wiesei DT3644 20 zpp (Groot Graafwater, RSA)
- 27 L 1 rufescens JVT96462 20 zpp (zuidelijk van Clanwilliam, RSA)
- 28 L 2 ruschii 20 zpp (nabij Gamoep, RSA)
- 29 L 2 subnuda lubbersii JVT97479 15 zpp (Klein Olifantsrivier, oostelijk v. Middelburg, RSA)
- 30 L 1 subnuda 20 zpp (Loskop, noordelijk van Middelburg, RSA)
- 31 L 1 telephiastrum JVT96318 20 zpp (zuidwestelijk van Oudtshoorn, RSA)
- 32 L 2 ustulata JVT96306 15 zpp (oostelijk van Seekoegast, Westelijke Kaap,
- 33 L 2 vulcanensis 20 zpp (= Xenia, uit
- AR ARGYRODERMA (AIZOACEAE)**
- Stamloze hoogsucculente planten met vrij kleine bloemen. De bladeren zijn vaak mooi berijpt. De planten zijn niet kou-, maar wel vochtgevoelig.
- 1 M 1 congregatum SB614 20 zpp (bij Vredendal; eivormige bladeren)
- 2 M 1 crateriforme 20 zpp (noordelijk van Soutrivier)
- 3 M 1 framesii 20 zpp (van Donkergat; gele bloemen)
- 4 M 1 framesii hallii 20 zpp (van Holrivier; cerisekleurige bloemen)
- 5 M 1 framesii minus 20 zpp (kleine kopjes;

- oplichtende bloemen)
- BJ BIJLIA (AIZOACEAE)**
 Zeer compacte hoogsucculente plantjes. Niet kougevoelig.
- 1 M 1 cana CM32 20 zpp (van Prince Albert)
- 2 M 2 tugwelliae 20 zpp (grote peddelvormige bladeren)
- CL CARALLUMA (ASCLEPIADACEAE)**
 Kleine zuiltjes. Bloemen relatief klein. Vele soorten zijn wat kougevoelig.
- 1 L 2 burchardii 10 zpp (oostelijk van Guatiza, Lanzarote)
- CA CARRUANTHUS (AIZOACEAE)**
 Vertakte, zodevormende, hoogsucculente planten met een korte stam. Niet kougevoelig.
- 1 M 1 peersii 20 zpp (blad grijsgroen met roodachtige tanden)
- CP CEPHALOPHYLLUM (AIZOACEAE)**
 Lage, zodevormende, succulente struikjes. Prachtige bloeiers. In de zomer goed buiten te kweken, in de winter niet kougevoelig.
- 1 M 1 caespitosum 20 zpp (van Bitterfontein; roze-zalmkleurige)
- 2 M 1 compactum 20 zpp (korte bladeren; gele bloemen)
- 3 M 1 diversiphyllum 20 zpp (rietachtige bladeren; roze en gele bloemen)
- 4 M 1 fulleri SB1380 20 zpp (van Achab, Namiesberg; klein; gele bloemen)
- 5 M 1 loreum SB619 20 zpp (van Gifberg, goudkleurige bloemen)
- 6 M 1 parvibracteatum SB1518 20 zpp (noordelijk van Loeriesfontein, compacte zode)
- 7 M 1 purpureo-album 20 zpp (bloeit zeer)
- 8 M 1 spissum 20 zpp (zalmroze bloemen)
- CR CEROCHLAMYS (AIZOACEAE)**
 Laagblijvende, hoogsucculente planten uit Zuid-Afrika. Niet kougevoelig.
- 1 M 1 pachyphylla 20 zpp (van Hondewater, L. Karoo; violette bloemen)
- 2 M 1 pachyphylla albiflora 20 zpp (vorm met witte bloemen)
- CH CHASMATOPHYLLUM (AIZOACEAE)**
 Kleine, struikachtig vertakte plantjes met gele bloemen. Niet kougevoelig.
- 1 M 1 musculinum 20 zpp (ruwe groene bladeren met veel tanden)
- CI CHEIRIDOPSIS (AIZOACEAE)**
 Succulente, zodevormende planten. De bloemen zijn meestal gesteeld. De soorten zijn niet kougevoelig.
- 1 M 1 brownii 20 zpp (van Swartwater, Rv.; dikke zachte bladeren)
- 2 M 1 caroli-schmidtii 20 zpp (van Witputz, Namibia)
- 3 M 1 cigarettifera 20 zpp (van

4	M	1	Kamieskroon, lange sigaretvormige denticulata 20 zpp (van Anenous Pass; lange blauwe bladeren)
5	M	1	excavata 20 zpp (van Eenriet, Steinkopf; compacte vorm)
6	M	1	meyeri minor 20 zpp ()
7	M	1	pulverulenta 20 zpp (van
8	M	1	robusta 20 zpp (van Namus Kloof, Namibia; gele bloemen)
9	M	1	schlechteri 20 zpp (van Steinkopf; geelbloeiend)
CN			CONOPHYTUM (AIZOACEAE) Dwergsucculenten die vooral in de herfst en winter groeien en bloeien. Water geven tijdens de koude en lichtarme periode maakt de kweek moeilijker. Deze sieraden in de verzameling zijn niet kougevoelig.
1	M	1	brevitubum 20 zpp (van Sevenweekspoort, roze of witte
2	M	1	meyerae 20 zpp (van Kosies, gele bloemen)
3	M	1	pellucidum 20 zpp (grondkleurig)
DG			DIGITALIS (SCROPHULARIACEAE) De aangeboden soort blijft klein en is geschikt in de rotstuin.
1	L	7	parviflora 25 zpp (tuinplant)
DI			DINTERANTHUS (AIZOACEAE) Stamloze, hoogsucculente planten, die zoden vormen. Meestal brengen ze grote gele bloemen voort. De planten zijn vaak nog mooier als Argyroderma. Weinig kougevoelig.
1	M	1	microspermus 20 zpp (afgeronde grijze vormen)
2	M	1	wilmotianus impunctatus CM58 20 zpp (gladde grijze planten)
DO			DRACOPHILUS (AIZOACEAE) Zodevormende bladsucculenten van Namaqualand. Bloemen wit tot roze. Het geslacht bevat slechts weinig
1	M	1	dealbatus 20 zpp (van Annisfontein; bloemen in de namiddag)
2	M	1	dealbatus 20 zpp (van Arrisdriest; dikke blauwgroene bladeren)
3	M	1	delaetianus 20 zpp (dikke bladeren bezet met tanden)
4	M	1	proximus H4994 20 zpp (donker gele hoofdjes)
DR			DROSANTHEMUM (AIZOACEAE) Robuuste struiken tot 40 cm hoog. De bladeren zijn driekantig of rond. De bloemen zijn vrij groot. De planten zijn niet kougevoelig.
1	M	1	barwickii 20 zpp (stam bruin; zeer veel violette bloemen)
2	M	1	diversifolium SB634 20 zpp (van Strandfontein)
3	M	1	eburneum 20 zpp (maandenlang witte

- bloemen)
- 4 M 1 hispidum 20 zpp (stam met stijve borstels; bloemen violet)
- 5 M 1 subalbum 20 zpp (van Grootgraaf; vele bloemkleuren)
- DY** **DYCKIA ((BROMELIACEAE))**
Stamloze, zodevormende, xerofytische planten. De bloei is niet eindstandig. In de bloeiaar verschijnen gele of oranje bloemen. Niet kougevoelig.
- 1 L 4 disticha 20 zpp ()
- HE** **HEREROA (AIZOACEAE)**
Zodevormende planten met een korte stam en tegenover elkaar geplaatste succulente bladeren. De planten zijn niet kougevoelig.
- 1 M 1 calycina 20 zpp (grote geurende bloemen)
- 2 M 1 puttkameriana 20 zpp (grijsgroene, sikkelvormige bladeren)
- 3 M 1 teretifolia SB1400 20 zpp (van Ceres Karoo)
- JB** **JACOBSENIA (AIZOACEAE)**
Compacte struikjes met steriele takjes die op de grond liggen en bloeiende takjes die rechtop groeien.
- 1 M 1 kolbei 20 zpp (grote witte bloemen)
- LM** **LAMPFRANTHUS (AIZOACEAE)**
Kleine struikjes uit Zuid-Afrika. De soorten behoren tot de fraaiste bloeiers onder de Mesems. De soorten zijn zeker niet kougevoelig.
- 1 M 1 spectabilis 20 zpp (grote violette bloemen)
- LI** **LITHOPS (AIZOACEAE)**
Levende steentjes. Deze stamloze bladsucculenten zijn niet kou-, maar wel vochtgevoelig. De meeste soorten bloeien in de late zomer of in de herfst. De planten zijn populair door hun fraaie kleuren en de geringe ruimte die ze innemen.
- 1 M 6 optica cv "Rubra" C287 20 zpp (plant iets zwakker rood)
- 2 M 3 optica cv "Rubra" F3 20 zpp (donkerrode vorm)
- 3 L 1 aucampiae cv 'Storms Snowcap' 20 zpp ()
- 4 L 1 gracilidelineata brandbergensis C383 20 zpp ()
- 5 L 1 pseudotruncatella archerae C104 20 zpp ()
- 6 L 1 fulviceps cv 'Aurea' C363 20 zpp ()
- MA** **MALEPHORA (AIZOACEAE)**
Rechtop staande of kruipende, struikachtig vertakte planten. De bloei vindt laat in de zomer of in de herfst plaats. De planten zijn niet kougevoelig.
- 1 M 1 crassa SB1218 20 zpp (van Ceres

			Karoo; gele bloemen)
2	M	1	crocea SB1308 20 zpp (van Meulsteen; fraaie oranje bloemen)
3	M	1	crocea purpureo-crocea 20 zpp (tweekleurige, oranjebloemen)
OD			ODONTOPHORUS (AIZOACEAE) Dwergstruikjes met vlezige wortels. Zeer dikke bladeren. De bloemen zijn wit of geel en gesteeeld. Niet
1	M	1	marlothii 20 zpp (van Eselsfontein, Springbok; gele bloemen)
2	M	1	primulinus 20 zpp (van Aribes Poort, grote strogele bloemen)
OP			OPHTHALMOPHYLLUM (AIZOACEAE) Zeer kleine, stamloze planten die veel op Lithops lijken. De bloei vindt in de herfst of late nazomer plaats. De soorten zijn niet kou-, maar wel
1	M	1	aff.verrucosum CM142 20 zpp (van Sidi Barani; mooi)
2	M	1	australe 20 zpp (glazige donkergroene vensters, bloemen wit)
3	M	1	friedrichiae 20 zpp (epidermis bruinrood; witte bloemen)
4	M	1	haramoepense 20 zpp (van Taaibosmond, westelijk van Aggenys)
5	M	1	praeseatum 20 zpp (grote roze)
6	M	1	triebneri 20 zpp (epidermis violetgrijs; grote witte bloemen)
RH			RHINEPHYLLUM (AIZOACEAE) Overblijvende succulente planten met een korte stam. Kleine struikjes. Niet kougvoelig.
1	M	1	frithii 20 zpp (van Laingsburg; blad sikkelvormig)
SC			SCHWANTESIA (AIZOACEAE) Veelkoppige, zoden vormende, hoogsucculente planten. Niet kougvoelig.
1	M	1	pillansii 20 zpp (lange blauwgroene bladeren)
2	M	1	triebneri 20 zpp (blauwgrijze bladeren; gele bloemen)
SI			SINNINGIA (GESNERIACEAE) Vermoedelijk is dit Rechsteineria leucotricha.
1	M	4	rechsteineria 20 zpp (witte pluizige bladeren uit een caudex)
SO			STOMATIUM (AIZOACEAE) Zoden vormende planten, soms vertakt met een kaal zeer kort stammetje. De bloemen zijn 's nachts open en ruken aangenaam. Niet kougvoelig.
1	M	1	meyeri 20 zpp (dikke bladeren; witte bloemen)
VA			VANHEERDEA (AIZOACEAE) Hoogsucculente planten die lijken op Gibbaeum en zoden vormen. Groei in het voorjaar.

- 1 M 1 angusta 20 zpp (smalle bladeren)
- 2 M 2 divergens 20 zpp (van Bushmanland;
grijsgroene planten)

GEMENGDE ZADEN

MIX CAC	Cactuszaden gemengd fl. 2,80 (Bfrs. 52)/150 en fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1500 zaden. Mengsel van honderden soorten. Geen kleinere porties verkrijgbaar.
MIX AST	Astrophytum gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 en beperkt fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1000 zaden. Mengsel van vrijwel alle soorten en hybriden.
MIX COP	Copiapoa gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 zaden.
MIX ECC	Echinocereus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 zaden.
MIX ECF	Echinofossulocactus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden. Groot aantal soorten.
MIX ECN	Echinopsis gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden. Het mengsel bevat ook hybriden.
MIX EPT	Epithelantha gemengd fl. 1,10 (Bfrs. 21)/10 en beperkt verkrijgbaar fl. 4,40 (Bfrs. 84)/50 zaden.
MIX ESP	Espostoa gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 zaden en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden.
MIX FER	Ferocactus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden.
MIX FRA	Frailea gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden.
MIX GYM	Gymnocalcium gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 en fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1000 zaden. Groot aantal soorten.
MIX HAA	Haageocereus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden.
MIX LOB	Lobivia gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 zaden.
MIX LOP	Lophophora gemengd fl. 1,10 (Bfrs. 21)/12 zaden.
MIX MAL	Mamillaria gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/25; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/125 en fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1250 zaden. Zeer rijk mengsel. Op aanvraag grotere hoeveelheden verkrijgbaar.
MIX MEL	Melocactus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 en beperkt fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1000 zaden.
MIX NCH	Neochilenia, Horridocactus, Neoporteria, Pyrrhocactus en Islaya gemengd. fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden.
MIX NOT	Notocactus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 en beperkt fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1000 zaden.
MIX TUR	Turbincarpus gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/10 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/50 zaden. Vele soorten.
MIX WEI	Weingartia gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 en beperkt fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1000 zaden.
MIX CN	Conophyrum gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden. Na januari eventueel grotere porties verkrijgbaar.
MIX LI	Lithops gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20; fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 en fl. 11,20 (Bfrs. 208)/1000zaden.
MIX OP	Ophthalmophyllum gemengd fl. 0,70 (Bfrs. 13)/20 en fl. 2,80 (Bfrs. 52)/100 zaden.